

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

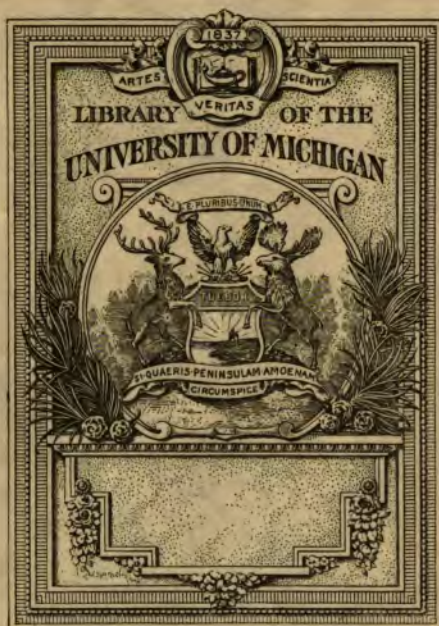
Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

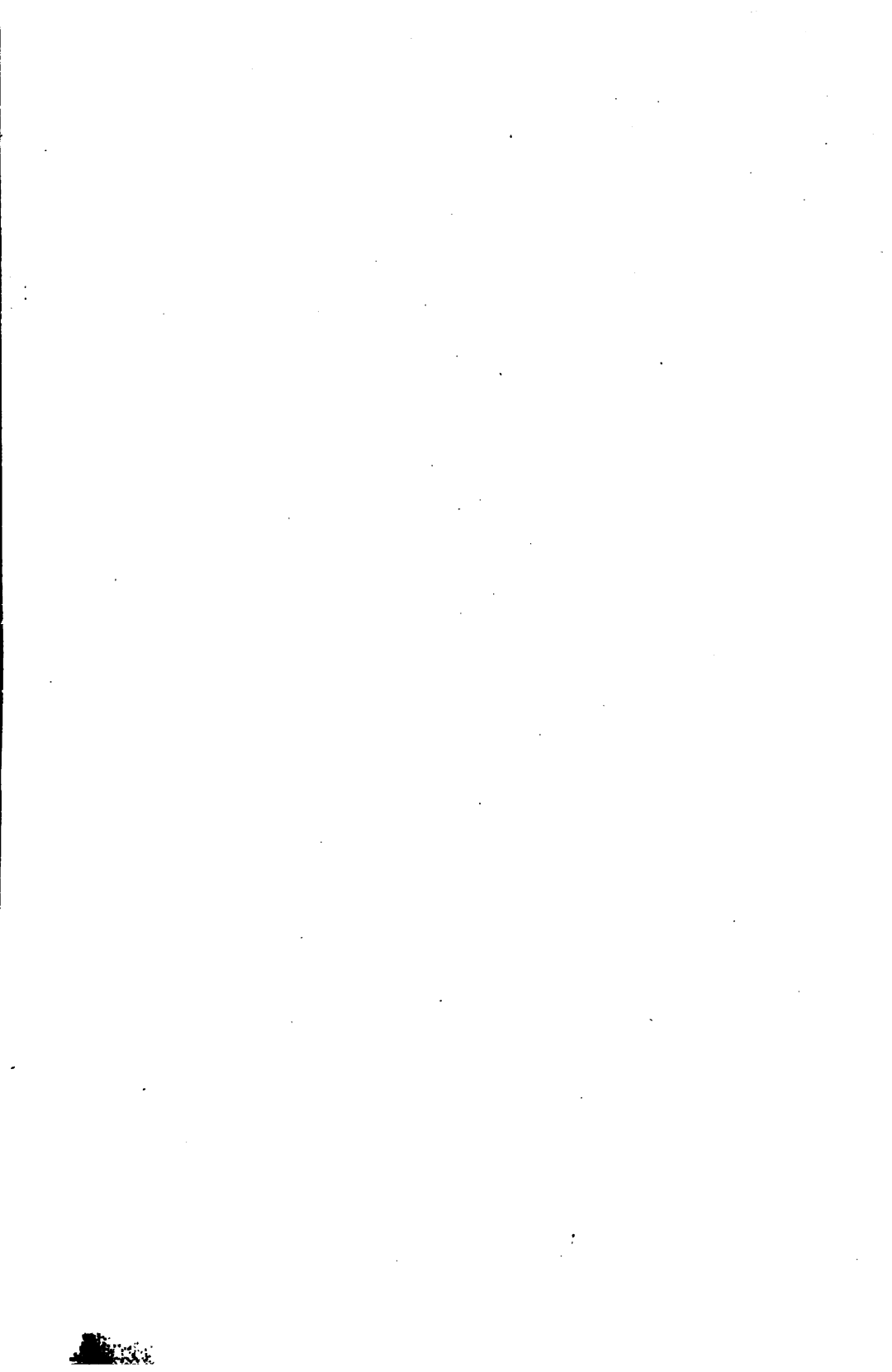
Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

B 437755 DUPL

DL
101
P47

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

ANDEN RÆKKE.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE.

VED

GUSTAV LUDVIG WAD.

3. BIND.

KJØBENHAVN.

I COMMISSION HOS RUDOLPH KLEIN.

HOFFENSBERG & TRAP'S ETABL.

1888.

D. 68
2.8

117774
'08.

Indhold.

	Side
Af Provst Daniel Peter Smiths Optegnelser. Uddrag af Provst D. P. Smiths Livserindringer, ved hans Søn Provst <i>C. N. Smith</i>	1
Optegnelser om Familierne de Tonsberg og v. Tritzscher, ved Archivfuldmægtig <i>H. J. Huitfeldt-Kaas</i> (med en Stamtavle)	26
Optegnelser om Slægten Harbou eller Hardebou, ved Capitain <i>H. W. Harbou</i> (med en Stamtavle)	39, 236
Genealogisk Institut	79
Uddrag af norske Kirkebøger, ved Archivfuldmægtig <i>E. A. Thomle</i> (fortsættes)	81
Personalier om Mandrup Due og hans Søn Christoffer Due, ved Archivsecretair <i>C. F. Bricka</i>	110
Jørgen Carstensen og Joh. Lorentz Castenschiold, ved Archivsecretair, Registrator <i>Fr. Krarup</i>	129
En samtidig Beretning om Christiansborgs Slots Brand 1794, ved Professor, Dr. <i>L. Daae</i>	134
Bidrag til Familien Rosenkrantz's Historie i det 16de Aarhundrede, af Overlærer, Dr. <i>A. Heise</i> (forts.)	145
Naar uddøde den adelige Slægt Gyldenkrantz?, af Archivfuldmægtig <i>E. A. Thomle</i>	185
Organist Johan Ludvig Schweigaard, af <i>Samme</i> (med en Stamtavle)	190
Bidrag til Etatsraad Jørgen Elers' Biographi, af <i>Red.</i>	218
Slægten Schult i Norge, af Capitain <i>B. Hielm</i>	255
Et Brev fra Student (siden norsk Statsraad) <i>E. R. Møinichen</i> , ved Professor, Dr. <i>L. Daae</i>	267
Bidrag til dansk Personalhistorie under Christian V og Frederik IV. Uddrag af St. Petri Kirkes Begravelsesregnskaber for Aarene 1667—1725, ved stud. mag. <i>L. Bobé</i> (forts.)	271
Spørgsmaal:	
1. Om Schoutbynacht Jørgen Bjørn, af Archivfuldmægtig <i>E. A. Thomle</i>	69
2. Om Slægten Bugge, af Overcontroller <i>W. Blich</i>	72
3. Om Oberst Hans Georg v. Haussmann, af Assistent <i>Fr. Grønvald</i>	72
4. Om Anna, Hans Hansen Holm's, af Directeur <i>C. Delgode</i>	72
5. Om Toldkasserer Hans Christopher Nøragers Hustru, af <i>Samme</i>	73
6. Om Studenterne Thøger og Hans Andersøn, af <i>Samme</i>	73
7. Om Kjøbmand Tørres Christensen Nedenes, af Skibsrheder <i>J. Ø. Bugge</i>	73
8. Om Slægten Sommer, af Assistent <i>F. C. Sommer</i>	73

	Side
9. Om Erasmus Dybwad, af <i>A. J. Lange</i>	138
10. Om Frantz Christian Hesselberg, af <i>Fr. Hesselberg</i>	217
11. Om Familien Mechlenborg, af Jægermester <i>Schøller</i>	293
12. Om Familien Bachmann, af Sognepræst <i>A. Jantzen</i>	293
Svar paa Spørgsmaal:	
I. Om Cancelliraad Peter Christian Buck, af Archivfuldmægtig <i>E. A. Thomle</i>	74
II. Om Slægten Liebe, af <i>Samme</i>	75
III. Om Mads Bredahl, af <i>Samme</i>	76
IV. Om Slægten Glückstad, af Assistent <i>F. C. Sommer</i>	76
V. Om Anne Margrethe Krüger, af <i>Samme</i>	77
VI. Om Slægten Hartmann, af <i>Samme</i>	78
VII. Om Sørenskriver Laurits Stub, af Archivfuldmægtig <i>E. A. Thomle</i>	139
VIII. Om Slægten Sommer, af <i>Samme</i>	144
IX. Om Familien Munch, af <i>Frederik Barfod</i>	213
X. Toldkasserer Nørager, af Archivfuldmægtig <i>E. A. Thomle</i>	216
XI. Om Familien Liebe:	
a. af Assistent <i>F. C. Sommer</i>	294
b. af Archivassistent <i>G. L. Grove</i>	298
XII. Om Familien Stub, af Archivfuldmægtig <i>E. A. Thomle</i>	299
XIII. Om Familien Gram i Norge, af <i>Samme</i>	301
XIV. Om Familien Dybwad, ved <i>Red.</i>	304
Gaver	78, 304
Tillæg og Rettelser	305
Register	306
Medlemsfortegnelse m. v.	327

Tillæg.

Dødsfald i Norge 1887, af Archivfuldmægtig <i>Otto Gr. Lundh</i>	1
Dødsfald i Danmark 1887, af Cand. phil. <i>O. A. Schleisner</i>	30

Af Provst Daniel Peter Smiths Optegnelser¹⁾.

Uddrag af Provst D. P. Smiths Livserindringer ved hans Søn Provst
C. N. Smith.

Det, som fortjente at blive bekjendt for Offentligheden af min Faders Provst D. P. Smiths Optegnelser om hans Liv i Roskilde som Adjunkt, er allerede ved Pastor Thrap i Christiania gjort bekjendt i Kirkehistoriske Samlinger (3. Række, IV. Bind). Kun vil jeg anføre, at min Fader 1814 blev Overlærer, og da Rektoren Hasselbach forflyttedes til Viborg, constitueredes han som Rektor og dimitterede 4 Disciple, deriblandt Jubellæreren Galschiøt. 1814 ordineredes han ogsaa til Præst ved St. Hans Hospital paa Bidstrup, efterat han i 2 Aar som Candidat havde prædikeret hver Søndag, af christelig Omhu for de Gamle og Syge; thi der var intetsomhelst Vederlag forbundet med denne Prædikant- og Præstestilling. Fader skriver i denne Anledning: Det var i den ædle Claude Rosettes Stiftelse, der var forenet med Galehospitalet, at jeg prædikede. Geheimeraad Malling og Fattigdirektionen i Kjøbenhavn havde flyttet Menigheden, som Claude Rosette havde givet 400 Rd. aarlig til en Præst, men ikke Præsten, der var kommen i Unaade, og havde saaledes ladet Hospitalets Gamle og Syge uden al Sjælesorg 3 à 4 Aar; da nu Geheimeraad Malling hørte mig prædike Pintsedag, opfordrede han mig til at lade mig ordinere, for at jeg kunde uddele Nadverens Sacramente. Jeg erklærede mig villig dertil, imod at Fattigdirektionen betalte Omkostningerne, og gav mig den faste Gage, naar Præsten blev

¹⁾ Jvfr. dette Tidsskrifts 2den Række I. Bind, S. 161—203 og II. Bind, S. 1—45.

befordret; men indtil den Tid forlangte jeg af Malling, som og var Præsident i Skoledirektionen, 200 Rd. Tillæg til min Skoleløn, og jeg forpligtede mig da til ikke at søge andet Præstekald indtil videre. Malling lovede det, men glemte baade det Ene og det Andet. Jeg maatte selv betale Ordinationen, og fik kun som de Andre 100 Rd. Tillæg som Overlærer. Jeg var da løst fra mit Løfte, og blev d. 6 Juni 1815 udnævnt til Præst for Saxkjøbing Menighed.

Saxkjøbing.

Kort før min egenlige Flytning gjorde jeg en Reise til Lolland, og syntes ret vel om det frugtbare Guldborgland med gode Veie, omhegnede af Hække og smukke Bøndergaarde langs Veien. Jeg holdt udenfor hos en Bonde, som hørte til mit Sogn. Folkene toge venligt mod deres nye Præst. Snart saae jeg Saxkjøbing, der laa ret venligt ved en Aa, som begrændsede Haverne. Da jeg spurgte Postkarlen om Præstegaarden, svarede han, den kan De snart see, der stikker den Ribbenene ud. Det var en af Længderne, som var falden omkuld. Jeg holdt udenfor en Kjøbmand Carlstorff, som havde Nøglerne til Præstegaarden. Han tog meget venlig imod mig, men kunde dog ikke bare sig for, idet han gav mig Nøglerne, at tilføie: De behøver egentlig ingen Nøgle; thi De kan gaa ud og ind gjennem Væggene. Man er sarkastisk her, tænkte jeg, og gik med philosophisk Ro ind i Gaarden, der laa lige over for Kirken. Der var et ubeboeligt Forhus, men en beboelig Sidelængde, en rummelig Gaardsplads og en Have med Eng, som kunde blive smuk.

Denne Beliggenhed, samt en god Portion Mod og Uerfarenhed, som jeg siden bittert maatte angre, bevægede mig til at fatte den daarlige Beslutning, at bygge Præstegaarden op, skjøndt Cancelliet, hvor jeg havde en god Patron, den noksom bekjendte Etatsraad Lassen, havde givet mig Valget imellem at sælge Grunden og købe en Gaard eller leie en Bolig. Ja jeg havde endog Skoledirektionens Brev for, at hvis jeg blev misfornøjet med min Embedsstilling, saa kunde jeg vælge hvilken Skole, jeg vilde og træde ind i min Overlærer-Charge. Jeg gjorde nu ingen

af Delene, men byggede en grundmuret Præstegaard, omlagde Haven, og skjøndt endnu ikke færdig med Længderne, tilsatte jeg hele min Formue 5000 Rd., paadrog Kaldet en Gjæld af 6000 Rd. og mig selv i privat Gjæld andre 6000 Rd., som sved til mig i 20 Aar. Pengevæsenet i 1816 var Skyld i min Ødelæggelse, da jeg havde sluttet Accord i Specier, og maatte saa betale Specien med 5 Rd. Dertil kom, at jeg havde Pension at svare til min Formand, Stiftsprovst Thostrup: 40 Td. Rug, 40 Td. Byg og 200 Rd. Da Kornpriserne ogsaa vare ugunstige, maatte jeg takke Gud for, at jeg 1820 slap fra min smukke Bolig og — Armoden. Samme Aar døde baade Stiftsprovsten og hans Hustru. Repholtz blev min Eftermand og byggede Gaarden færdig for 2000 Rd.; thi ved min Hjælp, nemlig Grev Hardenbergs Indflydelse, fik han som Candidat Embedet og ægtede en rig Arving. Efter Repholtz Død kom Biskop Boisens Søn, senere Provst og Præst i Gjentofte, og han fik udvirket, hvad jeg ei formaaede, at faae Byggegjælden omskrevet til rette Cours, hvorved Gjælden formindskedes til $\frac{1}{6}$ Del. Nu er den afbetalt, og Saxkjøbing er nu et meget godt Embede.

Med store Planer drog jeg paa min Fødselsdag d. 24. September 1815 ind i den forfaldne Præstegaard, fik et Par Værelser sat i Stand for min Kone og de 3 Børn, vi førte med fra Roskilde. Inden jeg farer fort med Fortællingen om mit lidt over 4-aarige Ophold i Saxkjøbing, maa jeg dog berette, at det ikke var det første Kald, jeg havde søgt. Jeg søgte 1810 Præstø Sogne kald; men dette skulde Professor Wolf, Professor i det grønlandske Sprog, have; død som Sognepræst for Helliggeistes Kirke. Opmuntret og stærkt anbefalet af Biskop Plum i Odense, søgte jeg Faaborg og Dirnesse 1811. Fra Kjøbenhavn fik jeg at vide, at jeg var øverst indstillet. Jeg reiste da til Kjøbenhavn for at gjøre min Opvartning. I Roskilde Kro traf jeg Cancellipræsidenten Kaas, som var paa Vejen til Paris for at complimentere Napoleon til Kongen af Roms Fødsel. Jeg fik Tjeneren fat, og han meldte mig. Kaas gik op og ned ad Stuen og smøgede af sin Merskumspibe (ogsaa i Kjøbenhavn gav han Audients i Sloprok og Piben i Munden). Han tog meget venlig

imod mig, og sagde, at jeg blev Præst i Faaborg, og bad mig at hilse Biskop Plum, at det glædede ham at have kunnet føie hans Ønske. Jeg fortsatte da min Reise til Kjøbenhavn. Sikker i min Sag købte jeg Tøi til en Præstekjole, skrev til Biskop Plum, og fik af ham Texten til min Ordinations-Prædiken. Jeg fik Brev fra Agent Ploug i Faaborg, som tilbød mig sit Fartøi til Flytning, og paa Skolen tog jeg halv om halv Afsked med Drengene. Men saa fik jeg Efterretning om, at Peder Rosenstand Wøldike, min gode akademiske Ven, og for Tiden Captain ved Studenterchoret, havde faaet Embedet. Jeg blev lidt flau, og min eneste Trøst var, at mine Disciple jublede af Glæde. Det var da gaaet saaledes til. I Kaas's Fraværelse skulde Conferentsraad Cold referere Kaldet til Kongen. Han, der havde havt Wøldikes Fader, Professor Jeremias Wøldike til Hovmester, møder Peder Wøldike paa Gaden og spørger ham, om han vilde være Præst i Faaborg. Wøldike svarede nej! det er jo et usselt Kald. Du skulde dog, siger Cold, spørge din Kjæreste, om hun vil giftes. Hun vilde giftes. Wøldike skrev Ansøgningen og blev kaldet. Aaret efter kom han til mig, og lykønskede mig til, at jeg dengang var bleven tilsidesat; Dirnesse Præstetiende var nemlig ved kgl. Resolution perpetueret til Holstenshus mod 1 Rd. pr. Td. Hartkorn. Det var 1812 c. 1 Sk., og Wøldike gav 4 Gange saa megen Skat, som Tienden indbragte. Wøldike eiede Formue, som han satte til i Faaborg, og jeg takkede Gud, som er Daarernes Formynder.

Men den, der blev ærgerlig, var min kjære Biskop Plum. Nu vilde han da 1814 med al Magt gjøre mig til Forstander for Seminariet paa Brahetrolleborg, og da jeg vægrede mig for Indkomsternes Skyld, sendte han den gode Grev Holstein til Holsteinborg til mig, som skulde tilsige mig fra Grev Revøntlow paa Brahetrolleborg, at han vilde betale Professor Oests Pension, og at jeg skulde faa hele Gagen ubeskaaret med flere Emolumenter. Allerede havde jeg indgivet Ansøgning om Sækkjøbing, men skjøndt jeg ei tog Ansøgningen tilbage, maatte jeg indgive Ansøgning om Brahetrolleborg Seminarium. Det var kun med Ulyst; thi jeg vidste, at Seminariets Tilstand lod saare meget

tilbage at ønske. Det blev mig ogsaa sagt, at Sognepræsten, der var Direktør, var vanskelig at omgaaes. Det var ikke gode Auspicer, og værre blev det, da Etatsraad Lassen, den almægtige Deputerede i Kaas's Tid, forsikrede mig vel om, at jeg skulde snart blive baade Professor og Ridder; men bandede tillige paa, at hverken Grev Reventlow eller Biskop Plum skulde have noget at sige over mig, der skulde sortere direkte under Cancelliet. Det var aabenbart Brud med begge mine Patroner. Derfor da jeg ved min Svoger Foss's Hjælp havde vundet Grev Hardenbergs Patronat, saa klyngede jeg mig til dennes Anbefaling til den alt formaaede Conferentsraad Jessen, Frederik d. 6tes Cabinets-Secretair, og blev, mod Plums og Lassens Villie, kaldet til Saxkjøbing Sognekald. Biskop Plum var misfornøiet, men jeg glad.

I Saxkjøbing blev jeg, som sagt, økonomisk ødelagt ved Præstegaardens Opbyggelse 1816. I Aaret 1817 kom vi til Ro i vor ny Præstegaard, som vi ikke tænkte at vi saasnart skulde forlade. Men skjøndt jeg kæmpede med Gjæld og Næringssorg, levede jeg dog et herligt Præsteliv baade i Menigheden og i Omgang med Præster. Til Kirken, der var smuk og stor, hørte et Landsogn, mest under Baroniet Guldborgland, vakkre og velhavende Folk, der flittig søgte Kirken. Foruden Kjøbstadens Skole var der to Landsbyskoler. Min Præstelykke, den at have brave Skolelærere og udmærkede Kirkesangere, begyndte i Saxkjøbing, og har til Datum ikke forladt mig.

Læreren i Saxkjøbing hed Mouritsen, var ligesaa udmærket baade fra Hjertets og Hovedets Side. Han var en høist duelig og sindig Lærer, og en from, herlig Psalmesynger. Kjøbstad-folket søgte ogsaa Kirken flittig. Jeg var ivrig som Prædikant og tog mig meget af Ungdommen, saa jeg fik ogsaa oprettet en Pigeskole, som dog formedelst uheldigt Valg af Lærere blev op-hævet, da jeg forlod Embedet. Selv underviste jeg i Skolen, iblandt Andet i Tegning. 28 Aar efter kom jeg igjennem Saxkjøbing, da en net ung Mand traf mig og bad mig komme i hans Hus og drikke The. Det var en Murer Reinholts Søn, som jeg havde undervist i Tegning. Nu var han den eneste Architect i Lolland. Han boede i en smuk Gaard, havde 16

Svende, byggede Herregaarde og Kirker, og viste mig sine Tegninger fra Akademiet.

Saa vidt jeg formaaede, gjorde jeg Gudstjenesten høitidelig, holdt Froprædikener de store Høitider, sang Litaniet Store Bededag, og nogle Høitidspsalmer, jeg selv forfattede. Den lille Bog, „Kirken og dens Festdage“, som jeg udgav 1826, indeholder en Del heraf, og saa den Reformations Jubelfest, som jeg 1817 holdt 3 Dage i Saxekjøbing. Ligeledes havde jeg en smuk Høitidelighed for det afbrændte Marstal og havde hele Omegnens Fornemme, ogsaa Stiftamtmanden og Biskoppen, i Kirken, hvor der blev indsamlet en god Hjælp for de Brandlidte.

Jeg blev ofte buden til Hardenberg af Grev Hardenberg-Reventlow, hvis fortræffelige, fromme Hustru tiltalte mig meget. Hun døde temmelig pludseligt. Jeg var i Selskab paa Hardenberg, da hun lod mig kalde til sig. En Tjener viste mig Veien til Sygeværrelset. Der laa den blege Qvinde med foldede Hænder, og bad mig sætte mig ved Sengen. Medens jeg kunde høre Billardkuglernes og Spillernes Støi, talte jeg til hende om det evige Liv, hun gik imøde. Hun sagde mig, at hun havde revet sig løs fra alle jordiske Tanker og havde opsat sin sidste Villie, hvori hun havde ordineret, at hvad hendes standsmæssige Begravelse kunde koste, skulde uddeles gennem Præsterne til Sogdenes Fattige under Grevskabet, og hun bad mig, der hidtil havde været hendes Aumonier i mit Sogn, fremdeles at tage mig af de fattige Børn, som havde faaet Klæder leverede af hende. 2 hele Timer sad jeg hos hende, kyssede hendes Haand med Taarer i Øiet, tog saa Hat og Stok, og uden videre Farvel gik jeg sørgmodig hjem. Natten efter døde hun. Den dybt nedbøiede Greve bad mig i Forening med Harder, Sognets Præst, at anordne Begravelsen efter hendes Villie.

Den 4 Januar 1820 blev hun jordet paa Rasted Kirkegaard, og jeg havde kun foranstaltet Grevskabets Skolelærere øvede i firstemmig at afsynge nogle af mig forfattede Sørgevers.

Min Præste-Omgang var især Harder i Rasted og Adam Vilhart Glahn i Taars. Hos de øvrige Præster i Herredet kom jeg og, naar Conventet, som jeg fik indstiftet, maanedlig bød det.

Glahn blev mig dog den kjæreste, ligesom han ogsaa var den nærmeste. Han var 7 Aar ældre end jeg, og blev min Mentor, ivrig for Embedet, men en sagtnodig, orthodox Theolog. Han kom næsten hver anden Dag paa sine Spaseretoure ind til mig, og vi havde mange præstelige Samtaler, som vare mig til Opbyggelse. To slemme Vaner revsede han hos mig, nemlig at jeg begyndte min Prædiken for sent og lærte den ikke udenad. Hans Formaninger frugtede først, da mit Syn tabte sig, og jeg ikke syntes godt om at prædike med Brillen paa Næsen. 30 Aar efter maatte jeg da have Prædiken færdig Fredag Aften og memorere den om Lørdagen. 1819 søgte vi begge Horslunde Kald. Glahn reiste dertil, prædikede og katechiserede for den gamle Statsminister Grev Reventlow, og jeg troede virkelig, han blev Manden, Excellencen vilde vælge. Jeg havde kun en eneste Gang set og talt med den gamle Excellence paa Hardenberg, og blev derfor lidt overrasket, da afdøde Provst Gardes Søn kom med Hilsen fra Greven, at han vilde høre mig prædike i Saxkjøbing næste Søndag. Jeg havde ikke tilbudt mig at prædike, men jeg havde uden alle Anbefalinger kun skrevet et Brev, hvori jeg yttrede, at mit Embede i pastoral Henseende var mig fuldkommen tilpas, men at jeg injuria temporum var bleven forarmet, og hellere vilde leve fattig paa Landet end i en Kjøbstad. Han kom med sin ældste Søn, Kammerherre, Grev C. Reventlow. Jeg prædikede ganske som jeg pleiede, der var en talrig Forsamling efter Sædvane. Han sagde intet Ord til Ros, men hans Miner sagde mig, at han var tilfreds; derefter kjørte han til Hardenberg, hvorhen jeg ogsaa var buden. Uden synderlig Forventning modtog baade jeg og Glahn paa eengang Breve fra den gamle Excellence.

Glahn, som altid var curios, spurgte, om vi ikke skulde bytte og opbrække hverandres Breve. Det gjorde vi og læste med Opmærksomhed, at han nu havde gjort sin Indstilling til Kongen. Naa spurgte Glahn, da begge Breve vare læste, hvem af os tror De nu er den lykkelige? Jeg svarede, han roser Dem saa meget og priser den Menighed lykkelig, der har en saadan Præst, men jeg tror ikke han nænner at skille Dem fra den.

Mig takker han kun for det sidste Besøg, og roser mig slet ikke, det huer mig godt. Udfaldet viste, at jeg havde Ret. Men Glahn og jeg vi vedbleve at være Venner, ere det endnu. Han fik saa det gode Veggerløse Kald paa Falster, hvor han elsket og velsignet af sin Menighed har naaet det 80de Aar, er bleven Consistorialraad, og den 2den Mai 1855 holdt han sit 50de Aars Jubilæum og blev Ridder af Danebroge. Efterat han havde mistet sin Hustru, døde kort efter hans ældste, flinke Søn, Cand. theol. og forlovet, og derefter hans eneste Datter ligeledes forlovet. Disse smertelige Tab bar han med sand christelig Taalmodighed. Hans sidste og tredie Barn er Tømmermester i Nykjøbing paa Falster og byggede efter min Beskikkelse Nyord Kirke og Præstebolig 1846.

Harder blev Provst i Musseherred, men Døden endte snart hans ulykkelige Liv. Han var skilt fra sin Kone, der døde kort efter ham. Hans Børn gik det ikke vel. En Søn af ham fandt jeg paa Tugthuset i Stege, inddømt for Løsgængereri.

I Byen selv havde jeg kun liden selskabelig Omgang. I Aaret 1819 voxede mine Pengesorger, men jeg havde dog mange Glæder. Først maa jeg tænke paa min Faders Embedsjubilæum i Holbæk d. 11 Mai 1819. Dagen var meget høitidelig. Jeg intimerede; derpaa prædikede Jubilaren 75 Aar gl.; og endelig holdt Biskop Münter Tale for Altret. En Mængde Præster vare tilstede og sang i Choret til Beslutning en Psalme af mig. Fader var stærk og hjerteglad. En Deputation af Menigheden overrakte ham et Par mægtige Sølvarmstager. Som en Curiositet, der viser den Gamles kraftige Natur, maa jeg dog fortælle Følgende. Ved Festbordet sad jeg ligeover for ham, Biskoppen og min Stedmoder. En Sølvpocal blev fyldt med Madeira og Biskoppen udbragte høitidelig Jubilarens Skaal. Derpaa gik Pokalen fra min Moder ud til Naboen og hele det store Bord omkring, indtil den endte hos min Fader. Af og til var den bleven fyldt, og da den naaede min Fader var der nærvæd en halv Pot i den. Han reiste sig op og baade rørt og muntert takkede han Biskoppen og hele Selskabet for Skaalen, og derpaa drak han, idet han sagde, at han efter gammel Skik vilde vise,

at han mente det ærligt ved at tømme Bægeret. Dette gjorde han og prikkede Pocalens Rand mod Neglen. Jeg var nærvæd af Skræk at falde af Stolen, og tænkte, hvorledes skal dette vel ende? Han mærkede min Angst og saa skjelsk hen paa mig, og da Maaltidet var endt og man var gaaet ind i en anden Stue, tog han mig ved Haanden og hviskede: lad os prøve, hvem af os der bedst kan gaa lige ud ad Brættet, og han traadte med sikre Trin ved Siden af mig og raabte; sørg nu for Piber til Kaffen i Lysthuset. Og sandelig, han var ellers høist maadeholden i sine Nydelser, men Glæden og hans physiske Kraft gjorde det muligt for ham at tømme Pocalen uden Skade. Egenlig havde han aldrig følt noget til Alderdom og uden Sygdom hensov han 5 Aar efter.

1819 rakes mig en Balsam for mine Bekymringer. I Slutningen af dette Aar fik jeg under Haanden Underretning om, at jeg var øverst indstillet til det store Horslunde. Jeg skrev et Taksigelsens Brev til den gamle Excellence og bad om Tilladelse til at give min nylig fødte 4de Søn hans Navn, og modtog fra hans Haand følgende Svar, som bærer saa tydeligen Præget af hans ædle Aand:

„En stærk Forkjølelses Feber [han var dengang 72 Aar] har forhindret mig fra tidligere at takke D. V. for Deres Skrivelse af 28de f. M. [Novbr.]. Jeg er endnu ikke underrettet om Kongens Resolution paa mit Forslag til Horslunde Præsteembedes Besættelse. [Jeg blev kaldet under Brevets Dato d. 6. Decbr. 1819.] Men jeg haaber vist, om De beskikkes til bemeldte Embede, at De ligesom salig Provst Garde vil anvende al Deres Bestræbelse for at gavne den Dem betroede Menighed, og gjøre Dem elsket af samme ved kjærlig Omhu for Unge og Gamle, Formuende og Fattige. Jeg har af Alle erfaret, at De er elsket af Deres nuværende Menighed, og at Kjærlighed bor i Deres Hjærte, at De ikke alene har Evne men ogsaa Lyst til at opfylde Deres mange vigtige Embeds Pligter. De har tillige Ungdoms Kraft og Sundhed, og jeg haaber, at Gud vil velsigne Deres Bestræbelser og Dem ved at see Frugterne af disse i en talrig Menighed, i hvilken der er en god Aand, og i hvilken Ung-

dommen gjerne søger Skolen og Forældrene glæde sig over, at Deres Børn lærer det, som kan danne Dem til gode Christne og i deres Stand være dem gavnligt. Fattigvæsenet er ogsaa saaledes organiseret, at Ingen, der vil anvende de Kræfter, han har, lider egenlig Mangel. I Nøbbel og Horslunde vil D. V. forefinde tvende meget gode Skoler, endskjøndt Antallet af Børn i hver er omtrent 100. Skolen i Nøbølle under Baroniet Jullinge, skal være mindre god, dog ikke slet, da det ikke mangler Læreren paa Flid, om end en Del paa Evner. Salig Garde skal have den Fortjeneste, at han har bragt det saavidt med Skolen, at Børnene nu læse godt og skrive læseligen. De har, som De ser, en stor Virkekreds i Horslunde Menighed, og jeg haaber, at Gud vil give Dem Kraft at udbrede i samme sund, oplyst Christendom og gavnlig Kundskab. Af Grevskabets Skole og Fattigcommissioner skal de møde muligst Understøttelse til at fremme den gode Sag, og personlig vil jeg gjøre mig den Fornøielse at gaa Dem tilhaande med Raad og Daad. Jeg ønsker Dem til Lykke med Deres Kones lykkelige Forløsning og modtager med Fornøielse at staa Fadder til det nyfødte Barn, af hvilket jeg ønsker ligesom af alle Deres andre Børn De og Deres Hustru maa nyde Glæde og i Horslunde tilbringe mange lykkelige Aar, og at De ved at lægge en god Plan for Deres Finantser maa snart see Dem befriet fra Deres Gjæld, og for Tiden befriet for Næringssorg, ogsaa da, naar Deres Børn til deres Studering vil behøve betydelig Hjælp i en Rad af Aar. Jeg raader Dem derfor ogsaa, at De søger at bortforpagte Avlingen saaledes, at Jorden ikke under Forpagtningstiden kan udmagres, men maa vedblive at være i den samme gode Tilstand, i hvilken den nu er. Min ældste Søn vil dertil kunne give Dem de bedste Raad, og naar Deres Gjæld er betalt, og De ser Udveie til at forskaffe Dem det Fornødne til Avlingens Drift uden at gjøre ny Gjæld, og De finder Lyst til ligesom Garde ved god Dyrkning at skaffe Dem en behagelig Beskjæftigelse og ved Exempel gavne Andre og Dem selv, da raader jeg Dem til, at De begynder selv at dyrke Deres særdeles frugtbare Jord. Jeg har den Tillid til

Dem, at De ikke vil miskjende min gode Hensigt med dette Raad, og er med særdeles Høiagtelse Deres Velærværdigheds
ydmygste Tjener

Reventlow.“

Saaledes skrev den gamle Statsminister til den unge Præst. Jeg beredte mig til denne lykkelige huslige Forandring. Det var Gudskelov! Saxkjøbing Menighed ukjært, at jeg flyttede; men uagtet al deres Kjærlighed mod mig, indsaa de nok, at jeg var bleven fattig hos dem, og trængte til Balsam for mine Saar. Horslunde og Nordlunde Kald var 709 Td. Hartkorn med en Tiende af 580 Tdr. Bygs Værdi, og en udmærket Avling paa 64 Tdr. Land, foruden andre Emolumenter. Altsaa et Embede tænkte jeg, hvor Du kan leve og dø; men Gud vilde det anderledes. Jeg rejste da til Horslunde og Pederstrup i Januar 1820, og saa begge for første Gang. Holdt derpaa Afskedsprædiken og tiltraadte Embedet i Marts. Det var mig tungt at leve adskilt fra Familien den hele Sommer, men jeg tog min ældste Søn Ludvig og min Søstersøn Peter Prytz med, accorderede Kosten for dem hos Provstinde Garde og læste med dem.

Dog inden jeg forlader Saxkjøbing og mine kjære Omgivelser, isærdeleshed Adam Glahn, har jeg dog nogle Erindringer at opfriske, fordi de staa i Forbindelse med mine Kjære, som nu efter 30 Aars Forløb kjendes ved mig. Først nævner jeg da Candidat Witting, Præstesøn fra Brunsvig, Informator for 2 unge Slægtninge, Grev Hardenberg opdrog. Witting var et høist talentfuldt Menneske og et afgjort Sproggeni. Saaledes dristede han sig til efter 3 Maaneders Forløb at prædike i Rasted Kirke paa Dansk, og han gjorde det saa godt, at Bønderne syntes, at han prædikede tydeligere end deres egen Præst Harder, der som en Holstener og Kieler Candidat ei kunde aflægge sin tyske Accent. Witting var dertil et muntert og godmodigt Menneske, som det gjorde mig ondt at skilles fra, men hans aldrende Fader krævede hans Bistand. Han drog hjem, valgtes til Diaconus ved Faderens Kirke St. Michaelis, og da Faderen efter nogle Aars Forløb døde, blev han af Menigheden valgt til „Hauptprediger“. Af og til vexlede vi Breve, men da jeg i 1854 med min Datter Helene

reiste til Wiesbaden, saa gjorde jeg en Afstikker paa Jernbanen fra Hannover til Brunsvig, og tog ind paa et Hotel, hvor jeg ved en Opvarter sendte Witting en Billet af dette Indhold: Præsten i Saxkjøbing spørger herved Hovmesteren paa Hardenberg Hr. Cand. Witting, om det er ham belejligt at modtage et lille Besøg. Han svarede, at han skulde paa Øieblikket komme, og jeg tilbragte en høist behagelig Dag hos ham, som jeg fandt næsten uberørt af Aarene og til min Forbauselse talende flydende Dansk. Han havde en venlig Matrone til Hustru og 2 vakkre voxne Børn, en Søn og en Datter. Hjertensglad var han over at vise os Byens Mærkværdigheder, især en smuk Maleriudstilling i en nedlagt Kirke, hvor Malerierne hang i det fortræffeligste Lys, og han lovede, hvis det var ham muligt, at komme til mit Guldbryllup 1856, hvilket ogsaa skete.

I Aaret 1818 rejste jeg med Glahn, Harder og Meding i Maibølle til Falster og Sjælland. Det var en Rundreise til Præsterne, og disse, nemlig Blædel i Stubbekjøbing, Grundtvig i Torkildstrup, Steenstrup i Riserup, Bang af Kirkeby og Koch af Horbeløv forenede sig med os. I Horbeløv Præstegaard vare vi samlede en Aften. Vi bleve godt beværtede og Underholdningen var levende. Ganske umærkeligt havde Koch faaet os 8 Præster opstillede i en Kreds og den lange Bang rangeret i Midten, hvor vi stode hver med sit Glas i Haanden og sang vore Viser. Værtinden, som var Søster til Fru Gyllenborg, Heibergs Moder, stod ved Bordenden og skjænkede Punchen. See Kone, raabte Koch, hvilket Spil Keglér! Ja, svarede hun, dersom jeg laver en Bolle til, tror jeg, at jeg slaar dem alle Ni. Begeistrede drak vi hendes Skaal og haabede, at hun i hvert Tilfælde vilde lade hendes Mand være Keglereiser. Om Aftenen, da vi lollandske Gæster skulde i Seng, var jeg saa heldig at forebygge en stor Fare for min kjære Glahn. Han gik foran med Lys over Forstuen og kunde derfor ikke see, at Kjelderlemmen, som Folkene af Skjødeshed havde glemt at lukke, stod aaben, men jeg havde set det, og da han stod lige ved Randen af Afgrunden, tog jeg et saa forsvarligt Tag i hans Nakke, at han blev reven et Par Skridt tilbage og Lyset var nær tabt. Forbauset saa han paa

mig, idet jeg gjorde ham opmærksom paa den aabne Kjelderhøje. Dagen efter frokosterede vi alle hos Provst Grundtvig, og da vi sad til Bords, opfordrede Provstinden, en trivelig Datter af salig Biskop Balle, hendes voxne Døttre til at synge en Vise paa det Vilkaar at Præsterne skulde gentage Refrainet. De kaldte denne en Vaasevise, der imidlertid ganske lunefuldt betegnede forskjelligt Vaas af Folk, f. Expl.:

Stormand bukker for Clienter
mumler frem en Hoben Ord.
Hvad var oftest Complimenter,
uslest Vaas paa denne Jord.

Men da de sang følgende Vers:

Manden med den lange Kjole
ei saa længe for os stod
paa den høie Prædikestol,
hvis ei Vaasen var ham god,

raabte vi, nei! fy for en Ulykke! det Refrain kan vi ikke synge, om vi ogsaa havde nok saa god en Samvittighed. Men hvem har da gjort den forbandede Vise? lød det. Ja vær saa god at drikke hans Skaal, sagde Fruen, der sidder han. Det var Præsten Dalhoff fra Ønslev, en prægtig, vittig Mand, sexagenarius og Enkemand. Han hørte sine Døttre synge og spille en Melodi, som han kunde lide, og spurgte dem om Texten, aah! sagde de, det er kun Vaas! Nei! sagde han, men jeg skal gjøre Eder en rigtig Vaasevise. Samme Dalhoff skrev engang paa et kunstigt Schema fra Biskop Boisen om Confirmationen, hvis første Rubrik var Præstens Navn og dernæst en Mængde om Methode, Fremgang o. s. v., paa tværs over alle Rubriker: J. C. Dalhoff er en prægtig Karl, testerer J. C. Dalhoff. Han havde været flere Aar Enkemand, havde voxne Børn, var nogle og Treds, da skriver han til Jylland til en Jomfru saaledes; Jeg har staaet Fadder til Dem, og dengang syntes jeg, at De tegnede til at blive en forstandig og sagtmodig Pige. Kunde De være sindet at ægte mig, saa beder jeg Dem møde mig paa en vis Dag i næste Maaned. Man kan jo see paa mig for ingen Penge. Hun kom, saae ham

og tog ham, Aaret derefter fik hun Tvillinger, men blev ikke længe derefter Enke.

Vi Lolliker toge saa Afsked med Falstringerne og seilede over til Sjælland, hvor vi leiede en Vogn til Olstrup Præstegaard forat gjæste Poul Glahn. Blædel fulgte med. Det var varmt. Postillonon sov, og bardous saa væltede vi nedad en Skrænt saa voldsomt, at Vognen vendte de 4 Hjul iveiret og Harder var skjult under Fjældefadningen; vi andre bleve blot kastede ud. Med Skræk fik vi raget Harder frem, der dog ligesom vi Andre var sluppen med Skrækken. Da vi kom til Sæde igjen paa Vognen, herskede der en uhyggelig Taushed i vort forhen saa muntre Lag. Jeg sad og pønsede paa, hvorledes jeg skulde bryde denne Tavshed. Endelig udbrød jeg: dersom vi 5 nu Alle havde brukket Halsen, hvor mange Præstebørn vare der da blevne faderløse? Vi talte da disse sammen. Og see det var 31. Af Hjertens Grund takkede vi Gud for vore hele Halse, og i munter Snak kom vi til Olstrup og der og paa det nærliggende Gisselfeld hos Grev Danneskjold bleve vi kjerligt modtagne. Denne glade Rundreise endte lykkeligt.

Efter at jeg havde tilbragt en kjedelig Sommer i Horslunde kun afbrudt ved sjeldne Besøg i Saxkjøbing, 4 Mile borte derfra, og efterat jeg havde savnet ikke blot den tilvante Levemaade, men især Moderen og de kjære Smaa, fik jeg endelig Provstinde Garde udacorderet, og den 12. October 1820 drog jeg ud med min Fregat, saa kaldtes en stor holstensk Vogn med Kaleche, til Horslunde. Fregatten var ladet, foruden med min Kone og mig, med 7 Børn, Peter Prytz og Kudsken.

Horslunde,

hvor jeg alt forud ved mine vel sindede forrige Sognemænds Bistand havde faaet mit Flyttegods og sat en Del tilrette, inden Moder kom, holdt vi som sagt vort Indtog i d. 12 Oetbr. 1820. Jeg var nu allerede orienteret i Embedet, og var høilig tilfreds med Menighedens flittige Kirkegang og venlige Imødekommen. Snart gjorde min Kone første Visit paa Pederstrup, hvor hun venlig, ikke „naadig“, blev modtagen. Excellencen sagde strax

ved min Ankomst til mig, at der ved hans Side var hver Middag en Couvert til mig, og at han ønskede helst at see mig og tale med mig paa den Tid. Jeg tog da ofte min Stav og spadserede den yndige Vei igjennem Skoven til Pederstrup, og naar Maaltidsklokken c. 4 ringede, gik jeg til Bords med de Andre. Det var ret egenlig et Familiebord, daglig 24. à 30 Personer, og Alle Excellencens Børn eller Børnebørn, foruden hans Gemalinde, 2 Søstre og 2 Frøkener af Familien. Efter Caffen, naar jeg havde underholdt mig med Excellencen og de Øvrige, skiltes man hver til Sit, og uden alle Hilsener gik jeg hjem. Tingen var, at den gamle Statsminister, som til 1813, da han formedelst Statsbankerotten fratraadte alle sine Embeder, var fra Ungdommen vant til anstrengende Arbeide, og derfor til en streng Inddeling af sin Tid. Uagtet hans landlige Otium fulgte han dog den gamle Livsplan, var tidlig oppe, spadserede en Time og arbejdede ved sin Pult den lange Formiddag, i hvilken 2 Timer vare bestemte til Bibelstudium, andre til Correspondence og Læsning. Sine Forvaltere og andre Betjente gav han en Slags Andients fra 6 til 7. Men Mandag Aften mødte Birkedommeren og Sognefogder, og da bleve Bøndernes Tvistigheder og andre Anliggender definitivt afgjorte. Stundom lod han ogsaa mig kalde til disse Møder, naar han behøvede min Tjeneste.

Men jeg vender mig igjen til mit Hus, Embede og mine øvrige Forbindelser i det lykkelige landlige Horslunde Hjem. Skolerne i Horslunde og Nøbbel vare udmærkede, saavel som deres Lærere, Petersen og Andersen, hver paa sin Vis, de bleve mig meget kjære Venner. Petersen, der havde samme Antal Børn, som jeg, opdrog dem vel, saaat mine Børn kunde omgaaes med dem. Anden Juledag vare de alle 9 + 9 samlede i Præstegaarden, og 3die Juledag fik de en Dands i Skolestuen.

Jeg skyldte Grosserer Nathanson store Forbindtligheder, og kom derved til at døbe Magister, nu Professor Henrichsen i Odense, da han skulde giftes med Nathansons Datter. Det var en særdeles høitidelig Handling. I Biskoppens og flere Geistliges Nærværelse holdt Henrichsen fra Alteret en Tale og aflagde sin Trosbekjendelse, førend han stedtes til Daaben. Ogsaa døbte

jeg efter 8 Ugers Undervisning en anden Israelit, Possement-mager Henius fra Aarhus. Da jeg ogsaa læste med mine Børn, foruden at passe mit store Embede, havde jeg meget at bestille; dertil kom, at jeg 1820 beskikkedes til Herredsprovst for Nørre Herred og 1829 tillige i Sønder Herred under Titel af Distriktsprovst. Skriverier og Visitatsreiser medtog megen Tid, og jeg maatte see mig om Hjælp til mine Børns Undervisning. Jeg fik først en islandsk Student Hjalmarson, et meget godt Menneske, men temmelig simpel som Student, saa at han endog mod islandsk Sædvane kunde hverken Latin eller Græsk tilgavns. Siden sendte jeg Ludvig, min ældste Søn, i Vordingborg Skole. Endelig fik jeg en ferm Candidat Niels Peter Jørgensen, Præstesøn fra Jylland, til Lærer for Sønnerne. Ludvig kom siden i Colding Skole og blev derfra dimitteret sammen med min Brodersøn Caspar Wilhelm Smith af dennes Stedfader, Rektor P. Fibiger. Da min Søn Troels var confirmeret, sendte jeg ham til Metropolitan-Skolen, hvorimod min tredie Søn Caspar havde i sin Barndom været saa svagelig, at jeg ei vovede at lade ham studere. Jeg besluttede derfor, da han var confirmeret, at sende ham til min Ven Apotheker Hertzberg i Holmestrand. Der styrkedes hans Helbred ved legemligt Arbeide og 3 Aar efter vendte han tilbage forat studere og dimitteredes 3 Aar efter til Universitetet af hans ældre Broder Troels. Den 4de Søn, Christian, satte jeg i Nakskovs nu ophævede lærde Skole, hvor han ikke lærte noget. Jeg tog ham da hjem, og efter Confirmationen gik han til Søs, tog sine nautiske Examiners, foer i amerikansk Tjeneste, var et elskværdigt Menneske, fuld af Lyst til sit Kald, men ak! han skulde være den Første af mine 9, jeg mistede. Den 26 Juli 1821 fødtes min fjerde Datter Petra Ottilia, og den 10 Mai 1824 fik hun en Broder Conrad Arent Colding, den Sidstfødte.

I Embedet havde jeg Intet at klage. Aarene fløi hurtigt hen ved dagligt Arbejde. Jeg modtog mange Beviser paa Menighedens Velvillie, havde venlig Omgang med Biskoppen og Præsterne, og i Huset var der Sundhed og Tilfredshed. Det var mig altsaa en let Sag at kjæmpe mod mine Pengesorger, der

fulgte mig alle de Aar, jeg var i Horslunde, da Enkepension og
 og høie Afgifter, Renter og Afdrag paa Gjælden (den var 1820
 6000 Rd.) og dertil lave Kornpriser, gjorde mig mange alvorlige
 Timer; men min Kones fortræffelige Husholdning, Sparsomme-
 lighed og Tarvelighed sikrede mig og Børnene Føde og Klæder,
 om endog disse vare af hjemmegjorte Stoffer. Avlingen maatte
 jeg selv drive, eller rettere den maatte drive sig selv; thi jeg
 havde ikke kunnet efter Excellencens Raad faae Nogen til at
 forpagte den. Jeg havde to Heste og 4 Køer med fra Saxkjø-
 bing, købte saa efterhaanden Resten af Besætningen, og ved ret
 skikkelige Tjenestefolks Hjælp gik det nogenlunde vel. Jeg havde
 indført den Rangforordning i mit Dagværk: 1 Embedet, 2 Børnene,
 3 Avlingen. Den fik da mindst Omhu fra min Side. Naar jeg
 havde endt mit Arbeide 1 og 2, gik jeg ud at spadserere i Marken,
 men da gik Folkene hjem. Det var mærkeligt, at i et Pastorat
 med over 2000 Mennesker, hvor der var 100 Gaarde i Hoved-
 sognet og 12 i Annexet, hørte alle uden Undtagelse til Bonde-
 standen. Den fornemste og rigeste var min Nabo Møller Johan
 Pedersen. Han gik i Skindpels og dito Buxer med Sølvknapper,
 men ogsaa med Træsko. Han var min gode, trofaste Ven og
 Støtte, en mild og retscaffen Mand; var mig til Tjeneste med
 Kjørsler og hvad jeg kunde anmode ham om. Min gode Excel-
 lence var næsten hver Søndag i min Kirke og ved Kirkeaarets
 Begyndelse forlangte han Fortegnelse paa Først- og Sidsttjeneste,
 og paalagde mig ei at bryde Ordenen, uden at meddele ham
 Efterretning derom. Han vilde ikke støde Biskop Boisen ved at
 forsømme sin egen Sognekirke, Vesterborg, og derfor maatte han
 høre Prædiken 2 Gange, men det, sagde han, interesserede ham
 at høre den forskjellige Maade, paa hvilken Boisen og jeg be-
 handlede Evangelierne, og stundom lod han mig mærke, skjøndt
 han altid var yderst skaansom, at min Prædiken, mere orthodox
 og dogmatisk end Boisens, af den Grund behagede ham bedst.
 Engang opfordrede han mig til at lade nogle Prædikener trykke.
 Dette var Anledningen til, at min lille Bog „Kirken og dens Fest-
 dage“ 1826 blev til. Jeg dedicerede den til Excellencen i et
 Vers, som indeholdt virkeligt intet Overdrevent; men i et venligt

Brev bad han mig ikke at lade det trykke, og i de beskedneste, jeg kan sige christelig ydmyge Ord skrev han mig til, at Gud tilkommer alene Æren, og dernæst Kronprinsens og hans Medhjælperes Bistand, om noget Godt var udrettet til Landets Bedste, Han talte meget med mig paa vore Fodtoure mellem Skolerne baade om mine Prædikener og hans religieuse Anskuelser, og disse Samtaler vare mig virkelig lærerige. Her maa jeg dog fortælle et Træk af den ædle Gamle. Han afskyede Tobaksrygen, men engang, da han opfordrede mig til en lang Fodvandring, spurgte han mig, om jeg ikke savnede min Pibe; jeg svarede frimodig: jo! ryg De kun, sagde han da, naar De ei forpligter mig dertil, og jeg trak min Pibe frem. Ved Skolen holdt hans Vogn, og nu satte vi os op og kørte til næste Skole, hvor Biskop Boisen ventede os. Forbauset saae han paa mig, som havde Piben i Munden. „Er de bleven gal, hviskede han mig i Øret, at ryge i Excellencens Nærværelse, det har jeg i 36 Aar ikke vovet at byde ham.“ Ja svarede jeg: so ein Mann bin ich. Jeg har faaet naadigst Privilegium, men dog kun i fri Luft, fordi jeg er en Fodgjænger, hvad Biskoppen ikke er. En anden Gang skrev den Gamle en Billet til mig, at han vilde komme med en god Ven til min lille Nordlunde Kirke og bad mig ikke at begynde med sidste Tjeneste, førend de kom. Der var nemlig en stiv Mil fra Pederstrup. Jeg var da paa Pletten, da han og hans Fætter, Statholder i Lauenborg, Grev Cai Reventlow, Ridder af Elefanten, kom. Psalmetonerne hang fast i min lille Skolelærer Hansens Hals, der desuden ei havde ret mange Toner, der ei vare falske. Nu tav de aldeles og jeg maatte selv synge. Efter Tjenesten maatte jeg følge begge Excellencerne til Pederstrup til Middagsmaaltidet, hvor Grev Cai Reventlow præsenterede mig for hans Kone, en Datter af den berømte Grev Bernstorff og bad mig være hendes Bordcavaler, idet han sagde, at hans Kone, der gjerne talte Dansk, nu kunde underholde sig med en Mand, der havde holdt en smuk dansk Prædiken for ham. Hun var en herlig Dame og velbevandret i den danske Literatur.

Min Præsteomgang var især Brødrene Clausen i Halsted og

Utterslev, de vare gifte med Søstre, Døttre af Proprietær Jørgensen paa Søllested. Ligeledes havde jeg jevnlig Omgang med Provst Brynniche, der var gift med en Cousine af mig, en Plum, hvis to Børn, Eline, nu gift med Kammerraad, Toldforvalter Petersen i Fyen, og Andreas, Cand. med. og chir., Reservelæge i Kjøbenhavn, bleve mine Børns jevnaldrende Venner. Provst Brynniche var en forstandig, hjertensgod og i høi Grad tjenstvillig Mand. Ligesom jeg 1817 holdt Reformations Jubelfest, saa havde vi i 1826 den tusindaarige Jubelfest for Christendommens Indførelse i Danmark, og den tredie Jubelfest har jeg helligholdt her i Stæge 1836 for Reformationens Indførelse heri Landet for 300 Aar siden. Vesterborg, hvor Biskop Boisen boede og tillige var Præst, medens han dog havde en Pastor vicarius, i min Tid Schönheider, hans ældste Søn Boie og tilsidst N. Sidenius, besøgte jeg ofte, og fandt altid den venligste Modtagelse, om jeg end noget dristigt yttrede mine religieuse Anskuelser, der ei vare hans. Han var en ærlig, munter og yderst virksom Mand, i visse Maader genialsk; men har skrevet vel mange Bøger, Bibelhistorier, Andagtsbøger, Veiledninger o. s. v., som nu ere sjunkne i Lethe. Engang fortalte jeg ham, at en Skolelærer havde vundet et Væddemaal for hans Skyld. Hvorledes? spurgte han. Jo han paastod, at der ei fandtes Semicolon i Biskoppens Bibelhistorie, og see! der fandtes ikke et eneste Semicolon. Ei, svarede Biskoppen, det skal jeg skrive mig bag Øret, og i næste Udgave var der nok, men ikke altid paa rette Sted. Som Præst, Catechet og Seminarieforstander var han ligesaa dygtig, ja udmærket, som han var det i Egenskab af Biskop og Visitator. Altid var han elskelig og elsket. Han taalte Modsigelser og var i høi Grad forsonlig. Engang inviterede Maribo Folk ham til at holde en Tale og mig til at skrive Vers til en Festlighed paa Frederik d. 6tes Fødselsdag. Begge vare vi Æresgjæster og Selskabet var meget muntret. Nogen Tid derefter viste Boisen mig et høist uartigt Brev, som Sognepræsten Boeck i Maribo havde skrevet til ham, opbragt over, at Biskoppen, uden at spørge ham derom, havde benyttet Kirken., (NB den er Domkirken i Stiftet, altsaa havde Biskoppen Ret, at ansee den som sin) og tilsidst forbød

han Boisen, der ellers ved Landemodet pleiede at logere hos ham, rent ud sit Hus. Hvad skal jeg gjøre ved ham; spurgte han mig. Mig synes, svarede jeg, at det er saa respektstridigt af en Præstemand mod sin Biskop, at det burde til Cancelliets Kundskab, at han kan faa en fortjent Reprimande. Synes De det? sagde han, idet han aabnede Kakkellovns Døren og kastede Brevet i Ilden. Jeg mener, sagde han, at lade Uartigheden gaa op i Røg. Det var i Februar, 3 Maaneder derefter, den 10 Mai 1831, døde Biskop Boisen, 69 Aar gl. Jeg talte ved Graven og skrev Psalmer til Ligbegængelsen. Den 3 August s. A. holdtes af mig en Sørgefest paa Seminariet, hvortil jeg indbød i et trykt Program, der indeholdt Seminariets Historie. Det stod og faldt med ham og Lærer Hansen, en udmærket begavet og fortræffelig Mand. Men de vesterborgske Seminarister ere endnu i Anseelse fremfor Andre. Hans Død gik mig til Hjerte; thi jeg elskede ham. Allerede 1820 havde han gjort mig til Meddirektør af Seminariet, der var stiftet af Grev Reventlow og ham, som derfor blev, som Sognepræst i Vesterborg, tillige Biskop over Lolland-Falsters Stift.

Biskop Boisens Død var mit tredie store Tab i Horslunde. Det første var 1823 d. 5 December, da min gamle Fader døde i Holbæk. 1822 besøgte han mig i Horslunde, og var i høj Grad sund og kraftig i sit 79de Aar. Han havde resigneret sit Embede, efterat han havde holdt sit Jubilæum, og nu da han kom til mig, sagde han, at han i min Kirke vilde holde sin Afskedsprædiken, den sidste i dette Liv. Jeg sendte da hemmelig Bud til mine Skolelærere og bad dem bekjendtgjøre, at min 79-aarige Fader vilde prædike næste Søndag. Den store Kirke var aldeles fyldt, der var sikkert i det Mindste 800 Mennesker. Han fortalte, at da han kom paa Prædikestolen, blev han forbauset over Tilhørernes Uniformitet. Paa den ene Side alle Mændene i mørkeblaa Frakker, og paa den anden Side alle Konerne med hvidt Lin for og bag Huen, saa de ovenfra sete vare den hvide Halvdel, som Mændene den blaa; men den Gamle kom i Aande og prædikede med Kraft over Evangeliet 7. Søndag efter Trinitatis, at det var Gud, som gav os baade aandeligt og timeligt Brød.

Gud kaldte ham i Fred ved det paafølgende Aars Udgang. Dr. Lunding i Holbæk skrev mig til d. 3 December (nemlig jeg fik Brevet den Dag), at hvis jeg vilde see min Fader ilive, maatte jeg skynde mig; thi han havde begyndt at døe uden Sygdom, simpelthen fordi Livets Uhrværk var udløben. Skjøndt jeg ikke havde ret mange Penge og Vinteren var der, reiste jeg efter en Times Forløb, og hjalp mig frem ved mine Venners Hjælp saa hastigt som muligt. Men dengang foer man ikke med Damp. Jeg kom for sent, 12 Timer efter hans Død. Uden alle Døds-træk laa han smilende i sin Kiste. Bibelen laa opslagen paa hans Bord, og et Mærke ved de Ord af Davids Ps.: Min Sjel bier stille paa Herren, fra ham kommer Frelsen. I Sørgehuset mødte nu Størstedelen af min gamle Faders Menigheder i samme Stue, hvor 4 Aar forud de havde lykønsket til Jubilæet, og bad mig om at maatte synge en Psalme ved Kisten og om jeg vilde tale et Par Ord til dem. Jeg føiede deres Ønske og var i saa mild Sørgestemning, at jeg kunde tale. I Kirken talte Professor Larsen og Amtsprøvt Warthoe.

Mit andet store Tab jeg led var, da Statsminister, Lehnsgreve Reventlow døde. Ligesom min Fader hensov han ved Aarets Udgang 1827, efterat han forud den 11 Marts havde fyldt sit 79 Aar. Jeg havde foranstaltet den Dag en Revue af den ældste Classes Drengene fra Grevskabets 13 Skoler. De trak op som sinaa Compagnier med hver sin lille Fane og Læreren som Commandør, og sang 2 Vers, medens Lærerne firstemmig sang 4 Vers af en af mig forfattet Sang i Dagens Anledning, hvorefter Biskoppen holdt en lille Lykønskningstale til den ædle Greve, der var dybt bevæget, lod Børnene beværte og Lærerne byde til Middagsbordet. Men Timeglassets sidste Stund udrandt. Den Stærke maatte bukke under. Han blev stedse svagere og svagere, kjørte i Forventning af sin forestaaende Opløsning omkring paa Godset og tog Afsked med sine kjære Undergivne; ogsaa kom han ind i min Præstegaard, og medens han sad i Vognen, vilde han se min Kone og alle vore Børn, og tog saa venlig Afsked med dem. I Juli Maaned blev han sengeliggende af en stærk Vattersot. Da traf det sig saa, at Prins Christian og Frederik

d. 6tes Datter Kronprinsesse Caroline kom at besøge ham paa Pederstrup. Der var foranstaltet megen Høitidelighed, og jeg, som nu engang var Poeten paa Lolland, skrev Sange; men den høitideligste Time var dog, da Prinsen og Prinsessen sade hver paa sin Side af Sofaen, paa hvilken den Gamle laa iført en gul Nankinsfrakke, som en skøn Ruin af en pragtfuld Bygning. Jeg og de andre Præster, som havde været til Cour, vilde forlade Værelset; men den Gamle gav mig et Vink, at jeg skulde blive, ret som om han vilde have Vidner til sin Afsked med Prinsen. Min Ven Clausen fra Halsted og jeg stode da i en Vindues For- dybning, og ligesom med Andagt bivaanede vi den Scene, da han reiste sig og greb Prinsens Haand, og bad ham, naar han besteg sine Fædres Throne, at elske og beskyærme Bondestanden. Bonden er, udbrød den Gamle, Landets Ernærer og Forsvarer; kun maa der sørges for Bondestandens Oplysning og Guds frygt ved gode Skoler og Præster, ellers vil Velstanden kun lidet gavne. Til Prinsessen henvendte han sig derpaa og bad hende bringe sin kongelige Fader hans sidste Farvel og takke ham for al den Tillid og Naade, han havde bevist ham i de mange Aar, han havde tjent ham og Landet. Han udbredte sine Arme velsig- nende over dem Begge, som greb hver sin Haand, og havde han ei med Magt trukket sin Haand til sig, som Prinsessen holdt, havde hun kysset hans Haand med Taarer. Synlig rørt yttrede Prinsen, at Gud nok endnu noget vilde forlænge Oldingens Liv; men med mild Stemme svarede han: „Nei! Deres kongelige Høihed, nu vil Gud lade mig fare i Fred; thi jeg haver som Simeon set min Frelser“. I September Maaned følte han Dødens Nærmelse og lod sig føre fra Pederstrup til Christianssæde, fordi han vilde døe i sit Barndoms Hjem. Han døde der, efterat der var gaaet Koldbrand i den store Taa, d. 5 October 1827, og den 16 October var hans Begravelse paa Horslunde Kirke- gaard. Han havde selv bestemt sin Gravplads paa et for nogle Aar siden indtaget nyt Areal, hvor der hidtil kun var jordet Fattiglig, da Bønderne kun vilde begrave deres Lig paa den ældre Del af Kirkegaarden. Grevskabets 500 Bønder bare ham til Horslunde Kirke. Hele Landets Noblesse og Embedsmænd

fulgte. I Kirken, som langt fra kunde rumme de Mange, talte Biskoppen fra Alteret, men kunde ei høres. Jeg holdt den egenlige Ligprædiken fra Prædikestolen, men maatte anstrenge mig for at blive hørt. Efterat jeg havde kastet Jord paa Kisten og budt ham Tak og Farvel fra de Mange, som elskede ham og vilde savne ham, talte hans ældste ham fuldtværdige Søn, Kammerherre Grev C. Reventlow, med bevæget Røst til sine 4 voxne Sønner, der stode ved Graven: „mine Sønner, glem aldrig Eders Bedstefader, men lad altid hans Exempel staa Eder for Øie og vandre som ham“.

Efterat min Velgjører var død, Biskoppen var død og flere af mine Omgangsfæller, følte jeg mig noget ensom og begyndte at tænke paa Forflyttelse. Biskop Münter gav den udvortes Anledning, da han skrev mig til og opfordrede mig til at træde i Underhandling med Dr. Kofod, Sognepræst ved Helliggeistes Kirke, der paa Grund af sin Alder attraaede Entledigelse. Præliminairerne gjordes, og deriblandt, at jeg skulde holde Cabinetsprædiken for Kongen og Dronningen. Dette udvirkede Münter, og jeg reiste i Decbr. 1829 til Kbhvn. med min Prædiken i Lommen. Søndagen var bestemt, men hvad skete? Kronprinsesse Caroline, der sad oppe for at oppebie sin Gemals Hjemkomst en Nat, blundede lidt, hendes Kappe kom Lyset for nær og hun blev slemt forbrændt, og min Prædiken blev afasgt til 14 Dage efter. Da jeg umuligen kunde blive saalænge fra mit Embede og Julefesten stod for, maatte jeg allerunderdanigst ansøge om Tilladelse til at reise hjem. Jeg ansaa dette som et Vink af Forsynet, meldte Biskop Münter, at jeg ei vilde søge Embedet, og reiste velfornøiet hjem, efterat have holdt min Prædiken i Frue Kirke og spist til Middag hos Stiftsprovst Clausen, der billigede mit Forsæt at trække mig tilbage. Om denne min Hjemreise maa jeg dog fortælle et Par Ord. Vinteren mellem 29 og 30 var meget streng. Alle Sunde vare tillagte. Paa Veien besøgte jeg Consistorialraad Tage Møller i Kjøng. Han tænkte ikke paa, at han næste Aar skulde flytte til Stege, og jeg ikke paa, at jeg 4 Aar derefter skulde blive hans Eftermand i Stege. Forresten kjørte jeg rask over Sundet og videre til Nykjøbing paa Falster,

hvorhen jeg egenlig fløj, da Hestene løb løbsk og standsede først ved Kjøbstadens Bom. Jeg kunde hele Veien ikke ryge Tobak, da Piberøret var frosset; men dette lykkedes, da jeg kom til Sundby, hvor min egen Slæde og min kjære Kones Ræveskindspels ventede mig.

Aaret 1828 var nær bleven min huslige Lykkes Endeligt. Vor kjære Antonette, dengang 11 Aar gl., fik Tyfus og jeg var bange for hendes Liv. Jeg og min ældste Datter Wilhelmine pleiede hende alene og vaagede med stor Angst. Men jeg maa dog fortælle en Drøm, jeg havde i den farligste Krisis, en Drøm saa levende og trøstefuld, at den virkelig beroligede mig og er bleven mig uforglemmelig. Fra vor Have førte en lille Poppelallee til Kirkegaardslaagen. Jeg drømte jeg kom fra Kirken, og saa mine fire Pigebørn komme mig imøde som voxne. Jeg standsede forbauset over disse 4 blomstrende Jomfruer, som løb mid imøde og jeg vaagnede glad og tænkte: hun dør ikke denne Gang. Hun kom sig, men saa sank jeg paa Sygeleiet, og Moder, som pleiede mig, beredte sig med sin sædvanlige forudseende Omsigt paa, at Touren skulde komme til hende. Hun sørgede saaledes for at faae de fem yngste Børn anbragt hos forskellige Familier. Kun Troels, der nylig havde havt Koldfeber og derfor ei modtagelig for Smitten, blev hjemme. Han var til god Hjælp og red Ærinder til vor Læge Engel i Nakskov, som var en meget duelig Læge. Da jeg vaagnede af min bevidstløse Tilstand og hørte Pladsken af Vand, erfarede jeg da, at min kjære Kone ogsaa var angreben. Ligeledes var min Datter Wilhelmine, vor Stuepige samt en af Tjenestekarlene angrebne. Jeg tog nu Ophold i Studereværelset, og da jeg et Par Dage derefter spurgte Lægen, hvorledes det gik med min Kone, sagde han hensynsløst, at hun kunde ei leve. Dette gjorde naturligvis et stærkt Indtryk paa mig, dog forsagede jeg ei, men sagde til ham: det staar i Guds Haand, det kan De ei raade for. Om Eftermiddagen svingede jeg ved min Stok ind til hendes Sygeleie. Hun laa endnu i bevidstløs Tilstand, men jeg fandt hendes Træk, mere levende og da Lægen den næste Dag kom, forsikrede jeg ham bestemt: nu lever hun ved Guds almægtige Bistand. Og Gudskelov! det skete.

Snart vare alle mine Syge i Bedring og paa Benene. Vi prisede Gud og takkede de gode Mennesker, der havde staaet os bi, ikke at forglemme mine Sognemænd, som, for at mine Heste ikke skulde kjøres fordærvede, havde hver Dag med 4 Heste hentet og hjemkjørt Lægen; thi Veiene vare saa slette, at der hørte 2 Par Heste til at slæbe en tom Vogn over Nordlunde til Halsted og Nakskov. Allermindst maa jeg forglemme 2 ædle Mænd, der, medens alle Andre ellers skyede vort af farlig Smitte befængte Hus, besøgte os fast daglig, nemlig Kammerherre, Grev Reventlow paa Pederstrup, der ogsaa forsynede os baade under Sygdommen og Reconvalescentsen med hvad, der kunde tjene os til Vederqvægelse og Styrkelse, den anden var min gode Ven Mølleren med Skindpelsen. Da jeg spurgte ham, om han dog ei var bange for at blive smittet, svarede han, Nei! Smitten gaaer ei igjennem Peltsen. Børnene vendte glade tilbage fra deres Forvisning, og endelig kunde jeg igjen ved Pintsetid forrette Embedet og læse med Børnene.

Men nu hjemsågtes vi af Koldfeber, især jeg og Wilhelmine. Rundt omkring os herskede en haardnakket Feber, som en vaad Sommer og en streng Vinter 29—30 især fremkaldte. I vor Have vare stillestaaende Canaler, og udenfor Gade Kjær, som vi ogsaa gav nogen Skyld. Jeg havde Koldfeber i næsten 2 Aar, som afkræftede mig saa meget, at jeg næsten ikke kunde gaa op paa Prædikestolen, og jeg havde i Sinde at søge Permission forat skifte Opholdsted nogen Tid, men jeg blev grundig cureret ved et sært Midel. Som Medlem af Direktionen for Vesterborg Seminarium, skulde jeg bivaane Examen; medens de Andre gik fra og til at indtage Forfriskninger, sad jeg paa en Plet uden at nyde det Mindste fra Kl. 9 Morgen til Kl. 6, da endelig de 19 Examinander vare færdige. Da bad Kammerherre, Grev Reventlow mig at tage med til Middag paa Pederstrup, uagtet jeg sagde, at jeg ei kunde nyde noget. Han satte sig ved min Side og sagde spøgende, at da jeg alligevel skulde crepere, saa kunde jeg ligesaa godt drikke et Glas; saa gjorde jeg, spiste og drak, Iis og Madeira — og kom vel tilpas hjem Kl. 12 om Natten — og fra den Dag var og blev min Feber borte. Men min Kone og Børn hjemsågtes fremdeles. Lægen raadete forandret Op-

holdssted, og da jeg tilmed havde faaet grundig Mistanke til vor Boligs Usundhed, søgte jeg, og fik Stege Sognekald. Udnævnelsen skete 3 Januar 1834. Da jeg fik Efterretning herom, var jeg alt andet end glad derover, men følte dybt, hvor mit Hjerte hang fast ved Horslunde Menighed. Jeg lukkede ikke et Øie den første Nat, og skammede mig næsten ved hver Mand, jeg mødte, da de Alle havde vist mig saamegen Kjærlighed. Jeg maatte imidlertid afsted, rejste til Stege, holdt min Tiltrædelses Prædiken 2den Søndag i Fasten. Catechet Thaysen havde i Vacancen læst med Confirmanderne i Stege. Jeg overlod ham Confirmationen og ilede tilbage til mine Confirmander i Horslunde. Efter Tilladelse holdt jeg Confirmation Palmesøndag og tog med bevæget Hjerte Afsked med min kjære, gamle Menighed.

Optegnelser om Familierne de Tonsberg og v. Tritzschler.

Meddelte af **H. J. Huitfeldt-Kaas.**

Af de nedenstaaende Optegnelser findes den første i Bergens Museums Manuscript-Samling No. 57 in 4to og synes i Begyndelsen af dette Aarhundrede nedskreven af Kammerraad Jens Gerner efter Notitser fra hans Fader Provst Henrik Gerner i Tønsberg. Den er imidlertid kun en Afskrift af Originalen, hvorfor Orthographien ikke er bibeholdt. Dette er derimod Tilfældet med den anden, der er aftrykt efter General Hans Ernst v. Tritzschlers egenhændige — orthographisk og sproglig eiendommelige — Antegnelser i en Bibel (trykt i Nürnberg 1692 in fol. med churfyrstelig Sachsisk Privilegium), hvilken nu findes i Universitetsbibliotheket i Christiania, og som efter Tritzschlers Tid har tilhørt en Mand af Familien Brochmand.

I.

Om *Anders Matsen*, der med sin Hustru *Karen Olsdatter* var Stamme-Fader til endel af de fornemste Familier her i Norge i det forrige Seculo¹⁾.

¹⁾ I Norge leve nu neppe andre Adelsslægter, der nedstamme fra *Anders Matssøn* (Tonsberg) end Familien *Wedel-Jarlsberg* (og de derfra stammende Linier af den Løvenskioldske Familie) samt Familien *de Seue*, hvorimod

Ma

erg, *Gre* 1, begr. i Skien 8. 7. 1678, 67 A. 2 M. 3 D. gl., Rektor
 1659 Sognepr. i Skien, Provst i nedre Thelemarken.
 2) i Chra. 16. 7. 1648 Maren Rasmusdatter, begr.
 30. 6. 1674, 44 A. gl.

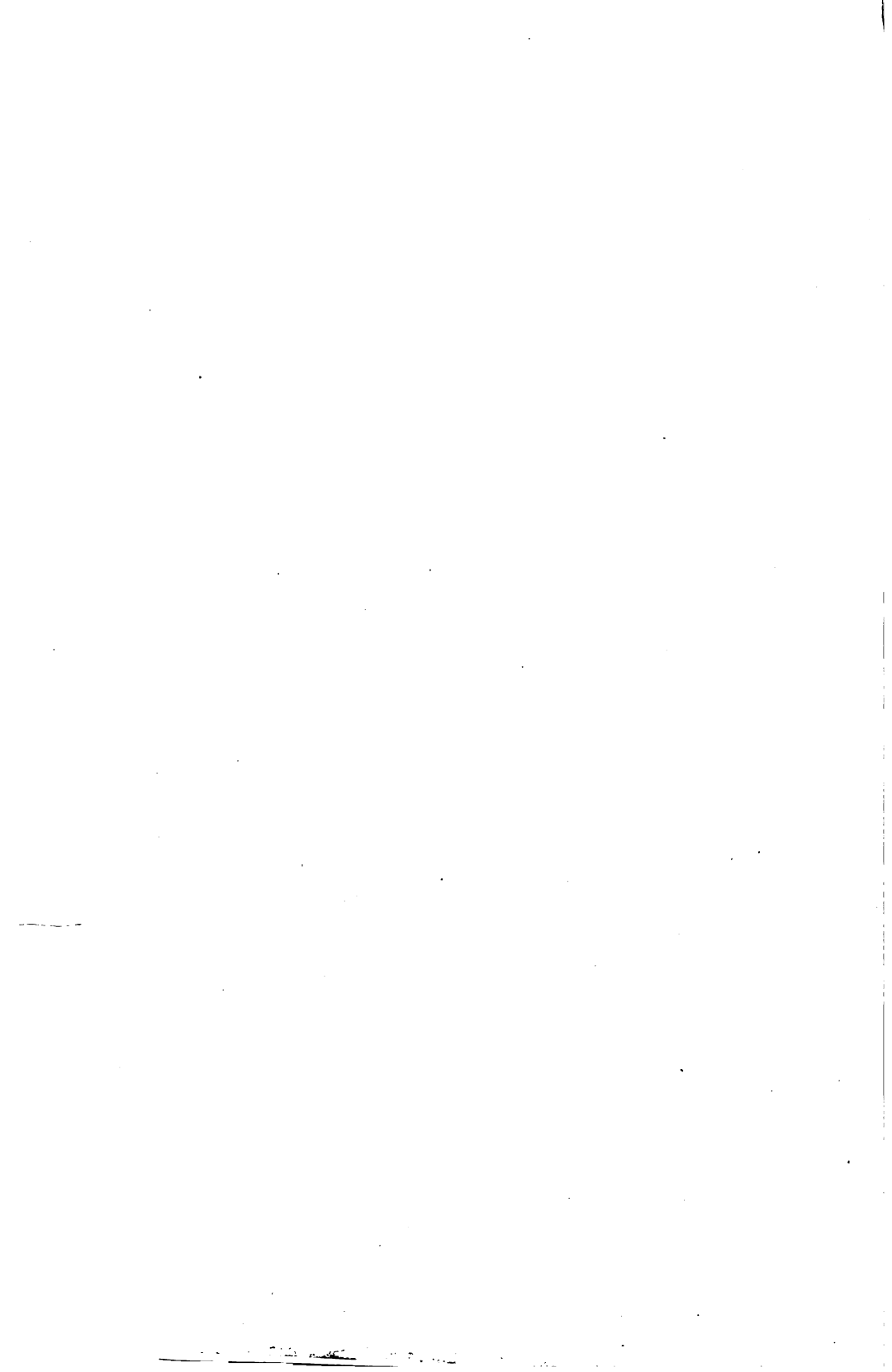
		1.	2.	2.
<i>Ka</i>				
<i>ders</i> 1)	<i>Kirstine Jessedat-</i>	Et Barn begr.	<i>Lisbeth Jesse-</i>	
<i>hoff</i> ad-	<i>ter.</i> * i Skien 20.	i Chra. 1. 7.	<i>datter</i> , døbt i	
1699 gr.	10. 1661 velfor-	1649.	Chra. 19. 5.	
<i>Clen</i> M.	nemme David Da-		1650, begr. ib.	
fø 73	vidsen.		3. 6. 1656.	

David, døbt i Skien 19. 10. 1662.

	2.	2.	2.	2.
<i>hørt</i>	<i>isabeth C.</i>	<i>Wilhelm C.</i>	<i>Maria C.</i> , d.	<i>Jesse C.</i> , d. ib.
<i>hav</i>	ibid. 6. 1.	d. ibid. 13. 12.	ib. 21. 12.	9. 1. 1679.
<i>først</i>	1675.	1676.	1677.	

	2.	2.	2.	2.	2.	2.
<i>luf</i>	<i>Cort</i>	<i>Stig</i>	<i>Hans</i>	<i>Nils</i>	<i>Elisabeth Hanni-</i>	
<i>Hann.</i>	<i>Hann.</i>	<i>Hann.</i>	<i>Hann.</i>	<i>Adeler</i>	<i>balsdr.</i> * 1702 (i	
				<i>Hann.</i>	15 Uger) Paul	
					Mortensen Wil-	
					lumsberg, Sognepr. i Bamble, † 26. 5. 1702.	

<i>erik v. T.</i>	<i>Charlotte Lovise v. T.</i> , f. 9.	<i>Christian Gustav v. T.</i> , f.
1685, † 3.	s. 1697 i Christiania, † ib.	9. 9., døbt i Chra. 11. 9.
s. A.	30. 7. s. A.	1700, † 20. 12. s. A. p. Moss.

Anders Matsen¹⁾, fød i Haderslev i Holsten, indkom som Kjøbmands-Karl til Tønsberg ungefer 1624, giftede sig med en Borgers Datter sammesteds Karen Olsdatter, ingen af dem havde Midler, som er værd at tale om, men de forhvervede sig blot ved Negotien utrolige Rigdomme.

Siden Tønsberg som den ældste Kjøbstad i Norge havde skjønnne Kjøbstæd-Privilegier (hvorom er at læse i Pr: Müllers Tønsbergs Beskrivelse²⁾), men de andre nuværende Kjøbstæder omkring paa den Tid ikke var til, det er havde ikke Kjøbstæd-Privilegier og vare kun anseede for Flekker; saa havde Anders Matsen mange Mile omkring Tønsberg her og der sine Contorer og Kramboder, hvor han lod udsælge de Vare, som med hans egne Skibe, der bestandig foer paa Holland, England, Frankrige og Spanien, bleve bragte hjem; og siden han desuden var Eier af de fleste og bedste Bønder-Gaarde omkring Tønsberg, hvortil var skjønnne og store Skove, saa kostede det ham ikke mer, naar hans Skibe kom hjem, end at give Ordres til sine Landbønder, saa bragte de ham snart Bord, Bjelker og anden Trælast i Overflødighed, hvormed hans Skibe uden Ophold bleve tilladede, og siden alt dette gik lykkelig, hurtig og hastig, saa kom derover den Tale ud iblandt Folk, at Fanden om Natten kjørte Bord til Anders Matsen; det skede derfor undertiden, at afgangne Stiftamtmand i Christiania, Wilhelm Tønsberg, som var en Sønnesøn af Anders Matsen, naar han var lystig i Selskab, og nogen talte om Fanden eller Djævelen, da lagde dette til: det er den Mand, som kjørte Bord for min Bedste-Fader; men det var kun Skjertz, hand og ethvert forstandigt Menneske vidste, at det var kun Fabel og Snak; hele Sagen bestod deri, at naar Anders

i Danmark den største Del af det nyere, især det ikke indfødte, Aristokrati nedstammer fra ham, fornemmelig gennem General C. H. Hausmanns mange Døtre, hvorom se den medfølgende Stamtavle.

¹⁾ Se om ham Budstikken III (1821—22) S. 691 ff., hvor der findes Uddrag af Personalierne i hans Ligprædiken ved Biskop Hans Rosing (Chra. 1674. 4). Hans og hans Hustrues Gravskrifter ere aftrykte i (Norsk) Hist. Tidskr. 1. R. IV, S. 511—12.

²⁾ Jens Müller, Beskr. ov. den ældste Kjøbstæd i Norge, Tønsberg (etc.) Kbhvn. 1771. 4.

Matsens Skibe kom hjem, og der paa Lade-Pladsen hverken var Bord eller Trælast, saa varede det neppe nogen Tid over 2 à 3 (Dage), førend alt det var tilstede, som til hjemkomne Skibes Ladninger behøvedes, hvilket er kommen en og anden underlig for; men siden Manden havde mangfoldige Land-Bønder, som efter Ordres, naar det behøvedes, Nat og Dag kjørte Bord og anden Trælast til ham, saa at det er let at begribe, at det er gaaet uden Hexeri, og uden at Fanden, som er en stolt Aand, skulde være bleven saa ydmyg og have fornedret sig til at være Bordkjører.

Anders Matsen var desuden en vittig og meget forstandig Mand, hand var Borgemester i Tønsberg, havde Navn af Commissaire, men var for Resten ingen Rangs-Person, for de mange Raader og Range, Characterer og Tituler, som vores Tiders fornemme Kjøbmænd prange med, vidste man paa den Tid intet af at sige. Imidlertid var han dog den da værende Statholder Gyldenlev som hans høire Haand; Han, neml: Gyldenlev, raadførte sig ofte med ham i vanskelige Tilfælde, og han blev tilligemed ham efter Kongl: Ordre adskillige Gange brugt i Rigets vigtigste Affaires og Forretninger. Han døde 1670, hans Enke Karen Olsdatter¹⁾ levede 28 Aar efter ham, da imidlertid hendes Sal: Mands Broder-Søn, Mats Gregersen, forestod hendes Handling saaledes, at de forhvervede Midler ikke formindskedes, men meget forøgedes. Hun døde 1698.

De Sal: Folk havde tilsammen i deres Egteskab 4 Børn, 3 Sønner, som alle toge Tilnavn af deres Føde-By Tønsberg, Ole Tønsberg, Mats eller Matthias Tønsberg og Sti Tønsberg²⁾, og en Datter Kirsten. De 2de ældste Sønner reiste udenlands, de vare i Holland, England og Frankrige, ja og i Italien og saa Paven i

¹⁾ Hun var Datter af Oluf Thrulsen (Stranger), Kjøbmand i Tønsberg, og Dorothea Thromsdatter. Det Familien i Giessings Jubellærere II. 2, S. 324 tilagte Adelskab er en af Justitsraad Christopher Hammers sædvanlige Opdigtelser; Familien tillægges der den da forlængst uddøde danske Adelslægt Strangesens Vaaben.

²⁾ Uddrag af Personalierne i Ligprædikenerne over Oluf Tønsberg (f. 1636, † 1669) og Stig Tønsberg (f. 1646, † 1690) findes i Budstikken III, S. 693—95.

Rom; om de ved samme deres udenlandske Reise profiterede noget, ved man ikke; men hvad Religionen angaar, da synes det ikke, at de deri skulle have profiteret, allerhelst om det skulde være sandt, som dog troværdig fortælles, at en af dem efter deres Tilbagekomst til Fædrelandet reiste til et vist Sted og paa Veien ved en Hændelse fik at se en død Hest liggende, saa spurgte han Manden, som skydsede ham, om han troede, at den Hest skulde staa op igjen, og da Manden derpaa svarede Nei, saa lagde han dette til: ja ligesaa lidet som den staar op, ligesaa lidet staar du og jeg op. I de Tider var saadant i disse Nordiske Lande noget rart og usædvanligt at høre men i vore Tider ikke; ikke heller har man nødig at reise til Italien eller Frankrige for at lære det; man kan have det meget nærmere.

Anders Matsens og Karen Olsdatters ældste Søn Matthias Tønsberg giftede sig med Anna Catharina Mechelnbourg, han blev Stift-Amtmand i Christianssand¹⁾, men efter nogle Aars Forløb resignerede han, boede siden i Drammen og levede af sine Midler. Han efterlod sig en Søn Wilhelm Tønsberg, som blev Stiftamtmand i Agershusstift og boede i Christiania, og 2de Døtre Karen og Lisbeth; Karen blev gift med en rig Kjøbmand Claussen, som boede i eller strax ved Skien; Lisbeth blev gift med Conferents-Raad Wærenschioeld, som boede paa Hafslund. Denne Conferents-Raad og Ridder Wærenschioeld havde 3 Døtre: Karen, Hedevig og Matthea Catharina — Karen blev gift med General Huitfeldt, som var commanderende General i Norge:

¹⁾ Senere i Bergen; ved Opnaaelsen af denne Stilling, der henhørte under 3die Rangklasse, erhvervede han efter Rangforordningerne af 11. Febr. 1693, 1699 og 1717 arveligt Adelskab for sig og Efterkommere. Sønnen Wilhelm opfyldte ligeledes samme Betingelse for Opnaaelse af Adelskab, hvilket ogsaa nød almindelig Anerkjendelse, ligesom Familiens Medlemmer som oftest benævnes de Tønsberg. Imidlertid har vel ogsaa Rangforordningen af 11. Febr. 1679 havt sin Virkning ligeoverfor Anders Matsens Børn, og denne synes endog at have strakt sig til Stig Andersen Tønsbergs 3 Døtre, der alle ægtede Adels- eller Rangspersoner, hvorved dog vistnok ogsaa deres Rigdom har spillet en Rolle. I det Dansk-Norske Adelslexicon anføres 2 forskjellige Vaabener for Familien Tønsberg; det synes især at være Stiftamtmand Wilhelm de T., der brugte det firdelte Vaaben, medens allerede Anders Matsen har antaget det enklere.

Nordenfjelds. Efter Huitfeldts Død blev hun som Enke Ober-Hofmesterinde hos Hendes Mayt. Dronningen.

Wærenschields mellemste Datter Hedevig blev gift med General-Major Huusmand, men havde med (ham) ingen Børn. — Wærenschields 3die og yngste Datter Matthea Catharina blev gift med Grev Wedel af Wedelsborg, men døde i sin første Barselseng og havde ikke heller med ham levende Børn.

Anders Matsens og Karen Olsdatters 2den Søn Ole Tønsberg døde i sin Ungdom, efter at han var hjemkommen fra sine udenlandske Reiser, uden at efterlade sig nogen Familie.

Anders Matsens og Karen Olsdatters 3die og yngste Søn Sti Tønsberg var Kjøbmand eller rettere at sige Groshandler; eiede adskillige Jern-Verker og Saugbruge, boede paa Borrestad ved Skien og giftede sig med en Borger-Datter Anna Clausdatter, som var Søster til den Anders Claussen, som hans Broder-Datter Karen var i Ægteskab med, han havde i Ægteskab med hende ingen Sønner men 3 Døtre: Karen, Anna og Christine Elisabeth; men siden Sti Tønsberg døde tidlig, saa blev hans Enke forbemte Anna Clausdatter igjen gift med General-Major Arnoldt, som var Fader til den i vore Tider bekjendte General-Lieutenant Arnoldt, der som Feltmarschal og commanderende General i Norge i mange Aar levede og døde i Christiania. Ved denne Anledning blev Sti Tønsbergs ældste Datter Karen gift med nys bemte Feltmarchal Arnoldt, som var General-Lieutenant og commanderende General i Norge.

Sti Tønsbergs mellemste Datter Anna kom til Trundhjem og blev gift med en Schøller; og Sti Tønsbergs yngste Datter Christine Lisbeth blev gift med Oberst Krag.

Nu kommer jeg til Anders Matsens og Karen Olsdatters eneste Datter Kirsten, som i den Henseende, at hun havde de fleste Descendenter, er den mærkværdigste. Hun blev gift med Niels Tolder, som man intet andet ved om, end at han var Assessor i Ober-Hofretten og boede i Christiania og levede af sine Midler. Forbemte Niels Tolder og Anders Matsens Datter Kirsten havde tilsammen i deres Ægteskab kun en Søn, som døde tidlig ugift og uden at efterlade sig Familie, og 2de Døtre Karen og Anna Cathrine.

Deres ældste Datter Karen blev gift med Geheimeraad Huusmand; hun var i sin Tid en meget respectable, dydig og gudfrygtig Dame, levede længe og var imod fattige meget godgjørende. Hun havde med Huusmand 7 Børn, 2 Sønner og 5 Døtre; begge Sønnerne bleve General-Majorer; den ene blev gift med Frøken Wærenschioeld, som før er meldt; den anden med en, hvis Navn ikke vides¹⁾; men ingen af dem havde Børn med deres Fruer eller efterlod sig nogen Familie; af Geheime-Raad Huusmand og Anders Matsens Dattersdatter Karen deres 5 Døtre blev den ældste gift med General-Major Cicignon. Den anden af deres Døtre blev gift med Obriste Storm, som var Fader til afg. Stiftamtmand i Christiania. Den 3die blev gift med en Moltke, som var Amtmand paa Møen og Farbroder til den i vore Tider bekjendte Geheime-Raad Adam Gottlieb(!) Moltke. Den 4de blev gift med Obriste Brygmann, som var Fader til nysbemte Adam Gottlieb Moltkes første Frue. Den 5te og yngste af Huusmands Døtre blev gift med Stiftamtmand Hvid (?: With) i Christianssand.

Den anden Niels Tolder og Anders Matsens Datter Kirsten, deres Datter Anne Cathrine blev gift med General-Lieutenant Tritzler, men hun var ikke i alting ens-sindet med sin Søster Karen, som havde Geheime-Raad Huusmand; men hun var i sin Gang og Opførsel noget adskillig og vaklende, sed satis de hoc, de mortuis nil nisi bene. En Ting kan jeg dog ikke forbigaa, jeg jo dog maa melde om, siden at det var en i de Tider ganske publique og alle Mennesker bekjendt Sag: Hun begik deri en stor Uforsigtighed, at hun engang i Krigs-Tider gjorde en Reise til Sverig; hun foregav for sin Mand og andre, at hun maatte og vilde reise til Badet for sin Helbreds Skyld; tog og hendes Mands Secretair med sig, som skulde geleide hende paa Reisen; om hun var ved noget Bad eller ei, vides ikke, men ved den Leilighed reiste hun ind i Sverig, opholdt sig en Tidlang i Stockholm ved Hoffet, lod sig der vel accommodere, spille Kort med Dronningen af Sverig²⁾ og efter nogen Tids Forløb kom tilbage til Norge.

¹⁾ Se medfølgende Stamtavle.

²⁾ Hermed kan neppe menes nogen anden end Carl X Gustavs Enkedronning Hedevig Eleonora, en Datter af Hertug Frederik III af Holsten-Gottorp,

Og siden alt dette skede paa den Tid, da Krigen mellem Sverig paa den ene Side og Danmark og Norge paa den anden Side blev ført paa det heftigste, og siden hendes Mand var den fornemste General i Norge, saa kan man let forestille sig, at saadant kunde ikke andet end gjøre Opsigt og ansees mistænkeligt. Secretairen og flere, som havde været med hende paa Reisen, kom derover i Uleilighed og Fortrød, der blev holdt Forhører og skede Inquisitioner; men man ved ikke, at der kom noget derudaf, som kunde tjene til gyldigt Bevis imod hende. Imidlertid blev dog Slutningen deraf denne, at saavel hendes Mand General-Lieutenant Tritzler som hendes Søster-Mand General-Lieutenant Huusmand, som og var en af de fornemste Generaler i Norge, begge af Kongl. Tjeneste, dog i Naade bleve dimitterede¹⁾.

Hun havde med General-Lieutenant Tritzler 3de Døtre, hvoraf den ene blev gift med General-Lieutenant Lützou, som boede paa Thom. Den anden blev gift med Ober-Berg-Hauptmand og Etats-Raad Gabel paa Kongsberg. Den 3die blev gift med Major Tritzler, som var hendes Søkende-Barn. Efter General Tritzlers Død blev hans Frue Anna Cathrine som Enke anden Gang gift med Oberste Gaarmand, men da blev hun mer indskrænket og levede ikke længe. Sed de his omnibus nil nisi fama superest; sic transit gloria mundi.

P: S: Jeg har heri alene meldet om Anders Matsen og Kjæreste deres Børn og Børne-Børn, item om Ting, som ere passerede i det forrige Seculo; for hvad deres derpaa følgende Descendentere angaaer og de Ting, som i de nyere Tider ere passerede, det er noget, som enhver ved, eller naar det er ham derom at gjøre, lettelig kand faa at vide.

Fra Provsten Gerner til hans Søn Kammer-Raad Gerner²⁾, hvorudi iblandt andet meldes følgende:

der imidlertid allerede var 79 Aar gl. i 1715, da dette maa være foregaaet, og som døde 25 Novbr. s. A.

¹⁾ De synes begge at være afgaaede ved Aarsskiftet 1715—16. (Jfr. imidlertid C. J. Anker, Norske Generalspersoner S. 117 og 264).

²⁾ Om Provst Henrik Gerner (f. 1701, † 1786) og hans Søn, Kammerraad Jens Gerner (f. 1737, † 1807), se Giessings Jubellærere I. S. 332—34 og Stamtavle over Familjen Gerner (Chra. 1886), S. 15—17.

Dersom du for Curiositets Skyld skulde være for at vide saadanne gamle Ting, som concernerer dig lige saa meget som Hr Stoltenberg i Henseende til, at din Moder og hans Moder vare Søkende; Anders Gregerssen, som døde tidlig, var deres Fader og Mats Gregerssen deres Foster-Fader, hvilke 2de sidste Mænd vare Brødre-Sønner af Anders Matsen, saa at omendskjønt de ikke in directa linea descendere af Anders Matsen, saa ere de dog hannem i en collateral Linie temmelig nær paarørende.

II.

Anno 1647 den 3 October bien jch geboren auff den (!) Hauße Lauterbag. Mein Herr Fater wahr Jeorg Abbraham Tritzschler. Meine Frau Muter wahr Anna Maria von Kamerstat auß den (!) Hauße Sthenfelt beite sint gestorwen jm Jahr 1674.

Anno 1681 den 10 Apprill stunt meine Hochzeit auff Sunshi jn Wigen miet Junfer Margrete Witfeltien, Gott gebe vns seinen segen hie zeitlig vnd dort ebig (!).

Anno 1683 den 9 Märci deß Morgenß die Klope 9 Vr starb meine selige Frau Margrete Tritzschlerin gebohrne Witfeltin derer selig Hr. Fater war Obrist vnd Commantant auff der Festung Frित्रighshallen, Jhr gantzer Alter wahr 14 Jahr vnd 9 Dage (!).

Anno 1683 den 16 Nofemer (!) starb salige Frau Margrete Dire gebohrne von Witfelt zu Sunshi vnd Abi gart welche Hofe sie nag jhren Dott, an die Stutirente von Guttенborgs Schule fermaget meine selige Frau aber jber (ließ sie?) jhre Leßer (o: Lösøre?)¹⁾.

Anno 1684 den 6 Mai habe jch Hochzeit gehalten miet sälig Hr. Nielß Zolner Assessor jn Nortßen Hofgerigt Junfer Dogter, Anna Chatrina. Vnßer Hochzeit stunt jn Tonsberg bei vnßer liben Frau Große Muter Karen sälig Hr. Commisser Anters Matzen²⁾.

¹⁾ Om Fru Margrete Huitfeldt til Aaby og Sundsby i Baahus Len, Enke efter Thomas Dyre, og hendes Fætters, Oberst Tønne Huitfeldts, Datter Margrete, gift med General H. E. v. Tritzschler, se den Huitfeldtske Stamtavle i Personalhist. Tidsskr. 1. R. IV, S. 120—21.

²⁾ Om Commissarius Anders Matssøn (Tonsberg) og hans Hustru Karen Olufsdatter (Stranger) samt deres Svigersøn Nils Toller se medfølgende Stamtavle.

Anno 1685 den 11 Augusti welcher einfiehl auff einem Dinstag Formitag die Kloke habeg (3: halben?) 8 wurte meine Frau ge-
 lichlich mit einen junen (!) Son enbunden wofor den (!) aller
 höchsten sei Danck gesaget.

Den 17 Augusti wurt vnßer Son getaufet hier zu Tomß
 Kirche, seine Gefatern wahren Jhro hohen Excell. Hr. Vltrig
 Fritrig Giltenle (!) Stathalter vnd Generall Felt Marsall (!) nag
 welchen daß Kint genenet worten, Hr. Generall Maiohr von Ci-
 cinon mein Bruder Maiohr Tritzscher daß Kint wurte jber die
 Daufe gehalten von vnßer Frau Großemuter bei jhr stunt meiner
 Frauen Schwester Frau Oberstine Hußmand¹⁾.

Den 3 October deß Mittags Kloke 1 Vhr starb vnßer kleiner
 Son wurt jn To(ms?) Kirche begraben.

Anno 1687 den 26 Mai welcher einfill auf einen Donerstag
 des Morgens zu halbeg (3: halben) 6 Vhr wurte meine Frau ge-
 lücklich forleßet (!) miet einer junen Dogter, wofor den allerhöchsten
 Gott sei Danck gesaget.

Den 29 Mai wurt vnserere dochter getaufet alhier jn Toms
 Kirge (!) vnd Margrete Chatrine genenet nach meinen beiten alten
 gutt Wein (3: Venner) alß Margreta Witfeltien, vnd meiner Liebsten
 Frau Großmuter jn Tonsberg Frau Commissari Anters Matzen,
 die Gefatern waren Hr. Oberst vnd Commantant von der Pfort
 Hr. Assistensraht Stub, wurt jber die Dauffe gehalten von meiner
 Frau Schwiger Muter bei jhr stunt deß Hr. Oberstl. Leienklaus
 Frau Libste²⁾.

Anno 1688 den 25 Nofemer welcher ein fiell auff einen Sontag

¹⁾ De nævnte Faddere ere: Statholder Ulrik Frederik Gyldenløve (f. 1638, † 1704), Generalmajor Johan Caspar de Cicignon († 7 Decbr. 1696), Hans (Johan) Christopher v. Tritzscher, Major v. det ene gevorb. Reg., † eller afgaaet 1701, gift med Sibylle Frederikke Richellieu; Karen Olufsdatter (Stranger), Commissarius Anders Matssøns Enke, og Karen Toller, gift m. daværende Oberst Caspar Herman Hausmann. (Thoms Capel var bygget af Tritzscher 1682).

²⁾ Fadderne ere: Oberst og Commandant i Frederiksstad (1683—94) Hans Erasmus v. der Pforten; Assistentsraad Niels Kjeldssøn Stub (f. 1638, † 1723); Kirsten Andersdatter (Tonsberg), Assistentsraad Nils Tollers Enke; Oberstlieutn. Adam Ludvig von Levenklau var formentlig en Søn af den i sin Tid adlede Georg (Jørgen) Schrøder og er udslettet i Militaircalenderen for 1690 (jfr. N. Saml. 8. II. S. 480).

des Abents zu 7 Vhr blieb meine Libste mit einer Dogter gelichlig entbunden wofor den allerhochsten sei Danck gesaget.

Den 30 Nofemer blieb vnßere dogter jn Toms Kirge getaufet, vnd Nicolai (!) Florendina genant nag meiner Frauen Fater vnd meiner Schwester die Gefatern wahren Hr. Canselleiraht Tonsberg mein Schwager Hr. Oberst Haußman Capiten Tritzscher. Blieb jber die Daufe gehalden von deß H: Canselleirahts Frau Liebste dero Stelle meiner Frauen Schwester bekleitet, wie aug deß Hr. Obersten Arnholts Junfer Dogter jn meiner Schwester Stelle¹⁾.

Anno 1690 den 15 Juni welcher einfiehl auff einen Sondag, des Morgens zu 6 Vhr blieb meine Frau gelicklig entbunden wofor den allerhochsten sei Danck gesaget.

Den 17 wurte (vnßere) Dogter hier jn Toms Kirge getaufet vnd nag meiner Muter Anna Maria genenet die Frau Generall Maiohrin Cicinon hilt daß Kint jber die Daufe bey jhr stunt meiner Libsten Frau Muter, wie auch die Frau Cosduners (?) Ecksten, Maiohr Sterck vnd Fentrig Witfelt²⁾.

Anno 1693 den 26 Augusti deß Aawents zwisßen 5 vnd 6 Vhr (wurte) meine Frau gelicklig forleßet miet einer junen Dogter welche den 29 dito auff Aagershus jn der Schloß Kirgen getaufet vnd Chatrina Justina Hermina genenet, die Gefatern waren jhr

¹⁾ Blandt de her nævnte Personer er H. E. v. Tritzschers Søster Florentine ikke ellers kjendt, maaske har hun ikke været i Norge; heller ikke den nævnte Capitain Tritzscher kjendes, hvis han ikke skulde være den samme som Friederich T., der 1685 var Lieutenant ved Baron W. Løvendals Dragonregiment. Cancelliraad Tonsberg er Stiftamtmand Matthias de T.; hans Frue var Anne Cathrine Mechlenburg. Oberst C. H. Hausmann og Frue, Karen Toller, ere nævnte ovenfor. Med Oberst Arnoldts Datter maa menes den senere Generalmajor Johan A.s Datter af første Ægteskab, Margrete A., siden gift m. Generallieutenant Friderich Legardt (Legaard), † 1733.

²⁾ Hvem der 1690 var Generalmajor J. C. Cignons Frue, vides ikke, da han i de sædvanlige Stamtavler kun angives gift med Ingeborg Sophie v. Hagendorn (f. 1636, † 1667), Statholder (i Kbhvn.) Christopher Gabels Søsterdatter; heller ikke Fru Ecksten er for Tiden kjendt, medens Tritzschers Hustrues Moder er ovennævnte Kirsten Andersdatter Tonsberg; Major (siden 1685) Gerhard Sterck (ell. Stercke) stod ved H. E. Tritzschers Smaalen. Reg., ligesom sidstnævntes Svoger Christian Charlot Amalia Huitfeldt var Fændrik sammesteds siden 1687.

Excell: H: Vice Stathalter Just Hog, vnd H: Oberst Haußman, die Frau Stathalter Frau Karen Hog hilt daß Kint jber die Daufe bey jhr stunt deß H. Stöck Oberstl. Neiberson (o: Iversen) seine Frau vnd Junfer Anna Chatrina Gott laße vnß die lieben Kinter zur Ehre Gottes aufercien(!)¹⁾.

Anno 1695 den 9 Juni deß Nagmitags starb vnßere Dogter Nicolai Florentine auff Toms Gart wurt den 20 Juni jn To(ms?) Kirge begroben.

Anno 1697 den 9 Juni deß Nagmitags die Kloke 3 Firtell auff 4 wurte meine Libste alhier jn Christiania gelicklich for-
leßet miet einer junen Dogter wofohr den allerhochsten sei Danck gesaget.

Den 11 Juni wurt vnßere Dogter jn der Schloß Kirge auff Aagershus getaufet vnd Scharlotte Loviße genanet, die Gefatern wahren meiner Frauen Schwester welge daß Kint jber die Daufe hilt Frau Oberstien Deseffe vnd Junfer Wibige Lunt, H: Ober Commissari Merker vnd H: Oberstl. Cicinon²⁾.

Den 30 Juli deß Abents vmb 10 Vhr starb vnßer Dogter Scharlotte Loviße.

Den 5 Augusti wurte die selbe jn Aagers Kirge begraben vnd jn Lemforts³⁾ Begrabniß gesetzet.

Anno 1698 den 4 October jn der Nagt zur Mitwogen starb meiner Libsten Frau Großemuter jn Tonsberg⁴⁾ jn jhren 82 Jahr

¹⁾ Vicestatholder Just Høeg († i Chra. 26 Sept. 1694) og hans Frue Karen Krabbe († i Chra. 8 Decbr. 1702, begr. ib. 30 Jan. 1703). Oberst C. H. Hausmann er oftere nævnt. Med Stükoberstlieutn. Neiberson menes Peder Iversen, Oberstlieutn. af Artilleriet siden 1682, død eller afgaaet 1697; hans Frues Navn er for Tiden ubekjendt.

²⁾ C. H. Hausmanns Frue Karen Toller er oftere nævnt; Oberst Nicolas de Seues Frue hed Christine Margrete Mechlenburg († 1708) og var en Søster af Stiftamtmand Matthias de Tonsbergs ovennævnte Hustru. Vibeke Lund († i Odense 2 Febr. 1757) var en Datter af Etatsraad og Justitiarius i Overhofretten Christian Matssøn L. († 1691) og blev 19 Apr. 1702 i Chra. gift m. Mag. Christian Muus (f. i Chra. 1656, † i Svendborg 1717), først Stiftsprovst i Chra. og 1701 Biskop i Ribe samt tilsidst (1712) i Odense (se H. P. Mumme, St. Knuds Kirke i Odense, S. 240). Frederik Mercker var Overkrigscommissarius siden 21 Novbr. 1696. Frederik Christopher Cicignon var Oberstlieutenant siden 1 Decbr. 1696.

³⁾ Uden Tvivl den i 1688 adlede Generalauditeur Zacharias Lemfort.

⁴⁾ Ovennævnte Karen Olufsdatter (Stranger), Anders Matssøn (Tonsbergs) Enke.

eß wahr eine libe Frau, gottsfirtig freigebig gegen die jhrigen vnd denen armen ja ein Exsempell der Weiber.

Anno 1700 den 9 Septemer des Mittags zwißen 12 vnd 1 Vhr wurte meine Libste gelicklieg forleßet mit einen jungen Son den allerhochsten sei Danck gesaget.

Den 11 worte vnßer Son alhier jn Christiania jn der Stats¹⁾ Kirgen getaufet, vnd Christian Gustaf genenet die Gefatern wahren jhro hohen Excell. H: Christian Giltenle, Hr. Felt Marsall Wetell die Frau Ettasrahtin Stockflet bei jhr stunt des H: Oberstl. Cicignons Libste vnd die Junfer Julen, Gott laße jhm (!) leben zu Gottes Ehre vnd vnß zur Freite, der allerhochste gruntgutiger Gott forleie Genachte zu deßen Auferciung²⁾.

Anno 1700 den 20 Decemer starb vnßer Son Christian Gustafus an den Blatern auff Moß allwo wier jhm (!) bey deß Autiteren Feltmans Frau³⁾ gesetzet alta zu for blieven bis er 1 Jahr alt wurt begraben jn To(ms) Kirge.

Anno 1700 den 16 Decemer hatte meine Dogter Margrete Hochzeit miet H: Oberst Lizau⁴⁾ Gott gebe jhnen Gelick Heill vnd Segen.

Anno 1701 den 28 Juni starb meiner Fra(u)en Frau Muter⁵⁾ jn jhren Alter 64 Jahr.

Anno 1702 den 29 Septemer starb vnßere Dogter Margreta Caterine, jm Kinterbet wurt miet einen jungen Son⁶⁾ forlest starb

¹⁾ Rettet hertil fra: Schloß.

²⁾ De ovennævnte Faddere ere: Christian Gyldenløve, Greve af Samsø, Feldtmarskalklieutenant etc. (f. 1674, † 1703), om hvem se N. Saml. 8. II, S. 119 f., Gustav Wilhelm Wedel, første Greve af Jørgen, f. 1641, † 1717, Feldtmarskalk, Stamfader for Slægten Wedel-Jørgen, efter hvilke Faddere Barnet er opkaldt; Etatsraad og Stiftamtmand Christian Stockfleths Frue Isabella Mechlenburg, Søster af Stiftamtmand M. de Tonsbergs og Oberst de Seues Frue; Oberstlieutn. F. C. Cicignons Frue Karen Hausmann. Jomfru Jul har maaske været en Datter af Vicesatholder Ove Juul og Søster af Vicesatholder Frederik Gabels Frue.

³⁾ Ulrik Feldtmann blev 8 Juli 1690 Regimentsskriver og Auditeur ved Vesterlenske Regiment, hvorfra han 1698 forflyttedes til Smaalenske Reg.

⁴⁾ Barthold Heinrich v. Lütow til Thom, død 8 Febr. 1729 som General og Ridder af Dbr., der anden Gang var gift med Anne Margrete Brockenhuus.

⁵⁾ Ovennævnte Kirsten Andersdatter Tonsberg, Enke efter Assistentsraad Nils Toller.

⁶⁾ Hans Ernst v. Lütow, død 29 April 1761 som Generalmajor, ugift.

den 4 Dag darauf alß am Freitag (zwißen) 11 vnd 12 des Mittags wahr gebor(en) den 26 Mai 1687.

Anno 1710 den 9 October wurte H: Justisraht Gabell¹⁾ mit meiner Dogter Anna Maria auff Königsberg copilieret Gott gebe jhnen Gelick.

Anno 1711 den 7 October wurte meine Dogter Chatrine Justine Hermine miet meins Brutern Son formelet nemlig Charell Fertinant²⁾ sie wurten copulirt auff Asser jm Bristerhof fon dortigen Brister Her Seren³⁾ der allerhochste Gott gebe jhnen Gelick Heill vnd Segen.

Anno 1712 den 9 Marci starb H: Justisrahts Gabels Dogter so 3 Monaht alt vnd nag der Baronneßen Leientahl vnd meiner Frauen⁴⁾ genenet wahr.

Anno 1712 den 29 October reisten wier nag Königsberg stunt jch vnd meine Frau Gefater bei vnßern Schwiger Son Justisraht Gabell daß Kint wurte Hanß Ernst genenet⁵⁾.

Anno 1714 den 3 Januari starb dißer Son wahr alt 1 Jahr 3 Monaht hatt er alßo jn 3 Jahren 2 Kinter forloren Gabell selbst war jn Copennagen alß dießes Kint starb.

¹⁾ Etatsraad og Oberberghauptmand Frederik Wilhelm v. Gabel, død 1732.

²⁾ Han var Søn af ovennævnte Major H. C. v. Tritzschler. En Broder af C. F. v. T. maa vel være den Hans Daniel v. Tritzschler, der fik Capt.s Charakter 1718 og 1723 blev Premierlieut. v. 2. Smaal. Inf. Reg., hvorfra han fik Afsked 1729. Deres Søster er vel Maren Rebekka Hansdatter Tritzschler, der var gift med Jonas Orloff, Premierlieutn. siden 23 Decbr. 1704, ansat ved 2. Vesterlen. Reg. 1718 og afsked. derfra med Pension 1727. Hun var Enke 1735 og havde 2 Sønner og 1 Datter.

³⁾ Hr. Søren Michelssøn (Schumacher), Sogneprest paa Asker, død 1723, om hvem se L. J. Vogt, Slægten Vogt i gamle Dage, S. 16—17.

⁴⁾ Baron Waldemar Løvendals anden Frue hed Benedicte Margrete Rantzau, med hvem han blev gift 1709. Barnet hed Benedicte Catharina v. Gabel og blev døbt paa Kongsberg 11 Decbr. 1711; Begravelsesdagen var 30 Marts 1712.

⁵⁾ Han blev døbt paa Kongsberg 30 Octbr. 1712 og begravet sammesteds 24 Januar 1714.

Optegnelser om Slægten Harbou eller Hardehou

navnlig i det 17. og 18. Aarhundrede.

Ved Kapitain **H. W. Harbou.**

(Fortsættelse.)

Angaaende den nyere Slægts Genealogi fremsættes først nogle orienterende Bemærkninger: Den langelandske Linie, der som tidligere berørt, er den eneste der fortsætter sig udover det 17. Aarhundrede, deler sig ved Udgangen af dette i to nye Linier — eller rettere i tre, men den yngstes Spor har jeg, foreløbig idetmindste, maattet opgive at forfølge. Af de andre to levede den ældre i Norge og uddøde i Begyndelsen af dette Aarhundrede; den yngre delte sig atter i tre, af hvilke de to, der endnu blomstre, i det her omhandlede Tidsrum have været knyttede til Danmark og Hertugdømmerne, medens den tredie, den yngste, kom til Norge og uddøde noget før den ældre Hovedlinie.

Generation IX.

Christian Harbous og Else Thermos Børn.

Otto Harbou var, som vi have set af hans Testamente, født paa Nygaard den 17. Mai 1659 og opdraget i Hjemmet, indtil han 16 Aar gammel indtraadte som Gefreiter-Korporal i Feltherrens Regiment. Efter med dette at have deltaget i Beleiringen af Wismar blev han den 10. Marts 1676 udnævnt til Fændrik og med endel andre Officerer sendt til Norge, hvor han fik Ansættelse ved sin Moders Søkendebarns, Oberstlieutenant Christian Vinds Kompagni af Smaalenske Infanteriregiment¹⁾. Han blev her Sekondlieutenant 1678 og, efter i Aarene 1680—82 at have gjort en Reise til Nederlandene og Frankrig, Premierlieutenant 1683. Den 23. November 1690 blev han som Kapitain réformé forsat til Agershusiske Infanteriregiment, hvor han 1792 blev Chef for Numedals og Sandsværs Kompagni og tjente i 26 Aar. Han søgte saa om sin Afsked — naturligvis paa Tydsk, skjøndt dette

¹⁾ Sjæl. Krigskommissær Chr. Andersens Regnskab 1675—76 (Geh.-Ark.).

rigtignok var derefter: han havde „im forigen Krieg vor Balhuus eine swere Blessure bekommen im Brust und in diesem letzten Winter Campagne von die penetrante Kälte einen harten Anstoß gekrieht“, og bad nu om Tilladelse til at afstaa sit Kompagni til sin ældste Søn, der saa vilde overlade Faderen den halve Gage, hvorimod denne vilde give Afkald paa Pension af Kvæsthuskassen¹⁾. Ansøgningen blev bevilget under 25. December 1716. Otto Harbou døde den 3. Juli 1723. Samme Aar, han døde, havde han en Proces ved Overhofretten paa Agershus contra en vis Christen Jacobsen Braatten²⁾.

Den 22. Februar 1692 havde han paa Kjennerud i Sandsvær ægtet *Sophie Christine Olsdatter Knopf*, der døde den 29. Januar 1712 efterat have skjænket ham tre Sønner og en Datter. Hun var sagtens Datter af den *Ole Knopf*, der 1670 var Lieutenant ved samme Kompagni (Chr. Vinds), hvorved Harbou 6 Aar senere blev ansat; samtidig stod en Lieutenant Laurids Knopf ved Vesterlenske Regiment³⁾; men ingen af disse to antages at henhøre til den fra Frederik II's tyske Hofpræst Christopher Knoph eller Knoff stammende, ogsaa i Norge udbredte Familie⁴⁾. Ifølge en Tradition i Familien *Guldberg*, skal den ældste Datter (*Margrethe*, født den 9. August 1761) af Hr. Hans Olufsen Fangel eller Guldberg, Sognepræst til Guldbjerg og N. Sandager fra Fyen, have været „hemmelig gift med en adelig Harboe og Moder til Generalmajor Niels [skal vel være Hans] Harboe i Norge“⁵⁾, og ihvorvel den sidste Del af denne Beretning aabenbart er urigtig, er Resten vel neppe helt greben ud af Luften. Det har dog ikke været mig muligt at udfinde Sammenhængen.

Jørgen Henrik Harbou var 1677 Konstabel ved Laboratoriet, 1678—82 Fyrværker (dengang en Officerscharge) ved Artilleri-

¹⁾ Refererede Sager 1716, 24. Decbr.

²⁾ Meddelelse fra Hr. Arkivassistent Benemann i Bergen.

³⁾ Rulle i Rentekammerarkivet (Design. A. i 77).

⁴⁾ Ifølge Hr. Huitfeldt-Kaas; om sidst omtalte Familie se bl. A. Hesselbergs Efterretninger om Strømsø By, samt Giessings Jubellærere; jvf. Spørgsmaal 5 i Personalhist. Tidsskr. I, 4. Hefte (Omslaget),

⁵⁾ Personalhist. Tidsskr. V, S. 170; hendes Navn og Fødselsdag efter Kirkebogen.

kompagniet paa Kronborg. Senere har han vistnok boet paa Langeland, thi den 8. April 1688 begravnes i Stoense Oluf Broch, „som blev ihjelstukken af Jørgen Henrik Hardebou“¹⁾; Oplysning om dette Drab har jeg forgjæves søgt i Fynbo Landstings Arkiv. S. A. førte han tilligemed flere andre langelandske Adelsmænd en Injurieproces imod Birkedommeren paa Tranekjær, Erik Eriksen²⁾. Da Broderen Niels 1695 sælger Nygaard, benævnes Jørgen Henrik „min Broder“ (ikke min salig Broder) og synes altsaa dengang endnu at have været ilive.

Niels Harbou var 1677 sammen med sin nysnævnte Broder Konstabel ved Laboratoriet, kom 1678 som Fyrværker til Glückstadt og stod nu i 32 Aar ved Artilleriet i „Fyrstendømmerne og Grevskaberne“, hvor han 1682 blev Stykjunker, 1686 Lieutenant, den 2. Februar 1695 Kapitaen og den 3. Januar 1705 Major. Den 27. Oktober 1703 fik han Reisepas til Holland i Kongens Tjeneste og den 5. Februar 1705 blev han beordret til at indtræde i en Kommission til Undersøgelse af de i Holland staaende Hjælpetroppers Forpleining³⁾. Den 5. April 1710 kom han som Oberstlieutenant til Artilleriet i Danmark og fik den 10. September 1712 Karakter som Oberst af Infanteriet. S. A. deltog han i Felttoget i Pommern; da han efter Hjemkomsten søgte om Godtgjørelse for Fourage, han havde kjøbt, eftersom han ingen havde faaet udleveret, fik han til Svar, at han „gleichwie alle Andern in Pommern hätte fouragiren sollen“⁴⁾. Blandt de Hverv, der i de følgende Aar overdroges ham, kan nævnes, at han var en af de 7 Oberster, der skiftedes til at have Opsyn med den fangne Feltmarskal Steenbock⁵⁾. Hvorledes han 1695 paa egne, Ottos og Christians Vegne solgte de tre Fjerdeparter af deres Fædrenegaard Nygaard, er tidligere omtalt.

Han blev gift i Rendsborg den 19. April 1690 med *Anna Elisabeth Büchner* († i Kirkerup hos sin ældste Søn den 11. Ok-

¹⁾ Lengnicks Kirkebogsudrag.

²⁾ Fynbo Landstings Dombog 1688, 22. Aug.

³⁾ Udfærdigede Sager.

⁴⁾ Refererede Sager 1713, 27. Oktober.

⁵⁾ Udfærdigede Sager 1714, 7. September.

tober 1730¹⁾), Datter af Oberstlieutenant ved holstenske Artilleri *Paul Büchner* (født i Dresden d. 28. Juli 1624, † i Rendsborg d. 21. April 1698)²⁾).

Oberst Niels Harbou døde i Kjøbenhavn i September 1722, 60 Aar gammel, og blev begravet den 22. s. M. i Garnisonskirke „ved Officersstolene“. Af en Ansøgning, der i denne Anledning blev indgiven, haves følgende Referat³⁾:

Der Premierlieutenant Harbou vom Grenadier Corps giebet allerunterthänigst zu erkennen, wie sein Vater der Obrister Harbou mit Tode abgegangen und Nichts hinterlassen als eine arme Wittwe mit 7 Kindern, wovon bereits 3 in Ihr Mayt Diensten nämli: der älteste als Premierlieutenant bei Zepelin, der andre als Lieutenant bei der Artillerie und er, der Supplicand beim Grenadier Corps stehen. Da nun sein Vater in die 46 Jahre, ehrlich und treu, seiner Pflicht nach Jhr Mayt gedienet, als bittet er allerunterthänigst dass in Consideration dessen entweder ihm, welchen Ihr Mayt nebst den Capitaine Schmieden die Artillerie hätten erlernen lassen, oder auch seinem Bruder dem Artillerilieutenant, diese vacante Compagnie zum Soulagement seiner armen Mutter und Geschwister allernädigst conferiert werden möge.“

Artillerilieutenanten faar da et Kompagni (se ndf.). Det har desværre ikke været mig muligt bestemt at faa konstateret, hvilke de her omtalte 7 Børn ere. Idet det ældste Barn (*Christian*, døbt i Rendsborg d. 8. Juli 1691) aabenbart var død dengang og vistnok langt tidligere, kjendes foruden de i Referatet nævnte 3 Sønner med Bestemthed kun 2 Døttre, nemlig Fru Michaelsen og en anden død ugift i Rendsborg 1753. I de Mollerske Stamtavler nævnes imidlertid endnu (med Vedtegningen „ex Tage Krabbe Ms.“): „*Frid. Harbou*, Lieutenant, blev casseret, g. m., skilt fra Capt. Müller“ og „*Christian Harbou*, Ritmester, brendte op i Itzehoe 1749, ugift“. Den sidste af disse,

¹⁾ I Kirkebogen er en halv Side ladet aaben til hendes vita, men desværre ei udfyldt.

²⁾ Epitaphium i Altstadt Kirke i Rendsborg.

³⁾ Refererede Sager 1722, 28. Sept. (Ansøgningen selv findes ikke vedlagt).

men ei den første, nævnes tillige i Kaasbølls Register over adelige Familier. De vare ved Oberstens Død begge Landkadetter, og forsaavidt „bereits in Ihr Mayt Dienste“, hvis der da ikke er underforstaaet „als Officiere“. Kadetterne skulde efter Bestemmelserne være Officerssønner eller dog „hübscher Leute Kinder“, og dersom de to nævnte Kadetter ikke ere Sønner af Obersten, er det vanskeligt at sige, hvem Faderen kan være. I begge de omhandlede Samlinger stamme Oplysningerne derhos fra samtidige, gode Kilder, idet Kaasbøll (1689—1767) og Tage Krabbe (1705—1774) begge vare Artilleriofficerer og paa forskjellig Maade vides at have staaet i Forbindelse med Familien, navnlig med Niels Harbou d. Y. Der er derfor al Grund til at antage Angivelsen om Christian Harbou, hvori de stemme overens, for korrekt, og hvorfor saa ikke tillige Krabbes Angivelse om Frederik? tilmed da der hos Kaasbøll dog mangler et Barn. — Frederik blev Kadet 1716, Officer 1727, Christian henholdsvis 1719 og 1728, hvilket, hvad Alderen angaar, kan passe med, at daværende Major Harbou havde to Børn til Daaben i Rendsborg 1706 og 1707, af hvilke det første blev kaldet Frederik, medens det sidstes Navn ei er anført, ligesaa lidt som for et Barn født 1704 — maaske den forhen omtalte Datter (Anna Sophie).

Birgitte Harbou var gift med en svensk Officer *Anders (Eneroth) Leijonflycht*. Han var født den 18. September 1644 i Gefle, hvor hans Fader Peder Eneroth var Borger, medens Moderen var af den gamle Adelsæt Klipping. Han indtraadte 19 Aar gammel i Hæren og steg efterhaanden til Regimentskvartermester ved S. skaanske Infanteriregiment; den 23. Oktober 1686 blev han optagen i den svenske Adel med ovenanførte Navn og døde den 6. Juli 1713. Han var tre Gange gift; „Brita“, som hun kaldes paa Svensk, var hans 2den Hustru og Stammoder til den nulevende Slægt Leijonflycht; hun døde 1697¹⁾.

Mette og Berthe Harbou fik den Juli 1684 af deres Fader Skjøde paa Hegnet (se ovf.), hvor idetmindste den Førstnævnte (begravet i Bødstrup den 24. December 1700) levede ugift til sin Død.

¹⁾ Anrep: Svenska adelns ättartaflor.

Christian Harbou synes at have været den yngste af Sødskendene¹⁾ og indtil Faderens Død at have levet hos denne paa Langeland, hvor han den 13. April 1687 fik Skjøde paa en Gaard i Stoense By; 1714 fortæller han rigtignok, at han har gjort Militærtjeneste i c. 30 Aar, men tager dog vist her Munden for fuld, thi samtidig angives han at have været Officer i 25 Aar, skjøndt han først den 10. September 1691 blev Fændrik ved Boyneburgs (senere Gyldenløves, Haussmanns, Cicignons) gevorbne Infanteriregiment i Norge. Omtrent 1699 blev han Sekondlieutenant, og den 29. Oktober 1701 Premierlieutenant (ved Grenaderkompagniet), 1710 foreslaas han til et ledigt Kompagni, som han dog ikke faar, og da han Aaret efter vil købe et andet, forestiller Regimentschefen, der iøvrigt omtaler ham meget anerkjendende, ham, at han ikke har Raad til at overtage det, da det er i en meget daarlig Forfatning. Den 2. Januar 1712 gjør Statholderen Løvendal ham mod hans Ønske til Chef for et af Agershusiske Regiments Reservekompagnier, som senere blev reduceret²⁾. Efter endel Søgen, i hvilken Anledning han tog til Kjøbenhavn, opnaaede han den 2. Juli 1714 at faa Nordfjords (eller Stryns) Kompagni ved Bergenhusiske Infanteriregiment, og boede som saadan paa Gaarden Tonning i Nordfjord, hvor en Ildebrand, der opstod, medens han var fraværende med Familie og Tjenere, berøvede ham alle hans Eiendele; senere i Stryn, hvor han døde den 29. Juni 1722, efterladende „en heel fattig Enke — *Sophie Amalie Friderichs* — og mange Børn“³⁾.

I Familien opbevares, i Original eller dog i en omtrent samtidig Afskrift, en af ham hans „kiære For Fædre til Ære Minde“ udarbejdet Fortegnelse over hans „16 Aner“, som han kalder det, i Hovedsagen overensstemmende med dem, der ere opregnede i Otto Harbous Testamente.

Enken fik en lille Pension af den nye Kompagnichef, Kaptain Jørgen Ravert, som dog døde Aaret efter og fulgtes af Kapi-

¹⁾ Han findes ikke i ældre Stamtavler f. Ex. Benzons.

²⁾ Refererede Sager 1714, 20. April.

³⁾ Refererede Sager 1723, 26. Juli og 1725, 26. Febr.; kgl. Ordre og Resol. 1725, 2. Marts.

tain *Detlev Jørgen Reusch*; men den 12. Marts 1725 fik hun 100 Rdl. aarlig fra den norske Officersenkekasse. Endvidere fik hun, hvad Datidens Geistlige vilde have kaldet „en Datter forsørget i Kaldet“; thi skjøndt udtrykkelig Hjemmel ikke kan paavises, er der vel ingen Tvivl om, at Reusch's Hustru, *Karen* „née de Harbou“, som hun skriver sig¹⁾, hører herhen, hvad der yderligere bestyrkes ved Navnene paa en Søn og en Sønnesøn Detlev Christian Reusch og Christian Harboe (sic) Reusch.

D. J. Reusch og Karen Harbou blev gifte i Tuse (Os) den 30. Januar 1726²⁾; han var Søn af Oberst Detlev Reusch og Hustru Cecilie Elisabeth Den 1. Februar 1707 blev han Fændrik, den 14. November s. A. Lieutenant, den 3. Juni 1709 Kapitaïnlieutenant og den 25. Februar 1710 Kapitaïn ved sin Faders (senere v. d. Lühes, Johansens) Infanteriregiment ved de danske Auxiliærtropper i Italien, der blev reduceret 1721. Den 27. September 1723 fik han saa Kompagni ved 1. Bergenhussiske Regiment, hvor han den 11. November 1733 blev Major, den 25. November 1743 fik Oberstlieutenants Karakter og den 13. Januar 1751 blev dimitteret. Han døde den 3. Oktober 1765; hans Hustru var død den 4. April 1761. Deres ovennævnte Søn Detlev Christian Reusch, død den 21. November 1794 som afskediget Kapitaïn og Postmester i Bergen, var gift med Anna Sophie Orning, Datter af Klokker David Frederik Orning i Vik i Bergens Stift. Deres Efterkommere leve endnu i Bergen.

Af Christian Harbous andre Børn kjendes kun en Søn, *Christian Frederik Harbou*, der den 10. April 1716 blev Landkadet efter en Ansøgning, hvoraf jeg skal anføre følgende³⁾.

„ Jeg er en Soldates Barn, ja Barn af alle mine Forfædre, der har været ved Militien udi Deres Majests og høilovlige Fædres Tid, og efterdi jeg vil gjerne træde udi deres Fodspor og besynderlig tage Part udi den Naade, som min allernaadigste Konge for nogen Tid siden har villet behage at

¹⁾ Bilag til Kabinetskassens Regnskab 1749.

²⁾ Meddelelse fra Hr. Direktør Delgobe.

³⁾ Refererede Sager 1716, 3. April.

lægge paa min Fader, Capitain Harbou, da de allernaadigst confereret ham et Compagnie ved det Bergenhusiske Regiment, altsaa supplicerer jeg allerunderdanigst, at jeg maatte vorde annammet i Deres Majests Tjeneste som Landkadet, paa det jeg, som med Liv og Blod og har Lyst til at tjene min Konge, derved i Fremtiden kunde blive jo mere og mere capabel. Alt dette sker i den allerdybeste Underdanighed forat offerere mig selv Deres Majest., og saa tager min allernaadigste Konge en stor Byrde fra mine Forældre, der Lidet have at sustentere mig med, og lægger en stor Emploie paa mig“.

Hans militære Løbebane blev dog kun kort, thi efter den 15. November 1723 at være bleven Kadetkorporal fik han den 30. September 1726 Afsked efter Ansøgning for at reise til Norge „i et Velfærdsanliggende“¹⁾; senere Efterretning om ham savnes. Heller ikke er det, trods velvillige Bestræbelser fra flere Sider²⁾, lykkedes at opspore hans „mange“ Søkende eller deres eventuelle Efterkommere. — En *Mette Marie Harboe* var c. 1770 gift med Apollonius Liliendal, D. F. Ornings Efterfølger som Klokker i Vik³⁾; om hendes Slægtsforhold vides mig bekjendt Intet, saa at hun med lige Rimelighed kan henføres enten til den her omhandlede Gren af Familien Harbou eller til de bergensiske Harboer.

Generation X.

Otto Harbous og Sophie Christine Knopfs Børn.

Hans Christian Harbou fik som omtalt den 25. December 1716 Numedals og Sandsværs Kompagni af Agershusiske Infanteriregiment efter Faderen. Han findes ikke tidligere i Militæretaterne, men af den Ansøgning han i ovennævnte Anledning indgiver, erfares Følgende om hans tidligere Liv: han havde tjent i 9 Aar, først 3 Aar som Sergent ved Livgarden tilfods og dernæst „fra Begyndelsen af den pommerske Campagne og Stralsundske Beleiring“ frivillig og uden Gage som Lieutenant ved Buddes (2. Thronhjemske) Infanteriregiment; endelig havde han

¹⁾ Refererede Sager 1726, 23. September.

²⁾ Navnlig paa Foranledning af Frk. Wilhelmine Brandt.

³⁾ Personalhist. Tidsskr. IV. S. 84.

under Felttoget i Norge 1716 forrettet Tjeneste som Generaladjutantlieutenant hos Generalmajor I. M. Sehested¹⁾. Han vedlægger Anbefalinger fra Budde og Sehested, og den sidste af disse Anbefalinger, forekommer det mig, fortjener at kjendes som et vistnok sjeldent Exempel paa, at det i de Tider har været regnet en Mand tilgode, at han var dansk; den lyder saaledes:

Hans Kongl. Mayst til Dannemark og Norge etc.

bestalter Generalmajor over Cavalleriet udi Norge

Iens Maltesen Sehestedt

gjør vitterligt, at Nerverende Lieutenant Hans Christian Harboe har Een tid lang udi denne Campagne forrettet hos mig General Adjutant Lieutenant Chargen og imidlertid udi alle forefaldende occasioner, i hvor som heldst han haver været commenderet, sig saaledes opført som Een Retskaffen Braf officier well eigner og anstaar; alt saa haver Ieg icke skullet underlade derfor at meddele hannem dette som et Bewiis om hans troe og Reedelig forhold med Tienistskyldigst og wenligst begier til alle og Een hver som bemte Lieutenant Harboe maatte fore komme, det de hannem som Een indfød, der tiener Deres kongl Mayst, all welwillighed og Tienistfærdighed wilde betee og erwiisze.

Christiania d. 17 Septembr. 1716.

(L. S.)

Sehestedt.

Ved 1. Agershusiske Regiment stod H. Chr. Harbou nu i 36 Aar. Den 10. August 1722 fik han Majors og den 17. Oktober 1738 Oberstlieutenants Karakter, men blev først den 25. November 1743 Premiermajor (med Nedre Romeriges Kompagni) og den 29. Mai 1744 virkelig Oberstlieutenant (med Egers Kompagni); den 31. Marts 1751 fik han Obersts Karakter med Anciennitet fra 28. Oktober 1749, blev den 29. November 1752 Chef for 3. Throndhjemske Infanteriregiment (med Orkedals Kompagni) og den 31. Marts 1759 Generalmajor. I denne Stilling døde han den 16. April 1763 i Throndhjem.

Hans Hustru *Sarah Moss*, begravet paa Strømsø den 4. Juli

¹⁾ Refererede Sager 1716, 21. Decbr.

1767, 61 Aar gammel, var Datter af Niels Pedersen Moss, Kjøbmand i Bragermæs, og Maren Norup¹⁾. Harbou og Hustru fik 1761 Bevilling til, at den Længstlevende maatte sidde i uskiftet Bo, hvortil Børnene, 2 Sønner, der vare Officerer, og 2 Døttre, der vare gifte, havde givet deres Samtykke²⁾.

Fornævnte Maren Norup var 2. Gang gift med Etatsraad Peder Neve, Stiftamtmand over Laaland-Falsters og senere over Agershus Stift, og en Datter af dette Ægteskab, Magdalene Dorothea, var gift med H. Chr. Harbous Fætter, Oberst Andreas Harbou (se nedf.); disse døde begge tidlig og efterlod 3 umyndige Sønner, for hvilke H. Chr. Harbou som nærmeste Slægting i Norge var Formynder. Han har formodentlig opdraget dem i sit Hus, hvad han ogsaa skal have gjort ved en anden Myndling, Jacob Harboe³⁾, hvis Fader, Dragon-Oberst Chr. Fr. Harboe havde været hans Nabo først i Buskeruds- og siden i Throndhjems-Egnen. 1743 havde en ældre ugift Slægting af hans Hustru, Sarah Gundersdatter (Elieson) Ophold hos ham paa Eger⁴⁾, formodentlig paa Gaarden Raaen i Fiskum Annex, som han idetmindste beboede 1742⁵⁾. Her boede ogsaa, efter Sigende i smaa Kaar, en Familie Knof (2 Døttre døbt i Fiskum 1760 og 1763), uden Tvivl Harbous Slægtinge paa mødrene Side. Han synes saaledes i det Hele at have været hjælpsom og gjæstfri imod Slægt og Venner, der af en eller anden Grund trængte til Bistand.

Foruden Raaen eiede Harbou 1746 i Fiskum endel Landskyldrettigheder samt endel af Gravdal og Holt Skove paa Grændsen af Eger, Skouger og Hof, hvilke Eiendomme han s. A. synes at have købt af Kronen og betalt med, hvad hans Fader og han selv havde tilgode paa uafgjorte Afregninger; 1750 købte han tillige Gaarden Follestad i Røgen⁶⁾.

Naar jeg paa dette Sted anfører nogle Detailler hentede fra

¹⁾ Jvfr. A. Collett: Familien Elieson, S. 4—6.

²⁾ Refererede Sager 1761, 25. Novbr.; kgl. Exped. Decbr. s. A.

³⁾ Ifølge Optegnelser i dennes Familie.

⁴⁾ Collett, anf. Sted.

⁵⁾ Personalhist. Tidsskr. II, S. 273.

⁶⁾ Meddelt af Hr. Huitfeldt-Kaas.

Skiftet efter ovennævnte Etatsraadinde *Neve*¹⁾, indrømmer jeg, at de strængt taget ikke vedrøre det foreliggende Emne, men haaber dog, at deres Fremkomst kan undskyldes med, at de give Oplysninger om et Hus, hvorfra to af Slægtens Medlemmer have hentet deres Hustruer. Skjøndt Fru Neve ved sin Fødsel og Slægt var knyttet til Norge, hvor ligeledes begge hendes Døttre vare gifte, flyttede hun dog efter sin anden Mands Død tilbage til Nykjøbing paa Falster, hvor hun døde den 20. August 1757. Hendes Arvinger vare foruden den ældste Datter og den yngstes 3 forældreløse Sønner en Søn, Kapitain Johan Neve (døbt i Kjøbenhavns Nicolai Kirke den 9. Oktober 1714, † 1780 som afskediget Major). Af Skiftedokumenterne fremgaar, at hun endnu har havt 2 Børn, en Datter af 1ste²⁾ og en Søn, Lieutenant Niels Neve (døbt i Kjbhvn.s Helligaands Kirke 6. April 1716) af 2det Ægteskab, begge døde uden Livsarvinger; efter den Førstnævnte (Magdalene) havde Brødrene henholdsvis under 23. Marts 1734 og 10. Marts 1735 givet Afkald paa Arv, hvorimod der intet Afkald findes for Andreas Harbous Hustru. (Ægteparret Neve har dog havt endnu en Datter, Margrethe Hedeveg, døbt den 22. August 1719 i Holmens Kirke og sagtens død som Barn). — Boet eiede Færder Fyr (paa Øen Lille Færder ved Indløbet til Christiania Fjord), hvis Eiere havde Ret til at opkræve 2 Sk. pr. Læst af hvert forbiseilende indenrigsk Skib³⁾; det udlagdes i Henhold til testamentarisk Disposition for 1500 Rdl. til Johan Neve; han fik heraf i aarlig Forpagtningsafgift 200 Rdl. af den anden Halvparts Eier, Bankkasserer Peder Moss, Fru Sarahs Søskendebarn baade paa fædrene og mødrene Side, senere adlet med Navnet Mossencrone. — Af faste Eiendomme havde Boet endvidere Gaarden, hvori den Afdøde havde boet, samt nogle Grundstykker ved Byen, de sidste solgtes for noget over 1000 Rdl.; Gaarden vilde Kapitain Neve fra først af underhaanden for Vurderingssummen 600 Rdl. have overladt til den Afdødes Tjener Christian Jensen Fensteen, der havde tjent hende

¹⁾ Meddelte af Hr. Kordegn V. Holm i Nykjøbing p. F.

²⁾ Jvf. Collett, anf. Sted.

³⁾ Jvf. N. R. Bull: Den Trønderske Slægt Bull, S. 56.

i nogle og tyve Aar ligesom Kammerpigen Anna Magdalene Mortensdatter Langhoff, med hvem han nu agtede at gifte sig, men da Oberst Harbou fandt sig „præoccuperet“ derover, blev Gaarden stillet til Auktion og for 450 Rdl. tilslaaet Kapitainen, der atter overlod den til Fensteen. Foruden af de nævnte to bestod den Afdødes Husstand af 4 Tjenestefolk; hun havde i sin Tid havt en Selskabsdame Sophie Amalie Siedenborg, død den 29. Marts 1751, hvis Fader var Borgemester i Kjøbenhavn, Moderen født Baronowsky. Indboet var ifølge Skifteprotokollen „overmaade rigt“. Auktionen over Løsøre indbragte næsten 2900 Rdl., deraf c. 1900 Rdl. alene for Sølvtoi, der betaltes med 3 Mark 8 Sk—4 Mark pr. Lod og for endel blev kjøbt af Sønnen og Svigersønnen; der kan nævnes en Themaskine indvendig forgyldt med tilhørende Kjedel (265½ Lod), en „plad minage“ med Fad, Opsats, 4 Lysearme, 8 Konfekt- og 2 Frugtskaale, 2 Sukkerskaale, 2 Sukker- og 1 Peberbøsse, Eddike-, Olie- og Senneps-Kander (ialt 657½ Lod), endvidere Kaffekander, Tallerkener, Fade, Terriner, Stager o. s. v. Af andet Indbo solgtes til de vedføjede Priser: en Himmelseng med forgyldt Karnis og Omhæng af rødt og gult brocheret Damask (26 Rdl.); en Chatol med Opsats og Speilglas i Dørene (59 Rdl. 3 M.), et lakeret „Perspektivskab“ med 2 store og 17 smaa Opsatser (36 Rdl. og 3 M.); 2 „propre“ rødtlakerede Speile (76 Rdl. 1 M.); et rødtlakeret Bord med 2 Gueridoner (11 Rdl.) o. s. v. Fruens Garderobe (ei specificeret) blev foræret Kammerpigen. Karossen med Seletøi og Tilbehør købte Provsten for 36 Rdl. og 1 M.; 2 Hopper solgtes for 11 Rdl., 3 Køer for 5, 6 og 8½ Rdl. Af Bøger kan anføres „Peder Paars“, vurderet til 1 M. 4 Sk., men solgt for 2 M. 2 Sk.. — Omkostningerne i Boet udgjorde 922 Rdl., Auktionssalær 115 Rdl. og Inkassationsalær ligesaa meget, Skifteforvalterens Salær 100 Rdl., Skiftebrevet 37 Rdl. (3 M. Arket). Med Fradrag af alle Omkostninger udgjorde Boets Formue 13017 Rdl. og da den Afdøde havde siddet i uskiftet Bo efter sin anden Mand, arvede dennes Børn Halvdelen, medens den anden Halvdel deltes i 1 Broderlod og 2 Søsterlodder; H.

Chr. Harbou fik saaledes 1627 Rdl., Neve 7592 Rdl. og Andreas Harbous 3 Sønner hver 1265 Rdl.

Otto Harbou blev døbt i Fiskum Skjærtorsdag den 13. April 1703. Den 15. Mai 1719 blev han optagen i Landkadetkompagniet, hvorfra han først afgik den 25. August 1727 som Premierlieutenant ved Sydsjællands, Laalands og Falsters National-Infanteriregiment, Nørre Herreds Kompagni paa Laaland. Da dette Regiment nogle Aar efter blev reduceret, ansattes han efter Ansøgning den 1. Juni 1731 som surnumerær med Ventepenge ved 1. Agershusiske Regiment, blev den 6. Februar 1732 virkelig Premierlieutenant ved Holmestrand's Kompagni, kom den 24. Februar 1744 ved Bytning til Numedals Kompagni, blev den 13. August 1747 Chef for Skedsmoes (Landeværns) Kompagni, som han dog den 29. April 1750 byttede med Kapitain G. S. Akeleye for Numedals (staaende) Kompagni, „dog at hver beholder sin Gage“. Han døde i Februar 1755 og vides ei at have været gift.

Generation XI.

Hans Christian Harbou og Sarah Moss's Børn.

Maren Harbou, født omtrent 1725, blev gift i Throndhjem den 23. Februar 1761 med *Hans Selchier*, f. omtr. 1717, † den 11. November 1787. Han var en Underofficers Søn, indtraadte i Tjenesten c. 1734, blev c. 1740 Fændrik ved 1. Agershusiske Infanteriregiment, den 2. August 1743 Sekondlieutenant, den 9. Oktober 1744 Premierlieutenant, den 6. Juni 1753 Kapitain, den 25. Oktober 1759 Chef for Strømsøs Kompagni, den 21. Oktober 1774 karakteriseret Major og den 23. Juli 1777 Premiermajor. I Konduitelisterne af 1764 omtales han som „en hurtig og god Officer af sundt Begreb, altid tjent med god Applikation, fører anstændig Konduite og Økonomi“. Han boede paa Raaen, som han vel har overtaget efter Svigerfaderen.

Deres Søn **Hans Christian Harbou Selchier** blev den 17. Decbr. 1783 Sekondlieutenant ved Kronprindsens Regiment og den 5. Juni 1789 Premierlieutenant men allerede 1795 afskediget paa Grund af Svagelighed; senere blev han Konduktør i Veietaten. — En Datter **Sarah Selchier**, døbt i Fiskum den 23.

Juni 1763, var gift med en Oberstlieutenant von Dittén. Deres Afkom lever i Norge.

Sophie Christine Harbou var 1767 Enke efter en Prosch, formodentlig *Caspar Tobias Prosch*, f. den 27. April 1719, † i Mai 1763 som Sognepræst til Flesberg, Nabosogn til Eger. Hun boede senere paa Gaarden Søndre Asak i Skedsmo og blev begravet her den 14. April 1788, 61 Aar gammel.

Otto Harbou, døbt i Fiskum Kirke den 29. Sept. 1728, var Sergent da han den 15. Juli 1750 blev Fændrik ved 1. Sønderfjeldske Dragonregiment, Enebaks Kompagni; blev den 12. Februar 1755 Sekondlieutenant og den 10. Sept. s. A. Premierlieutenant ved Skedsmos Kompagni; den 24. September 1760 Kapitain og Chef for Søndre Romeriges Landeværns Kompagni; efter Landeværnets Opløsning 1765 stod han nogen Tid paa Vartpenge, men blev senere Chef for Skedsmos Kompagni; den 2. Februar 1780 karakteriseret Major, den 10. Juli 1785 Sekondmajor, men afgik den 22. August 1788 fra Regimentet for at gjøre Tjeneste som „Generalvognmester ved den norske Felthær“. Den 28. Februar 1789 fik han Afsked med Oberstlieutenants Karakter og døde i Skedsmo den 10. Juni 1793. I Konduitelisterne 1764 faar han følgende Vidnesbyrd: „Har ved forefaldende Leiligheder alletider vist sig at være en aktiv Officer og lader se Lyst til Tjenesten; fører og en, en Officer anstændig Konduite“.

Han blev gift i Trygstad den 28. September 1761 med *Maria Post Michelet*, døbt i Sørum den 19. Mai 1738, død i Christiania og begravet i Skedsmo den 14. Februar 1805. Hun var ældste Datter af Oberstlieutenant Chr. Fred. Michelet og Hustru født Holst. Af deres Børn kjendes 3 Sønner og 3 Døttre, af hvilke dog kun en Datter overlevede Forældrene. Disse boede først paa Løkken i Nittedalen, men flyttede snart (før 1763) til Skedsmo, hvor de eiede Gaarden Mellem-Asak.

Niels Harbou, født den 2. Decbr. 1730 og døbt i Fiskum Kirke, blev den 18. Oktober 1749 karakteriseret Sekondlieutenant ved 1. Agershusiske Infanteriregiment, hvor han stod i Underofficersnumer. Den 12. August 1750 blev han virkelig Fændrik

ved Faderens Kompagni, den 6. Juni 1753 Premierlieutenant, den 25. October 1759 Kapitain og den 1. Januar 1766 Chef for Fyrredals Kompagni, som han i December det følgende Aar efter Indstilling fra Regimentschefen bytter med Bambles Kompagni, hvis Chef Chr. Jørgen Scharffenberg var i fremmed Krigstjeneste, men som ikke kunde undvære Chefens Nærværelse, da det var „meget vidtløftigt af Begreb og desforuden ved Søkanten beliggende“; derhos havde Harbou, hvad der maaske var Hovedsagen, i Bambles Distrikt „Anledning til et Etablissement og kunde derved undgaa med Forlis aldeles at kvittere, og afhænde den Besætning af Heste og Kvæg samt Møbler, som han efter sit forrige Etablissement havde i Behold“¹⁾. Det her omhandlede Etablissement er uden Tvivl Ourenæsgaard i Sande, hvor han idetmindste boede 1768; men ikke længe efter fik han Hurums Kompagni og boede nu paa Gaarden Knive i Skouger, som han købte af Søren Hansen for 3500 Rdl. (Skjøde af 22. Decbr. 1770). — Den 16. Juli 1783 blev han Major med Anciennitet fra 22. August 1774 og den 11. Decbr. 1789 fik han Oberstlieutenants Karakter. Den 1. Januar 1792 blev han Nationalbataillons-Kommandør ved Nordenfjelds Regiment og den 23. Oktober 1795 virkelig Oberstlieutenant og Chef for et Grenaderkompagni ved Thelemarks Regiment, samtidig med at han fik Obersts Karakter med Anciennitet fra 27. Februar s. A. Den 11. November 1796 blev han Chef for Oplandske Regiment, var 1798 Kommandant ad interim paa Kongsvinger, blev den 15. Januar 1802 Generalmajor og gik den 21. September 1804 af paa Ventepenge. — I Konduitelisterne 1764 siges om ham, at han var „en god og bekvem Officer, har upaaklagelig kommanderet et Grenaderkompagni i Holsten, applicerer sig fremdeles paa Tjenesten, af god Komportement og fører en god Økonomi.“

Niels Harbou var to Gange gift, om hans første Hustru, Søster til hans Broderkone, er følgende Inskription (fra Kisten?) bevaret i Familien:

„Død! er Du Herre overalt? over Liv, Ungdom, Forbindt-

¹⁾ Indkomne Infanterisager 1767, Oktober.

ligheder! Fælder Du Blomstret i Foraaret før Høsten og af Dig selv sønderriver de sarteste og ømmeste Baand? Nei! Liv og Død, Tid og Evighed, dertil oplader den Herre over Begge Dørene. Lad os saa tænke ved Støvet af disse Levninger efter høiædle og velbaarne nu salige Frue, Frue *Idde Sophie von Harbou* fød *Michelett*, denne værdige Daatter, fød til Verden [i Sørum] den 10. September 1744 af høiædle og høivelbaarne Herre Obriste Lieutenant Christian Friderich von Michelett og høiædle og velbaarne Frue, Frue Johanne Christina Augusta Michelett, fød Holst; ligesaa værdig som højt elsket Ægtefælle for den dybt sørgende gjenlevende Enkemand, høiædle og velbaarne Hrr Nils von Harbou, Capitain for det Hurumske Infanteri-Compagni. Forsynet som nu opløste, knyttede deres Ægteskabs Baand [i Trygstad] den 11. Marts 1768, velsignede det med trende Børn, en Søn og tvende Døttre. Knap fik hun Tid den 13. April 1771 at føde den sidste til Livet, førend hun den næst paafølgende 21. om Morgen Kl. 3 ved Sygdom, som vi kalde Fridsler, fandt sit eget Livs Ende paa Knive Gaard i Skouger Bøigd og Jarlsberg Grevskab. Saaledes gik Solen ned om Middagen; Storm og Bitterhed endte Foraaret og den begyndte Lyksalighed. Uskyldige Smaa, følelsøse ved Eders spæde Ungdom, I kjende ei endnu, hvilket Tab af den ømmeste forstandige Moder. I maa lade Eders Fader græde dobbelt, thi han begræder alene den kjærlige husraadige Ægtefælle, som forenede Ungdoms Belevenhed med rare Sindets Gaver og i Aandens Glæde, frivillig fornøiet med Jesu Naade, fulgte sit høiere Kald og Bestemmelse til Salighed efter 26 Aars, 7 Maaneders og 11 Dages Alder og 3 Aars, 1 Maanedes og 10 Dages lyksaligt og fornøiet Ægteskab.

NB. Begravet ved Skouger Kirke 30. April."

Samme Nat, hun døde, skal hendes Moder have havt et „Syn“, der foranledigede, at de 3 Børn blev opdragne hos Bedsteforældrene.

Anden Gang blev Niels Harbou gift paa Throndstad i Hurum den 8. Marts 1773 med *Henrika Margrethe Huitfeldt* (døbt i Frons Kirke paa Follo den 21. Oktober 1746, død i Laurvig

den 2. August 1815), Datter af Etatsraad Claus Huitfeldt til Throndstad og Anne Margrethe, født Huitfeldt — altsaa Sønnedatter af Ivar Huitfeldt. — Ved General Harbous Død den 24. Juni 1806 blev Knive strax solgt ved Auktion for 14201 Rdl.; Auktionsskjødet blev udstedt den 21. November 1807 til Anders Haakonsen Lindum. Ved Boets Opgjørelse blev en Søsterlod ansat til c. 1620 Rdl.; der var altsaa en ret betydelig Formue (i andet Ægteskab var der 2 Sønner og 4 Døttre), men i de faa Aar Generalinden overlevede sin Mand, svandt hendes Lod betydelig ind; Tiderne vare jo vanskelige, og efter Traditionen skal Svigersønnen Hammer, der havde Bestyrelsen af hendes Sager, ikke have skilt sig derfra paa nogen videre heldig Maade.

Generation XII.

Otto Harbous og Maria Post Michelets Børn.

Hans Christian Harbou blev begravet i Skedsmo den 3. Februar 1763, 1 Aar 2 Maaneder gammel, og

Sarah Kirstine Harbou ligesaa den 12. Juni 1781, 17 Aar 3 Maaneder gammel.

Maren Sophie Harbou blev døbt i Skedsmo den 6. November 1767 og den 11. Januar 1790 gift paa Asak med *Christian Otto Heiss*, døbt i Stokke den 13. August 1764, Søn af Kapitain ved 4. Søndenfjeldske Dragonregiment Friederich Siegismund Heiss (f. c. 1717 i Hattstedt ved Husum) og Marthe Marie Iversdatter (døbt i Stokke den 11. November 1734). Han blev den 21. Januar 1785 Sekondlieutenant ved 2. Søndenfjeldske Dragonregiment, den 4. August 1788 Premierlieutenant, kom den 24. April 1789 til Agershusiske Dragonregiment og fik den 26. Juni 1795 Ritmesters Karakter. Den 11. Februar 1803 udtraadte han af den egentlige Krigstjeneste og blev Land- og Søkrigskommissær i Christianssands Stift samt Vesterlens Distrikt; den 19. August s. A. blev han Overkrigskommissær med Majors Rang, den 16. Januar 1809 forflyttet til Agershus Stifts Distrikt og fik den 21. December 1811 Oberstlieutenants Rang. Han udgav anonymt 1816 en Piece betitlet: „Et Par Ord til Moderlandet Norge“¹⁾.

¹⁾ Kraft og Lange, Norsk Forf.-Lex. S. 266.

Som den eneste af sine Søskende, der overlevede Forældrene arvede Fru Heiss Asak, hvor hendes Mand døde den 1. August 1821, og hun selv den 16. Juli 1848, efterladende flere Børn.

Peter Neve Harbou, født den 1. December 1770, indtraadte den 1. April 1783 i den mathematiske Skole i Christiania og nød senere Undervisning paa Manegen og Veterinærskolen i Kjøbenhavn. Han var Korporal ved Smaalenske Dragonregiment og havde tjent i 5 Aar „til sine Foresattes Fornøielse“ ¹⁾, da han den 1. Juni 1787 blev Fændrik ved Oplandske Dragonregiment. Den 26. September 1788 blev han Sekondlieutenant, men døde allerede den 21. Juli 1790 paa Opsal Gaard i Ringsager.

Idde Frederikke Harbou blev begravet i Skedsmo den 1. Marts 1773, 8 Maaneder og 2 Uger gammel.

Christian Frederik Harbou, født den 5. Mai 1780, var 1798 Elev paa Krigsskolen i Christiania, men blev det følgende Aar dimitteret paa Grund af Svagelighed og døde den 11. Juni 1801.

Generation XII.

Niels Harbous og Idde Sophie Michelets Børn.

Sarah Christiane Harbou, døbt i Sande den 8. April 1769, blev gift 1794 (Indskud i Enkekassen den 24. Marts) med *Daniel Michelsen (Michael) Zarbell*, døbt i Kjøbenhavns Helligaands Kirke den 22. Oktober 1769, Søn af Skomager Michael Zarbell og Hustru Christiane Margrethe Hegelund. Den 6. Juni 1788 blev han Fændrik ved 1. Agershusiske Infanteriregiment, den 19. Juni 1789 Sekondlieutenant, den 5. Marts 1790 Premierlieutenant, forsat til Nordenfjeldske Regiment, den 5. November 1802 Kapitain og den 13. November 1804 Chef for Hougesunds Kompagni. I en Rapport fra den kommanderende General, Prindsen af Augustenborg, omtales en hæderlig Træfning ved Lund den 20. April 1808, hvor Zarbell med sit Kompagni kastede en fjendtlig Styrke²⁾. Efter den 27. April 1812 at have faaet reserveret sig Majors Anciennitet, afgik han ved Omorganisationen den 1. Januar 1818 som Major og døde i Svelvig den 8. Juni

¹⁾ Indkomne Cavallerisager 1787 Mai.

²⁾ Aalls Erindringer I, S. 457.

1835; hans Hustru døde den 12. April 1840; de havde 2 Sønner og 3 Døttre.

Hans Christian Harbou, født den 28. Marts 1770, indtraadte den 28. April 1783 i den mathematiske Skole i Christiania, hvor han Aaret efter fik følgende Skudsmaal: „endnu meget ung men et bøieligt Hjerte og fuld af god Villie, giver her et fordelagtigt Haab“. Den 26. Mai 1786 blev han Stykjunker i det kgl. Artillerikorps, men traadte den 24. August 1787 som Fændrik à la suite over i Søndenfjeldske Infanteriregiment; den 22. August 1788 blev han virkelig Fændrik og den 29. Mai 1789 Sekondlieutenant, men døde Aaret efter.

Johanne Christine Augusta Holst Harbou, født den 13. April 1771 og døbt i Skouger den 18. s. M., blev den 4. April 1795 gift med *Niels Christian Hals*, født i Eidsberg den 23. April 1758, Søn af Major Bastian Hals og Maren Jonstrup. Han blev den 1. Mai 1775 Underofficer i Artilleriet, den 1. April 1779 Kadet (Stykjunker), den 26. Februar 1783 Sekondlieutenant i det kgl. Artillerikorps m. Anc. fra 14. August 1782, den 4. April 1788 Premierlieutenant, den 11. November 1791 karakteriseret Kapitain, den 29. April 1796 Stabskapitain, den 24. Februar 1804 Chef for 6. Kompagni i Kjøbenhavn, som han den 15. Marts 1805 byttede med 13. Kompagni i Frederiksstad; den 6. Juli 1807 blev han Major med Anciennitet fra 23. Januar s. A. og den 6. Juni 1812 Oberstlieutenant. I Foraaret 1814 blev han Kommandant i Frederiksstad „med den stiltiende Underforstaaelse, at Fæstningen ikke stod til at redde“¹⁾; da han imidlertid den 4. August kapitulerede saa at sige uden at have løsnet et Skud, blev han for denne Forsyndelse mod den militære Æres Krav stillet for en Overkrigskommission og dømt fra Liv og Ære, hvilken Dom blev stadfæstet af Høiesteret, men under 3. Februar 1817 formildet til „Afskedigelse af Krigstjenesten“.

Hans Hustru, der som omtalt tilligemed sine Helsøskende var opdraget hos sin mødrene Slægt og som blev adopteret af

¹⁾ Ahnfeldt: Kong Christian VIII's Dagbog i Norge S. 61. — Jvfr. Sørensen: Kampen om Norge II, S. 301.

sin ugifte Morbroder Generalmajor Jørgen Michelet, arvede efter denne 1818 Gaarden Solberg i Trygstad, hvor de boede Resten af deres Liv; han døde den 27. Juni 1838, hun et knapt halvt Aar efter den 16. December. De efterlod flere Børn¹⁾.

Niels Harbous og Henrika Margrethe Huüfeldts Børn.

Idde Sophie Harbon, døbt i Skouger den 22. December 1773, blev gift 1790 (Indskud i Enkekassen den 15. November) med *Olaus Christopher Hammer*, født den 20. August 1752, døbt i Skouger den 27. s. M., Søn af Provst Christopher Poul Hammer og Riise Winge. Han blev Student fra Herlufsholm 1772 og tog dansk juridisk Examen i *Kjøbenhavn* 1776 med Karakteren „Ei ubekvem“. Den 2. Oktober 1789 erholdt han kgl. Konfirmation som Overbirkedommer og Overinspektør over Greveskabet Jarlsberg og blev den 2. November 1804 udnævnt til Byfoged og Byskriver i Tønsberg og Holmestrand; ved denne Leilighed omtales hans Virksomhed som Birkedommer meget anerkjendende; 1802 havde bl. A. Rentekammeret tilkjendegivet ham sin særdeles Tilfredshed af hans gode Konduite under Krigsurolighederne²⁾. At han ogsaa i sit nye Embede har erhvervet sig sine Foresattes Paaskjønnelse, fremgaar af, at han den 17. Oktober 1809 blev Ridder af Dannebrog. Derimod stod han sig ikke godt med sin Hustrus Slægt, men havde hos denne Ord for at være interesseret og umedgjørlic.

Ægtefolkene døde begge 1834, hun den 13. Mai, han den 31. December, efterat han i 8 Aar havde været entlediget fra sit Embede. De havde 3 Døttre, der bleve gifte henholdsvis med Kommandørkapitain Klinck, Oberstlieutenant I. C. Schrøder og Sognepræst til Hof i Jarlsberg M. S. Petersen, men alle tre døde uden Børn.

Anna Margrethe Huüfeldt Harbon, døbt i Skouger den 24. Juni 1776, blev den 5. Februar 1799 gift med *Henrik Stoltenberg*, født i Aas 1776, Søn af Provst Henrik Stoltenberg, Sognepræst til

¹⁾ Jvfr. Kraft og Lange: Norsk Forf.-Lex. S. 232.

²⁾ Norske Justits-Dep.s Forestillingsprotokol 1804, 26. Oktober. Jvf. Wad, Dimitterede fra Herlufsholm, I, S. 121.

Aas, Drøbak og Fron, og Sara Marie Plade. Han var først Kjøbmand og Stadskapitain i Tønsberg og var en meget anset og formuende Mand; 1811 kunde han saaledes tegne sig for 2000 Rdl. Kurant ved Subskriptionen for Norges Universitet¹⁾. Den 15. Februar 1812 blev han Ridder af Dannebrog. Under Krigen mistede han imidlertid hele sin Formue og blev senere Toldbetjent i Drammen. Her døde hans Hustru den 19. Juni 1830; han selv den 24. September 1831. Deres to Sønner døde unge og uden Børn; om Datteren se nedenfor.

Maren Sophie Harbon, døbt i Tangen den 5. Marts 1778, var gift med en Skibsfører *Andreas Koch*, om hvem med Bestemthed ikke kan oplyses Andet end, at han 1844 „forlængst“ var død. Han skal have eiet en Gaard paa Tønsbergkanten og var muligen en Søn eller Sønnesøn af Bogbinder Johan Henrik Koch, der den 19. Januar 1740 trolovedes i Tønsberg med Susanne Kirstine Harboe (af den bergenske Slægt?). Da Ægteskabet var barnløst, flyttede hans Enke til sine Slægtninge, først til Stoltenbergs, derefter til Stibolts og tilsidst til Gjessings (se ndf.), i hvis Hus hun døde den 22. April 1846, og hvem hun efterlod sin Formue „til Tak fordi hun, der var uden Hjem og Børn, hos dem havde fundet, hvad hun manglede“.

Claus Huitfeldt Harbon, født den 16. September 1779, havde tjent som Underofficer i 5 Aar (sic), da han den 5. Oktober 1792 blev Fændrik à la suite ved 1. Agershusiske Regiment; den 30. Juni 1797 blev han virkelig Fændrik, den 5. December 1800 Sekondlieutenant, den 4. September 1801 Premierlieutenant. Den 1. Juli 1810 kom han til Oplandske Regiment og fik reserveret Kapitains Anciennitet fra s. D. (Resolutioner af 24. Juli 1810 og 1. Januar 1811); den 19. Marts 1811 blev han Kapitain og Chef for Næs's Kompagni ved Agershusiske Skarpskytterregiment og døde ugift i Næs paa Romerige den 13. November 1817 som den sidste Mand af de norske Harbouer.

Iver Christian Harbou, født den 14. Januar 1782, afgik den 30. Mai 1800 fra norske Militær-Institut som Nr. 1 og blev ansat

¹⁾ Nicolaysen: Norske Stiftelser III, S. 51.

som Fændrik ved Nordenfjelds Infanteriregiment med Anciennitet fra 20. Juli 1798. Den 19. Juni 1801 blev han Sekondlieutenant og den 4. Mai 1804 med sin Anciennitet forsat til Ingenieur-korpset; den 19. April 1805 blev han Premierlieutenant i Korpset med Anciennitet fra 22. Juni 1804 og ansat ved Fæstnings- og Bygningstjenesten paa Kongsvinger; den 22. Februar 1809 virkelig Kapitain og den 5. August s. A. 1ste Lærer i de matematiske Fag ved Norske Landkadetkorps samt fast Ingenieur ved Agershus Fæstning. Han døde allerede den 16. September 1810, idet han ved en Frokost hos senere Korpslæge Hanstein blev forgivet med Spanskflue-Essents ved Uforsigtighed fra en Opvarters Side. Han var ved sin Død forlovet med en „smuk og elskværdig Pige“, Datter af Kapitain Brochmann til Abildsø, og skildres selv som en „ikke mindre elskværdig ung Mand“¹⁾.

Hanna Christiane Harbou, født den 17. Juni 1790, fik den 11. December 1810 Bevilling til at være myndig under Kurator, men blev den 21. Oktober 1826 gift med Kjøbmand og Skibsreder i Drammen, *Hans Christian Stibolt*, født i Drammen den 12. Februar 1783, Søn af Kjøbmand Ivar Stibolt og Ellen Christiane Mortensen. Hun døde paa deres Eiendom Solitude ved Drammen den 26. November 1850, han den 2. Februar 1852. De havde ingen Børn, men havde adopteret, senere Dispacheur, *Christian Gjessing*, der var Søn af Premierlieutenant Mats Dahl Gjessing og Aarsille Aabel, og den 12. Juli 1830 blev gift med Adoptivmoderens Søsterdatter, *Anne Nicoline Thrane Stoltenberg*²⁾. En Maanedstid før sin Død overdrog Stibolt hele sin Formue uden Indskrænkning til Gjessing, der dog i Henhold til et Ønske, Stibolt engang havde yttret, i dennes Navn skjænkede 3000 Specier til et Sømandslegat og 2000 Specier til Anskaffelse af Uhr, Orgel og Klokke til Tangens Kirke³⁾.

¹⁾ Fru Duncker: Gamle Dage, S. 346—347,

²⁾ En stor Del af de her meddelte Oplysninger skyldes dette Ægtepars Sønnesøn, cand. jur. Chr. Gjessing i Christiania.

³⁾ Norske Stiftelser III, S. 377 og IV, S. 469,

Generation X.

Niels Harbous og Anna Elisabeth Büchners Børn.

Christian Harbou, født den 8. Juli 1691 og døbt i Rendsborg (Altstadt), maa være død som Barn.

Paul Matthias Harbou, født den 15. December 1692 og døbt i Rendsborg (Altstadt); opkaldt efter Morfaderen og kgl. Proviantkommissær Matthias Selmer, der stod Fadder til ham. Den 15. Juni 1711 blev han Fændrik ved Livkompagniet af Zepelins gevorbne Infanteriregiment; i Indstillingen nævnes, at hans Fader er Oberstlieutenant i Artilleriet, og at han selv har staaet et Aar som Kadet ved Regimentet; han faar derhos det Lov, at han „als ein junger Mensch ein gutes Comportement geführt“¹⁾. Med sit Regiment deltog han i Felttoget i Pommern og blev i Slaget ved Gadebusch haardt saaret og fangen²⁾. Han selv beretter, at han, hvad hans Oberst og de andre Regimentsofficerer kunne bevidne, „nach Soldatenmanier bei dem Fähnlein, so lange ich stehen können, mich gehalten und redlich gethan habe,“ indtil han „durch drei harten Blessuren verwundet und mit Andern, die frisch und gesund gewesen, in Gefangenschaft gesetzt bin, also dass darin über 10 Wochen Zeit mit Schmerzen zugebracht, durch des Höchsten Gnade aber meine Gesundheit wieder erhalten auch das meiste von der Fahne bei mir conserviret habe“; han haaber nu i Henhold til Kongens Løfte til dem, der havde været saarede og fangne, at komme i fortrinlig Betragtning ved Besættelsen af en af de ved Regimentet ledige Lieutenantspladser. Kongen resolverede hertil, at Sagen skulde nøiere undersøges „und wann er alsdann noch im Stande weiter Dienste zu thun, so müsse er geholfen werden“³⁾. Undersøgelsen maa være falden tilfredsstillende ud, thi under 26. Juni 1713, blev han efter Regimentets Indstilling ansat som Adjutant ved dette med Sekondlieutenants Karakter.

Den 11. September 1717 blev han Premierlieutenant ved

¹⁾ Udfærdigede Sager 1711.

²⁾ Hist. Nachricht v. d. nordischen Kriege (Freystadt 1716) I, S. 112. — Jvfr. Vaupell: Den d. n. Hærs Historie, I, S. 468.

³⁾ Refer. Sager 1713, 24. Mai.

Sjællandske gevorbne Regiment, hvori Zepelins imidlertid var blevet indlemmet, og den 22. Marts 1723 Kapitain og Chef for Flakkebjerg Herreds Kompagni af Eberhertz's nationale Dragonregiment; som saadan boede han i Landsbyen Kirkerup ved Slagelse. Da dette Regiment blev reduceret, fik han den 15. Januar 1731 Kompagni ved Aderkas's gevorbne, senere Holstenske, Infanteriregiment, hvor han den 11. Mai 1734 fik Majors Karakter, den 12. Februar 1737 blev Sekondmajor og den 25. November 1743 Premiermajor. Dette Regiment garnisonerede først i Rendsborg, men efterat det i Aarene 1734—36 havde været udkommanderet til Rhinlandene som Del af det af det i keiserlig Tjeneste staaende Auxiliærkorps, kom det til Kjøbenhavn, hvor Harbou døde den 2. November 1745 og blev begravet i Garnisonskirke ved Officersstolene. Et oliemalet Portræt af ham, halv Figur i Legemsstørrelse, findes i Familien.

Den 9. Juni 1724 ægtede han i Egeslevmagle *Christiane Charlotte Grubbe*, døbt i Kvislemark den 4. Januar 1697, Datter af Konsistorialassessor, Mag. Didrik Grubbe, Sognepræst til Kvislemark og Fuirendal, og Anna Elisabeth Vind „Frue til Gjerdrup“. Hun fik under 12. November 1745 Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, med sine 4 umyndige Børn, en Søn og tre Døttre¹⁾. De sidstnævnte, Anna Elisabeth, Magdalene Sophie og Charlotte Louise, fik efter Moderens Død (Kjøbenhavn den 2. April 1752) hver en aarlig Pension af 30 Rdl., der 1755 forhøiedes til 40 Rdl.²⁾. Foruden disse kjendes fra Daabsprotokollerne i Kirkerup, Rendsborg (Neuwerk) og Kjøbenhavn (Citadellet) 6 Børn.

Niels Harbou (som han selv skriver sig, sædvanlig kaldes han Nicolai) er ifølge Begravelsesprotokollen for Rendsborg Garnisonskirke død 17. November 1765, 70 Aar og 4 Uger gammel; Aldersangivelsen maa dog bero paa en Felttagelse, da Broderen Andreas er døbt den 2. Februar 1696; rimeligvis er Niels født i Oktober 1694 i Rendsborg, men Kirkebøgerne give ingen Oplysning derom. Den 5. November 1708 blev han Underfyrværker

¹⁾ Militære Skifter, Pakke VI.

²⁾ Refer. Sager 1752, 12. April og 1755, 5. Marts.

ved Artilleriet i Holsten, men blev ved Landkadetakademiets Oprettelse den 1. Januar 1714 ansat som Sergent ved dette; allerede den 14. December s. A. afgik han som Stykjunker til Artilleriet i Danmark og blev ansat ved Kompagniet paa Kronborg, men „efter Faderens indstændige Anmodning“¹⁾ i Mai 1715 forsat til et af de Kompagnier, der skulde i Felten; efter Felttogets Slutning kom han tilbage til Kronborg og stod her, indtil han, der den 5. December 1721 havde faaet Lieutenants Karakter, den 12 Oktober 1722 blev Kapitain og Kompagnichef i Rendsborg i Anledning af Faderens Død (se ovf.). I Konduitelisterne 1730 karakteriserer hans Chef, Oberst Arentskjold, ham som „ein tüchtiger Officier und zuverlässiger Artilleriste“. Den 28. September 1736 blev han Major af Artilleriet, fik den 13. Marts 1743 Oberstlieutenants Karakter, kom den 7. December 1744 til Oldenburg, men allerede den 10. August 1745, da han blev virkelig Oberstlieutenant, til Glückstadt; efter den 31. Mai 1754 at have faaet Obersts Karakter, med Anciennitet fra 4. Marts 1750, blev han den 12. Mai 1756 Chef for Holstenske Artillerikorps (Rendsborg); kommanderede 1758 det i Holsten sammendragne Armeekorps's Artilleri (6 Kompagnier); blev den 22. April 1761 Generalmajor og den 24. Oktober 1763 ved Omorganisationen afskediget med 650 Rdl. Pension.

Den 27. Oktober 1716 havde han i Holmens Kirke i København ægtet *Maria Berg*, døbt i Helsingør den 8. Juli 1696, Datter af Brygger sammesteds David Andersen Berg og Birgitte Hansdatter; Brylluppet stod hos Brudens Farbroder Mønsterskriver Jacob Andersen, hvis Datter 1722 blev gift med Lieutenant i Hestgarden, senere Oberst Christian Frandsen Harboe. Maria Berg døde før sin Mand, hvem hun havde født mindst 6 Børn; ved sin Død efterlod Harbou sig to Døttre, Enker henholdsvis med en Datter og en Søn, samt en Sønnesøn²⁾.

I November 1761 søgte Oberst Harbou om Fyrværkers Karakter for Sønnesønnen, Nicolaus Christoph Friederich Harbou,

¹⁾ Refer. Sager 1715, 3. Mai.

²⁾ Kirkebogen.

og to Dattersønner, Heinrich Friedrich Nicolaus Maule og Johan Martin Maule, der alle tre bleve opdragne i Bedstefaderens Hus; Ansøgningen blev dog kun bevilliget for den Ældstes, H. F. N. Maules, Vedkommende. Ved Nytaarstid 1762 sendte imidlertid en Major Müller en Gratulation til Overkrigssekretæren, for at benytte Leiligheden til at anbefale en Søn til Fyrværkers Karakter. Sagen sendtes til Erklæring til Müllers Chef Oberst Harbou, der ikke havde noget at erindre imod, at Majoren søgte at skaffe sin Søn frem, men som en retscaffen Familieforsørger mente han dog at maatte gjøre opmærksom paa, at der allerede var saa mange réformé Fyrværkere ved Korpset, „dass seine eigene Kindesinder nicht einmal den Character hätten erhalten können“. Resultatet blev da, som der er tilføiet i Marginen, at „Harbous älterster Enkel soll Feuerwerker sein“, hvorimod Müllers Ansøgning blev „ausgesetzt“¹⁾; først efterat ogsaa den yngste Maule havde faaet Fyrværkers Karakter, opnaaede Müllers Søn ligeledes denne Begunstigelse. Sagen blev dog uden Betydning; Aaret efter begyndte Saint-Germain sin store Reorganisation og blandt de ved denne Leilighed Reducerede var saavel den omhyggelige Bedstefader som alle de „karakteriserede Børn“, der ikke vare naaede videre end til at give Haab om, „dass sie ja mit den Jahren gute Profectus und Capacitet erlangen werden“²⁾.

Andreas Harbou blev døbt i Glückstadt den 2. Februar 1696 og opkaldt efter Generalmajor Andreas Harboe, Faderens Chef og Kommandant i Fæstningen, der stod Fadder til ham. Ligesom sin Broder Niels blev han først uddannet ved Artilleriet og kom ved Landkadetkompagniets Oprettelse den 1. Januar 1714 som Sergent til dette. Den 30. Juli 1715 blev han efter Ansøgning, „da der jo er Udsigt til effective Krigsoperationer“³⁾, ansat som Fændrik réformé ved Grenaderkorpset, og blev her den 14. December s. A. virkelig Fændrik, den 2. Oktober 1716 Sekondlieutenant, den 3. April 1719 Premierlieutenant og den 15. November 1728 Kapitain. I Konduitelisterne udtales om ham: „Ist

¹⁾ Refer. Sager 1762, 27. Januar.

²⁾ Konduiteliste.

³⁾ Refer. Sager 1715, 3. Mai.

ein fleissiger und exacter Officier, hält eine schöne Kompagnie, hat die Campagne von Stralsund und Rügen beigewohnt und vorhin beim dänischen Artillericorps gestanden seit 1711“. Efter den 12. August 1735 at have faaet Karakter som Oberstlieutenant af Infanteriet, kom han den 2. August 1737 som virkelig Oberstlieutenant til Oberst Reventlows nydannede Slesvigholstenske nationale Infanteriregiment, men allerede den 18. Oktober s. A. i lige Egenskab til Nordenfjeldske gevorbne Regiment i Norge og garnisonerede som saadan, idetmindste i 1743, paa Frederikssten. Den 26. Juli 1744 blev han Oberst og Chef for 2. Smaalenske nationale Infanteriregiment med Laurvigs Kompagni som Livkompagni. Han maatte derfor svare den afgaaede Regimentschef, Oberst Rømer, en aarlig Pension af 400 Rdl. samt 4500 Rdl. engang for alle; den sidste Sum fik han dog godtgjort ved, at Sekondlieutenant i Livgarden V. W. H. Huitfeldt betalte 3700 Rdl. for hans Kompagni i Nordenfjeldske Regiment og Majorerne Cicignon og Rosing tilsammen 800 Rdl. for at rykke op henholdsvis til virkelig Oberstlieutenant og Premiermajor ved samme Regiment. Oberstlieutenant Christopher Budde ved 1. Vesterlenske Regiment, der var ældre end Harbou, gav Afkald paa at indtræde i denne Akkord, og ligesaa, for Huitfeldts Vedkommende, samtlige 22 Lieutenanter ved Nordenfjeldske Regiment¹⁾).

Ifølge kgl. Tilladelse af 13. Februar 1736 blev han den 2. Mai s. A. i Nykjøbing paa Falster gift med *Magdalene Dorothea Neve*; døbt i Nicolai Kirke i Kjøbenhavn den 26. December 1717, Datter af Stiftamtmand, Etatsraad Neve. Da Andreas Harbou døde den 23. December 1745 og hans Hustru knap to Aar efter, blev, som ovenfor omtalt, hans Fætter og Svoger H. Chr. Harbou, Formynder for deres tre efterladte Sønner.

Cathrine Elisabeth Harbou blev gift den 15. September 1718 i Citadelskirken i Kjøbenhavn med *Gustav Joachim Michaelsen*. Denne blev den 5. Marts 1712 Fændrik ved Bonars (Württemberg-Oels's) gevorbne Regiment tilfods, hvor han tjente som Sergent;

¹⁾ Refer. Sager 1744, 19. Juni.

efter Regimentets Reduktion kom han den 27. Juni 1714 til Arnoldts Regiment, og efter den 10. Mai 1715 at være bleven Sekondlieutenant den 26. November 1717 i lige Egenskab til Livgarden tilfods; her blev han den 23. December 1720 Premierlieutenant, den 6. Marts 1730 Kapitain og den 4. Februar 1737 Sekondmajor. Den 19. Mai 1738 blev han virkelig Oberstlieutenant ved Marinerregimentet (i Rendsborg, senere Bornholms Infanteriregiment) fik den 25. September 1744 Obersts Karakter og blev den 31. Juli 1748 Chef for Nørrejydske nationale Infanteriregiment i Aalborg, hvor han døde allerede et halvt Aar efter, den 5. Februar 1749.

Af det efter ham affholdte Skifte¹⁾ meddeles Følgende: Arvingerne vare foruden Enken, hvis Lavværgе var Krigskommissær Dietrich, 3 Sønner og 4 Døttre: Gustav, 28 Aar gammel, Premierlieutenant ved Sjælandske nationale Infanteriregiment; Nicolai Frederik, 26 Aar, Premierlieutenant ved Mønske gevorbne Regiment; Christian Ditlev, 21 Aar, Fændrik i Kongen af Sardinien's Tjeneste; samt Anna Elisabeth, Christiane Charlotte, Maria og Wilhelmine Louise. Skifteforvalter var Generalauditøren, Schrøder, men Forretningerne paa Stedet førtes af Regimentsauditøren, Kapitain Antzée. Som Skiftekommissærer beskikkedes Major Jens Paulson til Gunderupgaard og Kapitain Johan Frederik Haack, men da denne bad sig fritaget, fordi han var forlovet med en af Døttrene (Maria, de bleve gifte i Aalborg Budolphi Kirke den 18. Februar 1750), beskikkedes i hans Sted Kapitainlieutenant Johan Nicolai Adeler; alle tre vare af den Afdødes Regiment. — Boets Løsøre vurderedes ialt kun til 192 Rd. 5 Mk. 12 Sk., hvad der tildels forklares ved, at Størstedelen, som Enken skriver, var solgt ved Auktion inden Afreisen fra Rendsborg, og at de endnu ikke havde faaet kjøbt nyt; det har dog neppe heller dengang været synderlig rigt, da der f. Ex. af Sølvtoi kun forefandtes 8 Spise- og 6 Theskeer, ialt til Vægt c. 32 Lod. Det værdifuldeste Stykke var den Afdødes Sølvkaarde med Portépée (vurderet og solgt for 14 Rdl.), som tilligemed hans øvrige Garderobe og hans private Papirer opbevaredes i et „Eege skrive Contoir med 3de

¹⁾ Militære Skifter Pakke VII.

Drag kiiste Skuffer neden under“; det vurderedes til 4 Rdl., Garderoben til ialt 33 Rdl. 5 Mk. Af andre Sager kan nævnes: et stort Bord med Klap (4 Mk.); 4 Guldlæders Stole og 2 do. Lænestole (à 1 Rdl.), 6 Ruslæders Stole (à 4 Mk.), et „Speilbord med 2 tilhørende Gueridons“ (2 Rdl.), 1 stort Speil i brun Ramme (4 Rdl.), et lille Speil (vurderet til 1 Mk. 8 Sk., men ved Auktionen kjøbt af en af Husets Piger for 4 Mk.); de øvrige Sager solgtes som Regel til Vurderingssummen eller lidt derover, saa at der ved Auktionen indkom ialt 215 Rdl.; Kapitain Haack kjøbte endel, formodentlig til Udstyr. Indboet var transporteret til Aalborg pr. Skipsleilighed, hvorimod Familien selv havde benyttet en i Rendsborg laant Reise-Chaise. Enken søgte først om, at det maatte blive paalagt hendes Mands Efterfølger at udrede 1000 Rdl. til Dækning af Boets Gjæld, i hvilket Fald hun ønskede at sidde i uskiftet Bo; da Ansøgningen afsloges, gik hun og Børnene fra Arv og Gjæld. De private Kreditorer synes imidlertid at være dækkede af de Forskud, den Afdøde havde faaet af Regimentskassen, eller tilfredsstillede paa anden Maade, da de ikke have anmeldt Fordringer; forøvrigt vare Forskudene foruden til Reiseudgifterne bl. A. brugt til inden Afleveringen at komplettere den Afdødes gevorbnæ Kompagni i Rendsborg, hvor hvor han havde havt endel Uheld ved Dødsfald og Desertion. Den endelige Opgjørelse af Boets Mellemværende med Regimentskassen var følgende:

modtagne Forskud 596 Rdl.

Afdrag i Anledning af Forfrem-

melse, nemlig 2 Maaneders

„Forbedringsgage“ 85 —

og til Frue Kirkes Taarn 80 —

761 —

fragaar Gage m. v. fra $\frac{31}{4}$ 1748

— $\frac{5}{2}$ 1749 514 —

Gjæld . . 247 —,

hvorpaa der ved kgl. Resolution gives Afkald. Ligkisten med Tilbehør har kostet 41 Rdl., Gravsted 51 Rdl., som dog ned-sattes til 43 Rdl.; endnu af beneficerede Fordringer: Husleie for

et Aar 55 Rdl., Folkeløn (til 2 Karle og 2 Piger) 42 Rdl. — ialt 181 Rdl. Resten af de ved Auktionen indkomne 215 Rdl. beregnedes som Skifteomkostninger; Skiftekommissærerne gave Afkald paa al Godtgjørelse, selv for Reiseomkostninger, skjøndt de som nationale Officerer boede paa Landet.

Enken døde i Aalborg den 28. Marts 1762; den fornævnte ældste Søn († 1770 som Kapitain ved 5. Sjæl. nat. Batl.) var Fader til Generalmajor Frederik Christian Michaelsen, der den 12. Juli 1809 blev optagen i den danske Adel; Familien formener iøvrigt, at en af dens Forfædre under Trediveaarskrigen skal have opnaaet svensk Adelskab, men har intet Bevis for denne Antagelse. Skjøndt der selvfølgelig ikke behøver at være nogen Forbindelse, kan dog herved bemærkes, at en Johan Dietrich Michaelsen, der 1706 var Fændrik ved Bonars Dragonregiment, var Søn af en Doctor i Glückstadt. — Af de andre Børn forsvinde Nicolai Frederik af Etaterne i Begyndelsen af 1756; Christian Ditlev traadte kort efter Faderens Død i dansk Tjeneste og døde 1803 som Generalmajor og Chef for Norske Livregiment; Christiane Charlotte blev gift med senere Major Ole Krabbe.

Anna Sophie Harbou, formentlig født i Rendsborg den 1. Januar 1704 (se ovf.), stod bl. A. den 28. Oktober 1737 i Frederiks Kirke paa Christianshavn Fadder til et Barn, hvis Fader stod ved Kapitain Michaelsens Kompagni; hun døde ugift i Rendsborg den 9. April 1753.

Frederik Carl Harbou er maaske født i Rendsborg den 26. Marts 1706; i Kirkebogen, der er meget slet ført, staar rigtignok kun Frederik. Han var først Volontær ved Kadetkompagniet, blev den 9. Marts 1716 virkelig Kadet og den 3. Januar 1724 Korporal ved Kompagniet; afgik s. A. til Tjeneste ved Livgarden tilfods med Bibehold af Kadetgagen, indtil han bliver Officer¹⁾; kom den 29. December 1727 som Fændrik réformé til Dronningens Livregiment og blev den 18. Oktober 1728 Sekondlieutenant. I Konduitelisterne af 1730 siges, at han er „ein tüchtiger Officier,

¹⁾ Udfærdigede Sager 1724.

auf dessen Conduite nichts zu sagen ist," men to Aar senere blev han stillet for Krigsret, fordi han hemmelig havde giftet sig med en fraskilt Kone¹⁾ og den 24. September 1732 afskediget „uden Rest og Pas“. Som ovf. omtalt skal hendes første Mand have været en Kapitain *Müller*. Deres senere Skjæbne, samt om de have havt Børn, er ubekjendt.

Christian Harbou, maaske døbt i Rendsborg den 5. September 1707, var ligeledes Volontær ved Kadetkompagniet, da han den 3. April 1719 blev virkelig Kadet; den 13. December 1728 afgik han som Fændrik til Eberhertz's nationale Dragonregiment, Nørre Herreds Kompagni paa Falster, kom efter dette Regiments Reduktion den 27. Juni 1731 som Kornet til Livregiment Kyradserer med Garnison i Husum, blev den 8. April 1733 Lieutenant, fik den 24. Februar 1738 Ritmesters Karakter, kom den 23. November 1739 til Crempe og den 21. November 1740 til Itzehoe, hvor han som tidligere omtalt skal være „brændt op“ 1749 uden at have været gift.

(Sluttes.)

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Som bekjendt skal Schouthynacht *Jørgen Bjørn*, der døde 12 Juni 1704 som Gouverneur i Trankebar og Commandant paa Fæstningen Dansborg i Ostindien, ifølge den af I. H. Lützow udgivne Samling af historiske Efterretninger om danske Søofficerer Side 107 have været gift med „en Datter af Capitaine Hans Dahl“ og det lægges sammesteds videre til, at „Enken indlod sig igjen i Egteskab med Hassius, som efter ham blev Commandant“. Det siges nu ganske vist ikke her udtrykkelig, at Capitaine Dahls Datter overlevede Bjørn og at det var *denne* hans Hustru, der som Enke senere ægtede Hassius, men Lützows Be-

¹⁾ Refer. Sager 1732, 25. Juni.

retning har, saavidt vides, hidtil altid været forstaaet saaledes, at det var den samme Datter af Capitaine Hans Dahl, der først var gift med Bjørn og efter hans Død 2den Gang indgik Egteskab med Johan Sigismund Hassius, der først en Tid var Gouverneur i Trankebar og Commandant paa Dansborg i Ostindien, hvorfra han i 1716 vendte tilbage til Hjemmet, 17 Januar 1718 optoges i den danske Adelstand under Navnet Lillienpalm og s. A. blev Stiftamtmand i Christianssands Stift samt 1719 tillige Amtmand i Nedenes Amt, hvilke Embeder han derefter indehavde, indtil han i 1729 afgik ved Døden i Christianssand. Saaledes anfører J. C. Berg i Saml. t. d. n. Folks Sprog og Hist., VI. S. 254, at Capitaine Hans Dahls Datter Margrethe først var gift med Bjørn og efter hans Død med Johan Sigismund Lillienpalm. Imidlertid kan Lützows Beretning, saaledes forstaaet, neppe være rigtig. Stiftamtmand Lillienpalms Enke hed nemlig *Anna Undal* og døde i Christianssand 11 Februar 1742 (bisat i Kjælderens under Domkirken 8. Marts s. A.), 76 A. gl. Hun var saaledes født i Aaret 1666 — uden Tvivl — i Christianssand, hvor hendes Forældre, Lagmand i Agdesidens Lagdømme Laurits Andersen Undal og Martha Augustinusdatter Wroe, vare bosatte. Da det ikke vides, at Stiftamtmand Lillienpalm har været gift mere end én Gang, er det ikke sandsynligt, at Lützows Beretning kan være ganske paalidelig. Saameget mindre kan det antages, at Lillienpalm kan have været gift, før han ægtede Anna Undal, som hans Søn af dette Egteskab Lieutenant, senere Major Henrik Sigismund Lillienpalm, der 12 Juli 1732 fik kgl. Bevilling til at være sin egen Værge, uanseet at han ei endnu havde fyldt sit 25de Aar, og den 10 Februar 1736 erholdt kgl. Bevilling til at ægte Marthe (eller Margrethe) Undal, en Datter af Morbroderen Justitsraad og Amtmand i Lister og Mandals Amter, senere Stiftamtmand i Bergens Stift, Andreas Undal og Catharina Jersin, uanseet at de vare Sødskendebørn, maa være født c. 1708. Lillienpalm maa nemlig som en Følge heraf antages senest c. 1707 at være bleven gift med sin nævnte Hustru — saameget mere, som det ikke engang vides, om Major Lillienpalm var det første Barn i dette Egteskab —, medens Bjørn, som ovenfor nævnt, først døde 1704.

Bjørns Enke kan neppe have indgaaet nyt Egteskab førend et Aar efter Mandens Død, hvilket ogsaa i Tilfælde maatte gjælde med Hensyn til Lillienpalm, og det bliver saaledes neppe muligt, at den Sidstnævnte kan have været gift mere end den ene Gang med Anna Undal. Der maa derfor paa den ene eller anden Maade ligge en Misforstaaelse til Grund for Lützows Beretning. Enten maa Lillienpalm have været gift med Bjørns Enke, men i saa Fald maa denne have været gift med Anna Undal og ikke med Margrethe Dahl, eller ogsaa maa Bjørn have været gift 2 Gange, 1ste Gang med Margrethe Dahl og senere med Anna Undal, men da er Lützows Beretning urigtig, dersom det har været hans Mening, at det var Capitaine Dahls Datter, der som Enke ægtede Lillienpalm. At Bjørn i Virkeligheden har været gift med Anna Undal, maa imidlertid ansees sikkert nok. Thi ikke blot var „Schoutbynacht Bjørns Søn“ ¹⁾ i 1711 i Huset hos Morbroderen, Justitsaad og Amtmand Andreas Undal i Christianssand, der 1702 skriver, at hans „Svoger“ (s: Svigersøn) Schoutbynacht Bjørn da var „i Ostindien“, men ifølge Indskriften paa Anna Undals Ligkiste, der i 1880 brændte tilligemed de øvrige Kister under Domkirken i Christianssand, var hun 1ste Gang gift med Schoutbynacht, Gouverneur og Commandant Jørgen Bjørn og 2den Gang med Gouverneur, Stiftsbefalingsmand Johan Sigismund Lillienpalm. Det er vel saaledes sandsynligt, at Lützow kun har forvexlet Navnet Undal med Dahl og at Schoutbynachten aldeles ikke har været gift med nogen Datter af Capitaine Hans Dahl. Imidlertid er der jo en Mulighed for, at Bjørn kan have været gift 2 Gange, og jeg tillader mig derfor slutteligen at opkaste det Spørgsmaal til Besvarelse: kan der leveres Bevis for, at Schoutbynacht Jørgen Bjørn, som af Lützow berettet, har været gift med en Datter af Capitaine Hans Dahl?

E. A. Thomle.

Archivfuldmægtig. Christiania.

¹⁾ Denne Søn var Oberstlieutenant Jørgen Bjørn, der var født i Trankebar i Ostindien 29 Sept. 1704 — altsaa efter Faderens Død — og som døde i Christianssand 17 Mai 1760 — (bisat i Kirkekjælderens 31 Mai s. A.). Han blev 23 Juni 1727 (i Christianssand) gift med Maren Preus Kierulf, født i Christianssand 25 Marts 1706, † der 2 December 1764 (nedsat

2.

Frederik Christian v. Bugge, født i Staden Hannover 15. Decbr. 1677, gift 29. Decbr. 1719 med Sophie Amalia v. Moltke, var Ritmester i dansk Tjeneste og døde i Nysted paa Laaland 1. Juli 1740.

Hans Fader var Mouritz Christian v. Bugge, der døde som Ritmester i Hertugen af Lüneburgs Tjeneste; hans Farfader var Henrik Christopher v. Bugge, Oberstlieutenant i dansk Tjeneste, der var af den gamle danske adelige Familie Bugge.

Kjender man til disse Buggers Forfædre og deres Livsstilling og hvorvidt strækker dette Kjendskab sig?

W. Blich,
Overcontrolleur. Bergen.

3.

Kan nogen oplyse, om der i Slutningen af det 16. Aarhundrede har levet en Oberst i dansk Tjeneste ved Navn *Hans Georg v. Haussman*, der tidligere skal have været Officer ved Frondsbergs Landsknægte? I bekræftende Fald bedes nærmere Data meddelt undertegnede, der vil være særdeles taknemmelig for enhver Oplysning om vedkommendes Herkomst, eventuel Efter-slægt etc.

Assistent Fr. Grønvald,
Kjøbenhavn V, Kingsgade Nr. 15.

4.

I 1696 foretoges Skifte efter *Anna, Hans Hansen Holm*, Forpagter paa Storfosen's Enke. — Der oplyses Intet om hendes Familienavn, som herved søges oplyst. — Et af Børnene havde til Formynder Cancelliraad Søren Bygbal, et andet Jens Mogenssen, Hustruens Søstersøn, formodentlig den samtidige Foged i Størdalen af dette Navn. — Holm's Hustru kunde tænkes at være en Mangelsen eller en Matheson.

Ethvert Bidrag til Opklaring af Forholdet modtages med Tak af

Ch. Delgobe.

i Kirkekjælderer 17 s. M.), Datter af Raadmand Anders Mortensen Kierulf og Helvig Marie Preus. I dette Egteskab havde han mange Børn.

5.

Med hvem var Toldkasserer i Mandal, *Hans Christopher Nørager* (levede 1804) gift? Kan der paavises en Forbindelse mellem ham og Slægten Moltke? Ch. Delgobe.

6.

Kan der skaffes Oplysning om de i „Stamtavle over den trønderske Slægt Bull“, S. 3, nævnte Studenter *Thøger* og *Hans Andersøn*, deres Giftermaal og eventuelle Descendents?

Ch. Delgobe.

7.

Om Kjøbmand i Mandal *Tørres Christensen Nedenes*, død 1721, ønskes Oplysninger med Hensyn til, fra hvilket Sted han var, samt naar og hvor han var født, ligesom ogsaa om hans Forældre, Sødskende og Forfædre. Kunne andre Oplysninger vedkommende denne Slægt, deres Livsstilling, Bosted, Ejendomme o. s. v. skaffes?

Besvarelser af disse Spørgsmaal modtages med Taknemmelighed af

J. Ø. Bugge,
Skibsreder, Mandal.

8.

Gustav Casimir Sommer, født 1688, Fændrik ved det Aalborgske Regiment $^{25}/_{11}$ 1709, Secondlieutenant $^{4}/_{5}$ 1711, Premierlieutenant $^{17}/_{2}$ 1716, ansat ved 16de Frikompagni paa Hitler-skandse 1734, død der $^{30}/_{9}$ 1753, begravet $^{8}/_{10}$, gift 1. med Helvig Andreædatter, død og begravet paa Hitlerskandse 1. Febr. 1737; gift 2. $^{25}/_{6}$ 1738 med Anna Sophia Falckeisen, født i Glückstadt $^{9}/_{1}$ 1711, død $^{13}/_{6}$ 1779, Datter af Capitain Hans Jacob Falckeisen.

Hvem var hans første Hustru en Datter af, naar er hun født og naar bleve de viede (vistnok c. 1720)? Hvem er Gustav Casimir S. en Søn af? (der er meget der taler for, at han er en Søn af Capitain ved det Nørrejydske Nationalregiment Gotfried Sommer, gift med Birgitte Munthe, hvilket Ægteskab findes omtalt i dette Tidsskrift VI, 209, men der er intet fuldstændig Bevis herfor). Kjendes Gotfried S.'s Vaaben? Gustav Casimir's Vaaben er et tværdelt Skjold af Guld og Sølv, i det ene Felt en

Segl, i det andet en Gren med 3 Roser, paa den kronede Hjelm en Mandsskikkelse, der holder i den ene Haand en Gren med 3 Roser, i den anden en Segl.

Johann Philipp Sommer, født 1688, kgl. Gartner, Voldmester i Citadellet Frederikshavn $^{29}/_{12}$ 1727—52, død $^{3}/_{12}$ 1752, begr. $^{12}/_{2}$; gift $^{14}/_{9}$ 1735 med Anna Elisabeth Steen, døbt $^{30}/_{8}$ 1718; hun er rimeligvis gift 2den Gang. Hvem var hendes 2den Mand? naar døde han?

Enhver Oplysning om ovennævnte Personer modtages med Taknemmelighed af

Stud. jur. F. C. Sommer,
Smallegade Nr. 22, F.

Svar paa Spørgsmaal.

I.

Den i dette Tidsskrifts 1ste Rækkes 1ste Bind (Omslaget) omhandlede Cancelliraad og Toldcontrolleur i Christianssand *Peter Christian Buck*, om hvis Forældre der sammesteds er opkastet Spørgsmaal, var, som allerede af Hr. Registrator Fr. Krarup l. c. formodet, en Broder af Rector paa Herlufsholm Markus Buck, hvis Forældre kjendes (se G. L. Wad, Meddelelser om Rektorerne paa Herlufsholm, S. 208). Ifølge Skiftet efter Provst over Jæderens Provsti og Sognepræst til Haa Nils Grøwers Hustru Christine Marie Buck, der døde paa Haa Præstegaard 16 Januar 1786 uden Børn, var nemlig hendes Arvinger følgende:

1. Broderen Markus Buck, Rector paa Herlufsholm; var død, men havde efterladt Børn.
2. Broderen Cordt Buck, kgl. Betjent ved Helsingørs Toldkammer; ligeledes død, men havde ogsaa efterladt Børn.
3. Broderen Peter Christian Buck, Cancelliraad og Toldcontrolleur i Christianssand; var død, men havde efterladt mange Børn.
4. Broderen Hans Jacob Buck, Sognepræst til Ringkjøbing. Om han var i Live eller ei, var ei bekjendt.
5. Søsteren Anna Dorothea Buck, „salig Khyners“; levede.
6. Søsteren Magdalena Buck; levede.
7. Søsteren Anne Elisabeth Buck; var død, men havde i sit

Egteskab med Klokke ved St. Olai Kirke i Helsingør Christopher Bentzon flere Børn.

Boet, der blev registreret 2. Febr. 1786, viste en Indtægt af 525 Rdl. 3 Ort 20 Sk, medens Gjælden udgjorde 567 Rdl. 1 Ort 5 Sk., saaledes at der ved Skiftets Slutning 31 Juli s. A. Intet var i Behold til Konens Arvinger, der forøvrigt ikke heller havde anmeldt sig, uagtet derom af Skifteretten udstedt Proclama.

E. A. Thomle.

II.

Til en mulig Veiledning ved en yderligere Besvarelse af det af Hr. Høiesteretsadvokat C. Liebe i 2den Rækkes 1ste Bind S. 237 opkastede Spørgsmaal om Familien *Liebe* meddeles, at en Jacob Wilhelm Liebe, Underofficer ved Hs. Maj. Dronningens Livregiment til Fods, detacheret i Grevskabet Ranzau i Holsten, den 4 Februar 1783 fra Byen Barmstedt søgte om at erholde et kgl. Visiteur- eller Controlleur-Embede og i denne Ansøgning oplyser, at han er født i Kjøbenhavn, i 40 Aars Alder, at han har Kone og 4 Børn samt at hans salig Fader *Georg Julius Liebe* havde været Hofbogbinder hos Christian VI, Frederik V og Christian VII indtil hans (Liebes) Død i Aaret 1778. I sin Ungdom havde han søgt at gjøre sin Lykke ved at conditionere hos Herskaber og tjente tilsidst som Kammertjener hos General Grev Ranzau Ascheberg 1765. Han nød Generalens saavelsom hans høisalig Faders Naade og Generalen, som gjerne saa ham befordret, overtalte ham til at gaa i militær Tjeneste ved Hs. Maj. Dronningens Livregiment ved Livcompagniet som Underofficer paa Avantage A^o 1766, hvilken Tid Generalen var Chef for bemeldte Regiment. I 16 Aar havde han nu tjent som saadan, i hvilken Tid han siden 1769, da han blev af Regimentet i Districtet detacheret, havde haft mange Bekostninger i Betragtning af foregaaede Forandringer med Exercerpladsene og ofte uden Officerer ved Compagniet forrettet Tjenesten alene, saaledes at den lille Arv, der var ham tilfalden efter Fader og Moder, 300 Rdl., ganske var bortsmeltet. I 1772 gav Generalen, hvis Naade han stedse havde haft den Lykke at nyde, ham Haab om en Grændsecontrollours Plads mellem Rendsborg og Slesvig, men dette Haab glippede. Kammer-

herre C. v. Brandt gav ham paa denne Ansøgning følgende anbefaling, dat. 5 Febr. 1783: „Supplicanten, som i adskillige Aar har opholdt sig i Byen Barmstedt som commanderende Underofficer ved national Mandskabet, haver ei alene i denne Tid opført sig saa godt og skikkeligt, at han ikke har gjort mindste Anledning til Klage over sig, men endog ved hans lemfærdige Omgang søgt at betage den gemene Mand den især i disse Egne ikkuns for almindelige Frygt og Modbydenhed imod Soldatstanden og saaledes troligen beflittet sig at befordre Militærtjenestens Bedste. Desuden er Supplicanten i hans nærværende maadelige Omstændigheder ei istand til vedbørlig at sørge for hans Børns Opdragelse og kvalificerer sig ydermere ved hans Activité og Færdighed i Regning og Skrivning til den ansøgte kgl. Naade, som jeg saaledes efter hans Anmodning i al Sandhed kan attestere.“ Naar det bemærkes, at Høiesteretsadvokat Liebes Fader Justitsraad Georg Julius Liebe, bærer de samme Fornavne som den ovennævnte Underofficer Jacob Wilhelm Liebes Fader, der i alle Fald 1761 og muligen endnu før var Hofbøgbinder, er det vistnok adskilligt der taler for, at Sidstnævnte ogsaa har været Fader til Glasmester Abraham Liebe i Christiania, der saaledes maa antages at være en yngre Broder af Jacob Wilhelm Liebe og formentlig ligesom denne født i *Kjøbenhavn*.

E. A. Thomle.

III.

Capitaine i Marinen Th. Dannevig har velvilligen oplyst, at den i dette Tidsskrifts 2den Rækkes 1ste og 2det Bind omhandlede Iver Madssøn Bredahls Fader, *Mads* (Iverssøn) *Bredahl*, var gift med Riborg Christophersdatter, der blev begravet ved Eide Kirke i Homedals Præstegjeld 27 Januar 1733, 78 A. gl. Mads Bredahl var død før 1708, da Enken samme Aar betalte Consumptionsskat i Arendal, hvor hun boede paa Tyholmen. Hun var en Søster af Jacob Christopherssøn, Borger i Arendal, der var gift med Elisabeth Arentsdatter von Kampen.

E. A. Thomle.

IV.

I Anledning af Spørgsmaalet (II, 186) om Foged *Christian*

Frederik Glückstad meddeles, at han (ifølge Vor Frue Kirkes Ministerialbog) er døbt 25. Januar 1726; hans Forældre vare Andreas Melchior Glückstad, Proviansskriver paa Trekroner, boende i lille St. Clementsstræde, og Anna Maria Pristau. And. Melch. G. fik 20. April 1726 Bestalling som Byfoged i Storehedinge og Birkeskriver i Tryggevalde Rytterdistricts Birk, efterat han fra 8. Marts s. A. havde været adjungeret Formanden Morten Alsing. Ifølge Storehedinge Kirkebog har han ladet døbe følgende Børn: 1. Matthias, 2den Paaskedag 1727; 2. Sophie Hedevig, 3die Juledag 1728; 3. Anna Maria, 28. Aug. 1730; 4. Frederikke, 1732; 5. Adam, 1733; 6. Johan Pristau, 21. Nov. 1735; 7. Jens, 6. Oct. 1736; 8. Rudolph Nicolaus, 10. Oct. 1738; 9. Engelke, 10. April 1740. Hans Hustru, A. M. Pristau eller Pristaff, døde 1740, og 19. April 1741 ægtede Glückstad (ifølge Kjøge Kirkebog) Ingeborg Ebhesdatter; af dette Ægteskab var Sønnen Ebbe, døbt i Storehedinge 29. Nov. 1742. Hun døde s. A. og G. ægtede 8. April 1744 (ifølge Kjøge Kirkebog) Ingeborg Veybel, døbt 12. Novb. 1715, Datter af Kjøbmand Jens Veybel, død 1728, og Maren Rasmusdatter. Af dette Ægteskab vare Børnene: Andreas Melchior, Maren, døbt 1745, og Jens Veybel G., døbt 5. Aug. 1746. Glückstad døde 1748, begravet 16. Juli. — Andre Personer af Navnet Glückstad forekommer i Sjællandske Tegnelse (23. Nov. 1723) og Sjæll. Registre (4. Juni 1723) — Af Navnet Pristaff nævnes Mathies P. og Hustru Sophia Stephensdatter i Sjæll. Tegnelse 23. Januar 1719 (ang. Uforligelighed) og Sjæll. Registre 7. April 1721, da hun faar Bevilling til at være for sig selv fra hendes Mand, indtil Forligelse mellem dem kan stiftes; hendes Alder angives at være over 63 Aar.

F. C. Sommer.

V.

Den i Tidsskriftets 2den Række, I, 69, omtalte *Anna Margrethe Krüger*, døbt 14. Juni 1758 i Kjøbenhavns St. Nicolai Kirke, var Datter af Jochum Christian Krüger, Kammertjener hos Gehejmerraad Bernstorff, og Johanne Christiane Bruun paa Amalienborg; 12. Novb. 1763 lode samme Forældre døbe Sønnen Johan Hartvig Ernst Krüger, der formentlig er identisk med den

Landinspecteur af dette Navn, som 30. Juli 1790 i Vartov Kirke viedes til Margrethe Cathrine Birch. F. C. Sommer.

VI.

I Anledning af de i Tidsskriftets Bind V, 86 f., og 2. Række II, 145 f., fremsatte Spørgsmaal om Personer af Navnet *Hartmann* kan jeg oplyse Følgende:

Moritz Hartmann nævnes flere Steder i Sjællandske Registre og Tegnelse, i disse sidste for 1689 som „Mauritius Hartmann, Commandeur paa de til Ostindien bestemte Skibe“; han var Broder til Etatsraad Christopher H., paa hvis Begjæring deres Søster Beathe Christine, afg. Capitain Rammels, opholdende sig i Trankebar ved Fæstningen Dansborg, under 2. Sept. 1699 fritages for at betale Afgift af Arven efter hendes Broder, Capitain Moritz H. (Sjæll. Tegnelse).

Christopher H. blev Krigs- og Landcommissair 7. Juli 1702, Justitsraad 1. Juni 1711, Etatsraad 20. Juni 1719; i Militairkalenderen 1720 findes han ikke, saa han mulig er afgaaet ved Døden 1719.

Morten H. blev By- og Raadstueskriver i Roeskilde 15. Oct. 1734, Raadmand ssteds., Cancelliraad 28. Oct. 1749 og døde i Holbæk 24. Januar 1780, 94 Aar gammel (Møllers haandskrevne Fortegnelse over Rangspersoner; Adresseavisen). Ifølge Roeskilde Kirkebøger lod han 20. Novb. 1736 døbe Barnet Ellen Kirstine; samme Aar døde hans Hustru og 16. Sept. 1738 lod han sig vie til Johanne Margrethe Lange. F. C. Sommer.

G a v e r.

Et Medlem af Samfundet, der ikke ønsker sit Navn nævnet, har vist dette den store Interesse, at skjænke det et Beløb af 1000 Kr. paa Betingelse af, at kun den halve Del af de af den til enhver Tid værende Hovedstol faldende Renter anvendes i Samfundets Øjemed, medens den anden halve Del af Renterne bliver at lægge til Capitalen, indtil denne har naaet en Størrelse,

som den danske Bestyrelse ikke alene maatte finde betryggende for Samfundets fortsatte Bestaaen, men endog uhensigtsmæssigt yderligere at forøge.

Samfundet har modtaget følgende Bøger:

fra Boghandlerfirmaet *P. Hauberg & Co.*:

J. Bidstrup, Stamtavle over Familien Koefoed, B, Kbhvn. 1887, 4to;

fra Hr. Sognepræst *D. Thrup* hans:

Erindringer fra Kristiania Borgerskole 1841—43. Kristiania 1887, 8vo;

fra Hr. Overretssagfører *K. Rostrup*:

Imm. Barfod, Stamtavle over den lollandske Familie Rostrup. Kbhvn. 1883, 8vo;

fra Hr. Lærer *A. Petersen* hans:

Festskrift ved Kjøge venskabelige Klubs Hundredaarsfest den 5. December 1887. Kjøge 1887, 8vo;

fra Hr. Capitain *F. H. W. Harbou* hans:

Nekrologer over de i Felttoget 1850 faldne danske Officerer. Særligt Aftryk af Generalstabens Værk: Den dansk-tydske Krig i Aarene 1848—50, 3die Dels andet Afsnit. Kbhvn. 1887, 8vo;

fra Hr. Cand. mag. *Michael Sundt* hans:

Studenterne 1851, biografiske Meddelelser m. m., Kristiania 1887, 8vo;

fra Hr. Lærer *Julius Bidstrup* hans:

Stamtavle over Slægten Boesen. Kbhvn. 1887, 8vo.

Genealogisk Institut.

Da Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie blev stiftet i Aaret 1879, var det ikke uden en vis Usikkerhed, at man saa Fremtiden imøde. — At bringe en vedvarende Forbindelse til Veje imellem Fagmænd i to, om end nærbeslægtede Folk, og at skabe et Tidsskrift, hvortil Bidragene fremkom fra to Sider, var visselig en vanskelig Sag, men den maa siges at være lykkedes; det betydelige Arbejde og de Ofre, der ere gjorte for at kalde Virksomheden til Live og føre den frem, have vist sig at være vel anvendte.

Formaalet er jo nærmest at vække og nære Interesse for Personalthistorien, og Bestyrelsen har derfor ogsaa bestræbt sig for ikke blot at gjøre Tidsskriftets Indhold saa godt og belærende som muligt, men ogsaa at bringe saa meget Stof, som de ikke rigelige Pengemidler have tilladt.

Ved Spørgerubriken har den søgt at imødekomme Medlemmernes Ønsker med Hensyn til Oplysninger om Personer og Slægter, men ligefrem at paatage sig Undersøgelser og Besvarelser af hvilket som helst Spørgsmaal, der fremkom af rent practiske Forhold, som Arv og Legater, har Bestyrelsen selvfølgelig maattet anse liggende helt udenfor Samfundets Formaal.

Nogle af Samfundets Medlemmer og af dettes Bestyrelse samt en Del andre Mænd, nemlig Provst Immanuel Barfod, Redacteur Hiort-Lorenzen, Kammerjunker, Birkedommer Holten, Godsejer C. Mansa, Etatsraad F. Meldahl, Læge C. Mynster, Archivar, Dr. O. Nielsen, Gehejmeconferentsraad F. Schlegel, Sognepræst V. Schousboe, Højesteretssagfører R. Strøm, Archivassistent A. Thiset, Oberst F. Thorkelin, Provst J. Vahl, Højesteretsassessor R. C. With og Boghandler Wroblewski, der mene, at Genealogien har Betydning i mange Henseender paa det borgerlige Livs Omraade, have derfor nu stiftet et Selskab „Genealogisk Institut“ der har til Formaal at bringe practisk Udbytte af genealogisk-videnskabelige og personalthistoriske Forskninger.

Til Opnaaelse heraf gives Oplysning om Personer og Familieforhold i ældre og nyere Tid. Undersøgelser foretages om Familieadkomst til Legater, Stiftelser, Klostre og lign. Uddrag af Kirkebøger, Stamruller og Skifteprotokoller forskaffes, Archivundersøgelser foretages, ligesom ogsaa Stamtavler og Ahnetavler udarbejdes. Forretningsledelsen er overdraget Assistent *Sofus Elvius*. Alle Indbetalinger til Institutet skulle modtages af Selskabets Kasserer, der tilligemed et andet Medlem af Bestyrelsen danner et Kasse- og Controludvalg.

Institutet garanterer for Authenticiteten af de meddelte Oplysninger, men paatager sig intet som helst juridisk Ansvar derved.

Uddrag af norske Kirkebøger.

Meddelt af Archivfuldmægtig E. A. Thomle.

En af de vigtigste genealogiske Kilder er de af Præsterne førte Ministerialbøger, der imidlertid langt fra overalt have været bevarede paa den omhyggeligste Maade, saaledes at de tildels nu ere tabte. Som Regel findes Kirkebøgerne her i Landet ikke bevarede længere tilbage end fra Begyndelsen eller den første Halvdel af forrige Aarhundrede og mange Steder gaa de ikke engang paa langt nær saa langt tilbage i Tiden. Undertiden mangle de aldeles. For de 3 søndenfjeldske Stifter ere de, forsaavidt de ere hundrede Aar gamle eller derover, nu indsendte til Rigsarchivet og forsaavidt for Fremtiden unddragne fra den Ødelæggelse, de utvivlsomt ellers vilde have gaaet imøde ved Præstearchiverne. Det samme er ogsaa tildels, skjøndt neppe i den ønskelige Udstrækning, Tilfældet for Thronhjems Stifts Vedkommende og der kan vel ogsaa snart være Haab om, at en lignende Indkaldelse vil blive iværksat for Bergens Stift, efter at samme nu har faaet sit eget centrale Archiv. Ønskeligt vilde det være, om der ogsaa snart blev truffet en lignende Foranstaltning med Hensyn til de ældre Kirkebøger for Tromsø Stift, der muligens ville vise sig at gaa forholdsvis langt tilbage. — Da en af de Opgaver, nærværende Tidsskrift har sat sig, ogsaa er at meddele saadanne Kilder, der kunne give Genealogen og Personalhistorikeren de fornødne Materialier i Hænde, har jeg herved villet gjøre en Begyndelse med at meddele saadanne Uddrag af Landets ældre Kirkebøger, der kunne være af Interesse. Som Regel medtager Uddraget alene Personer med fast Familienavn, men paa den anden Side ogsaa uden Undtagelse alle saadanne, uden Hensyn til Personernes Stilling. Findes altsaa et eller andet Individ af en Slægt, der antages at være født i det omhandlede Præstegjeld i det Tidsrum, Uddraget omhandler, ikke i dette, saa findes Vedkommende heller ikke i Ministerialbogen; i alle Fald er han da ikke deri betegnet paa en saadan Maade, at Meddeleren har kunnet se, at han har henhørt til den omhandlede Slægt. Personer, der selv intet fast Familienavn føre, ere dog undtagelsesvis medtagne i Uddraget, naar de vides at henhøre til Slægter, der senere have antaget et saadant, navnlig naar Slægten senere er bleven mere bekjendt og opnaaet en høiere social Stilling. — Uddragene ere tagne fra Kirkebøger fra forskellige Stifter, uden nogen bestemt Plan. Dog har jeg med Villie valgt at meddele Uddrag af Landsmenighedernes Kirkebøger, da disse ikke indeholde et saa stort Antal Familienavne som Byernes og

derfor tage mindre Plads. Paa den anden Side vilde ganske vist et Uddrag af Byernes Kirkebøger være af langt større Interesse, men meget vil dog være vundet, naar Landsbygdernes Kirkebøger ere udtømte, idet Antallet af de Steder, hvor en eller anden Oplysning maatte søges, derved vilde indskrænkes til nogle faa Centralpunkter. At meddele — i alle Fald de større — Byers Kirkebøger i Uddrag vilde neppe kunne ske i dette Tidsskrift, i ethvert Fald ikke efter den samme Plan, som jeg ovenfor har troet at burde befølge med Hensyn til Landsbygdernes.

I. Evje.

Dette Præstegjeld tilligemed Annexerne Hordnæs, Iveland og Veigusdal hørte forhen til Robyggelagets eller Sæterdalens Provsti, men hører nu til Torrisdals Provsti i Nedenæs Amt dog med Undtagelse af Veigusdal, der ved kgl. Resol. af 7. Novbr. 1874 henlagdes til Heirefos Præstegjeld i Arendals Provsti. Den ældste Ministerialbog for Evje og Iveland begynder med Aaret 1705, for de øvrige 2de Annexer med Aaret 1704 og er ført særskilt for hvert Sogn. I Uddraget er dog for at spare Plads samtlige Sogne støbt sammen. Evjes Ministerialbog gaar blot til Udgangen af Aaret 1759, men Annexernes til 1764, med Undtagelse af Veigusdals Ministerialbog, der først slutter med Aaret 1779. — Evjes Ministerialbog indeholder paa de første Blade ogsaa en series pastorum, der er medtaget i Uddraget.

Sognepræsterne til Efgie Præstegjeld efter Reformationen, saa mange som findis vis antegnet at have været her:

1. Her Lars Thomessøn var Sognepræst paa de Tider mand skrev 1572; findis ogsaa at have levet her paa Steden 1594. Men hvad Landsmand hand var eller hans Hustrøis Nafn vidis ikke; alleniste at Sl. Hr. Christopher Pedersøn som 1663 blef her Sognepræst bekiente for mig at hand saae og kiendte 2de af den Sl. Mands Sønner, som læsde for Bøndernis Børn i Aaserald det første hand kom.
2. Her Erich Olssøn, huis Hustrøis Nafn ogsaa er os uvitterligt; hand var her Sognepræst ikkun en kort Tid, og kom herfra til Gierrestad i Nedenæs Lehn, hans Søn kiente ieg da ieg var Student 1686. En gammel smuk agtende Bonde Mand, da paa Alder af 80 Aar, ved Nafn Hans Erichsøn, boende paa Langeland i Mandal.
3. Hr. Hans Mariager, som ogsaa var Proust i Raabygdlagets

Prousti, en dansk Mand; hans Hustroe heedte Maren og var en Raadmandsdatter af Tønsberg; tuende af hans Døtre har levet her i min Tid, for kort Tid siden døde, Kirsten Hansdatter Hougen og Dorthe Hansdatter Landsverch, begge af en høy Alder; deris Afkome boer her endnu besynderlig i Efgie og Ivelands Sogner.

4. Hr. Thomes Philipsøn fød i Stavanger; hans Fader var en Murmester og Borger til bemte Bye; hans Hustroe var Siri Knudsdatter, Sognepræstens Hr. Knuds Datter paa Bielland; deris Børn og Børnebørn lever her endnu iblant os.
5. Hr. Christopher Pedersøn fød i Biergbye i Selland. Hans Sl. Fader var Degn til den same Menighed. Hans Hustroe, som døde 1717 ved Pintzetiider Berette Tørrisd. fød paa Asdal i Nedenæs Leehn, hendis Fader var Tørris Christensøn, Borger til Christians: og Moderen Anne Jørgensd. Deris levende Børn er den Hederlige Mand Hr. Peder Christophersøn Sognepræst til Byglands Menighed, Erich Christophersøn, Borger til Stavanger, Min Hustroe Karen Christophersd. samt Maren Christophersd., gift 1719 med en Borger af Stavanger nom: Elling; de døde vare Ane ugift, Martha Sl. Hr. Mogens Ribergs i Mandahl samt Thomas Christophersøn som døde udenlands og Tørres Christophersen, død i Bergen.
6. Mentz Blix fød i Tronhiems Bye i Norge 1660. Min Fader var Mag. Mogens Blix, Præst til Domkirken der, min Moder er Giedske Mentzdatter Proustens datter til Domkirken. Anno 1688 blef ieg voceret af min Sl: Formand og Værfader Sl. Hr. Christopher Pedersøn, 1691 stod mit Bryllup her paa Efgie med hans Datter Karen Christophersdatter, og haver Gud velsignet os med 3 Sønner, de to udj deris Barn-dom døde og ligger begravet i Byglands Kirke, den 3die lever endnu, Mogens Blix, en Student og udj i sit 20 Aar. Anno 1692 blef Sognepræstkaldet opladt af min Sl. Værfader for hans Alderdoms Skyld og Svaghed og nød ieg kongl Naade at ieg fik det igien; 1708 blef ieg af velædle og Høyærverdige Hr. Biscop Mag. Jens Bircherod beskikket

at vere Proust her udj Proustiet. Anno 1716 nød ieg kongl. Naade at bytte Kald med Velærverdig Hederlig og vellærde Hr. Niels Hanssøn Tyrholm Sognepræst til Jelsø Præstegield og Proust i Ryefølke; Anno 1717 d. 9 April reiste ieg herfra Præstegaarden at antage det allernaadigste mig forundte Præstekald Jelsøe.

7. Hr Niels Hanssøn Tiurholm fød øster i Christianiæ Stift paa Moss aar 16 . . , først Sogne Præst til Jelsø Kald i Ryefylke; blev Sognepræst til Evje Kald 1716 og døde 1724 d: 24de Febr. paa Evje Præstegaard.
8. Herman Schiøtte fød udi Bergen Aar 1692 d. 2 Nov: allernaadigst voceret til Sogne-Præst for Efgie Præstegield d. 6 May 1724. Af Mag. Jacob Kærup Biscop ofver Chsands Stift d. 28 Sept. 1734 beskicked at være Proust ofver Raabøydelaugets Proustie.
9. Erich Ancher Bruun fød i Christiania 1725 d: 22de Octobris, allernaadigst voceret d: 17 Julij 1750 til Sognepræst for Oure Præstekald i Nordmørs Fogderie i Tronhiems Stift, derfra forflyttet d. 17de Junij 1757 til Evie Præstekald i Raabøydelaugets Provstie og Christiansands Stift. A° 1779 d: 31 Martij blev jeg af Doctore Theologiæ og Biscop Eilert Hagrup beskicket til Provst for Raabøydelaugets Provstie; d: 14 Novembris 1788 allernaadigst forflyttet fra Evie Præstekald til Soledals Præstekald i Ryefølke Provstie.
10. Peter Grüner Mandall er fød i Nannestad Præstegield, Øvre-Romerigets Provstie og Aggershuus Stift Aar 1749 den 18 Maj, blev kaldet til Capellan pro persona til Rommedals Præstegield i Aggershuus Stift den 3die Septbr 1775 og derfra i Aaret 1789 den 13de Februarij allernaadigst kaldet til Sognepræst for Evie Præstegield i Christiansands Stift.

Fortegnelse

over Capellanerne udi Evje Præstegield fra 1670ve, saa mange som findes nedtegnede, at have været her.

1. Hr Peder Christophers. fød her paa Evje, blev voceret af sin Fader Hr Christopher Peders. 1670 og siden kaldet til

- at være Sogne-Præst til Byglands Præstegield, hvor han døde.
2. Hr Mens Blix blev voceret til Capellan 1688 og Sogne-Prest her til Evje Kald 1692. A° 1708 blev han Provst i Raabøydelauget og 1716 blev han forflyttet til Jelsøe Kald i Ryefylkes Provstie.
 3. Hr Hans Peders. var Capellan her 1708 og døde paa Odderstøl i Ivelands Sogn den 3die Julii 1721.
 4. Hr Christen Frost var Capellan her til Evje Kald 1724, og døde i Kiøbenhavn, medens [han] laae der, for at sollicitere.
 5. Hr Iohan Phillips blev voceret 1740, og reiste her fra Kaldet A° 1750 til Kiøbenhavn, hvor han døde.
 6. Hr Niels Grøgaard blev voceret 1751, han var fød i Christianssand og reiste herfra til Kiøbenhavn 1758, var siden Skibs Prest og tilsidst blev han Sogne-Præst 1760 til Schibtved Præstekald i Agershuus Stift.
 7. Hr Hans Mathias Abel fød i Bergen, blev 1761 voceret af sin Farbroder Sl Provst Abel, Sogne Prest til Byglands Kald, at være hans Medtiener i Ordet til bemelte Byglands Kald. A° 1764 blev han af Sogne Presten til Evje Præstegield Hr Erich Ancher Bruun kaldet til at være Capellan pro Persona her til Evje Kald. A° 1766 blev han allernaadigst kaldet til at være Residerende Capellan til Førriisdals Præstegield i Øvre-Tillemarkens Provstie her i Stiftet, og da Kaldet blev deelt 1769 blev han Sogne Prest til Moe Præstegield. A° 1778 blev han Sogne Prest til Omblie Præstegield og A° 1783^{ve} blev han allernaadigst forflyttet til Gierrestad Præstegield.
 8. Hr Even Meldal Schieldrup blev af Hr Erich Ancher Bruun voceret til at være Capellan pro Persona her til Evje Præstegield 1766. A° 1768^{ve} blev han af Stifts-Provsten Hr Professor Søren Friedlieb voceret til Medtiener til Xstiansands Dom-Kirke. A° 1776 blev han Sogne Præst til Øvre-Qvinnisdal i Lister Provstie og 1782^{ve} blev han allernaadigst forflyttet til Valle Præstegield i Undal her i Christiansands Stift; i Aaret 1786 til Oddernes Kald.
 9. Hr Hans Qvale voceret af Sogne-Præsten til Evje Præste-

- gield Hr. Erich Ancher Bruun 1768. Reiste herfra den 12te Aprilis 1775. Blev allernaadigst kaldet til at være Sogne-Præst til Suldals Præstegield i Ryefylkes Provstie 1776.
10. Hr Niels Huss fød i Omblie Præstegaard, var først Collega ved Cathedral Skoelen i Xstiansand, blev siden voceret til Medtiener i Ordet til Evje Præstegield af Sogne-Præsten Hr. Erich Ancher Bruun i Aaret 1775^{ve}.
11. Hr Simon Petter Ancher Bruun fød her paa Evje Præstegaard, blev af sin Fader Hr Erich Ancher Bruun Provst udi Raabøydelaugets Provstie og Sogne Prest til Evje voceret 1785 til at være Capellan pro Persona. Forloed Evie Præstegield i Aaret 1791 og samme Aar allernaadigst kaldet til Sognepræst for Tryssild Præstegield i Aggershuus Stift.
-
1704. D. 2 p. Tri. (1 Juni.). Hordnæs: Ligpr. over Elen Sophia Schröder, Sorenskriverens Mathiæ Schrøders og Margrethe Sørensd. Datter.
- „ 14 p. Tri. (24 Aug.). Vegusdal: Lyth Mathisøn Ørum og Margrethe Kirstine Vibye Fad.
1705. 18 Febr. Evje: Karen Hr Mentz Blixis Fad.
- „ 3. Marts. Iveland: Sergeant Ole Brun Fad.
- „ Dom. Rog. (17 Mai.). Hordnes: Sergeant Tønne Krogstad Fad.
- „ D. 1 p. Tri. (14 Juni.). Hordnes: Ligpr. over Sergeant Tønne Krogstads Datter.
- „ 26 Juni. Hordnæs: Mad. Schröder introduceret.
- „ 12 p. Tri. (30 Aug.). Vegusdal: Margrethe Kirstine Vibye Fad.
- „ D. 13 p. Tri. (6 Sept.). Evje: Lene Tønne Sergeant Fad.
- „ 8 Oct. Evje: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- „ D. 19 p. Tri. (18 Oct.). Hordnes: Tønne Krogstads Q. introd.
- „ 21 Oct. Iveland: Ligpr. over Aanon, Tor Solbergs Søn, som de 15 Oct. blev slaget til Døde af en Biørn udj sit 10 Aar.
- „ D. 1 i Adv. (29 Novbr.). Hordnes: Ligpr. over Tønne Krogstads Søn Tore Brat.

1706. 9 Jan. Hordnes: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
 „ D. 2 p. Eph. (17 Jan.). Evje: Mad: Gjerthrud Ørum Fad.
 „ 3 Febr. Evje: Berette Sl. Hr. Christopher Pedersøns Fad.
 „ 12 „ „ : Berette Sl. Hr. Christopher Pedersøns Fad.
 „ D. Palm. (28 Marts.). Vegusdal: Lene Sergeant Krogstads Fad.
 „ D. Pasch. (4 April.). Evje: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
 „ D. Qvasimod. (11 April). Vegusdal: Margrethe Kirstine Vibye Fad.
 „ D. Tri. (30 Mai.). Vegusdal: Ligpr. over Ane Jonsd. fød i Bergen, hvis Alder af Børnene var beregnet til 138 Aar.
 „ 26. Sept. Iveland: Ane Marie Hr. Mentz Pedersøns Fad.
 „ 8 Novbr. „ : Hr. Mentz Pedersen og Ane Marie Hr. Mentzis Fad.
 „ 13 „ Evje: Ingeborre Hr. Peder Christophersøns Fad.
 „ D. 2 Adv. (5 Decbr.). Vegusdal: Sergeant Tønne Krogstads B: Martha Maria døbt. Moderens Navn Lene. Sorenskriveren Sr Lyth Ørum, Gierthrud Ørums, Margrethe Kirstine Vibye og Martha Dorteia Hauritz Fad.
1707. Nytaarsdag (1 Jan.). Vegusdal: Lene Sergeantis introd.
 „ D 1 p. Eph. (9 Jan.). Iveland: Ane Maria, Hr. Mentz Pedersøns Fad.
 „ 22 Febr. Vegusdal: Ligpr. over Madam Sl. Citzel Christine Lythsdatter Ørum.
 „ D. 4 p. Pasch. (22 Mai.). Hordnes: Skriveren Mathias Schrøders og Margrethe Sørensdatters Søn: Michel Hanss: døbt. Erich Christopherss., Sergeant Ole Brun, Apelone sl. Søren Nielss, Karen Hr. Mentz Blixis og Anne Marjone Vendelboe Fad.
 „ D. Ascens. (2 Juni). Vegusdal: Sorenskriver Lyth Ørums og Mad^m Giertrud Vibyes Tvillinger: Mathias og Christian døbte. Lieut. Brun, Berette sl. Hr. Christopher Pedersøns, Madam Margrethe Kirstine Vibye Fad.

1707. 3 Pentec. (14 Juni.). Vegusdal: Sr Ørums ene Tvilling-Søn Christian begravet.
- „ D. Visit. Mar. (2 Juli.). Vegusdal: Madm Ørums introd.
- „ D. 3 p. Tri. (10 Juli.). Hordnes: Skriverens Kiereste introd.
- „ D. 6 p. Tri. (31 Juli.) „ : Karen Hr. Mentzis Fad.
- „ 11 p. Tri. (4 Sept.) „ : Hr. Mentz Peders: Med-
tienesrens og Ane Maries B: Malene døbt. Leut.
Brun, Apelone Sl. Søren Nielss: Ane Marie (sic)
Vendelboe og Inger Solberg Fad.
- „ 15 p. Tri. (2 Oct.). Evje: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- „ 15 Novbr. Vegusdal: Hr. Frederich Munch, Sognepræst til
Homedal, og Madem. Margrethe Kirstine Vibye
copulerede.
1708. Nytaarsd. (1 Jan.). Vegusdal: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- „ D. 2 p. Pasch. (22 April.). Evje: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- „ 26 April. Evje: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- „ D. 5 p. Pasch (13 Mai.). Hordnes: Leut. Peiter Bruns Søn:
Lauritz døbt. — Serg. Isach, Serg: Jørgen,
• Apelone Sl. Søren Nielss:, Mette Mortensd. og
Margrethe Schrøder Fad.
- „ Visit. Mar. (2 Juli.). Hordnes: Isabella Leut. Bruns introd.
- „ 5 Oct. Evje: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- „ D. Om. sanc. (1 Novbr.). Hordnes: Sorenskriver Mathias
Schrøder Fad.
1709. D. sept. (27 Jan.). Hordnes: Sorenskriveren Mathis Chri-
stenss. D. Elen Kirstine døbt. — Capt. Dage-
bolt, Leutenant Kinling, Raadmand Ole Chri-
stenssøn, Mad: Inger Søren Andersssøns og Ane
Marie Knud Reebslagers Fad.
- „ 22 Febr. Evje: Sophia Amalia Hauritz Fad.
- „ 2 Paaskedag (1 April.). Iveland: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- „ St. Hansdag (24 Juni.). Iveland: Hr. Mentz Pedersøns
introd.
- „ D. Visit. Mar. (2 Juli.). Hordnes: Ligpr. over Degnen her
til Efgie Præstegield Villatz Christenssøn fød
i Tised i Jylland.

1709. 1 Aug. Evje: Hr. Leut. Brun og Anne Marine Vendelboe Fad.
 „ D. 23 p. Tri. (3 Nvbr.). Vegusdal: Karen Hr. Mentz
 Blixis Fad.
 „ 18 Decbr. Evje: Sophia Amalia Hauritz Fad.
 „ 22 „ Hordnes: Ligpr. over Mette Mortensd.
1710. D. 3 p. Eph. (26 Jan.). Vegusdal: Mad. Ørum Fad.
 „ 1 S. i Faste (9 Marts.) „ : Et uægte Barn Lars
 døbt. Moderen Torbor Knudsatter; Faderen
 blev udlagt Isaach Sergeant.
 „ 14 Juli. Evje: Frue Leut. Brun Fad.
 „ 25 Juli. Vegusdal: Sorenskriver Lyth Ørum og Gjer-
 thrud Vibyes B: Christian Jesper døbt. Hr.
 Mentz Blix, Mad. Margrethe Kristine, Hr. Freder-
 rich Munchis, og Sophia Amalia Hauritz Fad.
 „ D. 10 p. Tri. (24 Aug.). Vegusdal: Mad. Ørum introd.
 „ 17 p. Tri. (12 Oct.). Evje: Hr. Leut. Peiter Brun og
 Mad. Sibille Bruns B. Vincentz Hendrich døbt.
 Sr Peder Mouritzen Stiftskriver, Monsr Jon Lar-
 sen, Berette Sl. Hr. Christopher Pedersøns, Karen
 Hr. Mentz Blixis, Mad^m Ingeborg Scheen Fad.
 „ 22 p. Tri. (16 Novbr.). Evje: Frue Leut. introd.
1711. Nvtaarsdag (1 Jan.). Vegusdal: Ligpr. over Sorenskriver
 Lyth Ørums B: Mathias.
 „ Dom. oculi (8. Marts.). Hordnes; Ligpr. over Sorenskriver
 Mathias Schrøders D: Elen Sophia.
1712. 2. p. Eph. (24 Jan.). Iveland: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
 „ 4 Paasked. (30 Marts.). Hordnes: Jørgen Bondin, Ane Ri-
 berg og Apelone i Farret Fad.
 „ 31 Juni. Hordnes: Ligpr. over Apelone Mortensdatter
 Sorenskriverens Sl. Søren Nielssøns
 „ 13 Juli. Evje: Sophia Amalia Hauritz Fad.
 „ 21 Sept. Iveland: Ane Maria Hr. Mentz Pedersøns Fad.
 „ 8 Decbr. Evje: Corporal Anders Birch og Karen Hr. Mentz
 Blixis Fad.
1713. F. Eph. (6 Jan.). Hordnes: Sorenskriverens Mathias Schrø-
 ders og Margrethe Sørensd: B: Ellen Sophia

døbt. — Sorenskriveren paa Møglebostad Lyth
Ørum, Monsr Jørgen Bondin, Mogens Blix, Mad:
Gierthrud Ørums, Mad: Bruns og Mad: Berette
Kirstine Schrøder Fad.

1713. D. 2 p. H. 3 K. (15 Jan.). Evje: Skriverens Kiæreste i
Farret introd.
- „ Kyndel. (2 Febr.). Vegusdal: Mad. Hr. Fredrik Munchis Fad.
- „ 14 Juni. Evje: Ingeborg Rask, Hr. Peder Christopher-
søns introd.
- „ D. 1 p. Tri. (18 Juni.). Evje: Fogden Sr Rejelsen, Sr Anders
Riberg, Mons. Blix, Berette Hr. Peder Schyttis
i Undal og Frue Leut. Giedske Kirstine Storch Fad.
- „ 10 p. Tri. (20 Aug.). Evje: Mad. Berette Kirstine Schrøder
og Mad: Isabella Hr. Leut. Bruns Fad.
- „ 27 Aug. Evje: Madame Brun og Mademois. Ane Ri-
berg Fad.
- „ D. 13 p. Tri. (10 Sept.). Hordnes: Berette Kirstine Schrø-
der Fad.
- „ D. St. Mich. (29 Sept.). Hordnes: Apellone Vendelboe,
Mette Cathrine Schrøder og Ane Marie Vendel-
boe Fad.
- „ D. 20 p. Tri. (29 Oct.). Hordnes: Fogden Rasmus Regelsen,
Jørgen Nordmand, Mathias Schrøder, Lyth Ma-
thiesen Ørum, Fridrich Christian Smidt, Frue
Leut. Bruns, Ane Riberg og „Mette Cathrine
Ane Margrethe“ Fad.
- „ 20 Novbr. Hordnes: Birthe Kirstine Mette Cathrine
Schrøder, Ane Margrethe Schrøder og Ane
Riberg Fad.
1714. D. Bapt. Chr. (6. Januar.). Vegusdal: Sorenskriver Lyth
Ørums B: Mathias døbt. — Hr Mentz Blix,
Væver Jørgen Bondin, Karen Hr. Mentz Blixis,
Mad: Leut. Bruns og Mad: Apolone Vendel-
boe Fad.
- „ D. 2 p. Eph. (14 Jan.). Evje: Ligpr. over Jacob Philipsøn.
Karen Hr. Mentzis Fad.

1714. D. Judic. (18 Marts.). Vegusdal: Mad. Ørum introd.
- " 30 Juni. Evje: Hr. Leutenant Peiter Brun og Isabella
Larsdatters B: Jens døbt. — Hr. Peder Christophersøn Sognepræst til Bygland, Monsr Nicolai Christian Storch, Mad: Ingeborg Hr. Peders
og Madam: Ane Riberg Fad.
- " 6 Juli. Hordnes: Sr Jørgen Hansøn Bondin og Apelone
Nielsdatter Vendelboe copulerede.
- " 10 Juli. Evje: Madam. Ane Riberg Fad.
- " D. 11 p. Tri. (12 Aug.). Hordnes: Frue Leut. Bruns introd.
- " 18 Decbr. Evje: Ane Riberg Fad.
- " D. 2. Nat. Chr. (26 Decbr.). Hordnes: Monsr Jørgen
Bondin og Apelone Vendelboes B: Marie Margrethe døbt. — Mathias Schrøder, Mad: Margrethe Schrøders, Karen Hr. Mentz Blixes, Fr.
Leut. Bruhs og Ane Marie Vendelboe Fad.
- " 5 Juledag (29 Decbr.). Vegusdal: Mad. Karen Hr. Mentzis Fad.
1715. F. Eph. (6 Jan.). Iveland: Berette Kirstine Schrøder Fad.
- " Kyndelmis. (2 Febr.). Evje: Ligpr. over Kirsten Hansdatter
Sl. Hr. Hans Mariagers Datter, som var Sognepræst fordum til dette Præstegield.. — Mad.
Leut. Bruns Fad.
- " 4 p. Eph. (3 Febr.). Hordnes: Mad. Bruns og Ane Marie
Vendelboe Fad.
- " D. Qvad. (10 Marts.). Hordnes: Ane Riberg og Mette
Cathrine i Farret Fad.
- " " Iveland: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
- " D. 4 p. Pascha. (19 Mai.). Hordnes: Anne Riberg, Anne
Margrethe og Gunhild i Farret Fad.
- " D. Pent. (9 Juni.). Hordnes: Mogens Blix. Fad.
- " 7 p. Tri. (4 Aug.). Evje: Ane Riberg Fad.
- " D. 19 p. Tri. (27 Oct.). Hordnes: Fogden Sr Rasmus
Reielssøn, Skriver Sr Mathis Schrøder, Hans
Michelss., Friderich Smit, Berette Kirstine Schrøder og Mette Cathrine Schrøder Fad.
- " D. Om. sanct. (1 Novbr.). Vegusdal: Mad. Ørum Fad.

1715. D. 1 Adv. (1 Decbr.). Evje; Fru Leut. Bruns Fad.
 „ 3 Adv. (15 Decbr.) „ : Ane Riberg Fad.
 „ 3 Juledag (27 Decbr.). Iveland: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
1716. 2 p. Eph. (16. Jan.). Hordnes: Berette Kirstine Schrøder Fad.
 „ Purif. M. (2 Febr.). Hordnes: Mette Cathrine Schrøder og
 Ane Margrethe Schrøder Fad.
 „ D. 2. Pasch. (13 April.). Hordnes: Ane Margrethe Ven-
 delboe og Ane Riberg Fad.
 „ D. 9 p. Tri. (9 Aug.). Hordnes: Mogens Blix, Berette Kir-
 stine Ane Margrethe i Farret Fad.
 „ D. 11 p. Tri. (23 Aug.). Evje: Ane Riberg Fad.
 „ 15 p. Tri. (20 Sept.) „ : Mad. Bruns Fad.
 „ 25 Sept. Hordnes: Hr. Edvard Storch Sognepræst til
 Valle i Settersd. og Berette Kirstine Schrøder
 copulerede.
 „ D. 20 p. Tri. (25 Oct.). Hordnes: Mette Cathrine Schrøder Fad.
 „ D. 23 p. Tri. (15 Novbr.). Evje: Mogens Blix og Ane Mar-
 grethe Schrøder Fad.
 „ 2 Juled. (26 Decbr.). Hordnes: Mons. Blix, Hr. Samuel
 Storch og Anne Margrethe, Siri i Farret Fad.
1717. 5 Jan. Evje: Mogens Blix og Ane Riberg Fad.
 „ D. 2 p. Eph. (17 Jan.). Evje: Mad. Leut. Bruns Fad.
 „ D. Sexag. (31 Jan.). Hordnes: Monsieur Mons Blix, Ma-
 dame Bruns og Madsel Anne Riberg Fad.
 „ D. Lætare (7 Marts.). Iveland: Karen Hr. Mentz Blixis Fad.
 „ Palmesønd. (21 Marts.). Evje: Mad. Bruns Fad.
 „ 1 S. eft. Pintse (23 Mai.). Hordnes: blev Præste Enchen
 Sl. Birgitte Tørresdatter begravet og holt Liig-
 prædichen ofver i Hornæs Kirke.
 „ 1 S. eft. Tri. (30 Mai.). Evje: Madame Bruns og Made-
 moiselle Anne Margrethe Fad.
 „ D. 4 p. Tri. (20 Juni.). Evje: Blef ieg Hr. Niels Tiurholm
 indsat her i Efgie Kirche til at være Sogne
 Præst for Efgie Præstegield, hvilket blef for-
 rettet af Hr. Peder Christophersen Sogne-Præst
 til Biugland.

1718. D. 5 p. Tri (.27 Juni.). Evje: Visiterede Hans Høyærværdighed Hr: Biscop Bircherod her i Efgie Kirche.
- „ 18 Febr. Hordnes: Blef nedsat i Hornæs Kirche et lidet Barn som døde i Farret nafnlig Niels Bondin $\frac{1}{2}$ Aar gamelt.
- „ 14 Mai. Evje: Corporal Anders Henrichsen og Ragnille Sivertsdatter trolovede.
- „ 20 Oct. Vegusdal: Sergeant Anders Henrichsens Barn prædiket over.
1719. 25 Juni. Vegusdal: Sergeant Anders Henrichsen og Ragnille Sivertsdatter copulerede.
1720. 30 Decbr. Hordnes: Leutenant Brincks S: Christian døbt.
1721. 13 Aug. „ : Monsr Jørgen Normans S: Peter døbt.
- „ 7 Novbr. „ : Sorenskriveren Sr Hagerups Søn døbt.
- „ 13 Novbr. „ : Sorenskriveren Hagerups Søn Jon Jørgen døbt.
- „ 26 Novbr. Vegusdal: Monsr Arent Kierrul og Anne Cathrine Ørum copulerede.
1722. 22 Jan. Hordnes: Monsr Hagerups Søn Jon død.
1723. 7 Marts. „ : Jørgen Norman Forlover.
- „ 12 Sept. Evje: Hr. Christen Frostis Søn Jens døbt.
- „ 20 Oct. Hordnes: Leutenant Brinches Søn Johan Mathias døbt.
- „ 29 Decbr. Hordnes: Ligpr. over Sorenskriver Hagerups Kiereste Abelone Nielsdatter Vendelboe som døde i Barselseng paa Hurverach i Aardals Sogn.
1724. 3 Marts. Vegusdal: Ligpr. over sl. Sorenskriver Ørum.
- „ 8 Marts. Evje: Ligpr. over Sl. Prousten Hr. Niels Tiurholm, som døde d: 24 Febr. om Morgen en mellem 6 og 7.
- „ 3 April. Hordnes: Begr. Sorenskriver Hagerups D. Abelone.
- „ 1 Juni. Hordnes: Monsr Jørgen Normands og Mad. Ane Marines B: Abelone Maria døbt. — Sorenskriveren Sigr Hagerup, Monsr Samuel Storch, Ingebor Hr. Christen Frostes og Madselle Anne Tiurholm Fad.

1724. F. Joh. (24 Juni.). Hordnes: Madam Anne Marine Normands Fad.
- " 7 Oct. Hordnes: Monsr Jørgen Normands lille D. Abelone Maria begravet.
- " D. 2 Adv. (10 Decbr.). Evje: Christen Frostes og Ingebor Tiurholms S: Niels Tiurholm døbt. — Monsr Jørgen Norman, Hr. Leut. Brinck, Monsr Rasmus Wiby, Madam Tiurholm, Madam Schiøtte og Madelle Esther Dorothea Ørum Fad.
- " D. 3 Adv. (17 Decbr.). Evje: Blev den ny Sogne-Præst velærværdige Hr. Herman Schiøtte af Prousten Welærv. Hr. Niels Pederss: installeret her i Hoved-Kirchen.
1725. 1 Jan. Evje: Madelle Ane Tiurholm Fad.
- " 9 Jan. " : Madame Janiche Tiurholm Fad.
- " Fest. Circ. (28 Jan.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem formedelst d. mgfoldige Snee, som laae den ganske Juul igiennem; blev dog Studenter-prædichen om Nytaarsaften, som var en Søndag.
- " D. 1 p. Tri. (3 Juni). Evje: Visiterede Hands Høy-ærværdighed Biscopen.
- " D. 2 Adv. (9 Decbr.). Hordnes: Madam Normans Fad.
1726. 24 Jan. Hordnes: Captain Colditz Fad.
- " 26 Jan. Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for den ofverflødige Sne-fald, hvorfor der icke heller kom nogen Skyds at hente mig.
- " 7 Febr. Evje: Min Søn Arnoldus de Fine døbt. — Monsieur Hagerup, Monsr Jørgen Normand, Monsr Samuel Storch, Madam Hr. Peder Christophersens, Madam Hagerup og Madam Hr. Bøens Fad.
- " 14 Marts. Evje: Jomfru Philip og Catharina Storch Fad.
- " Palmesønd. (14 April.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for Førets Skyld.
- " D. 11(?) p. Tri. (1 Sept.). Evje: Min Hustru Maria Catharina Schiøtte Fad.
- " 28 Sept. Evje: Min Hustru Fad.

1726. 18 Novbr. Hordnes: Leut. Brinch Fad.
1727. 13 Jan. Vegusdal: Kunde ieg icke |:saasom jeg holdt Prædichen Dagen tilforn ved Ifveland:| self kome til Vegusdal; blef dog efter Paalysningen Studenter-Prædichen.
- „ 1 Sønd. i Faste (2 Marts.). Iveland: Publice absolveret Børre Tved for den store Forargelse, at han |:da hand neste Gang tilforn var til Alters:| same Dag befandtis efter Prædichen at hafve druchet sig ofvermaade fuld og druchen.
- „ 24 April. Evje: min Datter Elisabeth Margrethe hjemmedøbt. — Jomfru Philip Fad.
- „ 25 April. Evje: Blef begrafven 2de mine Børn sc: Een Søn Nom: Arnoldus de Fine Schiøtte, som var 1 Aar 9 Uger og 3 dager gamel og 1 Datter Nom: Elisabeth Margaretha 7 dager gamel.
- „ 4 Sept. Evje: Visiterede Prousten Hr. Niels Pedersen.
- „ D. 4 Adv. (21 Decbr.). Vegusdal: Madame Flygs introd.
1728. Nytaarsdag (1 Jan.) „ : Kunde ieg icke kome frem formedelst den mangfoldige Snee, som da var falden.
- „ 27 Febr. Evje: Hands Høy-ærværdighed Biscopen visiterede.
- „ D. 1 p. Pascha (4 April.). Vegusdal: Var det umuligt at kome frem for Meenførets Skyld.
- „ D. Exaudi (9 Mai.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for Meenførets Skyld.
- „ 15 Juni. Hordnes: Min Hustrue Fad.
- „ D. 13 p. Tri. (22 Aug.). Hordnes: Jomfrue Philip Fad.
- „ 4 Sept. Evje: Catharina Storch Fad.
- „ 7 Sept. „ : Jomfrue Philip Fad.
1729. D. Invoc. (6 Marts.). Vegusdal: Lieut. Flygs B: Rebecha Dorothea døbt. — Christian Jesper Ørum, Mademoiss: Ester Dorothea Fad.
- „ Skjærtorsd. (14 April.). Iveland: Kunde ieg icke kome frem for Iisernis Skyld.

1729. 10 Juli. Evje: Catharina Storch Fad.
 „ 15 p. Tri. (25 Sept.). Iveland: Leut. Brinches B: Margarethe døbt. — Min Hustrue Maria Catharina Schiøtte, Madam Norman og Jomfrue Philip Fad.
 „ 14 Decbr. Hordnes: Min Hustrue Fad.
 „ D. 4 Adv. (18 Decbr.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for Meenføre.
1730. 25 Jan. Vegusdal: Min Hustru Fad.
 „ D. 2 p. Pasch. (23 April.). Iveland: Var formedelst Meenføre umuligt at fremkome.
 „ D. 4 p. Pasch. (7 Mai.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for Snee paa Heijen.
 „ 5 Sept. Evje: Min lille Datter Catharina Osea døbt. — Madam Norman og Jomfrue Philip Fad.
1731. 27 Jan. Evje: Døde min sl. Datter Catharina Osea gamel 21 Uger og 1 Dag.
 „ F. Purific. M. (2. Febr.). Vegusdal: Monsr Mathias Ørum og min Hustru Fad.
 „ F. 3. Pentecost. (15 Mai.). Iveland: Hr. Leut. Brinch Fad.
 „ 15 Juni. Iveland: Leut. Brinches B: Abraham døbt. — Madam Hagerups og Madam Normans Fad.
 „ D. 10 p. Tri. (29 Juli). Iveland: Leut. Brinches Kiereste introd.
 „ 28 Novbr. Evje: Min Hustrue Fad.
1732. 3 p. Eph. (24 Jan.). Vegusdal: Monsr Mathias Ørum og Mad. Sl. Ørums Fad.
 „ 11 Febr. Evje: Sorenskrifver Reinholt Friderich Hagerups B: Magdalena døbt. — Monsr Erasmus Schaa-ning, Madam Neskilens, Madam Brinch, Made-
 moiselle Inger Catharina Normann Fad.
 „ D. 4. Pasch. (11 Mai.). Iveland: Tørris (sic) Andersen og Gierthrud Nielsdatter trolovede.
 „ F. Joh. Bapt. (24 Juni.). Iveland: Tønnis (sic) Andersen og Gierthrud Nielsdatter copulerede.
 „ 9 Juli. Evje: Min Søn Hermann Hendrich døbt. Sorenskrifveren Reinholt Friderich Hagerup, Monsr

- Normann, Monsr Mathias Ørum, Madam Hagerup og Mademoiselle Ester Dorothea Ørum Fad.
1733. Taksigelsens Fest (13 Januar.). Iveland: Skulde hafve været Prædichen, i hvilken Henseende ieg og d. 11 Jan. gav mig paa Rejsen fra Wegusdal til Ifveland, men maatte vende tilbage igien formedelst det da paakommende Meenføre, eftersom det var umuligt at fremkome.
- „ 18 p. Tri. (4 Oct.) Evje: Hr. Lieutenant Brinchis B: Conrad døbt. — Mad. Ørums, Mad. Normanns, Mademoiselle Inger Catrine Normanns, Monsr Jørgen Normann og Monsr Johan Phillips Fad.
- „ 14 Oct. Evje: Prædichet over Mad^{me} Schøttes, etat. 31 aar 7 Dage.
- „ 21. Novbr. Evje: Jomfr Phillips Fad.
1734. 19 Febr. „ : Jomfr Phillips Fad.
- „ D. Oculi (28 Marts.). Vegusdal: Lieut. Flygs B: Søren Jensen døbt. — Sergeant Geisler, Monsr Mathias Ørum og Mad^{me} Ørums Fad.
- „ D. Miseric. (9 Mai.). Evje: Publ. absol. Oslau Olsdatter Vegusdal, som havde begaaet Leyermaal med Corporal Jens Frich.
- „ D. 13 p. Tri. (19 Sept.). Vegusdal: Corporal Jens Frichs og Oslou Vegusdals uægte B: Jørgen døbt.
1735. F. novi Anni (1 Januar.). Vegusdal: Kunde jeg umulig kome frem formedelst Meenføre, hvilket forarsagedis af overflødig Sne og Vand.
- „ 11 Jan. Evje: Monsr Phillips Fad.
- „ 9 Marts. Hordnes: Mad^{me} Hanna Hagerup og Jomfr. Phillips Fad.
- „ F. Ascen. (19 Mai.). Evje: Visiterede Deris Høyærværdighed Biscopen Mag. Jacob Kærup.
- „ 7 Sept. Evje: Monsr Phillips og Jomfr von Colditz Fad.
- „ 8 Sept. Hordnes: Frue von Colditz Fad.
- „ 3 Oct. Evje: Jomfr. Phillips Fad.
- „ D. 4 Adv. (18 Decbr.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome

- frem formedelst overflødig Snee. Thi møtte icke heller nogen Skyds.
- „ F. 1 Nat. (25 Decbr.). Evje: Jomfr. Phillips Fad.
- „ 28 Decbr. Hordnes: Monsr Peder Mentzen Blix og Anna Maria sl. Hr. Mentz Pederss. Fad.
1736. D. Sexag. (5 Febr.). Iveland: Lod ieg mig med Møye fremslæbe til Odderstøl, hvor Gunder og Hans Graasaas, som vare tilsagte til Skyds, møtte, berettende at det var umuligt at kome frem til Ivelands Kircke; thi nøddis ieg til at vende tilbage igien og blef saa ingen Prædichen den Dag.
1736. D. Esto mihi (12 Febr.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for Meenføre og Vandenes Farlighed.
- „ D. Rogate (6 Mai.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for overflødig Snee paa Heyen.
- „ 6 Novbr. Evje: Blef Herman Schiøtte og Henr. Margaretha Phillips copulerede i Herrens Nafn af Hr. Abell.
- „ D. 2 Adv. (9 Decbr.). Vegusdal: Sergiant Geisler Fad.
1737. 3 April. Hordnes: Ligpr. over Jørgen Norman 50 A. gl.
- „ D. 1 p. Pasch. (28 April.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem formedelst overflødig Snee paa Heyen.
- „ 23 Oct. Evje: Min Datter Maria Catharina døbt. — Cap. von Colditz, Hr. Abell, Madame Abell, Madam: Sl. Normans, Jomfru Colditz, Made-moiselle Inger Catharina Normans Fad.
1738. F. Purific. Mariæ (2 Febr.). Hordnes: Monsr Rasmus Schaa-ning og Madse Inger Catharina Norman Fad.
- „ 16 April. Evje: Hr. Abell og Sorenskriver Hagerup For-lovere.
- „ 2 Oct. Evje: Monsr Hans Pegman og Madme Henricha Margreta Schiøttis Fad.
- „ 5 Novbr. Hordnes: Monsr Rasmus Schaaaning og Anna Marine Wendelboe copulerede.
- „ 1 Adv. (30 Novbr.) Hordnes: Kastet Jord paa Soren-skriveren Hagerups dødfødde Søn.

1739. D. 1 p. Eph. (11 Jan.). Vegusdal: Var umuligt at kome frem formedelst overflødig Snee.
- „ 23 Jan. Evje: Madme Schiøttis Fad.
- „ D. Septuag. (25 Jan.). Iveland: Kom ieg med stor Besværlighed til Hodne, men deals for Isenis Farlighed, deals for overflødig Snee maatte vende tilbage igien.
- „ 28 Jan. Vegusdal: Madme Schiøttis Fad.
- „ D. Jubil. (19 April.). Iveland: Var ieg kome til Odderstøl, men kunde icke kome frem for den overflødige Snee, der laae mellem Odderstøl og Iveland.
- „ D. voc. jucid. (3 Mai.). Vegusdal: Kunde ieg icke kome frem for overflødig Snee paa Heyen.
- „ 18 Juni. Hordnes: Monsr Søren Ibsen Taur og Madsl. Inger Cathrine Normann copulerede i Fahret.
- „ 7 Aug. Evje: Visiterede Deres Høyærværdighed Biskopen Mag. Iacob Kærup i Efgie H. K.
- „ 31 Aug. Hordnes: Blev Sorenskriver Hagerups D: Martha Cathrine begravet i Hornes Kirke.
- „ 16 Novbr. Evje: Min Datter Ædel Jacobine døbt. — Monsr Phillips, Monsr Weyer, Monsr Arnoldus Montagnie, Madame Hagerup, Madame Schaa-ning, Mademoiselle Næskiile Fad.
- „ D. 2. Adv. (6 Decbr.). Vegusdal: Kunde ieg umulig kome frem deals for den overflødige Snee, deals for Vandenes store Farlighed af den langvarige Tøe.
- „ 12 Decbr. Evje: Johan Phillips Forlover.
1740. D. qvasimodo. (24 April.). Vegusdal: Capitain des armes Fredrik Flyg Fadder.
- „ 15 Juni. Hordnes: Ligpr. over Sorenskriveren Sl. Reinhold Frederic Hagerup 58 A. 9 M. 3 Ug. gl.
- „ 19 Aug. Evje: Min Hustrue Henrica Margreta Schiøttes Fad.
- „ 21 Sept. Vegusdal. Min Hustrue Fad.
- „ D. 19 p. Tri (23 Oct.). Vegusdal: Kunde ieg umulig kome frem for Sne og Iis.

1740. 20 Decbr. Evje: Made Schiøttes Fad.
- „ 29 Decbr. „ : Madme Schiøttes Fad.
1741. F. Eph. (6 Jan.). Evje: Blef ieg Johan Phillip indsat til Capellan pro Persona for Efgie Præstegield af Provsten og Sogne Præsten samesteds Velædle og Welærværdige Hr. Herman Schiøtte.
- „ 28 Juli. Hordnes: Ligpr. over Sl. Seig. Rasmus Schaa-ning udi Fahret 35 A. 1 M. 12 D. gl.
1742. D. Sexag. (29 Jan.). Iveland: Var ganske umueligt at kome frem formedelst overflødig Tøe og det deraf faldende Meenføre.
- „ F. Purif. Mariæ (2. Febr.). Vegusdal: Blef Prædiken for-sømt formedelst overflødig Tøe og det deraf paakomende Meenføre.
- „ D. Invoc. (12 Febr.). Iveland: Giort Ligprædiken over Præste Enken paa Odderstøl Mad^m Anna Maria Sl. Hr. Mentz Pedersens, 71 Aar.
- „ 7 Juli. Hordnes: Abigael Dorothea Simonsdatter Møller fra Christiansand, der tiente udi Fahret, be-gravet.
- „ 12 p. Tri. (12 Aug.). Evje: Visiterede Biskop Kærup.
1743. D. 3 p. Eph. (27 Jan.). Vegusdal: Jomfr Esther Dorothea Ørum Fad.
1744. 13 Jan. Vegusdal: Capt. des arnes Gunder Olsen Hof-land og Pigen Berthe Kiedelsdatter Lillevand trolovede.
- „ D. Reminisc. (1 Marts.). Iveland: Frue Anna Margrethe Brinch og Jomfr. Inger Dorothea Zernikow Fad.
- „ 8 Juni. Hordnes: Monsr Peder Clausen Topdal Fad.
- „ 26 Juli. Evje: Mademois: Martha Marg. Norman Fad.
- „ D. 16 p. Tri. (20. Sept.). Vegusdal: hjemmedøbt Tallach Omundsen Tved østre Sundet og Kirsten Flygs uægte Barn Martha Maria. — Mad^m Gjerthrud sl. Ørums, Jomfr Esther Dorothea Ørum, Monsr Mathias Ørum og ieg Johan Phillips Fad.
- „ 26 Decbr. Evje: Jomfr Friderica Lovise Visløf Fad.

1745. 20 Febr. Hordnes: Madme Hanna Sl. Hagerups Fad.
 „ 9 Marts. Vegusdal: Jomfru Ester Dorothea Ørum Fad.
 „ D. Virid. (15 April.). Vegusdal: Var umulig at kome frem
 for Meenføre af Snee og Vand.
 „ 16 Decbr. Hordnes: Jomfr. Visløff Fad.
1746. 11 Jan. „ : Madme Hagerup Fad.
 „ 11 Juli. Evje: Mit Herman Schiøttes og Henrica Margretha Phillips B: Elisabeth Margrethe døbt af Hr. Phillips. Sorenskriver Wisløw, Monsr Ørslov, Madame Ørums, Jomfr. Esther Dort. Ørum og Friderica Lovisa Wisløw Fad.
 „ D. 17 p. Tri. (2 Oct.). Vegusdal: Lieut. Fangøe og Madme Maren Vulfs B: Christopher Frideric døbt. — Sergeant Væber og Madme Ørum Fad.
 „ 3 Oct. Vegusdal: Monsr Mathias Ørum Fad.
 „ 20 Novbr. Hordnes: Jomfr. Friderica Lovise Wisløw Fad.
1747. D. quasimod. (9 April.). Vegusdal: Var umuligt at kome frem formedelst Meenføre af overflødig Snee og Vand.
 „ 12 Juli. Evje: Madme Schiøtte Fad.
 „ 2 Novbr. Hordnes: Sorenskriver Visløff, Monsr Vahr, Madme Hagerup, Appelone Hagerup og Jomfr. Marthe Norman Fad.
 „ D. int. Nat. & Circ. (31 Decbr.). Vegusdal: Var umuligt at kome frem for overflødig Vand og Snee.
- 1748.⁵⁴ F. novi anni (1 Jan.). Vegusdal: Var ligeledes ingen Fremkomst.
 „ 9 Marts. Hordnes: Publ. absolv. Abraham Brinch for Lejermaal med Guro Olsd. Schogen.
 „ 23 Marts. Vegusdal: Jomfr. Ørum Fad.
 „ D. Palm. (7 April.) Vegusdal: Monsr Mathias Ørum og Jomfr. Ørum Fad.
 „ D. 2 p. Tri. (23 Juni.). Hordnes: Publ. absolv. Guro Olsdatter Schogen, som havde syndet mod det 6te Bud med Abraham Brinch.
 „ D. 6 p. Tri. (21 Juli.). Vegusdal: Publ. absolv. Aasil

Knudsdatter Røsseland, som havde syndet mod
det siette Bud med Mathias Ørum.

1748. D. 8 p. Tri. (4 Aug.). Hordnes: Abraham Brinch og
Guro Olsdatter Schogens uægte B: Marte døbt.
- „ D. 10 p. Tri. (18 Aug.). Vegusdal: Publ. absolv. Mathias
Ørum, som havde syndet mod det siette Bud.
1749. 3 Febr. Vegusdal: Jomfr. Esther Dorothea Ørum og
Jomfr. Sophia Amalia Isabella Ørum Fad.
- „ D. Judic. (23 Marts.). Vegusdal: Sergeant Væber Fad.
- „ D. Rogat. (11 Mai.). „ : Var umuligt at kome
frem enten Sommer eller Vinterveien for over-
flødig Snee og Meenføre.
1750. F. Circ. (1 Jan.). Vegusdal: Var umuligt at kome frem
enten Somer eller Vinter Veyen formedelst
Isene var ey stærke, saa at ingen Hest kunde
kome paa Isene, og Somerveien var umuligt
formedelst den Overflødighed af Snee.
- „ D. 14 p. Tri. (30 Aug.). Vegusdal: Corporal Alv Alvsen Aas
og Anne Aslagsdatter Tved trolovede. Giort
Ligpr. over Ole Olsen Ødegaarden gl. 100 Aar.
— Monsr Herman Schiøtte Fad.
- „ D. 18 p. Tri. (27 Sept.). Vegusdal: Corporal Alv Alvsøn
Aas og Anne Aslagsdatter Tved copulerede.
- „ 30 Oct. Vegusdal: Jomfr. Elisabeth Knudt Norman Fad.
- „ 16 Decbr. „ : Jomfr. Elisabeth Knudt Norman Fad.
- „ D. 4 Adv. (20 Decbr.). Vegusdal: Var umuligt at kome frem
formedelst den overflødige Mængde af Snee, hvor-
om og indløb Underretning fra Kidell Lillevand.
1751. 13 Jan. Vegusdal: Var det umuligt at kome frem paa
nogen Slags Maade.
- „ 4 p. Eph. (31 Jan.). Iveland: Var det umuligt at kome
frem, saa ieg Dagen tilforren af min Skyesmand
blev advaret derom.
- „ D. F. Mariæ Purific. (2 Febr.). Vegusdal: Var det umuligt
for mig at kome frem formedelst den Over-
flødighed her var af Snee.

1751. 2 Febr. Vegusdal: Jomfr Elisabeth Normand Fad.
 „ D. Judic. (28 Marts.). Vegusdal. Var det umuligt at kome frem paa nogen Slags Maade.
 „ 29 Marts. Vegusdal: Var Faste Prædiken beramet men formedelst Meenføre blev den ikke fuldført.
 „ D. Palmarum (4 April.). Iveland: Var det umuligt for mig at kome frem paa nogen Slags Maade.
 „ 15 Mai. Vegusdal: Var Prædiken beramet, men formedelst Meenføret blev den ikke fuldført.
 „ D. 5 p. Pasch. (16 Mai.). Vegusdal: Var heller ingen Fremkomst.
 „ D. 10 p. Tri. (15. Aug.). Iveland: Lars Drejers og Annes B: Martha døbt.
 „ F. St Mich. (29 Sept.). Evje: Blev jeg Niels Grøgaard i Herrens Nafn installeret til Capellan pro Pers:
1752. 18 Febr. Iveland: Madme Grøgaard, Jomfru Martha Margrethe Larsen og Monsr Sveigaard Fad.
 „ F. Virid. (30 Marts.). Vegusdal: Jomfr. Sophia Amalia Ørum Fad.
 „ D. cant. (30 April.). Iveland: Monsr Johan Væber, Monsr Svejgaard, Jomfru Martha Norman og Jomfr Uldricha Mallig Fad.
 „ D. 21 p. Tri. (22 Oct.). Vegusdal: Monsr Mathias Ørum og Jomfr. Sophia Amalia Ørum Fad.
 „ 22 Novbr. Evje: Hr. Lieutnant Stochman og Monsr Herman H. Schiøtte Forlovere.
 „ 9 Decbr. Vegusdal: Monsr. Mathias Ørum og Torborg Michelsd. Østerhuus trolovede.
 „ 28 Decbr. Evje: Asmund Gundersen Tved og Johanna Catharina Svendsdatter copulerede.
1753. 2 Jan. Vegusdal: Monsr Mathias Ørum og Torborg Michelsdatter Østerhuus copulerede.
 „ 13 Jan. Vegusdal: Var det ganske umulig at fremkome formedelst den overflødige Mængde af Sne, som var falden.
 „ 4 Febr. Vegusdal: Jomfru Maria Catharina Schiøtte Fad.

1753. 18 Marts. Evje: Hr. Lieutenant Stochmand og Studiosus
Herman Henric Schiøtte Forlovere.
- „ Fest. 1 Pentecost. (10 Juni.). Iveland: Corporal Tellef
Frøysaae Fad.
- „ 12 Sept. Hordnes: Jomfr. Marte Normand og Monsr.
Johan Wahr Fad.
- „ 16 Sept. Evje: Jomfr. Maria Catharina Schiøtte Fad.
- „ 7 Oct. „ : Jomfr. Edel Jacobine Schiøtte Fad.
- „ 11 „ „ : Jomfr. Maria Catrine Schiøtte Fad.
- „ 21 Novbr. „ : Jomfr. Karen Hagerup og Jomfr. Marthe
Norman Fad.
- „ 22 Novbr. Evje: Jomfr. Edel Jacobine Schiøtte Fad.
1754. D. 4 p. Epiph. (3 Febr.). Evje: Jomfr. Maria Cathrine
Schiøtte Fad.
- „ D. Precat. publ. (10. Mai.). Vegusdal: Mathias og Torbor
Ørums Barn Lydth Mathias døbt. Jomfr.
Esther Dorothea Ørum, Jomfr. Sophia Amalia
Ørum og Sergeant Gunder Tved Fad. Corporal
Alf og Ane Aases Barn (uden Navn) døbt.
- „ D. 3 p. Tri. (30 Juni.). Vegusdal: Jomfr. Sophia Amalia
Ørum Fad.
- „ D. 19 p. Tri. (20 Oct.). Vegusdal: Jomfr. Sophia Amalia
Ørum Fad.
- „ 1 Decbr. Evje: Jomfru Maria Catharina Schiøtte og Eli-
sabeth Knut Normand Fad.
- „ 3 „ Evje: Jomfru Marie Catharina Schiøtte Fad.
- „ 8 „ „ : Jomfru Marie Catharine Schiøtte Fad.
- „ F. 3 Navitat. (27 Decbr.). Iveland: Sergeant Thommes
From Forlover.
- „ 28 Decbr. Hordnes: Sr. Johan Sommer Wahr og Jomfr.
Martha Margrethe Norman cop. i Huset efter
kgl. Bevilg. Sorenskriver Poul Wisløv og Pro-
curator Andreas Wahr Forlovere.
1755. 15 Juni. Evje: Jomfru Edel Jacobine Schiøtte Fad.
- „ 12 Sept. „ : Hr. Lieut. Brochmann og min Datter

Maria Catharina Schiøtte cop. af Hans Høy-
ærværdighed Hr. Paludan.

1755. 19 Sept. Evje: Leut. Christian von Brinck og Appellone
Hagerup cop.
- „ 30 Sept. Hordnes: Monsr. Johan Wahr og Martha Mar-
garethas B. Anne Marine døbt. Hr. Lieut. Stoch-
mann, Lieut. Brinck, Sorenskriver Wisløf, Fru
Stochmans, Mad^{me} Schaaning og Jomfr. Hagerup
Fad.
- „ 10 Oct. Evje: Ligpr. over Jomfr. Wilhelmina Sophia
Phillips gamel 45 Aar mindre 3 Uger.
- „ 8 Novbr. Hordnes: Lieut. Johan Stochman og Monsr.
Johan Wahr Forlovere.
- „ F. 1 Nat. (25 Decbr.). Evje: Jomfr. Edel Jacobine Schiøtte
Fad.
1756. 11 Jan. Evje: Frue Stochmans Fad.
- „ 13 Jan. Vegusdal: Var det ganske umueligt at fremkomme
formedelst den overflødige Mængde af Snee, som
var falden.
- „ F. 2 Pasch. (19 April.). Vegusdal: Jomfr. Sophia Amalie
Ørum Fad.
- „ D. 5 p. Tri. (18 Juli.). Vegusdal: Mathias og Torbor Ørums
B. Rasmus døbt. Jomfr. Esther Dorothea
Ørum Fad.
- „ 20 Decbr. Hordnes: Monsr Johan Wahr og Marthe Mar-
grethes B. Hans Jørgen døbt. Hr. Capt. Stoch-
man, Monsr. Mathias Brinch, Monsr Lars Rosen-
berg, Mad^{me} Schiøtte, Mad^{me} Hagerup og Jomfr.
Elisabeth Norman Faddere.
- „ F. 1 Nat. (25 Decbr.). Evje: Frue Marie Stochman Fad.
1757. 6 Febr. Evje: Frue Stochmans Fad.
- „ D. Sept. (7 Februar). Vegusdal: Kunde da ikke komme
frem, men maatte vende tilbage igien ved Bør-
Vandet formedelst den overflødige Mængde af
Snee og Vand.
- „ Dom. Invocavit (28 Febr.). Iveland: Kunde da ikke kome

frem, men maatte vende tilbage igien formedelst den Mængde af Sne og Vand og Iserne, som vare Land-løse.

1757. 4 April. Evje: Blev giort Ligpr. over Velædle og Høylærde Hr. Herman Schiøtte Proust over Raabøydelaugets Proustie og Sogne-Præst til Efgie Præstekald af Velædle og Velærværdige Hr. Jørgen Abell.
- „ 13 Decbr. Hordnes: Monsr Johan Mathias Brinch og Jomfr. Karen Margrethe Hagerup cop. i Huset efter kgl. Bevilg. Lieut. Christian v. Brinch og Sorenskriver Poul Wisløv Forlovere.
1758. D. Reminisc. (19 Febr.). Vegusdal: Sold(at) Børre „Olsen“ Dosvatten og Mademoiselle Sophia Amalia Ørum trolovede.
- „ F. 3 Pasch. (28 Marts.). Vegusdal: Sophia Ørum introduceret.
- „ D. cantate (23 April.). Vegusdal: Borru „Aasufsen“ Dosvand og Sophia Amalia Ørum cop.
- „ F. 2 Pent. (15 Mai.). Iveland: Sergant Thommes From Forlover.
- „ D. 5 p. Tri. (25 Juni.). Evje: Antog ieg selv det mig allernaadigst forundte Efgie Præstekald, som fra 26 Martii paa mine Vægne var forrettet af Velærværdige Hr. Niels Grøgaard 1758.
- E. A. Bruun.
- „ D. 14 p. Tri. (27 Aug.). Hordnes: Monsr Johan Wahr og Marthe Margrethe Farets B. Andreas Nicolai døbt. Sorenskriver Poul Wisløff, Monsr Hans Abel, Madme Erich Ancher Bruuns, Madme Hagerup og Jomfr. Schiøtte Faddere.
- „ 14 Sept. Iveland: Hans Abel Fad.
- „ 24 Novbr. Hordnes: Jordpaakast; Sorenskriver Paul Wisleuw.
- „ D. 2 Adv. (10 Decbr.). Vegusdal: Mathias Ørums B. Christian døbt. Capt. Stochmands Frue Fad.

1759. 17 Marts. Hordnes: Jordpaakast: Sl. Mad. Ane Hagerup.
 „ 24 Juli. Evje: Hr. Auditeur Odderbech Fad.
 „ 18 Aug. „ : Mad: Ancher Fad.
 „ 7 Oct. „ : Jomfr. Phillip Fad.
 „ D. 20 p. Tri. (28 Oct.). Hordnes: Monsieur Mathias Brinch og Kari Kleps B. Reinholt Frederich døbt. Hr. Lieut. Christian Brinch, Monsr Hans Abel, Fru Stockmands, Madame Bruns Fad.
 „ 30 Oct. Hordnes: Monsr Wahrs B. Maren Marine døbt Raadmand Ole Mørch, Capt. Abel, Sr Christian Balle, Monsr Schiolborg, Jomfr. Elisebeth Normand og Mad. Ancher Bruun Fad.
 „ 23 p. Tri. (18 Novbr.). Hordnes: Mad. Marte Vahrs introd.
 1761. D. Invoc. (8 Februar.). Hordnes: Lieut. Hals og Kiærestes B. Elisabeth Margrethe døbt. Johan Wahr, Lars Rosenberg, Martha Margrethe og Elisabeth Knut Faret og Hr. Ancher Faddere.
 „ 12 Febr. Vegusdal: Børu og Sophia Amalias B. Christian Jesper døbt. Esther Dorothea Ørum Fad.
 „ D. Lætare (1 Marts.). Vegusdal: Sophia Amalie introd.
 „ „ „ : Madame Ørum død.
 „ Cæna Dom. (19 Marts). Hordnes: Fru Hals introd.
 „ 21 Aug. Hordnes: Johan Vahr og Marthe Margrethe Farets B. Søren Nicolay døbt. Lars Rosenberg, Michael Schrøder, Frue Hals og Søster Jomfr. Ingeborg Feif. Faddere.
 „ 24 Sept. Hordnes: Jordpkast: Monsr Vahrs B. Søren.
 1762. D. Sept. (7 Febr.). Vegusdal: Jomfr. Esther Ørum Fad.
 „ D. 23 p. Tri. (14 Novbr.). Hordnes: Monsr Vahrs B. Anne Malene døbt. Lieut. Hals, Hr. Erich Ancher Bruun, Madme Scønning og Madame Ancher Bruun Faddere.
 „ D. 3 Adv. (12 Decbr.). Hordnes: Lieut. Halses B. Hanna Christiana døbt. Monsr Rosenberg, Monsr Vahr, Madame Ancher Bruun, Madselle Anne Holter Faddere.

1763. 13 Jan. Iveland: Var Gudstieneste beramet ved Iveland, men formedelst Sl. Provst Abels Død og af mig forrette Tieneste og Ligprædiken over ham blev Ivelands almue betimelig ved Expresse givet tilkiende at ingen Kirke-tieneste kunde faaes før Dom. 3 p. Epiph.
- „ D. 11 p. Tri. (14 Aug.). Iveland: Formedelst Provst Huuses Visitation ved Evie Dom. 15 p. Trinit. blev Ivelands Kirketieneste udsat.
1764. Fest. Circ. Chr. (1 Jan.). Vegusdal: Blev ingen Tjeneste formedelst Uføre da Præsten med 7 Mand og Hæsters Hielp ei kom længer for Sneens Mængde end i Langrak Leien.
- „ Festo d: 13 Januarij. Iveland: Blev atter beramede Guds-tjeneste ophævet formedelst mig tilsendte Brev fra Ivelands Almue af Tellef Iveland skrevet dat. 10 Januarij og mig mødt 1 Mil fra mit Hiem, tilkiendegav Umuligheden at kunde kome frem, siden Sneen laae Hæstene til Ryggen.
- „ Festo Purific. Maria (2 Febr.). Iveland: og næst følgende Søndag var atter Gudstieneste beramet ved Ivelands Kirke, og da blev jeg hindret formedelst min Svaghed efter min Rejse Søndagen til før-end til Annexet Vegusdal, da Snee og Vand rækede paa Vandene til Beltet og saaledes blev fremslebet i 2de Dage til Kirken og 2de fra, der efter holde ved Sengen i 12 Dage.
- „ Dom. Judica (8 April.). Iveland: Lieutenant og Fru Halses B. Christen Kiøbmand døbt.
- „ D. 9 p. Tri. (19 Aug.). Hordnes: Madame Vahr Fad.
1765. 23 Marts. Vegusdal: Var Gudstieneste beramet ligesom og Søndagen derefter Dom. Lætare, da Sogne-Præsten var i Veien med 10 Mand og Bæster, men maatte for Snee og Uveir vende om.
1767. Skiærtorsd. (16 April). Vegusdal: Var lyst Prædiken, men

formedelst Sne og Vands Mangfoldighed var umuelig at kome frem.

1770. D. Palm. (8 April). Vegusdal: Blev ey Prædiken saasom Sogne Præsten maatte vende tilbage formedelst den store Mængde Snee samt stærke Fog.
1772. D. 3 p. Epiph. (26 Januar.). Vegusdal: Formedelst stærk Snee-Fog og Sneens Mængde skedde Messefald, hvor for Gudstienesten igien blev berammet den femte Febr.
1773. D. 1ma p. Pascat. (11 April). Vegusdal: Formedelst Vanføre Messefald.
1774. D. 3 Adv. (11 Decbr.). Vegusdal: Blev Messe-Fald formedelst Sneens Mængde og U-føre.
1775. D. 20 p. Tri. (29 Oct.) Vegusdal: Elisabeth Jacobsdr. Hals og Maren Johdr Wahr confirmerede.
- „ D. 4 Adv. (24 Decbr.). Vegusdal: Hr. Nils Huss og Jomfr. Andrea Maria Bruun lyst til Ægteskab 2den Gang.
1776. D. Miseric. (21 April). Vegusdal: Messefald formedelst den indfaldende stærke Tøe, Isenes Vanskelighed og den alt for store Snee.
- „ D. 9 p. Tri. (4 Aug.). Vegusdal: Børru „Ols:“ og Kari Mathiasd. Ørum trol. p. Nygaard.
- „ D. 17 p. Tri. (29 Sept.). Vegusdal: Børu „Gundersen“ og Pigen Karen Mathiasd. Ørum lyst 1 Gang.
1777. D. Miseric. (13 April). Vegusdal: Børu Nygaards B. Kari døbt. Christian Ørum Fad.
1778. 3 p. Eph. (25 Jan.). Vegusdal: Blev ingen Prædiken ved Wegusdal formedelst den store Snee, som gjorde Veien ufremkomelig.
- „ D. Virid. & D. Passion. Xsti. (16 April.). Vegusdal: Messefald ved Wegusdal formedelst Meenføre, der forarsagedes af den stærke Tøe og megen Snee.
- „ D. 2 Adv. (6 Decb.). Vegusdal: Messefald formedelst indfaldende store Snee og Vand, som gjorde Veiene ufremkomelige.
1779. D. Misc. (18 April.). Vegusdal: Blev ingen Prædiken, da

Provsten var i Omblie for at forrette Skifte efter Hr. Grøn og installere Hr. Abel, og Capellanen var tillige som Assessor ved Skiftet.

1779. D. 21 p. Tri. (24 Oct.). Vegusdal: Christen Hals og Anne Malene Wahr confirmerede.

„ D. 25 p. Tri. (21 Novbr.). Vegusdal: Ole Gundersen Sudestad og Eleonora Rosenvold lyst 3 Gang.

[Fortsættes.]

Personalier om Mandrup Due og hans Søn Christoffer Due.

Ved C. F. Bricka.

De to Ligprædikens-Biografier, som her meddeles, ere tagne af et Samlingsbind i det store kongl. Bibliothek, Kallske Saml. 4° Nr. 521, der indeholder en Del saadanne, men kun selve Biografierne, ikke de tilhørende Prædikener. Forfatteren til de to (thi det er vel samme Mand, der har skrevet dem begge) nævnes ikke; kun saa meget kan ses, at han har været Præst i Kjøbenhavn.

Mandrup Dues Biografi indeholder, som det vil ses af Noterne, ikke faa Fejl, flere vist, end man i Regelen træffer i den Art Arbejder. At den forbigaar væsentlige Ting, er derimod ikke noget Særkjende for den. Her skal blot henpeges paa, at Mandrup Due, der ejede de fire jydsk Gaarde Halkjær, Hegnet, Krastrup og Sønderskov¹⁾, nød en saa betydelig Anseelse blandt sine Standsfæller, at Stillingen som Landkommissær betroedes ham i Slutningen af Christian IV's Regering²⁾, og at han gjentagne Gange, 1648 og 1651, var paa Valg til Rigsraadet uden imidlertid at opnaa Sæde der³⁾.

Ved Stykket om Christoffer Due er der den Besynderlighed, at

¹⁾ Om Størrelsen af hans Jordegods se Danske Mag. 5. R. I. 176, 188.

²⁾ Hübertz, Aktstykker vedk. Aarhus II. 118. Holberg, Dannemarks Riges Hist., 2. Edit., III. 130. Rothe, Brave danske Mænds og Qvinders Eftermæle II. 597.

³⁾ Aktstykker, udg. af Fyens lit. Selsk. II. 98 ff. Danske Mag. 3. R. IV. 120, 123. — Om hans Deltagelse i Stændermøderne 1645 og 1654 se Slange, Christian IV's Hist. S. 1353 og Holberg, anf. Skr. III. 177. — Han var 1648 med at oprette Broby Geværfabrik i Fyn (Vedel Simonsen, Rugaards Hist. II. 1. 121).

Faderen betegnes som afdød, uagtet han utvivlsomt maa have overlevet Sønnen i næsten et Aar. Dette maa sikkert komme deraf, at Ligprædikenen over Sønnen er bleven holdt efter Faderens Død, en Udsættelse, hvortil Forklaringen maa søges i de forvirrede Krigsforhold, og hvortil der ikke savnes Sidestykker¹⁾.

De to her meddelte Biografier afskrev jeg i sin Tid, for at de kunde optages i „Den danske Adel i det 16de og 17de Aarhundrede“; men nu efter saa mange Aars Forløb og efter mislykkede Forsøg paa atter at bringe dette Foretagende i Gang kan det næppe nytte at fastholde Illusionen om dets mulige Fortsættelse. Skulde andre senere under gunstigere Forhold tage Planen op paa ny, vil der desuden være saa meget Materiale for mange Bind, at nærværende Udgivelse ikke vil hindre denne Gjenoptagelse. — I alt væsentligt er her fulgt samme Principer som i „Den danske Adel“; kun er Haandskriftets Brug af store og smaa Bogstaver ikke bevaret her, ligesom der formentlig ogsaa har været Grund til her at give enkelte oplysende Anmærkninger.

Mandrup Due.

Belangende da denne erlige och welb: Mandz, nu sallige hoss Gud Manderup Dues til Halkier, kongl: Mayttz Befallings Mand paa Ørum Slott²⁾, hans adelige Herkombst, christelige Liffss och Leffnetz Fremdragelsse och endeligen sidste och sallige Affschening fra denne elendige Werden, da er hand fød paa Oxholm Aar effter Christj Fødssel 1596 den 13 Junij aff effterschreffne erlige och welb: Forældre.

Hanss Fader war erlig och welb: Mand Jørgen Due til Ox-

¹⁾ Her et Par saadanne. Af dem, der faldt i Oktbr. 1657 i Frederiksdodde, begravedes Jørgen Rosenkrands 30. Juni 1658, Marsken Anders Bille endogsaa først i Novbr. 1660; i Oktbr. 1660 jordedes to unge Sehesteder, som vare døde halvandet Aar tidligere; da Lavrits Ulfeldts Lig i Januar 1661 stededes til Jorden, havde det staaet ubegravet paa andet Aar (Uddrag af Biskop Jens Bircherods Dagbøger S. 8, 62 f., 65 f.). I Marts 1661 hedder det om Jomfru Ingeborg Friis til Margaard, at det 14. Juni bliver to Aar siden hendes Død, „og ingen udi ringeste Maade haver ladet sig bekvemme hendes salig Lig til sit Hvilested at ville forhjælpe“ (K. Hansen, Danske Ridderborge (II), 1876, S. 117). Ogsaa i roligere Tider kunde sligt hændе, thi Jørgen Svave, som var død i Septbr. 1612 eller noget forinden, stod endnu i Januar 1614 ubegravet, da hans Kreditor Sigvard Grubbe havde „forbudt“ ham Jorden (Vedel Simonsen, Rugaards Hist. II. 1. 8 f. Secher, Kongens rettertings domme 1605—14 S. 538 ff.).

²⁾ Senere Tilføjelse: „og Landcomissarius i Jylland“.

holm¹⁾. Hanss Moder war erlig och welb: Frue, Frue Lehne Juel til Brodschov. Hanss Farfader war erlig och welb: Mand Bernt Due til Etz²⁾. Hanss Farmoder war erlig och welb: Frue Helvig Wrangel. Hanss Farfaders Fader war erlig och welb: Mand Hendrich Due til Fenov. Hanss Farfaders Moder war erlig och welb: Frue, Frue Elissabeth von Ørtzen. Hanss Farmoders Fader war erlig och welb: Mand Hendrich Wrangel til Stouffenburg. Hanss Farmoders Moder war erlig och welb: Frue, Frue Kirstine von Anrep³⁾.

Hanss Morfader war erlig och welb: Mand Christoffer Juel til Estrup. Hanss Mormoder war erlig och welb: Frue, Frue Kirsten Kaass. Hanss Morfaders Fader war erlig och welb: Mand Hendrich Juel til Estrup. Hanss Morfaders Moder war erlig och welb: Frue, Frue Maren Lunge til Wllerupgaard⁴⁾. Hanss Mormoders Fader war erlig och welb: Mand Hertvig Kaass til Suenstrup. Hanss Mormoders Moder war erlig och welb: Frue, Frue Kirsten Wlfeldt⁵⁾.

Dette er denne sallige Mandz adelige och berømmelige Oprindelsse och Herkombst, och efftersom det er alle och en huer witterlig, at hand er fød och kommen aff god, gammel och gieff Adelstamme, baade paa fæderne och møderne, saauel i Tyschland som her i Danmarch, saa giøris iche fornøden medt Witløffighed widre her paa dette Sted at opregne.

Der nu denne sallige Mandz welbiurdige Forældre med denne deris vnge Søn aff Gud allermectigste vare bleffne welssignede, haffue de strax som christelige Forældre ladet samme deris vnge adelige Søn wed den hellige Daab indplante udi den aandelige Wingaard och saaledis indlemme udi Christj Meenighed och afftoe och rensse aff dend Arffuessynd, hannem var medfødt. Siden haffue de med ald faderlig och moderlig Omsorg som

¹⁾ Senere Tilføjelse: „† 1610“. (Jvfr. nedenfor.)

²⁾ Aitz, Gods i Lifland.

³⁾ I Haandskriftet staar „Aurip“. For Rigtigheden af de ældre Led i Stamtaflen tør ikke indestaas.

⁴⁾ Christoffer Juels Forældre vare ikke de ovenanførte, men Thomas Juel til Astrup og Lene Rosenkrands.

⁵⁾ Kirsten Kaas var en Datter af Mogens Kaas til Ørndrup og Mette Friis.

christelige Forældre ladet hannem opdrage udj Gudz sande Frycht och med største Omhyggelighed ladet hannem vndervisse udi sin Børnelærdomb och Gudz hellige Kundschaß och alt andet, som kunde giffue Naade hoss Gud och Behagelighed hoss Menischen. Och effter at hans Tid och Alder det vdkreffuede, haffue de hiemme hoss sig selff holt privatos præceptores til hannem til at optuchte och oplære hannem udi boglige Konster och alt det, som en vng Adelss Persohn vel eignet och anstod.

Anno 1610 kallede Gud hans sl:ge Fader udi den Krig, som den Tid var inellom Dannemarch och Sverig¹⁾. Samme Aar befant hans kiere Moder raadeligt hannem paa fremmede Steder at forskiche, paa det hand sig widre udi alle adelige Dyder kunde qualificere. Til den Ende bleff hannem forordnet til en Hoffmester paa samme hans Reysse den hæderlige och høylærde Mandt Docter Michel Madtzen²⁾, siden Medicus i Kolding, och effter at hand haffde taget Affschening fra sin kiere Moder, tog hand sin Reysse først paa Holland, huor hand til Amsterdamb ankomb til Schibs, reyste saa der fra til Leyden³⁾, och forbleff der et Aars Tid, och imidlertid lagde Vind paa sine Studeringer och i Synderlighed paa sine adelige Exercitier, til huilche hand altid haffde største Inclination, saa at hand udi alt det, som en Adelss Mand vel eigner och anstaar, haffde iche ringe Perfection. Och effter at hand nu haffde opholdet sig her i Holland paa halffandet Aars Tid och imidlertid omreyst alle Provincierne och der besseet de mange fornemme Festninger, Stæder och Byer, som der ere alle Wegne, haffuer hand Anno 1612 taget sin Reysse der fra ind i Tyschland, och reyste saa gandsche

¹⁾ Krigen begyndte som bekjendt først 1611, og Jørgen Dues Død maa vel altsaa henføres til dette Aar, jvfr. Danske Atlas V. 72.

²⁾ Det er en Fejl for: Mikkell Christensen (s. Ingerslev, Danmarks Læger og Lægevesen I. 377. Personalhist. Tidsskr. 2. R. II. 293 f.). Jvfr. Peder Hegelunds Notits i hans utrykte Almanakoptegnelser under 6. Febr. 1612: „Mandrop Duwe kom hid [til Ribe] met hans Schollemester Michel Christenssøn“. Vi se tillige heraf, at Udenlandsrejsen først begyndte 1612.

³⁾ Studieopholdet i Leiden er henført til en urigtig Tid; det falder under den anden Udenlandsrejse, thi i Novbr. 1615 blev Mikkell Christensen immatrikuleret ved Universitetet i Leiden og i Novbr. 1616 bleve baade han og Mandrup Due immatrikulerede der (Personalhist. Tidsskr. II. 112).

op ad Rinstrømmen til Strassburg, och paa Weyen bessaa hand Wessel, Dusseldorff, Kølñ, Maintz, Franckfurt, Speyer och Wormbss och andre fornemme Stæder, som der vare at bessee. Til Strassburg opholdte hand sig nogle Maaneder, och tog siden sin Reysseder fra ind i Wirtenberger Land til Tubigon¹⁾, huor hand nogen Tid forbleff, efftersom dette Sted paa de Tider var saa meget berømmeligt, baade fordj studia liberalia saauelsom andre adelige Exercitier der i Synderlighed florerede, och laa hand der udi den witberømte lærde Mandz Doctoris Lansij Huss. Och efftersom hand haffde stor Begierlighed til at bessee Tyschland, reyste hand ind til Wien i Østerige, och der bessaa Keyserens Hoff, siden reyste hand gandsche Vngaren igiennem, och der bessaa alle fornemme Stæder och Byer. Och effter at hand nu saaledis paa 2 Aars Tid haffde forssøgt sig i Tydschland, begaff hand sig Anno 1614 effter sin kiere Moders Begiering hiem til sit Fæderneland, huor hand dog iche forbleff længere end 2 Maaneder. Men efftersom hand haffde stor Willie och Begierlighed til sig videre vden Landtz at forssøge och perfectionerne [sic], begynte hand strax at continuere sin forrige Reysseder, och begaff sig saa ind i Engeland, opholt sig der noget til Oxfort, och effter at hand til Londen haffde besseet den berømte Kong Jacobs Hoff och ellers lagt Vind paa det engelsche Spraag, haffuer hand, der hand haffde weret i Engeland paa halffandet Aars Tid, taget sin Reysseder ind adt Franchrige, huor hand først opholte sig til Saumeurs paa 9 Maaneders Tid, och der lagde sine fundamenta udj det franssøsche Spraag. Reiste siden til Paris, der widre at continuere och forbedre det, som hand udj sinne Exercitier paa andre Stæder haffde lært, huilchet hand och med stor Dexteritet effterkom, och effter at hand haffde besseet det kongelige Hoff her til Paris och bessøgt mange fornemme Stæder i Franchrige, som er Angiers, Tours, Blois, Orleans, Bourges och Lyon, och paa somme Stæder sig nogen Tid opholt och siden igiennem reyst Lanquedocq och Provence och andre fornemme Provincier

¹⁾ Han immatrikuleredes ved Universitetet i Tübingen 19. April 1613 (Personalhist. Tidsskr. V. 313).

och Byer och med største Flid besseet alt det, som kunde were verdigt at bessee, och sig her i Franchrige paa $2\frac{1}{2}$ Aars Tid opholdet, begaff hand sig atter Ao 1618 effter hans kiere Moders Begiering hiem igien til sit Fæderneland, effter at hand paa 8 Aarss Tid sig i Holland, Tydschland, Engeland och Franchrige haffde forssøgt. Der hand nu var kommen hiemb til sin kiere Moder, foraarssagede hand hoss hende allerstørste Glæde, efftersom hand haffde lagt sin Tid saa uel an paa fremmede Stæder, och var hendiss eeniste Søn, udi huilchen hun sig ald ære och glæde kunde forvente, och effter at hand haffde veret hoss hende 4 Maaneders Tid, sagde hand tieniste udj hans kongl: Mayttz, høylofflig Ihukommelsse, Kong Christian den 4dis Hoff for en Hoffjuncker¹⁾, huor hand med Opwartning och andet, som hans Stand wdkreffuede, altid lod sig finde redebon och willig, saa at hand der for haffde hanss kongl: Mayttz Yndest och Naade, och effter 5 Aars Tieniste aff høystbemelte hans kongl: Mattz bleff betroit til at vere Oberschenck, huilcken Bestilling hand paa 2 Aars Tid med Berømmelsse forrestod.

Och imidlertid hand saaledis var udj kongelige Maytt Tieniste, bleff hand Ao 1623 tilssindtz effter Gudz Indschydelsse och gode Wenners Tilraadelsse at tiltale erlig och welb: Mand Her Albredt Skiel til Fussingø, Danmarchis Riges Admiral, Raad och Befallings Mand paa Ribberhuss, saauelsom ochsaa erlig och welb: Frue, Frue Berthe Fris om deris kiere Datter, erlig och welb: Jomfrue Anne Skiel, som och anden Julle Dag vdj samme Aar bleff hannem tilssagt, och vare de Festefolck tilssammen udj 6 samfelde Aar. Imidlertid lod hand sig ideligen bruge udi sin Herris Tieniste, baade udi den keysserlige Krig, huor hand reed vnder Hoffanen, saauelsom alle andre Occasioner, huor hand altid beteede sig saaledis, som det en Adelssmand vel eigner och anstaar.

Anno 1629 tog hand sin Affschening fra Hoffue, och bleff hand aff hans kongl: Ma:, høylofflig Ihukommelsse, for sin lange

¹⁾ Ansattes som saadan 4. Marts 1621 (Grundtvig, Meddelelser fra Rentekammerarchivet, 1872, S. 146).

och troe Tieniste naadigst forleent med Aastrup Lehn¹⁾ udi Wendssyssel, och samme Aar den 6 7bris gjorde erlig och welb: Mand Hr: Albret Skiel til Fussingø, Ridder, Danmarchis Riges Raad och Admiral och Befallings Mand paa Ribberhus, hans Brøllup²⁾ med sin kiere Datter, erlig och welb: Jomfrue Anne Skiel, udi Odensse, huor effter de haffue leffuet tilssammen et meget christeligt och ønscheligt Egteschab medt kerlig Omgen-gelse udj 31 Aar och 15 Dage, huor for denne Schilssmiss for-aarsageren [sic] hoss hanss høybedrøffuede effterlate Frue aller-største Sorig och Bedrøffuelse. Dend allerhøyeste Gud, som er ald Trøstens och Barmhiertighedz Fader, styrche och opholde hende udj denne hendis Hiertesorg, och giffue hende Aand och Naade til at bære dette Kaars med Taalmodighed. Vdj dette deris ker-lige Echtschab haffuer Gud allermectigste welssignet dennem med 7 Sønner, aff huilche de fire ere allerede i Herren hensoff-uede, nemblig erlige och welbyrdige Albret Due, Christoffer Due, Niels Due och Otte Due. De, som igien leffuer, ere erlige och welbyrdige Jørgen Due och Jørgen Due³⁾ och Bernt Due. Den allerhøyeste Gud vnde dennem at leffue lenge, deris høybedrøff-uede kiere Moder til Trøst och Glæde.

Huad den slige Mandz Liff och Leffnet ellers angaar, da haffuer hand med dez Fremdragelse altid schichet och forholdet sig gudfrychteligen, christeligen och wel, haffuende altid Gud for Øyen, och holdet hans hellige Ord udj stor Agt och Wærdighed, det gierne aff sin yderste Formue forfremmet, agtet och æret Gudz Ordz Tienere tilbørligen, søgt Gudz Huss och Kirchen flit-tigen, och med største Andacht tit och offte brugt det hellige

¹⁾ Først 17 Aar senere, nemlig 31. Maj 1646, fik han Aastrup i Forlening (Erslev, Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596—1660 S. 31). 1650 ombyttedes dette Len med Ørum (anf. Skr. S. 44).

²⁾ Kort forinden Brylluppet havde Mandrup Due ved et Gjestebud i Malmø under et Klammeri dræbt en Trompeter, men Rigsraadet, hvem Kongen overdrog Sagens Undersøgelse, erklærede 3 Dage før Brylluppet, at dette kunde finde Sted, naar Drabsmanden først havde staaet aabenbart Skrifte (Molbech, Christian IV's egenh. Breve I. 367. Erslev, Rigsraadets og Stændermødernes Hist. i Krist. IV's Tid II. 195. Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. VI. 124).

³⁾ Jørgen Skeel Due († 1701, s. O. Nielsen, Malt Herred S. 40 ff.).

och høyværdige Alterens Sacramente, och ellers udj ald sin Liffs Tid ladet see och kiende end alworlig Iffuer for Gudz Ære och sin egen Sallighed. Imod sin kiere Frue haffuer hand altid beuist en fornufftig och oprichtig Kerlighed, elschet och æret hende inderlige och med ald wenlig och ynderlig Omgængelsse sig saaledis beteed imod hende, at hun nu iche uden allerstørste Hiertens Suck och Bedrøffuelsse kand saffne det wenlige Omlad och hulde Omgængelsse, hand haffde med hende. Imod sin kiere Børn haffuer hand veret en from och mild Fader, aldrig sparendis Middel eller Omkostning paa alt det, som kunde tiene til deris Nytte och Forfremmelsse, och ellers med faderlig Formaa-ning ideligen erindret dennem om deris egen Gaffn och beste.

Imod sin Næste och ieffnlige haffuer hand altid beteed sig trofast och wenlig och med ald høfflig Conversation sig imod en huer wist at comportere. Imod sine Tienere haffuer hand altid veret from och mild, søgt deris beste och Forfremmelsse i mange Maader.

Offuer fattige och arme haffde hand stor Medlidenhed, och gierne imod dennem sig rundeligen och mildeligen beteede, och derfor aff en christelig Omsorg haffuer funderet et Hosspital ved sin Gaard Krastrup, udi huilchet nogle wisse fattige Mennischer med fornøden Føde och Wnderholding aarligen forssiuniss¹⁾. De Skolerss Penge, som aarligen her wed Kiøbenhaffuns Universitet til fatige Studenter distribueris, haffuer handt med 500 Rixdalers Capital forbedret.

Belangende denne sallige Mandz Siugdomb och saligste Endeligt aff denne Werden, da haffuer hand paa et Aars Tid veret meget suag och særdelis plaget aff en hefftig Schørbug, huor til dend store och langvarendis Stilhed saauelsom anden Wederwertighed, hand udj denne Tid haffuer wdstandet, vden Tuiffi haffuer giffuet største Aarsag. Den 20 Augusti nu sidst forleden fich hand de sørgelige Tidender, at Gud haffde kaldet hans kiere Søn, sallig Nielss Due, som var vden Landz och til Heydelberg²⁾,

¹⁾ Mulig er her Oprindelsen til den aarlige Uddeling af Korn og Penge fra Krastrup, der omtales i Hofmans Foundationer III. 516.

²⁾ I April 1656 var Niels Due bleven immatrikuleret i Heidelbergs Universitet

och bleff hand ved saadan sin kiere Søns dødelige Affgang meget sorrigfuld och bekymret, saa hand der offuer samme Dag gich til Sengss. Om anden Dagen befant hand sig med megen Mattighed och Affmechtighed at vere betagen. Huor for hans kiere Frue strax lod hente dend hæderlige och høylærde Mand Doct: Paul Mott, kongl: Mayttz welbestalten Liff Medicum, som brugte alle de Middel, der kunde vere tienlige til at styrche och confortere hannem; men efftersom alle Middel vare forgieffuis, och hans høye Alder ey heller kunde hielpe och befordre de Medicamenter, som til hans Suaghed vare fornødene, saa forøgtis hans Siugdomb dagligen io meere och meere med stor Affmechtighed. Hand laa dog saa stille hen udi allerstørste Taalmodighed, giffuende sin Villie vnder. Gudz Willie, och naar hans kiere Frue beklagede sig offuer hans Siugdomb, bad hand hende, hun schulle giffue sig tilfredz, och sagde: Ieg haffuer annammet saa meget got aff Herren, hui schulde ieg ey och annamme det onde? Ønschede der hoss ideligen, at Gud ville beuare hannem fra langvarig Siugdomb, at hand iche for lenge schulle plagis, thj hand var nu gandsche kiæd aff Werden, och ville gerne och glædeligen forløses der fra, naar det var hans guddommelige Willie.

Den 17 September¹⁾ tog hand sig for neste Søndag der effter at bruge det hellige och høyværdige Alterens Sacramente. Bad der for sin kiere Frue, at hun til samme Tid ville bereede sig til at forrete samme gudelig Werch tillige med hannem. Mens nogle Dage der effter tog hans Siugdomb meget Offuerhaand, saa hand vel merchede, at hans Tid var iche langt borte, huor for hand strax slog sig fra Werden och iche bekymrete sig om noget werdsligt meere, men laa udj allerstørste Taalmodighed, och med¹ idelig Bøn och Paakaldelsse arbeidede paa det æuige, och med allerstørste Forlengssel inderligen lengtis effter en glædelig Forløssning, brugende tit och ofte dette Mundheld: Huad min

(Joan. Agricolae Islebiensis Apophthegmata nonnulla, ed. L. Daae, Christ. 1886, praef. p. XIII). Han døde 31. Juli 1660 (Bricka og Gjellerup, Den danske Adel I. 256).

¹⁾ Faldt 1660 paa en Mandag.

Gud vil, det schee altid, hans Willie er den beste. Item och: Gud, huor lenge schal dog vare saadan Elende?

Den 21 7bris befant hand sig med mercheligere och meere Suaghed betagen. Huor for hand begierede, at mand vilde sende Bud efter mig, at ieg hannem udj hanss Sallighedz Sag kunde betienne. Imidlertid bad hand sin kiere Frue, at hun vilde læsse noget for hannem i en Bog, som hand self flyede hende, om Døden och Dødssens Betenckelse. Men der hun først for Hierdens Such och Graad iche kunde effterkomme hans Begiering, klappede hand hende ved Kinden, bad hende giffue sig tilfredz och lade Gudz Willie were sin Villie, tachede hende der hoss for ald kerlig och wenlig Omgengelse. Och der ieg nu komb til hannem, trøstede ieg hannem aff Gudz Ord, nemblig aff den 68 Pssalme, ad Gud lagde sine Børn en Byrde paa, och ad hand var dem och en Gud til megen Sallighed, oc hoss den Herre Herre ad var [sic] Vdgang fra Døden, och aff Esaias 53: visseligen bar hand wor Siugdomb, och tog vor Pine paa sig etc., item 1 Cor: 10, ad Gud war trofast, hand schulle iche friste hannem offuer hans Formue etc., och med andre trøstelige Spraag aff den hellige Schriff. Da haffuer den welb: sallige Mand, saa snart ieg noget Spraag fremførte aff Gudz Ord, med stor Andact udført det indtil Enden och sielff der hoss begyndt anden, nemblig aff Davidz Psal: 42: Som Hiorten schriger efter Wandstrømmen, saa schriger min Siæl, o Gud, til dig, min Siæl tørster efter Gud, och Psal: 130: Aff det dybe raaber ieg, Herre, etc.; item Psal: 73: Herre, naar ieg ichun haffuer dig, saa skøtte ieg etc.; item Gen: 32: Herre, ieg slipper dig iche, førend du welssigner mig. Och der ieg tilspurde hannem, om hand gerne vil vere tilfredz med den gode Gudz Willie, endten hand ville haffue det med hannem til Liffuet eller til Døden, suarede hand: Ja gierne, huor for schulle ieg begiere lenger ad leffue? her er indted got at wente. Och der ieg sagde, ad Døden var for alle Gudz Børen end sød Søffn, och ad Christus haffde tagen Braaden fra Døden, sagde hand: Loffuet vere Gud, som giffue[r] os Seyr formedelst Iessum Christum. Och [der] hand laa i stor Angist och Mattighed, foreholdte ieg hannem Arbeyderens Exempel i

Wingaarden, at det var nu her Arbeyds Time. Da trøstede hand sig selff och sagde: Afftenen kommer, och Arbeyderen faar Løn. Efter saadan och anden gudelig Samtale er hand bleffuen meddeelt den hellig Absolution och der paa det høyværdige Alterens Sacramente, som hand med sammenlagde Hænder och Hiertens Andagt annammede, och efter ad det gudelig Werch war forretted, opløffte hand sine Hænder, tachede Gud och sagde tuende Gange: Herrens Naffn wer[e] loffuet fra Evighed til Evighed. Och der ieg erindride hannem, ad der var nu ingen Forømmelsse i hannem, effterdj hand var i Christo Iessu, och hans Frelssere haffde foreenet sig med hannem, tackede hand atter inderligen sin Gud, och der paa ynschede ieg hannem Gudz Aandz Widnissbyrd i hans Hierte, der maatte forssichre hannem mit i Døden, at hand var et Gudz Barn etc., och tog saa Affsceed etc.

Siden kallede hand paa sin Søn, welb: Jørgen Due, som da allene var tilstede¹⁾, efftersom welb: Bernt Due nogle Dage tilforn var forreyt offuer til Jüdland, och der hand komb til Sengen til hannem, sagde hand: Ieg formercker nu, at min Tid er ey langt borte, och at Gud haffuer i Sinde at kalde mig fra denne møysommelige Werden, huor for ieg vil til en faderlig och kerlig Affschening troligen formane dig, at du och de andre mine tvende Sønner nest den sande Gudz Frycht, udj huilchen I schal søge ald eders Forfremmelsse, endeligen ochsaa præsterer eders kiere Moder dend tilbørlig Lydighed, Ære och Respect, som I ere hende baade aff Naturen saa och for ald moderlig Omsorg pligtige, och at I ere sandrechtige [sic] med hin anden, som Brødre bør at were, och at I flyer ont Selschab, och stræber effter at tiene Gud och eders betrenge Fæderneland och alle Menischer. Mine Tienere, som haffue tient mig troligen och wel, vil ieg vel haffue afflagt, efftersom de mig haffuer tient, och neffunte nu huer ved deris Naffn. Hand beklagede intet

¹⁾ Senere Tilføjeelse: „Hand er creeret Doctor Iuris i Padua 1654 og døde ugift 1653, som er feil. Hofm. [Dsk. Atlas] t. 5 p. 72. Man seer, hand har levet 1660.“ Forfatteren til denne Notits og et Par i det foregaaende meddelte er maaske Klevenfeldt.

høyere, end at hand iche kunde tage saadan venlig Affschening fra sin kiere Frue, som hand gerne wilde, thj hand vel wiste, at hun for hans Siugdombs Schyld var inderlig bekymret och bedrøffuet och der til med i sig selff meget suag. Dog, sagde hand, haffuer ieg sagt hende min Villie i alting, det findis och schreffuet, och lyste saa Welssignelsse offuer dennem allesammen och sagde: Ieg vil befalle eder den trofaste Gud, som ieg er forssichret aldrig vil forlade eder och alle faderløsse, hand schal vere eder en god Fader i mit Sted. Och der med falt hand udj en liden Slum.

Der Klochen war hen imod 8te om Afftenen, bleff hand tilssindz, at hand endeligen ville aff Sengen och sidde noget lidet paa en Stoel, och endog hans Søn, welb: Jørgen Due, som war hoss hannem tilstede, bad hannem, at hand vilde bliffue liggendis, saa uilde hand dog endeligen op, och der hand nu komb op, och sad paa en Stoel, sagde hand: O Iessu hielp. Och der welb: Jørgen Due formerchede, at hand bleff nogenledis forandret, tog hand noget Slagvand, och vilde giffue hannem noget der af, huilchet hand dog iche ville annamme, men bleff saa stille sidendis, indtil Døden trengte sig nermere til hannem, da hand saa sachteligen och sødeligen ved tvende smaa Such vdj Herren hensoff vdj erlig och welb: Niels Rossenkrandsis¹⁾, hans kiere Søns, welb: Jørgen Dues, erlig och welb: Fru Daaritte Daaess²⁾, Fru Lissabeth Hertvig³⁾, welb: Jomfru Wibeche Langehs, welb: Frue Pernelle Rossenkrandz⁴⁾, welb: Jomfru Bertte Skiels och andre gaat Folches Neruerelsse, effter at hand haffde leffuet udj denne elendige Werden vdj 63 Aar 4 Maaneder och 8te Dage⁵⁾, som var hans gandsche Alder.

¹⁾ Niels Rosenkrands til Stovgaard var faa Dage forinden, 11. Sept. 1660, bleven trolovet med Mandrup Dues Hustrus Broderdatter, nedenfor nævnte Berte Christensdatter Skeel (Skeel, Optegn. om Fam. Skeel S. 248).

²⁾ Enke efter Gregers Krabbe til Torstedlund.

³⁾ Lisbet Hartvigsdatter, Korfits Mormands.

⁴⁾ Gunde Rosenkrands's Hustru.

⁵⁾ Hans Dødsaar nævnes ikke, men maa være, ikke 1659, som det i Almindelighed hedder, men 1660, da der siges, at han var gift i 31 Aar og

Christoffer Due.

Anlangendis erlig och welb: Christoffer Duess til Krastrup, kongl: Mayttz welbestalter Ritmester, hanss adelige Herkombst, berømmelig Liff och Leffnetz Frembdragelsse oc sidste oc sallig Affschening fra denne Werden, da er hand fød paa sin fæderne Gaard Halkier Anno 1632 den 17 Nouembr: af disse erlige och welb: Forældre. Hanss Fader war erlig och welb: Mand Manderup Due til Halkier, kongl: Mayttz Befallings Mand paa Ørum Slott och Land Commissarius vdj Jydland. Hanss Moder er erlig och welb: Frue, Frue Anne Skiel til Heyned¹⁾ Hanss Morfader var erlig och welb: Mand Hr: Albret Schiel til Fussingø, Ridder, Danmarchis Riges Raad, Admiral och Befallings Mand paa Ribberhuss. Hanss Mormoder var erlig och welb: Frue, Frue Berte Friss. Hans Morfaders Fader war erlig och welb: Mand Christen Skiel til Fussingø, Danmarchis Riges Raad och Befallings Mand paa Aakier. Hanss Morfaders Moder war erlig och welb: Frue Margrete Brahe til Wlstrup²⁾. Hans Mormoders Fader war erlig och welb: Mand Niels Friss til Hessel-aager, kongl: Mattz Befallings Mand paa Trannekær. Hans Mor-

15 Dage, og vi vide, at hans Bryllup virkelig som ovfr. anført stod 6. Sept. 1629 (Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. VI. 124); desuden bekræftes dette Aarstal bl. a. ogsaa ved, at Sønnen Niels Due, hvis Bortgang var kort forud for Faderens, døde 31. Juli 1660. Naar da Mandrup Dues Alder ovenfor ansættes til 63 Aar, maa enten hans Fødeaar rettes til 1597, eller ogsaa maa Tallet 63 forandres til 64, ligesom de 4 Maaneder maa rettes til 3 Maaneder. — 22. Sept. 1660 fik Fru Anne Skeel kongelig Tilladelse til at lade „drage“ i Ligstuen hos hendes afgangne Husbond Mandrup Due (Sjæll. Tegn.). Hvorledes et Kongebrev af 21. Sept. s. A. allerede kan betegne hende som Enke (Skeel, Optegn. om Fam. Skeel S. 215), er uforstaaeligt, med mindre Datum er urigtigt. Naar V. S. Skeel (anf. Skr. S. 216) siger, at Mandrup Due ligger i Selde Kirke (i Salling), maa det dog bemærkes, at dette ikke fremgaar af de af ham citerede Kilder (jvfr. Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV. 193).

¹⁾ Den opadstigende Fædrenelinie udelades her, da den stemmer med Angivelserne ovenfor om Faderen; kun skrives Farfaderens Moder Helvig Wrangel her til Fænow og Farmoderens Moder Kirsten Kaas til Ullerupgaard.

²⁾ Ulstrup erhvervede hendes Mand 1579 ved Mageskifte med Kronen (Skeel, Optegn. om Fam. Skeel S. 106). Hun var en Datter af Otte Brahe til Knudstrup.

moders Moder war erlig och welb: Frue, Fr: Wibeche Gyldenstiern aff Iffuersnes.

Widere her paa dette Sted at opregne agtis w-fornøden, særdeelis effterdie det er witterligt, hanss adelig Herkombst at were ypperlig, och hannem at were fød och baaren aff god och gammel Adelstamme baade paa fæderne och møderne Side.

Hanss kiere Forældre haffue strax, effter at de med denne deriss vnge Søn vaar bleffne welssignede och begaffuede aff Gud, hafft stor Omhue for hannem Herren igien at opoffre, och der for haffuer de ved den hellige Daab ladet hannem indliffue vdj Gudz Kirche och Meenighed och siden som christelige Forældre ladet hannem oplære udi Gudz sande Frycht och med største Flid holt privatos præceptores hiemme hoss sig selff til hannem saauelssom hanss andre Brødre, som kunde tillige informere dennem vdj boglige Konster: Och er hand bleffuen hiemme udj sinne kiere Forældris Huss indtil Anno 1646, da hand bleff forssendt til det kongelige och adelige Academie Soerøe, der sig widre udj boglige Konster, adelige Exercitier och andre Dyder, som hans Alder kunde wdkreffue, at qualificere.

Anno 1651 haffuer hans kiere Fader det for raadeligt och hannem nyttigt eragtet at forschiche hannem udi fremmede Lande, sig der widre vdi alle adelige och hannem wel anstaaende Dyder at perfectionere, huor for hand tillige med sin kiere Broder, erlig och welbyrdig Jørgen Due, och deris forordnede Hoffmester, som war hæderlig och høylærd Mand Doctor Christian Ostensfeld, medicinæ professor her udi dette kongelige Universitet Kiøbenhauffn, udj samme Aar tog sin Reyss offuer Hamborg igiennem Stiftt Bremmen, Graffschafft Oldenborg och Friessland til Holland, och for Stedens Commoditet och adschillige Exercitier opholdt sig til Leyden¹⁾ indtil paa Foraared Anno 1652, och imidlertid wed giffuene Leylighed besaa de fornemste Stæder och Academier i Nederland. Och efftersom det churførstelige brandenburgische Hoff daa holtis til Cleve, reiste hand did hen, och effter sin kiere Faders Ordre sig nogen Tid lang op-

¹⁾ Jvfr. Personahist. Tidsskr. II. 197.

holdte. Der fra begaff hand sig in Aprili ad Tydschland offuer Cøln och paa Weyen besaa de fornemme nederlendsche Guarnisoner ved Rhenen saauelsom och de fornemste Stæder, Maintz, Franckfort, Heidelberg, Stutgart, Tübingen, huor hand sig effter sin kiere Faders Ordre opholdt indtil hen paa Sommeren, och som det túbingsche Universitet da først effter den langvarige thydsche Krigs Forstørring bleff aff Førsten aff Wirtemberg igien opretted och bragt paa Foede ved adschillige lofflige Constitutioner, bleff hand med andre dansche Cavallerer aff hans førstelige Naade aff Wirtemberg meget affholden och med sin welb: Broder for deris Weldragenhed och gode Conduite höss det wirtembergische Hoff synderligen caressered. Paa Someren samme Aar begaff hand sig til Strasburg, och for Stedenss mangfoldige Commoditeter ved adschillige adelige och militarische Exercities forbleff der indtil Foraared Anno 1653, daa Richsdagen var begynt at holdis til Regensburg, huort hen hand sig begaff, och sig til største Nøtte och Forfremmelsse forbleff paa nogle Maaneders Tid, och ved den Anledning, som sig begaff ved vor allernaadigste Herres och Konges extraordinari Ambassadeur til samme Richsdag, Hr: Christian Graff von Rantzov, giorte sig bekiendt och affholden hoss de fornemste Hoffe, som aff gandsche Thydschland och omliggende Lande der paa en Sted vare forssamlede. Der fra reiste hand igennem Beyerens offuer Landshut, Mønicher [sic], Auxburg, Ingolstad, Ulm, och komb igien til Strasburg, huor hand fandt for sig sin kiere Faders Ordre at reysse ad Italien, och effter ad hand haffde seet och besøgt de omliggende førstelige Hoffe, Baden, Durlach, Birckenfeldt, samt de fornemste Steder, Brisack, Freiburg, Basel, begaff hand sig genom Svitserland och Pünter¹⁾ til Milan, och reiste saa der fra langs Lombardien offuer Bergamo, Brescia, Verona, Mantova och Padova til Venetien, huor effter at hand sig nogen Tid haffde opholdt, begaff hand sig tilbage til Padova, huor hand forbleff Aared offuer indtil Sommeren Ao. 1654, och imidlertid giorte sig Tiden och Steden saare nøttig med største Vindschibelighead

¹⁾ Graubünden.

at lære Landetz Schich och Spraag, øffuendiss sig ideligen udi adtschiellige adelige Exercitier och andre Høfflighedz Øffuelsser, fornemmeligen Riden och Fegten, udj huilche Exercitier Academiet til Padua den Tid med berømte Mestere var forssiuned, och som hans Sind och Idret altid var at giøre sig capabel och kyndig udi Krigswessen til at tiene sit Fæderneland, lod hand intet forsømes, som did kunde høre, at lære, saa som Fortification, Ritzen, fast alle militarische Exercitzer til Hest och Fodz, huor udj hand och erlangede, en sønderlig Adresse. Och effter at hand saaledis haffde opholt sig nogen Stund til Padova, begaf hand sig der fra igiennem Feraræ och Bologna til Fiorenza, huor hand forbleff paa en to Maanederss Tid, och imidlertid gjorde sig bekient vdj Grosshertzogenss aff Florentz Hoff, huor hand och for sin Schichelighedz Schyld var meget affholden. Imod Vinteren reyste hand offuer Siena til Rom, och der fra tog sin Reysse strax paa Napoli, och effter at hand haffde beseet denne fornemme Bye saauelsom andre Stæder der i Kongeriget, saa som Capua, Fondi, Nola, reyste hand tilbage igien til Rom, huor hand sig paa et halff Aars Tid stille opholte. Anno 1655, der hand haffde faaet sin kiere Faders Ordre at forføye sig hiemb udi sit Fæderneland, tog hand sin Reisse fra Rom paa Loretto, der fra igiennem Ancona, Sinogallia, Fiorenza, Luca och Pisa til Livorno och siden der fra offuer Genova igenom Savoien til Marseillen. Begaff sig saa strax til Paris vdj den Meening sig der nogen Tid at opholde, men efftersom hans Faders Ordre, som hand der atter fant for sig, det icke vilde tilstede, saa maatte hand strax begiffue sig paa Reysen. Gich der for med Posten paa mange smucke Steder igiennem Lion paa Geneve och siden der fra igenom Schvitzerlandt offuer Ingolstad, Regensburg, Passow til Wien, och besaa der Keysserens Hoff, och efftersom Tiden icke vilde tilstede hannem at holde sig der lenge oppe, reyste hand strax der fra til Prag, och ankomb siden til Dresden, och effter at hand haffde giort sig noget bekendt udj det churførstelige Hoff der sammesteds, gich hand offuer Leipsig och Magdeburg igenom Brunsvig och Luneburg lige paa Hamburg.

Effter at hand nu saaledis paa 4 Aars Tid haffde veret udj

fremmede Lande, nemlig Holland, Tydschland, Italien och Franckrige, haffuer hand efter sin kiere Forældris Anordning forføyet sig hiemb udj sit Fæderneland igien, huor hand A^o 1655 Julle Aften lyckeligen och vel ankomme tillige med sin kiere Broder, welb: Jørgen Due, til Ørum, och forbleff der udj 3 Maaneder, huor efter hand forreyste her offuer til Kiøbenhaffn, och sagde Tieniste udj hans kongl: Mayttz, voris allernaadigste Herris, Hoff for en Hoffjuncker, vdj huilchen sin Tieniste och Bestilling hand altid haffuer ladet sig finde trovillig, flittig och lydig imod sin Herre och Koning och udj sin Opvartning altid beflitted sig paa, at hand kunde meritere hanss kongl: Mayttz Gunst och Naade. A^o 1657, der denne wlyckelige Krig kom paa imellom Suerig och Dannemarch, haffuer hand som en tro Patriot aff Kerlighed til sin Herre och sit Fæderneland præsenderit høystbemelte hanss kongl: Ma^{ttz} sin Tieniste, och efftersom hans Hu och Tancke altid haffuer veret til Krigen, och hand altid haffuer hafft den Intention, at hand udi Krigen vilde søge sin Fortun, saa haffuer hand, endog hand vel paa fremmede Stæder kunde haffue bleffuet avanceret udi Krigssvæssen, heldst vildet præstere sin egen Herre och Fæderneland dend Tieniste, huor for høystbemelte hanss kongl: Mayttz beviste hannem den Naade och gaff hannem et Compagnie tilhest vnder Obrist Ienssis¹⁾ Regiment, huilchet Compagnie hand haffuer commanderit och ført med stor Berømmelsse och udj alle Occasioner, huor hand enten bleff commanderit, eller och hans egen Ære hannem tilsagde, frimodig och kieck som en retschaffen Cavallier sig forholdet, særdelis udj Stiff Bre-men, huor hand for Stade bleff ilde quæst och saaret. Vdj samme Aar, der den suensche Armee laa for Frederichsode, bleff hand commanderit udj et Vdfald paa Fienden, vdj huilchen Action hand lod see och kende allerstørste Courage, saa at hans Hest bleff schøtt vnder hannem, och hand self med allerhøyeste Pericul vndkom.

Neste Aar der efter, der den roschildsche Fred bleff sluttet, och mand formeente, alting her at schulle vere i fredelig Tilstand,

¹⁾ Jens v. Hadersleben.

sich hand tillige med andre hans Mayttz Officerer sin naadigste Affschening, och sich samme Aar effter Gudz egen Indschydelsse och sine kiere Forældriss Tilraadelsse i Sinde at lade tiltale erlig och welb: Frue, Frue Sophia Rossenkrandz, sal: Her Anderss Billes til Damssboe, om hendis kiere Datter, erlig och welb: Jomfrue, Jomfrue Lissabeth Bille til Vindemoffergaard, som och bleff hannem tilssagt anden Pindtzedag¹⁾ paa Løgssmosse. Imod huilchen sin kiere Festemøe hand altid haffuer bevist fornufftig och oprigtig Kierlighed och særdelis beflittet sig paa at præstere hendis kiere Moder ald tilbørlig Lydighed och sønlig Respect, saa at hans høfflige Omgængelsse och berømmelige Comportement iche uden stor Sorg kand efftertenckiss och saffnis hoss dennem.

Anno 1658, der Krigen paa ny begyndtis imellom Suerig och Dannemarch, och Fienden saa w-formodeligen gjorde Indfald her paa Sælland och udj en Hast belagde Kiøbenhaffn, war denne sl:ge Mand och her inde vdi Byen²⁾, och vdi Beleyringens Tid lod sig finde ferdig och willig til ald den Tieniste, aff hannem kunde vdrettis. Men effter at Jydland fra Fienden war bleffuen befriet, haffuer hand til Schibs sig did forføyet och paa sin egen Bekostning der oprettid et Compagnie til Hest vnder General Maior Tramp, och er hand forbleffuen ved samme Regiment, indtil den Attacque scheede paa Fyen, huor hand och var med och holt sig mandeligen och wel, særdeliss udi det lychelige Slag, som stod for Nyborg, huor hand bleff ilde quæst, saa hand der offuer tog sin Død och bleff paa Walstedet, den 14 Novembr: A^o 1659, effter at hand haffde tilbragt sin Tid her i Werden vdi 27 Aar, ringer 3 Dage.

Denne sallige Mand haffuer udj alle sine Actioner baade med sin gode Conduite saauelsom ochsaa sin høye Courage giort sig selff renommerit, och der offuer aff alle høye och laffue er bleffuen æstimerit for en vaillant och taffer Cavallier. De høye Officerer, som hannem haffuer commenderet, giffue hannem dend

¹⁾ 31. Maj.

²⁾ Jvfr. Nielsen, Kjøbenhavns Diplom. V. 425, 501.

Rennomee, at hand altid lod sig finde frimodig och kiek til at exsequere alt det, hannem bleff commenderet, och lod sig intet høyere vere angelegen end sin Herris Tieniste och sin egen Ære och Reputation. Aff dem, som vaare vnder lige Commando med hannem, haffuer hand dend Berømmelsse, at hand iche gerne bleff tilbage, huor nogen Ære var at indlegge, och aldrig sparede Liff eller Blod, naar det var hans Herre och Fæderneland til Tieniste. De, som haffue veret vnder hannem och commenderet aff hannem, vide iche noch at berømme hans høfflige Comportement imod dennem och hans frimodige Hierte til at anføre den- nem, naar fornøden giordis.

Dette er nu denne salige Mand[s] Liffss och Leffnetz Frem- dragelsse her i Werden, huilchet vel ssiunis at vere kort, men effterdj hand haffuer tilbragt den korte Tid her med Berømmelsse, hand och sig selff til en æuig Affmindelsse haffuer lat sit Liff vdj sin Herriss och Fædernelandz Tieniste och udj en saadan herlig och lychelig Victoria, saa bør hans Naffn iche at glemmis, och endog hans høybedrøffuede kiere Moder och andre hans gode Venner offuer saadan hans w-formodelige Affgang kunde vere bekymrede, saa er det dog dennem en Trøst och Glæde, at hand er død udj sin Herris og Fædernelands Tieniste, och at hand det Liff, huilchet hand haffde consaceret Gud och sit Fæderneland, och haffuer endet med Berømmelsse for sit Fædernelandt.

**Jørgen Carstensen og Joh. Lorentz Castenschiold,
Fader og Søn.**

Ved **Fr. Krarup.**

Iblandt de fjernere Besiddelser, der i Tidernes Løb knyttedes til den Danske Krone, har næppe nogen i større Sympathi klynget sig til Moderlandet end de smaa Vestindiske Øer. Ligesom denne Følelse jævnlig har ytret sig, naar Modgang hjem-søgte Moderlandet, saaledes har Samstemningen ogsaa givet sig Udtryk i den forholdsvis hyppige Overførelse til Danmark af Slægter, der forud i Vestindien havde fundet Hjem og Trivsel. Som saadanne kunne nævnes nobiliterede Slægter som Castenskjold, Oxholm, den yngre Slægt Moth og Bretton foruden borgerlige Familier som v. Holten, Mogens, Markoe, Durloo o. a. fl.

En af de mærkeligste af disse Slægter baade ved sine senere Medlemmers sociale Stilling og ved sin typiske Oprindelse af jævn Dansk Herkomst er Castenskjolderne; men da netop denne dens Oprindelse er gaaet i Glemme, skal der herved paa Anmodning¹⁾ meddeles nogle Oplysninger om Slægtens vestindiske Led, hentede navnlig fra den Del af Colonial-Papirerne, der opbevares i Gehejme-Arkivet²⁾.

Den hidtil ældste kjendte Stamfader, den 1745 nobiliterede Johan Lorentz Carstens, var født paa S. Thomas, efter Stamtavlen Angivelse 1705 $1\frac{3}{5}$. Men forud for ham kjendes endvidere hans Fader, Jørgen Carstensen fra Flensborg, der fra 1694 forekommer paa S. Thomas som „Bottelerer“. Dette var en ganske underordnet Stilling ved Handelen og lønnedes med det beskedne Beløb af 3 Rdl. om Maaneden, hvad der paa det nærmeste svarede til en menig Soldats Lønning. Efter Kontrakterne vare saadanne Folk bundne til Tjenesten i 3 Aar, og Jørgen

¹⁾ Gjennem Redaktionen fra Hr. Redaktør Hiort-Lorenzen som Bidrag til en ny Udgave af den Castenskjoldske Stamtavle.

²⁾ Det har ikke været anset for nødvendigt at gjøre udtrykkelig opmærksom paa, hvor den følgende Fremstilling mulig kunde afvige fra det forhen Antagne.

Carstensen kvitterede ogsaa endnu 1696 for den omtalte Løn, men i Virkeligheden var hans Stilling af en bedre Beskaffenhed, end det saaledes kunde synes. Hans Morbroder var nemlig selve den daværende Gouvernør der paa Øen, hans Byesbarn Johan Lorenzen¹⁾ eller, som han selv kalder sig, Johan Lorentz. Denne, en meget paaskjønnet og dygtig Embedsmand, havde netop draget sin Søstersøn til sig for at gjøre hans Lykke, hvad der ogsaa efterhaanden opnaaedes. Lorenz's Kone († i Aug. 1700) havde af et tidligere Ægteskab (vistnok med Lucas Volkersen) en Datter, der synes at være blevet Jørgen Carstensens Hustru og at have bragt ham nogen Formue. I hvert Fald erhvervede han sig en Plantage i Byens Nærhed i Moskito Bay og fik ved Joh. Lorenz's Død 1702 $\frac{10}{6}$ ved Testament en Tredjedel af dennes Efterladenskab. Dog anfægtedes Testamentet af hans 2 Brødre i Throndhjem, de velstaaende Handelsmænd Jacob²⁾ og Henrik³⁾ Carstensen, der mente sig forurettede til Gunst for de testamentariske Arvinger: Jørgen Carstensen, dennes Søster Ellen (gift med Matthias Hansen i Flensborg) og disses Søstersøn Adrian Cornelisen Lantz, der ogsaa dengang opholdt sig i Vestindien. Men Striden henstilledes til Afgjørelse af Compagniets Direktører i Kjøbenhavn, og Resultatet blev, at Jørgen Carstensen af Boet udbetalte de 2 Brødre i Norge tilsammen 1000 Rdl., men Søsteren i Flensborg 3089 Rdl. 1 Mk., hvilken sidste Sum altsaa omtrent maa være den Trediedel, som tilfaldt hver af de testamentariske Arvinger.

Fra denne Tid af synes det, som om Jørgen Carstensen

¹⁾ Havde fra 1684 været i Compagniets Tjeneste, først som Assistent og tilsidst som Vice Commandant. En Broder af ham, Jørgen Lorentzen Maasbøl, døde i Vestindien o. 1693, da han netop var bestemt til at spille en ledende Rolle. Hans Tilnavn gjør det rimeligt at søge Familiens Herkomst i Landsbyen Maasbøl, Rylskov Sogn i Angel. Et Maleri der i Kirken (Trap: Slesvig S. 480) fortjente maaske i denne Sammenhæng en fornyet Undersøgelse.

²⁾ Eller Ebbe. Hans Navn gjenfindes siden i Norge som Fornavnet Ebbe Carsten (ex. gr. E. C. Rosenvinge i Throndhjem [* Else Monrad f. 1779], fhv. Statsraad E. C. Hertzberg).

³⁾ Efterslægt af ham skal endnu forekomme i Bondestand i Norge (Medd. af afdøde Forstander Hornemann i Throndhjem).

hurtigt gaaer frem til en mere bemærket Stilling. Lorentz's Død gav Anledning til en kort, men livlig Kamp om Valget af en foreløbig Afløser, hvori Cpt. Claus Hansen sejrede over Bogholderen Jochum v. Holten. Ved denne Lejlighed synes Jørgen Carstensen dog ikke at nævnes, men da Striden bryder ud igjen efter Claus Hansens Død (1706 $\frac{8}{2}$), og Valget paany staaer mellem Holten og Jørgen Carstensens „Svoger“ Didrik Magens (egtl. Mogensen), vinder den sidste kjendeligt den almindelige Stemning, men den første opnaaer Pladsen. Da nemlig Carstensen staar op i den buldrende Forsamling med Spørgsmaal til Svogeren, om han nu ogsaa vilde modtage Embedet, og da Svaret blev Nej, erklærer, at Magens da heller ikke skulde tvinges, og proklamerer i det Samme v. Holten som Interims Gouvernør, uden at Nogen gjør egentlig Indsigelse derimod.

Til Grund for Lidenskabeligheden i denne og lignende Bevægelser laa en tydelig og bevidst Misfornøjelse med de bestaaende Forhold. Styrelsen var indrettet paa de Forhold og Tider, da den oprettedes; men det, som dengang var endog tildels en Forbryder Coloni, var nu i Medfør af gunstige Handels Conjunkturer og navnlig som Følge af den Danske Regerings Neutralitet voxet op til et Handels Centrum, hvor store Værdier omsattes og indbringende Fortjeneste kunde hjembringes. Beboerne følte sig da mere end før, og den Formynder-Rolle, der tidligere passede sig for Regeringen, tiltalte ikke længere. En Deputation afsendtes da 1706 med Ønsker og Klager til Kjøbenhavn, men opnaaede ikke det Begjærede. I denne Sendelse deltog Jørgen Carstensen ikke personlig, men betegnes dog som en af de Værste blandt de Opsætsige. Derimod aflagde han et Besøg i Danmark 1708, da han sammen med sin omtalte Søstersøn Adrian Cornelisen Lantz begav sig til Kbhvn. med et af Compagniets Skibe.

Inden han drog ud paa denne Rejse, oprettede han 1708 $\frac{23}{4}$ et gjensidigt Testamente med sin Hustru, hvis Navn viser sig at være Margrethe Volckers, som siden efter hans Død ægtede 1722 Jakob Magens, Stamfaderen til den nulevende Familie af dette Navn. Fællesboet synes da efter Tidens Lejlighed at have haft en betydelig Værdi, idet der forud for den Længst-

levendes eventuelle nye Ægteskab skal udbetales Børnene 3000 Stück van Achten (omtrent det Samme som Rdl.) og derhos forbeholdes dem Ret til at gaae i lige Arv. Siden sés han ogsaa 1712—13 paa sit eget Skib at afgaae fra S. Thomas til Amsterdam, saa at han fik god Lejlighed til at anstille Sammenligning mellem Forholdene i Europa og Vestindien, hvad der ikke gav disse sidste nogen større Tiltrækning. Derude var imidlertid Gouvernør v. Holten død 1708 ²¹/₁₂, og Colonien havde atter forsøgt at skaffe sig en Øvrighed efter sit eget Hoved ved at vælge den førnævnte Did. Magens til Interims Gouvernør. Denne Gang fik de imidlertid ikke Direktionens Bekræftelse, men maatte istedenfor antage den udsendte Mikkell Crone, der døde 1716 ⁹/₈, hvorefter Erik Bredal blev hans Efterfølger, der atter 1724 afløstes af Schouthbynacht Thamsen, som snart døde og erstattedes 1726 med Commandør-Capt. Suhm.

Den ulmende Misstemning havde dog trods denne tilsyneladende rolige Udvikling ikke kunnet dæmpes. 1713 lagde den sig vel foreløbigt ved Lucas van Beverhouts Vægning mod at medunderskrive et Klageskrift; thi nok vilde han være med, „saalænge Civilitet kunde gjøre det“, men Oprører vilde han ikke være. Dog allerede 1715 blev Modsætningen igjen saa skarp, at Beboerne afsendte en ny Deputation til Kjøbenhavn bestaaende af Jørgen Carstensen, Jakob Magens og Jan de Windt. Den blev i det Hele modtaget med megen Høflighed, men dens egentlige Hensigt, der mentes at være den, at faae Øen bragt i umiddelbar Afhængighed af Kronen, kunde selvfølgelig ikke indrømmes.

Naar Jørgen Carstensen er død, vides ikke bestemt; men allerede 1721 ¹⁰/₂ anføres hans Enke paa Skattelisten og saaledes fremdeles, indtil hendes Plads der fra Slutningen af 1722 optages af Jakob Magens som hendes nye Ægtemand.

Som det formentlig eneste overlevende Barn af Jørgen Carstensens Ægteskab var Sønnen Johan Lorentz Carstensen eller Carstens fra Ungdommen af en velstaaende Person, der ogsaa i Stiffaderen havde en formuende Slægtning. Hans første Optræ-

dende er da heller ikke afvigende fra den under slige Forhold ret velkendte. Med en Capitain Christian Krabbe, der forekommer paa S. Thomas 1725—38 i mindre priselige Forhold, synes han at have staaet i intim Forbindelse. 1729 kom han, sammen med 3 andre Beboere, i Strid med de foresatte Borger-Officerer og nægtede dem Lydighed, indtil Gouvernør Suhm uden at imponeres af de Tiltaltes kavalmæssige Optrædende arresterede dem paa Fortet, hvorpaa Carstens fandt sig i at afgive „nøjagtig Deprecation“ d. v. s. en tilfredsstillende Afbigt.

Allerede 1725 havde han fra Amsterdam indgivet en frugtesløs Ansøgning om Pladsen som Gouvernør efter Thamsens Død¹⁾, og 1728 skal han have ægtet Jakoba v. Holten, en Datter af den førnævnte Gouvernør Jochum v. Holten, og havde derved faaet Svogerskab i Moderlandet, hvor bl. A. en Broder af hans Kone var Artilleri-Officer. Til dette Land stod hans Hu, saa at han allerede 1733 begav sig over Havet efter sin Forklaring for at søge sig Bopæl i Hjemmet. Dette skete dog ikke, hvorimod han købte en Aktie i Vestindisk Compagni paa 10000 Rdl., der oprindelig lød paa afdøde Raadmand Schupp i Kjøbenhavn, hvorfor han ogsaa siden var en af de Aktionærer, der erhvervede sig Plantager paa S. Croix. Dels ene, dels i Forening med Andre, sendte han endvidere Vestindiske Varer paa sit eget Skib, Jomfru Jacoba, til Danmark og Europa, dog ikke til Kjøbenhavn, hvad der ifølge Compagniets Rettigheder ikke var tilladt. 1734 kom han tilbage fra sin Danmarksrejse og overbragte Direktionens Breve til Gouvernementet.

Allerede før denne sin Afrejse fra S. Thomas var han traadt i Forhold til de Mähriske Brødre, der 1733 sendte deres første Missionærer til Vestindien. Anbefalede til ham fandt de god og trofast Støtte i hans Hus, om det end bemærkes, at deres Opfordringer om Omvendelse faldt ham til Besvær. Men da Menigheden siden er i Trængsel og Missionærerne i Fængsel, trø-

¹⁾ Han benytter ved denne Lejlighed et Vaabensegl med en springende Hjort bag Stammen af et løvrigt Træ, hvilken Fremstilling nu gjenfindes i første Felt af det Castenskjoldske Vaaben (hvis tredje Felt er taget af det Holteneske Seglvaaben).

stede han de forfulgte Negere, besøgte de Fangne, bespiste de Anholdte, plejede den syge Missionær Frid. Martin i sit eget Hjem og viste sig i Alt som en mægtig og hjertelig Velynder. Da Grev Zinzendorff selv 1739 besøgte Missionen, husedes han af Carstens, der fik ham til at holde Forklaringer og Andagts Øvelser for Husnegerne¹⁾. Ogsaa betalte han Afgifterne for „de Bøhmiske Brødre“.

Under alt dette florerede hans Bedrift. Flere Befuldmægtigede styrede hans Sager, og betydelige Summer vandrede aarligt fra Compagniets Kasse over i hans, men ogsaa omvendt, som da han 1736 maatte betale 666²/₃ Rdl. til at opbygge et Hospital som en mindelig Bøde for „ubesindede Ord“, udtalfe ombord paa hans Brigantine Jacoba, da den engang i Sommeren laa sejlferdig i Havnen. Ogsaa private Udlaan bevidne hans Overflod, som naar Gerhard Lauritzens Bo paa S. Croix findes at skyldte ham 9000 Rdl.

1741 forlod han sidste Gang S. Thomas for at fæste Bo i Danmark, hvor han erhvervede sig Knabstrup, adledes²⁾ 1745, døde 1747 og begravedes i Helsingør, hans Hustrus Familiehjem.

En samtidig Beretning om Christiansborgs Slots Brand 1794.

Meddelt af Dr. L. Daae.

I nærværende Tidsskrifts 1 R. II. S. 357—359 har jeg i sin Tid ladet trykke „Et Øienvidnes Beretning om Struensees og Brandts sidste Øieblikke“ efter et Brev af Valentin Knudsen, om hvilken Brevskriver senere (Personalh. Tidskr. 1 R. III. S. 287) Pastor Jantzen i Gjentofte har meddelt nogle Oplysninger. Samme Valentin Knudsen har ogsaa nedskrevet en Beretning om Christiansborgs Brand 1794. Vist-

¹⁾ Se herom Oldendorps Missionsgeschichte SS. 471. 582. 590 f. 567 ff.

²⁾ I Hovedbog for S. Croix 1747 skrives hans nye Navn Carstenskiold og Charstenskiold.

nok mangler der ikke paa andre og udførligere Skildringer af denne sørgelige Begivenhed, men ikke destomindre tør maaske det følgende Brev være Trykken værd som en frimodig Fortælling om en Ulykke, der offentlig neppe omtaltes med saa stor Uforbeholdenhed.

Kjøbenhavn den 1ste Martii 1794.

Hjertelskte Allerbeste Søster!

Aldrig havde jeg troet at skulle faa Aarsag til at melde dig saa bedrøvelige og ulykkelige Ting som i Dag: Christiansborg, det stolte og mageløse Christiansborgs Slot er — — ikke mere!

Mange Millioner ere blevne et Rov for Ildens fortærende Lue. I Ondags Eftermiddag den 26de Febr. Kl. 3 quarteer paa 4re begyndte det at klemte 3 Slag som er Tegn til Skorstens Ild, man sagde strax det var paa Slottet, altsaa brød ingen sig meget derom; dog erfarede man snart at der var Ild i Prinds Christians |Arveprinds Friedrichs Søns:| Værelser, jeg gik ogsaa derhen og stod paa Ridebanen, saae Røgen slaa stærkt ud af Vinduerne i den Etage over Ridder Sahlen og i Mezaninen oven over, men som Røgen mindskede forneden og slog næsten alene ud af 2de Mezanin Vinduer; de derinde havde faaet Slangerne af 4re Sprøiter op til sig, troede jeg, at Brandmajor Boye lunge allerede var Mester over Ilden, derfor gik jeg bort, saasom det just havde begyndt at fryse temmelig og det blæste stærkt af Syd-Øst, gik jeg hjem; saasnart jeg var kommen ind ad Døren slog Trommen, og strax derpaa blev slagen General-Marsch af 12. 18 og 24 Trommer med Piber langs af alle Gader, da fik man at vide, at Brandmajoren Kl: 5^{1/2} slet havde overgivet Ilden. —

Livvagts Soldater, Musqueterer, Matroser, Staldfolk og andre bleve kaldte op paa Loftet for at slæbe bort, men det var umuligt, Loftet var næsten overalt tilproppet med mange hundrede Tylder Stillage Bræder, Stillage Bokke, mangfoldige tykke Fyrre og Ege Planker, samt uhyre Bunker af Høvel og Hugge Spaaner, som vare der opdyngede, tilmed gjorde Røgen al Redning deroppe forgjæves, saa at de som kunde finde Udgangene løbe ned igjen, men de som vare komne altfor langt derfra bleve kvalte af Røgen og indebrændte.

Klokken halv Syv slog Ilden mange Steder ud af Taget nedad den Fløy som vender mod Proviant Gaarden.

Paa Hjørnet af samme Fløy ud til Ridebanen, nemlig deroven over, hvor Ilden var kommen fra, brændte Taget i fuld Flamme og nærmede sig hen til Taarnet, Klokken 8te begyndte Lugerne paa Taarnet at brænde. Klokken 9 sank Klokkerne og sloge ned i Riddersalen, hvorved den med Et kom i lys Lue. Kl: 9 $\frac{1}{4}$ faldt Taarnet ganske sødelig ned. Da var ingen meere Redning, og nu begyndte Ilden i Tagene og i de øverste Mezanin-Værelser ud til Ridebanen, til Proviantgaarden og til Slotspladsen, tilsidst kom Ilden i den Fløy ud til Kirken og Kl: henimod 11 stoed den heele Qvadrat i lys Lue for oven og brændte alt meere og mere needad. Da Klokken var over 12 begyndte Kirken at brænde og Kl: 4 om Morgenen laa heele Slottet, Kirken, den Bygning hvor Vogn Remisserne ere under og Garder Stalden med, alting er brændt, hvad brænde kunde lige ned til de Gevælfte Kjeldere, dog ere endogsaa Gevælfterne paa nogle Stæder slagne igennem af de svære Laster der faldt derpaa.

Begge Stald Fløylene, hvor Buegangene ere under og Riide-Huuset ere blevne staaende og ere aldeles ubeskadigede.

Den største Lykke var, at Canzellie Bygningen, Proviant Gaarden og Arsenalet bleve staaende; thi havde Ilden kommet i Arsenalet og til de der liggende mange Millioner fyldte Patroner, Bomber med viidere, da var baade Christianshavn og den største Deel af Kiøbenhavn bleven forvandlet til en Steenhob og mange Tuusind Mennisker derunder begravet,

Stormen varede ved den hele Nat og Luften var fuld med gloende Kull, som faldt paa Gaderne, Huusene og Tagene, tykkere og større end den allerstørste Flokke Snee i den Strækning fra Slottet af, liige over Wartow og ned forbie Studii Stræde langt udenfor Voldene ud paa Marken, og dog var Gud saa Naadig at der kuns kom Ild et Stæd paa Vester Gade i een Tag Rende, som strax blev slukket. —

Man veed at 11ve af de kongl: Stald Folk, 6 Liv Vagts Soldater, een voxen Sadelmager Dreng, den gifte Material Forvalter Norup, samt nogle af de saakaldte Trappe Tøser ere

blevne i Ilden, foruden nogle flere Nysgjærrige, som man ikke endnu veed eller nogensinde faar at viide,

Jmidlertiid at det brændte, forsømte man ikke at rædde alt hvad der ræddes kunde, Soldater og Matrosser under Vagt bare alt hvad mueligt var need i Holmens Kirke og paa Admiralitetet, de have endog ræddet de kostbareste Tappeter af Væggene, 2de Borgere, hvis Navne ere optegnede i Admiralitetet, kom op i den store Spise Sahl ud til Slots Pladsen, og da de fandt den leedig undtagen et stort kostbart Uhr med mange Zirater og Postamenter af støbt Sølv formaade de 6 Matroser at vove deres Liv med og ved deres Hjelp fik de Uhret ubeskadiget løs og bragte det heelt og holdent op paa Admiralitetet, undtagen Lodderne, som vare saa tunge at ikke 2 Mand kunde bære et af dem. Kort sagt Kron-Prindsen har næsten faaet alt sit bierget, og Kongen ligeledes; Men Prinds Friderich har næsten mistet alt og Dronningen ligesaa. Den gl: Ærlige General Huth tog Kongen hjem med sig i sin Vogn og der sov Kongen den Nat hos Huth tilligemed Kronprindsen og hans Gemahl, disse flyttede om Formiddagen derpaa ud til Grev Bernstorff, hvor de logere endnu, Kron-Prindsesse Lovisa Augusta med hendes Gemahl sov den Nat hos Grev Ranzow, min Greve, de logerer hos Grev Schimmelmann, Dronningen med Prinds Friderich og Hands Familie flyttede strax til Rosenborg hvor de ere endnu. —

Aarsagen til ald denne Ulykke er Vedkommendes forbandede Licitationer; hvo som troer, at een Mand kan gjøre det samme Arbejde for 98 Rd^r og ligesaa godt, som een anden Mand der i ald sin Tid har faaet 500 Rd^r derfor Aarlig, det er et Fæehoved, saaledes troer Valentin og jeg, Tydsken siiger: Kupfern Geldt, Kupfern Seel Meße. Ilden kom fra een Kakkelovn i Prinds Christians Gemak, fra hvilken Kakkelovn der gik et Røer 30 Alen langt, som var leedet igjennem Alcover, Bræde Skillerrumme etc: Røret har lagt an allevegne paa — — — — Træe, dog herom nok — — —

imidlertid bildte nogle æpæxæpæpæ Mennsker Kronprindsen ind, at Ilden var paasadt, hvilket blev troet og strax i Øieblikket gik een Staffett til Jægersborg og en til Hirschholm for at hendte

de der liggende 2de Husar Escadroner som kom jagende til Byen i fuld Galop, men bleve dog udenfor. imidlertid skeete intet Opløb og man kunde tydelig nok see paa hver Mands Øyne, at ingen tænkte paa Oprør, men hver Mand stoed bekymret, elændig og bedrøvet, ja de fleste som Loths Hustru. i dette Øieblik Kl: 4 ombæres og afleveres een meget smigrende Kongl: Taksigelse i alle Huuse, hvori Kongen takker Sit trofaste Folk, for det nye Beviis paa den ubrødelige Troskab og Hengivenhed for Kongen og Hans Huus med viidere ved denne ulykkelige Jld Brand. Taarene nøde mig til at holde op. Til Giengield for denne min Umage, som har kostet mig mangen Taare maae Du endelig med første Post lade Din kierlige Mand melde mig, hvor min Kiære og beste Søn er, om han er seylet, hvad Skibet hedder, og hvad Kapitainens Navn er, samt hvor de skal gaae hen. ieg takker Dig og Din Mand hjertelig for alt imod ham beviiste Gode. Er min Søn endnu hos dig eller der i Nærheden, da hils ham fra os alle, vi ere alle friske og vel, Styrmand Øvergaard med. Hils din Kiære Mand og Børn. ieg er din hulde Broder

Valentin:

Spørgsmål og Svar.

Spørgsmaal.

9.

Erasmus (Rasmus?) Dybwad meddeler i en Kalender for 1760, at han er født $^{30}_{11}$ 1734, døbt $^{7}_{12}$ s. A. i Nærheden af Nibe i Jylland. Han meddeler at have forladt Nibe $^{7}_{8}$ 1759, men hvorfra han kom, oplyser han ikke. Jeg ved, at han ved angivne Tid rejste til Christiania, hvor han bosatte sig. — Nu er der, som bekjendt, i Jylland flere Gaarde af Navnet *Dybwad*, hvoraf en staar nævnt i Worms Lex. over lærde Mænd I, 266. De Navne, der her findes anførte, særlig Christopher, har senere været almindelige i Familien. Ifølge Meddelelse fra Hr. Sognepræst J. Richter i Ringgive ved Vejle blev den $^{7}_{12}$ 1738 en Gut ved Navn Rasmus døbt i Gadbjerg Kirke. Han var Søn

af Søren Niim i Tofthøj (altsaa muligvis paa Dybvadgaard). Da-toen stemmer, som man vil se, medens Aarstallet er 4 Aar for sent. Spørgsmaalet bliver altsaa:

- 1) Var Søren Niim i 1738 Ejer eller Bruger (Beboer) af Dybvadgaard?
- 2) Kan nogen give Oplysninger om nogen Erasmus (Rasmus), Dybwad (født som oven nævnt) og om hans Forfædre?
- 3) Ere Descendenter af de i Worms Lex. I, 266 nævnte Mænd af Navnet Dybvad udvandrede til Norge?

For enhver Oplysning om den ældre (danske) Gren af denne Familie vil jeg være meget taknemmelig og vil gjerne refundere udlagt Porto.

Granlund, Strømmen Jernb. Station pr. Christiania.

Albert J. Lange, Boghandler.

Svar paa Spørgsmaal.

VII.

Sorenskriver i Nordfjord Lars eller Laurits Stub (se foregaaende Bind S. 302) var født i Christiania 1708 (døbt 12 Mai s. A.) og en Søn af Consumptionsskriver sammesteds Jacob Larssøn Stub († i Christiania 1737 (begr. 18 Oct. s. A.) 66 A. gl.) og Sophie Pedersdatter Lessø. Han blev Student c. 1730 — uden Tvivl fra Christiania Kathedralskole — og senere Fuldmægtig hos Sorenskriver i Nordfjord Povel Schonevig, med hvis Datter Gjerthrud han blev forlovet og gift. Som saadan underkastede han sig den 21 Novbr. 1736 juridisk Examen ved Københavns Universitet og blev paa en under 23 Mai 1740 indgiven Ansøgning fra Svigerfaderen, der var mellem 60 og 70 Aar gammel og i hele 29 Aar havde været Sorenskriver i Nordfjord¹⁾, væsentlig som det synes, ved Bistand af dennes Svoger Etatsraad Arved Christian Linde, der var Kasserer ved den kgl. Particulærkasse og Zahlkammeret i København, den 14 April 1741 adjungeret Schonevig som edsvoren

¹⁾ Povel Schonevig blev 15 Mai 1711 Sorenskriver i Nordfjord (confr. 4 Mai 1731 og 10 Juli 1747). Han blev gift i Gloppen 1 Oct. 1716 med Anna Nilsdatter Bugge. Cfr. Lengnicks Stamtavle: Familien Linde (I). Sorenskriver Schonevig boede i Davikens Præstegjeld, medens Stub havde sin Bopæl paa Gaarden Løken i Eids Præstegjeld.

Fuldmægtig med Ret til at succedere ham i Embedet og paa denne Bestalling erholdt han 7 August 1747 kgl. Confirmation. I Aarene omkring 1752 afstod Schonevig ham Embedet mod en aarlig Pension af 200 Rdl., hvilken hin vedblev at nyde, indtil han i Marts Maaned 1761 afgik ved Døden c. 83 A. gl. — Stub var imidlertid allerede da en svagelig Mand og fik derfor under 12 Marts 1762 sin ældste Søn Johan Daniel, der havde taget alle sine academiske Examinier og i 5 Aar været Faderen behjælpelig, adjungeret i Embedet med Ret til at succedere ham. Senere afstod han Sønnen Embedet mod en Pension og maa vistnok paa sine gamle Dage være flyttet til Christiania, hvor han i ethvert Fald døde i Januar 1774 (begr. 18 Jan. s. A.) 66 A. gl. Han var 2 Gange gift: 1) med Gjerthrud Schonevig, der døde i Eid 1755 (begr. 22 April s. A.) 37 A. 6 M. 3 D. gl., og 2) med Helene Lund, † i Eid 1763 (begr. 11 Febr. s. A.) 57 A. mindre end 4 Uger gl. Med sin 1ste Hustru havde han følgende Børn: 1) Johan Daniel S., døbt i Eid 15 Febr. 1736, † paa Løken 19 Decbr. 1802; gift 1) 13 Juli 1763 i Gloppen med Anna Hege-lund Krog, begr. i Eid 19 Juli 1773 35 A. gl., og 2) med Mette Dorothea Heiberg (cfr. Genealog. Opteg. om Familien Heiberg, S. 20). 2) Anna Maria S., døbt i Eid 11 Mai 1742, begr. i Gloppen 28 Novbr. 1784, 42 A. 29 Ug. gl.; gift i Eid 29 April 1767 (viet efter kgl. Bevilling i Huset) med Sognepræst til Glop-pen Johan Widing Heiberg (cfr. Familien Heiberg, S. 68). 3) Povel Schonevig S., døbt i Eid 5 Mai 1744, Sognepræst til Skonevik; gift 1768 (ifølge kgl. Bevill. af 10 Juni s. A.) med sit Sødskende-barn Alida Elisabeth Abel, døbt i Vikedal 19 Sept. 1747, Datter af Sognepræst Hans Abel og Maren Povelsdatter Schonevig. 4) Jacob S., døbt i Eid 25 Aug. 1746, † der 1750 af Børne-kopper (gravfæstet 1 Febr. s. A.) 3 A. 20 Ug. gl. 5) Sophie Elisabeth S., † i Eid 1750 af Børnekopper (gravfæstet 1 Febr. s. A.) 2 A. 8 Ug. gl.¹⁾ 6) Gjerthrud S., døbt i Eid 21 Marts

¹⁾ Denne Datter findes ikke døbt i Eid og det er derfor muligt, at baade dette Barn og maaske et eller to mellem 1736—1742 ere døbte i Daviken, hvor Stubs Svigerforældre boede og hvor Konen maaske kan have opholdt sig. Davikens Ministerialbøger har jeg ingen Anledning havt til at undersøge.

1749, † 1750 af Børnekopper (gravfæstet 1 Febr. s. A.) 44 Ug. gl. 7) Jacob S., døbt i Eid 17 Novbr. 1750. 8) Sophie Elisabeth S., døbt i Eid 17 Decbr. 1751. 9) Lars S., døbt i Eid 22 Novbr. 1753 og 10) Gert[rud?], døbt i Eid 18 April 1755. I 1762 siger Sorenskriver Stub, at hans Hustru (den anden) havde været sengeliggende i 4 Aar og at han havde „6 smaa og umyndige Børn“.

Som foran nævnt døde Sorenskriver Lars Stubs Fader Consumptionsskriver Jacob Larssøn Stub i Christiania 1737. Skifte efter ham holdtes sammesteds fra 15 Novbr. til 13 Decbr. s. A. Hans Hustru Sophie Pedersdatter Lessø, som han 1706 fik Bevilling til at egte uden Trolovelse og Lysning, overlevede Manden og døde i Christiania 15 Mai 1749 (begr. 20 Mai s. A.) 65 A. gl. Skifte efter hende begyndte 15 Mai og sluttedes 3 Decbr. s. A. Af disse Skifter og Ministerialbogen for Christiania fremgaar det, at Egtefolkene havde følgende Børn: 1) Peder S., døbt i Christiania 5 April 1707; han var Student og endnu i 1749 i Kjøbenhavn, men bosatte sig senere i Christiania, hvor han 29 Mai 1767 (ifølge kgl. Bevilling af 15 April s. A. viet uden Trol. og Lysning hjemme i Huset) egtede Karen Andersdatter Hellerud, med hvem han ingen Børn havde. Egtefolkene oprettede derfor 15 Aug. 1770 et gjensidigt Testamente, der fik kgl. Confirmation 27 Sept. 1771, hvorved den Længstlevende skulde beholde Boet. Han døde i Christiania 1771 (begr. 14 Sept. s. A.) 66 A. gl. og Konen sammesteds i 1792. 2) Lars S., født 1708; se foran. 3) Anne S., døbt i Christiania 22 Juni 1709, begr. der 5 Jan. 1711. 4) Elisabeth S., døbt i Christiania 20 Mai 1710, begr. der ugift 31 Juli 1741. 5) Henrik S., døbt i Christiania 9 Mai 1711, begr. der 18 Novbr. 1712. 6) Christen S., døbt i Christiania 28 Juli 1712, begr. der 30 Novbr. s. A. 7) Jacob S., døbt i Christiania 22 Juni 1713; var 1737 paa Søreise, men i 1742 Underfoged i Christiania, hvor han døde 1782 (begr. 21 Jan. s. A.) 69 A. gl. Gift 3 Gange: 1) med Gjerthrud Marie Seiersted, begr. i Christiania 9 Mai 1754 40 A. gl. 2) 5 Marts 1755 i Christiania med Anna Margrethe Stein, døbt i Christiania 27 Jan. 1723, død der 12 Febr. 1756 (begr. 18 s. M.) 33 A. gl.,

Datter af Stadscafit. Georg Fredrik Stein og Anne Cathrine Lorentz, og 3) med Catharina Margrethe Holst. Med disse 3de Hustruer havde han følgende Børn: a) Jacob S., døbt i Christiania 20 Oct. 1747, begr. der 10 Decbr. s. A. b) Jacob S., døbt i Christiania 12 Decbr. 1748; var i 1792 Procurator i Christianssand, hvor han døde ugift 1793. c) Sophia Catharina S., døbt i Christiania 20 Jan. 1750; var 1792 i Oslo Hospital. d) Gjerthrud Marie S. og e) Maren Angenetha S., Tvillinger, døbte i Christiania 7 Mai 1754; den Sidste blev begr. der 25 Mai s. A. og Førstnævnte var 1792 i Oslo Hospital. f) Susanna Friderica S., døbt i Christiania 31 Decbr. 1755, begr. der 1 Decbr. 1786, 30 A. gl. ugift. g) Anna Martha S., døbt i Christiania 9 Aug. 1758, begr. der 15 Mai 1759 og h) Johanna Sophia Stub, døbt i Christiania 31 Mai 1760, begr. der 8 Aug. 1761. — 8) Anne Sophie S., døbt i Christiania 2 Oct. 1714, var 1792 i Oslo Hospital. 9) Henrik S., døbt i Christiania 16 Mai 1716; var først Sømand og for fra Holland til Ostindien; var i 1742 og endnu 1792 bosat i Amsterdam, hvor han var gift og havde Børn. 10) Hans Gottfried S., døbt i Christiania 2 Decbr. 1718, begr. der 1 Oct. 1733. 11) Thale Cathrine S., døbt i Christiania 26 Aug. 1721; levede endnu 1792 i Oslo Hospital. 12) Et Barn begr. i Christiania 27 Jan. 1727 og 13) Anders S., døbt i Christiania 22 Oct. 1726, begr. der 18 Marts 1728¹⁾.

Af de nævnte Skifter efter Consumtionsskriver Jacob Stub og hans Enke sees det, at den Førstnævnte havde en „Broder“ Hans Stub og en „Svoger“ Jørgen Halmsted, der var Forstander for Oslo Hospital. Heraf skulde man ledes til den Slutning, at Jacob Stub var en Søn af Halmsteds Svigerfader og Formand som Forstander for Oslo Hospital Laurits Jacobssøn Stub, der døde som saadan i Oslo 1724 og som 18 Sept. 1689 i Christiania egtede Magdalena Axelsdatter And, døbt i Christiania 1 Decbr. 1671²⁾, † i Oslo 1742, Datter af Axel Pederssøn And

¹⁾ Muligens Anders S. er det „Barn“, der begr. 27 Jan. 1727; i ethvert Fald findes et af Børnene ikke blandt de Døbte i Christiania Ministerialbog.

²⁾ Disse Angivelser, der ere tagne af Ministerialbogen, passer ikke med Angivelserne i Katolog over malede Portrætter i Norge, S.131 f.

(begr. i Christiania 23 Marts 1679) og Cathrine Adolphsdatter Geysler. Disse Egtefolk havde 12 Børn sammen, hvoriblandt en Søn Hans S. og en Datter Anne Sophie S., der blev gift med Halmsted, samt desuden en Søn, der virkelig hed Jacob S. og som man derfor kunde antage for at være bemeldte Consumtions-skriver. Men dette kan dog ei forholde sig saaledes. Af Skiftet efter Hospitalsforstander Stub sees det nemlig, at dennes Søn Jacob var Sognepræst til Krokstad, og han kan derfor selvfølgelig ikke være vor Consumtionsskriver. Det forholder sig dog vistnok alligevel rigtigt, naar Jørgen Halmsted angives som Svoger af Sidstnævnte. Thi flere Aar før Laurits Jacobssøn Stub blev gift med Magdalena Axelsdatter And havde han et uægte Barn ved Navn Jacob, og dette er uden Tvivl den senere Consumtionsskriver. Ifølge Christiania Ministerialbog havde nemlig Thale Amundsdatter et uægte Børn Jacob, avlet med Axel Pederssøns (Ands) Tjener Laurs (o: Lars Jacobssøn) til Daaben 27 Decbr. 1671. At dette Barn er den senere Jacob Larssøn Stub, der saaledes har optaget Faderens Familienavn, kan vistnok ansees utvivlsomt. Thi da denne døde i 1737, var han 66 Aar gl. og skulde saaledes netop være født i Aaret 1671, i hvilket Aar der intet andet Barn findes døbt i Christiania, som det kan være. Det kan derhos bemærkes, at Consumtionsskriveren ogsaa havde en Datter, der bar Navnet Thale.

Hospitalsforstander Laurits Stub¹⁾, der saaledes er Stamfader

¹⁾ Ifølge Skiftet efter ham, der holdtes i Oslo 26 Mai 1724, og efter hans Enke Magdalena And, der ligeledes blev holdt i Oslo 24 Juni 1742, efterlod han sig af sit Egteskab følgende 12 Børn: 1) Axel S., der 20 Decbr. 1721 tog Borgerskab og drev en liden Handel paa Vaterland, hvor han † 1727. Han var gift med Kirsten Jørgensdatter, som han efterlod med 3 Børn: Lars, Axel og Datteren Magdalena S., der c. 1740 egtede Johan Storm, senere Sognepræst til Vaage. 2) Jacob S., Sognepræst til Krokstad, hvor han døde 1749. Han var gift med Sara Christensdatter Qvislin, † 1759. 9 B. 3) Johan Peter S., † ugift før 1742. 4) Palle S., † 1726 efterladende sig Enken Catharina Povelsdatter og en eneste Datter Magdalena. 5) Fredrik, f. c. 1701, † paa Fredrikshald som Klokker 1741; gift med Sidsel Qvislin, med hvem han havde 4 Sønner. 6) Hans S., f. c. 1702, † c. 1741 som adjungeret Sorenskriver i Follo. 7) Lars S., f. 1706; levede 1765 som Capitaine paa Vartpenge. 8) Adolph S., f. c. 1707, † 1743, var gift med Else Pedersdatter Lessø, sandsynligvis Søster af Sorenskriver

for flere Slægter af dette Navn her i Landet, var maaske en Søn af den Jacob Stub, der var død før 4 Sept. 1661, da Jacob og Christopher Jacobssønner paa egne Vegne og Peder Anderssøn og Johannes Smid paa deres Hustruers samt paa de tvende ugifte Søstre Kirsten og Maren Jacobsdøttres Vegne „alle sl. Jacob Stubs¹⁾ Børn og Arvinger“ gav Stedmoderen Anna Lauritsdatter Afkald for al Arv efter deres Moder Karen Andersdatter, hvilket Afkald blev thinglæst paa Bythinget i Christiania den 12 Sept. s. A. Stedmoderen Anna Lauritsdatter, der vistnok i Tilfælde maatte være Moder til Hospitalsforstander Stub, blev begr. i Christiania 17 April 1677, den ældste af hendes Stedsønner Jacob Stub blev begravet i Aker 9 Oct. 1681 og Datteren Kirsten Stub paa Vaterlands Kirkegaard 11 Juni 1682 samt Christopher Stub i Christiania 21 Juni 1696. E. A. Thomle.

VIII.

Lieutenant *Gustav Casimir Sommer* (se S. 73) blev 20 Mai 1717 i Fredriksstad gift med Helvig Andersdatter *Stub*, der var født sammesteds i Aaret 1698 og en Datter af Handelsmand der Anders Samuelssøn (Stub) og Maren Jensdatter Holm. Foruden Datteren efterlod Anders Samuelssøn sig ved sin Død i 1711 kun en eneste Søn Samuel Anderssøn Stub, der var født i Fredriksstad 26 August 1696 og døde som Sognepræst til Søndeled og Østerrisor. Han var gift med Else Tellefsdatter Dahl, med hvem han havde mange Børn. E. A. Thomle.

Laurits Stubs Moder, og efterlod af dette Egteskab 4 Børn. 9) Wilhelm Bartholomæus, f. c. 1707, † før 1742 ugift. 10) Cathrine; var i 1724 gift med Sognepræst Hans Frisach til Lom. 11) Anne Sophie S.; var 1724 gift med Hospitalsforstander Jørgen Halmsted, og 12) Magdalena S., der i 1724 var ugift, men 1742 gift med Cornet Morten Nordbye. Det beror derfor paa en Misforstaaelse, naar B. Moe i Tidsskrift for den norske Personahist., 1 Række S. 317 anfører, at det var denne Magdalene S., der var gift med Sognepræst til Vaage Johan Storm.

¹⁾ Muligens denne Jacob Stub, hvis ene Søn hed Christopher, kan have været en Søn af den Christopher Stub, der 1609 og endnu 1623 var Borger i Oslo. Sidstnævnte kunde igjen være en Søn af den Niels Stub, der allerede 1544 og 1560 var Raadmand og senere — 1570 — Borgermester i Oslo, hvor han kort efter blev Lagmand. Han døde c. 1586, i hvilket Aar det Kanonikat han havde i Oslo Kapitel bortgaves til en Anden.

Bidrag til Familien Rosenkrantz's Historie

i det 16de Aarhundrede

af **A. Heise.**

Sidelinierne.

Paa Hevringholm i Jylland og Tange i Fyn levede i Dronning Margretes Dage en mægtig Riddersmand ved Navn Hr. *Niels Jensen (Rosenkrantz)*. Det er fra denne Mand, at alle Linier af Rosenkrantzernes talrige Familie nedstamme. Hans ældste Søn, Rigshofmester *Otte Nielsen* († 1477), blev gennem sin Søn, Rigshofmester *Erik Ottesen* († 1503), Stamfader for en talrig, tildels endnu levende Slægt, der har frembragt en Række betydelige Mænd i Tidernes Løb. Denne Hovedlinie er det, som nu er behandlet omtrent til Slutningen af det 16de Aarhundrede, dels i „Familien Rosenkrantzes Historie“ 1ste og 2det Bind, dels i „Historisk Tidsskrift“ 5te Rækkes 5te og 6te Bind. Af de øvrige Linier ere kun de nærmeste Slægtled behandlede i Familiehistoriens 1ste Bind, nemlig de Linier, som nedstamme fra *Otte Nielsens* Brødre: *Timme Nielsen* til Engelsholm og Stensballegaard, hvis Linie igjennem hans Sønner, *Erik Timmesen* til *Engelsholm* og *Niels Timmesen* til *Stensballegaard*, atter delte sig i to Linier, *Anders Nielsen (Stygge)* til Hevringholm, hvis Linie gennem hans Sønner, *Ejler Styggesen* til *Hevringholm* og *Erik Styggesen* til *Matrup*, atter delte sig i to Linier, *Niels Nielsen* til Tange, hvis Linie dog uddøde hurtig, og *Ludvig Nielsen* til Palsgaard og Tange. Der staar saaledes tilbage at behandle disse Linier Aarhundredet ud, og det er dette, som er Gjenstand for de her meddelte Bidrag til Familiens Historie i det 16de Aarhundrede. Ganske vist frembyder et saadant Arbejde ingenlunde samme Interesse som Behandlingen af Hovedlinierne; men da Stoffet i alt væsentligt var samlet og da selv disse Linier frembringe flere ret betydelige Mænd og selv gennem de mindre betydelige Personer faa nogen Betydning i kulturhistorisk eller lignende Retning, har jeg ikke villet lade denne Del af Familiehistorien ligge ubehandlet hen. Disse Linier ville i det følgende blive behandlede omtrent i den Orden, hvori de uddøde inden Aarhundredets Slutning. Stensballe-Linien, der forgrenede sig stærkt og som endnu lever (i Skaane), vil derimod blive behandlet sidst.

I. Engelsholm-Linien.

Denne Linie uddøde paa Mandssiden allerede med *Erik Timmesen*, der levede endnu 1511, men var død 1523, men fort-

sattes paa Spindesiden af hans to Døtre, Begge og Karen Eriksdatter Rosenkrantz¹⁾.

Begge Eriksdatter, Erik Timmesens og Margrete Bosdatter Høgs ældste Datter, var rimeligvis opkaldt efter sin Mormoder, Begge Eriksdatter (Rosenkrantz) fra Koxbøll²⁾. Hun blev gift med *Erik Nielsen Lange*, Søn af Niels Mogensen (Lange) til Knudsbølle i Ribe Stift og Margrete Saxtrup; men forøvrigt vides om ham neppe andet, end at han skal være falden i Sverrig 1519, hvorpaa Fru Begge, der efter sin Fader arvede Engelsholm, senere giftede sig med *Anders Albretsen Skeel* til Hegnet og Jungetgaard i Salling og til Rostrup i Ty. Han var da Enkemand efter Karen Flemming Hermansdatter fra Bavelse og forekommer temlig hyppig i Aarene fra 1506 til 1552³⁾. Fru Begge kaldes til Engelsholm endnu 1540 og overlevede sin Mand indtil 1562; endnu inden sin Død havde hun dog overladt sin Søn af første Ægteskab, Erik Eriksen Lange, Engelsholm; thi allerede 1551 forlenede Kristian III sin Skjænk Erik Lange „til Engelsholm“ med Holgaard, og d. 28/9 1560 fik Erik Lange „til Engelsholm“ Brev paa 3 Krongaarde paa Tyholm i Søndbjerg Sogn, „kaldes Jegberg“, som Fru Begge Rosenkrantz havde Livsbrev paa og havde opladt ham⁴⁾. — Anders Skeel og begge hans Hustruer ere begravede i Tønderup Sognekirke ved Hegnet, hvor der i Muren findes et Epitafium af Sandsten, forestillende ham og hans Hustruer, udhuggede i Legemsstørrelse, ligesom der ogsaa i Altergulvet ligger „en skjøn Ligsten med Positurer og Vaaben“; denne er dog paa ny bekostet af Anders Skeels Efterkommere i Aaret 1647.

Ægteskabet med Anders Skeel var barnløst; derimod havde Fru Begge Rosenkrantz med Erik Lange foruden den tidligere omtalte Søn, *Erik Lange til Engelsholm* († c. 1573), en Datter *Anne Lange*, der først blev gift med Melchior Glob til Vellumgaard, Søn af Hr. Albert Glob til Vellumgaard og Fru Else Hol-

¹⁾ Familien Rosenkr. Hist. I, 215.

²⁾ Familien Rosenkr. Hist. I, 267.

³⁾ Se nærmere: V, Skeel, Optegnelser om Familien Skeel, S. 53—56.

⁴⁾ Reg. o. a. L. 1551, p. 116; 1560 p. 157; jfr. Erslev, Lensmænd, S. 135.

gersdatter Rosenkrantz fra Boller, anden Gang med Gregers Holgersen Ulfstand til Vosborg¹⁾.

Véd man kun lidt om Fru Begge Eriksdatter til Engelsholm, er det samme i endnu højere Grad Tilfældet med hendes Søster **Karen Eriksdatter (Rosenkrantz)**. Hun blev gift med *Ove Vincentsen (Dyre eller Lunge)* til Tirsbæk, der senere blev en af de mest bekendte og mægtigste Rigsraader i Frederik 1stes og Kristian 3dies Tid. De havde fire Døtre med hinanden, nemlig 1) *Dorthe*, senere gift med Klavs Eggerdsen Ulfeld til Kragerup (Løve H., Holbæk Amt), 2) *Viveke*, g. m. Jens Juel til Hesselmed (Aal Sogn, Vester H., Ribe Amt), og 3) *Karen*, der blev Nonne i St. Agnetes Kloster i Roskilde, men efter Faderens Død blev udtaget af Klostret af sine Slægtninge Jørgen og Otte Brahe, der, som det hedder i en gammel Slægtebog, „nødte hende til at blive Dannekvinde“, hvorpaa hun blev gift med Peder Pedersen (Litle) i Norge, samt 4) *Anna*, der ligeledes var Nonne, nemlig i Mariibo, men som med den bekendte Joachim (Jakob) Rønnev, dog vistnok før dennes Udnævnelse til Biskop i Roskilde, fik en Søn, der fik det romantiske Navn Flores og senere under Navnet Flores Jakobsen nævnes til Pæregaard paa Langeland. De nærmere Omstændigheder ved denne romantiske Kjærlighedshistorie ere dog ukjendte, saaledes, om det var før Indtrædelsen i Klostret, at Ove Lunges Datter begik dette Fejltrin, eller om Indtrædelsen i Klostret netop var en Følge heraf, ligesom det ikke er ganske sikkert, hvem af de to Døtre, Anna eller Karen, der havde begaaet dette Fejltrin²⁾.

Ove Lunges Ægteskab med Karen Rosenkrantz maa saaledes have varet flere Aar, men vi vide hverken naar det er indgaaet eller opløst. Efter en Angivelse, der dog neppe er rigtig³⁾, skal Fru Karen allerede være død i Aaret 1500; men Ove Lunge selv begynder først at træde frem 1511, da han for første Gang kaldes „til Tirsbæk“ i et af hans Svigerfader Erik Timmesen (Rosenkrantz) udstedt Brev, hvori denne skifter med sine Stifbørn,

¹⁾ Se nærmere Familien Rosenkr. Hist. II, 288.

²⁾ Jfr. nærmere: F. Hvass, Meddelelser om Familien Hvass IV, 261.

³⁾ Danske Mag. 4. R. III, 216.

Fru Margrete Bosdatter Høgs Børn af første Ægteskab med Hr. Kristoffer Lykke til Stadsgaard; men om Ægteskabet allerede den Gang var indgaaet eller allerede opløst, fremgaar ikke af Brevet¹⁾. Inden 1515 var Ove Lunge dog bleven gift anden Gang med Fru *Anne Fris*, Datter af Henrik Fris til Odden (Horns H., Vendsyssel) og Anna Lunge (Datter af Oluf Lunge til Odden og Karen Banner); hun var Enke efter Rigsraad Bjørn Andersen til Stenalt, bekjendt fra Mordet paa Povl Laxmand, selv død kort efter 1503. D. ²⁸/₈ 1515 er der nemlig udstedt et Tingsvidne af Horns Herreds Ting, at Ove Lunge „til Odden“ gjorde Lovhævd paa noget Gods i Hornterp og i Horne som sin Hustrus rette Arvegods, som har ligget til Odden, siden det Søkendeskiye gik mellem Hr. Anders Nielsen (Banner) og hans Søkende²⁾.

Ove Vincentsen Lunge (Dyre) var en Søn af Vincents Iversen Dyre til Tirsbæk i hans Ægteskab med Fru Kirstine Lunge, Datter af Hr. Tyge Lunge til Basnæs og Fru Anne Kabel; efter Morfaderen, med hvem de gamle Lunger uddøde, optog Vincents Iversens Sønner, der arvede en Del af hans Ejendomme, Lungernes Navn, men beholdt deres eget Vaaben (Dyre). Han var saaledes en Broder til den bekjendte Dr. Vincents Lunge og en Fætter til Rigmarsken Hr. Tyge Krabbe; men da han ikke deltog synderlig i Begivenhedernes Udvikling under Kong Kristiern II, men først under Frederik 1ste og Kristiern III, altsaa efter Fru Karen Rosenkrantzes Død, skulle vi her ikke dvæle vidtløftigere ved hans indholdsrige Liv, men henvise til Skildringerne i Familien Rosenkrantzes Historie, 2^{det} Bind, hvor hans Forhold til Tidens Begivenheder oftere omtales: Kristiern 2^{dens} Afsættelse, hans Optagelse i Rigsraadet i Begyndelsen af 1523, hans Udnævnelse til Ridder ved Kroningen 1524, hans mange forskellige Hverv under Fredrik I som Statholder, Mønstringsherre osv. eller som Lensmand paa Aastrup i Vendsyssel, hans Færd under Herredagen 1533, hvor han synes at have staaet Mogens Gøjes

¹⁾ Danske Mag. IV, 18—19.

²⁾ Geh. Ark., Voss, Perg., Horns H. Nr. 25.

Parti nærmest, hans store Deltagelse i Grevefejden, hvor han som jydsk Rigsraad sluttede sig til Mogens Gøje og Erik Banner; i Aaret 1536 sluttede han sig ogsaa til de nyere Tiders Tilstand. Vi tilføje blot, at hans Forhold til Broderen i Norge medførte, at han i Slutningen af Aaret 1527 sendtes til Norge for at mægle Forlig mellem de stridende Parter, men at hans langt dygtigere Broder, Dr. Vincents, synes at have faaet ham aldeles under sin Indflydelse, saa at han endogsaa lovede Sten Stures foregivne Søn, „Daljunkeren“, Understøttelse fra Danmark, hvorover han fik fremkaldt heftig Forbitrelse hos Kong Gustav i Sverig, indtil det endelig lykkedes Hr. Tyge Krabbe at mægle et Slags Forlig mellem Kongen og de to Brødre, Hr. Ove og Hr. Vincents Lunge. Under Grevefejden blev han ogsaa brugt til vigtige Sendelser til Sverig, ligesom han ogsaa under Kristian III deltog i flere Gesandtskabsrejser (til Brunsvig med Kongen 1538, og 1539 til Nederlandene), men allerede d. 22 Februar 1540 døde den mægtige Mand og ligger lige som sine to Hustruer begravet i Engom Kirke ved Tirsbæk, hvor han paa Epitafiet er afbildet midt mellem sine Hustruer¹⁾. — Af Karakter synes han at have været en myndig og stolt Adelsmand, dygtig som Godssamler og Godsstyrer, hvorom nærmere henvises til T. Beckers Skildring af ham i Kvartalskriftet Orion I, men haard, ofte uretfærdig, mod Bønderne i Omegnen; Salg af Bønder fra Pantegods i Fyen, som han havde af Kronen, gjorde han sig skyldig i og sagsøgte i den Anledning i Aaret 1532²⁾. — Boglig Sands synes han at have haft, siden han udvirkede, at Bogtrykker Hans Vingaard fik Tilladelse til at udgive Rimkrøniken paa ny med Fortsættelse af Kong Hanses Historie. — Anna Fris døde 1542; om hans Børn med hende henvises til T. Beckers ovenanførte Meddelelser. En af hans Døtre med Anne Fris, *Maren Lunge*, blev gift med *Niels Axelsen Rosenkrantz* til Ryhave, Stensballegaard og Halkjær, der vil blive omtalt i det følgende.

¹⁾ Tegning i Oldn. Museums Arkiv.

²⁾ Fynske Aktstykker II, 183.

II. Matrup-Linien.

Ogsaa denne Linie uddøde tidlig paa Mandssiden med *Erik Styggesen* († o. 1535), der i sit Ægteskab med Kirsten Nielsdatter Skram til Matrup kun efterlod sig to Døtre, Birte og Karen Eriksdatter Rosenkrantz¹⁾.

Birte Eriksdatter Rosenkrantz († o. 1537?) blev gift med den ansete *Hans Johansen (Lindenov)* til Fobislet i Ødis Sogn i Nørre Tyrstrup Herred, som den Gang hørte til Nordslesvig, men siden Wienerfreden 1864 hører til Danmark. Han var Søn af Hans Johansen til Fobislet og Fru Mette Emmiksdatter, der var Enke 1477. Sønnen maa vistnok have været en Del ældre end Birte Rosenkrantz, thi han forekommer allerede 1486 som Hofsinde, var derpaa i en Del Aar (o. 1507—12) Lensmand paa Sønderborg, fik 1514 Ørum i Ty i Pant og 1519 Hundsbæk²⁾. 1520 var han blandt de Adelsmænd, der gik i Borgen for det store Laan, som Kristiern II optog hos Hertugdømmernes Adel, og fik derved Underpant i Tørning Len³⁾. — Endnu i Juli 1534 skal Hans Lindenov have deltaget i Hjallesle-Mødet, hvor den fynske Adel erklærede sig for Hertug Kristian⁴⁾, men maa være død et af de følgende Aar, thi 7 Febr. 1536 tilstod „Berette, Hans Johansens paa Fobislet“ ved et paa Matrup udstedt Brev af sin Svoger, Ejler Hardenberg paa Matrup, at have faaet sin Anpart af Tranholm Pant, som hendes Fader, Erik Stygge, havde pantet af Kronen⁵⁾. Hendes to Sønner, *Hans* og *Anders Hansen*, have medbeseglet paa hendes Vegne. Hun maa vistnok være død kort efter; thi 15 Oktober 1537 gjør Ejler Hardenberg til Matrup paa sin Hustrus Vegne Mageskifte med *Hans Johansen*, *Kristoffer Johansen* og *Anders Hansen* til Fobislet paa deres

¹⁾ Om Erik Styggesen (Rosenkrantz) se „Familien Rosenkr. Hist.“ I, 230.

²⁾ Dansk Mag. 4 R. II, 165; 273. Dipl. Flensb. II, 27; 29; 32; 49; 87. — Suhms Nye Saml. I, 1, 70; I, 4, 346.

³⁾ Jfr. Fam. Rosenkr. Hist. II under Otte Holgersen Rosenkr. og Diplom: Nr. 39. — 1527 og 1528 forekommer han i nogle Gjældsbreve, som maaske angaa disse Forhold.

⁴⁾ Huitfeldt S. 1425; jf. dog Aktst. til Grevefejden II, 33.

⁵⁾ Familien Rosenkr.'s Hist. II, Dipl. Nr. 131 og 136; jfr. Kvartalsskriftet Orion II, 24.

egne Vegne, saaledes at Ejler Hardenberg skal have Stisgaard og Stisgaard Mølle samt alt det Gods, som blev skiftet fra Matrup og lagt til Stisgaard, mod at de fik andet Gods isteden. Da Fru Birte slet ikke omtales i dette Brev, der angaar hendes Fædrenegods, maa hun antages at være død paa denne Tid. Flere Børn end de her nævnte tre Sønner synes hun ikke at have haft. De indtog alle en ret betydelig Stilling i den følgende Tid, især Hans Johansen Lindenov til Fobislet og Julskov († 1568), der ved sit Ægteskab med Rigborg Tinhus blev Fader til den rige Hans Johansen Lindenov til Gavnø, Hundslund m. m., der blev gift med Margrete Rosenkrantz Ottedatter fra Næsbyholm¹⁾.

Erik Styggesens og Kirsten Skrams anden Datter, **Karen Rosenkrantz Eriksdatter**, blev gift med den senere saa højt ansatte Rigshofmester *Ejler Eriksen Hardenberg* til Vedtofte (Bræsholm) i Fyn, Skovsbo m. m., hvem hun i Medgift bragte Matrup. Han var Søn af Erik Hardenberg til Hvedholm og Anna Rønnov Korfitzdatter og født omtrent 1505. Deres Ægteskab blev indgaaet omtrent 1530, maaske noget tidligere; thi deres ældste Søn Erik siges vel i Ligprædikenen over ham at være født 1529, men paa Dragsholm, og dette biskoppelige Slot paa Sjælland blev Ejler Hardenberg til Vedtofte først forlenet med 1530 af sin Slætning, Biskop Joachim Rønnov²⁾. Det var som Lensmand her, at han med stor Tapperhed forsvarede Slottet mod de Grevelige i Aaret 1535, indtil Hertug Kristians Tropper kom til Sjælland og saaledes formodentlig have bragt ham Undsætning. Det var paa denne Tid, at hans Svigerfader Erik Stygge døde; han kom da i Besiddelse af Matrup og fik d. 10 Oktbr. s. A. i Feltlejren foran Kjøbenhavn Tilladelse til af sine Medarvinger at udkøbe Kronens Pant Tranholm, der ligger i Nærheden af Matrup³⁾. At han ved forskellige Transaktioner med sin Hustrus Medarvinger, Lindenoverne, nu fik hele Matrup i

¹⁾ Om dem se nærmere Hist. Tidsskr. 5 R. VI.

²⁾ Knudsen, Joachim Rønnov, S. 159; Rørdam, Hist. Kildeskrift: 2 R. II 618; jfr. Kvartalskr. Orion II, 20 ff.

³⁾ Kr. III danske Registranter, S. 9; Dsk. Mag. 4 R. IV, 24.

Eje, er allerede tidligere omtalt. — Dragsholm havde han vistnok endnu i Forlening af Joachim Rønnov; men da Kjøbenhavn havde overgivet sig og Joachim Rønnov var bleven fængslet, maatte Dragsholm overgive sig til Kristian III. Som Befalingsmand paa Dragsholm nævnes dog ved denne Lejlighed ikke Ejler Hardenberg, men Didrik Hemmingsen (Didrik Henningsen Quitzov til Rørbæk?)¹⁾. Dragsholm blev som inddraget Bispegods givet i Forlening til andre. Ejler Hardenberg indkaldtes dog til Rigsdagen 1536 og har ogsaa undertegnet den store Reces blandt den jyske Adel. Ogsaa til Kroningen 1537 blev han indbudt tillige med sin Hustru. Men nye Forleninger synes han ikke at have faaet, før han i Juli 1542 forlenedes med Næsbyhoved og St. Hans Kloster i Odense efter sin Broder Jakob Hardenberg. Meget muligt skjuler sig herunder et Slags Mistillid til Joachim Rønnovs Frænde og tidligere Lensmand. Det var ogsaa først paa denne Tid, at de Adelsmænd, der paa Grund af deres Holdning under Grevefejden vare ilde sete af Kristian III's Regering, efterhaanden atter toges til Naade.

Fra nu af stiger Ejler Hardenberg stadig i Betydning. Fra 1543—44 var han Lensmand paa Malmøhus og derpaa 1544—51 paa Gulland. Det var her, at hans tidligere Herre, Biskop Joachim Rønnov, en Tidlang havde siddet som Statsfange; men han var kort før bleven flyttet til Kjøbenhavns Slot, hvor han netop var død 1 Maj 1544. Kort efter, i det mindste fra 1547 af, blev Ejler Hardenberg optagen i Rigsraadet.

Karen Rosenkrantz døde imidlertid paa Gulland i Aaret 1549 tillige med en Datter, Jfr. *Mette Hardenberg*. De ligge begge begravne i Visby Domkirke, hvor der endnu findes en smuk Ligsten med Portrætfigurer af dem begge, Moderen afbildet som en midaldrende Kvinde, Datteren som en ung Pige paa en 13—14 Aar. Ligeledes findes en smukt malet Akvarel af samme Personer paa en Trætavle i Visby Kirkes Kor²⁾. De havde i det mindste

¹⁾ Se nærmere Knudsen, J. Rønnov, S. 128 ff.

²⁾ Abildgaards Tegninger i Oldn. Museums Arkiv; jfr. Nyerup, Langebekiana S. 252. — I samme Kirke findes efter Abildgaards Tegninger ogsaa et smukt karakteristisk Mindesmærke over Henrik Rosenkrantz til Bjørnholm (jfr. Familien Rosenkr.'s Hist. II, 273).

5 Børn med hinanden, nemlig foruden Jfr. Mette, *Erik Hardenberg*, der efter at have studeret paa forskjellige Steder, navnlig i Wittenberg, og tumlet sig i Udlandet, endnu i Faderens Levetid som Mødrenearv kom i Besiddelse af Matrup, hvortil han skrives omtrent fra 1563 af, hvorfor Faderen i sine senere Aar atter skriver sig til Vedtofte; *Stygge Hardenberg*, der studerede sammen med Broderen i Wittenberg, men døde tidlig, omtrent 1556 eller 1557¹⁾; en Søn *Korfitz*, der paa Ejler Hardenbergs Monument i Klovborg Kirke staar affildet sammen med Faderen og den ligeledes før Faderen afdøde Datter *Kirstine*, der begge døde i en ung Alder. Det er formodentlig i Anledning af denne Søn Korfitzes eller maaske Stygges Død, at Kansler Johan Fris i et udateret Brev til Korfitz Ulfeld til Koxbølle († 1563) omtaler sin Gudsøns Død og beklager, at han ikke har kunnet komme til hans Begravelse. „Men jeg raader Ejler Hardenberg,“ tilføjer han, „at han med det første gifter sig eller lader den anden Søn med det første tage sig en Dannemands Datter, og jo før han gjør det, da skal han tykkes det være vel om fire Aar“²⁾.

Hvortil disse Ord sigte, vide vi ikke. Selv giftede Ejler Hardenberg sig ikke; Sønnen Erik, som var den eneste af Børnene, der overlevede Faderen, havde derimod 1561 i Odense Bryllup med sin Slægtning, Anna Rønnov, Datter af Joachim Rønnovs Broder, Rigsraad Ejler Rønnov til Hvidkilde.

Det er her ikke Stedet til at dvæle nærmere ved Ejler Hardenbergs indholdsrige Liv efter Karen Rosenkrantz's Død. En fuldstændig Bedømmelse heraf hører ind under en almindelig Skildring af Tidens Historie. Vi tilføje blot, at han 1551 forlod Gulland for atter at blive Lensmand paa Dragsholm, og at han samtidig eller kort derefter fik den betydningsfulde Plads som Hofmester for den unge Hertug Frederik (II). Da der 1554 oprettedes en egen Hofstat for Prinsen paa Malmøhus, blev Ejler Hardenberg forlenet hermed. Det var her, at den unge Prins, omgivet af en Række senere betydelige Adelsmænd som Erik Rosen-

¹⁾ Om Erik og Stygge Hardenberg se Rørdams Hist. Kildeskr. 2 R. II, 575 og flere Steder.

²⁾ Dsk. Kong. Hist. Fasc. 19, Geh. Ark.

krantz Ottesen, Ejler Hardenbergs egen Søn Erik, Oluf Movridsen (Krognos) til Bregentved, og en Del unge Adelsdamer, synes at have fattet Kjerlighed til Ejler Hardenbergs Broderdatter Anna Hardenberg Korfitzdatter. De romantiske Forhold, der udviklede sig heraf, skulle vi her ikke nærmere komme ind paa; de ere tilstrækkelig afhandlede af andre. — Da den unge Prins blev Konge 1559, blev Ejler Hardenberg Rigshofmester, og indtog en høj Stilling, indtil Kongegunsten tilsidst tabte sig, maaske tildels, fordi han modarbejdede Kongens Følelser for Broderdatteren, men ogsaa paa Grund af adskillige andre Forhold: en uheldig diplomatisk Rejse til Rusland 1562, en maaske noget egenraadig Adfærd mod en Borgmester i Trælleborg og tilsidst de ulykkelige Forhold i Begyndelsen af Syvaarskrigen, da Riget ved Penge-mangel og en slet Administration syntes bragt Afgrunden nær. Efter et Oprin paa Børringe Kloster i Aaret 1565 — netop paa den Tid, da Pengeforholdenes Ordning havde bragt Kongen i et spændt Forhold til en Del af Aristokratiet og da man begyndte at savne Peder Oxes ordnende Talent¹⁾ —, tog eller fik Ejler Hardenberg sin Afsked som Hofmester „paa Grund af Alder og Svaghed“, og mistede sine Forleninger, ikke blot Malmøhus, men ogsaa Dragsholm, hvorpaa han dog havde Livsbrev, men som han selv, ikke ganske frivillig, oplod for Kongen. Han døde derpaa endnu samme Aar, Dagen kjendes ikke; selv paa det pragtfulde Mindesmærke, der af Sønnen Erik er oprejst over ham i Klovborg Kirke ved Matrup, og hvor han findes afbildet tillige med sine tre tidligere nævnte Børn, findes Dagen ikke angiven²⁾.

Ejler Hardenberg er en af de Adelsmænd, der i alle Forhold har efterladt sig blivende Spor. Matrup maa han vel siges at have dannet til en betydeligere Ejendom ved en Mængde Mageskifter og lignende Foretagender. Ved sine øvrige Besiddelser

¹⁾ Om disse Forhold henvises nærmere til min Skildring heraf i Hist. Tidsskr. 5 R. V (Peder Bille og Peder Oxe).

²⁾ Tegning af Abildgaard i Oldn. Museums Arkiv. Jfr. Personalhist. Tidsskr. I, 124. — Forøvrigt henvises om Ejler Hardenberg til Brickas Skrift: Fr. II's Ungdomskjærlighed S. 34 ff. og fl. Sted., om Forholdet til Kongen navnlig til Hist. Tidsskr. 1 R. V, og om hans Godsvirksomhed til Tidsskr. Orion II, 25 ff. og fl. Steder.

og ved Kjøb synes han at være bleven en rig Mand. Men han hørte tillige til den Række af Adelsmænd, der, skjønt han selv ikke synes at have faaet boglig Opdragelse, nærede stor Interesse for boglig Syssel. Han omtales derfor af Samtiden i denne Retning med den største Ros. Paa Gulland opfordrede han saaledes Nicolaus Petreius til at udgive sin gullandske Krønike; Kanniken Jon Turesen tilegnede ham et religiøst Skrift, og selv forfattede han Psalmer¹⁾. Fra Karaktérens Side faar man i det hele et fordelagtigt Indtryk af ham, og den Ugunst, han tilsidst faldt i, har neppe været begrundet, om han maaske end som Rigshofmester neppe har lagt særegen Dygtighed for Dagen, noget, som det forøvrigt endnu er vanskeligt at bedømme.

III. Hevringholm-Linien.

I Vivild Sogn i Sønderhald Herred i Randers Amt findes endnu i Nærheden af Hovedgaarden Ny Hevringholm Spor af de gamle Voldgrave, der omgave det gamle Herresæde Hevringholm, hvortil Rosenkrantzerne skreve sig, saa langt tilbage som Familien med Sikkerhed kan efterspores. Efter Hr. *Niels Jensen* til Hevringholm og Tange (ovenf. S. 145) var Gaarden kommen til hans Søn *Anders Nielsen*, kaldet *Stygge*, et Navn, der var i Færd med at blive et Familienavn i denne Gren af Slægten, indtil hans Efterkommere, efter at den øvrige Familie efter deres Hjelmtegn havde antaget Navnet Rosenkrantz, henimod 1530 antog dette Navn. Af Anders Stygges Børn blev *Erik* ved sit Giftermaal knyttet til Matrup og Stamfader for den ovenfor omtalte Linie, *Niels Stygge* (Rosenkrantz) blev Biskop i Børglum, *Ejler Stygge* derimod blev Ejer af Hevringholm og Fader til de nedenfor nævnte Rosenkrantz paa Hevringholm. Ejler havde imidlertid ogsaa en Broder *Timme*, hvis Datter, *Sidsel Timmesdatter Rosenkrantz*, endnu i lang Tid havde Del i Hevringholm sammen med sine Fætre. Da hun baade ved sit ansete Giftermaal og

¹⁾ Suhms Saml. I, 2, 139; Rørdam, Hist. Kildeskr. 1 R. II, 603; N. M. Petersen, Dansk Literaturhist. II, 270 (1ste Udg.); Helveg og Brandt, Danske Psalmedigt. S. 7.

ved sin egen Personlighed kom til at spille en ikke uvigtig Rolle og var nøje knyttet til sin Slægt paa Hevringholm, men døde før sine vistnok en Del yngre Fætre, maa hun først nærmere omtales.

At **Sidsel Rosenkrantz** var en Datter af *Timme Stygge* (*Rosenkrantz*), fremgaar tydeligt af et Brev af 11 Juli 1551, hvori hun oplader til sin kjære Farbroders Børn, *Stygge, Kristoffer, Erik og Peder Rosenkrantz*, Brødre, og deres Søster, *Berette Rosenkrantz*, al den Lod og Del, som arvelig var tilfalden hende efter hendes Fader *Timme Rosenkrantz* i Hevringholm Mølle og Ladegaard, som er en fuld Broderlod efter hendes Farfader Hr. *Stygge*¹⁾. Men *Timme Rosenkrantz Styggesen* forekommer selv kun en enkelt Gang i et Rettertingsvidne fra Helsingborg af 27 Febr. 1497, hvor han forekommer under Navnet *Temæ Stygge*²⁾. Han antages at være den samme som en *Tønne Stygge*, der forekommer 1506 og noget senere, og som formodentlig er den samme *Thønnys Rosenkrantz*, der i Juli 1535 fik et Pas af Kristian III for at begive sig (fra Sjælland) til Jylland³⁾. Navnene *Timme* og *Tønne* forvexles maaske nok af og til, skjönt det vel egentlig er helt forskellige Navne. Han maa da antages at være død kort efter, thi i Recessen af 1536 nævnes han lige saa lidt som sine Brødre *Erik* og *Ejler Stygge*, der ogsaa maa være døde paa denne Tid; derimod nævnes alle hans Brodersønner fra Hevringholm. — De faa Gange, *Timme* eller *Tønne* omtales, sker det i Forbindelse med skaanske eller lignende Forhold, og dermed stemmer ogsaa overens, at hans Hustru synes at have været herfra, ligesom hans Datter *Sidsel* blev gift med en skaansk Adelsmand. I Slægtregistrene opføres en *Kile Bing* som hans Hustru, men dette er urigtigt; thi paa *Sidsel Rosenkrantzes* Ligsten i Tovlov Kirke staar et helt andet Vaaben for hendes Moder, nemlig et Taskesnit eller en Pyramide, der ganske ligner Familien *Broks* Vaaben. Mærkeligt nok har i Brevet af 1497

¹⁾ Familien *Rosenkrantzes* Hist. II, Dipl. Nr. 198; jfr. 1ste Del § 18, III.

²⁾ Familien *Rosenkr.* I, Dipl. S. 194.

³⁾ Geh. Ark., Dsk. Saml. 392, 10; jfr. Dsk. Mag. 3 R. II, 48; V, 105; 4 R. II, 280—81.

en Axel Gøkæsøn beseglet med samme Vaaben. Herved i For-
ening med Datterens Ligsten ledes man til det rette. Der fandtes
nemlig i Skaane en Adelsfamilie (Gere), der førte dette Vaaben.
En Gødeke Jonsen „til Gundraløff“ forekommer 1459. Med sin
Hustru Gyde Kjeldsdatter (Dotting) havde han to Sønner, Axel
og Kjeld Gødekesøn (Gøkæsøn) og en Datter „Kelowff Gødeke-
datter“. At denne var Moder til Sidsel Rosenkrantz og gift med
Timme Rosenkrantz, bestyrkes ogsaa ved, at „Gundraløff“ (nu
Ruthsbo i Herrestad Herred) senere ejedes af Fru Sidsel¹⁾.

Sidsel Rosenkrantz blev, vistnok i en ung Alder, gift med
Erik Krummedige til *Alnerup* i Skaane, en Søn af Ridder
Hr. Klavs Krummedige i hans andet Ægteskab med Else
Pedersdatter (Thott), Datter af Peder Nielsen (Thott) til Alnerup
(nu Alnarp). Hr. Klavs Krummedige havde i første Ægteskab
med Drude Rønnov en Datter Drude, der blev gift med den
bekjendte Rigsraad Otte Krumpen, der saaledes var Svoger til
Erik Krummedige. Fru Else Pedersdatter blev imidlertid efter
Klavs Krummediges Død allerede 1504 gift med Rigsraad Thomas
Nielsen Lange til Lydum, efter hvis Død 1521 hun i en lang
Aarrække sad som Enke. Hun havde i Pant af Kronen efter
sin første Mand, Klavs Krummedige, Borgen Hønborg ved Lille
Belt tillige med Elbo Herred og efter sin anden Mand, Thomas
Lange, Nørvang Herred i Pant og Vester Herred i Forlening²⁾.

Pantelenet Hønborg gik dog snart over til Sønnen Erik
Krummedige, der fra sin Barndom af havde tjent Kong Kristiern
II. Han sad som Lensmand paa denne vigtige Borg, da det
jydske Oprør 1523 udbrød. Han — og formodentlig ogsaa Fru
Else Thott og Sidsel Rosenkrantz, — havde flere Gange i denne
bevægede Tid Kongen til Gjest; de bleve Vidner til den vaklende
Ubestemthed, der da var et Særkjende for ham. Adskillige Gange,
fortælles der, skal han have ladet sætte sig frem og tilbage
mellem Hønborg og Middelfart, ret som han ikke kunde be-

¹⁾ Abildgaards Tegn. i Oldnordisk Museums Arkiv. — Oplysninger af A. Thiset.

²⁾ Erslev, Lensmænd, S. 58—59; jfr. O. Nielsen i Bruuns Danske Saml. 1 R. I, 135 og Dsk. Mag. 4 R. IV, 195.

kvemme sig til at opgive Jylland. Da Kongen havde forladt Jylland, da Hertug Frederik allerede var paa Vejen til Viborg, og da allerede en Del af Fyn var faldet fra, sendte Erik Krummedige Kongen 20 Marts 1523 sit Opsigelsesbrev, hvori han meget beklager, at han, der har tjent Kongen fra Barndommen af trolig, skal nødes til dette Skridt, men i høj Grad udtaler sin Frygt for Moder Sigbrit og beklager den Uretfærdighed, Kongen har vist mod hans Svoger Otte Krumpen ved at tage Langeland fra ham og ved at ville fængsle ham¹).

I Frederik I's Tid indtog Erik Krummedige en ret betydelig Stilling. Da Søren Norby 1525 rejste Bondestanden i Skaane, var Erik Krummedige en af Hovedførerne mod ham under Johan Rantzau og Tyge Krabbe. Hans Vidnesbyrd bidrog ogsaa meget til at fælde Niels Brahe til Vandaas, der havde sluttet sig til Hr. Søren. — Han forlenedes nu ogsaa med Vester Herred, hvori han tilsidst fik Pant; hertil hørte Varde Kjøbstad. I disse Stillinger viste Erik Krummedige sig som en myndig og bestemt Lensmand, saa at hans Skriver, Mathis Hansen, der var indsat til By- og Siseskriver i Varde, under den stærke Gjæring, Kristiern II's forventede Ankomst 1531 havde fremkaldt i Jylland, blev overfalden, da han vilde indkræve den paalagte Kongeskat i Lenet²). — Af den Slags Stridigheder havde Erik Krummedige en Del i sit Liv. Reformationen synes han tidlig at have sluttet sig til. 1532 stævnedes han i al Fald en Præst i Skaane for Kongens Retterting, fordi han efter Ærkebispens Bud havde sat en Bonde og hans Hustru i Band; de vare nemlig beslægtede i fjerde Led. Sagen blev da indsat for de lutherske Prædikanter i Malmø, der skulde afgive Kjendelse om, hvorvidt dette burde anses for en Bandssag³). Ogsaa efter Frederik I's Død optraadte Erik Krummedige paa Herredagen i Kjøbenhavn som Tilhænger af den nye Lære, som det synes. Han har i al Fald hverken beseglet den bekjendte katholsksindede Reces af 3 Juli eller del-

¹) Allen, Breve og Aktstykker I og Fam. Rosenkr. Hist. II, 132.

²) Nye dsk. Mag. VI, 273 ff. Fred. I's Reg. S. 73—80; 244; 381—82; Fam. Rosenkr.'s Hist. II Dipl. Nr. 86.

³) Fred. I's Registranter S. 438; 449.

taget i Dommen over Hans Tavsens. Han optræder ved denne Lejlighed første Gang som Rigsraad; dog er han maaske allerede bleven det i Slutningen af Frederik I's Tid, Han var ogsaa blandt de Rigsraader, der i Slutningen af Aaret 1533 sendtes til Kolding for til Hertug Kristian at overlevere og udveksle den Unionstraktat, der var sluttet med Hertugdømmerne¹⁾.

Under Grevens Fejde sluttede Erik Krummedige sig lige som den øvrige jydsk Adel til Hertug Kristians Parti. Han optraadte med Strængthed mod Folkepartiet, saa at Hertug Kristian endog personlig maatte gribe ind derimod²⁾. — Med Johan Rantzau fulgte han over til Fyn og var en af Hovedførerne i Slaget ved Øxnebjerg d. 11 Juni 1535. Det var saaledes til ham, at Præsten Hans Madsen i Svaninge meldte sig kort før Slaget, da han var undsluppen Lybeckernes Fangenskab. Faa Dage efter blev Assens taget med Storm. Hovedmændene for Rejsningen mistede deres Ejendomme. Allerede 15 Juni overdrog Johan Rantzau og de øvrige Førere Hans Plovs Gaard i Assens til Erik Krummedige, „saalænge indtil Kgl. Majestæt selv kommer hid til Landet“. Allerede Maanødsdagen efter blev imidlertid denne Gaard skænket til Johan Rantzau selv. Erik Krummedige havde imidlertid faaet Erstatning; 10 Juli havde han nemlig faaet Ejendomsbrev paa en anset Borger Peder Bangs Gaard ved Færgebroen i Svendborg, der ligeledes var forbrudt Gods, og d. 17 Juli paa en Gaard i Nyborg³⁾. At Erik Krummedige i det hele er gaaet frem med stor Strængthed mod de oprørske Borgere og Bønder som Lensmand, viste sig ogsaa af flere Retssager, han og efter hans Død hans Enke blev indviklet i. I Aaret 1537 stævnedes han saaledes af en Bonde i Børup, fordi han havde ladet dennes Fader henrette og inddraget Gaarden. Bonden synes ikke at være kommet nogen Vej med Sagen, saalænge Erik Krummedige levede; men neppe var han død, før Bonden stævnedes Sidsel Rosenkrantz i samme Anledning, og nu fik Bonden delvis Ret. Vel var Fa-

¹⁾ Hist. Tidsskr. 4 R. III, passim. — Ny dsk. Mag. II, 254 ff.

²⁾ Dsk. Mag. 3 R. IV, 182.

³⁾ Aktstykker til Grevens Fejde I, 426 ff.; II, 100; Huitfeldt S. 1445. — Samlinger til Fyns Hist. og Topografi I, 201 ff. — Kristian III's Registranter S. 3.

deren henrettet, „fordi han før over til Fyn til Rigens Fjender“; men der blev dog nu afsagt den Kjendelse paa det kgl. Retterting, at Fru Sidsel skulde stille Bonden tilfreds (d. give ham Erstatning) efter 12 uvillige Herredsmænds Sigelse, naar han paa Tinge lovformelig beviste, hvor stor en Del i Gaarden der havde tilhørt hans Moder og ikke hans Fader. — Atter 1546 stævner en Borger i Stege, Hans Storm, Fru Sidsel for en Gaard i Assens, som Erik Krummedige havde solgt til Oluf Norby til Skovgaard, men som Hans Storm erklærede var hans Arv og Eje, — med mindre dette skulde være den samme Gaard i Assens, som havde været i Hans Plovs Eje¹⁾).

Endnu i Slutningen af 1535 blev Erik Krummedige forlenet med St. Hans Kloster i Odense og med Salling Herred i Fyn. Kort efter fik han Befaling til at begive sig til Kongen til Kjøbenhavns Belejring, medens Befalingen i Fyn førtes af hans Medhjælper, Klavs Daa til Ravnstrup²⁾. I Kjøbenhavn finde vi ogsaa Erik Krummedige strax efter Stadens Overgivelse til Kristian III i Juli 1536. Han deltog nemlig i det bekjendte Rigsraadsmøde d. 12 August, hvori de verdslige Rigsraader mere eller mindre bleve tvungne til at finde sig i Biskoppernes Fængsling og den dermed følgende Statsforandring, og har ogsaa samme Dag medbesejlet det derom udstedte Revers. Senere deltog han i Rigsdagen i Oktober s. A. og har i December s. A. undertegnet et lignende Revers som Cautionist for sin Svoger, Otte Krumpén, da denne langt om længe fik Kristian III's Gunst tilbage³⁾.

I Kristian III's Tid indtog Erik Krummedige en betydelig Stilling. Tillige med sin Hustru blev han indkaldt til Kroningen 1537, og da den fynske Adel i Aaret 1539 samledes ved Kolding i Anledning af de Krigsuroligheder, Kristian III i dette Aar frygtede fra tysk Side, vare Erik Krummedige og Jakob Hardenberg Hovedsmænd for Folkene⁴⁾. Størst Betydning har han dog i disse Aar

¹⁾ Dsk. Mag. 3 R. VI, 142, 318; 4. R. I, 151; 252—53.

²⁾ Dsk. Mag. 3 R. V, 75; 82; 101; 128 og fl. St.

³⁾ Rørdam, Hist. Kildeskr. 1 R. I, 202; 204. Dsk. Mag. 3 R. VI, 134—35.

⁴⁾ Dsk. Mag. 3 R. VI, 130; 217; 226.

som Lensmand i St. Hans Kloster i Odense, hvortil fra 1540 af kom Næsbyhoved ved Odense. Da Styrelsen af det inddragne gejstlige Gods var forenet med disse Stillinger, var Erik Krummedige tillige Stiftslensmand i Fyn og viste i denne Stilling stor Iver ved Ordningen af de nye Forhold, som Reformationen medførte¹⁾. Han døde imidlertid allerede i November 1541 under et Ophold i Kjøbenhavn, endnu i sin kraftigste Alder²⁾.

Sidsel Rosenkrantz overlevede sin Ægtefælle i 16 Aar og viste sig i denne Tid som en kraftig og virksom Kvinde. Da Ægteskabet havde været barnløst, beholdt hun *Hønborg* i Pant lige til sin Død; Vesterherred, hvori Erik Krummedige siden 1531 havde Pant, forlenedes hun kun med midlertidig, og allerede 1542 lagdes det til Riberhus, hvorved Kongen fik hele Stranden lige fra List til Vestervig i én Kreds³⁾. — I Forhold til Kongehuset indtog hun en gunstig Stilling. Naar der var kongelige Daabs-handlinger eller lignende Fester paa Koldinghus, indbødes hun hertil, ogsaa for „at drage Kongesalen“⁴⁾. — Størst Betydning havde dog hendes Godsvirksomhed, der skaffede hende adskillige Bryderier og Retstrætter. Vigtigst er i den Henseende den Maade, hvorpaa hun kom i Besiddelse af Limbækkernes gamle Borg *Nebbe* i Gaarslev Sogn i Holmans Herred i Nærheden af Hønborg. Den sidste Besidder heraf, Hartvig Limbæk, havde ved sin Død 1518 efterladt en Enke, Mette Hansdatter, flere Døtre og en Søn Klavs, der imidlertid gik fra Forstanden og synes at have haft Erik Krummedige til Værge. Denne synes imidlertid at have tilkjøbt sig sin Myndlings Arvepart i Nebbe. Enken synes at have været udsat for adskillige Bryderier; thi allerede i August 1533 blev der udstedt et kgl. Protektorium til Fru Mette af Nebbe og hendes Søn Klavs Limbæk⁵⁾, og faa Aar

¹⁾ Om disse Forhold henvises til Nyt hist. Tidsskr. VI, 31, 36; Saml. til Fyns Hist. og Topogr. V, 4—8 og fl. Steder; Hofmans Foundationer V, 187; VI, 258 ff. Rørdam, Kirkelove I, passim.

²⁾ Suhms Saml. II, 2, 233.

³⁾ Erslev, Konge og Lensm. XLVI.

⁴⁾ Saaledes 1545 (Dsk. Mag. 4 R. I, 97 ff.), 1547 (smsts. S. 273 ff.), 1548 (smsts. II, 177).

⁵⁾ Fred. I's Reg. S. 465.

efter døde hun. Endeligt Skifte mellem Arvingerne fandt først Sted 1546, hvorved Nebbe Hovedgaard tillagdes Erik Krummediges Moder, Fru Else Pedersdatter til Løgtved, og hans Enke, Fru Sidsel Rosenkrantz til Hønborg, tillige med deres øvrige Medarvinger „i Klavs Limbæks Sted“. Den Maade, hvorpaa Erik Krummediges Arvinger vare komne i Besiddelse af Nebbe, blev dog ikke uanfægtet. I det mindste maatte i Aaret 1549 Hr. Otte Krumpen, der var Sidsel Rosenkrantzes Værge, paa hendes Vegne i Kongens og Rigsraadets Nærværelse med 12 Riddersmænd som Mededsmænd aflægge Ed paa, at hun aldrig havde haft Fru Mette Limbæk af Nebbes Insegl i Værge, hverken efter hendes Død eller før, eller havde forseglet Breve dermed, som Hartvig Henriksen havde beskyldt hende for paa Holmans Ting¹⁾.

Foruden *Nebbe* var Fru Sidsel Rosenkrantz efter Mandens Død ogsaa i Besiddelse af *Alnerup* og skrives fra 1553 af ogsaa „til *Gunderleffue*“²⁾. At hermed skulde menes Gøjernes bekendte Ejendom Gunderslevholm paa Sjælland, som T. Becker antager i „Danske Herregaarde“, er umuligt. Der menes selvfølgelig hermed Gaarden Gunderløv (nu Rutsbo) i Skaane, som hendes Morfader, Gødeke Jonsen (Gere), skriver sig til 1459. Efter Fru Sidsels Død kom den til Stygge Ejlersen Rosenkrantz til Hevringholm.

Fru *Sidsel Rosenkrantz* døde den 28 November 1557 paa Hønborg og blev begravet i Tavlov Kirke, hvor der endnu findes en smuk Ligsten over hende og hendes Næstsøskendebarn; Jfr. Birgitte Rosenkrantz Ejlersdatter fra Hevringholm, der synes at have boet sammen med hende paa Hønborg og efter hendes Død kom i Besiddelse af Nebbe, hvorom henvises til det føl-

¹⁾ Dsk. Mag. 4 R. IV, 94 ff. — Om Forholdet til Nebbe se forøvrigt T. Becker, Maanedskriftet Orion I, 371 ff., Saml. til jydsk Hist. og Topogr. VI, 18 og 238 ff. Paa disse Steder er der dog kommet en Uklarhed ind, idet man ikke har lagt Mærke til, at den i Aktstykkerne nævnte Else Pedersdatter (Thott) er Erik Krummediges Moder, men lader en Else „Limbæk“ være gift med en Klavs Krummedige.

²⁾ 1553 Søndag efter Mikkelsdag, Mageskifte mellem Cizelle Rosenkrantz til Gunderslouff og Fru Sidsel Ulfstand til Lyngbygaard om Gods i Villands H. i Skaane. (Adelsbr. Fasc. 53). Registr. o. a. L. 1556. p. 367.

gende¹⁾. Hønborg blev derimod strax inddraget af Kronen, Slottet nedlagt og Godset lagt under Koldinghus. — Af Tidens mest ansete Theologer roses hun for sin Fromhed. Mester Hans Laugesøn, Hans Tavsens Svigersøn og Eftermand som Biskop i Ribe, omtaler hende saaledes i et Brev af 20 December 1557 som „nobilissima et piissima matrona“, et Udtryk, der synes at stamme fra Hans Tavsens²⁾, og i sin Ligprædiken over Kansler Johan Fris († 1570) kommer Anders Sørensen Vedel i Anledning af Johan Frises Velgjørenhed mod fattige til at omtale, at saadan Barmhjertighed med mangfoldig Almissegjerning viste ogsaa „ærlig og velbyrdig og salig Fru Birgitte Rosenkrantz, som i fordums Tid var paa Hønborg, hvilken ogsaa vederfores det samme som denne gode Herre, at den trofaste Gud forøgede deres Gods og forgjættede dem ikke udi deres Yderste, men efter sin Tilsagn gav dem i deres Sygdom god Taalmodighed og formedelst Troen til Kristum en salig Afgang og det evige Liv“. Herved maa vel ved en Navneforvexling af Vedel sigtes til Fru *Sidsel* Rosenkrantz; thi andre Fruer af dette Navn kjendes ikke paa Hønborg, og den da levende *Jfr.* Birgitte Rosenkrantz døde først 1586.

Medens *Timme Stygge* (*Rosenkrantz*) ved sit Giftermaal med Kelov Gødekesdatter (Gere) var bleven nærmere knyttet til Skaane, levede hans Broder *Ejler Stygge* (*Rosenkrantz*) stadig paa Hevringholm og maa være død omtrent 1535³⁾. Han havde været gift med *Kirsten Pedersdatter* (*Gyldenstjerne*), Datter af Peder Nielsen (Gyldenstjerne) til Tim og Fru Regitse Torbensdatter Bille. Fru Kirsten var saaledes Søster til den bekendte Rigsraad Knud Pedersen Gyldenstjerne til Tim og Lyngbygaard, som han havde faaet med sin Hustru Sidsel Ulfstand, og til Fru Karen Pedersdatter (Gyldenstjerne), der var gift med Ejler Bryske til Dallund, Forhold, der ogsaa faa Betydning for Sønnerne.

¹⁾ Oldn. Museums Arkiv, Abildgaards Tegninger; jfr. Saml. til jydsk Hist. VI, 18; Hofm. Fundationer IV, 720; Dansk Atlas V, 967 og 1006—7.

²⁾ Ny kirkehist. Saml. III, 319.

³⁾ Om ham henvises nærmere til „Familien Rosenkr. Hist.“ I, 228. — Han omtales ikke i Recessen af 1536, derimod Sønnerne.

Ejler Stygge og Kirsten Pedersdatter havde i det mindste 5 Sønner, nemlig *Jørgen Stygge*, *Kristoffer Stygge*, *Stygge Stygge*, *Erik Stygge* og *Peder Stygge*. I denne Orden findes de opførte under Recessen af 1536, og derved angives vel ogsaa den om-trentlige Aldersfølge; desuden havde de en Søster *Birte (Birgitte) Ejlersdatter* (Stygge eller Rosenkrantz), og maaske endnu flere Søkende; en ellers ukjendt Broder, *Anders Stygge*, opføres paa Slægttavler, og i et Skiftebrev af 1549 optræde *Stygge*, *Kristoffer*, *Erik* og *Peder Rosenkrantz*, Brødre, til Høringholm, som fuld-myndige paa egne og paa *alle* deres Søkendes Vegne¹⁾. Herefter maa det antages, at de have haft flere Søkende end de to manglende, *Jørgen* og *Birgitte*. Da Aldersordenen mellem dem indbyrdes imidlertid efter dette Brev er noget usikker, men de alle i en lang Aarrække havde Del i Hevringholm og efterhaanden arvede hverandre, opføres de i det følgende efter deres Dødsaar.

Jørgen Stygge eller **Rosenkrantz** († 1551), forekommer neppe før under Recessen af 1536. Han optræder stadig paa sine Søkendes Vegne i Anledning af Arvesager eller Retstrætter angaaende Hevringholm, saaledes i Aaret 1546, da Hartvig Skram og hans Medarvinger stævnedes *Jørgen Stygge* og dennes Medarvinger for en Part og Del i Hevringholm²⁾. Da saa mange endnu synes at have haft Del i Hevringholm, har *Jørgen Stygge* neppe besiddet større Formue. Ved Laanet til Kongen 1545 sættes han ogsaa kun til 30 Daler (hans Broder *Kristoffer* derimod til 200 Daler)³⁾. Han døde ugift d. 7 Januar 1551 og er tillige med flere af sine Brødre begravet i Vivild Kirke, hvor han er afbildet paa Ligstenen⁴⁾. — Efter hans Død

¹⁾ Geh. Ark. Dipl. ved 21 Juli 1549. Samme Orden i Sidsel Rosenkrantzes Brev af 11 Juni 1551, Fam. Rosenkr. II, Dipl. S. 249.

²⁾ Dansk Mag. 4 R. I, 207. Om flere lignende Sager se Dansk Mag. 4 R. I, 105 og om Stridigheder angaaende Hevringholms Tilliggende flere Dok. i Geh. Ark. („Kancelliraad Olsens Papirer“); jfr. K. Hansen, Danske Ridderborge, Kbhvn. 1832, S. 75 ff.

³⁾ Dsk. Mag. 4 R. I, 142.

⁴⁾ Abildgaards Tegn. i Oldn. Museums Arkiv (hvor der dog er udfaldet noget af Indskriften); jfr. Dsk. Atlas IV, 288, Hofmans Foundationer III, 161 og Trap, Beskrivelse af Danm. V, 599.

foretoges flere Skiftedelinger mellem hans Søkende. 11 Juli 1551 solgte Sidsel Rosenkrantz til dem sin Andel i Hevringholm Mølle og Ladegaard, og den 10 Oktbr. 1552 holdt *Stygge, Kristoffer, Erik, Peder* og *Berete Rosenkrantz*, Søkende, i Overværelse af deres Faders Søstersøn, Hr. Otte Krumpen, og deres Frænde, Folmer Rosenkrantz til Stensballe, et venligt Skifte om deres rette fædrene Hovedgaard Hevringholm, saaledes at en af Brødrene skulde ved Lodtrækning beholde Hevringholm og give hver af de andre, saavel Søstre som Brødre, 400 gode Joachimsdalere. Ved Lodtrækningen tilfaldt Gaarden derpaa den næst- yngste af Brødrene, *Erik Rosenkrantz*. Den 2 Februar 1553 har derpaa *Peder Rosenkrantz Ejlersen* til Hevringholm, Væbner, paa Hønborg hos Sidsel Rosenkrantz udstedt Kvittering for Modtagelsen af de 400 Joachimsdalere for sin Arvepart i Hevringholm og desuden for sin Andel i Hevring Mølle efter deres salig Broder Jørgen Rosenkrantz, og et lignende Brev har Kristoffer til Lynderupgaard udstedt paa Hevringholm d. 27 April 1554¹⁾.

Erik Stygge eller **Rosenkrantz** († 1561) var saaledes bleven Eneejer af Hevringholm. Ogsaa han forekommer første Gang under Recessen af 1536, og i de følgende Aar under Navnet „Erik Stygge til Hevringholm“ i forskellige private Dokumenter uden Betydning²⁾. Fra Aarene 1543 til 1552 var han Foged paa Aalholm under Johan Rantzau, der havde Slottet i Forlening. Da Johan Rantzau netop i denne Mellemtid paa Grund af Forholdene i Hertugdømmerne kom i et spændt Forhold til Kristian III, levede han i Reglen i Ro i Holsten, og Erik Rosenkrantz kom derved til at indtage en selvstændigere Stilling paa Aalholm. Der udstedes Kongebreve til ham, som om han var Lensmand. Allerede i Aaret 1543 optræder han som „Lensmand paa Aalholm“ i en gejstlig Dom, hvorved Mester Kristiern i Kettinge afsættes paa Grund af papistiske Vildfarelser. 1550 tilsendes ham som „Foged paa Aalholm“ Forbud mod Udførsel af Korn, som han skulde lade forkynde i sit Len; 1551 faar han i Forening med Mogens Falster og Peder Oxe Ordre til at anvise

¹⁾ Familien Rosenkr. Hist. II, Dipl.

²⁾ Geh. Ark. Lysgaard H. Nr. 1; Dansk Selsk. Membraner under 17/6 1540.

det nedbrændte Rødbys Indbyggere en ny Plads til at bygge paa; samme Aar faar „Erik Rosenkrantz, Foged paa vort Slot Aalholm, vor Mand og Tjener“, Ordre til efter Peder Oxes Anvisning at oppebære en Skat i Aalholm Len til Kongens Underhold, da denne agtede sig til Lolland¹⁾. — Denne Kongerejse har for øvrigt neppe været til Glæde for Erik Rosenkrantz. Kongen blev nemlig meget forbitret over, at Aalholm Slot og Len var paa det skammeligste forfaldet, og klagede herover til Johan Rantzau, der naturligvis, med Rette eller Urette, kastede Skylden paa sin Foged (18 Sept. 1551). Endnu i Aaret 1552 nævnes „Erik Rosenkrantz til Høringholm“ i et paa Aalholm udstedt Brev, men i samme Brev kaldes Jørgen Rud „Høvedsmand paa Aalholm“, saa Erik Rosenkrantz har mistet Stillingen²⁾. Det var omtrent samtidigt med, at han selv overtog Hevringholm. — Her døde han 24 April 1561 efter den tidligere omtalte Ligsten i Vivild Kirke. — Han var gift med *Mette Huitfeldt*, Datter af Otte Klavsen til Skibelundegaard og Krumstrup og Barbara Eriksdatter (Blaa) til Oreby og Berridsgaard, Søster til de bekjendte Brødre, Rigsraad Kristoffer Ottesen Huitfeld til Berridsgaard (Arild Huitfeldts Fader), Peder Huitfeld til Engestofte og Skibelund, Norges Riges Kansler, og Povl Huitfeld til Snedstrup, Statholder i Norge. Disse to sidstnævnte Brødre have medbeseglet det Brev af 29de Maj 1562, hvori Mette Huitfeld tilstaar at have faaet Fyldest af sin afdøde Husbondes Søskende i al den Del i Løsøre eller andet, der kunde tilfalde hende efter hendes Mand³⁾. I Aaret 1563 fik hun 4 Gaarde i Flakkebjerg i Pant. Hendes senere Skjæbne er neppe bekjendt. — Da Ægteskabet var barnløst, tilfaldt Hevringholm altsaa atter Erik Rosenkrantzes endnu levende Søskende, *Stygge, Kristoffer, Peder og Birgitte*.

¹⁾ Rørdam, Jørgen Jensen Sadolins Levned S. 135 (Saml. til Fyns Hist. og Topogr. IV). — Dsk. Mag. 4 R. IV, 84; Danske Saml. i Geh. Ark. Nr. 378; Tegnelser III, 371—73.

²⁾ Hist. Tidsskr. 4 R. VI, 324 ff. — Vedel Simonsen, Ruderne, II, 35 („Gjørringholm“ er selvfølgelig en Læsefejl af Bircherod for Høringholm).

³⁾ Fam. Rosenkr. Hist. II, Dipl. S. 276. — Personalhist. Tidsskr. IV, 120. — Thiset i Adelskalender for Danm. 1887, Særtryk S. 248 ff.

Kristoffer Stygge eller **Rosenkrantz** († 1565) var den betydeligste af Brødrene. Allerede i en ung Alder blev han Køgemester hos sin Fastersøn Stygge Krumpen, Biskop i Børglum, hvor forøvrigt hans Farbroder, den resignerede Biskop Niels Stygge (Rosenkrantz), endnu levede († 1533). I Aaret 1532 havde han i denne Stilling en Strid med Almuen paa Jerslev Ting i Anledning af en Tyv, der synes at være bleven dømt fri paa Tinge; men da Kristoffer Rosenkrantz og hans Medfølgere alligevel synes at have villet holde ham bunden, befriede Almuen ham med Magt og jog Kristoffer Rosenkrantz og hans Medfølgere med Vold og Magt fra Tinge¹⁾. I Grevefejden blev han 1535 fangen tillige med sin Broder Stygge, uden at man nærmere kan se, ved hvad Lejlighed det er sket²⁾. Han har derpaa ligesom sine Brødre underskrevet den store Reces af 1536 og har altsaa ligesom disse deltaget i Rigsdagen 1536. Kort efter fik han Følgebrev til Skaregaard med mere Gods, som han havde i Pant af Vendsyssel Stift. Det er hans Morbroder, Knud Pedersen Gyldenstjerne til Tim, der netop da var bleven Hofmarskal, der har udvirket dette Brev³⁾. — Til Kroningen i Sommeren 1537 blev han indkaldt blandt Hofsinderne og derpaa (18 Septbr.) forlenet med den tidligere Bispegaard *Sæbygaard* i Dronninglund Herred, med Forpligtelse til at tjene selv fjerde til Hest eller til Skibs. Som Følge af denne Lenspligt blev han i Marts 1538 tilsagt at møde i Neumünster med to Heste for at følge Kongen paa dennes Rejse til det protestantiske Fyrstemøde i Brunsvig. Om han forøvrigt har deltaget i dette Tog, er dog uvist eller lidet sandsynligt; thi netop i Neumünster blev det overdraget Hr. Oluf Rosenkrantz paa Kongens Vegne at drage til Gulland, hvor hans Broder, Hr. Henrik Nielsen Rosenkrantz til Bjørnholm, nylig var død, og indsætte en ny Lensmand, og den 29 Juni blev Inventariet paa Visborg af Hr. Oluf Rosenkrantz overdraget til Klavs Rantzau og Kristoffer Stygge

¹⁾ Fred. I's Reg. S. 482; 485.

²⁾ Dansk Mag. 3 R. V, 99.

³⁾ Krist. III's Reg. S. 27.

i Forening. Han indtog dog kun et Aar denne vigtige Stilling, da Lenet 1539 gaves til Kongens Yndling, Tyskeren Wobislaus Wobitzer¹⁾.

Fra 1541—1544 var Kristoffer Rosenkrantz derpa forlenet med *Hald* Slot og de dertil liggende Herreder, nemlig Nørlyng og Fjends Herred og Øen Mors, hvortil desuden 1542 lagdes Rinds og Han Herred, som efter Predbjørn Podebuskes Død indløstes fra dennes Arvinger. Desuden var alt det gejstlige Gods i Viborg Stift forenet med Stillingen, saa at Kristoffer Rosenkrantz tillige var Stiftslensmand i Viborg Stift. Det var under ejendommelige Forhold, at han fik denne betydelige Stilling. I de første Aar efter Reformationen havde Stiftslensmandsstillingen i Viborg Stift være betroet til Holstenere, først til Henrik Rantzau, der 1540 tillige var Stiftslensmand i Ribe, derpaa 1540—41 til Henrik Blome. Denne var imidlertid paa Grund af Jagtforhold kommen i Strid med en dansk Adelsmand i sit eget Len, Frands Iversen Dyre til Damsgaard paa Mors og en Gaard i Tapdrup Sogn, i hvis Kirke han er begravet, formodentlig det nuværende Skovsgaard. Henrik Blome synes ligefrem at have overfaldet sin erklærede Fjende. Ved denne Lejlighed blev imidlertid en anden Adelsmand, der var Frands Dyres Gjest, Henrik Bjørnsen, saaret, og han døde kort efter af sine Saar. Frands Iversen Dyre var en Søstersøn af den berømte Peder Skram, og denne fik ved sin mægtige Indflydelse udvirket, at Henrik Blome mistede sin Forlening. Hadet mod Tyskerne og deres store Indflydelse i Danmark synes at have været medvirkende. En Del af den holstenske Adel indgav et Bønsskrift til Kongen for Henrik Blome, der paa Grund af Drabet synes at være flygtet til Holsten, da han ikke kunde faa Fred og Lejde

¹⁾ Dsk. Mag. 3 R. VI, 130 ff.; 191. Kristian III's Reg. S. 52. — Familien Rosenkr. Hist. II, 242; 272. — 1540 var „Kristoffer Stygge til *Stjernholm*“ en af Forloverne for Kristian III i Anledn. af et stort Laan (Kr. III's Reg. ved Erslev og Møllerup S. 152). Formodentlig maa her være en Forveksling af Skrивeren eller Udгiverne med „Hevringholm“. I Registret antages det for at være Bygholm; men det ved Horsens af Holger Rosenkrantz's Enke, Karen Gyldenstjerne, anlagte „Stjernholm“ byggedes først omtr. 1590 (Hist. Tidsskr. 5 R. VI, 58; 69).

af den dræbtes Slægtninge. Fra Holsten sendte han endogsaa Svende ind i Lenet; men Kristian III forbød Kristoffer Stygge at indlade dem paa Hald Slot, og først efter flere Stridigheder opgav Henrik Blome sin „tro Haand“ til Hald Slot. Inventariet overgaves i Henrik Blomes Fraværelse af dennes Svende til Kristoffer Rosenkrantz d. 17 November, — et vigtigt og interessant Dokument til den gamle berømte Borgs Topografi¹). Først 1543 fik Henrik Blomes Brødre Kvittering for Regnskabet af Hald Slot, saa denne stadig synes at have holdt sig borte fra Danmark af Frygt for „Peder Skram og hans Tilhængere“. Mærkeligt nok skulde ogsaa Kristoffer Rosenkrantz komme i et fjendtlig Forhold til Frands Iversen, medens han endnu var Lensmand paa Hald. Hans Broder Peder Rosenkrantz, „kom nemlig for Skade og ihjelslog“ i Aaret 1542 i Nyborg Frands Iversens Svoger, Niels Mogensen (Kaas) fra Damsgaard, en Sag, som nærmere skal blive omtalt senere. Kristoffer Rosenkrantz blev selvfølgelig ogsaa inddraget i denne Sag, og det var formodentlig i Anledning af de betalte Bøder, at Frands Iversen 1546 stævne-ede ham for en Guldkjæde og en Sum Penge, han mente, at han med Urette forholdt ham²).

Det var under ejendommelige Forhold, at Kristoffer Rosenkrantz var Lensmand paa Hald. Den Misstemning, som i de første Aar efter 1536 havde fundet Sted mellem Kristian III og en Del af det ældre danske Aristokrati, var netop i disse Aar ved at fortage sig. En Del af Kongens ivrigste tyske Raadgivere vare netop nu døde eller paa Grund af Forholdene faldne i en Slags Unaade, og flere af de ældre danske Rigsraader bleve nu atter tagne til Naade. Det var under disse Forhold, at Frederik II's Hylding 1542 fandt Sted i Viborg. At Kristoffer Rosenkrantz fik adskilligt med disse Sager at gjøre, følger af hans Stilling. Han maatte saaledes i Anledningen af Hyldingen „klæde sig og sine Svende i kgl. Majestæts Hoffarve.“ Fra Hyldingen var Kon-

¹) Kristian III's Registr. S. 207—10; desuden Adelsbreve Fasc. 3 („Blome“), som jeg maaske vil faa Lejlighed til at meddele andensteds. — Dsk. Mag. 3 R. VI, 391; 205; 4 R. I, 8—9.

²) Dansk Mag. 4 R. I, 197.

gen draget paa Jagt i Testrup i Rinds Herred, hvor Kristoffer Rosenkrantz af sin Forlening maatte underholde Kongen en Nat, og ligeledes Dronningen. Samtidig overdroges det ham at taxere det Bondegods i Viborg Stift, der var forbrudt under Klemensfejden, et Hverv, der forøvrigt førte til, at adskillige fik deres Gods igjen paa denne Tid, saa at ogsaa i denne Henseende den unge Konges Hylding paa Viborg Ting tjente til Forsoning. — Ogsaa i de følgende Aar havde han flere vigtigere Hverv at udføre; saaledes opkrævede han 1543 Skatter i Viborg Stift og sad til Doms over den gamle Præst, Kristen Lavridsen i Blære, der dømtes fra sit Embede, fordi han ikke vilde opgive sin Overbevisning som Katholik. Af Vigtighed er ogsaa Registreringen af de Brevkister, der paa denne Tid fandtes i Viborg og paa Hald. I November 1544 fik saaledes Kristoffer Rosenkrantz Befaling til at begive sig til Hald i Forening med Kantor Niels Fris og Vikar Jens Nielsen for at forsegle alle de Brevkister, der fandtes paa Hald, angaaende Vendelbo og Viborg Stifter, „at ingen fanger dem at læse uden kgl. Majestæt selv eller hvo kgl. Majestæt dertil betroendes vorder.“ Paa denne Tid var nemlig Kristoffer Rosenkrantzes Fastersøn, den bekjendte Otte Krumpen, efter atter at have opnaaet Kongens Naade og efter atter at være bleven optagen i Rigsraadet, bleven forlenet med Hald Slot. Han var Broder til den forhenværende Biskop i Børglum, Stygge Krumpen, hos hvem Kristoffer Rosenkrantz havde tjent i sin Ungdom.¹⁾

Samme Aar havde imidlertid Kristoffer Rosenkrantz kjøbt en af Viborg Stifts mange Bispegaarde, *Lynderupgaard* i Rinds Herred, af Kronen for 9,158 Mark. Af Forleninger havde han endnu *Sæbygaard*, som han dog i Aaret 1546 var i Færd med at miste, da det blev magelagt til Iver Krabbe. Kristoffer Rosenkrantz fik dog dette afvendt, og han fik selv Pant deri for betydelige Summer. Han synes at have tænkt paa nu at indrette sig blivende her; thi samme Aar fik han af Sæby By Brev paa

¹⁾ Dansk Mag. 3 R. VI, 313; 329; 4 R. I, 27. Diplomatarium Vibergense Indl. S. I—II; 234 ff.

et Stykke af Sæby Kirkejord, mod at han og hans Arvinger gav Jordskyld til Kirken. Ogsaa et andet Mindesmærke om Kristoffer Rosenkrantz's Interesse for Sæby Kirke findes endnu, nemlig den bekjendte Altertavle i Oldnordisk Museum, hvorpaa man antager, at hans Farbroder, Biskop Niels Stygge, er afbildet. Denne Altertavle er nemlig forsynet med Rosenkrantz- og Gyldenstjerne-Vaabener, 2: Kristoffer Rosenkrantz Fædrene- og Mødrene-Vaaben, hvorimod det er umuligt at sætte disse Vaaben i Forbindelse med Niels Stygge Rosenkrantz selv.¹⁾ Som Lensmand paa Sæbygaard blev han 1547 tilsagt at møde i Kolding til en af de kongelige Fester og deltog i 1548 i det store Brude- tog til Sachsen med 4 Heste, ligesom han ogsaa i Aaret 1552 underholdt Kongen et Par Nætter af Sæbygaard, dels paa Sæbygaard selv, dels paa Vorgaard. Meh samme Aar blev Pante- summen indløst af Jørgen v. Raade, der saaledes fik Sæby- gaard i Besiddelse.²⁾ — Det var kort efter, at Skiftet fandt Sted om Hevringholm, hvorved Broderen Erik blev Eneejer af denne Gaard.

Fra nu af er Kristoffer Rosenkrantz nærmest knyttet til *Lynderupgaard*. I Febr. 1553 fik han lovformelig Skjøde herpaa, omfattende Lynderup Hovedgaard, 10 Gaarde og 3 Bol i Lyn- derup By, en Gaard i Nørreris, en i Aastrup, 7 i Rind By, Her- ligheden af en Gaard sammesteds, medens Renten, Kornskylden og Smørskylden skulde blive hos Præsten, 5 Gaarde i Ulbjerg Sogn, deriblandt lille Torup, Strandmøllen og to Gaarde i Laa- strup Sogn, men uden Fiskeriet i Laastrup Aa, ej heller der i Limfjorden, hvor Kong Kristiern, Kongens Farfader, gav Viborg Stift Fiskeretten; men ellers maa han og hans Tjenere (Fæstere) fiske i Limfjorden, uden dog at formene andre at fiske der, — Bestemmelser, der skulde medføre adskillige Processer baade i den nærmere Fremtid og helt ned til vor Tid.³⁾ — Allerede

¹⁾ Krist. III's Reg. S. 295 ff. Dsk. Mag. 4 R. I, 205; 210 ff; 213; 216—17; Erslev, Lensmænd, S. 139.

²⁾ Dsk. Mag. 4 R. I, 351; II, 94—96 (jfr. Ny dsk. Mag. I, 364 ff.); IV, 161; Tegn. 1552 S. 76; 87; 92.

³⁾ Kancelliets Brevbøger 1551—56 S. 220. Sagen var atter for Højeste Ret 1882.

1557 blev saaledes Kristoffer Rosenkrantz stævnet af Præsten i Laastrup og Skals for det kgl. Retterting i Anledning af Præstegaarden i Skals; men Sagen, hvori Præsten synes at have haft fuldstændig Uret efter Skjødebrevet af 1553, blev udtrykkelig afvist fra det kgl. Retterting, fordi den som en Ejendomstrætte ifølge Haandfæstningen først skulde have været foretaget for Herredsting og Landsting,¹⁾ og i Aaret 1560 havde han en Retstrætte med Iver Krabbe til Østergaard, Befalingsmand paa Skivehus, om tre Stykker Jord paa Thorom Mark.²⁾ — Hovedbygningen paa Lynderupgaard opførte Kristoffer Rosenkrantz 1556 i Følge en Indskrift over Døren.³⁾

Da Syvaarskrigen udbrød, kom Kristoffer Rosenkrantz igjen i større Virksomhed. Allerede i April 1563 var han blandt de for Viborg Stift udnævnte „Proviantmestere“ og tjente samme Aar paa Flaaden under Peder Skram. Atter 1564 var han udkommanderet paa Flaaden som Fører for Skibet „Papegøjen.“ Det følgende Aar, 1565, fik han for 100 Joachimsdaler, han havde laant Kongen, Kronens Gaard i Ugelris i Tostrup Sogn i Rinds Herred i Pant. Ogsaa i dette Aar blev han tidlig paa Foraaret udskreven til Flaaden; men i det blodige Slag ved Bornholm d. 7. Juli 1565, hvor Otto Rud blev fangen, blev han skudt gennem Laaret og døde af sine Saar. Hvor han er begravet, vides ikke. I Lynderup Kirke findes et smukt Epitafium over hans Broder Stygge og dennes Slægt, der arvede Lynderupgaard efter ham, men han selv omtales ikke herpaa.⁴⁾

Da Kristoffer Rosenkrantz døde ugift, tilfaldt den Andel, han efter sin Broder Eriks Død atter havde faaet i Hevringholm, hans efterladte Søkende, *Peder, Stygge* og *Birgitte Rosenkrantz*, nærmest den ligeledes ugifte Peder, der neppe har haft anden

¹⁾ Jfr. nærmere om den interessante Sag Ny kirkehist. Samling VI, 707.

²⁾ Geh. Ark. (Kanc. Olsens Papirer).

³⁾ Abildgaards Tegn: i Oldn. Mus. Arkiv.

⁴⁾ Tegn. 1563 S. 349; 1564 S. 549 ff; 1565, S. 224; Dsk. Mag. 3 R. II, 83; Resen S. 95, 145 ff. — Dsk. Saml., Finansvæsen Nr. 81. Geh. Ark. — Personalhist. Tidsskr. I, 126. — Garde, den dansk-norske Sømagts Hist. 58; 61.

Gaard at holde sig til, medens Stygge ved sit Giftermaal og ved Arv havde faaet betydelige Ejendomme.

Peder Stygge eller **Rosenkrantz** († 1570), var den yngste af Brødrene. Han omtales første Gang 1536, da han af Biskopperne Ove Bilde og Joachim Rønnov, der tillige med flere Rigsraader vare Statholdere i Sjælland under Københavns Belejring, sendtes til Kong Gustav i Sverig med Breve fra Kristian III.¹⁾ Recessen af 1536 har han derpaa underskrevet; men derpaa hører man ikke noget om ham, før han i Aaret 1547 „desværre“ ihjelslog i Nyborg Niels Mogensen (Kaas), Søn af den berygtede Mogens Thommesen til Damsgaard og Ellen Fris, Svoger til den under Kristoffer Stygge omtalte Frands Iversen Dyre til Damsgaard. Ved en Sammenkomst i Viborg under Kongehyldingen 1542 maatte Peder Rosenkrantzes Frænder, Jakob Hardenberg til Sandholt, Ejler Hardenberg til Matrup, Kristoffer Johansen (Lindenov) til Drenderup, Anders Johansen (Lindenov) til Fobislet, Hartvig Thommesen til Palsgaard, Kristoffer Rosenkrantz (Nielsen) til Skjern og Kristoffer Rosenkrantz (Stygge) til Hevringholm, love og fuldsige for velbyrdig Svend, Peder Rosenkrantz til Hevringholm, for en Bøde paa 1500 Mark dansk og to Klenodier, saa gode som 100 Gylden hver, til den dræbtes Frænder. Paa Kongens Vegne vare tilstede Kansleren Johan Fris, Rigsmarsken Erik Banner og Rigsraaden Hr. Otte Krumpen; men da Bøden var fastsat, tyktes det de rette Eftermaalsmænd, Jep Fris til Skive og Rigskansleren Jørgen Quitzou, tillige med den dræbtes øvrige tilstedeværende Slægt og Venner, at samme Bod var for ringe, hvorfor de gave samme Bod til Hospitallerne i Jylland og overdrog Kantor Niels Fris i Viborg at fordele den efter Kongens nærmere Bestemmelser. Dette skete ogsaa, men senere, 1546 og 1552, stævnedes Frands Dyre Kristoffer Rosenkrantz for et Klenodie og Niels Fris for Pengene, idet han fremlagde et Brev, udgivet 1542, ifølge hvilket Jørgen og Henning Quitzou tillige med flere af Niels Mogensens fædrene Frænder havde op-
ladt al deres Del i Bøden til Niels Mogensens to Søstre, af hvilke

¹⁾ Rørdam, Hist. Kildeskr. 1 R. I, 451.

den ene var gift med Frands Iversen Dyre, den anden, som det synes, var Enke efter den fra Kristiern II's Historie bekjendte Rasmus Klementsén. Niels Fris blev dog frikjendt; Udfaldet af Sagen med Kristoffer Rosenkrantz kjendes ikke.¹⁾

I de følgende Aar forekommer Peder Stygge flere Gange som kgl. Hofsinde, indtil han 1549 blev forlenet med *Værne Kloster* og Ingedal Skibrede i Norge; han skulde tjene heraf selv fjerde til Lands eller til Vands og underholde de Brødre, som endnu vare i dette Kloster af Johanniterordenen. I de følgende Aar udbødes han flere Gange til Søs mod de Sørøvere, som den Gang gjorde Havene usikre langs Norges Kyster, saaledes 1550 og 1551. I Aaret 1552 skulde han af sit norske Len udruste 4 Karle til det Tog til Island, som da foretoges. Om han personlig har været med, er maaske usikkert; thi ved St. Hansdagstid deltog han som Dommer i Lagretten i Oslo. I Reglen har han vistnok opholdt sig i Norge. Ved Skiftedelingen af Hevringholm i Oktober 1552 var han saaledes ikke tilstede, men har først senere underskrevet; derimod har han 2. Februar 1553 paa Hønborg hos Sidsel Rosenkrantz kvitteret for Modtagelsen af Beløbet („Peder Rosenkrantz Ejlersen til Hevringholm“). I Aarene 1555—57 var han atter udsendt mod de mange engelske, skotske og franske Kapere (Pirater), der gjorde Nordsøen usikker. Om Sommeren deltog han som sædvanlig i Lagretten i Oslo.²⁾

I Aaret 1561 blev *Værne Kloster* efter Peder Rosenkrantz forlenet til Eggert Klavsen (Ulfeld). Det var netop paa denne Tid, at hans Broder Erik var død og han saaledes atter bleven Medejer af Hevringholm. Maaske har han fra nu af opholdt sig paa Hevringholm; i al Fald taber man ham af Syne, indtil han i Syvaarskrigen atter optræder til Søs. Dog turde han maaske endnu have haft én eller anden mindre Forlening i

¹⁾ Dansk Mag. 3 R. IV, 262. Kolderup Rosenvinge, Gl. Domme I. 172. Dsk. Mag. 4 R. I, 197. Hist. Tidsskr. 5 R. I, 634 ff.

²⁾ Dsk. Mag. 4 R. I, 195; 218; 223. — Norske Rigsregistrarer I, passim. — Fam. Rosenkr. Hist. II, Dipl. S. 263 ff. — Diplomatarium Norvegicum IX, 803. — Tegn. 1554 p. 488 ff.

Norge. I Aaret 1564 nævnes han nemlig atter blandt dem, der skulde stille Mandskab søndenfelds i Norge til Søs; 25. Juni var han dog i Kjøbenhavn, hvorfra han paa denne Dag har udstedt en Kvittering.¹⁾ — I Maj 1565 var han Fører for „Hamborger-Jægeren,“ da Peder Huitfeld med dette og tre andre Skibe skulde blokkere Stralsund, men blev overfalden af en stor svensk Flaade, saa at han maatte sætte Skibene paa Land ved Jasmund og opbrænde dem, for at de ikke skulde falde i Fjendens Hænder. Hovedsmændene gave sig over Land til Rostock „og fore saa hjem til deres Gaarde, indtil de fik Lejde af Kongen at kunne undskyldte sig.“²⁾ — Han synes ikke at have deltaget i det store Slag ved Bornholm, hvor hans Broder Kristoffer faldt 6. Juli s. A. Den 19. Maj 1566 har han derpaa, stadig under Betegnelsen: Peder Rosenkrantz til Hevringholm, paa sin Broder Stygges Vegne udstedt en Kvittering i Landskrone. Til Søs tjente han ikke i dette Aar, men vistnok til Lands under den jydsk Fane, thi under 20. Juni er der udstedt Brev til Føreren for denne Fane om ufortøvet at lade gaa Dom over og straffe de Ryttere under hans Fane, som han havde ladet fængsle, fordi de havde overfaldet Peder Rosenkrantz og ham ilde saaret og skamferet.³⁾ Det var et af de temlig hyppige Mytterier, der fandt Sted under Syvaarskrigen. Peder Rosenkrantz slap dog derfra med Livet, men i Krigen synes han ikke senere at have deltaget. I Aaret 1567 optræder han et Par Gange i Sager angaaende Hevringholm paa Rougsø Herredsting. Den 3. Marts 1568 har han paa Lynderupgaard, hans Broder Kristoffers efterladte Ejendom, ikke som ellers i sin Broder Stygges, men i sit eget Navn udstedt en Kvittering for Renter for Aarene 1566 og 1567 af 500 Rd., Erik Podebusk til Bistrup var skyldig.⁴⁾ Han døde den 27. Januar 1570 ugift og er ligesom sine Brødre Jørgen og Erik begravet i Vivild

¹⁾ Tegn. 1564. — Klevenfeldt Sigilsamling, Rosenkrantz, Geh. Ark.

²⁾ Rørdam, Hist. Kildeskr. 1 R. II, 330 ff. — Garde, den dansk-norske Sømagts Hist. S. 69.

³⁾ Adelsbreve Fasc. 53. — Tegn. 1566 S. 538.

⁴⁾ Geh. Ark. (Kancelliraad Olsens Papirer). — Adelsbreve Fasc. 53.

Kirke, hvor en fælles Ligsten med Billeder af tre Adelsmænd i Rustning dækker Graven.¹⁾

Stygge Ejlersen Stygge eller **Rosenkrantz** († 1571), vistnok ældst eller i al Fald den næstældste af Brødrene, var saaledes nu den eneste levende af Brødrene og i Forening med sin Søster, Jfr. *Birgitte Rosenkrantz*, Ejer baade af *Hevringholm* og *Lynderupgaard* og tillige af *Gunderlöf* i Skaane, medens Jfr. Birgitte efter Sidsel Rosenkrantzes Død tillige havde Nebbe.²⁾ Stygge Ejlersen forekommer første Gang 1535, da han tillige med sin Broder Kristoffer var Fange, og har derpaa undertegnet Recessen af 1536 („Stygge Stygge“). Han var nøje knyttet til sin Morbroder, Knud Pedersen Gyldenstjerne til Tim. Paa dennes Vegne mødte han saaledes 1542 i en Retssag paa Vilands Herredsting i Skaane,³⁾ og da Kristiern II i Aaret 1550 flyttedes fra Sønderborg til Kallundborg, hvor Knud Gyldenstjerne var Lensmand, var Stygge Rosenkrantz en af de 4 Adelsmænd, der sendtes hertil for „at tage Vare paa Kong Kristiern“, „: for at tjene til hans Opvartning⁴⁾. Han nævnes ogsaa i flere Retsdokumenter angaaende Gyldenstjerne, udstedte paa Kallundborg i Aarene 1549 og 1552, saa at han vel i alle disse Aar har haft denne Stilling, maaské lige til Kristiern II's Død Januar 1559⁵⁾. Den 20 Marts s. A. giver Frederik II Hr. Mogens Gyldenstjerne, Statholder paa Kjøbenhavns Slot, til Kjende, at da han havde forskrevet sin Raad Kristoffer Huitfeldt, Lensmand

¹⁾ Abildgaards Tegn. i Oldn. Museums Arkiv; jfr. Hofmans Fund. III, 161; Dansk Atlas IV, 288; Trap V, 599.

²⁾ „Til Gondelauffgaard“ kaldes han i Retsbreve angaaende Hevringholm Maj 1570 og i Aaret 1571 (Geh. Ark., „Kancelliraad Olsens Papirer“). Maaske Peder Rosenkrantz ogsaa har ejet denne Gaard som Arv efter Sidsel Rosenkrantz.

³⁾ Adelsbrve Fasc. 28, „Gyldenstjerne“.

⁴⁾ Dsk. Mag. 4 R. IV, 160.

⁵⁾ 1549, ²¹/₇. Skifte mellem Knud Gyldenstjerne paa d. e. S. og Brødrene Stygge, Kristoffer, Erik og Peder Rosenkrantz paa d. a. Side af noget Vikarie-Gods i Vendsyssel, tilfaldet dem efter deres Morbroder Axel Gyldenstjerne. Geh. Ark. Diplomatarium. 1552 ¹⁹/₂, Vidne i et ligeledes paa Kallundborg dateret Brev, hvori Peder Kristensen (Dyre) til Hjelmsø sælger Fru Sidsel Ulfstand, Knud Pedersen Gyldenstjernes Enke, en Gaard i Ørsted (Geh. Ark. „Ramsø H.“ Nr. 4).

paa Gulland, til Kjøbenhavn til Kroningen, havde han taget Stygge Rosenkrantz, „vor Mand og Tjener“, i sin Tjeneste, saa at han skulde „ligge udi Slotsloven paa Visborg“; Mogens Gyldenstjerne skulde derfor med det første skaffe ham til Gulland og imidlertid underholde ham paa Kjøbenhavns Slot. Efter Kristoffer Huitfeldts Tilbagekomst vedblev Stygge Rosenkrantz at ligge i Slotsloven paa Visborg. Den 10 November s. A. underrettede han nemlig i Forening med Slotsfogeden og Slotsskriveren Kongen om, at Kristoffer Huitfeldt var død d. 8 November. Den 11 December underrettede derpaa Frederik II Stygge Rosenkrantz „og andre, som ere i Slotsloven paa Visborg“, om at Jens Bilde var udnævnt til Lensmand, hvem de derfor skulde antvorde Slotsloven og være hørige og lydige¹).

Formodentlig er Stygge Rosenkrantz kort efter vendt tilbage fra Gulland. Ligesom sine Brødre synes han at have haft Forkjærlighed for den ugifte Stand. Af Brødrene havde kun Erik været gift, med Kristoffer Huitfeldts Søster; men da han var død barnløs 1561, truede Slægten altsaa med at uddø. Stygge Rosenkrantz ægtede da, som det synes efter 1561, Maren Knob, Datter af Lavrids Knob til Gyllebo i Skaane og Sidsel Henningsdatter Valkendorf fra Glorup. Deres eneste Barn, *Kirstine Rosenkrantz*, blev født paa Gyllebo d. 2 Febr. 1564. Da Lavrids Knob allerede var død 1546, har Datteren været helt ung, da hun blev gift med Stygge Rosenkrantz. Denne blev nu paa sin Hustrus Vegne Medejer af *Gyllebo*, især efter at Lavrids Knobs Sønner, Folmer og Johan, vare døde ugifte i Syvaarskrigen, 1563 og 1564; dog havde Fru Marens Søstre, Mette, gift med Baltzar Lepell, og Anna, gift med Palle v. Mehlen, ogsaa Del i Gaarden²). Fra nu af synes han i nogle Aar at have været knyttet til Skaane, og vel endogsaa at have boet paa Gyllebo, hvor Datteren fødtes 1564; i Aaret 1565 fik han ogsaa Ordre til i Forening med de øvrige Adelsmænd „i de 6 Herreder

¹) Dsk. Kong. Hist., Fasc. 39, Geh. Ark.; jfr. Tegn. 1559, p. 53. — Dsk. Mag. 3. R. III, 180. — Tegn. 1559, p. 179.

²) Ejler Brockenhuses Kalenderopt. i Saml. til Fyns Hist. og Top. VI, 318. — Skaanske Herregaarde VI (Gylleboa).

i Skaane ud mod sønder Strand“ at sørge for Strandvagten¹⁾. — At han efterhaanden var bleven en meget rig Mand, fremgaar ogsaa af Adelslaanet for 1568, hvor han sættes til 2000 Daler. Folmer, Erik og Niels Axelsen Rosenkrantz sættes saaledes kun til 1000 Daler hver, nogle enkelte, som Peder Oxe og Anne Rosenkrantz, Albert Gøjes Enke, til 5000 Daler²⁾ — I Aarene 1570 og 1571 havde han store Stridigheder med Rigsraad Jørgen Lykke til Overgaard og dennes Søster Anne Lykke, Enke efter Otte Krumpen, dels om Arven efter Otte Krumpen, dels om en Eng ved Hevringholm, men som ikke bleve endte før hans Død. Han forekommer sidste Gang i en paa Lynderupgaard d. 17 Juni 1571 udstedt Kvittering for Renter af en Kapital, Erik Podebusk til Bistrup skyldte ham. Han døde 29 August 1571, vistnok paa Lynderupgaard, i hvis Kirke hans Gravsten findes tillige med hans Hustrus³⁾.

Hevringholm tilfaldt nu Jfr. Birgitte Rosenkrantz til Nebbe og Maren Knobs og Stygge Rosenkrantzes lille Datter Kirstine i Forening, hvorimod Lynderupgaard vistnok strax tilfaldt Kirstine Rosenkrantz alene under Fru Maren Knobs Styrelse. Det var brydsomme Tider for de to Kvinder. Arven efter den barnløse Rigmarsk Otte Krumpen søgte flere af de andre Arvinger at gjøre dem stridig. Ved en Dom af Kongen og Rigsraadet, afsagt 12 Juni 1572, blev Fru Maren paa sin Datters og Jfr. Birgitte Rosenkrantz paa egne Vegne dog erkjendte for arveberettigede sammen med Laurids Rostrup, Jakob Rostrup, Ove Skram og den afdøde Just Høgs Arvinger, der alle nedstammede fra Hr. Stygge Nielsen til Hevringholm, hvis Datter Anne havde været gift med Otte Krumpens Fader, Jørgen Krumpen⁴⁾. — To Dage efter (14 Juni 1572) faldt ligeledes kgl. Rettertingsdom i den langvarige Sag mellem Stygge Rosen-

¹⁾ Dsk. Kong. Hist. Fasc. 53, Lave Brok til Fr. II, dat. Krogholm Tirsdag efter Mathei Dag 1565.

²⁾ Tegn. 1568, S. 78 ff.

³⁾ Adelsbr. Fasc. 53. — Abildgaards Tegn.

⁴⁾ Det nærmere fremgaar af Dommen hos Rosenvinge, Gl. Dsk. Domme III, 156 ff.

krantz's Arvinger og Hr. Jørgen Lykke om en Eng ved Hevringholm, som Hr. Jørgen Lykke paastod tilkom Otte Krumpens Arvinger, fordi Hr. Otte Krumpen 1517 af sin Moder havde faaet udlagt al hendes Rettighed i Hevringholm; men da det bevistes, at Otte Krumpen 1557 selv havde givet Afkald paa Engstykket, gik Dommen Hr. Jørgen Lykke imod¹⁾. — Noget voldsomt maa det være gaaet til i Anledning af denne Sag, der først havde været for Viborg Landsting; thi under 20 Marts 1572 var der blevet udstedt et kgl. Beskjærmelsesbrev for Jfr. Birgitte Rosenkrantz til Nebbe, „da hendes Foged, Anders Skriver (der ogsaa førte Sagen for det kgl. Retterting), skal til Landstinget aabenbarlig være truet og undsagt, ikke for anden Aarsags Skyld, end at han som hendes fuldmyndige Foged har brugt hendes rette Tale og der sammesteds paa hendes Vegne ganget i Rette, hvorfor hun er saadant Beskjærmelsesbrev begjærendes, da hun er en hjælpeløs Kvinde og hendes Brødre og andre hendes næste Slægt, som hende skulde forsvare, ere hendøde“²⁾.

Ved samme Lejlighed (17 Juni 1572) fik Fru Maren Knob Brev paa *frit Fiskeri* for hendes egen Grund i Limfjorden, ligesom andre af Adlen her i Riget nyde og bruge, til saalænge Kongen kan ydermere forfare Lejligheden og anderledes bliver til Sinds, efterdi hun er Arving efter Kristoffer Rosenkrantz, til hvem Kongen for nogen Tid siden har skjødet Lynderup Gaard og Gods³⁾. — Ogsaa om denne Ejendom skulde hun dog faa Stridigheder, og det atter for Fru Anne Lykkes Skyld, Otte Krumpens myndige Enke, Hr. Jørgen Lykkes Søster. Det staar formodentlig i Forbindelse hermed, at Fru Maren Knob atter den 10 Oktbr. 1573 lod sig give kgl. Bekræftelse, ikke blot paa ovennævnte Fiskeri, men ogsaa paa hele Lynderup Gaard og Gods som Arving efter Kristoffer Rosenkrantz, og at der samme Dag udgik Ordre til Stiftamtmanden paa Hald og til Kapitlet i Viborg om i en Brevkiste i Viborg Domkirkes Sakristi at opsøge og til Fru Maren Knob at overantvorde Breve, der løde paa

¹⁾ Geh. Ark., Sønder Hald H., Nr. 66.

²⁾ Jydske Tegn. 1572 S. 16.

³⁾ Sammesteds S. 42.

Lynderupgaard. Samme Dag er der nemlig ogsaa udstedt et meget karakteristisk Brev til Fru Maren Knob, der baade viser Fru Anne Lykkes Egenraadighed og Regeringens Interesse for Limfjordfiskeriets Fredning. Kongen har erfaret, hedder det i Brevet, at nogle af Fru Maren Knobs Bønder („Tjenere“) for nogen Tid siden skulle have taget Baade og Fiskegarn fra nogle af Kongens Undersaatte, som havde fisket med Pulsvaadder i Limfjorden mod Kongens derom udgaaede strænge Forbud; deriblandt skal ogsaa være nogle af Fru Anne Lykkes Tjenere, og Fru Anne skal siden have skrevet Fru Maren Knob Breve til, hvori hun tilstaar at have befalet sine Tjenere at fiske med ovennævnte Pulsvaadder. „Da efterdi vi have derudi at sige,“ tilføjes der, „og der Magt paaliggendes er, bede vi eder og strængeligen befale, at I strax uforsømmelig og uden al Undskyldning skikke os selv til Hænde Fru Anne Lykkes Breve, at vi deraf al Lejlighed kunne forfare, og tager her ingen Forsømmelse fore, saa fremt vi ikke skulle foraarsages udi andre Maader det af eder at æske“. Kongen fik ogsaa Brevene, og Fru Anne Lykke blev tiltalt for sit ulovlige Fiskeri¹⁾.

Da den myndige Fru Anne Lykke kort efter døde, udbrød atter Stridigheder mellem Otte Krumpens mange Arvinger, deriblandt Rosenkrantzterne paa Hevringholm, og Fru Annes Værge og Broder, Hr. Jørgen Lykke, om Udleveringen af den Del af Arven, Fru Anne havde haft Livsbrev paa. Ogsaa denne Sag gik Hr. Jørgen Lykke imod ved en kgl. Rettertingsdom af 8 Juni 1575²⁾. — I de følgende Aar foretog Fru Maren flere Magelæg med Kronen, hvorved hun erhvervede Gods til Lynderupgaard. Hun døde den 26 Marts 1581 og blev begravet d. 30 April s. A. i Lynderup Kirke ved sin Mands Side, hvor hun er afbildet paa Ligstenen ligesom han³⁾.

¹⁾ Jydske Reg. 1573 S. 189 (jfr. Dsk. Kong. Hist. Nr. 565); Tegn. 108; 112.

²⁾ En meget vidtløftig Dom herom, der dog har mere Interesse for Familien Krumpen end for Rosenkrantzterne, findes i Klevenfeldts Saml. (Krumpen) efter Rigens Dombog 1570—75 fol. 145 b.

³⁾ Abildgaards Tegninger; jfr. Hofmans Fund. III, 387; Dsk. Atlas IV, 652—684.

Medens Lynderupgaard, og formodentlig ogsaa Gunderløf i Skaane og Part i Gyllebo, tilfaldt Datteren, den unge Jfr. *Kirstine Rosenkrantz Styggesdatter*, alene, ejedes Hevringholm nu i Fællesskab af Jfr. Kirstine og hendes Faster, Jfr. *Birgitte Rosenkrantz Ejlersdatter* til *Nebbe*. Denne sidstnævnte Gaard havde Kongen dog allerede 1578 tilegnet sig ved et større Mageskifte, hvorved den Andel af *Nebbe*, der tilhørte Jfr. Birgitte, var tilfaldet Kronen, mod at *Arnestrup* Hovedgaard i Mørke Sogn ved Rosenholm tillige med mere Gods udlagdes til hende; dog fik Jfr. Birgitte med det samme Livsbrev paa *Nebbe*, saa hun boede her til sin Dødsdag¹). Hendes Vaaben med Aarstallet 1581 findes endnu i Tavlov Kirke. Her findes ogsaa en fælles Ligsten for hende og hendes Farbroderdatter og Velgjørerske Sidsel Rosenkrantz, hvorpaa de begge staa afbildede. Hun har selv ladet den forfærdige; thi Aarstallet for hendes Død er ikke udfyldt. Hun døde i Mai 1586 — 3die Pinsedag, siges der i Ejler Brokkenhus's Kalenderoptegnelser, 2: 24 Maj; men det kan ikke være rigtigt; thi allerede den 13 Maj indbyder Kirstine Rosenkrantzes Mand, Niels Skram, fra Kjøbenhavn Fru Ide Munk, Oluf Nielsen Rosenkrantzes Efterleverske, til Begravelsen i Tavlov Kirke d. 5 Juli. Den 28de Maj fik Lensmanden paa Koldinghus, Kasper Markdanner, Befaling til at overtage *Nebbegaard* og lægge det under Koldinghus, naar hun var begravet; til Begravelsen skjænkede Kongen Niels Skram 3 Stykker Vildt og 200 Td. Havre. Den 20 August fik derpaa Niels Skram Brev paa Vivild Kirkes Korntiende ved Hevringholm, som var ledig efter Jfr. Birgittes Død²). — Sagnet om hende levede længe i Egnen af det gamle *Nebbegaard*, som nu blev nedbrudt. „Østen for den nuværende Grund,“ siges saaledes i Hofmans Foundationer (IV, 720), „er en Høj med Grave om, hvorpaa har været et Lystslot,

¹) Geh. Ark., Ø. Lisbjerg H. Nr. 37; *Nebbegaard* Nr. 4. Jydske Registre 234 fl., 248; Dsk. Saml. Nr. 565. Jfr. Saml. til jydsk Hist. og Topogr. VI, 18—19.

²) Dsk. Atl. V, 967; 1006—7; Ejler Brokkenhus i Saml. til Fyns Hist. og Topogr. VI, 355; Klevenf. Dok. i Geh. Ark. — Jydske Tegn. 1586 S. 74; Registre S. 139.

beboet af Jfr. Birgitte Rosenkrantz; hendes Søster boede paa Henneberg (=: Hønborg) Ladegaard ved Middelfart Sund, og den tredie ved Hindsgavl, hvilke tre Søstre levede 1583 og ere begravne i et Kapel ved Tavlov Kirke“. At der ved den ene „Søster“ menes Fru Sidsel Rosenkrantz paa Hønborg, er klart nok. Den tredie er mindre sikker, maaske Hans Lindenovs Hustru, Margrete Rosenkrantz Ottesdatter paa Hindsgavl, med mindre Sagnet sigter til Jfr. Birgittes Plejebarn og eneste Arving Kirstine Rosenkrantz.

Kirstine Rosenkrantz, Stygge Ejlersens og Maren Knobs eneste Barn, var saaledes nu ene tilbage af hele Hevringholm-Linien. Hun var efterhaanden bleven en rig Arvedatter. Født d. 2 Febr. 1564 paa Gyllebo blev hun 7 Aar gammel, altsaa 1571, kort efter Faderens Død af Moderen sendt til Nebbe, hvor hun i 3 Aar, altsaa omtrent til 1575, blev opdragen hos sin Faster, Jfr. Birgitte; derpaa kom hun tilbage til Moderen, indtil hun 25 Februar 1582, nylig fyldt 18 Aar, i Horsens blev gift med *Niels Skram til Urup*, hvem hun saaledes i Medgift efterhaanden bragte *Hevringholm* og *Lynderupgaard*, og formodentlig ogsaa Andel i Gyllebo, maaske ogsaa i Gunderløff i Skaane og formodentlig Arnestrup, som Jfr. Birgitte havde faaet i Magelæg for Nebbe.

Niels Skram, der var født d. 6 Marts 1555, var Søn af den berømte Peder Skram til Urup og Elsebet Krabbe, Rigsmarsken Tyge Krabbes bekjendte Datter. I Aaret 1572 studerede han i Rostok under Vejledning af den som Boghandler bekjendte lærde Mester Hans Aalborg, der tilegnede sin Lærling sin Udgave af Cicero de senectute, der udkom i Rostok 1572. Han var den eneste af Sønnerne, der overlevede Forældrene. Paa sit Dødsleje i Aaret 1578 tog Fru Elsebet ogsaa en bevæget Afsked med ham, hvori hun opfordrede ham til at være sin Herre og Konge tro, som hans Forfædre havde været før ham, og i hele sit Liv beflicte sig paa Guds frygt og gode Sæder. Ved Faderens Død 1581 arvede han Urup; efter en af sine Morbrødre havde han tidligere arvet Hessel Hovedgaard i Jylland, hvortil han ogsaa

skriver sig¹⁾. Allerede 1580 havde han af Kronen tilmageskiftet sig *Arløse* Bispegods i Halland, ligesom han ogsaa efter Moderen arvede *Skedale* i Halland. Naar hertil regnes de Hovedgaarde, hans Ægteskab 1582 med Kirstine Resenkrantz bragte ham, har han saaledes været en meget formuende Mand. 1581—83 var han Lensmand paa Bygholm ved Horsens, 1583—85 paa Hald og Stiftslensmand i Viborg Stift, derpaa 1585—97 paa Dronningborg ved Randers, hvorpaa han 1597 atter overtog Bygholm Len, efter at Alkymisten Erik Lange havde forladt Landet og var falden i den unge Kristian IV's Unaade. — I Forhold til Kronen omtales han oftere; 1583 skulde han saaledes ledsage Frederik II udenlands; i Aaret 1590 var hans Hustru blandt de Adelsdamer, der skulde drage Salene paa Koldinghus til Prinsesse Elisabeths paatænkte Bryllup med Hertugen af Brunsvig, ligesom han ogsaa var bestemt til at følge Prinsessen til Brunsvig. Han indbødes ogsaa under Formynderregeringen ofte til de kgl. Fester. 1595 ledsagede han den unge Kristian IV paa hans Rejse i Nordtyskland, ligesom han ogsaa 1596 sammen med Jørgen Rosenkrantz og en stor Del af sin Hustrus nærmere og fjernere Slægtninge deltog i de store Bryllupshøjtideligheder paa Koldinghus, som nærmere ere omtalte i Jørgen Rosenkrantzes Levned. — Med Bønderne i Rougsø Herred havde han en langvarig Strid om Ægt og Arbejde, som de havde siddet ham overhørig med, saa at de tilsidst i Aaret 1594 ved „Rigens Forfølgning“ bleve gjorte fredløse og dømte fra deres Hals. Dette gjorde dem føjelige, saa at de i Januar 1595 indgik et Forlig med ham. — Ogsaa Sagen om Hevringholm og Vivild Mark kom op igjen, men blev til Fordel for Niels Skram afgjort ved en Herredagsdom 1589²⁾.

Hans Ægteskab med *Kirstine Rosenkrantz* blev tidlig af-

¹⁾ Hvass, Medd. om Personer af Fam. Hvass IV, 313. 1561 maa dog være fejlskrevet.

²⁾ Se nærmere: K. Hansen, Danske Ridderborge, Kbhvn. 1832, S. 78 ff. — Om Niels Skram se forøvrigt H. Rørdam, Hist. Kildeskr. 1 R. II, 11 og fl. St. — Herredagsdombogen 1586—89 fol. 150 ff. — Tegn. og Reg. passim.

bruddt. Den 3 Juni 1597 kom Niels Skram tillige med sin Hustru til Viborg, hvor de ejede en Gaard. Ved et ulykkeligt Tilfælde styrtede hun samme Dag gjennem Loftet ned paa Jorden. Dette medførte en Benskade, hvoraf hun døde d. 23 Juli s. A., kun 33 Aar gammel. 4 September blev hun begravet i Lynderup Kirke. Biskoppen i Viborg, M. Niels Lavridsen Arktander, holdt Ligtalen, der udkom i Trykken 1600 med en Fortale af Biskoppen i Sjællands Stift, Peder Vinstруп. Hun roses der meget for sin Guds frygt og hele sin Vandel. — Med Niels Skram havde hun kun ét Barn, en Datter ved Navn *Elsebet*, født paa Dronningborg d. 13 December 1588. Niels Skram selv giftede sig 21 Oktbr. 1599 anden Gang med Agathe Seefeld, en Datter af den rige Rigsraad Jakob Seefeld til Visborggaard, Regeringsraad i Kristian IV's Mindreaarighed. Dette Ægteskab var barnløst. Niels Skram selv døde allerede d. 24 Juni 1601 paa Urup og blev d. 6 August s. A. begravet i Øst-Birk Kirke ved Urup. Hans Datter Elsebet arvede saaledes alle Herregaardene. Hun blev 1603 gift med Eske Bilde til Svanholm, Søn af Peder Bilde til Svanholm og Birgitte Rosenkrantz til Øster Vallø; han satte imidlertid alle Gaardene overstyr. Ved hans Død 1608 købte den bekendte Eske Brok bl. a. Hevringholm, hvormed fulgte 1 Mølle, 81 Bøndergaarde og 40 Huse¹⁾.

Hevringholm-Linien var saaledes uddød med Fru Kristine Rosenkrantz 1597 og den gamle Gaard, der i umindelige Tider havde været Familiens Ejendom, kommen i andre Slægters Eje.

¹⁾ K. Hansen, Dsk. Ridderborge S. 80 ff. — Vedel Simonsen, Ejler Brok, passim. — Ejler Brokkenhus's Kal. i Saml. til fynsk Hist. og Top. VI, passim.

Naar uddøde den adelige Slægt Gyldenkrantz?

En genealogisk Undersøgelse af Archivfuldmægtig **E. A. Thomle.**

Som bekjendt blev Generalkrigscommissaire, Dr. jur. Joachim Christian Geelmuyden¹⁾ (født i Haus Præstegjeld i Nordhordlen den 1 Februar 1730 (døbt 19 Febr. s. A.), † i Bergen 28 Decembr. 1795 (begr. i Domk. 14 Januar 1796) 66 A. gl., Søn af daværende Sognepræst til Haus, senere — fra 1748 — til Os Consistorialraad Gerhard eller Gert Geelmuyden²⁾ og 1ste Hustru Anna Kaae) den 29 Januar 1783 optagen i den dansk (-norske) Adelsstand med Navnet Gyldenkrantz og følgende Vaaben: Skjoldet firedelt, i første Feldt en gylden Laurbærkrands i Rødt, i andet

¹⁾ Han blev Student fra Bergens Kathedralskole 1746 og immatriculeredes ved Københavns Universitet 30 Juli s. A., tog 1747 den philosophiske Prøve med Characteren laud. og blev 19 April 1749 theologisk Candidat med non cont. — S. A. blev han Hører i 1ste Lectie i Bergens Latinskole og tog som saadan 1750 baade Baccalaurei- og Magistergraden i København. Da imidlertid „hans Inclination“, som han selv siger, „stod til det civile“, lagde han sig tillige flittig efter det juridiske Studium, uden dog at tage nogen Examen, og blev derefter 4 August 1752 Vice-Raadmand i Bergen med Ret til at optræde i virkelig Raadmands Plads, saasnart nogen saadan blev ledig, mod at betale 500 Rdl. til Seminarium Fredericianum og erholdt 3 Novbr. 1766 Confirmation som virkelig Raadmand. Den 21 Marts 1755 blev han tillige Notarius publicus i Bergen efter Christian Homfred Brüggmann, der afstod ham Embedet. (Bestallingen blev confirm. 3 Novbr. 1766.). I 1758 blev han derhos tillige Generaltoldforvalter i Bergens Stift og Stavanger Amt og den 18 Oct. 1760 creeredes han i København i sin Fraværelse til Dr. jur. utriusque for sin for dette Øiemed forfattede Dissertats: „De vera juris, patriæ præcipue, natura et administratione justa“. Den 18 Mai 1763 fik han Character af titulær og 16 Januar 1765 af virkelig Generalkrigscommissaire. Han erholdt paa Ansøgning Afsked som Raadmand 9 Januar 1771. Han var en formuende Mand og eiede Damsgaard ved Bergen.

²⁾ Han var født i Bergen 8 Marts 1697, † paa Os Præstegaard 3 Decbr. 1780 og var en Søn af den i dette Tidsskrift (1 Række), III. S. 225 Noten nævnte Stadshauptmand i Bergen, Cancelliraad Knud G. og Anna Beate Storck. Geert G. var gift 2 Gange: 1) i Bergens Korsk. 9 Sept. 1723 med Anna Kaae, † i Haus 1735, Datter af residerende Capellan til Korskirken Mag. Jochum Kaae og 2den Hustru Gidsken Johanne Ehlers, og 2) i Bergens Domk. 5 August 1737 med Marie Charlotte von Lowzow, † i Os 24 April 1769, Datter af Major Christopher Fredrik von Lowzow og Engel Maria Storm (der 2den Gang ægtede Præsident i Bergen, Conferentsraad Jonas Lym.). I første Egteskab havde Gert G. 4 Sønner og med sin 2den Hustru 9 Børn.

Feldt 3 Guldstjerner (1. 2.) i Blaaf, i tredie Feldt en springende Hjort i Grønt og i fjerde Feldt 7 Jernkugler (4. 3.) i Guld samt paa Skjoldet en kronet Hjelm, hvoraft opspringer mod Høire en Hjort med en gylden Laurbærkrands om Takkerne. Det hele Vaaben holdes paa den høire Side af en Bjørn og paa den venstre Side af en Ulv, begge med sine naturlige Farver. Gyldenkrantz var gift med Elisabeth Both¹⁾, født i Bergen 22 Juni 1731, † der 6 Mai 1800, Datter af Kjøbmand Hans Both og Rebecka Segermann, og med denne Hustru skal han have havt 12 Børn²⁾, af hvilke dog kun en Søn Hans Both Geelmuyden Gyldenkrantz og nogle Døtre overlevede Barnealderen. Sønnen var født i Bergen 10 Juli 1759 (døbt i Domk. 18 Juli s. A.), † der 8 Mai 1813 (begr. i Domk. 15 Mai s. A.) 53³/₄ A. gl. som Kammer-assessor og Procurator efter tidligere at have været Raadmand i Bergen, fra hvilket Embede han dog blev afsat af Regeringen. Om hans spidse og bidende Pen skal „Adresseavisen“ bære mange morsomme Vidnesbyrd. Ifølge B. Moe³⁾ skal han have været gift 2 Gange: 1) med „en Frøken von Linstorf“, med hvem han havde en eneste Søn, og 2) i Bergens Domk. 26 Oct. 1793 med Christine Sophie de Fine, født i Bergen 1766 (døbt i Domk. 29 Marts s. A.), † der 20 Sept. 1806 (begr. i Domk. 2 Oct. s. A.) 40¹/₂ A. gl., Datter af Præsident i Bergen, Etats-

¹⁾ Deres Vielse findes neppe i Bergens Byes Ministerialbøger, der ogsaa ere meget defecte. Sandsynligvis maa de dog være gifte i Aaret 1756. Elisabeth Both skjænkede ved Testamente af 2 April 1800 efter sin Død 200 Rdl. til Kors Kirkens Sogns Fattige (cfr. N. Nicolaysen, Norske Stiftelser, III. S. 643.).

²⁾ Af disse 12 Børn kjender jeg for Tiden kun følgende: 1.) Gidsken Johanne G. og 2.) Rebecka G., Tvillinger, døbte i Bergens Korsk. 20 Novbr. 1757; den Sidste er formodentlig den Anna Rebecka G., der 23 Novbr. 1778 i Bergens Domk. ægtede Cancelliraad og Borgermester Jacob Frich. 3.) Hans Both G., se ovenfor. 4.) Joachime Christiane Elisabeth G., døbt i Bergens Domk. 25 Jan. 1761, begr. der 4 April s. A. 10 Ug. gl. 5.) Gerhardine Marie Charlotte G., døbt i Domk. 26 Febr. 1762, begr. der 23 Decbr. s. A. 6.) En dødfødt Søn, begr. i Domk. 5 Decbr. 1765. 7.) Christiane Marie G., gift med Overtoldbetjent Valentinsen i Bergen. 8.) Joachime Christiane Elisabeth G., døbt i Domk. 21 Novbr. 1769. 9.) Joachim Christian G., døbt i Domk. 23 Decbr. 1771, begr. der 30 Marts 1780 9 A. gl.

³⁾ Tidsskrift for den norske Personalhist., 2 Række S. 141.

raad Ferdinand Anton de Fine¹⁾ og Beate Frøchen, men i dette Egteskab havde han ikke Børn²⁾. Idet man hidtil efter B. Moes Angivelse er gaaet ud fra, at Assessor Gyldenkrantz virkelig har været gift med Frk. von Linstorf, har man anseet det for en sikker Sag, at den adelige Slægt Gyldenkrantz først udgik paa Mandssiden med den i dette Egteskab fødte Søn Joachim Christian Gyldenkrantz's 2de Sønner³⁾, der døde langt ned i dette Aarhundrede. Det maa imidlertid ansees for meget uvist om Assessor Gyldenkrantz har været gift mere end den ene Gang med Frk. de Fine, og om ikke hans Søn med „Frøken von Linstorf“ maa have været et uægte Barn. Moderens rette Navn var Fredrikke Louise von Linstow. Hun var født paa Aardals Kobberværk i Lærdals Præstegjeld i Indre Sogn 27 Juni 1759 (døbt 8 Juli s. A.), confirmeret 1774 i Bergens Domk. og Datter af nævnte Værks Bestyrer Bergjunker Hartvig Christopher von Linstow⁴⁾ (begr. i Bergens Korsk. 28 Sept. 1782 72 A. gl.) og 1ste Hustru Cathrina Eleonore Lohmann († i Aardal 12 Juli 1759 (begr. 26 Juli s. A.) 32 A. gl., Datter af Oberst og Chef for 1ste Bergh. nat. Infreg. Fredrik Lohmann og Fredrikke Louise Rasmussen.). Uagtet vistnok Frøken von Linstow i økonomisk Henseende maa have været mindre heldigt stillet og hun selv sandsynligvis i Tjeneste hos Assessor Gyldenkrantz, formodentlig i Egenskab af Husbestyrerinde, sees det dog at hun var af god Familie og et Egteskab med Assessor Gyldenkrantz vilde neppe fra hans Side kunne holdes for altfor upassende. Hans Hustru kan hun imidlertid neppe have været. Thi hverken findes de viede

¹⁾ Han var født i Bergen 1739 (døbt i Domk. 22 Juni s. A.), † der 15 Aug. 1807 (begr. i Domk. 24 Aug. s. A.) 68 A. gl., Søn af Etatsraad og Overfiskeveier i Bergen Thomas de Fine og 1ste Hustru Christiane de Svane (cfr. dette Tidsskrift, II. S. 225.).

²⁾ Deres „Misfoster“ blev dog begravet i Bergen 18 Novbr. 1793.

³⁾ Joachim Christian Gyldenkrantz døde 1845 62 A. gl. og efterlod af sit Egteskab med Margrethe Tornø 2 Sønner, af hvilke den ene skal være død ved et Ulykkestilfælde i Bergen 1848.

⁴⁾ Han hørte til den meklenburgske adelige Slægt Linstow, af hvilken Christopher Hartvig von Linstow den 28 Januar 1777 naturaliseredes som dansk Adelsmand. Bergjunker Linstow hørte, saavidt vides, imidlertid ikke til den naturaliserede Gren af Slægten.

i nogen af Kirkerne i Bergens By, hvor Frk. von Linstows Fader, som nævnt, døde, hvor hendes Stedmoder Ovidia Christiane Kraft¹⁾ efter hans Død vedblev at være bosat, indtil hun selv afgik ved Døden der i Aaret 1793 (begr. i Domk. 28 Decbr. s. A.) og hvor ogsaa Assessor Gyldenkrantz selv hørte hjemme, og heller ikke har man kunnet finde deres Vielse i nogen af de tilgrænsende Præstegjeldes Ministerialbøger. Hertil kommer, hvad der væsentligere, at Gyldenkrantz, da han ægtede Frk. de Fine, i Kirkebogen udtrykkeligen kaldes „*Ungkarl*“ og det er vistnok ikke godt tænkeligt, at dette skulde bero paa en Feilskrift eller Misforstaaelse. Noget Skifte kan der heller ikke sees at være holdt efter Frk. von Linstow²⁾, hvilket selvfølgelig maatte have fundet Sted, da Gyldenkrantz paa nyt giftede sig, hvis hun i *Egteskab* med ham havde efterladt et umyndigt Barn, ligesom det ogsaa fortjener at bemærkes, at hendes Barn ikke, som man skulde vente, findes indført blandt de Døbte i nogen af Bergens Byes Kirkebøger, uagtet han virkelig er født og døbt *der*, men i Kirkebogen for Hammers Præstegjeld, uden at det af denne Tilførsel med Sikkerhed kan sees, om Barnet har været ægte eller uægte. I Hammers Kirkebog heder det nemlig: „1786 den 14de Novembris døbt et Drengbarn ved Navn Joachim Christian af Sognepræsten til Hammers Præstegjeld ved hans Ankomst til Bergen i Huset hjemme. Faderen Hr. Kammer-assessor og Raadmand Hans Both Geelmuyden Gyldenkrantz og Moderen Fredrica Lovisa von Linstow. Testes: Hr. Generalkrigscommissaire Joachim Christian Geelmuyden Gyldenkrantz, Hr. Lieutenant Friderich von Lohmann, Hr. Gerhard Geelmuyden, Sognepræst til Hammers Præstegjæld, Fru Generalkrigscommissairinde Elisabeth Gyldenkrantz, Frøken Joachime Christiane Elisabeth

¹⁾ Hun var født paa Vangs Præstegaard i Valdres c. 1740, ægtede i Aardal 27 April 1766 Bergjunker von Linstow og havde med ham kun en eneste Søn: Adam Levin von Linstow, født paa Aardals Kobberværk 3 Juni 1767 (døbt 9 Juni s. A.), † i Bergen 1768 (begr. i Domk. 13 Sept. s. A.) ^{5/4}, A. gl. Ovidia Kraft var Datter af Sognepræst til Vang Jens Christophers-søn Kraft og Anna Sophia Jonasdatter Leirdahl.

²⁾ Noget saadant Skifte findes i alle Fald ikke blandt de Uddrag af Bergens Byes Skifteprotokoller, der er Selskabet skjænket af Hr. Overcontrolleur Blich.

Gyldenkrantz¹⁾. I denne Tilførsel synes det formeligt lagt an paa at udelade Alt, hvad der kunde give selv den mindste Oplysning om hvorvidt Barnet var ægte eller uægte, uden at man dog kan paastaa, at der siges andet end hvad der er stemmende med Sandheden, men just denne reserverede og forsigtige Form vækker en stærk Mistanke om, at man her har villet skjule Noget. I den Folketælling, der i Februar 1801 optoges over hele Norge, opføres blandt Indvaanere i Bergen Kammerassessor og Raadmand Hans Both Geelmuyden Gyldenkrantz, 42 Aar gl. „i 2det Egteskab“ og hans Hustru Christine Sophie de Fine, 36 A. gl., „i 1ste Egteskab“ samt „hans“ (eneste) Barn: Jochum Christian „Linstow“ Gyldenkrantz, 15 A. gl. „i Kjøbenhavn“, men oprindeligt har der staaet noget Andet, der er udraderet og erstattet med de Oplysninger, som nu findes. Man kan endnu se, at der tidligere har været anført „begge i 1ste Egteskab“ og istedetfor „hans“ „deres Barn“. Ogsaa her viser det sig altsaa, at det virkelige Forhold ingenlunde har været ganske paa det Rene. At der imidlertid ikke desto mindre endog lige til henimod vor egen Tid har været dem i Bergen, der ikke har været ganske ukjendte med det sande Forhold, fremgaar deraf, at en Daniel Lau i Bergen i 185* har afgivet den Forklaring, at Catharina Eleonore Grundt i Overvær af nævnte Lau og Kobbersmed von der Ohe har undertegnet en skriftlig Erklæring om, at Assessor Gyldenkrantz aldrig blev gift med Frk. von Linstow, men at Sidstnævnte paa Damsgaard nedkom med en Søn, der fik Navnet Joachim Christian og blev døbt af Generalkrigscommissaires Gyldenkrantz's „Broder Consistorialraad, Sognepræst til Os“ Geelmuyden, hvilket forsaavidt er urigtigt, som Mad^{me} Grundt her har forvexlet Sognepræsten til Os Geelmuyden, der var Generalkrigscommissaire Gyldenkrantz's Fader, med hans Broder, der var Sognepræst til Hammer. Erklæringen skal c. 1845 være vedlagt en Ansøgning til Bestyrelsen for den civile

¹⁾ Fadderne vare altsaa Farfaderen og Farmoderen, Farfaderens Broder, Fasteren og Mormoderens eneste Broder, altsaa ingen udenfor den nærmeste Slægt.

og adskillige Stænders Enkekasse i Kjøbenhavn, ved hvis Archiv den maaske endnu findes.

Allerede efter det saaledes Oplyste kan der formentlig ingen Tvivl længer være om, at Slægten Gyldenkrantz udgik paa Mandsiden med Assessor Hans Both Gyldenkrantz i 1813. Saameget sikrere tør man vel derfor antage dette Resultat, naar det slutteligen oplyses, at „*Frøken*“ Fredrikke Louise Linstow døde i Askøens Sogn ved Bergen (paa Damsgaard?) i Aaret 1788 (begr. 28 Aug. s. A.) 30 A. gl.

Organist Johan Ludvig Schweigaard.

Af Archivfuldmægtig **E. A. Thomle.**

Under Trykningen af de Breve og Erindringer om Professor Schweigaard, som den Afdødes Collega Professor, Dr. jur. L. M. B. Aubert i Aaret 1883 udgav under Titelen „Anton Martin Schweigaards Barndom og Ungdom“, ønskede han ogsaa at kunne meddele nogle nærmere Oplysninger om Slægten Schweigaard og sammes første Repræsentant i Norge. I denne Anledning henvendte han sig ogsaa til Meddeleren heraf, der imidlertid dengang kun saa sig istand til at give en Del sparsomme Oplysninger, der ere benyttede i det nævnte Skrift Side 217. Der var dengang hverken Tid eller Leilighed til at foretage yderligere Undersøgelser, men senere har jeg forsøgt at tilveiebringe, saavidt muligt, fuldstændige Oplysninger om Slægtens norske Stamfader og det er Resultatet af disse Undersøgelser, som nedenfor skulle meddeles. Som det vil sees er det dog ikke særdeles mange eller meget fyldige Oplysninger, som det saaledes er lykket at bringe tilveje, noget som heller ikke var at vente. Desværre har det ikke været muligt at tilveiebringe noget afgjørende Bevis for, hvorfra Slægten oprindelig skriver sig, men jeg skulde dog anse det for meget sandsynligt, at Familien er af dansk Oprindelse. Det skulde derfor være mig kjært, om der fra danske Kilder, hvilke jeg ikke har haft Leilighed til at benytte, kunde

blive meddelt saadanne supplerende Oplysninger, at dette Spørgsmaal fuldstændig kunde blive bragt paa det Rene.

Slægten Schweigaard skal, efter hvad der hidtil i Almindelighed har været antaget, være af tysk Oprindelse, noget der dog neppe har nogen anden Støtte end Navnets tyske Skrivemaade og det Factum, at Familiens Stamfader her i Riget, Johan Ludvig Schweigaard, (Sweigaard, Sveigaard, Sveygaard, Sveiger og Schweiger), der døde i Aaret 1781 som Organist paa Kongsberg, i denne Byes Ministerialbog opgives at være født i Aaret 1719 i Kiel i Hertugdømmet Holsten, der som bekjendt endnu paa denne Tid udgjorde en Del af den danske Konges Besiddelser. Naar denne Mand først bosatte sig i Norge, vides ikke med Sikkerhed, men man fejler dog neppe meget ved at antage, at han først omkring 1750 — altsaa i en Alder af c. 30 Aar — har bosat sig i Christianssand, hvor han ogsaa et Par Aar senere — i Slutningen af Aaret 1752 — indgik Egteskab med en der bosat Kjøbmand Klastups Datter. Da han nemlig ikke findes nævnt i det under 12 December 1749 affattede Mandtal over Christianssands Indvaanere, der blev optaget i Anledning af den ved Forordningen af 4 November s. A. paabudte Prindsessesstyr¹⁾, er det neppe tvivlsomt, at han endnu ikke paa denne Tid kan være kommen til Christianssand. Den lette og stadige Forbindelse, der paa den her omhandlede Tid og endnu langt senere fandt Sted mellem det sydlige Norges Kjøbstæder, fornemmelig Byerne i Christianssands Stift, og Jylland, gjør det ogsaa i høi Grad sandsynlig, at Christianssand har været det første Sted i Norge, med hvilket den unge Fremmede er kommen i Berøring. Det er derfor saameget mindre nogen Grund til at formode, at Schweigaard tidligere skulde have været fast knyttet til noget andet Sted i vort Land. Rigtignok forekommer Navnet tidligere i Norge; saaledes tog f. Ex. en Laurits „Sweigaard“, „født i Danmark“, 1720 Borgerskab i Fredrikshald²⁾, men det har ikke

¹⁾ Contributionsregnskab for Christianssands By 1743—1767 i Rigsarchivet.

²⁾ Brev fra Byfogden i Fredrikshald til Stiftamtmanden i Christiania. Chra. Stiftsarchiv (i Rigsarch.). En Borger og Mester-Bødker Johan Wilhelm

været muligt at finde den ringeste Antydning til, at Organisten har staaet i nogen Forbindelse med denne fredrikshaldske Borger eller med Byen Fredrikshald. Ligeledes skal en J. F. Schweiger i Aaret 1763 have malet et Olieportrait af Legatstifteren Thomas Angel i Throndhjem¹⁾. Det er bekjendt nok, at Borgerskabet i Christianssand fra Byens Anlæg i det 17de og gennem en stor Del af det følgende Aarhundrede stadig blev recruteret fra Danmark, navnlig fra Jylland af, hvorfra nogle af Byens talrigste og mest formuende Slægter skrev sig²⁾. Det kunde derfor paa Forhaand ligge nær at antage, at ogsaa Slægten Schweigaard muligens har havt Forbindelser med Jylland, gennem hvilke Tanken om at drage til Norge, hvor allerede saa mange Landsmænd havde fundet et Hjem, først kunde være vakt. Thi uagtet det nu med fuld Sikkerhed lader sig bevise, at Organist Schweigaard ogsaa i Virkeligheden, som Kongsbergs Ministerialbog siger, er født i Kiel, tale dog flere Omstændigheder afgjort for, at Slægten oprindelig har havt sit Hjem i Jylland. Ifølge en Meddelelsen villigen meddelt Udskrift af Kirkebogen blev nemlig: „Jürgen Friederich Schweigers, eines Comedianten, und seiner Frauen Christina Söhnlein Johann Ludewig“ døbt i Kiel den 26 Marts 1719. Fadderne vare Raadmændene Johan Matthias Gude, Hans Ludevig Schumacher og Mademoisell: Dorothea Margarethe Gude³⁾. Herved er det imidlertid neppe afgjort, at Slægten Schweigaard ogsaa er af oprindelig tysk Rod. I denne Forbindelse bør det nemlig bemærkes, at man neppe tør lægge nogen Vægt paa Navnets tyske Skrivemaade i hin Kielske Kirkebog. Enhver, der har havt Anledning til at lære Ministerialbøgerne fra denne Tid nærmere at kjende, vil nemlig vide, at specielt Familienavne, der ikke engang af Vedkommende selv til enhver Tid skrives paa samme Maade, af andre vare Gjenstand for en aldeles ucon-

Schweiger „fra Lifland“ blev, 27 A. gl. og ugift, 23 Juli 1802 begravet paa Vaterlands Kirkegaard i Christiania. „Han blev baaret og fulgt af de Borgerlige Militaire“. (Christiania Ministerialbog.).

¹⁾ C. J. Anker og H. J. Huitfeldt-Kaas, Katalog over malede Portrætter i Norge, S. 5.

²⁾ Som f. Ex. Familierne Kierulf og Wiborg.

³⁾ Pastor Diestels Attest, dat. 12 Marts 1885.

troleret Vilkaarlighed og derfor ogsaa radbrækkedes paa de forunderligste Maader, hvilket selvfølgelig saameget lettere kunde ske, hvor vedkommende Præst eller Klokke hørte til en fremmed Nationalitet. Desværre har der ikke været Anledning til at indhente nærmere Oplysninger fra Kiel, hvor det imidlertid ikke af Kirkebogen kan erfares, at Comediant Schweiger har ladet flere Børn døbe¹⁾. Og dette er naturlig nok. Det er nemlig ikke tvivlsomt, at han maa have hørt til et omreisende Selskab, ikke alene fordi faste Theatre paa denne Tid utvivlsomt har hørt til de største Sjældenheder selv i langt større Byer end Kiel — der endnu i 1781 kun havde 7000 Indbyggere²⁾ — paa denne Tid har været, men det bestyrkes derved, at alle Barnets Faddere hørte til Byens Magistratspersonale og godtgjøres endvidere ved at Schweigaard nogle Aar senere — i 1722 — havde en Datter til Daaben — i Bergen i Norge. Thi det kan ikke være nogen Tvivl om, at den „Comedianter“ Jørgen Friderich „Schweyger“, der med sin Hustru Christine 13 Novbr. 1722 lod sin Datter Christine Susanne døbe i Bergens Domkirke³⁾, er identisk med Organisten Johan Ludvig Schweigaards ovennævnte Fader. Ogsaa dette Barns Faddere vare valgte blandt den høiere civile Embedsstand og deres Familier. Fadderne vare nemlig Lagmand Baggers Kjæreste, Borgermester Schous Kjæreste, Stiftamtmand Undal, Præsident Krog og Raadmand Schiøtte, allesammen Folk, som det maa antages, at han er kommen i Berøring med i deres Embedsforretninger. At Sønnen har været med sine Forældre i Bergen er vel utvivlsomt og Norge har vel derfor ikke været ham ganske ukjendt, da han i en modnere Alder bosatte sig i Christianssand, skjøndt det vel neppe er antageligt, at han har modtaget noget stærkt eller varigt Indtryk deraf under sit neppe langvarige Ophold der i sin Barndom. Saa meget mindre kan man imidlertid af Johan Ludvig Schweigaards Fødested, der efter det Oplyste maa antages at have været rent

¹⁾ Pastor Diestels Attest, dat. 23 Mai 1885.

²⁾ J. v. Schrøder u. H. Biernatski, Topographi der Herzogthümer Holstein und Lauenburg, II. S. 27.

³⁾ Meddelt af Frk. W. Brandt efter Domkirkens Ministerialbog.

tilfældigt, drage nogensomhelt bindende Slutning, om hvad Landsmand Faderen egentlig har været. Derimod findes der i Jylland i det Mindste 2 Gaarde, der bære Navnet Sveigaard, nemlig i Lodbjerg Sogn i Hassing Herred i Thisted Amt paa den jyske Vesterhavskyst nordenfor Limfjorden og i Bjergager Sogn i Hads Herred i Aarhus Amt paa Jyllands Østkyst mellem Horsens og Aarhus¹⁾. Det er ikke umuligt, at en af disse Gaarde oprindeligt kan have været Slægtens Vugge, hvilket ikke alene bestyrkes derved, at Organist Schweigaard under den Tid han opholdt sig i Christianssand selv skrev sit Navn uden den tyske ch, men ogsaa vinder i Sandsynlighed ved, at han allerede ved sin første Optræden i vort Land synes fuldt fortroelig med det danske Sprog.

Som allerede omtalt er det antageligt, at Johan Ludvig Schweigaard omkring 1750 har bosat sig i Christianssand, som senere i en lang Række af Aar skulde blive hans Hjemstavn. Uden Tvivl har han fra Ungdommen af lagt sig efter Vocal- og Instrumentalmusiken, hvortil Faderens Forbindelser muligens har givet ham let Adgang. Det er nemlig næppe nogen Tvivl om, at han oprindeligt er kommen til Christianssand, for at bistaa Organisten sammesteds Gloger i hans Bestilling. Gottfried Heinrich *Gloger* var en Hanoveraner af Fødsel og havde fra sin Ungdom af hos sin Fader Orgelbygger Johan Henrik Gloger modtaget Undervisning i dette Fag. Senere havde han omtrent et Aar arbejdet hos Orgelbygger Lambert Daniel Carstensen i København og begav sig derpaa i Aaret 1738 til Norge, hvor han senere havde arbejdet som Orgelbygger og et Par Aar været Organist i Øster-Risør. Efter Christianssands Brand i 1734, ved hvilken en stor Del af Byen tillige med Kirken lagdes i Aske, blev det ham overdraget at forfærdige Orgelet til Byens nye Kirke, der var færdig og blev indviet af Biskop J. Kærup den 25 Mai 1738. Orgel fik dog Kirken først flere Aar senere og endnu i Januar 1746 var det ikke færdigt, men kort efter maa

¹⁾ Cfr. J. P. Trap, Statistisk-topografisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark (2 Udg.), V. S. 156 og VI. S. 65.

dog Gloger have afleveret det nye Orgel, som han antog skulde være i fuld Stand ved Pintsetider s. A.¹⁾, da han 2 Mai 1747 af Stiftsbefalingsmand J. H. v. Barner, Biskop Kærup og Præsident Arnt Kjerulf fik Attest om, at han „i alle Maader havde opfyldt den med ham sluttede Contract“ og opført sig „som en sand kunsterfaren Orgelbygger“, hvorfor han anbefaledes til Alle, som maatte behøve hans Tjeneste²⁾. Efter at Gloger allerede forinden under 11 Marts 1746 havde erhvervet kgl. Privilegium paa at være Orgelbygger i Norge³⁾, søgte han under 9 Marts det følgende Aar Stiftsdirectionen om at erholde Exspectance paa Organisttjenesten ved Christianssands Domkirke, naar den daværende Organist Henrik With maatte afgaa ved Døden eller Tjenesten i andre Maader maatte blive ledig, idet han tilbød sig for Fremtiden paa egen Bekostning at holde Kirkens Orgel vedlige. Thi uagtet With var en meget habil Organist, var han nu gammel og svagelig. Da Gloger imidlertid paa denne Tid havde paataget sig at forfærdige et nyt Orgel i en af Bergens Kirker, hvilket Arbeide vilde medtage et Aars Tid, forpligtede han sig til, hvis With imidlertid skulde blive ude af Stand til at bestyre Organisttjenesten, under sit Fravær at besørge hans Tjeneste i Christianssands Domkirke udført ved „en habil Karl“, der da skulde oppebære den Halvdel af Organistens Løn, der ellers skulde have tilfaldt Gloger⁴⁾. Stiftsdirectionen, der i det Hele synes at være overmaade vel tilfreds med Gloger, beskikkede ham derpaa under 27 Marts s. A. til Organist med Exspectance paa Bestillingen, naar With afgik, idet den derhos udtrykkelig bestemte, at hvis „Gloger enten ved den gamle Organist Henrik Withs Død eller Svaghed selv [skulde] være andet Steds afreist til Orgelbygning, da tilholdes han herved paa sin egen Bekostning og Ansvar at forskaffe i sin Fraværelse saadan en habil Person, som vel forstaar ei alene at lege paa Orgelværket de ordinaire Kirke og Choral Psalmer, men endog forstaar Vocal

¹⁾ Cancelli-Indlæg 11 Marts 1746 og Cancelli Breve 17 Juni 1747.

²⁾ Christianssands Stiftamtmands Kopibog.

³⁾ Norske Aabne Breve og Cancelli-Indlæg.

⁴⁾ Cancellibreve 17 Juni 1747.

Musiqven, naar det fornødiges“. Denne Bestalling sendte Stifts-directionen under 14 April s. A. til Kongens Confirmation, idet den anførte, at Gloger kun havde havt liden Fortjeneste paa det ifølge Contracten for 1800 Rigsd. forfærdigede nye Orgel og at der ifølge denne var lovet ham en Douceur af Kirkens Midler, men at han ikke forlangte nogen saadan, hvis han kunde erholde Exspectance paa Organisttjenesten. Hvis dette blev ham nægtet, maatte han igjen forlade Landet og der var da ingen Orgel-bygger i Norge, der kunde reparere Orgelet. With var desuden 65 A. gl. og henfalden til Drik¹⁾. Kongen resolverede imidlertid under 2 Mai næsteften, at Stiftsdirectionen først skulde indhente Withs Erklæring om, hvorvidt han var tilfreds med at Gloger paa de anførte Conditioner erholdt Exspectance paa Bestillingen²⁾, men allerede forinden indgav Magistraten i Christianssand under 21 April en Forestilling mod at Gloger beskikkedes, da det ifølge Byens Privilegier tilkom den — Magistraten — at kalde Organisten og Gloger desuden intet Lærebrev havde som Saadan. Ogsaa denne Forestilling blev under 9 Mai næsteften tilstillet Stiftsdirectionen, der under 26 Mai meddelte Cancelliet, at With var vel fornøiet med den trufne Ordning og at denne ved sin Ansættelse som Organist i 1702 ogsaa blev beskikket af Stiftsdirectionen, uagtet Privilegierne da vare de samme. Noget Lærebrev behøvede Gloger ikke, da han for den hele Menighed havde aflagt tilstrækkelig Prøve paa sin Dygtighed³⁾. Alle Stifts-directionens Bestræbelser i saa Henseende hjalp den dog formaliter taget ikke, idet Cancelliet under 17 Juni meddelte den, at det var Magistraten der efter Privilegierne havde at ansætte Organisten, men i Realiteten opnaaede derimod Stiftsdirectionen hvad den vilde, idet Cancelliet samtidig tilføiede, at det var Kongens Villie, at Magistraten havde at give Gloger Bestalling paa at succedere With. Denne kgl. Ordre, som Stiftsdirectionen naturligvis ikke undlod strax at communicere Magistraten til behagelig Efterretning, vovede den selvfølgelig ikke at være overhørig og den 20 Juli s. A.

¹⁾ Cancellibreve af 17 Juni 1747.

²⁾ l. c.

³⁾ l. c.

udfærdigede den da ogsaa Bestalling for Gloger som Organist i Christianssand med Ret til at succedere With med en Løn af Byen og Kirken stor 120 Rigsdaler aarlig, af hvilken han, saafremt han kom til at tiltræde Posten i Withs Levetid, skulde oppebære det Halve. Bestallingen confirmeredes af Kongen 25 August 1747¹⁾. With afgik allerede den 3^{die} December s. A. ved Døden og blev begravet i Christianssand 9 s. M.²⁾, saaledes at Gloger altsaa strax maatte tiltræde sin Post som Organist ved Domkirken. Som allerede omtalt havde imidlertid Gloger paataget sig Forfærdigelsen af et Orgel til en af Bergens Kirker og det var saalangt fra, at han senere opgav denne sin Virksomhed som Orgelbygger, at den tvertimod, som det synes, optog ham mere og mere, saaledes at han vistnok meget snart ganske overlod Organisttjenesten til en Vicarius, som han selv lønnede. Hvis Gloger allerede i 1747 har begivet sig til Bergen for at fuldføre det Orgel, som han allerede forinden sin Ansættelse havde paataget sig, maa han altsaa allerede paa denne Tid have haft en Vicarius til at forrette som Organist i Christianssand, hvilken dog paa denne Tid ikke godt kan have været Schweigaard, der, som tidligere anført, neppe endnu var ankommen til Norge. I Begyndelsen af Aaret 1749 heder det i alle Fald udtrykkeligt, at Gloger opholdt sig i Bergen³⁾, sandsynligvis endnu beskæftiget med Forfærdigelse af det omtalte Orgel, og under 5 Marts 1751 afsluttede han en ny Contract, hvorved han for 200 Rgdl. paatog sig Reparationen af det „i mange Aar brøstfældige Orgel“ i Stavangers Domkirke, hvilken Contract ogsaa under 13 Marts s. A. erholdt Stiftsdirectionens Approbation, uagtet den var meget misfornøiet med

¹⁾ Norske Aabne Breve og Cancelli-Indlæg 25 August 1747.

²⁾ Christianssands Ministerialbog. Henrik Christian With blev 22 Decbr. 1702 af Christianssands Stiftsdirection beskikket til Organist i Christianssand, og erholdt kgl. Confirmation paa Bestallingen 31 Marts 1703. (Norske Aabne Breve og Cancelli-Indlæg). Han efterlod sig 4 Døtre, nemlig: 1. Margrethe W., gift med Capitaine Rosenvold. 2. Inger Marie W., gift med Hofmaler Carl Fredrik Melan i Kjøbenhavn. 3. Marie W. og 4. Pernille W., begge ugifte. (Christianssands Skifteprotokol 1742—1755 (Retspr. No. 2158.) S. 309.).

³⁾ I Skiftet efter Svigermoderen, der behandledes 4 Febr. 1749. Christianssands Skifteprotokol 1742—55 (Retsprotokol No. 2158) S. 363—66.

at Gloger, uden at indhente dens Tilladelse, havde paataget sig et Arbeide, der vilde bevirke, at han i lang Tid maatte være fraværende fra Christianssand, men den gav dog slutteligen sit Samtykke dertil „siden han“ som det udtrykkelig heder „holder og lønner en Vicarium ved Organisttjenesten“¹⁾. Denne Vicar var i alle Fald paa denne Tid utvivlsomt Schweigaard, der ogsaa i Slutningen af det følgende Aar traadte i et nærmere Forhold til Gloger, idet han da indgik Egteskab med hans Svigerinde. Gloger var nemlig under 30 December 1745 bleven gift med Pernille eller Petronelle Klastup²⁾, en ældre Søster af Schweigaards Hustru³⁾. Som Organist i Christianssand fungerede nu Schweigaard⁴⁾ stadig under Glogers hyppige og langvarige Fravær fra Byen, indtil han under 31 Decbr. 1761 af Christianssands Stiftsdirection blev beskikket til Organist ved Stavanger Domkirke efter Enkemadame Kirstine Lund, der den 12 Juli 1737 havde faaet kgl. Bestalling paa at være Organist efter sin afdøde Fader⁵⁾, men nu selv var afgaaet ved Døden⁶⁾. I den Schweigaard meddelte Bestalling heder det, at Stiftsdirectionen beskikker Schweigaard „som en Tid lang her udi Byen har boet og vi kjende og vide at være til Organist udi den Afdødes Sted bekvem“⁷⁾. Byfoged Ringholm i Stavanger og Sognepræsten sammesteds Kamstrup havde nemlig under 17 Januar s. A. ikke vidst at foreslaa nogen anden end „en sig udi Kjøbenhavn opholdende

¹⁾ Christianssands Stiftamtmands Copiebog.

²⁾ Christianssands Ministerialbog. Hun døde paa Kongsberg i Aaret 1763 (begr. 21 Decbr. s. A.) 35 A. gl. (Kongsbergs Ministerialbog.) Sandsynligvis har vel altsaa Gloger paa denne Tid havt under Reparation Kirkens Orgel der.

³⁾ Christianssands Skifteprotokol 1742—55 (Retsprotokol No. 2158) S. 363 ff.

⁴⁾ Den 18 Febr. 1752 forekommer „Monsr Sveigaard“ som Fadder i Iveland (cfr. foran S. 191).

⁵⁾ Norske Aabne Breve 1737.

⁶⁾ „Christina Lund, som fra Anno 1729 havde forrettet Organist Tjenesten her i Kirken, er i Kirken under Orgelverket ved Lectors Stoel midt i Gangen begravet Onsdag den 21 Januarii [1761] i sit Alders 46 Aar og er for hende ringet med alle Kirkens Klokker og brændende Lys paa Alteret, som hende altsammen gratis blev forundet“. (Stavanger Ministerialbog.).

⁷⁾ Norske Aabne Breve og Cancelli-Indlæg 8 Mai 1761.

Student, navnlig Nils Møller“ til Organist, men Stiftsdirectionen fandt sig imidlertid beføiet til at foretrække Schweigaard, da han „en lang Tid her udi Byen har levet og imidlertid ofte tracteret Kirkens Orgelværk for sin Svoger Gloger, som har underrettet ham tildels udi et Orgelværks og Clavesens (o: Clavesins) Bygning, hvilken vi vide og kjende at være ganske bekvem, saa og at han forstaar andre musikalske Instrumenter“¹⁾. Som det heraf fremgaar havde Schweigaard ogsaa af Svogeren modtaget Undervisning i Orgelbygning, hvori Gloger, som det maa antages, har været ret dygtig. Som Organist i Stavanger skulde Schweigaard oppebære en aarlig Løn af 53 Rigsdaler af Kirkens Midler og 30 Rdl. af Bykassen²⁾.

Kort efter at Schweigaard, som anført, var bleven beskikket til Organist i Stavanger, maa han have begivet sig derhen for at overtage sin nye Post, thi under 16 Marts s. A. indgav han herfra følgende underdanige Ansøgning om Confirmation:

„Stormægtige, allernaadigste

Arve Konge og Herre!

Paa den af Stiftamtmanden og Biskoppen mig givne og herhos insinuerende Bestalling, at være Organist her paa Stedet, anholdes i dybeste Underdanighed om Eders Majts allernaadigste Confirmation og med dybeste Submission til Døden lever

Eders Kongelige Majts

allerunderdanigste

ringe Tjener

Johan Ludvig Sweigaard“.

Den ansøgte kgl. Confirmation blev ham derefter 8 Mai s. A. meddelt³⁾.

Som man af Ansøgningen vil se skrev Schweigaard paa denne Tid selv sit Navn uden det tydske ch, en Skrivemaade

¹⁾ Skrivelse af 31 Jan. 1761 fra Stiftsdirectionen til Sognepræst Kamstrup og Byfoged Tobiesen i Stavanger; Christianssands Stiftamtmands Copiebog.

²⁾ Stavanger Contributionsregnskab.

³⁾ Norske Aabne Breve og Cancelli-Indlæg 8 Mai 1761.

der ligeledes benyttes af Stiftsdirectionen i hans Bestalling og som i ikke liden Grad taler for, at Familienavnet er hentet fra en af de forhen nævnte jydsk Gaarde. Af Andre kaldes han samtidig: Sveigaard, Sveygaard, Sveiger og — et Par Gange — Schweiger, den tydske Form af Navnet, som han ogsaa slutteligen selv — saavidt vides dog først efter at han var fraflyttet Christianssand — optog.

Det maatte naturligvis for Schweigaard være af væsentlig Interesse fremdeles at kunne forblive bosiddende i Christianssand, hvor han vistnok allerede paa denne Tid havde erhvervet sig Hus og Grund (som han ved sin Bortflyttelse fra Stedet i 1767 synes at have solgt til Raadmand i Christianssand Peder Christensen) og hvor hans Hustru havde hele sin nærmeste Slægt. Det var derfor heller ikke hans Mening, ved at begive sig til Stavanger, at tage sin faste Bolig der. Det var altfor mange Baand, der knyttede ham til Christianssand til, at han ikke skulde ønske at forblive der, hvis det kunde ske uden at han derved udsatte sig for økonomiske Tab. Og det var paa denne Tid heller ikke særdeles vanskeligt at opnaa dette. Ligesom den tidligere Organistinde i Stavanger ikke selv havde bestyret sin Post, men havde ladet sine Forretninger udføre ved en af hende dertil antagen Substitut¹⁾ og ligesom Schweigaard selv jo hidtil havde fungeret i Christianssand som Organist for Gloger, saaledes kunde der naturligvis heller Intet være til Hinder for, at ogsaa han kunde ordne sig paa en lignende Maade. Og netop paa dette Vis finder man at Schweigaard har indrettet sig, idet han lod sin Organisttjeneste i Stavanger bestyre af en Vicarius, medens han selv som hidtil forblev i Christianssand, hvor han fremdeles forrettede Tjeneste for Gloger. Han afsluttede nemlig 26 Marts 1761 — altsaa kun faa Dage efter at han havde ansøgt om kgl. Confirmation paa sin Bestalling og flere Maaneder før denne blev meddelt ham — en Contract med Christian Charisius²⁾

¹⁾ Cfr. Skrivelse fra Christianssands Stiftamtmand til Byfoged Ringholm af 30 April 1746. Stiftamtmandens Kopiebog.

²⁾ Han var en Søn af Capitaine Emanuel Junge Charisius, der 2. Oct. 1710 blev Seclieut. i 2 Thronhjemske nat. Infreg., 11 Sept. 1717 Premierl.

om at denne for en nærmere bestemt Betaling skulde forrette Organisttjenesten ved Stavangers Kirke, hvorhos der fra begge

men afgik 1727 sandsynligvis med Capitaines Character. Den 14 August 1753 blev han Tolder i Christianssand efter Generalauditeur Peter Smith, der var udnævnt til Embedet 23 April s. A., men paa Grund af Svaghed igjen maatte søge Afsked, mod at svare Cancelliraad Riises Enke 60 Rdl. aarlig Pension. Ifølge kgl. Resol. af 23 Aug. s. A. maatte han stille Caution for 2000 Rdlr. Den 14 Marts 1758 erholdt han kgl. Tilladelse til at aftræde Embedet til Sønnen og døde i Christianssand 4 Novbr. (begr. 10 Novbr.) s. A. Hans Boe var fallit. Med sin Hustru Mette Dorothea Flug, der døde i Svigersønnen Balles Hus i Christianssand 17 Juli 1777, 77 A. gl., havde han følgende Børn: 1. Peter Georg C., der fra 1752—1774 var Strandinspecteur paa Amager og Toldbetjent paa Dragø. 2. Hans Henrik C., der 24 Febr. 1744 blev Seclient i Capt. Bendix Leffelmanss Comp. af Generalmajor Ulricsdals (senere Reichweins) gevb. Infreg. og 14 Marts 1758 Tolder efter Faderen i Christianssand; han var Kammerraad og blev 19 Febr. 1768 const. som Amtmand i Lister og Mandals Amt under Vacansen efter afdøde Amtmand Stoud samt 1776 Tolder i Throndhjem og 20 October 1777 Justitsraad. Han døde i Throndhjem 2 Juli 1779. Han var 2 Gange gift: 1) med Cathrine Hedeveg, † i Christianssand 21 December 1776, noget over 49 Aar gl., og 2) i Throndhjem 7 October 1777 med Madame Friedlieb. 3. Anne Christine C., gift med en Heusner. 4. Esperence Tollerence C., gift i Christianssand 28 Januar 1756 (viet i Huset efter kgl. Bevilling) med Toldskriver Eskild Balle. 5. Emanuel Junge C., der 8 Decbr. 1756 blev Seclieut. reformé i 1ste Akershusiske Infreg., virkl. Seclieut. i Skedsmoske Comp. 2 Juni 1757, karact. Premierl. 22 Aug. 1759, virkl. Premierl. 25 Okt. s. A. samt Capitaine 3 Aug. 1774. Han døde 3 Mai 1781. Gift med Inger Kirstine Borse, døbt i Solums Præstegjeld 20 Decbr. 1749, † 1825, Datter af Halvor Borse og Bolette Fredrikke Monrad. Efter Mandens Død ægtede Enken 2) 17 Marts 1785 General Fredrik Grüner, født paa Gaarden Valde i Sande Præstegjeld 28 October 1728, † der 1 Mai 1797, Søn af Oberstlieut. Christian Fredrik G. og Catharina Winge. 6. Anna Sophie C., født c. 1732, † i Fredriksstad i Sept. Maaned 1782, 50 A. gl., gift 1) i Christiania 21 Aug. 1753 med Jens Johan Henrik Brunholt og 2) i Christiania 5 Juni 1765 med Regimentskvartermester, senere Generalauditeur Jens Abildgaard. 7. Christian C., født c. 1734, † i Christianssand 4 Mai 1781 46 A. gl. Organist. Gift med Anne Kirstine Wiborg, født i Christianssand 9 Aug. 1747 (døbt 14 Aug. s. A.), † der 22 Juli 1827. Datter af Jens Olsen W. og Apolone Christensdatter Beck. Hun ægtede efter Mandens Død 2) i Christianssand 30 Novbr. 1784 Bataillonschirurg Georg Frederich Heckel, om hvem se Kiær, Norges Læger, S. 165. — I første Ægteskab med Charisius havde hun kun en Datter a. Apolone C., født i Christianssand 19 Juli 1777 8. Ferdinand August C., født 28 Februar 1738, † i Arendal 25 April 1806 (begr. 1 Mai s. A.). Han var Student, blev 1764 Fuldmægtig i Vestindien, 1770 Cammærererr og Pakhusforvalter paa St Croix, men maatte 1770 paa Grund af Sygdom reise tilbage til Kjøbenhavn og erholdt paa Ansøgning Afsked 14 Sept. s. A. med en aarlig Pension af 330 Rdl. og Løfte om

Sider var betinget et halvt Aars Opsigelse¹⁾. Schweigaard forblev saaledes fremdeles rolig i Christianssand, hvor han i 1764 sees at være bosat i 13de Kvartal²⁾. I Sept. Maaned 1765 fik han en Søsterdatter af Konen i Huset og i 1766 opføres han derfor ogsaa i Kopskatmandtallet „med Kone og et Barn over 12 Aar“³⁾. I det sidste Aar maatte han imidlertid ganske uventet gjøre en Reise til Stavanger, idet Charisius uden iforveien i Henshold til den mellem dem afsluttede Contract at give ham $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse i October Maaned forlod sin Stilling i Stavanger og ankom til Christianssand, hvor han ifølge den fungerende Stiftsdirections Ordre af 30 Juni s. A. skulde betjene Organistposten⁴⁾. Charisius havde nemlig allerede under 12 Mai 1760 erholdt Magistratens Bevilling paa at succedere Gloger som

Befordring. Han bosatte sig derpaa ved Fredriksstad i Norge, fra hvilket Sted han gjentagende Gange søgte Toldembeder, indtil han endelig 6 Marts 1793 blev Told- og Consumtionsinspecteur i Arendal. Hnn blev i Vestindien gift med Elisabeth Cooper, der døde i et af Aarene 1787—1793, Med hende havde han i 1787 8 Børn, af hvilke følgende 7 overlevede Faderen: a. Henriette Dorothea C., † i Arendal 3 Aug. 1802 (begr. 7 Aug. s. A.), 29 A. gl. Gift i Arendal 4 Marts 1802 med Organist og Stadsmusikus i Arendal Johannes Frank, † i Arendal 7 Novbr. 1732 (begr. 14 Novbr. s. A.) 55 A. gl. Han ægtede 2) i Arendal 4 Januar 1805 Karen Brinck Backer, født i Arendal 1784 (Hjemmedaaben stadfæstet 21 Mai s. A.), † der 6 Marts 1823 (begr. 13 Marts s. A.), D. af Postmester Nils B. og Elen Fredriksdatter Dahll. b. Emanuel C., der blev confirmeret 16 A. gl. i Arendal 10 Marts 1793. Var Skibsfører. e. Anne Sophie C., f. paa St Croix 12 Febr. 1778, confirmeret 15 A. gl. i Arendal 10 Marts 1793, † paa Sophienlund paa Tromøen 16 Juli 1840. Gift i Arendal 16 October 1800 med Skibsrheder og Trælasthanhandler Consul Anders Dedekam, døbt i Arendal 18 Marts 1771, † der 27 Marts 1843, Søn af Søren Dedekam og Margrethe Ellefsen. d. Ferdinanda Augusta C., f. 18 Januar 1780, confirmeret i Arendal 2 April 1797, † i Christiania 16 Januar 1849. Gift 1) Søkrigscommissaire Gabriel Hetting, 2) Slotsintendant Hans Ditlev Franciscus v. Linstow. e. Julius C., født c. 1780; Styrmand. f. Georgine Christiane C., født i Fredriksstad 1782, confirmeret i Arendal 15 A. gl. 2 April 1747; gift 1) i Arendal 25 Sept. 1800 med Apotheker Andreas Sevald Holck, † der 19 Decbr. 1811 (begr. 24 Decbr. s. A.) 46 A. gl. og 2) i Arendal 21 Januar 1813 med Mogens Moe fra Kongsberg. g. Septima C., confirmeret i Arendal 12 April 1801, † i Christiania 16 Juni 1835 i sit 51 Aar; gift med James Thomsen paa Torp i Skjeberg.

¹⁾ Christianssands Bythingsprotokol for 1766 (Retsp. No. 2143.) S. 377.

²⁾ Contributionsregnskab for Christianssand 1743—67.

³⁾ Christianssands Bythingsprotokol for 1766. (Retsp. No. 2143.) S. 377.

Organist i Christianssand og søgte strax om at erholde kgl. Confirmation herpaa, men dette lykkedes ham dog ikke, idet Kongen under 21 Juni s. A. resolverede „udsættes til Vacancesker“¹⁾. Da han saaledes ingen Sikkerhed havde for efter Glogers Afgang ogsaa i Virkeligheden at erholde hans Post og han i alle Fald, saalænge Gloger var i Bestillingen, maatte se at faa sig et andet Levebrød, indgik han i 1761 med Schweigaard den oven omhandlede Contract om at fungere som Organist ved Stavangers Domkirke i hans Sted. Af hvilken Grund Stiftsdirectionen har fundet det nødvendigt at paalægge Charisius nu at overtage Functionen som Organist ved Christianssands Domkirke vides ikke. Om det har været Misnøie med Schweigaard eller andre Omstændigheder, der muligens har staaet i Forbindelse med den af Gloger drevne Virksomhed som Orgelbygger kan ikke med Sikkerhed afgjøres. At Gloger har været en ret dygtig Orgelbygger er der neppe tilstrækkelig Grund til at betvivle, derimod synes han i alle Fald senere ikke at have taget det saa nøie med at opfylde de Forpligtelser, som han havde paataget sig. Han har vistnok trods sin Dygtighed været en fra Characterens Side mindre paalidelig og retskaffen Person. Saaledes blev han i 1764 belagt med Arrest af Greven af Wedel-Jarlsberg, fordi han havde paataget sig Forfærdigelsen af et Orgel i Sems Kirke, men forlod Stedet før Arbeidet var færdigt, efter at have oppebaaret hele den omcontraherede Betaling for sit Arbeide²⁾. Og det samme var Tilfældet med Reparationen af et Orgel i Frue Kirke i Throndhjem²⁾. Da han i denne Anledning efter Anmodning fra Stiftamtmanden i Throndhjem eftersøgte for at belægges med Arrest, opholdt han sig i Arendal, sandsynlig ogsaa her beskæftiget med Arbeide ved Kirkens Orgel. Da man imidlertid kom for at hente ham, havde han i største Skyndsomhed forladt Byen uden at efterlade sig nogensomhelst Eiendom af Værdi. Ja det synes endog som han har været mistænkt for at have havt nogen Del i Organistens Død i Arendal. Denne var nemlig

¹⁾ Christianssands Stiftamtmands Copiebog.

²⁾ Christianssands Stiftamtmands Copiebog.

afgaaet ved Døden efter at han samme Dag havde været i Selskab med Gloger og en tredie Person og i deres Selskab nydt en Kop Kaffe. Strax efter var det at Gloger som omtalt forsvandt¹⁾. Men hvilken Mistanke man end i saa Henseende nærede, kan den neppe have været grundet, da Gloger forblev i sin Stilling, indtil han under 30 Juni 1769 fra 1 Januar s. A. at regne afstod Organisttjenesten ved Christianssands Domkirke til Charisius mod 600 Rdl., paa hvilken Accord han erholdt kgl. Confirmation den 27 October s. A.²⁾. Det tør dog muligens have været Tilfældet, at Stiftsdirectionen ogsaa kan have været misfornøiet med Schweigaard, thi det heder i 1768 at Orgelet i Christianssands Domkirke manglede en hel Del — 511 — Piber samt i øvrigt tiltrængte Reparation, hvilken Gloger ifølge sin Bestalling var forpligtet til at udføre³⁾. Hvad nu end Grunden kan have været til Stiftsdirectionens Forlangende om at Charisius skulde overtage Organisttjenesten i Christianssand, maatte i ethvert Fald Schweigaard, der var forpligtet til at sørge for Organisttjenestens forsvarlige Udførelse i Stavanger, strax begive sig did for at træffe en i alle Fald midlertidig Ordning. Selv overtog han neppe sin Post her. Det heder ogsaa i en Skrivelse af 13 Februar 1768 fra Provst Arentz i Stavanger til Biskoppen i Christianssands Stift, at „den Person ved Navn Bentzen, forhen Organist ved Korskirken i Bergen, som her ad interim var antaget, var et uroligt Hoved, som man itide maatte se at skille sig med“⁴⁾. Schweigaard lod derefter den 30 Juni 1766 Charisius beskikke til atter igjen at tiltræde sin Stilling i Stavanger, og da denne bestemt vægrede sig herfor, anlagde han ved Stævning af 7 Juli s. A. Sag mod ham, der incammeredes den 15 næste efter ved Christianssands Bything⁵⁾. Ved Byfogdens Dom af 22 August s. A. blev derefter Charisius dømt til at holde sig Contracten efterrettelig og igjen begive sig til Stavanger for at

¹⁾ Christianssands Stiftamtmands Copiebog.

²⁾ Norske Aabne Breve og Cancelli-Indlæg.

³⁾ Christianssands Bythingsprotokol for 1768 (Retspr. No. 2143).

⁴⁾ Indkomne Skrivelser til Biskopen i Christianssands Stift 1743—1772 i Christianssands Bispearchiv.

⁵⁾ Christianssands Bythingsprotokol for 1766 (Retspr. No. 2143) S. 377.

overtage Organisttjenesten sammesteds, indtil han efter ifølge Contracten at have givet Schweigaard lovlig Opsigelse kunde træde Samme, hvorhos han i Procesomkostninger blev dømt til at betale 6 Rigsdaler¹⁾. Som rimelig var Schweigaard ikke herved skadesløs og han anlagde derfor kort efter en ny Sag mod Charisius for at erholde sine Reiseudgifter til Stavanger erstattede, men herfor frikendtes — mærkelig nok — Charisius ganske ved Byfogdens Dom af 20 October 1766²⁾. Sandsynligvis har den ovennævnte Dom ikke gavnet Schweigaard synderligt, thi han søgte 1767 om at erholde en kgl. Ordre til Charisius om paany at begive sig tilbage til Stavanger, men ved Stiftets Skrivelse af 6 Juni 1767 blev det ham meddelt, at Cancelliet under 2 April næstfør havde resolveret: „forbliver ved Lands Lov og Ret“³⁾, og Charisius forblev derfor vistnok siden i Christianssand, indtil han i 1769 afløste Gloger som virkelig Organist der. Sagen havde vistnok ogsaa for Schweigaard mindre Betydning. Thi da Charisius havde Exspectance paa Embedet efter Gloger, der sandsynligvis senere har været halv nødsaget til at overdrage Bestillingen til ham, noget som Schweigaard let maa kunne have indseet snart maatte blive Tilfældet, har han vel forstaaet, at han i ethvert Fald snart blev nødt til alligevel at se sig om efter paa nyt at komme i anden Virksomhed. Hertil frembød der sig ogsaa netop paa denne Tid en god Anledning, idet Organistposten ved Kongsbergs Kirke netop paa denne Tid var bleven ledig efter Organist Nicolai Clausen, der var bleven ansat som Factor ved de kgl. Silke- og Uldfabrikker paa Kongsberg. Det kunde jo synes naturligst at Schweigaard selv havde overtaget sin Post i Stavanger, men det har formodentlig af flere Grunde været ham behageligere at komme til Kongsberg. En ydre Anledning hertil kan muligens have været, at han paa Kongsberg allerede tidligere havde en Svoger bosat. En ældre Søster af hans Hustru, Mette Kirstine Klastrup, var nemlig allerede 5 Sept. 1737 bleven

¹⁾ Christianssands Bythingsprotokol for 1766. l. c.

²⁾ Christianssands Bythingsprotokol for 1766 (Retspr. No. 2143) S. 547.

³⁾ Christianssands Stiftamtmands Copiebog.

gift med Kleinsmed Christian Jørgenssøn Høg paa Kongsberg¹⁾ og det maa have været deres Datter, der som forhen omtalt havde været i Schweigaards Hus. Væsentligere var det utvivlsomt, at Organistposten paa Kongsberg var bedre aflagt end Stillingen som Organist ved Stavanger Domkirke. Under hvilken Dato Schweigaards Bestalling som Organist paa Kongsberg blev udfærdiget, vides ikke. Uden Tvivl skeede det i Slutten af Juli Maaned eller snarere i de første Dage af August 1767. Den 8de August var han i alle Fald allerede beskikket, thi under denne Dato tilskrev nemlig Christianssands Stiftsdirection ham og lykønskede ham med Ansættelsen, idet den samtidig bad ham om at tilbagesende den ham meddelte Bestalling som Organist i Stavanger²⁾. Schweigaard var uden Tvivl allerede da med sin Hustru fraflyttet Christianssand, thi han nævnes ikke i Kopskatmandtallet for denne By for 1767, der er affattet 1 Januar s. A., ligesom han ikke heller findes anført blandt de derfra i 1766 og 1767 udflyttede, men da Listen over disse netop mangle for Januar Maaned 1767³⁾, er det vel sandsynligt at han allerede paa denne Tid har forladt Christianssand. Først i November Maaned s. A. findes han opført blandt de til Kongsberg indflyttede⁴⁾, og har derfor sandsynligvis i Mellemtiden opholdt sig i Christiania for der personlig at virke for sin Ansættelse. Han maa dog allerede tidligere have været et kortere Ophold paa Kongsberg, da han allerede under 30 Sept. s. A. skal have udfærdiget Kvittering til Faktor Clausen om at have modtaget Orgelet i Kongsberg Kirke⁵⁾, hvilket vel tillige vil sige at han fra denne Tid selv har overtaget sin Post som Organist der. Formodentlig har han dog først senere i Novbr. Maaned taget fast Bolig paa Stedet.

Efter at Schweigaard var tilflyttet Kongsberg vides der ikke

¹⁾ Christianssands Ministerialbog. Han kaldes senere Leverandeur paa Kongsberg. Christianssands Skifteprotokol 1750—60 (Retsprotokol 2159), S. 160 f.

²⁾ Christianssands Stiftamtmands Copiebog.

³⁾ Contributionsregnskabet for Christianssands By 1743—1767.

⁴⁾ Contributionsregnskabet for Bergstaden Kongsberg.

⁵⁾ L. M. B. Aubert, Anton Martin Schweigaards Barndom og Ungdom, S. 217.

meget om ham. Ved Skjøde af 3 Juni 1775, thinglæst 16 Decbr. s. A., købte han her af Torkel Tandberg et toetages Hus med Bryggerhus og en liden Urtehaug, der paa Skiftet efter hans Død værdsattes for 250 Rdl. Foruden Opfyldelsen af sine Embedspligter, synes han tillige at have virket som Forfærdiger af musikalske Instrumenter. Thi i hans Bo fandtes ved hans Død forskjelligt derhen hørende Værktøi og forskjellige Slags musikalske Instrumenter ligesom Boet ogsaa havde tilgode en mindre Sum hos Byens musikalske Selskab for et Clavesin. Han forandrede her, som allerede nævnt, formodentlig som Følge af den Udbredelse det tyske Sprog havde blandt de mange tyske Bergfolk, Familienavnets Skrivemaade til Schweiger. Kort efter sin Ankomst mistede han sin Hustru, med hvem han ingen Børn havde, men kort efter indgik han paany Egteskab med en Enke, der bragte ham i alle Fald en Steddatter og med hvem han ogsaa selv fik flere Børn. Om disse og deres Efter-slægt henvises til den nærværende Skildring vedføjede Stamtavle. Efter i omtrent 12 Aar at have virket som Organist paa Kongsberg, døde Schweigaard i Aaret 1781 og blev begravet 27 April s. A. 62 A. 27 D. gl.¹⁾. Skiftet efter ham begyndte 30 April 1781 og sluttedes 11 Juli 1782. Naar det andet Steds siges at han døde 1 April 1781, da kan dette neppe være ganske correct. Thi ikke blot var det ganske undtagelsesvis at et Lig kunde blive staaende omtrent 4 Uger over Jorden inden det blev begravet, hvortil der i ethvert Fald krævedes Bevilling, som ikke vides at være erhvervet, men den angivne Datum vil heller ikke godt kunne komme i Overensstemmelse med Daabsdatoen den 26 Marts 1719. Skulde Schweigaard nemlig, som angivet, være død den 1 April 1781, maatte han være født den 4 eller 5 Marts 1719, men det synes i saa Fald lidet rimeligt, at han først skulde være bleven døbt over 20 Dage efter Fødselen. Den almindelige Regel var nemlig paa denne Tid, at Daaben foregik den første Søndag efter at Barnet var kommen til Verden og ganske undtagelsesvis senere end 8 Dage derefter. Thi vistnok

¹⁾ Kongsbergs Ministerialbog.

havde man ogsaa paa denne Tid Hjemmedaab, men det var dog her ogsaa Regelen at denne skulde bekræftes i Kirken, saasnart det paa nogen Maade kunde ske. At Schweigaard ikke har været hjemmedøbt kan man vistnok være ganske sikker paa; thi hvor slet end Ministerialbøgerne paa denne Tid i mange Henseender kunne være førte, vil det vistnok meget sjælden findes, at man ikke af Tilførselen i samme vil kunne se, om det er Confirmation af en allerede stedfunden Hjemmedaab der er foregaaet eller ei. Men den i Kirkebogen ved Schweigaards Daab skeede Tilførsel giver ingensomhelst Grund til at antage, at han tidligere skulde have været hjemmedøbt. Sandsynligvis beroer det blot paa en Feilskrift at Dødsdagen er bleven sat til den 1ste April istedetfor til den 21 April, der vil passe langt bedre. Antages det nemlig at Organisten er død denne Dag, vilde han efter den i Kongsbergs Ministerialbog angivne Alder være født den 24 eller 25 Marts 1719. Han vilde da være begravet 6 Dage efter Dødsfaldet, hvilket passer særdeles godt, men rigtignok døbt allerede den følgende eller 2 Dage efter Fødselen, hvilket man maaske vil finde paafaldende. Den 26 Marts 1719 var imidlertid netop en Søndag og det er derfor meget sandsynligt, at Daaben kan have fundet Sted et Par Dage efter Fødselen. Schweigaard var — som allerede nævnt — 2 Gange gift; 1ste Gang ægtede han 14 Novbr. 1752 i Christianssand Laurette eller Laurentse Klastrup¹⁾, der var født i Aaret 1724²⁾, uden Tvivl i Christianssand, hvor Faderen Nils Larsen Klastrup var en af Byens mindre Handelsmænd. Moderen hed Inger Pedersdatter Schaarup. Nils Klastrup var uden Tvivl en Jyde af Fødsel og skrev sig sandsynligvis fra en af de to Landsbyer af dette Navn, der laa i det nordlige Jylland. Han døde i Christianssand 9 Oct. 1755³⁾. Moderen Inger Pedersdatter Schaarup, der

¹⁾ Christianssands Ministerialbog.

²⁾ Paa Skiftet 4 Februar 1749 efter Moderen angives hun nemlig at være 24 Aar gl. Christianssands Skifteprotokol 1742—1755 (Retsprotokol No. 2158) S. 363 ff.

³⁾ Christianssands Skifteprotokol 1750—1760 (Retsprotokol No. 2159) S. 160 f. — Efter sin 1ste Hustru Inger Pedersdatter Schaarups Død ægtede Nils

Ste

milien

h Schweiger, S

sberg 27 April
ngsberg 22 No
770 med Alhed
erbo og Margr

anne Schweigaa
8 Novbr. 1813
uset) med Seiln
29 Marts 178
orents Christian

Frederik Dahl Søn Christine S., født i
Kragerø 21 Aug. 1813
hjemmedøbt 29. 27 Febr. s. A.) † der
og † i Kragerø 18. vbr. 1843. * i Kragerø
1815 (begr. 23. ecbr. 1839 med Fragte-
4 Uger gl. d Tobias Olsen, født i
Kragerø 5 August 1812, †
og blev 1858 Frøstiania 30 August 1866,
ds Fyr ved Kraf Matros Ole Tobiasen
r. 1838 med Angeborg Marie Olsdatter.
aa Gaarden Hers 1 Søn.
1815, D. af Byf
S. og Johanne C
ch. 6 Børn.

Christine Susanne
S., født i Kragerø
18 Aug. 1816 (døbt
10 Oct. s. A.).
Lever i Kragerø.
* i Kragerø 25 Mai
1841 med Styr-
mand Knud Olsen,
født i Kragerø 18
Juni 1815, † 1852
ved Forlis med
Brig. „Courer“,
S. af Matros Ole
Tobiasen og Inge-
borg Marie Ols-
datter. 4 Børn.

Peder Søn S., født i Kragerø
24 Marts 1848. Skibsfører.
ved Forlis Ugift.
til Krag

ristiania 26 Ja Agnes S., født i Christiania 9 Juli
3. 1881.

døde sammesteds 1 December 1748, var formodentlig ogsaa fra Danmark, hvor Schaarup er et hyppigt forekommende Gaardsnavn. Med Schweigaard fulgte hans Hustru til Kongsberg, men afgik her efter kun omtrent 2 Aars Ophold ved Døden i Aaret 1769 (begr. 22 Novbr. s. A.)¹⁾, uden i sit Egteskab at have havt Børn. De oprettede derfor ogsaa under 3 Novbr. 1768 med hinanden et gjensidigt Testamente, ifølge hvilket den Længstlevende af dem skulde beholde det hele Bo uskiftet mod at udrede 20 Rdl. til den Førstafdødes Arvinger, saafremt Vedkommende paany indlod sig i Egteskab. I modsat Fald skulde Boet ved dennes Død deles mellem begges Arvinger efter Loven. Paa dette Testamente erholdt Schweigaard og Kone 25 Novbr. 1768 kgl. Confirmation²⁾. Her underskriver baade Schweigaard og Hustru sig „Schweiger“, medens Texten samtidig har „Schweigaard“, nærmest en Overgangsform fra det rent danske Sveigaard til det rent tyske Schweiger. Efter Konens Død forblev Schweigaard ikke længe ugift. Thi allerede 30 Mai 1770 ægtede han paa Kongsberg Alhed (eller Adelheid) Kjerbo, Enke efter Msr John Hoff³⁾. Denne hans 2den Hustru var født paa Kongsberg 1738 (døbt 21 Mai s. A.) og var en Datter af Procurator Nils Kjerbo og Margrethe Schouberg⁴⁾, en Datter af Raadmand i Christiania og kst. Sorenskriver paa Eker Christian Schouberg⁵⁾,

Klastrup 2den Gang Maren Larsdatter, med hvem han ingen Børn havde. I sit 1ste Egteskab havde han kun de 3 ovenfor i Texten nævnte Børn.

¹⁾ Kongsbergs Ministerialbog.

²⁾ Norske Aabne Breve og Cancelli-Indlæg 25 Novbr. 1768.

³⁾ Kongsbergs Ministerialbog.

⁴⁾ l. c.

⁵⁾ Ekers Ministerialbog. Han var en Søn af Lagmanden i Oslo Lagdømme og Assessor i Overhofretten i Norge Laurits Christenssøn „Wendel“ (det vil sandsynligvis sige Wendelboe, altsaa en Jyde), der, som ovenfor anført, var en af de norske Commissairer, der deltog i Udarbejdelsen af Christian den 5tes norske Lov. Han angives i Aaret 1665 at være 44 A. gl. og var saaledes født c. 1621. Han var i 1652 og 1653 Foged over Bragerne og Lier og forpagtede førstnævnte Aar under 14 Decbr. af Statholderen i Norge Hr. Gregers Krabbe de tvende Ulvelands Hovedgaarde paa Eker med tilliggende 7 Sagbrug og Kværnehus i Skotselven fra St. Hansdag 1653 til Aarsdagen 1657 at regne mod en aarlig Afgift af 500 Rdl. og 2000 firskaarne Furudeler, paa hvilken Forpagtning han den 23 Febr. 1653 erholdt kgl. Confirmation. (N. Rigs-Reg., X. S. 590). Forpagt-

gjennem hvem Professor Schweigaard nedstammede fra Lagmand Laurits Christenssøn, der var en af dem, der deltog i Udarbeidelsen

ningen fornyedes atter for de følgende 3 Aar til St. Hansdag 1660 ved Kongebrev af 26 Febr. 1656. 25 October 1661 kaldes han „Forvalter over Ulveland og wohnhaftig paa Brageruæs“. Han havde ogsaa, som det sees af et Kongebrev af 28 Marts 1653, forpagtet Strøms Hovedgaard i Skouger ved Drammen. (N. Rigs-Reg., X. S. 609.). Om han er den Laurits Christenssøn der i 1663 var Fuldmægtig hos Byfogden paa Brageruæs Christopher Hanssøn Galskjødt, vides ikke, men den 17 Marts s. A. fik han kgl. Bestalling „at være Raadmand i Christiania udi den Raadmands Sted der i Byen, hvis Plads først ledig vorder saa og som en Fuldmægtig paa samtlige os elskelige Borgermester og Raads Vegne i bet^e Christiania at have god Tilsyn udi forⁿe Brageruæs, Drammen og Strømsø, saavidt Christiania Bys Privilegier sig strækker og Byens Øvrighed vedkommer“. dog var det ham ikke tilladt „der sammesteds noget som Byen vedkommer at foretage, forandre eller slutte, uden Borgermester og Raad i Christiania deres Videnskab, Raadføring og Samtykke“. — Den 27 August 1667 fik han bevilget at maatte nyde samme Anpart af Byens Accise og Indkomst som en Borgermester i Christiania, blev 12 Januar 1670 Vicelagmand i Oslo Lagdømme, og tiltraadte allerede det følgende Aar Embedet som virkelig Lagmand efter afdøde Dr. Peder Hegerfeldt (begr. i Christiania 19 Mai 1671), hvorfor han ogsaa nævnte Aar — 1670 — afstod sit Raadmandsembede til Laurits Jacobssøn, der fik Bestalling som Raadmand i hans Sted 13 Sept. s. A. — I 1672 havde han Buskerud Gaard i Forpagtning af Daniel Knoph og 2 April 1677 blev han tillige Assessor i Overhofretten i Norge samt fik 16 Januar 1678 Rang med Landsdommere i Danmark og hans Hustru i lige Maade Rang og Gang iblandt Kvinderne „efter hendes Mands Condition“. Den 4 Marts 1681 fik han sin Livstid bevilget Altare Catharine og Alm Præbende, der i over sexti Aar i de sidste fire Lagmænds Tid havde ligget til Oslo Lagstol. Den 24 Marts 1683 fik han Bevilling til at være fri for alle kgl. Commissioner og Forretninger uden alene Lagmandsembedet, hvilket han dog ogsaa under samme Dato fik Bevilling til at Vicelagmanden maatte bestyre for ham, for at han igjen kunde bringe sine Forretninger paa Fode, da han snart paa 3 Aars Tid havde opholdt sig i Kjøbenhavn som Medlem af den Commission, der skulde udarbejde en ny Lovbog. Under 17 Marts 1683 fik han tilligemed de øvrige norske Medlemmer Tilladelse til igjen at reise tilbage fra Kjøbenhavn, da den norske Lovs Revision nu var tilende. I 1687 afstod han sit Lagmandsembede til Svingersønnen Hannibal Stockfleth, der paa syv Aar havde bestyret Embedet uden Løn, først under Laurits Christenssøns Ophold i Danmark i 3 Aar og siden ifølge kgl. Befaling, hvilken Afstaaelse confirmeredes af Kongen, der under 16 April s. A. meddelte Stockfleth Bestalling som virkelig Lagmand i Oslo Lagdømme. I 1692 var Laurits Christenssøn i Kjøbenhavn og maa vistnok være død kort efter. Han synes en Tid at have været en formuende Mand, men senere gik det vistnok tilbage med ham, da han i sine senere Aar synes at have været i stor Pengemangel. Gift med Margrethe Pedersdatter Holm, der døde i Kjøbenhavn i 1682, hvorfra Liget blev ført til Brageruæs,

af Christian den Vtes norske Lov. Den 29 Sept. 1759 blev hun paa Kongsberg gift med John Hoff, der da tidligere havde været

hvor det bisattes 3 Marts s. A. Med denne Hustru havde han følgende Børn: 1. Ulrik Fredrik „Vendel“, han kaldes senere Ulrik Fredrik Schouberg, da han i 1692 mødte ved Bythinget paa Bragernæs paa Faderens Vegne. 2. Peter Christian „Vendel“ eller „Schouberg“, der længe havde tjent ved Oslo Lagthing — formodentlig altsaa som Lagthingsskriver — og 16 Januar 1697 blev Sorenskriver over Modum og Sigdal efter afdøde Jørgen Hanssøn Nachskov. Under 5 April 1699 søgte han om ogsaa at erholde Ekers Præstegjeld efter den afdøde Sorenskriver der Abraham Isachssøn, som kun havde havt dette ene Præstegjeld, hvilket blev bevilget 18 April 1699. Paa sin Bestalling fik han Confirmation 27 Januar 1700. Under 17 Oct. 1721 fik han sin nedennævnte Broder beskikket til som Fuldmægtig at bestyre Embedet og oprettede den 29 Decbr. 1721 et Testamente, der blev kgl. confimeret den 24 Januar 1722, hvorved denne indsattes til hans Arving. Han døde i Eker 1722 (begr. 14 Januar s. A.) 51 A. 1 M. gl. Ugift. 3. Christian „Vendel“ eller „Schouberg“, der først havde studeret Theologi, men senere havde lagt sig efter Jurisprudensen og i 4 Aar været Lagthingsskriver ved Christiania Lagstol, da han under 20 Januar 1720 søgte om at blive Borgermester i Christiania efter afd. Borgermester Nils Roll; han paaberaabte sig da sin Tjeneste under Fiendens Invasion i 1716 og fremlagde General Lützows og Vice-Statholder Krag's Attester om efter bedste Evne at have været behjælpelig med at forsyne Armeen ved Løbæk med Fornødenheder. Han blev 8 April 1720 Raadmænd i Christiania, men erholdt igjen Afsked som Saadan allerede 7 April 1721; blev 18 Oct. s. A. beskikket til som Fuldmægtig at bestyre Broderens Embede som Sorenskriver i Eker, Modum og Sigdal, men afgik allerede s. A. ved Døden (begr. 6 Aug. 1722) paa Gaarden Hals i Eker 49 A. 7 M. gl., hvorfor Svigersønnen Nils Kjørbo blev const. i Embedet. Han var gift, men Konens Navn vides ikke. I sit Egteskab havde han følgende Børn: a. Margrethe Alhed S., døbt i Eker D. 19 p. Tri. (o: 2 October) 1701, begr. der 8 Uger gl. 7 Decbr. s. A. b. Cathrine Margrethe S., døbt i Eker 5 December 1702, † i Lands Præstegjeld 10 Novbr. 1767 65 A. gl.; gift i Land 20 Juni 1737 (trol. 6 Mai s. A.) med Jørgen Olsen Stensrud. c. Laurits S., døbt i Eker 3 Sønd. i Adv. (o: 16 December) 1703. d. Alhed S., døbt i Eker 1 Sønd. a. Eph. (o: 11 Januar) 1705. e. Margrethe S., døbt i Eker 3 April 1707, begr. paa Kongsberg 10 Febr. 1742 omtrent 35 A. gl.; gift i Eker 7 Sept. 1726 med Nils Kjørbo. f. Christian Klebo S., døbt i Eker D. Tri. (o: 3 Juni) 1708. g. Christen S., døbt i Eker 12 Jan. 1710. h. Ulrik Fredrik S., døbt i Eker Maria Bebudelsesdag (o: 25 Marts) 1711. i. Ingeborg S., døbt i Eker 28 April 1712. k. En dødfødt Datter, begr. i Eker Pintseften (o: 15 Mai) 1717. — 4. Catharina Margrethe „Vendel“ eller Schouberg, der ifølge Faderens Bestemmelse af 26 Januar 1684, thinglæst paa Bragernæs Bything 28 Febr. s. A., skulde gaa lige i Arv med Brødrene, da hun i hans Alderdom og Enkestand forestod hans Hus. Hun blev 8 Juni 1687 gift paa Bragernæs med Vice-Lagmand i Christiania Lagdømme Hannibal Stockfleth, døbt i Christiania 4 Febr. 1649, † paa Bragernæs 25 December

gift 2 Gange og havde mange Børn¹⁾). Ogsaa i sit Egteskab med Alhed Kjerbo havde Hoff mange Børn, af hvilke dog neppe flere end en Datter, Ursula Maria Hoff, døbt paa Kongsberg 11 April 1764²⁾), overlevede Faderen. Hun skal imidlertid være død i ung Alder ved et Fald fra Hesten³⁾). Efter Schweigaards Død forblev hans Enke i mange Aar boende paa Kongsberg i meget smaa Kaar. Hun havde som Pension af Bergkassen aarlig kun 12 Rdl. og ansøgte derfor under 25 Januar 1782 om at maatte blive tillagt et lidet Tillæg af Kongsbergs Kirkekasse, „da min sal. Mand den meste Part af sin Løn som Organist nød af bemeldte Kasse, siden han istedetfor forrige Organist Nicolai Clausen, som blev antaget til Factor, fra Christianssand blev hidkaldet for 15ten Aar siden, hvor han sin tilhørende Gaard og Eiendom med et Par hundrede Rigsdalers Forlis da maatte afhænde.“ Hun var nu efterladt „i yderlige Omstændigheder“ med „4re smaa umyndige Børn“ uden at have det Nødtørftige til Livsophold. Ansøgningen blev den 5 Febr. s. A. sendt Etatsraad Hiort og Biskop Schmidt til Erklæring og da disse Mænd under 22 Marts s. A. bevidnede, at Supplicantindens Forfatning var „meget beklagelig og hendes Vilkaar saa usle, at hun ikke kan forsørge sig selv og sine umyndige Børn, end sige give dem en skikkelig Opdragelse“, blev der ved kgl. Resol. af 29 Mai 1782 tilstaaet hende 20 Rdl. aarlig af Kongsbergs Kirkekasse⁴⁾). I sit Egteskab med Schweigaard havde Alhed Kjerbo 3 Børn, og det 4de Barn der omtales i hendes Ansøgning maa derfor være af hendes Egteskab med Hoff. Da disse Børn samtlige senere forlod Kongsberg og efterhaanden nedsatte sig i Kragerø, flyttede og Enken derhen. Her døde hun i en Alder af „83“ Aar 13 Juni 1813 (begr. 19 Juni s. A.)⁵⁾).

1721 (begr. 2 Januar 1722), Søn af Raadmand i Christiania, tidligere Foged i Land og Valders Jacob Stockfleth og Anna Bentsdatter. Han blev senere Etatsraad, Assistentsraad i Overhofretten og Medlem af Slotsloven. Fra ham nedstammer den yngre Linie af den adelige Familie Stockfleth.

¹⁾ Kongsbergs Ministerialbog.

²⁾ l. c.

³⁾ L. M. B. Aubert, Anton Martin Schweigaards Barndom og Ungdom, S. 218.

⁴⁾ Norske Missiver og Cancelli-Indlæg 29 Mai 1782.

⁵⁾ Kragerø Ministerialbog.

Spørgsmaal og Svar.

Svar paa Spørgsmaal.

IX.

Højesteretsadvokat C. Liebe skriver i „Personalhistorisk tidskrift, 2den række“, I. 237: „Ligeledes måtte jeg ønske at erholde nærmere oplysninger om min bedstefader på mødrene side, pastor *Morten Munck*, i ægteskab med Ida Amalie Barfod (død 1833), der — i en meget ung alder — afgik ved døden år 1791 som søgnepræst i Tårnby på Amager.“

Så löjerligt det end kan synes, har jeg först i dag fundet lejlighed til at efterse mine samlinger, og, hvad jeg i dem har om præsten Munch (*ikke* Munck) og hans nærmeste, skal jeg her meddele:

Morten Munch var en søn af præsten Sören Mortensen Munch, født i Torsager 1712, student fra Århus skole 1731, teologisk kandidat (non cont.) 21ste apr. 1738, pers. kapellan i Langå (Tårup) og Vinge 4. nov. 1740, præsteviet d. 30de novb., sognepræst i Kolind, Ebdrup og Skarresø 30de juli 1745, død pludselig ved tebordet 21ste septb. 1770¹⁾. Gift med Gertrud Helene Sindalin, med hvem han havde åtte sønner og tre døtre. Hans enke døde i Grenå i april 1778²⁾.

Morten Munch var, ifølge vitæprotokollen i Sællands bispearkiv, født i Kolind kort för pinse 1754³⁾, blev student fra Århus skole 1772, tog 2den eksamen 1773, teologisk attestats (enstemmig lavdabilis) d. 14de desb. 1779, var derpå i fem år dekanus ved kommunitetet, indtil han 19de avg. 1785 kaldtes til residerende kapellan i Tårnby og præsteviedes samme dag⁴⁾. Efter præsten N. F. R. Withs død d. 19de juli 1788 blev han d. 29de avg. samme år kaldet til præst sammesteds, men døde allerede d. 13de apr. 1791 af mæslinger⁵⁾. — D. 18de oktb. 1785

¹⁾ Wibergs præstehistorie II, 239.

²⁾ „Kbhvnske Tidender“ 1778 nr. 30.

³⁾ 1754 indtraf pinse d. 2den juni (R. W. Bauers „Calender“).

⁴⁾ Wibergs præstehistorie III, 287.

⁵⁾ Tårnby kirkebog.

havde han i Roskilde¹⁾ bryllup med *Ida Amalie Barfoed*²⁾, døbt d. 29de juni 1761³⁾ (født 24de Juni?), flyttede efter sin mands død til Roskilde, hvor hun siden boede, og hvor hun d. 21de septb. 1833 døde i huset hos sin datter. — De havde børnene:

1) Sören Munch, f. 1. marts 1787, † 15. febr. 1788.

2) Sören Munch, f. 22. okt. 1788, student fra Roskilde skole 1807, blev senere officer, men døde omkring 1829 i Frederikssund som sindssvag.

3) Karoline Frederikke Munch, f. 10. okt. 1790, gift 2. okt. 1813 med hospitalsforstander Georg Julius Johnsen Liebe i Roskilde, født i Kristiania 7. septb. 1789.

Ida Amalie Barfoed var en Datter af *Karl Frederik Barfoed*, der i vitæprotokollen i Sællands bispearkiv giver os (på latin) begyndelsen af sit levned således:

„Jeg Karl Frederik Barfoed så første gang denne verdens lys d. 24de febr. 1725⁴⁾, i en landsby i Fyn, som hedder Lunde. Min fader er Anders Barfoed, som først var præst i Lunde, derpå i Lumby og provst i Lunde herred; min afdøde moder hed Karen [Kristensdatter] Morland. Efter at være privat undervist blev jeg 1742, i mit attende år, af min fader dimitteret til Københavns universitet, og i juli måned [d. 31ste] indskreven blandt de akademiske borgere. Næste år underkastede jeg mig 2^{den} eksamen, og d. 9de desb. 1748 tog jeg teologisk attestats [med havd] under professorerne M. Wøldike og P. Holm. I begyndelsen af det følgende år [d. 3^{die} jan. 1749] prædikede jeg for dimis i Trinitatis kirke [ligeledes med havd] og havde P. Holm til sensor. Da jeg således havde endt det akademiske studium, begav jeg mig hjem til min fader, men vendte 1753⁵⁾

¹⁾ Erslews „Forfatterleksikon“ (suppl.) II, 212.

²⁾ Når Wiberg (III, 289) kalder hende „Barfoed eller Barfred“, er det sidste galt.

³⁾ Fodby kirkebog.

⁴⁾ Lunde kirkebog siger det samme og tilføjer, at han blev hjemmedøbt d. 27. febr. og ført i kirken d. 12te marts, båret af fru Charlotte Amalie Sehested, hvis svigerinde Frederikke Sehested holdt huen. Efter dem er han da sagtens opkaldt og har således fået et par navne, der ellers vare fremmede for slægten.

⁵⁾ Samme år, som faderen 2^{den} gang havde bryllup.

tilbage til Sælland, hvor jeg tilbragte to år dels i København, dels på landet. Derpå underviste jeg fra 1755 til 1759 inspektør Thomesens søn på Wodroffgård, indtil jeg, ved Guds nåde, af fru Elisabet v. Thienen, enke efter Mågens Scheel v. Plessen, blev kaldet til præst i Fodby¹⁾. Til dette æmbede indviedes jeg d. 2den novb. af hans højærværdighed biskop L. Harboe. Gud give, at det mig betroede æmbede må worde ham til ære, mig og mine tilhørere til frelse!“

Hertil kunne vi føje: I Fodby indsattes han d. 9de desb. af provst Jakob Hvid²⁾, men allerede halvtredie år senere, d. 8de maj 1762, kaldtes han til præst i Vallensved³⁾, hvor han døde d. 3die og jordedes den 10de april 1775⁴⁾, efterladende sig, som en af hans eftermænd, provst Korn, fortalte os, „et godt og hæderligt eftermæle“. — Under 21ste apr. næstefter tillod et kgl. reskript hans efterleverske at beholde kaldets indkomster udelte fra mandens dødsdag til eftermandens kaldsbrevs konfirmationsdag⁵⁾. — Denne hans enke var Charlotte Bang, en datter af Rasmus Pedersen Bang⁶⁾ og Anna Katrine Pedersdatter Hellevad⁷⁾. Hun var født i Lumby 5. marts 1725, var således ni dage yngre end sin mand, med hvem hun blev gift i okt. 1760⁸⁾. Hun flyttede efter hans død til Roskilde, hvor hun i tyvesyv år overlevede ham og døde d. 7de febr. 1802. — De havde børnene:

1) Ida Amalie Barfoed (se ovenfor!).

2) dødfødt datter, jordet i Fodby 29. Juni 1761, altså tvilling til Ida Amalie.

3) Vibeke Barfoed, døbt i Fodby 9. novb. 1762, var i en række af år i huset hos sin syster i Århus, hos hvem hun døde ugift (1838?).

¹⁾ Adresseavisen siger d. 26te okt. 1759, Blochs manusk. d. 29de okt.

²⁾ Fodby kirkebog.

³⁾ Adresseavisen. — Når Blochs manusk. sige, at han fra Fodby kaldtes til Hyllinge og Marvede og herfra til Vallensved, er dette urigtigt.

⁴⁾ Vallensved kirkebog.

⁵⁾ Sællands stifts landemodsakter.

⁶⁾ Født i Nyborg 5. avg. 1686, student 1708, degn i Lumby 1719, † 23. apr. 1753 (Lumby kirkebog).

⁷⁾ Enke efter sognedegnen Hans Kristian Herthel, gift med Bang 18. okt. 1720, † 26. marts 1748 (Lumby kirkebog).

⁸⁾ Lumby kirkebog.

4) Karen Morland Barfoed, døbt i Vallengsved 7. maj 1764, gift i Roskilde 29. avg. 1781 med Nils Kirchmoe Bechmann (en søn af præsten Mårten Bechmann og Lovise Lusie Kirchmoe), — født på Læssø 26. jan. 1753, student fra Ålborg skole 1770, tog 2den eksamen 1771, blev alumnus på Valkendorfs kollegium 1773, teol. kand. med lavd. 11. desb. 1776¹⁾, dekanus på kommunitetet 1777, kapellan ved Århus domkirke 28. marts 1781, præst ved Fruekirke sammesteds 16. febr. 1798, præst ved domkirken og konstitueret stiftsprovst 20. febr. 1807, tillagt rang med stiftsprovster 30. desb. 1812, † 6. apr. 1816²⁾. Hans enke, der skal have været en særdeles vakker og dannet kone, † i Århus 29. okt. 1840. — De havde kun en eneste datter, en dværginde, som nok opnåede segstiårsalderen.

5) Maren Hegelund Barfoed, døbt i Vallengsved 30. septb. 1765, † barnløs 17. febr. 1825; — gift i Roskilde 21. desb. 1801 med landvæsenskommissær Henrik Kristian Møller, der var født på Kongskilde mølle 24. avg. 1771, blev byfoged i Roskilde 30. septb. 1806, tillige borgmester 21. desb. 1813, virkelig kanselliråd 31. juli 1815, virkelig justitsråd 3. maj 1826, tog sin afsked 27. septb. 1836, † i Roskilde 19. febr. 1839. Han ægtede efter sin første kones død Jakobine Kristine Liebe.

Jeg er måske allerede gået lidt udenfor det opkastede spørgsmål, og dels derfor, dels af sømmeligt hensyn til den plads, som tidsskriftet måtte kunne indrømme mig, skal jeg ikke forfølge Ida Amalie Barfoeds slægt videre, hværken opad eller til siden.

Frederiksberg d. 6te maj 1888.

Frederik Barfod.

X.

Hans Christopher Nørager (se ovfr. S. 73) var først Fuld-mægtig i General-Toldkammerets norske Toldkontor og blev 5 November 1794 Toldkasserer i Mandal, i hvilket Embede han døde 1811. Han var i 1801 gift med Caroline Amalie Moll, der da var 32 Aar gammel og havde med hende 2 Sønner, Conrad Edvard Nørager, 9 Aar gl., og Christopher Julius Nørager, 7 A.

¹⁾ Vitæprotokollen i Sællands bispearkiv.

²⁾ Erslews forfatterleksikon I, 91 og suppl. I, 98.

gl. Senere fik han i sit Egteskab flere Børn, nemlig en Søn født 21 Sept. 1802, en Søn født 1 April 1804 og en Søn, født 7 Marts 1806, for hvilke 3 Sønner Moderen, der overlevede Faderen, oppebar en liden Pension til deres fyldte 18de Aar. Saavidt vides stod Toldkasserer Nørager ikke i noget Slægtskabsforhold til den adelige Slægt Moltke. Vistnok angiver Lengnick paa sin Stamtavle over Familien von der Maase, at Sibylla von Schubarth, en Datter af Generaladjutant, senere Toldinspecteur i Assens Herman Michael Christian von Schubarth til Andrupgaard og Elisabeth Ramus, skal have været gift med „Toldinspecteur Nørager i Norge“, i hvilket Tilfælde denne vistnok paa en Maade kunde siges at være kommen i et Slags Svogerskabsforhold til Medlemmer af Familien Moltke, idet en Fætter af den nævnte Generaladjutant Schubarths Moder, Marie Elisabeth von der Maase, Oberst og Kammerherre Fredrik v. d. Maase var gift med Sophie Henriette Moltke, og hans Broderdatter Henriette v. d. Maase med Oberst og Kammerherre Carl Fredrik Moltke. Men denne Lengnicks Anførsel er ikke rigtig. Thi Anna Sybilla von Schubarth var ikke gift med „Toldinspecteur“ Nørager, men med Toldkasserer i Tønsberg Hans *Nørregaard*, fra hvem den endnu levende norske Slægt af dette Navn nedstammer.

E. A. Thomle.

Spørgsmaal.

10.

Hvis Søn var den norskfødte Major *Frantz Christian Hesselberg*, død i Rendsborg den 13. Februar 1736?

Han var gift med Beate Hedeveg, født Gude, fra Rendsborg. Søster af Generalmajor Gude (Kommandant i Kjøbenhavn 1772).

Deres Søn var den ved Paladsrevolutionen i 1772 tilligemed Struensee og Fl. arresterede Oberstlieutenant Hesselberg, der døde som virkelig General i Bergen 1809.

Besvarelse af ovenstaaende Spørgsmaal samt enhver anden Oplysning om den heromhandlede Gren af Familien Hesselberg modtages med Taknemlighed af

Fr. Hesselberg,
Sofiegade Nr. 2 A, Christiania.

Bidrag til Etatsraad Jørgen Elers' Biographi.

Af **Gustav Ludvig Wad.**

Skjønt den Mand, hvis Levned her skal gjøres til Gjenstand for Omtale, hører til dem, hvis Navn er velbekjendt, idet det er knyttet til det af ham oprettede *Elers' Collegium*, er det kun lidet, der paa lettere tilgængelige Steder findes om ham. Alle, der kjende hans Navn, vide ogsaa, at den Ulykke, der gjorde ham barnløs, tillige var Aarsag til, at han testamenterede sine Midler til velgjørende Formaal. Meget mere om ham vide kun Faa; men da han har Krav paa at mindes af en taknemmelig Efterslægt, skal det her forsøges at sprede noget mere Lys over hans Levned.

Jørgen Elers var Søn af Borgmester i Helsingborg Eggert Elers, over hvem der haves en Ligprædiken, der efter Tidens Skik indeholder hans Levnedsbetænkning. Da denne Bog næppe er paa Manges Hænder, aftrykkes her dens biographiske Del. Dens Titel er:

A & Ω | Et hell-blinckende Speyl | For Dommere oc Øffrig-
heds Mænd at | beskue sig udi, | aff | Jobs Bogs det 29. Capitels
12, 13, 14, 15, 16, 17, Vers, | Da | Erbaarne, Achtbar, Wijs oc
Welforstandige | nu Salig Mand | **Eggert Elers**, | Borgemester
udi Helsingborg, | Hans Lig oc Legome, udi een Høy-anseelig,
Folck- | riig oc fornemme, Adelige- Geistlige- oc Borgelige |
Standtz Personers Forsamling, udi vor Frue Kircke den 15. |
Octobris Anno 1667. med vanlige oc Christelige Cere- | *monier* i
sit Soffue-Kammer oc Huilested | bleff nedset, | Meget eenfolde-
ligen fremstillet | aff | **Jacob Lauridtzen Kiøge**, | Sogne-Præst
sammestedt. | Tryct i Lund af Vitus Haberegger, *Gouv. & Acad.*
Carol. Bogtr. [4to].

Den er dediceret (Helsingborg 1. Decbr. 1668) til „Den Erbaarne, Dyderijge oc meget Gud-elskende *Matronæ* Sophiæ Christens Daatter, — — — med sin hierte-kiere Søn Hæderlige oc Vellærd unge Mand Jvrgen Elers“, og prydet med Eggert Elers'

Portrait, stukket af Halweg; under Kobberet læses et Vers af Vitus Bering¹⁾. Efter Indledningen følger Levnedsbeskrivelsen saaledes:

Hvad sig belanger at tale om denne Erlige, achtbare, Vijse oc velforstandige Mand Eggert Elers, fordum Borgemester her udi Staden, oc nu salig hos Gud, hans Erlige Fødsel til Verden, Christelige Lifs oc Lefnetz Fremgang i Verden, oc salig Affskeed af Verden;

Da er denne Sal. Mand barnfødt til Itzehow udi Holsteen *Anno* 1610 St. Jacobi Apostels Dag²⁾, een formiddag imellem 8 oc 9 slet, som indfalt Onsdagen den 18. Julij, aff hederlige oc fornemme Forældre. Hans Fader var dend Erlige, Achtbar oc Velfornemme Mand Jørgen Elers, barnfødt til Burg paa Foemeren, oc hans Moder dend Erlig, Dyderig oc Gudfryctige *Matrone* Mette Reers, barnfødt til Krempe i Holsteen, nu begge saligen udi Herren hensoffvede. Oc effterat velbemelte fromme oc nu Salige Forældre af Herren med denne deris Ljffvis Fruct vare velsignede, hafve de strax effter Christi Befalning opofret hannem Herren igien oc ved dend hellige Daab i den lefvende Vjnstock *Jesum Christum* ladet hannem indplante, aff huilcken hand oc haffver dragit Safft oc Krafft, Fructer at bære til det ævige Liff. Der effter haffve de anvent all Fljd paa hannem med betimelig Optuctelse, saavit hans Alder har kundet fatte; men som de Sl. Forældre *Anno* 1613 hafve begifvit sig fra Itzehow i Holsteen, der de først *residerede*, offver til Foemeren, huor de sig igien nedsatte, hafve de samme deris liden Søn under god *information* ved Christelige Schole-gang baade i Latinske saavelsom Tydske Regne- oc Skriffvere Schole der ladet opdrage, huor hand under merckelig Tiltagelse oc Forbedring udi alt det, som et dydigt Barn kand anstaa, med allerstørste sønlig Lydighed ved Scholen oc hos sine kiere Sal. Forældre er forbleffven indtil paa sit Alders trettende Aar.

Men saasom hans elskelige kiere Forældre hafve fornummit, hand icke alleniste udi sin Regne- oc Skrifvere-Konst var kommen til den *maturitet*, at hand bequommeligen Tieniste giøre kunde, hand oc til med af Naturen selff var *inclinert* til sin Velfært hos andre ved Tieniste at søge, hafve de ingen Tid ladet med hannem forbigaa, mens strax sat hannem til Sal. Andres Elers, fordum Borgemester til

¹⁾ Consulis hæc forma est Eggerti, cætera fama
Per totam differt, qva patet Arctos humum,
Qvem summos inter Helsingæ gentis honores
Fecerunt Virtus et benefacta senem.

Verset er optaget i *Deliciæ poetarum Danorum* II, 88.

²⁾ Den 18. Juli er Arnolphi Episcopi Dag, hvorimod Jacob Apostels Dag er 25. Juli, Ugedagen derefter; der foreligger saaledes her en Fejltagelse.

Burg paa bemelte Foemeren, huor hand fast paa et Aars Tid forbleff indtil *Anno 1624 in Junio*, hans Sal. Fader sig en Reise fra bemelte Foemeren til Rønneby udi Bleging haffver paataget, huor tuende dend Sal. Mands Faderbrødre, nemlig Matthias Elers, Borgemester i Rønneby, oc Jacob Elers, fornemme Handelsmand sammesteds, *residerede*, til huilcke hand efter sin gode Faders Villie er med offerreist. Oc saasom hans Sal. Faderbroder Jacob Elers, da hand var kommen, haffver særdelis frem for andre inderligen elsket hannem, haffver hand oc begieret hannem hos sig at motte forblifve, huilcket hans Sal. Fader oc haffver bevilget, huor hand med største Troskab, Flittighed oc Hørsomhed sin Dyd haffver kiende ladet, icke alleniste hos hannem self, men end ocsaa paa fremmede Stæder til Lübeck, Rostock, Stralsund, Kiøbenhaffn oc huort hen de hannem med allehaande Kiøbmansskab haffve forsendt, oc det indtil den 13. *Martij Anno 1629* hans salige Faderbroder fra denne Verden ved Døden afskeedigede. Oc endog hand befant samme sin gode Faderbroders oc *Patrons* efterlatte Hustrue udi en heftig Siugdom af Sprinckel at ligge ved Sengen, hafver hand ey forladt hende, men baade i hendis Suaghed, saa ocsaa halff andet Aar der efter til *Anno 1631* dend 5. *Septembris* troiligen oc flitteligen hende tient baade udi Kramhandlingen hiemme ved Huuset, saa vel som oc i all anden Handling, inden oc uden Riges, være sig paa Tydsk-land eller anden Stæder, huor Fornødenhed det udfordret haffver, saasom hun self befant sig vel aff oc hafde stor Gefald udi, indtil den 5. *Septemb. Anno 1631* hun efter Anfordring haffver da meddeelt hannem sin gode, venlig oc rictig Afskeed.

Siden haffver hand nogen ringe Handling for sig self anfanget oc dermed dend 5. *Decemb. Anno 1631* seilet paa Foemersund, sine Varer der udi Landet opskibet oc paa Vinteren hos sine kiere Forældre der ofver forbleffen, huilcke hand er bleffen meget kierkommen. Imidler Tid hafver hand sig med anden Vare forsørget, huormed hand i For-aaret 1632 dend 18. *Aprilis* til Rønneby igien er offvergangen, der atter en deel Vare for sig self indkiøbt oc een deel aff sin Faderbroder Borgemester Matthia Elers betroed, huormed hand er gaaen paa Lübeck oc der aff een hans Vettere ved Naffn Andres Mäes, da Borger udi Helsingborg, er antreffet, som hannem *condition* udi Kramhandlingen tilbød, til huilcken hand oc dend 7. *Julij Anno 1632* fra Rønnebye til Helsingborg er neder-reist oc den 21. *Julij* til hannem i Tieniste indtrædet oc Kramboden paa 2 Aars Tid for Karl betient, indtil dend 10. *Julij Anno 1634* forbemelte Andres Mäes hannem udi Handlingen med sig self hafver indtagen, Kramboden oc Godtz til hannem offverlat, self med Hustru oc Børn til Foemeren er ofverreist oc sig der nedsatte, saa at denne Sal. Mand detz Handling allene

selff hafver forrestanden til *Anno* 1636 dend 12. *Julij*, de fra hinanden venligen oc vel ere adskilte fra samme deris fellitz *Compagnie-Handling*, fra huilcken Tid dend Sal. Mand for sig selff udi Helsingborg allene *negotierit* hafver; er oc 1642 den. 29. *Septemb. Michaelis* Dag af Borgemester oc Raad, dend Stund hand endnu var uden Ecteskab, forordnet til Stadtz-Kiemner, huorfra hand in *Octob.* 1643 er igien entlediget oc *qviteret*. Og som hand effter Bøn oc Paakaldelse, gode Venners Raad oc egen betenckende, *Anno* 1646 hafver begieret til et Erligt, Christeligt oc kierligt Ecteskab sin nu meget Sorrig-fulde, bedrøffvede oc efterlatte kiere Hustru, da dyderige Møe, *Sophiam* Christens Daatter, Salig affgangne Christen Davidszøns, fordum Borgemester oc Toldskrifver udi Helsingør, oc *Sophieæ*, Sl. *D. Johannis Knopperi* Daatter, deris Daatter, hafve de Sl. Forældre hannem hende samtyckt, oc er deris Bryllups Høytid holden udi Helsingør dend 8. *Febr.* 1646.

Der effter er hand *Anno* 1648 dend 5. *Decembr.* forordnet til *Hospitals* Forstandere oc 1649 derfra igien entlediget oc *qviteret*. *Anno* 1650 dend 25. *Aprilis* er hand af dend Edle oc Velbaarne Herre, Her Biørn Wlfeld, da Slotz-Herre paa Helsingborg, forordnet til Raadmand oc 1655 dend 3. *Febr.* af hans Kongl. Mayt. af Danmarck Rigers *Admiral* oc Leens-Herre paa Helsingb., dend høy-Edle oc Velbaarne Herre Her Owe Giedde forordnet til Borgemester, huilcke hans Ampter oc Bestilninger hand meget Christeligen oc vel forrestanden hafver, at hand end ocsaa selff der offver i denne hans Suaghed har befundet hos sig en god Samvittighed, at hand Kirckens, Scholens, de Fattigis *Hospitals* (huilcket at lade *reparere* oc forbygge, de Fattige Lemmer til nytte, denne Sal. Mand haffver taget sig stor Omhyggelighed oc Vmage tilfore) ja de Fortrengte oc Enckers beste søgt haffde, saa vit Menniskeligt oc mueligt være kunde. Vdi hans Ecteskab haffver den Almæctig gode Gud velsignet hannem oc hans kieriste Hustrue med tuende Børn, een Søn oc een Daatter; Sønnen ved Naffn Jørgen Elers endnu sørgeligen med sin kiere Moder igien leffver, Gud dennem samptligen trøste oc Faderligen oc naadeligen husvale. Daatteren *Sophia* Elers, fød dend 25. *Julij Anno* 1649, er saligen død den 27. *Septemb.* nest effter, hendis Siæl Gud glæder. Hvad denne Sal. Mands Siugdøm angaaende er, da siunis hand udi nogle Aar at hafve været besuerget med et hefftig Skiørbugs Flod, oc fornemmeligen haffver hand i forgangen Aar 1666 af samme Tilfald fast været offvervunden, mens formedelst Guds Bistand ved den hæderlige oc høylærde Mand *D. Christian Foss*, Lands-Medicus her udi Skaane oc Cannick udi Lund, saa vorden *assisterit*, at hand (Gud være æret) dagligen udi Styrcke oc Helbrede tiltaget hafver, indtil i dette Aar 1667 Tijszdagen

den 11. *Sept.* hand udi alle sine Lemmer befant sig upaszlig, huorfore hans meget Sorrig-fulde æfterlatte kiere Hustrue til hans Helbreds *reparation* haffver strax søgt Raad hos velbemelte *D. Christian Foss.* Men i det at Siugdommen Onsdagen den 25. *Septemb.* fick saa vit ofverhaand, at hand maatte *continuere* ved Sengen med stor Hofvet-verck sampt Lemmernis Besuæring, som hand fant sig meget angreben af, dog aff ulige Forandringer, efftersom Siugdommen sig ofte haffver omvexlet, at det undertiden til Bedring oc Helbreds Tiltagelse, undertiden til Suagheds Forøgelse haffver ladet sig ansee, er underdetz intet forbigaaet, saavit til dend salige Mands Helbred oc Sundhed tiene kunde, oc omsider ved et eget *expresse* Bud formaaet velbemelte *D. Christian Foss* til hannem. Jmidlertjd, nemlig Tjszdagen dend 1. Octobris, saasom denne Salige Mand hafver fornummet Siugdommen at formeere sig, haffver hand Gudeligen oc vel betenckt gaffnligst at være Curen aff Siælen at anfange, huorfore hand oc samme Dag haffver ladet mig u-værdig paa mit Embedis vegne til sig kalde, da hand først udi sin rictige Bekiendelse har draget een hiertelig oc smertelig Anger oc Ruelse offer sine begangne Synder, det hand med mange heede Taarers Vdgydelse nocksom *declarerit* oc udvijsst haffver, dernæst ved Troen til *Jesum Christum* trøsteligen sig igien opreist, forsickrendis sig paa hans Værskyld, som er meere end giøldig nock til at betale for hans oc dend gandske Verdens Synder; huorpaa hand i dend H. Trefoldigheds Naffn er *absolverit*, oc siden udi sin nu æfterlatte Sorrig-fulde kiære Hustruis sampt elskelige kiere Broders, velærede gode Suogers oc Suogerskers oc andre fornemme Venners nærværelse *communiceret*, da hand oc sin allerkiærste Frelseris Jesu Christi allershelligste Legoms oc Blods Deelactighed i dend H. Nadvere med allerstørste *devotion* annammede oc dend Trøst aff Guds Ord hannem meddeeltis om *Sacramentetz* Nytte tillige med Herrens kraftig Velsignelse, imod tog med største Hiertens Glæde, aff inderste Siæl oc Aand tackendis sin Gud for denne oc andre høybeteede Naadis Gaffver oc Velgierninger, *resignerendis* udi alle Maader sin Villie under Guds Villie, opfyllendis i saa Maade sit daglige oc meget Christelige *Symbolum*, som var dette, Ah Gott schaffe deinen Willen.

Men saasom velbemelte *D. Christian Foss* ved sin Ankomst Onsdag Aften der æfter befant denne Salige Mands Krafter meget for-suecket, hafver hand ey med megen *medicin* hannem besværet, særdelis æfterdi dend Sal. Mand oc slog sit Sind gandske fra Verden oc allene hos Gud søgte efter dette Lif det ævige Lif, begierendis at forløsis oc være med Christo. Laa saa stille hen, haffde ideligen Gud for Øyen med flittig Bøn oc Paakaldelse ved adskillige kostelige Bønners oc statelige *Sententzers* læsende, indtil Torszdag Aften ved 7 slet (da

Siugdommen haffde fast ganske offverhaand) lod hand oplæse af Psalme-Bogen: Hiertelig mig nu forlængis effter en salig Ende, thi jeg ynckelig trængis af Drøfvelse oc Elende, at vandre er jeg reede fra Verden med en Fart, til Himmerigis Glæde, kom Jesu, kom nu snart. Huilcken Psalme hand paa Tydske Sprock gandske fuldente oc igientog de sidste Ord af ofvenmelte Vers med sine Hænders Opløfftelse imod Himmelen. Siden bad hand denne Psalme at maatte siungis: Herre Jesu Christ, det er mig vist, at jeg ved Døden skal henfare; naar det skal skee, det vedstu best, du vil mig da bevare. Huilcken oc efter hans Begæring paa Tydsk bleff udført, huor udi hand selff med Hiertens Andact begynte dette Vers: I Dødsens Strid giff mig o Herre, et skickeligt Sind oc Hierte, at jeg sactmodig oc stille kand være, oc taaligen lide min Smerte, Saa læt som et Lius udslyckes kand, kunde af mit Legem udgaa min Aand, det giff mig for din Død oc Pine. Tog saa et venligt oc kierligt Afskeed met sin meget sorrigfulde oc efterlatte kiere Hustrue sampt til stæde nærværende Venner oc ynskede Guds Velsignelse ofver dennem; tackede hende særligen for venlig oc kierlig Omgængelse oc befalede sin Aand derpaa udi Guds Haand med fremdelis dette Sprockis idelige *repetition*: Leffve vi, saa lefve vi Herren; døe vi, saa døe vi Herren; sigendis derhos med *Stephano*: Jeg seer Himlene aabne, fort, fort, thi Himmerigis Dør staar aaben for alle. Laa derefter stille hen indtil Klocken imellem 1 oc 2 Natten imellem Torsdag oc Fredag hand i Herren sødeligen oc saligen hensoff i hans Alders 57 Aar, 2 Maaneder, 2 Vger, 1 Dag, 4 Timer, der hand haffde leffvet udi et Erligt, Christeligt oc kierligt Ecteskab med sin meget sorrig-fulde, bedrøfvende oc efterlatte kiere Hustrue udi 21 Aar, 8 Maaneder ringere end 4 Dage, Raadmands Platz udi 4 Aar oc 10 Maaneder, Borgemesters Sæde udi 12 Aar oc 8 Maaneder med Berømmelse beklæd.

Nu saasom denne salige Mands Liff oc Leffnet i dette Liff haffver været meget Christeligt, saa haffver oc hans Død oc Afskeed fra dette Liff været meget salig, huorfore mand icke haffver at tuifle paa, hans Opstandelse til det ævige Liff jo ocsaa skal vorde meget glædelig, naar Siælen, som nu er udi Guds Haand, med Legemet, som huiler udi sit Kammer, samlis paa dend store Guds oc vor Frelseris Jesu Christi Herligheds Aabenbarelsis Dag til ævig oc uden Ende glædelig Herlighed oc Salighed.

I selve Prædikenen omtaler Forfatteren Borgmester Elers flere Steder, saaledes:

„Nu denne Salige Mand, Salig Borgmester Eggert Elers, har oc med Sandferdighed *meriteret* denne Berømmelse, at hand haffver reddet

den Fattige, der hånd skreeg, oc den Faderløse, som hafde ingen Hielpere. Thi i huor vel at ingen Dommere paa Jorden, saasom et Menniske, kand naa den Lycksalighed, at hand kand være alle til maade, — —, icke diszmindre kand dend salige Mand dette eftermælis med Sandhed, at hand hafver hiulpet mange fattige til rette; — — — Hand hafver oc taget sig de Faderløse an, som icke haffver haft nogen Hielpere, oc som *Mardocheus* opfostrede *Adassa*, som siden kaldtis *Esther* — — —, saa hafver oc denne salige Mand ladet opfostre nogle paa egen Bekostning, som huercken haffver haft Fader eller Moder, Ja hand hafver oc ladet den Faderløse opvoxe hos sig af sin Vngdom som hos een Fader.“

„Hand har med sin Hielp-rjge Haand, som hand haffver udrackt til de Nød-lidende oc Elendige oc reddet dennem fra at forderffvis, draget deris Velsignelse ofver sig; Hand hafver frydet mangen en Enckis Hierte, som hafver været bested udi Bedrøffvelse, sigende til dend samme det, som *David* haffver sagt til dend vjse Qvinde aff *Thekoa*: Gack til dit Huus, Jeg vil gifve Befalning udi din Sag, huo som taler imod dig, før dend til mig, saa skal hand icke meere røre ved dig.“

„Hand har ocsaa iført sig Retvjszhed oc ladet dend beklæde sig, hans Ræt haffver været som een Kaabe oc een Førstelig Hue, Hand haffver skattet det, saa nødigt oc nyttigt at staa paa Retten, som at iføre sig sine Klæder, oc at giøre ret haffver hand huldet for at være sig dend ypperste Prydelse.“

„Hand haffver oc *meriteret* denne Berømmelse, at hand haffver været dend Blindis Øyne oc den Haltis Fødder; De Vanvittige, som intet haffver forstaaet, oc de Van-mectige, som intet hafver formaaet, haffver hand hiulpet oc med Raad oc Daad bistaet.“

„Hand haffver været de Fattiges Fader; Thi baade udi sit værende de Fattigis Forstanderis Embede. som oc udi sit Raadmands Sæde oc endeligen da at Borgemesterskabs Værdighed er hannem bleffven betroed, haffver hand stedze ladet de Fattige *Hospitals* Lemmer her udi Staden høyt været sig angelegne, saa de haffver Aarsage til at begræde hans dødelige Affgang oc sige af Begrædelserne: Ah Herre kom ihu, at vi ere nu Faderløse. Dend Sag, som denne salige Mand icke viste, haffver hand icke holdet sig for god til at udspørge, Thi hand haffver gierne oc ideligen holdet venlige *consilia* med sine *Collegis*, sigendis, som med Raadet til *Jerusalem*, Huad giøre Vi?“¹⁾

¹⁾ Adskillige Vers, dels latinske, dels danske, slutte Bogen, deriblandt et paa Dansk af David Hansen Seidelin og et paa Latin af Johannes Laurentii Schuldt, Sch. Hels. Alumnus.

Om Eggert Elers' Hustru Sophie Christensdatter faa vi noget nøjere Underretning af det Program, der ved hendes Begravelse udstedtes af Universitetet. Hun var født 13. April 1605 i Helsingør, hvor hendes Fader, Christen Davidsen, som i Ligtalen anført, var Borgmester og Toldskriver; hendes Moder, Sophie Knopper, var en Datter af Dr. juris Johannes Knopper, der var forlenet med Ringsted Kloster; hans Fader var den fra Frederik II.s Tid bekendte Professor Albret Knopper (eller Knoppert¹). Om denne Slægts Berømmelse taler Programmet i høje Toner, ligesom det da heller ikke sparer paa Roes over Sophie Christensdatter; hun var fremragende ved sin udmærkede Herkomst og overstraaede sit Kjøen ved sine Sæders og ved sit Levnedes Renhed, siges der; hendes Skjønhed prises, og hendes Ægteskab omtales som det lykkeligste, man kunde tænke sig. Efter sin Mands Død, der indtraf 4. October 1667²), levede hun i Helsingborg indtil 1675; hun var just paa Besøg hos Venner i Helsingør, da Krigen mellem Danmark og Sverige udbrød, hvilket gav Anledning til, at hun forblev der; efterat hendes Søn 1677 havde haft Bryllup, flyttede hun til ham, for hvis Hus hun var en Pryd (*splendidissimæ domui decus*) og hvor hun døde 25. Maj 1684. Af sær kongelig Naade havde hun under 16. Decbr. 1682 faaet Bevilling til i alle Samkvem at nyde Rang i Sæde og Gang med Højesterets-Assessorernes Hustruer³).

Eggert Elers' og hans Hustrus eneste efterlevende Barn var Jørgen Elers⁴). Han kom til Verden i Helsingborg 16. August 1647 og opdroges i sine Forældres Hus indtil sit 17de Aar, da han blev sat i Huset hos Toldskriver Anders Nielsen Bøgvad i Helsingør, der var gift med hans Moster Dorthe Christensdatter, og hos hvem han opholdt sig et Aar; 1665 kom han i Roeskilde Skoles øverste Lectie og dimitteredes Aaret efter til Universitetet.

¹) Jvfr. Rørdam, Kjøbenhavns Universitets Historie I, 627.

²) Programmet siger 1. October; men Angivelserne i Ligtalen over Eggert Elers vise tydeligt, at han døde den 4.

³) Sjæll. Registre,

⁴) En vigtig Kilde til hans Levnedsbetegnelse er Universitetsprogrammet over ham.

For den nittenaarige Yngling laa nu Fremtiden lys nok; han var af anset Familie, opvoxet under lykkelige Forhold og i stor Velstand; paa hans Undervisning var næppe sparet noget, og det Aar han tilbragte hos Anders Bøgvad i Helsingør maatte være af særlig Betydning for hans Udvikling, naar man betænker, hvad Helsingør den Gang var med sin Conflux af Fremmede; og med disse maatte han da just komme i Berøring i Toldskriverens Hus, der hørte til Byens første — *domus spectatissima* kaldes det ogsaa af Universitetsprogrammets Forfatter. Og hvor meget havde ikke forandret sig blot i det sidste Tiaar! Tidligere vidste man, at der var en Grændse mellem de privilegerede og uprilegerede, som saa at sige var uoverstigelig; men nu var der banet Vej imellem disse to hidtil skarpt adskilte Classer af Statsborgere, og for Ingen kunde Vejen være lettere at tilbagelægge end for velbegavede Sønner af rige Borgerfamilier, der ogsaa, som Tiden viste, i fuldt Maal benyttede sig af de heldige Chancer og banede sig Adgang til Stillinger og Embeder, i hvilke deres Evner først ret kom Fædrelandet til Gode.

Den Uddannelse, der gjorde saadanne Mænd dygtige til at svinge sig op ad Embedsvejen, søgte de tildels at tilegne sig ved at se sig om i fremmede Lande, hvorved de baade bleve bekendte med andre Staters Forhold og fik Lejlighed til at studere de forskjellige Videnskaber under de bedste Vejledere. Elers var kun tyve Aar gammel, da han 1667 — samme Aar han mistede sin Fader — tiltraadte den Rejse, paa hvilken han skulde samle Kundskaber og Erfaring; i Forening med sit Sødskendebarn Johan Braem (født 1648, død 1713 som Biskop i Aarhus, Søn af hans ovennævnte Moster Dorthe Christensdatter i hendes første Ægteskab med Gødert Braem) og dennes Fætter Corfits Braem (død 1688 som Borgmester i Helsingør) lagde han Vejen over Hamborg og Bremen til Nederlandene; i Leyden findes de alle immatriculerede 29. Juni 1668, Elers som stud. juris¹⁾. Efter at have besøgt de berømteste Stæder i Nederlandene — *venustatis Europæe compendium* — rejste de 1669

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. II, 207.

til Paris, besøgte en stor Del af Frankrig og havnede 1671 i Strassburg, hvor Elers især synes at have slaæet sig til Ro i længere Tid for at nyde godt af Omgangen med Mænd som Bøcler og Patin. Herfra gik Rejsen til Heidelberg, Frankfurt, Thüringen, Leipzig, Dresden, Wittenberg, Magdeburg, de brunsvig-lüneburgske Lande og hjem. I September 1671 afsluttede Elers sine Rejser, idet han drog til Sverige, hvor i Særdeleshed Opholdet i Stockholm tiltalte ham saaledes, at han først efter fire Maaneders Forløb kunde løsrive sig derfra.

Ved sin Hjemkomst fra Sverige, formodentlig i Begyndelsen af 1672, var Elers i den Alder, at han maatte vælge sin Løbebane; hvem der har været ham behjælpelig ved hans første Ansættelse, vides ikke; muligvis har han haft Griffenfeld, som alt paa dette Tidspunkt dominerede i Danske Cancelli, at takke for, at han i Sommeren 1672 blev ansat som Secretair i dette, dog uden Løn, indtil en Secretairplads blev ledig¹⁾.

Hvad der efter Udtalelserne i Universitetsprogrammet særlig gjorde Elers vel seet hos Christian V, var den Omstændighed, at han, der ved sin Fødsel hørte hjemme i det nu til Sverige afstaaede Skaane, hvor hans Formue for en stor Del var anbragt i Jordegods, valgte at være Dansk uden Hensyn til de Tab og de Ubehageligheder, som det maatte medføre for hans Ejendomme under den svenske Krone. Denne Troskab imod Danmark skal have foranlediget hans, især efter den skaanske Krig, paafaldende hurtige Avancement paa Embedsstigen; 1679 blev han Assessor i Kammercollegiet, 1682 Assessor i Højesteret, 1684 Kammerraad, 15. Februar 1687 Cancelliraad, 19. April s. A. Justitsraad og 11. August 1688 Etatsraad²⁾.

En betydningsfuld Embedsgjerning blev ogsaa lagt paa Elers' Skuldre, da det under 21. Marts 1685 overdroges ham i Forening med Etats- og Admiralitetsraad Christopher Sehested

¹⁾ Kongl. Skrivelse til Kammercollegiet af 21. Sept. 1672; Kongerigets Archiv, Diverse Sager II x, Nr. 40.

²⁾ Sjæll. Registre. Af kongelig Naade fritoges han for Stempelpapirs Betaling af sine Bestallinger som Cancelliraad og Justitsraad, ialt 100 Rdlr.; Sjæll. Tegnelser 46, Fol. 67, 112.

som Deputerede at bestyre Søetatens Oeconomi, et saare brydsomt Arbejde, der yderligere forøgedes for dem, da det 25. Juli s. A. paalagdes dem desuden at overtage Commissariatforretningerne for Landetaten; fra det sidste Embede bleve de dog efter Ansøgning fritagne 22. Februar 1690¹⁾. Formodentlig var det som en Paaskjønnelse af sin Virksomhed i Landetatens Tjeneste, at Elers 7. Marts derefter fik Generalmajors Rang²⁾.

Den daværende Regering forstod at udnytte de Mænds Arbejdskraft, som viste sig at være dygtige; mange bibeholdt deres gamle Embeder, uagtet de avancerede til nye, og saaledes gik det Elers, der ved sin Død kaldes baade Etats-, Justits-, Cancelli- og Kammerraad og altsaa samtidig beklædte de forskellige Embeder, der angives ved disse Betegnelser, der dengang endnu ikke vare blevne tomme Titler. Foruden disse Embeder maatte Elers tage Sæde i adskillige Commissioner; han var saaledes en af de Commissairer, der skulde revidere Kjøbenhavns Grundtaxt (16. Decbr. 1682³⁾), 21. Maj 1685 fik han tilligemed to andre Mænd Befaling til at være tilstede ved Overleveringen af nogle Capitaler fra Kjøbenhavns Magistrat til Børnehuset⁴⁾, 20. April 1685 blev han Medlem af den Commission, der skulde afgive Skjøn over Betalingen for Knippelsbro's Ombygning⁵⁾, 1688 og de følgende Aar var han Medlem af en Commission angaaende Bryggernes Rettigheder i Kjøbenhavn⁶⁾ og under 12. Marts 1687 fik Elers, Ulrik Frederik Gyldenløve, Conrad Reventlow og flere andre Befaling til at træde sammen og afgive Betænkning om, hvorledes den vestindiske Handel kunde fortsættes og conserveres⁷⁾. Ogsaa i den Commission, der skulde ordne Indførelsen af ensartet Maal og Vægt over hele Landet, sad Elers; men da dens Arbejder strandede paa Menigmænds Modstand, maatte Commissairerne opgive Ar-

¹⁾ Garde, den dansk-norske Sømagts Historie 1635—1700, S. 311 ff.

²⁾ Sjæll. Registre.

³⁾ Nielsen, Kjøbenhavns Diplomatarium VII, 28.

⁴⁾ Anf. Skr. VII, 104.

⁵⁾ Anf. Skr. VII, 136.

⁶⁾ Anf. Skr. VII, 206 f., 289 f., 332.

⁷⁾ Sjæll. Tegnelser.

bejdet og under 15. Juli 1690 blev Elers fritaget for Hvervet tilligemed den anden Commissair, Jens Juel, og Sagens Ordning overdroges til Ole Rømer, hvem det lykkedes at føre den igjennem¹⁾. Under 14. Februar 1691 fik Elers Sæde i den Commission, som Kongen nedsatte „anlangende adskilligt paa Vort Land Møen saavel til Bøndernes som til Vores Livgarde til Hest deres Conservation at forrette“, men allerede 18. April derefter fritoges han for Hvervet „formedelst andre Vores her ved Stedet magtpaaliggende Forretninger“²⁾.

Det er ofte fremhævet, at Bedømmelsen af hin Tids høje Embedsmænds Virksomhed meget vanskeliggjøres derved, at deres Personer dækkes af Regeringsmyndighedernes collegiale Indretning; dette gjælder ogsaa Elers, og kun i et enkelt Forhold omtaler Programmet særligt hans udmærkede Virksomhed, idet det stærkt roser hans Iver og Omhu ved Udrustningen af den Flaade, som Kongen i Sommeren 1689 fandt det nødvendigt at lade stikke i Søn.

I Aaret 1675 trolovede Elers sig med Jomfru Anne Margrethe Wandal, Datter af Sjællands Biskop, Dr. Hans Hansen Wandal — død 1. Maj 1675 — og Anne Cathrine Winstrup³⁾. Hun var, ifølge det over hende udstedte Universitetsprogram, født 27. Juli 1654 i Lund, hvor hendes Morfader, Dr. Peder Winstrup, var Biskop; den 24. Juni 1677⁴⁾ stod i Vor Frue Kirke hendes Bryllup med Elers, med hvem hun førte et i høj Grad lykkeligt Samliv⁵⁾. Deres Ægteskab velsignedes med tre Børn, to Døtre og en Søn; den yngste Datter, Anne Cathrine Elers, døde i Vuggen i Slutningen af 1683⁶⁾; de tvende andre Børn, Eggert Elers og Sophie Elers, omkom ved en rædselsfuld

¹⁾ Sjæll. Tegnelser; Holm, Danmark—Norges indre Historie 1660—1720, I, 203.

²⁾ Sjæll. Tegnelser.

³⁾ Død 1678, ikke 1675, som angivet i Hofmans Foundationer I, 90.

⁴⁾ Saaledes angives Dagen i Programmet over Elers; Programmet over Fru Elers har derimod 27. Juli, formodentlig ved en Forvexling med hendes Fødselsdag.

⁵⁾ Aberant ab hac unione rixæ, nullum invenerunt litigia locum, sed mutuus animorum consensus et amabilis conspiratio ita utrumque junxerant pectus, ut non nisi una vivere videretur anima (Progr.).

⁶⁾ Tilladelse til Begravelse om Aftenen; Sjæll. Registre 3. Januar 1684.

Død. Det er bekjendt nok, hvorledes der den 19. April 1689 opstod Ild under en Forestilling, der gaves i Operahuset paa det daværende Amalienborg for et Publicum, der for en stor Del bestod af Kjøbenhavns bedste Familier, samt en Mængde Hofbetjente, hvoriblandt Elers' Søn og Datter samt Fru Elers' ugifte Søster Helvig Marie Wandal. Døren, der fra Theatret førte ind til Slottet, var til alt Uheld bleven lukket af, og under den Forvirring der opstod, da Ilden bemærkedes, trængte alle henimod den eneste Udgang til Gaden der fandtes, og da denne ulykkeligtvis skulde aabnes indad, blev Følgen, at kun meget faa kunde slippe ud. De, der ikke bleve nedtrampede af den fremstormende Mængde, bleve kvalte af Røgen eller omkom i Flammerne. Man regnede, at over 250 Mennesker paa denne Maade fandt en ynkelig Død¹⁾.

Man kan tænke sig, hvilken Sorg denne Ulykke udbredte i Staden hos dem, der havde mistet Slægt og Venner; men næppe er nogen bleven ramt haardere end Familien Elers; ensomme sad Mand og Hustru tilbage, begrædende deres svundne Lykke. Hun blev bedøvet ved dette Slag (*obstupuit ad hunc ictum*), hedder det om Fru Elers; men hun lærte at bøje sig under Guds Villie. Paa Elers havde Sorgen den Virkning, at han, skjønt knap 42 Aar gammel, blev legemlig nedbrudt og følte Dødens Forbud i de Sygdomme, Asthma og Hypochondri, som nu hjemsøgte ham.

Men den dybe Sorg bragte de barnløse Ægtefæller til at tage den Beslutning at anvende deres Formue, som efter deres Død vilde spredes til mange Slægtninge, i Øjemed, der kunde

¹⁾ Haandskrevne Fortegnelser over en Del af de omkomne findes flere Steder, saaledes i Geh. Arch.: Danske Selskabs Papirer 4, 43, Provstebog for Helsingør og Kronborg Amt, S. 217; i Kgl. Bibl.: Ny kgl. Saml. Nr. 676, 678, 679 og 680, 4to; i Universitetsbibliotheket: Rostgaards Saml. Nr. 53, fol.; maaske er det en af disse Fortegnelser, der er trykt i Minerva 1804, 4. Qvartal S. 27 ff. Allerede Dagen efter Branden udgik der kgl. Rescript til Sjællands Biskop om strax at gjøre Anordning til, at alle de Omkomnes Lig kunde blive begravne foruden nogen Rettighed derfor af Kirkerne og Præsterne samt Skolerne og deres Betjenter at maatte prætenderes, dog dersom de vedkommende af egen god Villie dem med noget vilde betænke, stod det dem frit for (Sjæll. Tegnelser). — Stykket, der blev opført, hed „Der vereinigte Götterstreit“ og findes i Hielmstiernes Samling paa det kgl. Bibliothek.

gjøre den frugtbringende for mange gennem lange Tider. Der hengik kun faa Uger, før Elers søgte kongelig Bevilling til at disponere over sine Midler efter Forgodtbefindende, og under 18. Maj s. A. fik han Bevillingen stempelfri¹⁾. Det varede imidlertid et Par Aar, inden Elers var bleven enig med sig selv om, hvorledes han vilde anvende sin Formue i det enkelte, og først 27. November 1691 opsatte han sit Testamente, som han indleder med den Udtalelse, at Gud „ved særrig Svaghed“ minder ham om hans Afsked fra denne Verden, hvorfor han i Tide vil beskikke sit Hus. Han takker Gud for alle hans Velgjerninger og begjærer kun at opofre ham sit Hjerter, Sjæl og Legeme og sit jordiske Gods til hans Navns Ære og fattige Lemmer her paa Jorden. Hans Hustru skal hensidde i uskiftet Bo; dog hvis hun gifter sig igjen, skal hun udtage 10000 Rdlr. af Boet og overgive Resten til Skifte efter Testamentets Bestemmelser. Hans Hustrus ugifte Søster Maren Wandal, der skulde blive i Fru Elers' Hus, skulde have 2000 Rdlr. i Medgift, naar hun indgik Ægteskab. Efter Fru Elers' Død skulde Universitetets Rector og Professorer overtage Boet til Behandling og gjøre det Hele i Penge; en Del Legater bestemtes til Elers' nærmere Slægt og Venner, i det Hele ret betydelige Summer, Resten skulde anvendes til gudelig Brug, nemlig til Trinitatis Kirke 1000 Rdlr., til fattige Syge og Sengeliggende 5000 Rdlr., til Vartov 1500 Rdlr., til et Collegium 30000 Rdlr., til Vor Frue Skoles Børn til Brød 500 Rdlr., til en studerende Persons Udenlandsrejse 3000 Rdlr. samt endelig til Professorerne for deres Umage 1300 Rdlr.²⁾.

To Dage senere, 29. November 1691, udstedte Elers Fundats for Collegiet, som han gav Navnet *Collegium Elersianum*, til Bedste for 16 Studenter og gav samtidig nærmere Bestemmelser for Anvendelsen af de øvrige til offentlig Brug skjænkede Summer³⁾.

¹⁾ Sjæll. Tegnelser.

²⁾ Til Christianshavns Kirke havde Elers i levende Live skjænket 100 Rdlr. (Nielsen, Kjøbenhavns Diplomatarium III, 790).

³⁾ Testamentet og Fundatsen findes i Hofmans Foundationer I, 93 ff., Fundatsen correctere i Badens Universitets-Journal II, 145 ff.

Den betydelige Formue, Elers her havde disponeret over, havde han væsentlig arvet efter sine Forældre; noget havde hans Hustru tilført ham, og endelig havde han vel selv forøget sine Midler¹⁾. Hans ejede Jordegods baade i Sjælland, Fyen og Jylland, hvilket sees af et Magelæg, som han 1689 gjorde med Kongen, der ønskede over 130 Tdr. Hartkorn af Elers' Gods til Ryttergods; til Gjengjæld fik Elers ved kongl. Skjøde af 22. Februar 1689 forskellige Konge- og Kirketiender med Patronatsrettigheder og Gods baade i Sjælland, Laaland og Jylland, deriblandt Finderup Kirke i Sjælland, som han samme Aar atter afhændede²⁾. Efter sin Svigerfader, Biskop Wandal, der 1664 havde købt Assendrup i Sjælland og betydeligt forøget dets Gods, fik Elers Part i denne Ejendom, som han 1679 i Forening med de øvrige Arvinger solgte³⁾.

I Kjøbenhavn ejede Elers en Gaard ved Stranden paa Hjørnet af Naboløs (Matr. Nr. 19), for hvilken han 1681 indtraadte i det da oprettede Brandassuranceelskab; den var grundmuret til de to Sider og Bindingsværk til den 3die Side ud til Læderstræde⁴⁾. Ligprogrammet omtaler hans rigt udstyrede Hus (*domus opipare et optime instructa*), og der er vel ingen Tvivl om, at Elers, saa formuende og højtstillet som han var, har ført et stort Hus; hans Husstand maa have været betydelig, eftersom hans Moder og idetmindste to af hans Hustrus Søstre havde deres Ophold hos ham, ligesom ogsaa en gammel Slægtning af hans Moder, Bendte Poulsdatter, salig Jens Pedersens

¹⁾ Som et lille Tegn paa Elers' Rigdom kan det anføres, at Fru Elers ejede et Diamantsmykke til Værdi 900 Rdlr. — altsaa flere Tusende Kr. i Nutidens Penge —, med hvilket imidlertid en Person ved Navn Jacob Skougaard borttrømte, da hun, som det synes, havde overdraget ham at sælge det (Cancelliprotocol Nr. 19, 288, 29. Maj 1690).

²⁾ Orig. Rentekammer-Resolution 19. Febr. 1689. Danske Herregaarde XV: Kragerup. For de ret interessante Inventarielisters Skyld, der findes ved Sagen, nævnes her de Kirker, som Elers erhvervede sig: Finderup, Farsø, Grønbæk, Svostrup, Them, Gjern og Skanderup. Om denne Sag se endvidere Rentekammerresolutioner af 9. Aug. 1690, 18. Jan. og 26. Febr. 1698.

³⁾ Rasmussen, Optegnelser om Gisselfeld S. 381.

⁴⁾ Nielsen, Kjøbenhavns Diplomatarium III, 675, 761; VII, 40.

paa Nørregade, henlevede sine sidste Aar hos sin rige Slægtning¹⁾. Hvem der har været Elers' nærmeste Omgang, kan nu naturligvis vanskelig afgjøres; man søger den sikrest i hans Slægt, saaledes hans Fætre Brødrene Braem, disses Halvsøster Margrethe Sophie Bøgvad og hendes Ægtefælle Etatsraad Poul Winding, hvem Elers i Testamentet kalder sin Svoger; Fru Elers' Slægt, der var ikke mindre anset — til den hørte Familien Resen²⁾ —, har efter alt at dømme staaet Elers nær, og i sit Testamente betænkte han af dem særlig sin Svoger den theologiske Professor, Dr. Hans Wandal.

Knap tre Aar overlevede Elers det voldsomme Slag, der gjorde ham til en gammel Mand; hans Svagelighed tiltog, og da der i September 1691 slog sig Vattersot til, kunde hans Læge, Dr. Jens Jacobæus, Intet udrette, uagtet han tog Lægerne Henrik à Møinichen og Joh. Ludvig Ringelmann med paa Raad. Kræfterne aftog stærkt; den 18. Februar 1692 modtog han af Mag. Mikkell Henriksen Tistorph Sacramentet og Dagen efter, Klokken henad 7 om Morgenen, udaandede han ved en stille Død — ikke 45 Aar gammel³⁾.

Den 9. Marts om Aftenen blev hans Lig nedsat i Trinitatis Kirke, hvor han 1681 havde kjøbt et Begravelsessted i Chorets søndre Side⁴⁾. Ifølge Bevilling lød Sangklokkerne to Timer over Tiden og M. Johan Adolph Bornemann parenterede over Liget i Kirken⁵⁾.

„Anne Margrete Sl. Jørgen Elers“ overlevede sin Mand i

¹⁾ Bendte Poulsdatter, Sødskendebarn til Elers' Moder, indsatte ved Testamente af 29. April 1681 Elers til sin Arving; ved et nyt Testamente af 20. Novbr. 1691 skjenkede hun Elers alt, hvad hun ejede, mod fremdeles at have sit Ophold hos ham; hun var da i sit 75de Aar. Sjæll. Registre 24. Maj 1681 og 28. Novbr. 1681 med tilhørende Indlæg.

²⁾ Peder Resens Enkes Testamente af 6. Febr. 1689 (Sjæll. Indlæg) er underskrevet til Vitterlighed af Elers.

³⁾ Jvfr. Maanedlige Relationer Februar 1692.

⁴⁾ I Acta Consistorii læses under 8. October 1681: Blev læst et Concept af et Begravelsesskjøde til Assessor Jørgen Elers paa sal. M. Erasmi Envaldi Brockmands Begravelsessted i Choret udi Trinitatis Kirke, som Oberst Pestel til Hans Knudsen Wiborg haver afhændet og Hans Knudsen igjen til Kirken for Betaling afstaaet haver.

⁵⁾ Sjæll. Registre 5. Marts 1692; Maanedlige Relationer Marts 1692.

henimod otte Aar; bestandig Sygelighed nedbøjede hende i de sidste ni Aar hun levede; da hun følte, at det lakkede mod Enden, lod hun hente Mag. Mikkel Henriksen Tistorph, som gav hende Sacramentet, og med Tak til Gud, der saa naadig havde ført hende gennem Livet, hensov hun den 17. September 1700 ved Midnatstide¹⁾. Hun blev begravet 15. October derefter, efterat der var erhvervet kgl. Bevilling til, at hendes Lig maatte henstaa tre Uger over den ordinaire Tid, at det maatte begraves om Aftenen og at det maatte staa paa Kirkegulvet for Alteret, imedens Præsten talte derover, saavel som at Sangklokkerne maatte lade sig høre tre Timer²⁾.

Elers' Gravsted findes endnu i Trinitatis Kirke, men ved Eftersyn 1773 fandtes deri kun 4 Kister, uagtet baade Elers, hans Hustru, hans Moder, de to ved Branden omkomne Børn og den tidlig afdøde Datter vare nedsatte der³⁾. Pladen paa Elers' Kiste bærer følgende Indskrift, formentlig af hans Svoger, Dr. Hans Wandal:

Her udi denne Kiste hviler alt det, som dødt var
af

Den Velædle og Velbyrdige Mand

Jørgen Elers,

Kongel: Maiestæts til Danmark og Norge

Fordum Høybetroede *Estats- Justits- Cancellie og Cammer-Raad*
sampt *Deputeret* ved Land og Søs E-Statens,

¹⁾ Ex difficili puerperio morbi contraxerat initia, cum ardens febris superveniens infausta sibi sociaverat symptomata, unde vires prostratæ, appetitus debilis, et quicquid in simili casu contingere malum potuit, apparuerit. Ingenti constantia per integrum novennium castigantis Dei manum exosculabatur, satis gnara a Deo maxime amatum castigari et excoiri debere, ut ita virium debilitatem utriusque fortunæ vices æquo et nunquam moto tulerit animo (Progr.).

²⁾ Sjæll. Registre 28. Sept. 1700.

³⁾ Trinitatis Kirkes Begravelsesprotocol, Afskrift i Ny kgl. Saml. Nr. 386 bp., Fol. Etatsraad Elers' Barn blev nedsat deri 4. Januar 1684, altsaa den ovenfor nævnte Anne Cathrine Elers. Programmet omtaler kun, at Elers havde 3 Børn; mærkeligt er det derfor, at Elers 20. Sept. 1679 (Sjæll. Registre) fik Tilladelse til at lade sit Barn begrave om Aftenen; Programmet maa altsaa rimeligvis have glemt at nævne et.

Assessor udi Høyeste Ret og *Cammer-Collegio*,
 Som var fød i Helsingborg den 16. *Augusti* M.DC.XLVII.
 Og døde her i Kjøbenhavn den 19 *Februarii* Aar M.DC.XCII
 udi hans Alders XLV Aar.

Da Guds Frygt, Dyd og ædel Mod
 Ej fri for Sorg og Avind stod,
 Og ej for Dødens Piile,
 See da gav ELERS Siæl sig op
 Fra Jordens Støv til Himmel-Top
 Og lod her Kroppen hvile:
 Den Siæl den Himmel fødde Aand
 Blev løst af Orme Sækkens Baand,
 Og i sin Frihed findes:
 End og ved Christi Magtis Liud
 Skal denne Levning til sin Fryd
 Med Siælen sammen bindis
 H. W. D.

Indrettelsen af Collegium Elersianum, hvis Fundats, som ovfr. er anført, er udstedt 29. Novbr. 1691, kunde efter Bestemmelsen først ske efter Fru Elers' Død; der hengik endnu nogle Aar, inden Testamentets Bestemmelser vare fuldbyrdede, og det viste sig da, at der til Collegiet kun blev omtrent 19000 Rdlr. Imidlertid købtes den Gaard i St. Kannikestræde, hvor Collegiet endnu ligger, og da den var gjenopbygget til sin fremtidige Brug, blev den indviet 18. Novbr. 1705 med stor Højtidelighed, ved hvilken Collegiets første Inspector, Johan Sidelmann, holdt en latinsk Tale, der endnu er bevaret¹⁾.

Siden har Collegiet, om end med en længere Afbrydelse efter Branden 1728, der ogsaa lagde det i Aske, ydet Fribolig til henimod 900 Studerende, af hvilke mange have hørt til Stifternes Slægt, der ifølge Fundatsen skulde foretrækkes, selv om de ikke vare saa dygtige som andre Ansøgere om Collegie-

¹⁾ Kgl. Bibl., Ny kgl. Saml. Nr. 1244 b., 4to. Gaarden, der i Grundtaxten var ansat til 755 Rdlr., fik 22. Sept. 1703 Frihed for Grundskat og lig-nende Paalæg samt for Indkvartering (Sjæll. Tegnelser).

pladserne, hvilke for største Delen besættes af tvende Patroner, en af Elers' og en af hans Hustrus Slægt.

De Disputatser, som Collegiets Alumner i ældre Tid regelmæssig skulde holde, bære, forsaavidt de ere trykte, Collegiets Symbolum: et Egern, der gnaver paa en Nød, med Omskriften *nucleos non putamina*¹⁾. Dette har sin Oprindelse fra det af Familien Elers brugte Vaaben, saaledes som det findes paa Portraitet af Eggert Elers og i Jørgen Elers' Segl: i Skjoldet et Egern med en Kvist i Forpoterne, paa Hjelmen samme Figur mellem to Vesselhorn.

Af Etatsraad Elers og hans Hustru findes, saavidt vides, ingen Portraiter.

Optegnelser om Slægten Harbou eller Hardebou

navnlign i det 17. og 18. Aarhundrede.

Ved Kapitain **H. W. Harbou.**

(Slutning.)

Generation XI.

Paul Matthias Harbous og Christiane Charlotte Grubbes Børn.

Didrik Gustav Harbou, døbt i Kirkerup den 3. November 1724, død før Faderen.

Nicolai Harbou, døbt i Kirkerup den 22. November 1725, død smstds. den 6. Mai 1727 „efter lang Tids tærende Svaghed“.

Andreas Harbou, født i Kirkerup den 16. September 1726, hjemmedøbt formedelst Svaghed den 19. September, Daaben konfirmeret den 11. Oktober. Da han 17 Aar gammel indstilles til Officer, udtales om ham: „hat in der Fortification und den übrigen im Militair Stande nöthigen Wissenschaften zu exerciren sich äusserst beflissen, dass folglich derselbe, obgleich er annoch kein ganz männliches Ansehen hat, sich genügsam meritiret gemacht, wann Ew. Königl. Mayt ihn in Ansehung

¹⁾ Afbildet i Hofmans Foundationer I, 108.

des Vorangeführten und in allergnädigsten Erwägung des Secondmajor Harbous, als dessen Vater, stetigen Wohlverhalten, bei jetzigem Avancement im Regiment als Fähnrich su placiren geruhen möchten“ ¹⁾. Den 20. September 1743 blev han saa Fændrik reformé ved Holstenske gev. Regiment og den 26. Mai 1746 virkelig Fændrik, men blev den 29. Marts 1747 forsat til Livgarden tilfods, hvor han derefter stod i 20 Aar. Den 13. August 1749 blev han Sekondlieutenant og den 2. Februar 1757 Premierlieutenant. I Januar 1762 opføres han blandt nogle Officerer af Garden, der ikke forrette Tjeneste ved denne; da han en Tidlang skal have fungeret som Kavaller hos Hertugen af Glücksborg, er dette formodentlig Grunden til hans Fraværelse. Den 1. December 1762 fik han Karakter som Kapitain af Infanteriet med Anciennitet fra 25. Marts 1761, og den 10. December 1763 blev han Kapitainlieutenant, samtidig med at han fik Karakter som Kapitain af Garden; Grenaderkompagniet var da Livkompagni, men tildeltes Harbou, da han den 20. Marts 1765 blev Kompagnichef. S. A. blev han befalet til at fungere som Major ved et Detachement paa 5 Grenaderkompagnier, der under Oberstlieutenant Kreber, sendtes til Bergen i Anledning af „de der forefaldne Irregulariteter“ ²⁾, og blev der omtrent et Aar. Den 1. Mai 1767 blev han Premiermajor ved Oldenburgske Infanteriregiment, men allerede den 6. Juni s. A. i lige Egenskab forsat til Danske Livregiment tilfods. Den 25. November 1773 blev han ansat som Næstkommanderende ved Landkadetkompagniet; Chefen, den af Kompagniets Reorganisation fortjente Generalmajor Gude, var maaske noget svækket af Alder og i hvert Fald ikke vel anskreven hos den Guldbergske Styrelse; Harbou blev ham derfor adjungeret ved en allerhøieste Kabinetsordre med Løfte om Succession „efter denne gamle Gudes Afgang“. Den 12. Mai 1779 trak Gude sig tilbage og Harbou der den 10. Februar s. A. havde faaet Oberstlieutenants Karakter m. Anc. fra 27. Januar næstforud, blev nu Chef. Han forblev

¹⁾ Refererede Sager 1743, 13. September.

²⁾ Kgl. Resolution 1765, 29. Mai, jvf. Vaupell: Den dansk-norske Hærs Hist. II, S. 133—136.

i Stillingen i henved 6 Aar; hvorvidt hans Afgang derfra har sin Grund i det tre Fjerdingsaar forud skete Regjeringsskifte, skal jeg ikke kunne sige. Nogen Fremgang i Indtægter opnaaede han ikke derved, men iøvrigt skete Forsættelsen under en meget hæderlig Form. Ved det tidligere Bornholmske Infanteriregiment, der skulde forlægges til Aarhus og fik Navn efter denne By (fra 1790 hed det 1. jyske Regiment) afgik nemlig paa eengang Chefen og Oberstlieutenanten, og Harbou blev da den 18. Februar 1785 ansat ved Regimentet i sidstnævnte Egenskab, men faktisk som dets Kommandør, idet Chefsposten ikke blev besat, før Harbou, der den 16. Januar 1789 havde faaet Obersts Karakter, under 11. December s. A. rykkede op i den. Efter den 18. Oktober 1795 at være udnævnt til Generalmajor, ombyttede han den 6. Januar 1797 Regimentet med Kommandantskabet i Frederiksort, hvor han døde den 2. November 1798.

Den 30. Februar 1763 havde han ægtet *Friderica Walter*, født i Kjøbenhavn den 21. September 1734 og død smsteds den 19. April 1826, Adoptivdatter af General, Hvid Ridder, Frederik Hans Walter, der „havde havt hende hos sig og fra Ungdom af ladet hende opdrage“ af sin Kusine, Grevinde Svane. Ved kongelig Bevilling af 26. Mai 1749 blev hun erklæret for Generalens rette og ægte Barn „saa at hun herefter maa og skal føre Navnet Walter“¹⁾. Paa en i Familien opbevaret ret konstfærdig Navneklud har hun (foruden en Officier i Uniform og en Dame i Fiskebensskjorter, endel Blomster o. l.) broderet følgende Vers:

Her staar nu teigned and
De Navne ieg bør ere
Og beder Himlens Gud
ald Løcke dem beskere

den 30. Aug. 1744

Friderica.

De i Verset antydede Navne ere dobbeltslyngede Monogrammer, ledsagede af de paagjældendes Familievaaben. F. H. W. (o: Frederik Hans Walter), M. S. (o: Marie Svane), I. M. B.

¹⁾ Sjæl. Registre.

(∴: Johanne Marie Bagger) og W. L. R. (∴: Wilhelm Ludvig Rheder)¹⁾. Med Hensyn til disse Personer og deres indbyrdes Slægtskabsforhold bemærkes: General Walters Fader var Kancelliraad Chr. Albr. Walter; hans Moder, Søster Svane, Ærkebispens Datter, der i 1ste Ægteskab havde været gift med Kancelliraad Gerhard Schroeder og i sit tredie Ægteskab, med Biskop Hans Bagger, var Moder til Joh. M. Bagger, der var ugift og havde Ophold i sit og Walters Sødskendebarns Marie Svanes Hus. Sidstnævnte, Datter af Hofjægermester Frederik Svane og Anne Margrethe Wibe, havde først været gift med Oberst Jesper Friis og derefter med Geheimeraad Grev Frederik Ludvig Oertz; hun havde, efterat være skilt fra denne, atter antaget sit Pigenavn men beholdt Grevindetitlen. Hendes Sødskendebarn paa mødrene Side endelig var Konferentsraad, Postdirektør W. L. Rheder, Søn af Etatsraad Reimer Peter Rheder og Anne Christine Wibe²⁾. Paa en Glaspokal, som efter Traditionen blev foræret Friderica til hendes Konfirmation, er under en Krone graveret to Skjolde henholdsvis med Walters Vaaben og med et sammenslynget F. W. samt følgende Vers:

Lebe, Wachse, grün und blüh, bisz ins grau und späte Alter
 Du geschätztes Ebenbild von dem rädlich praven WALTER
 Folge seinen Tugenden, Lass sie Seyn in dir vereint,
 Weil es dir ein jeder Wünscht, ders im Herzen Redlich meint
 den 21. September 1749.

Fremdeles besidder Familien et Miniaturportræt (Pastel) af Generalmajor Harbou og en Silhouet af hans Hustru, samt nogle Optegnelser fra dennes Bibel, hvilke i Hovedsagen ligger til Grund for Lengnicks Stamtavle: „Andreas v. Harbou“.

Holger Christian Harbou, hjemmedøbt den 21. December 1727 og Daaben konfirmeret i Kirkerup Kirke den 28. Januar 1728; „blev lagt ihjel af en Pige der i Huset Natten mellem den 1.

¹⁾ Ang. Walters og Rheders Vaaben se Adelslexikonet, ligesaa ang. Svanes, der vel ei er adeligt, men danner 2. Felt i Grev Oertz's Vaaben; Baggers beskrives i Zwergius: Det Siell. Cleresie S. 309 Anm.

²⁾ Benzons Stamtavler; Zwergius anf. St. S. 341.

og 2. Sept. Pigen rømte strax bort om Morgenen, da hun mærkede, hvad sket var; gammel omtrent 8 Maaneder og nogle Uger¹⁾.

Anna Elisabeth Harbou, hjemmedøbt den 31. Oktober 1728, Daaben konfirmeret i Kirkerup d. 19. November, „var stedse svag fra Fødselen af, saa at det fast intet voxede eller trivedes, indtil det omsider døde, gammel 15 Uger og nogle Dage“; begravet den 14. Februar 1729.

Nicolai Harbou, hjemmedøbt den 1. Mai 1730, Daaben konfirmeret i Kirkerup den 31. s. M.; død før Faderen.

Anna Elisabeth Harbou, født i Rendsborg den 9. December 1732; død ugift i Huset hos Baron Gersdorff paa Marselisborg den 11. Juni 1800 og begravet i Viby den 18. s. M.

Pauline Charlotte Harbou, født i Rendsborg den 5. Januar 1734; død før Faderen.

Magdalene [ell. **Madele**] **Sophie**, var den mellemste af de ved Faderens Død levende Søstre; antagelig er hun født 1737, og har faaet sit første Navn (hvorved hun kaldtes) efter sin Farbroder Andreas's Hustru. Den 28. September 1764 stod hun Fadder til sin Broders ældste Barn. Hun skal være død ugift efter i endel Aar at have været i Huset hos sin Svoger Scharffenberg.

Charlotte Louise Harbou, døbt i Citadelskirken i Kjøbenhavn den 7. April 1740, blev i Kjøbenhavns Garnisonskirke den 27. April 1764 gift med *Herman Nicolai Scharffenberg*, døbt i Borge den 13. Januar 1738, Søn af Secondmajor ved 1. Smaalenske Infanteriregiment Ulrik Ditlev Scharffenberg og Mariane Kirstine Vind. Ligesom P. M. Harbou og hans Hustru, vare saaledes deres Datter og hendes Mand (fra hvem de nulevende danske og, tildels idetmindste, de norske Scharffenberger nedstamme) gennem Familien Vind beslægtede i Sideliniens 4. Led. H. N. Scharffenberg stod som Underofficer ved 2. Søndenfjeldske Dragonregiment, da han den 12. Februar 1755 blev Fændrik ved 1. Smaalenske Infanteriregiment; den 11. Februar 1758 blev han Sekondlieutenant, 1762 Premierlieutenant, den 1. Januar 1766 Kapitain

¹⁾ Sørbymagle-Kirkerup Kirkebog.

og den 26. April 1780 Major med Anc. fra 22. Januar 1776; den 11. August 1786 blev han Chef for 2. Thronhjemske Grenaderkompagni, den 22. August 1788 for Fredriksværnske og 30. Januar 1789 for 1. Thronhjemske; den 29. Mai samme Aar blev han Premiermajor ved 2. Thronhjemske Infanteriregiment, den 17. Juli 1795 Oberstlieutenant med Anc. fra 31. Juli 1790, fik den 10. Juni 1803 Karakter af Oberst og blev den 9. Januar 1807 dimitteret med 400 Rdl. Pension. Han døde den 13. Oktober 1810, hans Hustru omtrent 3 Aar senere. — I Konduite-listen fra 1764 faar Scharffenberg følgende Skudsmaal: „god Officer, Lyst til Tjenesten, anstændig Opførsel“.

Generation XII.

Andreas Harbous og Friderica Walters Børn.

Pauline Charlotte Maria Harbou, født den 25. September 1764, ligesom alle sine Sødskende i Kjøbenhavn og døbt i Garnisonsmenigheden. Den 17. Februar 1790 blev hun i Aarhus gift med *Christian Ditlev Adolph Arenfeldt*, født i Flensborg den 11. (eller 13.) Februar 1758, Søn af Major ved Livregiment Kyradserer Balthasar Levin Arenfeldt og Juliane Antoinette Louise Kirchhoff.

Adolph Arenfeldt blev den 4. Marts 1772 Landkadet og Kadetkorporal den 16. August 1775, fra hvilken Dato han fik Anciennitet, da han den 17. Februar 1779 blev Sekondlieutenant ved Bornholmske (senere Aarhusiske) Infanteriregiment; den 13. Mai 1785 blev han Premierlieutenant med Anc. fra 2. Marts s. A., men afgik den 7. September 1787 som Kapitain og Chef for S. Jarlsbergs Kompagni til 2. Smaalenske Infanteriregiment. I 1789 kom han med sit Kompagni til 2. Agershusiske Regiment, men blev den 31. December s. A. forsat til Norske Jægerkorps, hvor han den 1. Juni 1798 blev Major. Den 18. Februar 1806 blev han Oberstlieutenant ved Vesterlenske Regiment med Anc. fra 23. August 1805, og beordredes den 28. Oktober s. A. til at overtage Kommandoen over Regimentet, hvorfor Chefen, Generalmajor Tobiesen skulde svare ham 300 Rdl. aarlig. Den 17. Juli 1810 fik han Obersts Karakter og blev den 5. Februar 1811 Chef for Regimentet og Kommandant over de

Christianssandske Fæstninger og Batterier, i hvilken sidste Stilling han forblev til sin Død. Udnævnt til Generalmajor den 22. Mai 1814, kommanderede han Reservebrigaden i Felttoget s. A. Efter Norges Forening med Sverige blev han den 26. November 1814 Generallieutenant, ved Omorganisationen den 1. Januar 1818 Chef for Christianssandske Brigade og den 24. Juni 1828 General. Ridder af Dannebrog var han bleven den 28. Januar 1811; senere blev han først Kommandør, saa Storkors af Sværdordenen. General Arenfeldt eiede Gaarden Boen ved Christianssand og døde her den 10. Juni 1833 som den ældste Officer i den norske Hær og en høit anset Mand. Ogsaa Kong Frederik VI satte i sin Tid stor Pris paa ham, men kunde siden ikke glemme ham, at han uden ved Fødsel eller Slægtskabsbaand at være knyttet til Norge blev der efter Adskillelsen¹⁾. — Hans Hustru døde den 27. August 1836. Fra dem stammer den nulevende Linie af Arenfeldterne, der vel er bosiddende i Norge, men hvis Hoved i Aaret 1884 tiltraadte Stamhuset Sæbygaard i Jylland.

Frederik Hans Walter Harbou, født den 27. Oktober 1765. Han blev allerede den 30. Marts 1769 indskrevet til Søkadet, men blev Landkadet den 7. April 1774; „som Følge af en Ulykke, han var kommen til, da han var kommanderet ombord i de kongelige Skibe“²⁾, maatte han imidlertid opgive den militære Karriere og blev den 5. Juni 1781 Page hos Kongen. Den 19. Februar 1783 blev han, som det synes efter Anbefaling af Kronprindsens Lærer Sporon³⁾ i T. G. Schlanbuschs Sted Kammerpage hos Kronprindsen, og skal i denne Egenskab have været tilstede, da Prindsen i Statsraadet tiltvang sig Regjeringen⁴⁾. Medens han var Kammerpage, blev han 1784 immatrikuleret ved Universitetet, privat dimitteret af en Hr. Bugge, 1787 juridisk

¹⁾ Jvf. Anker: Norske Generalpersoner S. 32 og Dansk biogr. Lex. I, 315.

²⁾ Indkomne Kommandosager 1798, Juli.

³⁾ H. P. Giessing: Struensee og Guldberg S. 254; jvfr. S. 328 „Bock og Kammerpage Harbou er deres [d: Guldbergs og Schacks] eneste Haab“.

⁴⁾ Dette omtales dog ikke i nogen af Beretningerne om Begivenheden. — I A. B. Rothes „Historisk Efterretning“ (aftrykt i det af de samlede Arkiver udgivne Mindeskift, „Regjeringsskiftet 1784“) findes (S. 30) den Urigtighed, at H. ved Kronprindsens Konfirmation udnævntes til hans Kammerjunker.

Kandidat med Laud. og den 27. Februar 1788 Auskultant i Rentekammeret. Den 10. Februar 1790 afgik Kronprindsens Kammerjunker Godske Hans von Krogh ved Døden og skal paa Dødsleiet have bedet Kronprindsen om, at hans Broder maatte blive hans Eftermand, hvilket Prindsen skal have meddelt Harbou med Tilføiende: „De vil kunne forstaa, at jeg ikke kunde afslaa den døende Mand hans Bøn.“ „Ja! men Deres kongelige Høihed vil ogsaa kunne forstaa, at jeg i saa Fald ikke kan forblive i min nuværende Stilling,“ var Kammerpagens Svar. Denne Familie-Anekdote finder Bekræftelse i en kgl. Resolution af 12. Mai 1790¹⁾, hvorved approberes en Omfordeling af de i Reglementet for Kronprindsens Hofstat fastsatte Beløb; idet Sekondlieutenant i Fodgarden Adam Gottlob von Krogh udnævnes til Kammerjunker hos Kronprindsen med den hidtilværende Kammerpages Gage (400 Rdl.), medens Harbou entlediges med Titel af Kammerjunker og en Pension lig den tidligere Kammerjunkers Gage (800 Rdl.) — alt fra G. H. von Kroghs Dødsdag at regne.

Den 30. December 1801 ægtede Harbou i Frederiksberg Kirke (Vielsen indført i Nikolai Kirkebog i Kjøbenhavn) *Ane Marie Prætorius*, født i Christianssted paa St. Croix den 23. Februar 1777, Datter af kongelig Bogholder paa St. Croix, senere Grosserer i Kjøbenhavn Johannes Prætorius og Marie Elisabeth Brøchner; A. M. Prætorius havde tidligere i Vestindien været gift med en Hr. Callumore.

Kort før sit Bryllup var Harbou den 6. November s. A. bleven surnumerair Direktør i Generalpostamtet og tillige Sekretær i Kanaldirektionen, ved hvilken Leilighed der tilstodes ham 100 Rdl. aarlig for Afsavn af frie Værelser i Palæet ved Kalveboderne, hvilke han havde beholdt efter sin Afgang fra Kronprindsens Hofstat, men som „nu ikke længere vare enten tilstrækkelige eller bekvemme for ham“²⁾. Dette Tillæg beholdt han, da han den 4. Februar 1809 blev virkelig Postdirektør med den reglementsmaessige Gage af 1800 Rdl., hvorimod hans Pension nu faldt bort. Samtidig fratraadte han som Sekretær i

¹⁾ Finantskollegiets Forestillingsprotokol s. A.

²⁾ Finantskollegiets Forestillingsprotokol s. A.

Kanaldirektionen men indtraadte i Direktionen for den kgl. Porcellænsfabrik, til hvis Drift Postkassen ydede Tilskud. Den 8. Juli 1810 fik han Kammerherrenøglen og den 8. Mai 1811 blev han Medlem af den under s. D. oprettede Kanal- Havne- og Fyr-Direktion for begge Riger og Hertugdømmerne¹⁾.

I Henhold til „en allerhøieste mundtlig Befaling“ foretog han nogle Forsøg med „bredfælgede Hjul“²⁾; muligen staar det i Forbindelse hermed, at han ved særlig dertil konstruerede Vogne besørgede Transport af Brænde fra Statsskovene i Nord-sjælland til Kjøbenhavn, en Sag, som forøvrigt foraarsagede ham endel Ubehageligheder, som han fremstillede for Offentligheden i en Piece „Til mine Venner og Velyndere“ (Kjøbenhavn 1808). Ligesom sin Broder Wilhelm (se ndf.) har han vistnok havt nogen Tilbøielighed til økonomiske Experimenter, der kostede mere end de indbragte; dette var idetmindste Tilfældet med en mindre Eiendom, han i disse Aar eiede og drev i Ballerup Sogn, Kjøbenhavns Amt. I Forbindelse hermed kan nævnes et Indlæg, han gav i en Diskussion om „Hegn og Ævre“³⁾.

Den 8. Juli 1820, altsaa netop Tiaarsdagen for sin Udnævnelse til Kammerherre, blev Harbou udnævnt til Toldforvalter i Rendsborg, et efter Datidens Forhold særdeles vel aflagt Embede, hvortil der havde meldt sig 34 Ansøgere. Samtidig blev han befalet til at indtræde i den „slesvig-holstenske Kanalopsigts-Kommission“, men allerede to Aar efter udtraadte han efter Ansøgning af denne, vistnok nærmest som Følge af Uoverensstemmelse med Kommissionens Formand, Amtmanden i Rendsborg, Geheimeraad T. G. Schlanbusch, med hvem han allerede ved Hoffet havde staaet paa en spændt Fod. Heller ikke til det ham foresatte Kollegium var hans Forhold altid det bedste; det var mod Kollegiets Indstilling, at han i sin Tid var bleven ansat, og det kom derhos undertiden til Rivninger af principiel Natur, særlig med Konferentsraad C. F. Schleyer, der som Deputeret varetog de Slesvig og Eiderkanalen vedrørende Anliggender.

¹⁾ Medd. fra Rentekammerark. 1877, S. 35.

²⁾ Finantskoll. Forestillingsprot. 1809.

³⁾ Dansk Minerva 1816.

Exempelvis skal anføres en Sag, der viser Harbou som en unægtelig noget egenraadig, men nidkjær og energisk Embedsmand, hvorimod den sidstnævnte Egenskab ikke synes at have været det fremherskende Træk i Kollegiets Forretningsførelse. I Aaret 1825 havde Harbou stoppet nogle Skibe, der under Passagen af Kanalen ved Rendsborg Toldsted havde opgivet deres Ladning urigtig, og særlig havde han ladet to af dem fuldstændig losse forat forsikre sig om, at Intet var ulovlig skjult; ved det ene var der nemlig opdaget en hemmelig Gjennemgang fra Kahytten til Lasten, og om det andet var det oplyst, at det i Smug havde losset Varer paa Büdelsdorf Mark udenfor Rendsborg. Som det udtrykkelig var udtalt i Kanal-Passage-Forordningen, maatte Skibe, der bleve grebne i Misligheder, tilskrive sig selv det Ophold, der herved foraarsagedes dem; ikke desto mindre opløftede „Hamburger Börsenhalle“ et Ramaskrig og opfordrede Byens Handelsstand til fremtidig ikke at benytte Kanalen. Harbou oplyste nu i samme Blad, at det alt i alt var 4 af over 1700 Skibe, der vare blevne stoppede, og efter Henvendelse fra det danske Udenrigsministerium lovede det hamborgske Senat at paatale det Skete og forebygge Gjentagelser; men hvad enten nu Kollegiet hyldede Principet, at man ikke bør irritere Fjenden eller der laa Andet bagved, saa gjorde det gjældende, at det i sin Tid havde tilskrevet Toldkammeret i Rendsborg, at nævnte Bestemmelse i Passageforordningen ikke maatte tages bogstavelig, da Formaålet hovedsagelig var at „advare“ vedkommende Skippere og Befragtere, og udvirkede en kongelig Bemyndigelse af 11. Januar 1826 til at give den altfor ivrige Toldforvalter „en alvorlig Tilrettevisning for hans instruktionsstridige og for Kanalfarten skadelige“ Fremgangsmaade¹⁾.

I Foraaret 1833 blev Harbou angreben af en „Forhærdelse af Leveren“, men ud paa Sommeren antoges Sygdommen for hævet, og Lægen raadete ham til at foretage en lille Rekrea-tionsreise. Ledsaget af sin yngste Søn Andreas afreiste han den 22. August til Slesvig, hvor hans ældste Søn Adolph var Au-

¹⁾ Gen. Toldkammer- og Kommerce-Koll.s tyske Forestillingsprotokol s. A.

skultant ved Overretten, og hvor han havde en Indbydelse til at besøge en tidligere Undergiven, Amtsforvalter Justitsraad Bahnson. Den 23. August om Eftermiddagen døde han pludselig i Bahnsons Hus, og blev, da Liget ikke taalte at flyttes til Rendsborg, begravet i Slesvig den 26. s. M. — Hans Hustru døde i Rendsborg den 15. Marts 1844.

De havde ialt havt 10 Børn, alle fødte i Kjøbenhavn og døbt i Christiansborg Slotsmenighed. Fem Sønner og en Datter overlevede Forældrene.

Paul Frederik Harbou, født den 9. Marts 1768, blev Kadet den 27. Juni 1781 m. Anc. fra 7. April 1774 og den 6. Februar 1782 Page hos Kronprindsen, men afgik fra denne Stilling. da han den 31. December 1783 blev Sekondlieutenant ved Kronprindsens Regiment med Anc. fra 7. August 1782; kom den 12. December 1788 som Premierlieutenant til 3. jyske Inf.-Regiment i Aalborg, hvor han den 15. Oktober 1791 blev karakteriseret Kapitain, den 12. December 1794 Stabskapitain og den 4. Oktober 1799 Chef for Regimentets 1. Grenaderkompagni. Sammen med sin ældre Broder var han 1784 bleven Student og 1787 juridisk Kandidat med Laud. Han har forfattet endel Poesier, som dog ei bleve trykte.

Den 20. April 1796 ægtede han i Udbyneder Kirke *Ida Johanne Frederikke von Arenstorff*, født paa Overgaard den 10. April 1774, Datter af Etatsraad Frederik Christian von Arenstorff til Overgaard og Albertine Cathrine Benzon. Hun døde under et Besøg hos Svigerforældrene i Frederiksort den 4. September 1798 uden Børn, han i Aalborg den 26. December 1800.

Jacob Henrik Harbou, født den 23. Juli 1769, død den 26. Juni 1770.

Wilhelm Henrik Harbou, født den 13. Januar 1771, var indskreven til Søkadet den 6. Januar 1777, men blev Landkadet den 15. Oktober 1783, Fændrik ved Faderens Regiment (Aarhusiske, 1. Jyske) den 7. Oktober 1785, Sekondlieutenant den 17. April 1789, Premierlieutenant den 8. Januar 1796, men den 17. Juni s. A. sat à la suite i Armeen for at være Kammerjunker hos Arveprinds Frederik og tillige Kavaller hos dennes

Søn Prinds Christian Frederik; den 13. Januar 1801 blev han Kapitain ved Nordsjællandske Landværsregiment og stod som saadan indtil den 2. April 1806. Ved Arveprindsens Død fik han den 3. September 1806 udbetalt 3000 Rdl. „til Ekvipering“ og blev den 7. November s. A. Hofmester (Hofchef) hos den Afdødes Døttre, Prindsesserne Juliane Sophie og Louise Charlotte; efter at disse begge vare formælede, blev han den 22. August 1812 ansat ved Prinds Christian Frederiks Hofstat med Titel af „Kammerer“¹⁾. Da Prinds Christian 1813 gik som Statholder til Norge, var han ledsaget af sin Staldmester Clauson-Kaas som Reisemarskal, medens Harbou blev ved Prindsens „Hus“ i Kjøbenhavn²⁾. Efterat Prinds Christian havde ladet sig udraabe til Regent i Norge, ansatte Frederik VI Harbou med hans tidligere Charge som Gouvernør for den femaarige Prinds Frederik Carl Christian, men efter Prinds Christians Tilbagekomst fra Norge traadte han tilbage i sin forrige Plads.

Som rimeligt var for en Mand i Harbous Stilling, kom han i Berøring med mange i social Henseende fremragende Mænd og stod, som det fremgik af hans efterladte Korrespondance³⁾, i et meget venskabeligt Forhold til en stor Del af disse — idetmindste i hans Velmagtsdage. Han var tillige en fint dannet Mand med mange Interesser og traadte gjerne i Forbindelse med sin Tids Skjønaander, f. Ex. med Jens Baggesen, C. J. Boye og St. St. Bicher. Den Sidstnævnte dedicerede ham 1807 1ste Del af sin Oversættelse af Ossian, og da han et Par Aar senere besluttede at „overlade sig til sin Bestemmelse“ Digterkunsten, forelægger han Harbou — sin anden Fader, som han kalder ham — sine første Forsøg⁴⁾. — Baggesen tilskrev 1817 „til Tak for en Pris Tobak“ Harbou en Ode, der gav Anledning til en Korrespondance paa Vers mellem Baggesen og Etatsraad Holtén,

¹⁾ Ifølge den ham i disse Stillinger tilkommende Rang (II. Kl. Nr. 4 efter Rangforordn. af 1808) tituleres han efter sin Afgang oftere Geheime-etatsraad.

²⁾ Jvf. Ahnfeldt: Christian VIII's Dagbog i Norge S. 11.

³⁾ Den var ved et Tilfælde kommen i nu afdøde Kapt. Agerholms Besiddelse. (Jvf. Jydske Saml. II, S. 193).

⁴⁾ Jydske Saml. II S. 194 ff.

Gouvernementsekretær i Fyen¹⁾. — Det kan ogsaa nævnes, at Søhelten Peter Willemoës var en Ven af ham²⁾.

Hoftjenesten og de litterære Interesser vare imidlertid utilstrækkelige til at sysselsætte ham, og da han desuden kunde ønske at forøge sine Indtægter, eftersom han, der selv var ugift og levede forholdsvis tarveligt, aarlig anvendte ikke ubetydeligt til Understøttelse af Andre (saaledes henved et Par Tusinde Rdl. til Moderen, der blev 92 Aar gammel, og den yngste Broder) indlod han sig paa forskellige landøkonomiske og industrielle Foretagender. 1816 købte han Sandholmgaard (26 Td. Hrtk., Blovstrød Sogn, Frederiksborg Amt) og omtrent ved samme Tid et Par Bøndergaarde og nogle Skovparceller i Nærheden deraf samt en Olie- og Kornmølle ved Usseød³⁾; fremdeles eiede og drev han et Lysestøberi og Sæbesyderi i Lyngby og en Gaard i Adelgade, hvor der var anlagt et Kattuntrykkeri. Disse Foretagender mislykkedes imidlertid ganske for ham, saa at han i 1822 maatte opgive sit Bo. Blandt hans Kreditorer vare flere af de fyrstelige Personer, til hvilke han havde været knyttet, og af disse tog Prinds Christian ham hans Opbud meget ilde op; derimod bevarede Prindsesse Charlottes Gemal, Landgrev Wilhelm af Hessen, ham ogsaa efter hans Uheld den Bevaagenhed, som tidligere Tjenester havde erhvervet ham. Han maatte selvfølgelig fratræde sin Hofstilling og døde efter i nogle og tyve Aar at have ført et meget tilbagetrukket Liv i Gl. Haderslev den 11. Marts 1845. Han havde ikke været gift, men havde en Pleiesøn, som han dog havde den Sorg at miste allerede 1834 efter længere Tids Svagelighed.

Carl Ferdinand Joachim Harbou, født den 12. Juli 1774, blev Landkadet den 15. Oktober 1783, Fændrik ved 1. jydsk Infanteriregiment den 19. December 1794 med Anc. fra 28. Oktober 1791, karakteriseret Sekondlieutenant den 6. September 1799, virkelig den

¹⁾ Se Baggesens Danske Værker VI. Bind og Carl v. Holten: Rimbrev og Smaadigte (Odense 1821).

²⁾ I O. Lütken: Om Peter Willemoës S. 191 er trykt et Brev fra W. til H., der urigtig er henført til hans ældste Broder.

³⁾ Jvf. Christensen: Hørsholm S. 306 og 319.

14. Marts 1800, Premierlieutenant den 10. Juni 1803. Under Kantonementet i Holsten 1806 var han Kompagnikommandør og i en Inspektionsrapport af 12. August s. A. udtaler Generallieutenant Moltke: „Ved det 1ste, nemlig Grenaderkompagniet, var det især opfaldende, hvor meget samme havde vundet ved den af Premierlieutenant v. Harbou i dette korte Tidsrum anvendte Flid og Duelighed“¹⁾. Den 16. Januar 1809 blev han Stabskapitain, men blev den 9. Juni 1812 sat à la suite med Extragage; han skal en Tid have været anvendt til Opmaalingsarbejder, navnlig i Norge. Den 7. Januar 1817 indtraadte han atter i Numer, men blev den 14. November s. A. afskediget paa Grund af en Subordinationsforseelse, for hvilken han vægrede sig ved at gjøre Afbigt. Senere skal han være bleven en stor Særling. — Den 25. Februar 1827 ægtede han *Christiane Frederikke Elisabeth Unmach*, født i Kjøng den 16. Juni 1793, Datter af Vævermester Unmach ved Kjøngs Fabrik. Hun havde været Selskabsdame hos hans Moder, og Ægteskabet, der blev barnløst, var af Hensyn til den gamle Dames Fordomme opsat til efter hendes Død. — Harbou døde i Kjøbenhavn den 31. Juli 1842, hans Hustru den 10. September 1857.

De 5 **Sønner**, som Generalmajor Andreas Harbou havde foruden de her omtalte, døde alle kort efter Fødselen; to af dem beholdt Nøddaab og bleve opkaldte efter Faderen.

Generation XI.

Niels Harbous og Maria Bergs Børn.

Nicolai Harbou, døbt i Holmens Kirke i Kjøbenhavn den 12. December 1716, blev den 26. Juni 1734 karakteriseret, den 18. Oktober 1737 virkelig Fyrværker ved Holstenske Artilleri (Rendsborg), den 23. August 1743 Stykjunker, den 23. Mai 1753 karakteriseret og den 26. April 1758 virkelig Lieutenant. Samtidig blev han forsat til Kompagniet i Oldenborg, men kom kort derpaa til Frederiksort, hvor han døde den 7. November s. A. Den 22. Juni 1753 var han i Rendsborg bleven gift med *Johanne*

¹⁾ Medd. fra Krigsark. II S. 220.

Sophie Barchenfelt, født den 29. November 1721 i Rendsborg, hvor hendes Forældre, Joachim Barchenfelt og Hustru Elsabe Auguste, vistnok vare Borgerfolk. Hun fik som Enke eftergivet et Gageforskud, hendes Mand havde faaet, og havde da to Børn¹⁾. Hun døde den 23. Marts 1792.

Anna Birgitte Harbou, døbt i Helsingør i St. Mariæ Kirke d. 4. April 1718, blev gift 1740 (Indskud i Enkekassen 17. August) med *Johan Georg Ziegenhorn*; denne blev den 1. December 1721 Fyrværker ved Holstenske Artillerikorps, den 20. November 1730 Stykjunker, den 24. December 1734 karakteriseret Lieutenant, den 20. Februar 1736 virkelig, den 23. August 1743 Pontonnerkapitain og den 10. August 1745 Fyrværkerkapitain; s. A. den 7. September døde han i Rendsborg, hans Hustru smsteds den 22. Februar 1766. De havde en Datter Anna Marie Elisabeth Ziegenhorn, der var gift først med Artillerilieutenant Ezechias Wilhelm Rameyer og dernæst med Overauditør Johan Philip Kücker.

Andrea Harbou, døbt i Helsingør St. Mariæ Kirke, den 22. Januar 1720, maa være død som Barn.

Sophie Elisabeth Harbou, født i Helsingør den 31. Mai 1721 (døbt den 6. Juni), blev 1744 (Indskud den 19. Juni) gift med *Christian Maule*, Søn af Generalmajor og Chef for Holstenske Artillerikorps Martin Maule, i 2. Ægteskab med Charlotte Hedvig Arentzen, Søster til den bekjendte Generallieutenant E. L. Arentskjold. Chr. Maule blev den 17. Mai 1730 Landkadet, den 26. Juni 1734 Stykjunker reformé ved Holstenske Artilleri, den 20. Februar 1736 virkelig Fyrværker, den 18. Oktober 1737 virkelig Stykjunker og den 23. August 1743 Lieutenant. Han døde den 16. Februar 1754, og efterlod to Sønner, som bleve opdragne hos Morfaderen og ved dennes Indflydelse ansatte som reformé Fyrværkere i Korpset, men afskedigede ved den Saint-Germainske Rødution 1765 (se ovf.). Den ældste, Heinrich Friederich Nicolaus, blev siden Infanteriofficer og afgik 1806 med Oberstlieutenants Karakter fra 1. Jydske Regiment. Den yngste, Johan Martin, maa være død før Morfaderen.

¹⁾ Refer. Sager 1760, 6. Februar.

Anna Rebecca og **Andrea Harbou**, fødte i Rendsborg henholdsvis den 31. Marts 1723 og den 19. December 1725, begge døde før Faderen.

Generation XII.

Nicolai Harbous og Johanne Sophie Barchenfelts Børn.

Margrethe Harbou, var født i Rendsborg 1753 og levede endnu 1760, men var død før Farfaderen.

Nicolai Christoph Frederik Harbou, født i Frederiksort den 19. Juni 1755, blev den 3. Februar 1762 Fyrværker reformé i Holstenske Artillerikorps, men reduceret 1765. Senere kom han til Bornholmske Infanteriregiment, hvor han tjente som Underofficer, da han den 2. December 1775 blev Sekondlieutenant ved Slesvigske Regiment, mod at betale endel af sin undvegne Formands, v. Scheeles, efterladte Gjæld; den 14. Mai 1783 blev han karakteriseret, den 25. Februar 1785 virkelig Premierlieutenant, den 12. September 1788 Stabskapitain, den 23. April 1790 Kompagnichef og den 13. Marts 1801 Major. Han døde i Tønder paa en Sessionsreise den 21. April 1804. Den 23. April 1793 havde han i Husum ægtet *Charlotte Sophie Auguste Bernhardine Wardenburg*, født i Rendsborg den 9. Mai 1770 og død den 15. Mai 1858, Datter af Major Heinrich Nicolaus Wardenburg og Christiane Marie Dorothea Vitzthum von Eckstedt. Fra dem stammer den nulevende yngre Linie af Familien Harbou.

Generation XI.

Andreas Harbous og Dorothea Magdalene Neves Børn.

En Søn, født og død 1737.

Peter Harbou, født omtr. 1738, blev den 9. Marts 1757 Fændrik ved Nordenfjeldske gevorbne Regiment, hvor han var Sergeant, kom i April 1758 fra Frederiksstad til Christiania og blev den 18. Juni 1760 Sekondlieutenant ved Livkompagniet. I Konduitelisten 1764 faar han følgende Skudsmaal: „Ist von Natur etwas einfältig und hat einen schweren Begriff; zeiget aber einen guten Willen und ist zu allem, was ihm befohlen wird, gehorsam; seine natürlichen Mängel machen ihn jedoch zu sehr we-

nigen Dingen recht brauchbar. Seine übrige Aufführung ist sonst ganz gut und anständig“. Maaske i Haab om at faa sine Kapaciteter bedre paaskjønnede andetsteds, søgte han gjentagende men uden Held om Forsættelse, bl. a. i September 1766, da han efter Exercertiden havde faaet tre Maaneders Orlov til Danmark og senere Forlængelse til det følgende Foraar. Ved en større Reduktion den 24. Oktober 1767 blev han afskediget og hans øvrige Liv er ubekjendt; han synes at være død uden Livsarvinger inden 1790.

Niels Harbou, født omtr. 1739, blev den 6. Juli 1757 Fændrik ved 1. Agershusiske Regiment, hvor han i 4 Aar havde staaet som Underofficer; den 21. Marts 1759 blev han Sekondlieutenant og den 25. Marts 1761 Premierlieutenant. Han var da ansat ved den Del af Regimentet, der var udkommanderet til Holsten og døde her ugift den 7. Mai 1761.

Christian Harbou, født omtr. 1743 (paa Frederiksten?), blev den 13. Februar 1760 Fændrik ved sin Onkels og Formynders H. Chr. Harbous Regiment (3. Thronhjemske) og Kompagni (Orkedals); 1764 fik han følgende Skudsmaal af dennes Efterfølger, Oberst Andreas Grønn: „Denne unge Officer, der har været kommanderet med mig til Holsten, har jeg havt Møie med at bringe fra hans Ungdoms Feil, maa dog derhos tilstaa, at i den korte Tid, jeg har kommanderet Regimentet, har han vist nogen Bedring; jeg er af den underdanigste Formening, at, naar Aarene komme, kommer ogsaa Eftertanken. Hans Ungdoms Rasenhed har forvoldt, at han lidet eller intet har appliceret sig paa Tjenesten, dog forsikkrer jeg mig selv om hans Forbedring i at have et vaagent Øie med ham“. Han havde dengang tjent i 6 Aar og var 21 Aar gammel. Den udviste Overbærenhed frugtede dog ikke; den 17. April 1765 blev han ved kgl. Resolution paa en Krigsretsdom kasseret paa Grund af Klammeri med en Fændrik Frost, hvem han havde regaleret med „Scheltwörten und Maulschellen“; samtidig blev Frost efter Krigsrettens Indstilling afskediget uden Ret til at bære Felttegnet, fordi han „durch seine infame Gelassenheit jenen zu besänftigen gesucht, und sogar nachdem die Sache allbereits gerichtlich tractirt ge-

worden, solche Begegnung durch gütlichen Vergleich abzuthuen sich bereitwillig erzeugt hatte“¹⁾).

Den 24. Juli 1764 havde Christian Harbou en uægte Datter til Daaben i Orkedals Kirke; Fadderne vare to Lieutenanter af 2. Throndhjemske Regiment Bie og Eppingen, en Madame Sommer og Karen, Johan Riverts's, vistnok Moder til Barnemoderen Christiane Riverts; Barnet fik Navnet Christina Harbou. S. A. den 5. December blev han ved kongelig Resolution fritagen forat staa aabenbart Skrifte i Anledning af, at han havde besvangret Pigen Christiane Steen. Han har altsaa baade i den ene og den anden Retning været mildest talt temmelig vidtløftig. Kort derpaa falder hans Afskedigelse og umiddelbart herefter forekommer som Fadder i Orkedalen „Madame Harbou“. Denne var dog neppe, som man af den ovenomtalte Barnedaabs saa at sige officielle Karakter kunde tro, Barnets Moder; hans første Hustru og Moder til hans to Sønner skal have været *Gjertrud Andrea Tromp*²⁾, født i Børsen 1734, Enke efter Borger i Throndhjem Johannes Hagen (død den 10. Juli 1764); hun døde paa Eide i Thingvold den 22. November 1778. Harbou giftede sig 2. Gang den 29. Mai 1789 i Throndhjems Frue Kirke med *Birgitte Cecilie Clausen*, døbt i samme Kirke den 28. Mai 1762, Datter af Kjøbmand Hans Jacob Clausen og Anna Lykke³⁾).

Naar ovenfor Generalmajor H. Chr. Harbou er omtalt som Christian Harbous Formynder (hvilket Hverv efter Generalens Død gik over til hans Søn og Svigersøn, Kapitainerne Niels Harbou og Selchier), da gjælder dette kun for den Formue, der var tilfalden ham efter hans Forældre; for den Kapital, som han havde arvet efter sin Mormoder, var derimod Morbroderen, Major Johan Neve hans Formynder; det synes imidlertid, som om Alle helst vilde være fri for dette Formynderskab⁴⁾). Efterat han var bleven myndig, har han vel spist sin Formue op; hvad han ellers har levet af, ved jeg ikke. Han synes at have ført en

¹⁾ Indkomne Justitssager 1765, April.

²⁾ Ifølge Opgivelse fra afd. Hospitalsforstander Hornemann i Throndhjem.

³⁾ Jvf. N. R. Bull: Den trønderske Slægt Bull, S. 56.

⁴⁾ Generalkrigsdirektoriets Resolutionsprotokol 1764, 8. Februar.

temmelig omflakkende Tilværelse; hans første Hustru døde, som nævnt, i Thingvold, og nogle Aar senere opfordrer J. Løch i Sunddalsøren Fændrik Christian Harbou, der tilforn opholdt sig paa Nordmøre, men nu skal være flyttet til Throndhjem, til at indløse et Sølvommeuhr, han to Aar tilforn havde sat i Pant hos ham¹⁾. Hans Formuesforhold har saaledes neppe været glimrende, men bleve vel bedre, da han efter sin ovennævnte Morbroder Major Neve († 1780) bl. A. arvede Halvparten af Færder Fyr. 1790 bortforpagter Harbou denne Halvpart til sin „Fætter“ Claus Wiel²⁾, og 1798 afstaar han den til Kronen mod en aarlig Erstatningssum af 300 Rdl. Efter hans Død (i Orkedalen den 25. September 1812), gik Retten til denne Aarpenge over til hans Enke (død i Orkedalen den 7. Februar 1832) og fra hende til hendes 2. Mand, Proprietær Frederik Christian Krabbe Bull, i hvis Slægt den endnu er³⁾.

Idet jeg herved slutter disse Optegnelser, skal jeg for de følgende Generationer henvise til vedføjede Stamtavle II. Som det af denne vil ses, blomstrer Slægten endnu i to Linier, af hvilke dog den yngre ikke synes at skulle fortsættes udover Generation XIV. Den ældre har atter delt sig i fire Grene: en i Danmark, to i Tydskland og en i Nordamerika; i alle tre Lande findes nu mandlige Repræsentanter for Generation XV.

¹⁾ Throndhjems Adressekontors Efterretninger 1782, 6. Decbr. (ved Frk. M. Brandt).

²⁾ Jvf. A. Collett: Familien Elieson S. 5 f.

³⁾ Bull: anf. St. Naar Harbou her kaldes „Lieutenant“, finder det Støtte i de officielle Dokumenter om Fyrets Afstaaelse; man skulde derefter tro, at han maa have faaet en hæderlig Afsked, men jeg har Intet fundet desangaaende.

54
sis
Ch
rthe Harbou,
†
Hegnet; ugift.

Kapitain v.
m. *Sophie*

1
u
bou, Anna Sphie
762, Harbou,
stav f. 1. 1. 1704.
† 9. 4. 1753,
Chef ugift.
tegt.

Karen Harbou,
f. , † 3. 10. 1765,
g. 30. 1. 1726 m. Johan Ditlev
Reusch, f. , † 4. 4.
1761, Oberstlieut. v. 1. Ber-
genh. Inf.-Regt.

Flere
Børn.

Slægten Schult i Norge.

Af Capitaine **B. Hielm.**

Der har allerede tidligt været forskjellige Personer af Navn **Schult** her i Landet, men hvorvidt de staa i noget Slægtskabsforhold til den nedenfor behandlede Slægt, vides for Tiden ikke. Et Par saadanne Personer, der have baaret Navnet, nævnes i Slutten af nærværende Arbejde, idet man har anført, hvad man ved om dem.

Oplysning om Feil eller Supplement til nærværende Stamtavle om Slægten modtages med Tak.

Laurits Mortensen (Schult),

Hattemager i Faaborg i Fyen, f. ca. 1650, † i Faaborg om Aftenen $11\frac{1}{12}$ 1727. „Thorsdag dend 18de ejusdem blef han begrafven i Kirchen och Hr. *Hans Bloch* kastede jord paa hannem og Prædikede ofver hannem“.

* *Anne Margrethe Nielsdatter*, f. 1665, † i Faaborg $22\frac{2}{9}$ 1710.

De havde 9 Børn:

a. 1. *Marike*, f. i Faaborg $\frac{3}{1}$ 1691.

b. 1. *Morten*, f. i Faaborg $\frac{7}{3}$ 1693, † der $13\frac{8}{9}$ 1697.

c. 1. *Claus Schult*, Sognepræst, f. $\frac{4}{10}$ 1696 i Faaborg, † 71 Aar gl. paa Tolgen i Østerdalen $\frac{6}{6}$ 1767, begr. under Tolgens Kirke $\frac{16}{6}$ s. A. Han blev Student fra Odense Skole 1720 og $\frac{29}{10}$ 1725 ordineret til Sognepræst i Loppen, hvorpaa han 1739 blev suspenderet og *Seendsen* forklarer (i sit Manuscript til „Akershuus Stifts og geistlige Historie“) Aarsagen hertil saaledes:

„Da Provst *Falck* 1738 visiterede i Hasvik paa St Hans Dag, klagede Almuen over, at denne Præst kun holdt 2de Prædikener for dem om Aaret, nemlig Bededag og een Gang i Thingtiden, hvorhos de bade, at Præsten ogsaa een Gang i Fasten skulde besøge dem; de besværede sig dernæst over, at *Schult* taledes for lavt og for strængt, samt at hans Tale ikke indeholdt Trøst. *Schult* lovede at efterkomme det første af deres Ønsker, samt at han vilde bestræbe sig for at tale høiere; men forsikrede, at han var

sig bevidst at prædike baade Loven og Evangelium. Striden bilagdes da; men endnu i Juli Maaned s. A. fornyedes Klagerne med Tilføiende, at han 4de Søndag efter Trin. i Hasvik Kirke havde i Affect talt haardt til sine Anklagere og skjeldt dem ud for Løgnere, Skjælmere og Bedragere, samt at han i samme Kirke havde forset sig ved Alterens Sacramentes Uddelelse og endelig, at han havde betient sig selv med Sacramentet. Klagen er undertegnet af *Rejer Grundseth, Mons Klausen Kolbye, Ole Jørgensen og Morten Svendsen.*“ Han blev da 1739 suspenderet; men under sit Ophold i Kjøbenhavn, hvorfra han under 4de April 1740 søgte om „at maatte tiltræde det mig allernaadigst anbefoede Embedes Betjening uden Skriftemaal, som jeg er forfalden under efter Sagen formedelst Forseeelse i Sacramentets Uddelelse“, fik han d. 11/9 1740 Opreisning, idet Kongen under s. D. resolverede: at han ved første Leilighed skulde opføres til Forflyttelse til et bedre Kald, og blev 18/1 1741, efter afdøde Hr. *Anders Schjelderup*, udnævnt til Sognepræst til Tolgen, hvor han ankom 28/7 s. A., og hvor han holdt sin første Forretning 3/9 næstefter.

Biskop *E. Hagerup* siger i sin Erklæring af 6te Mai 1740 i Anledning af *Schults* Ansøgning om Opreisning, „at han [o: Schult] i mange Aar har taget sig Frihed imod Ritualets Forbud at communicere sig selv i Menighedens Paasyn, hvilket han vil forsvare og ikke for Forseeelse erkjende. Dernæst, at han i Naderens Sacramentes Betjening har sig forset, hvilket siges ikke af Liderlighed at være skeet.“ Dersom „han ellers efter Prøve“ fortsætter Biskoppen „nu i Kjøbenhavn kan eragtes bekvem for Embedet opbyggelig at betjene, saa er han dog ubekvem for Finmarken, fordi han er saa bange for Søen, at han fra Mikaelis indtil over Paaske aldrig har været ved sit Annex Hasvig, hvor den største Almue er om Vinteren og i saa lang Tid aldrig har præstelig Tjeneste. Mandens Omstændigheder ere i Alt ynkværdige“.

Paa Tolgen efterlod *Schult* sig et godt Eftermæle og fra sin Embedsvirksomhed der skildres han som en noget egen Mand, nen som en godmodig og medgjørlig Præst, saa Klagerne fra

hin finmarkske Almue vel nærmest maa tilskrives Raahed og Tilbøielighed til Opsætsighed imod sin Sognepræst. Han skal have været en „lærd Mand og en Mester i at disputere og i at give kløgtige og bidende Svar, især hvis han blev tirret“. Da Foged og Sørenskriver engang paa Tolgens Ting blev ham noget nærgaaende i deres Spøg, sagde han: „Jeg har læst i en Bog om Helvede at der findes en Bænk 3000 Al. lang og denne er helt besat med Fogder og Skrivere“. I hans Menighed var dengang megen Overtro; efter en ualmindelig lang Vaartørke kom engang Folk til ham og spurgte, om der ikke snart kom godt Veir; „det veed ikke jeg,“ svarede han; „men, det maa den gamle Kjærring, som staaer der borte, vide; thi hun var ude St. Hans Natten“. *Schult* var 2 Gange gift:

* 1. i Bergens Domk. $28\frac{1}{3}$ 1725 med *Margrethe Seehuus*, † 46 Aar gl. paa Tolgen 1742 (begr. $\frac{4}{5}$ s. A.), med hvem han havde 3 Børn; hun opgaves 1722 at være 26 Aar gl. og var Datter af *Jan Seehuus*, † i Bergen 1722, og 2den Hustru, *Margrethe Gerditz*, † før $8\frac{1}{12}$ 1728, da Skiftet efter hende afholdtes.

* 2. paa Tolgen 1ste Paaskedag (d: 6 April) 1749 med *Gidsken Kristine Schjelderup* f. paa Tolgen, † der $10\frac{1}{4}$ 1761, Datter af Hytteskriver paa Tolgen *Peder Schjelderup* og *Louise Hagerup*. Saavidt vides havde *Schult* i dette Ægteskab 2 Sønner og 2 Døtre.

a. 2. *Laurentius Johannes Schult*, Skolelærer paa Hiteren, f. ca. 1729, † 50 Aar gl. paa Hiteren 1765 (begr. $8\frac{1}{2}$ s. A.); han opgaves ved Moderens Død 1742 at være 14 Aar gl. og blev konfirmeret 1746. Han stod $31\frac{1}{7}$ 1749 i Tolgens Kirke Fadder til sin Halvsøster *Margrete Schult*.

* med *Anne Margrethe (Riber?)*, som i 1801 opgives at være 56 Aar gl., og da opholdt sig hos Sønnen *Jakob Schult*; formentlig Datter af Borger paa Hiteren *Melchior Andersson Riber* og *Karen Andersdatter Schjelderup*.

a. 3. *Jakob Andreas Schult*, f. ca. 1762, Husmand med Jord; boede 1801 i Kjerringvik paa Hiteren og var da 39 Aar gl., konfirmeret i Dolmø Kirke 1779.

* $17\frac{1}{1}$ 1788 (trol. $20\frac{1}{12}$ 1787) i Dolmø K. paa

Hiteren med *Maren Henriksdatter*, som i 1801 var 30 Aar gl. og altsaa skulde være født ca. 1771; maaske Datter af *Henrik Holkaad*.

- a. 4. *Laurentina Margrete Schult*, døbt i Dolmø K. 22/11 1787, begravet der 1 S. p. Tri. (o: 25 Mai) 1788.
- b. 4. *Laurentino Johannes Schult*, døbt i Dolmø K. 21 S. p. Tri. (o: 24 October) 1790.
- c. 4. *Johanne Marie Schult*, f. ca. 1792, var 1801 9 Aar gl.
- d. 4. *Anne Margrethe Schult*, f. paa Hiteren 2/2 1796, døbt i Dolmø K. 5 S. e. Paaske (o: 1 Mai) s. A.
- e. 4. *Grethe Schjelderup Schult*, f. paa Hiteren 2/2 1799, døbt i Dolmø K. 1ste Paaske (o: 24. Martz) s. A.
- f. 4. *Henrik Holkaad Schult*, f. paa Hiteren 2/2 1802, døbt i Dolmø K. Bededag s. A.
- g. 4. *Mette Schult*, † paa Hiteren 15/1 1805.
- h. 4. *Jakob Schult*, † paa Hiteren 1811 (begravet ved Dolmø K., 6 Dage gl., 4 S. e. Paaske (o: 12 Mai) s. A.).
- a. 3. *Claus Schult*, f. ca. 1766, konfirmeret 16 Aar gl. i Dolmø K. 17 S. e. Tri. (o: 12 October) 1783; var 1801, da han syg opholdt sig i Huset hos Søsteren *Karen Margrethe*, 35 Aar gl.
- c. 3. *Melchior Andreas Riber Schult*, født paa Hiteren 1768, døbt i Sletten K. Hel. 3 Kongers Dag (o: 6 Jan.) s. A., † der s. A. 6 Uger gl. (begr. 2 S. i Faste (o: 28 Febr.) s. A.).
- d. 3. *Karen Margrethe Schult*, f. paa Hiteren 1769 (døbt i Sletten K. Nytaarsdag s. A.); var 1801 29 Aar gl.
* med Gaardbruger *Anders Andersson Nord-Dolmø*, der 1801 var 30 Aar gl.
- e. 3. *Inger Marie Schult*, f. paa Hiteren 1771 (døbt i Dolmø K. 11 S. e. Tri. (o: 11 Aug.) s. A.).
* 10 S. e. Tri. (o: 20 August) 1797 i Sletten K. med *Tosten Andersson Espenæs*.
- f. 3. *Lisbeth Kathrine Schult*, begravet ved Dolmø Septuag. Søndag (o: 7 Februar) 1773.
- g. 3. *Melchior Andreas Riber Schult*, enrulleret Matros, f. paa Hiteren 1775, (døbt i Dolmø K. 2 S. e. Tri. (o: 25 Juni)

s. A., konf. ved Dolmø 21 S. e. Tri. (d: 28 October) 1792 og opholdt sig 1801 hos Søsteren *Karen Margrethe*.

k. 3. *Petrea Johanne Schult*, f. paa Hiteren 1780 (døbt i Dolmø K. 2 S. p. Paaske (d: 9 April) s. A.); konf. der 20 S. p. Tri. (d: 16 Oct.) 1796 og tiende 1801 hos Søsteren *Karen Margrethe* paa Nord-Dolmø.

d. 2. *Anne Margrethe Schult*, f. ca. 1733; opgaves i 1742 at være 10 Aar gl.

* med Sergeant, senere Løjtn., *Hans Knudsen Thune*. Ingen Børn.

c. 2. *Elisabeth Cathrine Schult*, f. ca. 1739; opgaves ved Moderens Død 1742 at være 3 $\frac{1}{2}$ Aar gl.

* med Landhandler *Ingebret P. Finstad* fra Rendalen. Ingen Børn.

d. 2. *Margrethe Schult*, f. paa Tolgen i Juli 1749 (døbt 21/7 s. A.); opgaves 1761 ved Moderens Død at være 12 og ved Folketællingen 1801 at være 50 Aar gl.; hun blev konf. paa Røros 1764 og † i Ørkedalen 1/10 1824.

* med Gaardbruger til Volland paa Kvikne *Kristoffer Schøller Schjelderup*, 1801 opgivet at være 44 Aar gl., † 84 $\frac{3}{4}$ Aar gl. paa Volland 8/9 1841, Søn af Hytteskriver ved Meldals Værk *Richard Nicolai Schjelderup* og *Ursula Junghans*.

e. 2. *Jens Nikolai Schult*, Hytteskriver, f. paa Tolgen 2/4 1754, † 88 $\frac{3}{4}$ A. gl. paa Gaarden Bruhejm i Sparbu 8/2 1843, konf. paa Røros 1769. Han var i Ungdommen hos en Tante paa Røros, hvor han gik i Skole, og blev, efterat være konfirmeret, bestemt til Handelen, hvorfor han en Tid konditionerede paa Molde-Gaard. Imidlertid bestemte han sig for Bergfaget og opholdt sig paa Kongsberg i Aarene omkring 1777, da den bekjendte *Peder Ascanius*, † i Kjøbenhavn 4/6 1803, var Berghauptmand paa Kongsberg. Han var derpaa en kort Tid ansat ved Løkkens Værk og kom ca. 1779 til Gulstad Værk i Sparbu, hvor han boede paa

Grd. Skjellegrind, indtil 1788, da Værket nedlagdes og han flyttede til Bruhejm.

* $\frac{7}{1}$ 1782 paa Gaarden Rejn i Stod med *Maren Marie Schavland*, f. paa Midjø $\frac{20}{5}$ 1761, † 82 Aar gl. $\frac{21}{4}$ 1843, efter 62 Aars Ægteskab; Datter af Vagtmester ved Dragonerne *Ejner Schavland*, f. $\frac{6}{9}$ 1733, † $\frac{21}{5}$ 1766, og *Inger Schjelven*, f. i September 1733, † $\frac{15}{4}$ 1809. 7 Børn:

a. 3. *Gidsken Kristine Schult*, f. paa Skjellegrind $\frac{18}{11}$ 1782, † paa Bruhejm $\frac{19}{3}$ 1799.

b. 3. *Inger Olava Schult*, f. paa Skjellegrind $\frac{15}{12}$ 1783, † 95 Aar gl. paa Bruhejm $\frac{13}{3}$ 1878 (begr. $\frac{9}{4}$ s. A.).

* hjemme i Huset paa Grd. Ringved i Strinden i Januar 1815 med sin Fætter, Proprietær til Bruhejm *Anton Krenkell Schjelderup*, f. $\frac{31}{8}$ 1788, † $\frac{3}{7}$ 1869, Søn af Kjøbmand paa Molde *Thomas Junghans Schjelderup* og *Maren Severine Haslund*, † 89 Aar gl. $\frac{12}{3}$ 1830, og som først havde været gift med Tolder og Postmester paa Molde *Lauritz Aschenberg*, † 1785.

c. 3. *Ejner Schavland Schult*, Kjøbmand, f. paa Skjellegrind $\frac{7}{12}$ 1785, † paa søndre Bruhejm ugift $\frac{9}{12}$ 1824.

d. 3. *Abraham Schjelderup Schult*, Major, R. S. O., f. i Sparbu $\frac{22}{7}$ 1786 (døbt 13 S. eft. Tri. (3: 10 Sept.) s. A.), † i Throndhjem $\frac{20}{2}$ 1868; blev Officer 1806, erholdt Premltns. Karakter $\frac{28}{6}$ 1808, blev virkelig Premltn. ved nordenfj. Skiløber-Kompagni 1814, Kaptein i Thr. Inf. Brigade $\frac{13}{4}$ 1823, Major ved Thr. gevorbne Musketerkorps $\frac{5}{10}$ 1835 og tog Afsked $\frac{6}{3}$ 1854.

* i Throndhjem $\frac{13}{1}$ 1830 med *Jakobine Frederichsen*, f. i Næsne $\frac{21}{6}$ 1806 (døbt $\frac{17}{3}$ 1807), † i Throndhjem $\frac{20}{2}$ 1868, Datter af Sognepr. til Næsne *Jakob Frederichsen*, f. i Akershuus Stift 1758, † i Næsne $\frac{1}{9}$ 1809, og 2den Hustru *Susanne Meldal Bernhoft*, f. i Næsne $\frac{1}{6}$ 1777, † 45 Aar gl. $\frac{11}{12}$ 1822, efter at have ægtet Skipper *Simon Wolff Heide*, † paa Kiel i Namdalen $\frac{31}{1}$ 1861. 4 Børn:

a. 4. *Andreas Wright Schult*, Forvalter, f. i Skogn $\frac{19}{4}$ 1831; men fra 1858 Bestyrer af Landbrugsskolen ved Bodø,

derefter Amtssagronom i Nordre Throndhjems Amt og senere Forvalter over de Angelske Stiftelsers Jordegods i Vefsen; foretog 1863 og 1875 Stipendie-reiser i Sverige og Danmark og var 1873 og 1874 Medlem af den kongl. Amtsmatrikuleringskommission for Nordlands Amt.

* i Nærø Kirke $17/7$ 1866 med *Anne Severine Anzian*, f. i Nærø $17/9$ 1840, Datter af Lensmand i Nærø *Peder Anzian*, f. $29/1$ 1805, og *Marthe Tværaas*, f. i Inderøen $13/2$ 1804. 11 Børn:

- a. 5. *Aslaug Schult*, f. i Sparbu $8/5$ 1867.
- b. 5. *Ejnar Schult*, f. i Sparbu $13/6$ 1868.
- c. 5. *Ragna Schult*, f. i Sparbu $8/1$ 1870.
- d. 5. *Bergliot Schult*, f. i Sparbu $22/7$ 1871.
- e. 5. *Ragnhild Schult*, f. i Strinden $30/5$ 1873.
- f. 5. *Thorvald Schult*, f. i Strinden $22/12$ 1874.
- g. 5. *Olaf Schult*, f. i Vefsen $14/6$ 1876.
- h. 5. *Ingrid Schult*, f. i Vefsen $29/3$ 1878.
- i. 5. *Aagot Schult*, f. i Vefsen $2/5$ 1879.
- j. 5. *Harald Schult*, f. i Vefsen $17/7$ 1880, † der $3/11$ s. A.

k. 5. *Helga Schult*, f. i Vefsen $2/11$ 1881.

b. 4. *Marie Dorothea Bernhoft Schult*, f. i Throndhjem $16/1$ 1836, † ugift der $5/1$ 1884.

c. 4. *Jensine Karen Margrethe Schavland Schult*, f. i Throndhjem $17/10$ 1837, er ugift og Asylbestyrerinde paa Stenkjær.

d. 4. *Nikolaj Frederichsen Schult*, Garversvend, f. i Throndhjem $6/12$ 1841; boede en Tid i Sverige, men har senere arbejdet paa forskjellige Steder søndenfelds. Han gjennemgik først Artilleribrigadens Underofficerskole, men tog Afsked fra Militærtjenesten og gjennemgik derpaa Garverlæren paa *Hansens & Klems* Fabrik i Throndhjem.

e. 3. *Karen Margrethe Schult*, f. paa søndre Bruheim $6/1$ 1789, † paa Røros $22/8$ 1855.

* i Sparbu 1819 med Løjtn., senere Kaptn. *Torris Job(n)saan Strugstad*, f. paa Grd. Strugstad i Sparbu $^{31}/_7$ 1788, † paa Bræhejm, 53 Aar 14 Dage gl., $^{14}/_6$ 1841 efter 22 Aars Ægteskab og 3 Aars tiltagende Svagelighed; stod som Overjæger ved Norske Jægenkorps og blev $^{16}/_6$ 1811 Sekltn. à la suite ved Bergh. Skarpskytterbataljon, virkelig Sekundltn. $^{11}/_6$ s. A.; Premltn. og Adjutant $^{9}/_7$ 1812 ved Throndhj. Skarpskytterbataljons Livkompagni, $^{15}/_1$ 1816 Premltn. ved nordenfjeldske Skiløberkorps; $^{22}/_6$ 1833 Kaptejn og $^{30}/_{10}$ s. A. Chef for Indherredske Kompagni, hvilket Embede han indehavde til sin Død. Ingen Børn.

- f. 3. *Aake Claudius Schult*, Toldkasserer, f. i Sparbu $^{28}/_8$ 1790, † i Throndhjem $78^{1}/_2$ Aar gl. $^{2}/_{12}$ 1868; han fungerede i 1808 og senere i 6 Aar under Krigen som Proviantforvalter ved Throndhjems Stifts Sødefension, var $^{1}/_4$ Aar Fuldmægtig og blev 1814 Chef for Marine-Departementets Revisionskontor, med hvilket han i 1822 ved Departementernes Omordning overgik til Revisions-Departementet, og blev $^{29}/_7$ 1829 Toldkasserer i Throndhjem, fra hvilket Embede han, efter Ansøgning, ifølge Kongl. Resol. $^{27}/_6$ 1865 erholdt Afsked fra $^{1}/_7$ s. A. at regne.

* $^{10}/_9$ 1815 med *Magdalene Eleonora Due*, f. i Throndhjem $^{3}/_9$ 1798, † paa Eidet i Nordfjord $^{13}/_1$ 1886, Datter af Konsul, Kjøbmand i Throndhjem *Carsten Schjot Due*, † i Throndhjem $^{17}/_5$ 1809, og *Pauline Heltzen*, † $^{20}/_4$ 1850. 8 Børn:

- a. 4. *Marie Pauline Schult*, f. i Kristiania $^{10}/_9$ 1816.

* i Throndhjem $^{5}/_{12}$ 1837 med Bergmester *Amund Lammers*, f. i Kjøbenhavn $^{13}/_8$ 1804, † paa Kongsberg $^{9}/_{10}$ 1871, Søn af daværende Artilleri-Kaptejn, senere Generalmajor og Kommandant i Fredrikstad *Ernst Anton Henrik Lammers*, f. i Rensborg $^{27}/_5$ 1770, † i Fredrikstad $^{2}/_4$ 1847, og *Seriane Magdalene Hagen*, f. 1777, † $70^{1}/_2$ Aar gl. $^{14}/_7$ 1843.

Lammers blev Student fra Kristiania Skole 1823, cand. mineralogiæ 1827; opholdt sig i Begyndelsen

af Trediveaarene med offentlig Stipendium i Tydskland og blev $16/1$ 1834 Bergmester nordenfjelds, $14/2$ 1837 ligesaa i østre søndenfjeldske Distrikt; $17/5$ 1850 blev han Medlem af Directionen for Kongsberg Sølvværk og $22/5$ 1852 tillige Bergmester i vestre søndenfjeldske Distrikt; d. $9/5$ 1870 R. St. O. O. for fortjenstfuld Embedsvirksomhed. 12 Børn.

b. 4. *Thora Schult*, f. i Kristiania $30/9$ 1817.

* i Fredrikstad $22/6$ 1845 med Skibsfører, senere Skibsreder paa Tjøms *Karl Ulrik Wellesen*, f. $16/6$ 1815; Søn af Generalmajor *Hans Jørgen Wellesen*, † $9/11$ 1844, og *Hedevig Beathe Hesselberg*, † $16/1$ 1836. 7 Børn.

c. 4. *Ejnar Schavland Schult*, f. i Kristiania $30/12$ 1818, † der $9/10$ 1820.

d. 4. *Lagertha Magdalene Schult*, f. i Kristiania $22/6$ 1821, † i Throndhjem $10/8$ 1846.

e. 4. *Aake Thorvald Schult*, f. i Kristiania $31/1$ 1825, † ugift paa Sindssygeasylet i Bergen $21/6$ 1870. Han opholdt sig en Tid i Frankrige, hvorpaa han omtrent 1850 kom til Fredrikshalds Toldkontor og senere til Toldboden i Kristiania.

f. 4. *Fredrik Gustav Schult*, f. i Kristiania $18/6$ 1827; gik først paa det militære Forberedelsesinstitut i Kristiania i den Hensigt at blive Officer, men da dette ikke lykkedes, reiste han til Sløjds-kolen i Gøtheborg, hvorpaa han, efter Hjemkomsten derfra, blev ansat som Volontør i Veivæsenet, specielt i 1855 ved Arbeidet paa Chauseen i Gudbrandsdalen; efter at være afgaaet fra Veivæsenets Tjeneste, gik han flere Aar uaktiv i Kristiania, indtil han i 1871 udvandrede til Amerika, hvorfra man ingen Efterretning har fra ham.

g. 4. *Jenny Nikoline Schult*, f. i Kristiania $4/10$ 1828.

* i Throndhjem $3/4$ 1849 med Kjøbmand og Fabrikeier *Nikolaj Lysholm*, f. i Throndhjem $1/7$ 1823,

† der $^{22}/_7$ 1864, Søn af Stadshauptmand i Throndhjem *Jørgen Bernhoft Lysholm*, † $^{24}/_9$ 1843, og *Hedevig Bræcker Krabbe*, † $^{7}/_6$ 1862.

h. 4. *Oluf Anton Kleffell Schult*, f. paa Indsæt Annex til Kvikne $^{25}/_8$ 1832, lever ugift som Proprietær paa Gaarden Bruheim i Sparbu.

g. 3. *Peter Ascanius Schult*, Direktør, f. i Sparbu $^{7}/_{10}$ 1798, † i Throndhjem $^{5}/_{11}$ 1875; tog mineral. Examen 1824 og blev s. A. konst. Adjunkt ved Kongsberg Middelskole indtil Udgangen af 1826. Foretog 1827 med offentligt Stipendium en videnskabelig Reise til England, berejste med Stipendium 1828 Norge og Sverige og blev dette Aar ansat som Direktør ved Røros Kobberværk; $^{26}/_8$ 1840 udnævntes han til Bergmester nordenfjelds, men tog allerede $^{8}/_9$ s. A. Afsked fra dette Embede. 1829 blev han Medlem af Videnskabernes Selskab i Throndhjem.

* i Throndhjem $^{23}/_8$ 1830 med *Julie Mathilde Hansen*, f. i Throndhjem $^{12}/_4$ 1812, † der $^{10}/_9$ 1838, Datter af Gros-serer, fra $^{16}/_7$ 1845 Veier, Maaler og Vraget i Throndhjem *Peter Arnet Hansen*, † $^{24}/_4$ 1854, og *Kirsten Andrea Aagaard*, † $^{18}/_6$ 1850. 4 Børn:

a. 4. *Peter Nikolaj Schult*, Sognepræst, f. paa Røros $^{22}/_{12}$ 1830; blev 1848 Student fra Throndhjems Skole, tog Exam. philos. i Juni 1849 og blev cand. theol. $^{15}/_{12}$ 1853 med „laud.“ til alle Examinere; blev 1854 Lærer ved Throndhjems borgerlige Realskole, underkastede sig $^{5}/_9$ 1862 den theologiske Embedsexamens praktiske Prøve med Karakteren „laud.“ og blev $^{6}/_8$ 1863 udn. til Sognepr. til Kvikne i Østerdalen, $^{10}/_{11}$ 1871 til Sognepr. til Aamot i Østerdalen og var den første Præst her, efterat Stor-Elvedalen, forat danne et eget Kald, var fraskilt Aamot; $^{17}/_7$ 1886 blev han Sognepr. til Kraakstad Kald i Kristiania Stift, hvortil han flyttede i April 1887.

* 1. i Stavanger $^{19}/_6$ 1863 med *Kaja Petrea Petersen*, f. i Stavanger $^{10}/_1$ 1840, † i Aamot Præstegd.

²²/₇ 1880 af Lungetæring, begravet paa Oslo Kirkegaard i Kristiania, Datter af Kæmner i Stavanger *Peter Andreas Petersen*, f. i Thronhjøm ¹/₁₂ 1806, og *Karen Mathea Sunne*, f. i Oslo ²/₄ 1815, † i Stavanger ²⁸/₇ 1856. Ingen Børn.

* 2. i Trefoldigheds Kirke i Kristiania ⁶/₁₂ 1883 med *Emilie (Emmy) Johanne Tobiesen*, f. i Farsund ²⁵/₅ 1852, Datter af Berglæge ved Kongsberg Sølvværk *Jakob Peter Kristian Tobiesen*, f. i Kristianssand ¹³/₈ 1818, † af Lungebetændelse paa Kongsberg ²⁵/₆ 1868, og *Anne Malene Beer*, f. i Flekkefjord ²⁹/₉ 1825, † i Farsund ²⁰/₄ 1858. 3 Børn:

a. 5. *Peter Schult*, f. i Aamot Præstegd. ¹²/₉ 1884.

b. 5. *Emmy Augusta Schult*, f. i Aamot Præstegaard ²/₁₀ 1886, † i Kraakstad af Difterit ¹²/₆ 1887.

c. 5. *Elly Schult*, f. i Kraakstad Præstegd. ²³/₅ 1888.

b. 4. *Kristian Marius Schult*, Litograph, f. paa Røros ¹⁷/₉ 1832, er dødstum.

* i Trefoldigheds Kirke i Kristiania ²⁵/₈ 1875 med *Charlotte Margrethe Paulsen*, f. i vestre Tanen i Finmarken ⁸/₈ 1848, Datter af Factor *Johan H. Paulsen* i Gamvik, † 1865, og *Amalie Petrine Ulik*. 2 Børn:

a. 5. *Kristian Charles Schult*, f. i Kristiania ¹⁵/₁₀ 1875.

b. 5. *Bjarne Schult*, f. i Kristiania ¹¹/₈ 1881.

c. 4. *Gustav Schult*, Apotheker, f. paa Røros ²⁷/₂₁ 1834, blev 1855, privat dimitteret, Student og tog i December Maaned 1858 Andenexamen, begge med „laud.“; blev ⁵/₆ 1857 cand. pharm.; var Amanuensis ved Universitetets metallurgiske Laboratorium til 1867, da han blev Amanuensis ved det kemiske Laboratorium. Under ⁹/₅ 1874 blev han udnævnt til Apotheker i Kristiania (Apotheket *Hygæa*).

* i Ladvik i Sogn ⁷/₈ 1865 med *Jakoba Johanne Blaauw*, f. i Bergen ⁶/₉ 1837, Datter af Skibsfører i Bergen, en Tid Handelsmand i Ladvik Sogn, senere ansat ved Forseths Bryggeri i Kristiania, *Jakob Blaauw*, f. i Bergen ⁸⁰/₁₁ 1813, og *Katharina Wilhelmine Bolle*, f. i Thronhjøm ¹³/₉ 1812, † i Bergen ¹¹/₁ 1886. 5 Børn:

- a. 5. *Julie Augusta Schult*, f. i Kristiania $\frac{9}{12}$ 1866.
- b. 5. *Olga Jakoba Ascania Schult*, f. i Kristiania $\frac{28}{7}$ 1868.
- c. 5. *Gustav Peter Schult*, f. i Kristiania $\frac{28}{4}$ 1870.
- d. *Julie Regine Schult*, f. i Kristiania $\frac{11}{12}$ 1877.
- e. 5. *Elisabeth Kristine Marie Schult*, f. i Kristiania $\frac{19}{12}$ 1880.
- d. 4. *Augusta Schult*, f. paa Røros $\frac{26}{8}$ 1837.
 * i Throndhjem $\frac{25}{4}$ 1859 med Fabrikeier i Throndhjem *Richard Klem*, f. i Stokke i Jarlsberg $\frac{2}{8}$ 1818, Søn af Sognepræst til Stokke *Gustav Klem*, f. i Lom $\frac{4}{8}$ 1764, † i Stokke $\frac{21}{9}$ 1838, og 2den Hustru *Agathe Dahll*, f. i Kragerø $\frac{9}{8}$ 1790, † i Stokke $\frac{10}{2}$ 1840.
- f. 2. En Datter, som maa være død før Moderen, da hun ikke ved Skiftet er opført sammen med de andre Børn.
- g. 2. *Claus Schult*, Sømand, f. ca. 1759, var ved Moderens Død $\frac{21}{2}$ Aar gl.; bosatte sig i Dynkerken i Frankrige.
- d. 1. *Niels Schult*, f. i Faaborg paa Fyen $\frac{25}{1}$ 1699.
- e. 1. *Hans Schult*,
 f. 1. *Jørgen Schult*, } Tvillinger, f. i Faaborg $\frac{6}{5}$ 1701.
- g. 1. *Anders Schult*, f. i Faaborg $\frac{20}{8}$ 1705, † der s. A.
- h. 1. *Anders Schult*, f. i Faaborg $\frac{9}{9}$ 1706.
- i. 1. *Susanne Schult*, f. i Faaborg $\frac{14}{11}$ 1707.

Følgende Personer, der have baaret Navnet *Schult*, have maaske tilhørt den i det foregaaende omhandlede Slægt af samme Navn, uden at dog Forbindelsen for Tiden kjendes:

1. *Johan Kristian Schult*, Hattemager i Throndhjem.

* *Anne Dorothea Krog*, Datter af Sognepræst til Ibestad

Kristen Olsen Krog, † 1726, og *Ingeborg Augustinusdatter Bag*. Hun søgtede som Enke en *Hammer* (Erlandsen, Tromsø Stifts Geistlighed, Side 141).

2. *Poul Schult*, udnævnt til Sognepræst ¹⁸/₉, 1708.
3. *Anne Marie Elisabeth Schult*, der ifølge Faaborg Ministerialbøg var født ⁴/₁₁ 1690 (døbt ⁷/₁₁ s. A.) og var Datter af
4. *Hans Schult*, gift med *Anne Schult*.
5. *Laurentius Schult*, blev dimitteret fra Throndhjems Skole 1729 (skal maaske være *Schultz*).

Et Brev fra Student (siden norsk Statsraad) E. R. Meinichen.

Meddelt af Prof., Dr. L. Daae.

Nærværende Brev blev mig nys tilsendt fra Hr. Telegrafbestyrer Emil Smith i Vadsø, der var bleven opmærksom paa en Ytring af mig i Tidsskriftet „Vidar“ 1888 S. 59, om at Breve fra det norske Universitets ældste Studerende hørte til de store Sjeldenheder. Jeg meddeler det her, fordi det giver et noksaa morsomt Billede fra en siden bekjendt Mands Haand af Datidens Professorer og af de Dages Forhold ved Universitetet, da Candidaterne til Examen artium endnu gjorde Professorerne Visit ved sin Ankomst til Byen, da den mundtlige Prøve kun medtog 3 à 4 Dage og da — Christiania var en saa liden kjedelig By.

Meinichen, der var født i Throndhjem 1797, var i 1816 dimitteret fra samme Bys Skole sammen med en Broder Peder Bredahl M. († 1859 som Inspektør ved Rigshospitalet i Christiania) og 3 andre, Peder Nordahl Vibe († 1827 som Sognepr. t. Bjørnør), Hans Kjeldahl († 1842 som fhv. Sognepr. t. Overhalden) og Joh. Hveding Heiberg Stub († 1818). Den Gaard Onsum, som Brevskriveren omtaler, ligger i Faaberg ved Lillehammer og tilhørte da hans Fader Sørenskriver i Søndre Gudbrandsdalen (tidligere Byfoged i Throndhjem) Thomas Meinichen. Brevet er skrevet til Kjøbmand og Kæmner i Throndhjem Jonas Smidt, Farbroder af den ovennævnte Telegrafbestyrer. Ved Examen artium blev E. Meinichen Nr. 5 af 22 Examinander, men fik dog kun haud illaud., idet ikke flere end 3 opnaaede Laudabilis. De mange skriftlige Prøver nedtrykte nemlig Charactererne.

Kjære Ven!

— — Uagtet vi endnu er midt i Heden af Examen, kan jeg dog ikke andet end tage mig nogen Fritid for at snakke lidt med dig, kjære Smidt, og din gode Kone.

Fredag den 26 Juli om Morgenens reiste vi fra Onsum i Regn. Efterat være heftede en lang Tid ved Overfartstedet over Lougen, reiste vi omsider videre og fik siden godt Veir. Om jeg aldrig før havde været stemt til Traurighed, saa maatte jeg nok blive det ved Skilsmissen fra Onsum. Nu havde jeg da forladt alt, hvad kjært jeg havde i Verden, og var nu, uagtet jeg havde temmelig *stort* Følge, saa alene, som jeg nogensinde har været. Paa Hedemarken vare vi 1 eller 2 Timer hos Provst Piil. Forresten gik vor Reise uafbrudt fort. De sidste 6 à 7 Mile, før vi ankom til Christiania, havde vi et gyseligt stærkt Regnveir og yderlig slet Føre. Vi kom til Byen Søndag Formiddag Kl. 11, og efterat vi omsider havde fundet vort Logis, fik vi strax Besøg af Møller fra Throndhjem¹⁾ og Lauritz Ross²⁾, som har været paa Contoir hos min Fader i 6 Aar og nu ligger her og studerer Jura. Den største Del af Dagen henbragte vi meget kjedsommeligen ved at spadserere om i Byen. Denne behager mig aldeles ikke. Jeg kan just ikke sige, den er styg, men den er ikke efter min Smag, Indvaanerne endnu mindre. Her hersker saare liden Selskabelighed, næsten enhver Familie sidder hver evige Dag hjemme hos sig selv, ja det er en stor Sjeldenhed, at nogen holder Selskab uden for sin Familie alene.

I de første Dage vare vi nødte til at gaae om og besøge Dhrr. Professorer. Hersleb synes jeg meget godt om. Han er ogsaa bekjendt for at være en særdeles brav Mand. Sverdrup synes jeg ogsaa ganske godt om; han er forresten noget bidende. Steenbloch, som er en Throndhjemmer af Fødsel, falder ogsaa saa temmelig i min Smag. Rasmussen derimod samt Complimentmageren Rathke synes jeg slet ikke om. Denne gjør næsten

¹⁾ Rimeligvis den senere Overlærer og Institutbestyrer U. V. Møller.

²⁾ Udentvivl den samme, der (uden at opnaa juridisk Examen og uden academisk Borgerret) blev Bureauchef og Toldembedsmand, tilsidst Toldinspecteur i Bergen.

intet uden Complimenter uuder Examinationen og, om nogen svarer nok saa bagvendt, hører man intet andet end: ganske rigtigt, ganske rigtigt, fuldkommen ret, intet er vissere etc. etc. Derimod er han streng til at give Characterer. Rasmussen er en fin, hvad man kalder en indfuld Knekt og meget infam til at examinere. Han er Professor i Mathematik. Rathke examinerer i Tydsk og Fransk¹⁾. Den skriftlige Examen er nu forbi; vi havde 12 eller 13 og, efter Professorernes egen Erklæring, for største Delen meget svære Afhandlinger. Den 13de August begyndte den mundtlige Examen og er tilende den 16de om Aftenen, og allerede den 19de begynder Collegierne, og da ville vi rimeligviis faa overmaade meget at bestille, saa at det bliver maaske ikke saa ganske ofte, at jeg kan passiare med mine gamle Venner. — — — Tiden har tildeels faldet mig yderlig kjedsommelig, uagtet vi have haft idelige Besøg af Vibe, Kjeldahl, Stub og de gamle Throndhjemmere ogsaa tildeels, saa og af Candidaterne fra Bergen og Christiania. Det er ogsaa næsten min eneste Fornøielse at tænke paa mine faa, men gode Venner i Throndhjem, og denne Fornøielse benytter jeg mig ogsaa daglig af. Vi boe i den nordvestlige Kant af Byen og have en ret smuk Udsigt til Christianias skjønt noget flade, dog smukke Omegn. Vor Vert og Vertinde synes at være ret snilde Folk. Forresten have vi intet andet med dem at bestille uden at betale vort Logis. Middagsmad faa vi paa et Spisequarteer; Frokost og Aftensmad maa vi holde os selv med. — — Og at jeg er hjertelig kjed af Christiania, kan Du nok ogsaa begribe, da jeg allerede var kjed af den første Dag. Jeg kan hilse fra Colban²⁾, Kragh (Krogø?), Vibe, Stub etc. Colban er endnu den gamle, men jeg frygter næsten for, at han er lidt forfalden. Kragh er nylig kommen fra Drammen; han

¹⁾ Man maatte hjælpe sig, som man kunde, og saaledes kom den zoologiske Professor til at examinere i levende Sprog. I 1822 var det Medicineren Thulstrup, som udførte denne Forretning. Man havde forøvrigt siden 1815 en Lector (i 1816 endog udnævnt til Professor) i Fransk, nemlig Franskmanden Orry, en Protegé af Carl Johan, men han forstod ikke Norsk og kunde ikke examinere.

²⁾ Den senere Adjunct ved Christiania Skole († 1850).

har reist omkring paa mangfoldige Steder og tænker nu om en kort Tid at reise med sin Søster til Kjøbenhavn. Aas¹⁾ er ganske nylig kommen tilbage fra Røraas. — — Assessor Røtt har nylig høvt Bryllup med en Datter af Professor Piil, en Broder til Provsten Piil paa Hedemarken, og der har for nogle Dage siden været stort Bal i den Anledning. — — — Hils alle fra din hengivne Ven

E. Møinichen.

(E. S.) Den 16de. Examen er nu næsten forbi, vi have kun Fransk tilbage, som vi skal op i i Eftermiddag.

Af et senere Brev af 26 Dec. s. A. (hvor Møinichen omtaler sin første Afdeling af Anden Examen og bemærker herom, at Rathke gav ham „söm de fleste andre“ haud. ill. i Naturhistorie, „mueligt for en Deel, fordi vi havde negtet ham efter hans Forlangende at høre ham et heelt Aar, hvilket han slet ikke kan fordre“) hidsættes: „Søndagen efter Examen spillede David Thrane og jeg en Fløiteconcert i en Concert, som en Hamburger Schwenke gav paa Theatret.“

¹⁾ John Aas, den første Student ved Norges Universitet, siden Sognepræst til Gjerrestad.

Bidrag til dansk Personalthistorie under Christian V og Frederik IV.

Uddrag af St. Petri Kirkes Begravelsesregnskaber for Aarene
1667—1725.

Udgivne med Anmærkninger væsentlig efter udfyldte Kilder af **Louis Bøbe**.

Ved St. Petri Kirkes Ødelæggelse under Kjøbenhavns store Brand 1728 bleve samtlige Daabsprotokoller, (ifølge den overleverede Beretning paabegyndt 1633) Lig- og Kopulationsbøger et Rov for Luerne. Af Kirkens øvrige Arkivsager, der opbevaredes i Kirkeældste Johan Clares Hus, blev der, da dette allerede stod i Flamme, reddet tre Kister fulde, indeholdende Kirkeprivilegierne fra Frederik II's Tid af, samt en stor Mængde Forstanderregnskaber, Hovedbøger og Kvitteringer. Blandt disse Regnskaber, der nu opbevares i St. Petri Kirkes gamle Arkiv, findes følgende af særlig Interesse: Thomas Ocksens Kirke-regning 1667—73, Henrik Schupps 1673—78, Nikolai Boyes 1678—83, Gert Pohlmanns 1691—95, Nikolai Wroes 1706—9, Engelbert Westkens 1710—14, Jakob Borris' 1715—18, og Didrik Dresings 1723—25. (De mellemliggende Protokoller 1684—90, 1696—1705, 1719—22 kunne desværre ikke findes). — Disse Regnskabsbøger, der ere førte med stor Omhu, og kunne gjælde for Mønstre paa Datidens Skrivekunst, optages for største Delen af Fortegnelsen over Indtægterne ved Begravelserne (Klokker- og Lysepenge) og indeholde som Følge deraf tillige Navnene paa de i Kirken, Kapellerne og Kirkegaardene begravne. Navnene ere, skjønt de for Regnskabet maatte synes at være af underordnet Betydning, helt igjennem saa fuldstændig og korrekt skrevne, at Regnskaberne endnu i et Tidsrum af over ti Aar efter den store Brand ere komplettere, nøjagtigere og langt mere tydelig skrevne end selve Kirkebøgerne (1728—40). Foruden Angivelse af Begravelsesdatum, kan den tillige anførte Tid paa Dagen og den indtil 1706 altid vedføjede Bemærkning, om alle Kirkeklokkerne, de største, mellemste eller mindste have lydt ved Jordefærden, give et Begreb om vedkommendes økonomiske Tilstand. Som Exempler anføres:

„1670 April 6. Herr Carll von Mander, der Alte, Abents, in der Kirche. Eröffnungsgeld 8 Th. 2 M. Glockengeld 6 Th. Die grossen Lichter 1 Th.“

„1710 Nov. 4. Hr. Dr. Johann Jochim Meicken seine Leiche, in sein Schwiegervatters Johann Dröges Begräbniss in der Kirche bey Abent. Glockengeld 14 Th.“

„1680 Marts 8. Dorothea Cassuben, Ihr Mann Corfitz Luftt in ihr Vatters Begr. Ab. 16 Th. Die grössesten Glocken 6 Th.“

Navnenes Stavemaade og Textens Retskrivning er overalt bibeholdt paa det nøjagtigste. Følgende Forkortelser anvendes: K. Kirche, in der. — K. G. Kirchen Gewölbe, in dem. — L. K. Leichen Kammer. — C. Capelle, in der. — A. C. Alte Capelle. — N. C. Neue Capelle. — Ktg. Krautgarten (Urtegaarden¹⁾). — Kh. Kirchhof. — A. G. Alle Glocken. — D. g. G. Die grossen (grössten) Glocken. — D. m. G. Die mittelsten Glocken. — D. g. L. Die grossen Lichter. — Ab. Abends. — Fr. Frau. — S. Sohn. — T. Tochter.

Ved St. Petri Kirkekollegiums Imødekommenhed fik jeg Lejlighed til at tage en korrekt Afskrift af Begravelsesregnskaberne, omfattende ca. 3500 Navne, hvoraf der i det følgende meddeles et Udtog (c. 560 Navne), ledsagede af Anmærkninger, oftest hentede fra utrykte Kilder og hvoraf ikke faa ere Resultatet af dybtgaaende Arkivstudier. Det vil give Lejlighed til talrige Berigtigelser og Oplysninger om mange hidtil ukjendte og ofte længe søgte Data i Danmarks Specialhistorie (f. Ex. Carl v. Manders Dødsaar).

1667.

- Febr. 26. Hans Morgener seine Fr.²⁾ Ktg. — A. G.
 Mart. 5. Christian Detloff Testmann.³⁾ K. G. — Ab. — Die besten G.
 Apr. 29. Steffen von Essen.⁴⁾ K. — Ab. — D. m. G. — Die Lichter.
 May 3. Johan Dröge sein Fr.⁵⁾ — A. G. — D. g. L.
 17. Friedrich von Ahlfelten Secretarius Martinus Cuhmann, Lt Juris.⁶⁾ Ab. — D. m. G. — D. g. L.

¹⁾ Om disse Lokaliteters Beliggenhed tillader jeg mig at henvise til mit om kort Tid udkommende Skrift om Gravkapellerne ved St. Petri Kirke.

²⁾ Jvfr. $\frac{1}{10}$ 1677 (Sjæll. Reg. 26, 412).

³⁾ Kgl. dsk. Raad og Legat i Polen (f. i Rendsborg 1635, † $\frac{24}{2}$ 1667). Resen: Inscript. 225. — Hans og Hustru Cathrine Bichers Testamente. Sjæll. Reg. 26, 298.

⁴⁾ Kjbm., Medlem af de 32 Mands Rd. (Resen: Inscr. 223). Hustru bis. $\frac{18}{1}$ 1668. (Kjbbvns. Diplomatar. III. Reg. o. a. St.).

⁵⁾ Anna v. der Weiss, † $\frac{5}{4}$ 1667, * $\frac{20}{10}$ 1648 Johan Dröge, Raadmand i Khbvn. (f. i Lindorf ved Hameln $\frac{24}{6}$ 1620, † $\frac{28}{6}$ 1697). — (Prog. funebre Univ.).

⁶⁾ Auditør ved det kgl. Livregiment. (Sj. Reg. 26, 347).

- May 20. M. Daniel Pfeiffius, sein Tochter¹⁾ im Cohr.
 Juny 4. Heinrich Hökell.²⁾ K. — A. G. — D. g. L.
 July 29. Heinricus Matthæsius sein Kd.³⁾ K. G. — A. G.
 Aug. 19. Admiral Helt.⁴⁾ K. G. — A. G.
 22. Jensz Jordt, Silberdiener.⁵⁾ K. in Jochim Kurtz
 Bgr. — A. G. — D. g. L.
 Septb. 3. Hans Seboldt. K. — D. m. G.⁶⁾
 Oct. 23. Lorentz Sassen Fr. K. — D. gr. u. kl. G. — D. g. L.⁷⁾

1668.

- Jan. 13. Steffen von Eszens Wittibe, Fr. Lisebeth v. Eszens.⁸⁾
 Ab. — K. — D. m. G. — D. g. L.
 23. Friederich Poggenbergs Fr.⁹⁾ K. G. — A. G. —
 D. g. L.
 24. Friederich Herbachen Müntzmeistern Schwester T.¹⁰⁾
 Ab. — K. in Joh. Weinbergs Beg. D. g. G.

¹⁾ Jvfr. ¹⁰/₆ 1677.

²⁾ Garver, Medl. af de 32 Mds. Rd. (Søn af Gert Høckel. Hans og Hustrus Maren Andersdatters Test. Sj. Reg. 26, 280).

³⁾ Henrik Ernst Matthesius (f. 21, † 26 Juli 1667). Resen: Inscr. 227. Søn af Henrik Matthesius, Christian V's Ungdomslærer (fra ²⁸/₁₁ 1658. Sj. Reg. 24, 298), Ass. i Højesteret. (Sj. Tegn. XXXIX. 389. ²⁶/₁ 1671). Medlem af Coll. Status, en af Griffenfeldts Dommere. Døde ²⁸/₈ 1681. (Malta: Extr. af maaned. Relat. Gl. kgl. Sml. 4to 2986). Han ægtede 1666 Anna Sophie Ernst (Datter af Prof. Henrik E. i Sorø og Anna Faber). (Sj. Tegn. XXXVIII, 459. Pers. Tidsskr. II. R. 1, 64. Becker: Frederik III., I. 137. C. Bruun: Gunde Rosenkrantz, 62. Marm. dan. II. 168).

⁴⁾ Nicolaus Held († ⁷/₈ 1668), 1652 Viceadmiral i Flandern, 1654 dansk Admiral. Resen: Inscr. 224. Becker: Fr. III., I. 198. — Ritterlicher Glaubenskampf eines rechtschaffenen Christen od. Leichpr. üb. Nic. Held. af Hier. Buck, Hafn. 1668.

⁵⁾ Fik ⁹/₈ 1656 Bestalling som Sølvpop. (Sj. Reg. 23, 751).

⁶⁾ Kirstine Boefke ægtede 1665 Lorentz Sass. (Sj. Tegn. XXXVII. 294). Denne giftede 1669 Lisebeth Dreyers. (Sj. Reg. 27, 479).

⁷⁾ Bundtmager, Medlem af de 32. Mds. Rd., fra Schlesien, ægtede 1637 Alheid Boldewin fra Enneburg. (Sj. Reg. 26, 281). Gift 2den Gang 1664 med Justina Ellinger. (Sj. Teg. XXXVII. 164).

⁸⁾ Datter af den Kjøbmand Jørgen (Gorris) Petersen, hvis Gravskrift findes hos Resen: Inscr. 223.

⁹⁾ Anna Maria Roland, Kjøbmandsdt. fra Hamborg, * Frederik Poggenberg kgl. Tolder. Jvfr. ⁷/₄ 1679.

¹⁰⁾ Jvfr. ²⁴/₁₀ 1671.

- Jan. 25. Heinrich Dehn, Kgl: gartener seine Fr.²⁾ C. — A. G.
 Mart. 12. Valentin Wilckens Fr.²⁾ Ktg. — A. G.
 18. David Lindemann Drabant, seine F.³⁾ C. — A. G.
 Apr. 3. Cantzler Theodorus Lente.⁴⁾ K. in sein grabstette,
 hinter der Orgell. A. G.

1669.

- Jan. 27. Carll von Mand.⁵⁾ Ab. — K. — D. g. G. — D. g. L.
 Mart. 29. Oberster Lieutn: von Hatten. Ab. — K. G. — D. g. G.
 Apr. 5. Peter Feyga, Kunstfreyer. Ktg. — A. G.
 May 2. Elisabeth David Mohrs.⁶⁾ Ab. — K. — A. G. —
 D. g. G.
 Juny 2. Friederich Lenten Kd.⁷⁾ Ab. — K. G. — A. G.
 15. Friedrich Jessen, ausz Holstein A. — K. — in Tho-
 mas Ocksens Bgr.⁸⁾ A. G. — D. g. L.
 22. Hans Zumbusch, Stempelschneider. Ktg. — A. G.
 29. Heinrich Dithmarn seine Fr.⁹⁾ Ab. — C. — A. G.
 — D. g. L.

¹⁾ Kgl. Gartner paa Rosenborg. Bestallingen af ²¹/₄ 1657. Khhvns. Dipl. II. 751.

²⁾ Valentin Wilcken, kgl. Sadelmager. (Sj. Tegn. XXXVI. 468).

³⁾ Jvfr. ¹¹/₁₁ 1672.

⁴⁾ Stamtavle over Theodor Lentes Descendens, hvoraf flere nævnes i det følgende. (Se Side 275).

⁵⁾ Carl von Mander d. yngre. (I Aarene 1667—69 har Carl v. M. „der Jünger“ ifølge St. Petri Kirkes Stoleregnskaber en Stol i Kirken, der bliver ledig fra 1670). Han var gift med Elisabeth Romers (Rømer), der efter dennes Død 1679 ægtede Maleren Abraham Wuchter (Till. til Hjemmevielse u. ⁸/₂ 1679. Sj. Reg. 31, 56). Efter sin Mands Død 1682 rejste hun til Holland (Breve henhørende til Dnmks. litt. Historie. Aflevering fra Geh. Ark. 1826. Nu paa det kgl. Bibl. Abraham Wuchters Enkes Skrivelse om Pas til Holland). I sit første Ægteskab med Carl v. Mander d. y. havde hun Datteren Anna Maria v. Mander. (Till. at Abrah. Wuchter maa være sin Stifdatter Anne Marie von Manders „Formynder“ ²⁹/₅ 1680. Sj. Reg. 31, 475). Om hende jvfr. nedenfor ²²/₆ 1716. — Om Carl v. Manders Fader og Moder jvfr. ⁹/₄ 1670 og ⁷/₂ 1680.

⁶⁾ Pers. Tidssk. I. 209. Lengnicks Stmt. David Mohr.

⁷⁾ Cfr. Stmt. o. Slægten v. Lente 1668. (Side 275).

⁸⁾ Der gläubigen Seelen wahre Ruhe od. Leichpred. über Frid. Jessen I. U. Stud. af Chr. Bremer. Hafn. 1669. 4to.

⁹⁾ Jvfr. ¹⁹/₆ 1677.

- July 2. Woldemar Weihe, Cammerdiener.¹⁾ Ab. — K. G.
 31. Gert Biermann, Zuckerbecker. Ab. in Marx Selcken
 Bgr. K. — D. g. G. — D. g. L.
 Aug. 2. Herr Conradus Biermann, seine Liebste²⁾ best. in

Theodor Lente f. i Osnabrück $19/9$ 1605, \dagger $20/9$ 1668, dsk. Kantsler for de holst. Anliggender, Etatsraad.
 * $14/9$ 1635 Magdalene Schönbach, f. i Slesvig 1612, \dagger $20/9$ 1670 (Dt. af Dr. jur., siesv.-holst. Raad
 Johan S. og Regina Finkelhausen).

Cathrine Regina, f. i Kiel 1636, død som Barn.	Anna Cathrine, f. 1637, \dagger 1715. * Hof- og Can- cellird, Dr. jur. Conrad Hesse til Trudsholm, f. 1621, \dagger 1705.	Regina Mag- dalene, f. 1638, \dagger 1658 ved Vaadeskud i Huset.	Frederik, f. $18/9$ 1639, \dagger $16/11$ 1677 i Glückstadt, Re- geringsraad smst. Christine v. Hat- ten, f. 1637, \dagger $7/9$ 1685, Dt. af Kantsl. Henrik v. H. og Marg. Was- mer, * $14/9$ 1679 Oberstl. Johan Daniel Richelieu.	Johan Hugo v. L., f. 1640, \dagger $10/11$ 1716, Geheime- raad, Land- kantsler. * $28/9$ 1674 Margrethe v. Borne- feld.	Theodor, \dagger $10/9$ 1667 i Heidel- berg, stud. jur. Geheime- raad, Overkrigssekr. Elefantridder. * i Brüssel 1680 Jakobine Charlotte v. Sasborg (Dt. af Borggreve Thomas v. S. og Charlotte Christiane v. Bleyenburgh). \dagger i Haag $19/10$ 1688.	Christian v. L., f. i Flens- borg $29/9$ 1649, \dagger $2/11$ 1725, Geheime- raad.
--	---	--	---	--	---	---

Dorothea
Christine, \dagger
 $20/11$ 1666, 1 A.
9 M. 14 D.

Theodorus v. L., Henrik Frede-
rik, \dagger ung.
f. i Juni 1669,
 \dagger i Juli 1679.

Charlotte
v. L., \dagger
Marts
1692.

Dorothea
Christine, f. i
London $9/9$
1685, \dagger $10/9$
1703.

Henriette Margrethe v. L., f. i Lübeck,
 $19/7$ 1676, \dagger $32/9$ 1703. * $20/9$ 1694 Ge-
hejm. d. Frederik Christian v. Adeler,
f. $8/9$ 1669, \dagger $18/9$ 1721.
(Benzons Stam. v. Lente, Saml. Chr. v. Lente, Geh. Ark. Ligprog. o. Theodor L. og Magdalene
Schönbach. Chr. R. Møller: Abtænkninger bey Leichenbestattung des H. Fr. Lente. Glückst. 1678.
Chr. v. Stöcken: Trauer u. Trosteympressen bei dem Austerben d. H. Fr. Lentens. Glückst. 1678. Hier. Buck
Leichpred. bey Bestatt d. H. Theodor Lentens. H. Gram: Memorialbog. Lengnick: Stam. v. Stöcken. Indskrift
paa Dorothea Christine Lentens Sarkofag i St. Petri Kapel. Sj. Reg. 51, 637 (A. C. Hesse). Resen: Inscript.
hafn. 222, 227. Bruun: G. Rosenkrantz 108).

Charitas Emilie v. L., f. 1679, \dagger 1720.
* 1) Kuno Joachim v. Buchwald. * 2) Johan
Joachim v. Holstein, Gehejm. d., f. $14/10$
1672, \dagger 1790.

¹⁾ Woldemar Christoffer Weihe udn. til Prinsens Kammertj. (Sj. Reg. 24,
514. $20/12$ 1659).

²⁾ Se Stam. S. 276.

der Ronden Capelle oder Sacristey beim Chor. A.
G. — D. g. L.

Oct. 15. Doct. Conradus Römeling, sein Kd.¹⁾ Ab. — K.
G. — D. g. G.

25. Jürgen Witte.²⁾ K. — Ab. — D. g. G.

Conrad Biermann, adlet v. Ehrenschild, Gehejmerd, Regeringspres. i Gottorp (f. Aug. 1629 i Badenweiler i Baden Durlach, † i Hamborg ^{24/1} 1698, bis. i St. Petri Kirke). * ^{2/9} 1661 Anna Knoff, † ^{26/7} 1667.
(Dt. af Generaloldforvalter i Norge Daniel K.).

Martin Conrad B. v. E., f. ca. 1662, † Elisabeth v. E., f. 1664, † 1729. Anna Maria v. E., f. 1667, † 1715, til Enggaard, Etatsrd., Cerenoni- * ^{12/12} 1680 Gehejmeraad, Over- 1723. * 1684 Etatsraad Hans Støcken, f. ^{17/1} 1685 Anna Margrethe v. sekretær Thomas Ballhasar v. v. Boelfke til Førslevsgt. Amt- Gehejmerd., Rentemester Henrik v. S. og Jessen, f. ^{11/7} 1648, † ^{23/10} 1731. mand, † April 1707.
(Desc. udeladt).
Anna v. Felden).

Frederik v. E., f. 169* + 1745, Etatsraad, Landfoged. * ^{4/1} 1742 Frederikke Louise v. Schøller, f. 1710, bis. ^{20/1} 1752.	Henrik, f. 1700, † ^{9/10} 1754, Etatsraad, Regeringsd. i Glückstadt.	Carl, levede 1732. Rittmester i Kurfyrsten af Sachsens Ka- valergarde.	Anna Catharine, f. 1706, † ^{26/4} 1724. * ^{7/10} 1722 Konferensraad Carl v. Brandt, f. ^{29/5} 1696, † ^{27/10} 1738.	Charlotte Amalie, f. ^{29/5} 1693, † ^{12/9} 1741. * ^{12/9} 1708 Casper Martin v. Schøller, Konferensrd., Amtmand, f. ^{16/8} 1681, af Justitsraad Lorentz K., † 1735. Længnicks Stmt.).
--	---	--	---	--

Sara Maria v. B., f. ^{15/8} 1726, Charlotte Elisabeth, f. 1727, † ^{12/4} 1782. * ^{9/11} 1746 Frederik Ludvig Broer, † Aug. 1762. Kancellirrd., Sekretær i Polit- og Commerce-Collegiet, ddt. ^{21/10} 1710, † 1787
(g. ¹) Ingeborg Augusta Kreyer, † 1744).

(Benzons Stmt. Længnicks Stmt. v. Støcken. Lægprog. o. C. B. v. Ehrenschild. Saml. Conrad v. Reventlow, 1685 Nr. 106. Sm. C. B. v. Ehrenschild. Anna Marg. v. Støckens Skifte (Geh. Ark.). St. Petri, Trin. og Holmens Kirkebøger v. Længnick. Gravskrifter i St. Petri Kapel. Sj. Reg. 33, 520. 32, 112. 44, 279, 281. 58, 64. 59, 1048.

¹⁾ Dr. Conrad Römeling, Garnisons Medicus fra ^{15/9} 1663 til ^{12/1} 1670. (Sj. Reg. 25, 451 og 26, 823).

²⁾ Jørgen Witte, Medl. af de 32 Md.s Rd., g. m. Elisabeth Matthia Knollien, Enke efter Simon Jansen, Pers. Tidsskr. I. 217.

- Oct. 26. Peter Hülsthorst¹⁾ K. A. G. — D. g. G.
 Nov. 16. Heinrich Willemszen, Perlsticker, Ab. in Nicolai Harders Bgr.
 Dec. 9. Marten von der Heyde, seine Fr. C. — A. G. — D. g. G.
 12. Claus Wilde²⁾ C. — A. G.

1670.

- Jan. 8. Johannes Stolterfoht.³⁾ Ab. — K. — D. g. G.
 14. Jochim Scheller. — Kh. — A. G. —
 Feb. 14. Jacob Paulsen.⁴⁾ K. — A. G. — D. g. L.
 Apr. 6. Herr Carll von Mander, der Alte.⁵⁾ Ab. — K. — D. g. G. — D. g. L.

¹⁾ Medl. af de 32 Mds. Rd. (Kjbhs. Dipl. I. 701 etc.).

²⁾ Lærredskræmmer. (Kbhs. Dipl. II. 288).

³⁾ Johannes Stolterfoht kaldes Mollerer Cimbria litt. I. 662, „urbis Lubecensis in regiis Holmiensi ac Hafniensi Procurator“, Broder til den ¹⁷/₂ 1677 bisatte Dr. Matth. Stolterfoht.

⁴⁾ Till. at hjemmevies for Jacob Poulsen og Justina Ellinger, Hans Seboldts Enke, ¹⁹/₆ 1668. (Sj. Reg. 29, 442). Hun døde 1708 som Henrik Lüders Enke. (Sj. Reg. 44, 509).

⁵⁾ Om Slægten von Mander i Holland og Danmark jvfr. „Le livre des peintres de Carel van Mander 1604“. Trad. Not. et Comment. par Henri Hymans Paris 1885 I. 1—17. — Cornelia v. Mander, f. Roswyke, Enke efter den i Delft bosiddende Tapetvæver Carl v. Mander, der udførte de bekjendte af Christian IV bestilte Tapeter til Frederiksborg Slot, kom efter Mandens Død 1623 til Danmark for at faa det resterende Tilgodehavende for dette Arbejde udbetalt. (Friis: Saml. til dsk. Bygn. og Kunsthist. 149, 226). Hun nedsatte sig blivende her i Landet med sine Børn, hvoraf vi kjende *Carl v. Mander d. æ.* (f. ca. 1610, † 1670) den berømte Maler, *Cornelius van M.* (der efter hendes Død i Aaret 1655 fik Till. til at føre sin Arv efter Moderen ud af Riget (Sj. Reg. 23, 666 og 24, 197) samt en Datter, der ægtede Maleren Abraham Wuchter, men døde ung. — Cornelia v. M. købte ²³/₇ 1637 Begravelsen Nr. 63 under St. Petri Kirkes Gulv, (beliggende i det sydvestlige Hjørne af Kirken, til venstre for Hovedindgangen fra St. Pederstræde). Den fornyedes ⁹/₈ 1683 af David Samland, der var kommen i Besiddelse af den ved Arv, hans Enke Sophie Maria Anton afstod den igjen til Kirken ⁹/₈ 1730.

Spørgsmaalet om Carl v. Mander d. æ.s Dødsaar er oftere fremsat (Weinwich: Maler- og Billedhuggerkunstens Hist. S. 52, Werlauff: Det kgl. Bibl. Hist. S. 33, Chr. Bruun: Curt Adelaer S. 168, 490). Burman Beckers Angivelse 1672 er overalt trængt igjennem. (Nord. Conv. Lex. III. Udg. 1888). Kunstnerens Hustru Maria v. Mander, hvis Familienavn ikke er

- Apr. 18. Die Fraw Cantzlerin Lente.¹⁾ K. — A. G., über Ordinair.
- May 18. Doct. Paulus Moht, kgl. Medicus²⁾ K. — D. g. G. — D. g. L.
25. Oberster Walter.³⁾ C. — Gg. 6 Th.
26. Marcus Selcken Hausfraw Ab. — D. g. L.
- Juny. 2. Marcus Selcke selber.⁴⁾ K. — Ab. — D. g. L.
3. Jürgen Finckenhoff seine Fr.⁵⁾ K. — A. G. — D. g. L.
29. Hans Jahn, Posementenmacher. K. — A. G.
- July. 12. Heinricus Matthesius sein Kd. Ab. — Kh.
- Aug. 19. Johannes von der Burg, Priester ausz der Statt Essen in Westfalen. C. — D. m. G. — D. g. L.

1671.

- Jan. 4. Magister Johannes Brämer,⁶⁾ Kgl. Hof Prediger, in der Sacristey.

os bekendt, bisattes 7 Febr. 1680. I deres Ægteskab havde de Sønnerne Carl v. M. d. y., om hvem der ovenfor er talt, og Johan v. Mander, der ndførte Billedhuggerarbejde for Hoffet og som d. 15/4 1674 fik Till. til at hjemmevies med Christine Lüders (Sj. Reg. 29, 291). Jvfr iøvrigt Burman-Beckers Artikel i Ugentlige Blade, udg. af Henr. Hertz, 1859. Nr. 20. Dske. Sml. 2 R. I. 363—64, Friis' Samlinger og Weilbachs Kunstnerlex. (Cornelia og Cornelius v. Mander skjenkede 1651 Døbefonten i Trefoldighedskirken i Slesvig). (Danske Atlas VII. 122).

¹⁾ Jvfr. Stamt. v. Lente u. 1668.

²⁾ Povel Moth, f. i Flensborg, f. 16/9 1601, † 9/6 1670. Dr. med. i Basel 1637. 1651 Dsk. Hofmedicus, Livlæge og Informator hos Kronprins Christian, Fader til Grevinde Sophia Amalie Moth og Gehejmerd. Matthias Moth. (Ingerslev: Danmarks Læger I. 504. Marm. Dan. I. 116).

³⁾ Oberst Jørgen v. Walter, Kommand. i Rendsborg 1645, landflygtig 1663—68, død i Slutn. af April 1670 som Fange i Blaataarn. (Jvfr. Leonora Christina Ulfeldts Jammersminde, Birket-Smith: Leonora Ulfeldts Historie og Otto Sperlings Selvbiographi passim., Becker: Frederik III. 2, 236, 37 o. a. St.).

⁴⁾ Marcus Selcke fik 1665 Bevill. paa et Tobaksspinderi. (Kjbbhvs. Dipl. III. 632).

⁵⁾ Elisabeth Boefke, Moder til Mag. J. Jørgensen Finckenhoff (Wiberg I. 645). J. Finckenhoff d. æ. ægtede 2. Gang Kirsten Andersdatter Torp. (Sj. Reg. 29, 442), † 1717 (Sj. Reg. 14, 2).

⁶⁾ Til Oplysning om Slægtskabsforh. mellem Familierne Brämer og Botsack, hvoraf flere nævnes i det følgende, hid sættes nedenstaaende lille Stam-tavle. (Se Side 279).

17. Andreas Liebeknecht, Scharfrichter. Kh. — A. G. —
Dg. L. — Ab.
25. Heinrich Lehe, Rottgieszer seine Fr. Kh. — D. m. G.
- Mart. 4. Johannes Celius, der alte Cantor C. frey best. armer
Kirchendiener.
18. Alexander Lauerentz, Kgl. Musicant K. — D. m. G.

Barthold Botsack, Børgere i Herfort, Vikar ved Domkap. i Lübeck. * Elisabeth Nagel.

Cathrine B., f. 1594. * 1614 Frederik Bræmer fra Lübeck, Kjbmd. i Kjøbenhavn, + her $\frac{9}{8}$ 1659. Johan Botsack, f. $\frac{11}{8}$ 1600. + 1674 ved Domkap. i Lübeck, + 1664. * Rosina v. Glasse.

Johannes Bræmer, f. i Lübeck $\frac{24}{4}$ 1616, + $\frac{25}{12}$ 1670, kgl. dansk Hofprest. * 1642 Dorothea Moth. (Dt. af Sgpr. Joh. M. i Flensborg), + 1681. Christian Bræmer, f. $\frac{11}{11}$ 1636, + 1701, Sgpr. ved St. Petri Kirke. * $\frac{1}{1}$ Ursula Cathrine Tarnov, f. Lindemann (Dt. af Dr. theol. Thomas L., Sgpr. v. St. Petri K.), + 1677. * $\frac{2}{2}$ Eleonore Hedevig Meyer (Dt. af mecklenborgsk Raad Herman M.), f. 1642, + 1697.

Barthold Botsack, f. i Lübeck $\frac{24}{4}$ 1649, 1678 Sgpr. v. Oatharinak. i Brunsvig og Gen. Superintendent, 1701 Sgpr. v. St. Petri K., Prof. theol., + $\frac{16}{14}$ 1709. * 1676 Anna Dorothea Haberkorn (Dt. af Prof. theol. Peter H. i Giessen), f. 1656, + $\frac{1}{11}$ 1717.

Georgius Christian B., f. 1668, Prof. theol. & phil. i Kjbh. 1688, + i Leyden 1690.

Sidonia Ementia, bisat $\frac{11}{11}$ 1741. * Frederik Holtzmann, kgl. Stykkestøber, + $\frac{11}{11}$ 1727. Cornelia Magdalene. * 1707 Prof. Zacharias Grapius i Rostock. Rosina Elisabeth, f. $\frac{11}{4}$ 1684, + $\frac{20}{8}$ 1711. * Dr. med. Reinhold Wagner (f. $\frac{28}{8}$ 1671, + $\frac{28}{8}$ 1711), Læge ved Søkvæsthuset. Hedevig Sophia, f. o. 1685, + 1744. * $\frac{19}{4}$ 1714 Dr. Christian Tollien. Anna Cathrine. * Kjøbm. stor Sternhagen i Eckernförde. Eleonore Dorothea. * Paaroth. * Paaroth. * Kjøbm. stor Sternhagen i Eckernförde.

Dorothea Magdalene. * $\frac{19}{8}$ 1738 Kammerd. Gotthilf Henrik Dürkop, Amtsforv. i Holsten, f. 1709, + $\frac{7}{8}$ 1767. Johan Barthold H., Kapt., kgl. Stykkestøber, + 1757. Frederik Holtzmann, bisat $\frac{9}{8}$ 1739.

(O. H. Møller: Geneal. Tafeln. Bürgerl. Famil. Geh. Ark. Prog. funebr. o. Joh. Bræmer, Barth. Botsack og Thomas Lindemann. Worms Lex. Hist. Tidsskr. V. R., 4. Bd. 392, 433. Hauptbuch d. St. Petri K. Petri Kirkebøger (Sj. Reg. 1707 og 1717). Indskrift paa Dr. R. Wagners Epth. i St. Petri Kirkes Urtegaard. Møller: Cimbria litt.).

- Mart. 22. Paull Foster, Posementmacher, seine Fr.¹⁾ C. — D. g. G.
 May 19. Christoffer Herfuhr, seine T.²⁾ Ab. — D. g. G. —
 D. g. L.
 July 28. Oberster Lieutenant Friederich von Holsteins Fr.³⁾
 Ab. — K. G.
 Sept. 19. Cort Heinrich Merchert⁴⁾ K. — D. g. G.
 Oct. 8. Jürgen Lambrecht, Buchdrucker, seine Fr. Ab. —
 Kh. — D. m. G.
 24. Friederich Caspar Herbach, seine Fr.⁵⁾ in Sehl. Johan
 Weinbergs Bg. K. — D. g. G.
 Dec. 3. Desz Sehl. Präsidenten Büllichen⁶⁾ Eigne Als auch
 seiner Ersten Frawen Leiche, so beyde Ab. bgs.

1672.

- Mart. 5. Jürgen Lambrecht, Buchtrücker. Kh.
 24. Andreas Heinrichsen, Ihr. Mt Brauer. Kh. — D. m. G.
 Apr. 15. Margareta Evert Funckes.⁷⁾ K. — A. G. — D. g. L.

¹⁾ Paul Førster blev 1664 i Trinitatis K. viet til Anna Andersdatter. (Jvfr. ^{18/1} 1673).

²⁾ Sophia Herfort, trolovet med Joh. Gotfred Becker, død 6 Uger før Brylluppet. (J. G. Burman Becker: Hof- og Rejseapoth. J. G. Becker: S. 9).

³⁾ Frederik Henrik v. Holstein, Oberstlieut. i Inf., Overfiskemester. (Sj. Reg. 27, 288. Vaupell: Den danske Hærs Hist., II. 581). Han døde i Tiden 1672—77.

⁴⁾ Cort Henrik Merker, Kjbm., Medlem af de 32 Mds. Rd. (f. i Hatneggen i Brandenbg. ^{17/10} 1607, † ^{8/9} 1671). * ^{1/9} 1638 Cathrine Langrøtgers (Dt. af Borger Røtger L. og Anna Kielmann), † ^{11/9} 1666, bis. i St. Kirke. (Deres Testam. Sj. Reg. 25, 444). Om hans anden Hustru jvfr. ^{7/11} 1708. — Hier Buck: Leichpred. üb. C. H. Merkern. Hafn. 1672, 4to..

⁵⁾ Kgl. Møntmester, Guldsmed og Alchymist, bekendt under Navnet „Kunst-casper“, indkaldt 1642 fra Sachsen, forfærdigede Dr. Sophia Amalies Krone, døde 1664. Hans Hustru var Gjedske Thrap. Till. til Hjemmevielse ^{4/7} 1665. (S. T. XXXVII. 301). Jvfr. Friis: Efterr. om Casper Herbach, Kjbh. Amts Avis 1877, 40—42. Portrætter af begge (malede af C. v. Mander) findes paa Frederiksborg Nationalmuseum. (Minist. Tid. 1887 B. 101).

⁶⁾ Peder Bülcke (f. i Soltvedel i Brandenbg. ^{29/5} 1605, † ^{30/10} 1671), Dr. med., . kgl. dsk. Livmed. 1648, Præs. i Kjbh. 1667. * ²⁾ Margrethe Franck (Dt. af Johan F., Borgermester i Wilster og Margrethe Thombs); † ^{26/4} 1663. (Prog. funebre). Om hans 3dje Hustru jvfr. ^{15/8} 1695. Ingerslev: Dnmk.s Læger 502.

⁷⁾ Evert Funch, Vinhdrl., Medl. af de 32 Mds. Rd. 1659. Kj. Dipl. I—II. Reg. Jvfr. ^{5/6} 1693.

- Apr. 22. Adam Friederich Werner.¹⁾ Ab. — K. —
 May 23. Hans Heitmann seine Fr.²⁾ K. — A. G.
 Aug. 15. Albert Hein.³⁾ Ab. — K. G. — A. G.
 Septb. 22. Peter Kalthof, Ober Zeugmeister.⁴⁾ K. G. — Weiln er
 der Kirche 3000 Thaler legiret, frey.
 Nov. 11. David Lindemann.⁵⁾ C. — A. g.
 20. Marike Heinrich Kohlersz.⁶⁾ K. A. g.
 „ Michael Röpke.⁷⁾ Ab. frey.
 „ Heinrich Hesse, General Auditeur in Norwegen. K.
 G. — Ab. D. g. G.

1673.

- Jan. 18. Paul Forster.⁸⁾ Ab. — C. — D. m. G.
 Feb. 19. Christian David von Düring. Ab. — C. — D. m. G.
 Mart. 29. Catharina Sehl Alexander Lefrentzes.⁹⁾ K. — Ab.
 — D. g. G.
 Apr. 29. Jürgen Liebendahls Ehfrau.¹⁰⁾ K. — A. G.

¹⁾ Kgl. dansk Notarius publ., kgl. Hofpoet (aarl. Besolding af 300 Rd.).
 * ¹⁾ 1659 med Enken efter kgl. Barber Marcus Schmiden Catharina Glesserin. (Sj. Reg. 24, 384). Deres Testam. findes Sj. Reg. 26, 137. (Stolpe: Dagspressen i Dnm. II. 25. Resen: Inscr. 222.).

²⁾ Hans Heitmann og Hustru Anna Reinholtz Test. i Sj. Reg. 27, 504.

³⁾ Albert Hein, kgl. Stempelpapirforvalter. (Udn. ¹⁹/₈ 1665. Sj. Tegn. XXXVI, 338. Dir. for ost- og vestindisk Komp. * ²³/₄ 1662 Magdalene Klingenberg. (Till. til at vies en Torsdag. Sj. Tegn. XXXVII. 338). Søn: Dr. jur. Albert H., jvfr. ²⁸/₁₀ 1691. (Worms Lex. I. 416).

⁴⁾ Jvfr. Werlauff: Antegn. til Holberg, 287. Kjbhvns. Dipl. I—III. Reg.

⁵⁾ Kgl. Drabant (fra Demmin i Pommern). * ¹⁾ Anna Schütze. (Test. i Sj. Reg. 27, 160), jvfr. ¹⁸/₈ 1668. * ²⁾ 1668 (if. Frue Kirkes gamle Bog) Karen Hansdatter. (Test. i Sj. Reg. 28, 126).

⁶⁾ Maria Abrahams, Enke efter Gert Hökel, fra Leyde i Holsten. * 1661 kgl. Møntmester Henrik Køhler fra Goslar (Best. af ¹⁰/₈ 1651. Sj. Reg. 23, 60). Till. til Hjemmevielse ³¹/₇ 1661 (Sj. Reg. 25, 173). Deres Testam. Sj. Reg. 25, 528.

⁷⁾ Michel Röpke, Bagermester, førte Borgerne fra Klædekvarteret under Stormen paa Kjbhvn. 1669. (Dr. O. Nielsen: Kjbhvns. Beskrivelse, II. 334).

⁸⁾ Paul Forster, Possementmager, førte Borgerne fra Øster Kvarter i Stormen paa Kjbhvn. (Dr. O. Nielsen: Kjbhvns. Beskr. II. 334).

⁹⁾ Jvfr. ¹⁸/₈ 1671.

¹⁰⁾ Jørgen Liebenthal, Bager (fra Sternhagen i Brandenbg.) og Hustru Elisabeth Andersdt. Lauvs Test. Sj. Reg. 28, 472. Jvfr. ¹⁴/₉ 1691. — Han ægtede 1673 Decbr. Anna Jochim Dorens. (Sj. Reg. 29, 234).

- May 28. Lorentz Wietzen. K. — A. G. — D. g. L.
 Juny 22. Anna, Hans Röpstorffs Fr.¹⁾ K. — D. g. G. — D. g. L.
 Aug. 23. Herr Heinrich von Stöckens Kd. K. G. — Ab. — D. g. G.
 Sept. 28. Hr. Heinrich von Stöckens Fr.²⁾ K. G. — Ab.
 „ Sehl. M. Hieronimus Bueck,³⁾ K. in das Priester Begr.
 „ Jürgen Hörning, Schwertfeger. A. G. — K.
 Dec. 4. Abraham Lehns Fr.⁴⁾ K. — A. G. — D. g. G.
 16. Hr. Stahthalter von Gabel.⁵⁾ K. — Ab. — D. g. G.

1674.

- Feb. 10. Marcus Gläde, seine Liebste.⁶⁾ C. Ab. — D. m. G.
 D. gr. L.
 „ Magnus Kuhmann, Notarius.⁷⁾ C. — Ab. — D. m. G.
 Apr. 6. Ober Kammerherr von Osten, sein Sehl. Ehe Liebste.⁸⁾
 K. G. — A. G.
 23. Sehl. Magnus Kuhmanns Wittwe. C. Ab. D. m. G.
 May. 31. Hansz Mahrs, sein Fr. K. — Ab.

¹⁾ Anna Pieters Martelaw. * Hans Roepstorff. (Fik Best. som kgl. Hofbundtmager ²⁰/₁₀ 1654. Sj. Reg. 23, 569). Deres Testam. Sj. Reg. 26, 206.

²⁾ Anna Cathrine v. Felden (Dt. af Dr. Ernst v. F. i Colmar). * 1660 Henrik v. Stöcken, Overrentemester, Gehejmerraad (f. ⁸/₃ 1631, † ⁴/₇ 1681). (Prog. funebre. Lengnicks Stmt. v. Stöcken. Bircherods Dagb. 209. Nyt hist. Tidsskr. 273).

³⁾ Hieronymus Buek (f. i Lübeck ¹⁸/₃ 1630, † ¹¹/₃ 1673), Sgpr. v. St. Petri K. 1652. (Chr. Brämer: Freystätte der Sünder od Leichpred. üb. Hier. Buek. Hafn. 1674).

⁴⁾ Karen Hesselberg (f. ²⁸/₆ 1647, † ²¹/₁₁ 1673). * Abraham Lehn, Vinhdlr. Dir. for ostind. Komp. (Jvfr. ⁷/₈ 1709).

⁵⁾ Christoffer v. Gabel (f. ⁶/₁ 1617, † ¹⁸/₁₀ 1673), Kammersekretær hos Kong Frederik III, Rentemester, Statholder i Kjøbhvn. (Bruun: Gunde Rosenkrantz 110—30).

⁶⁾ Jvfr. ⁹/₁₂ 1711. Kobberstikkeren Albert Halveg er ikke begravet i St. Petri Kirke. (F. R. Friis: Sml. til dsk. Kunst- og Bygn. Hist. 157).

⁷⁾ Magnus Kuhman, kgl. dsk. Notar ²⁰/₁ 1673. (Sj. Reg. 29, 194), kgl. Mynsterskriver. (Sj. Reg. 25, 422). Forvalter paa Hørsholm.

⁸⁾ Augusta Maria Elisabeth v. Winterfeld, * Christian Günther v. d. Osten, blev ²²/₂ 1666 Kammerjkr., senere Overkammerherre hos Prins Jørgen. (Sj. Reg. 26, 176), † ¹³/₁₀ 1677. — (Der Himmelbürger Glückseligkeit od. Leichpr. üb. A. E. v. Osten af Chr. Brämer 1675. Bruun: G. Rosenkrantz, 140).

- Juny 1. Herr Mag. Gerlach Siassius, sein Bruder. K.¹⁾ Ab.
 Aug. 26. Hansz Mahrs²⁾ Ab. — K. — D. g. G.
 Oct. 13. Sehl. Johann Lehn Junior³⁾ K. in dessen Vaters Bgr.
 Ab. — D. g. G. — D. g. L.
 20. Ihr. Kgl. M. Königin, Kammer Märgen Josina Sibilla
 von der Hachs. K. G. — Ab. — D. g. G. — D. g. L.
 Nov. 5. Claus Witt, C. in Ditmer Böffke sein Bgr. Ab. —
 D. m. G.

1675.

- Feb. 7. Matthias Freude sein Fr.⁴⁾ K. G. — Ab. — D. g. G.
 23. Jürgen Baumann.⁵⁾ K. — A. G.
 Mart. 28. Margaretha Poggenbergs.⁶⁾ K. G — Ab. — D. g. G.
 Apr. 7. Hr. Albert Itzens Fr.⁷⁾ K. — Ab. — D. g. G.
 14. Emanuel Schäffer, Stadts Musicant. K. — A. G. —
 D. gr. L.
 Juny 24. Barthold Weisz. K. — Ab. — D. g. G. — 2 Paar gr. L.
 Aug. 1. Rosina Elisabeth von Bülaen, ein armē Adeliche
 Fr. Ab.
 4. Heinrich Brüggmann. C., — in sein eigen Grab. A. G.
 Sept. 10. Sehl. Hr. Mag. Gerlach Siassius nebst deszen Sehl.
 Ehfrau⁸⁾ beyde Entselten Cörper. K. Priester
 Bgr. frey.

¹⁾ Jvfr. ¹⁰/₉ 1675.

²⁾ Hans Mars, Hofglarmester, Medlem af de 32 Md.s Rd. Kjbhvns. Dipl. L. 701, 10.

³⁾ Søn af Johan Lehn d. sø. og Sara v. Dickelen; fik Bev. paa Vinhandel i Helsingør ⁸/₆ 1662. Sj. Reg. 25, 301.

⁴⁾ Mathias Freude, Ejer af et Skarlagensfarveri. * Cathrina Henning Zacken holts. Sj. Reg. 29, 421. Kjbhvns. Dipl. Reg.

⁵⁾ Klejnsmed Jørgen Baumann og Hustru Elisabeth Zanders Test. Sj. Reg. 26, 390.

⁶⁾ Jvfr. ⁷/₄ 1679.

⁷⁾ Anna Jänigken (Dt. af Goske J. paa Gottorp). * ²⁴/₁ 1643 Albert Itzen til Irup. Jvfr. ¹¹/₆ 1679.

⁸⁾ Gerlach (Hilarius) Siassius, f. ¹⁹/₁₀ 1631 i Geltzwardein i Oldenburg, † ⁹/₆ 1675, Hofpræst hos Dr. Sophia Amalia 1670—73. Sgpr. v. St. Petri K. 1673. * Margrethe Hodders (Dt. af Alverich H. og Adelheid Burggraf). (Prøgr. funebre o. a. St.).

- Sept. 14. Jürgen Biermann, Kupfferschmied in Dan. Wegeners Bg. D. g. G.
 . 16. Anna Margaretha Scheelen. Ein verarmte Edelfrau. Kh.
 Nov. 14. Magdalena von Bühlauen. Ein Arme Adeliche Fr. Ktg.

1676.

- Jan. 9. Johann Adolff Soldwedel, Scharff Richter. Kh. — A. G. — D. g. L.
 10. Christian Wieborgs Stadt Vogt.¹⁾ K. in Lorentz Wietzens Bgr. Ab. — D. g. G.
 Feb. 16. Johann Friedrich Schade²⁾ C. — A. G. — D. g. L.
 25. Christan Cassubens Ehfr.³⁾ K. — A. G. — D. g. L.
 28. Emanuel Meszling. Kh. — A. G.
 Mart. 17. Ihro Kgl. Mayst. Hoff. Jungfer Devitzen. K. G. — D. g. G. — Ab.
 Apr. 14. Johann Melcher Røthling.⁴⁾ K. G. — Ab. — D. g. G.
 Juny. 13. Peter Rabenstorff. K. — D. g. G. — 2 Paar Lichter.
 17. Oberst von Dieck. C. — Ab. — D. m. G.
 July 15. Ihro Sehl. Excell. Hr. Johann Adolff Kielmanns Eck.⁵⁾ K. G. — Ab. — D. g. G.
 Oct. 10. Philip Rudolf Hartmann. K. G. — Ab. D. g. G.
 15. Jürgen Helmerhass. C. — A. G.

¹⁾ Christian Viborg fik $\frac{28}{5}$ 1672 Best. som Byfoged i Kjbhvn. (Sj. Reg. 28, 651).

²⁾ Søn af Ove Skade til Kjerbygaard, Kronprins Christians (V) Hofmester, og Augusta Maria Marschalch. (Marm. danica II. 197. Bevill. at Ove Skades Børn (Sophia Amalie, Juditha, Cathrine og Joh. Fredr. S.) maa være deres egen Værg. (Sj. Reg. 27, 376).

³⁾ Anna Ziemers (f. i Parchim $\frac{5}{1}$ 1620, † $\frac{19}{12}$ 1676). * 1648 $\frac{14}{5}$ Christian Cassuben, Boghandler. Jvfr. $\frac{10}{2}$ 1693. Hun var en Datter af Jochim Z. „Fürstl. Freybecker“ i Parchim og Margr. Mowia. (Ligpræd. o. Anna Ziemers af Chr. Bræmer. Det kgl. Bibl.)

⁴⁾ Johan Melchior Røthling. Udn. $\frac{21}{11}$ 1658 til Agent i Danzig, senere Ass. og Sekr. i Commercecoll., Kronprins Christians Sekretær. (Sj. Reg. 24, 296, Sj. Tegn. XXXVII. 220). Hans Sønner, Christian Georg og Frederik, fik $\frac{15}{5}$ 1677 Till. at gaa i Sorø Skole. (Sj. Tegn. XLI. 396).

⁵⁾ Johan Adolf Friherre Kielmann v. Kielmansegge, f. i Itzehoe 1612, † i Fængsel i Kjøbenh. $\frac{8}{7}$ 1676, hertugelig gottorpsk Gesandt. (Marm. dan. II. 13. Bircherods Dagb. 176. Hofman: Dske. Adelsmænd. Vaupell: Rigskansler Grev Griffenfeldt, passim. etc.)

- Oct. 20. Josias Schütz, Uhrmacher. K. — A. G.
 Nov. 29. Jürgen Zirtzaus Fr.¹⁾ K. — A. G.
 Dec. 12. Johann Adolff Ernst.²⁾ K. — A. G. — D. g. L.
 19. Sehl. General Carol Arenstorff.³⁾ K. G. — Ab. — D. g. G.

1677.

- Jan. 5. Jungfer Costgen von Adel aus Mecklenburg. C.
 10. Dirich Molterpass K.⁴⁾ A. G.
 „ Peter Jord.⁵⁾ C. in Andreas Söbötters Bgr.
 18. Peter Schönfeldt.⁶⁾ K. — A. G.
 26. Matthias Pahling.⁷⁾ K. — A. G.
 Febr. 17. Doct. Matthias Stolterfusz.⁸⁾ K. G. — Ab. — D. g. G.
 22. Obrist Ahlefeldt.⁹⁾ K. G. — Ab. — D. g. G.
 28. Andreas Kellinghusens Ehfrau.¹⁰⁾ K. — A. G.
 Mart. 1. Mag. Brämers Ehfrau,¹¹⁾ ins Priester Bgr. A. G.

¹⁾ Jvfr. ²⁸/₁₀ 1683.

²⁾ Kjøbm., Medl. af de 32 Md.s Rd., af en indvandret nürnbergsk Patricierslægt. (Pers. Tidsskr. I. 283). * Helene Sophie Merker. (Till. til Hjemmevielse ²⁷/₉ 1660. Sj. Reg. 24, 660).

³⁾ Carl v. Arenstorff, General (f. 1625, † ¹⁰/₁₂ 1676). Liget blev senere flyttet til Slesvig Domkirke. (Biogr. Lex. I. 318. Personalial. A. Geh. Ark.).

⁴⁾ Didrik Multerpass d. y., Kjøbm. * Nille Stieffken (f. o. 1647, † 1741, 94 A. gl.). (Till. til Hjemmevielse ¹⁴/₅ 1670. Sj. Reg. 28, 46). Hun ægtede senere Ulrik Suntum.

⁵⁾ Kgl. Sølvpop. * 1674 Sophia Amalie Søbøtke. (Sj. Reg. 29, 414, ¹⁹/₁₀ 74).

⁶⁾ Peder Schønfeldt, Kandestøber, og Anna Kohlens Test. (Sj. Reg. 39, 369).

⁷⁾ Kgl. Skomager. * 1659 Anna v. der Linden. (Sj. Tegn. XLI. 117. Sj. Reg. 24, 369).

⁸⁾ Matthias Stolterfoht (f. i Lübeck ¹⁸/₉ 1636, † ⁴/₁ 1677, Dr. jur., Ass. i den slesv. holst. Landret, Sekretær ved det hanseatiske Kontor i Bergen. (Møller: Cimbria litt. Worms Lex.).

⁹⁾ Bendix v. Ahlefeldt, Oberst (til Nienhof), * Elisabeth Hedeveg v. Thienen. (Extr. af maanedl. Rel. Gl. kgl. Saml. 4to, 2986). B. v. A., Kaptein i d. kgl. Livgarde t. F., erklæres ifølge kgl. Skrivelse af ⁷/₅ 1667 for „Egte og Adel Kone barn“ af Frederik v. Ahlefeldt og ægteviede Hustru, Hedeveg Roepstorff. (Sj. Reg. 26, 343). Saaret ved Erobringen af Christiansstad ¹⁵/₈ 1676, † ²⁸/₁₂ s. A. (Voss Excerpter i Sml. Generalial. Geh. Ark.)

¹⁰⁾ Andreas Kellinghusen, Confiturer, Medl. af de 32 Md.s Rd. Ifølge en Optegn. i St. Petri Kirkeark. f. ³/₁ 1635, † ¹⁴/₁ 1719. Stmt. ved Lengnick; Pers. Tidssk. II. 329.

¹¹⁾ Ursula Cathrine Lindemann (Dt. af Dr. theol. Thomas L., Sgpr. v. St. K. * ¹) Capellan Johannes Tarnov, † 1661. * ²) Mag. Chr. Bræmer, Sgpr. v. St. Petri K. Se Stmt. u. 1671. Wibergs Præstehist. II. 181).

- Mart. 19. Rudolff Boldewin¹⁾ sein Fr., in Simon Cronenburgs Grab. C. — A. G.
23. Henrich Wilde. C. — A. G.
- April 3. Barthold Bischoff.²⁾ K. — A. G.
18. Johann Heinrich Ernst,³⁾ in dessen Sehl. Vaters Grab. K. — Ab. — D. g. G.
20. Nicolay Boys Ehfrau. K.⁴⁾ — A. G.
- May 19. Henrich Dittmers.⁵⁾ C. — Ab. — D. m. G.
- Juny 10. Sehl. Mag. Pfeiffius Wittwe.⁶⁾ K. in das Priester Begr. frey.
22. Frau Doct. Lindemanns⁷⁾ Ihre Tochter, K. in das Priester Begr. frey.
- July 3. Nicolai Rentz.⁸⁾ K. — D. g. G. — Ab.
16. Henrich Wiegmann.⁹⁾ C. — A. G.
27. Sehl. Peter Schönfelds Ehfrau.¹⁰⁾ K. — A. G.

¹⁾ Rudolf Boldewien, kgl. Bundtmager. Kjbhvns. Dipl. III. 675.

²⁾ Barthold Henrik Bischoff, Kjbmd. * 1666 Christine Mars. (Sj. Tegn. XXXVII. 688). Deres Test. Sj. Reg. 30, 369.

³⁾ Søn af Johan Adolf Ernst, † 1676, Broder til Politimester Johan Bertram Ernst. (Se ovenfor).

⁴⁾ Christina Duwenfelt. * Nicolaus Boye, Barts kjær for Søetaten (D. ²⁸/₁₀ 1674. (Sj. Reg. 29, 426. Overchirurg ved Holmen; (1680) nød Hofbetjents Rettigheder (Sj. Reg. 30, 182), Medl. af de 32 Md.s Rd., † 1690. Deres Test. Sj. Reg. 25, 527. (Ingerslev: Danmarks Læger. Kjbhvns. Dipl. III. 771, 73. VII. 75. Strunck: Portræt-Katalog.)

⁵⁾ Henrik Ditmar, kgl. Kontrafejer. (Weilbach: Kunstnerlex. 134).

⁶⁾ Gjertrud Lund (Dt. af Raadm. Oluf L. i Nykjøbing paa F.). * ¹⁶/₅ 1652 Mag. Daniel Pfeiff (f. ¹³/₇ 1618 i Stettin, † ¹⁸/₈ 1662), Sgpr. v. St. Petri K. Buck: Leichpred. ū. M. Dan. Pfeiffium. Hafn. 1664. Pers. Tidsskr. IV, 243.

⁷⁾ Cathrine Quistorph (Dt. af Dr. jur. Q. i Rostock). * Dr. theol. Thomas Lindemann (f. i Rostock ²⁷/₅ 1609, † ²⁰/₉ 54), Sgpr. til St. Petri K. (Prog. funebre. Lengnick Stmt.). Hun døde if. Optegn. i St. Petri Kirkeark. ¹⁷/₉ 1685.

⁸⁾ Nicolaus Rentz, Farver, Borgerkaptejn, førte Borgerne fra Vester Kvarter under Stormen paa Kjbh. 1659, hædredes af Kongen med en Æreskjæde og Med. af Guld. Hans Optegn. om Belejringen i Ny dsk. Mag. III, 56. Han ægtede 1659 Anna Christoffer Beyers Enke (Sj. Reg. 24, 500). Dr. O. Nielsen: Kjbhvns. Beskr. II. 333.

⁹⁾ Remsnider; Kjbh. Dipl. I. 753.. II. 829. Sj. Tegn. XXXIX. 565.

¹⁰⁾ Se Anm. til ¹⁸/₁ 1677. Gift 1. Gang med Vilhelm Kloumand. (Sj. Reg. 27, 215.)

- Aug. 30. Capitain Anthon Günter Muhl.¹⁾ C. D. m G.
- Sept. 2. Matthias Alsing, I. K. Mayst. Trabantenführer sein Ehfrau. Kh. — A. G.
6. Oberst Lieutenant Robbert Colnets Ehfrau.²⁾ K.
10. Johannes Kirchhoffs Ehfrau³⁾ K. In Andreas Kellinghusens Begr. Ab. — D. g. G.
25. Johannes Schröder, Organist,⁴⁾ K., in Claus v. Damms Begr. frey.
- Oct. 1. Hans Morgener.⁵⁾ K., in sein eigen Grab. D. g. G.
3. Abraham Lehns Fr.⁶⁾ K., in sein Vaters Begr. A. G.
9. Ihre K. M. Frau Mutter Hat dero Sehl. Frau Hoffmeisterinn Catharina Hedevig von Podewels⁷⁾ Ab. K. G., beysetzen lassen. D. g. G.
26. Daniel Kellinghusen,⁸⁾ in Claus v. Damms Bgr. A. G.
29. Matthias Wessels Fr.⁹⁾ K., in Johan Lehns Begr. Ab. — D. g. G.
31. David Dieterich von Haaren, Fenrich. K. G. — Ab. D. g. G.
- Nov. 17. Sehl. Assessor Friederich Wulff.¹⁰⁾ K., in Wulff Petersens Bgr. D. g. G.

¹⁾ Till. at hjemmevies for Kapt. Anton Günther Maull og Lucia Jacobsen Wilster ²⁶/₇ 74. Sj. Reg. 29, 353.

²⁾ Jvfr. ¹⁹/₉ 94, † 1667. (Pers. Tidsskr. I. 223).

³⁾ Mette Harder, g. m. Apotheker Johan Kirchhof. Jvfr. ¹¹/₁ 1693.

⁴⁾ Organist ved St. Petri K., g. m. Magdalena v. Dam, Dt. af kgl. Klokkestøber Claus v. D.

⁵⁾ Kobbersmed. (Sj. Reg. 26, 412).

⁶⁾ Margrethe Søbøtker. * 1675 Abraham Lehn. (Anden Hustru). Till. til Hjemmevielse i Sj. Reg. 29, 558. Jvfr. ⁷/₉ 1709.

⁷⁾ Dt. af Gregers Ahlefeldt til Søgaard, ægtede 1644 Dionysius v. Podewells, † 1647, Christian IV's Gehejmerraad og Overhofmarsk. hos den udvalgte Prins. (Resen: Inscr. 227. Benzons Stmt.).

⁸⁾ Confiturer, Fader til Andreas Kellinghusen (se ovenfor). * 1659 Catharina v. Dam (Dt. af kgl. Klokkestøber Claus v. Dam). Hun bisattes ²⁸/₂ 1695. (Lengnicks Stmt. Kjbhs. Dipl. I. 744. II. 821).

⁹⁾ Sibylle Lehn (Dt. af Johan Lehn d. æ.). * ¹) Vinhandler Johan Enskirck, † 1662 (Deres Test. Sj. Reg. 25, 350). * ²) 1664 Matthias Wessel (v. Wessen), Vinhdlr., Medl. af de 32 Mds. Rd. (Sj. Teg. XXXVII. 91. Kjbhs. Dipl. III. 765).

¹⁰⁾ Fredrik Wulff, „højælær fra Strassburg“, Forvalter i det tyske Canc. (¹¹/₉ 1660.

Dec. 31. Benedix Grothschillings Fr.¹⁾ Ktg. — Ab. — D.
m. G.

1678.

Jan. 8. Samuel Heuer.²⁾ K. G. — A. G.
21. Christopher Brückeners Fr.³⁾ Kh. — A. G.
28. Gottfried Krüger⁴⁾ Müntzmeisters Ehfrau. K. G.
D. g. G.
Febr. 23. David Schwartz. C. A. G.
Mart. 15. Lorentz Tuxsens Ehfrau,⁵⁾ K. in sein eigen Grab. A. G.
May. 17. Albert Bernhorst,⁶⁾ K. in Magd. sehl. Albert Heinz
Bgr. D. g. G.
Juny 26. Catharina Henrich Wildes.⁷⁾ C. — A. G.
Aug. 7. Henrich Schupps Schwester Sohn, Henrich Nörcke.⁸⁾
K. — D. g. G.

Sj. Tegn. XXXVI. 716). Udn. $\frac{3}{4}$ 1676 til Ass. og Gehejmearkivar. (Sj. Tegn. XLI. 216). Ægtede 1659 Anna Margrethe Ellerin (Sj. Reg. 24, 500). A. D. Jørgensen: De dske Rigsarkiver (Reg.). Vaupell: Griffenfeldt.

¹⁾ Bendix Grothschilling d. æ., Kunstdrejer, oprettede Kunstkammeret 1680, † Marts 1690. (Weilbach: Kunstnerlex. II. 88, 152—57, 163. Lengnicks Stmt.).

²⁾ Samuel Højer, Prins Jørgens Mundskjænk. * ¹⁾ Anna Pedersdatter Brandt (Deres Test. Sj. Reg. 27, 470). * ²⁾ Maria Dinesdatter (Deres Test. Sj. Reg. 30, 474).

³⁾ Over hendes Ægtefælle findes en Mindesten i St. Petri Kirkes Kapel med følgende Indskrift: „Christoph Brückner, Konigl: Maytz: Wohlbestalter Zimmer Meister und wohl Meritirter Brandt Capitein in dieser Konigl: Residentz Stadt Copenhagen, so geböhren in Sangerhausen bey Eisleben Ao. 1640 D: 11 Sept: und gestorben 1701 D: 2 Augusti.“ Lengnicks Stmt. Fra Slægten Brückner (Sangerhausen) nedstammer den danske Familie Brøchner.

⁴⁾ Gotfred Krüger, kgl. Møntmester, † 1680, 54 A. gl., begr. i Holmens Kirke.

⁵⁾ Christine Justsen (Jostens). * ¹⁾ Claus Krøger, f. 1620, † $\frac{28}{12}$ 1654, Dronning Sophia Amalies Kammertjener. (Resen: Inscr. 228. Joh. Bræmer: Geistl. Läufer od. Leichpr. üb. Clausz Krøgern. Hafn. 1654). * ²⁾ Lorentz Tuxen, Ridefoged paa Hørsholm, død som Hofkammerer og Vicepræs. i Hofretten. Jvfr. $\frac{22}{8}$ 1682.

⁶⁾ Kjbm. paa „Fortunen“. * Christine Lindemann (Dt. af Dr. theol. Thomas L.), f. 1647, † 1706. (Lengnicks Stmt.).

⁷⁾ Jvfr. $\frac{23}{8}$ 1677.

⁸⁾ Vistnok Svoger, ikke Søstersøn til Henrik Schupp (f. i Lübeck 1634, †

- Aug. 17. Margaretha Sehl. Henrich Wiegmanns.¹⁾ C. — A. G.
 Nov. 12. Catharina Sehl. Daniel Kellinghusens T. K. — A. G.
 23. Fabian Gustmeyers I. K. M., gewes. Secretarius, K.
 beym Thurm.

1679.

- Jan. 16. Obrister Balthasar von Wulffgen. K. G. — Ab. —
 D. g. G.
 Febr. 15. Matthias Alsing, Trabantenführer. K. — Ab. — Gl.
 Geld frey, weil ein Königsbrieff gehat.
 Mart. 22. Hans Georg Hartmann. K. G. — Ab. — D. g. G.
 Apr. 7. Friderich Poggenberg Zollner.²⁾ K. G. — Ab. —
 D. g. G.
 20. Peter Matzen, Renteschreiber, sein Fr.³⁾ K. G. — A. G.
 21. Hermann von der Heyde. Kh. — A. G.
 May 11. Albert Itzen.⁴⁾ K. — Ab. — D. g. G.
 Juny 15. Henning Ermandingers Perlstickers Ehfrau.⁵⁾ K. — A. G.
 23. Jürgen Herwig. Kh. — A. G.
 July 5. Christoffer Herffort, Senior.⁶⁾ K. G. — A. G.
 12. Johannes Sauer, Prediger aus Schonen. C. — D. m. G.
 Aug. 5. Johann Ahlstein. K. — A. G.
 13. Catharina Adam Werners.⁷⁾ K. — Ab. — D. g. G.

1690), Dir. for ostindisk Komp. — Han er Fader til Hans Henrik Nørck, (Jvfr. $\frac{28}{8}$ 1694), Johanne Nørck. (Jvfr. $\frac{11}{5}$ 1709) og Christian Schupp, Raadmd. (Jvfr. $\frac{3}{7}$ 1713).

¹⁾ Jvfr. $\frac{18}{7}$ 1677.

²⁾ Frederik Poggenberg (f. $\frac{29}{3}$ 1639 i Bremervørde, † $\frac{28}{3}$ 1679), kgl. Tolder i Kjbvn., g. ¹⁾ 1664 Anna Maria Roland fra Hamborg, (Till. til Hjemmevielse. Sj. Tegn. XXXVII. 183. $\frac{25}{12}$ 1679), bisat $\frac{28}{1}$ 1668. (Test. Sj. Reg. 27, 2), g. ²⁾ $\frac{21}{8}$ 1669 Helene Hagen (Dt. af Kjbm. Joh. Hagen i Kjbh. og Margrethe Bads kjær. (Sj. Reg. 21, 460. — Univ. Ligprogram).

³⁾ Cathrine Ottmar Elgers, Enke efter Melchior Ziegler (St. Petri Kirkes Ligprotok.) Sj. Reg. 26, 19.

⁴⁾ Albert Itzen til Irup, døde $\frac{30}{4}$ 1679 (Kirkeældste i 42 Aar). Kj. Dipl. III. 108. Hans Test. Sj. Reg. 30, 800.

⁵⁾ Jvfr. $\frac{24}{11}$ 1692.

⁶⁾ Christoffer Herfort d. æ., Apotheker. Ingerslev: Dnmrks Læger II. 117. I. 432, 573. Test. Sj. Reg. 25, 414.

⁷⁾ Jvfr. $\frac{22}{4}$ 1672. Cathrine Glesserin (Gläserin), g. ¹⁾ 1650 Marcus Schmiden,

- Oct. 8. Jürgen Zirtzau seine Fr. K. — A. G.
 Dec. 19. Stallmeister Pessel von dem Reichs Cantzler Ahlfeld. C.
 „ Michael Zachæi, Cantor an der Kirche,¹⁾ Ehfrau.
 C., frey.
 31. Jochim Kurtz. K. — A. G.

1680.

- Jan. 14. Hedewig Sehl. Molckens Wittwe.²⁾ K. — A. G. —
 D. g. L.
 Feb. 7. Carl von Mander Sehl. Wittwe.³⁾ K. — Ab. —
 D. g. G.
 Mart. 8. Dorothea Cassuben Ihr Mann, Corfitz Lufft,⁴⁾ in
 ihr Vatters Bgr. Ab. Annoch ihr kleines Kd. D. g. G.
 April 5. Jochim Friedehold. K. — A. G.
 May 6. Doctor Simon Pauli.⁵⁾ — K. — A. G.
 13. Casper Ahnmüller.⁶⁾ C. — A. G.
 Juny 3. Hans Heitmann, Beckenschläger. K. — A. G.
 22. Lieutenant Gerstörff, von der Leib Guardie. K. —
 A. G.⁷⁾
 Oct. 27. Hans Wiedewelt, ein Mäurer Gesell, sein Fr. Ab.⁸⁾

kgl. Livbarberer, f. 1617, † 1657, g. ²⁾ 1659 Adam Frederik Werner, kgl.
 Notar og Hofpoet, † 1672. Resen: Inscript. hafn. 222.

¹⁾ Michael Zachæus, Kantor ved St. Petri K., † ¹²⁾/₁₀ 1698 „efter 42 Aars tro
 Tjeneste“. (Optegn. i Kirkeark.).

²⁾ Helvig Petri (Peters), Boghdlr. Jochum Moltkens († ⁶⁾/₁ 1664) 2den Hustru
 (Stolpe: Dagspressen i Danmark I. 161).

³⁾ Jvfr. ⁹⁾/₄ 1670. (Danske Sml. 2. R. I. 363—64).

⁴⁾ Corfitz Lufft, kgl. og Univ. Bogtrykker, ægtede 1678 Dorothea Cassuben
 (Dt. af Boghlr. Christian C. Jvfr. 1718. (Stolpe: Dagspressen i D. II.
 208—9, 224).

⁵⁾ F. i Rostock ⁹⁾/₄ 1603, † ²³⁾/₄ 1680, Dr. med. 1630, Prof. i Anatomi og
 Botanik 1639, Hof- og Livmedikus 1656. (Chr. Bræmer: Redl. Christe od
 Leichpr. üb. D. Simon Paulli. Pløn 1680).

⁶⁾ Jvfr. H. Rørdam: De dske Studenters Deltagelse i Kjøbhvns Forsvar S. 157.

⁷⁾ „Wegen des Sehl. Lieut. Gerstorff Fahren in der Kirche aufzuhängen
 10 Rthlr.“

⁸⁾ „Weil nicht viel Mittel übrig für die Gl. entrichtet. 3 Mk. 4 Sch.“ — Maria
 Marcussen. * 1674 Hans Wiedewelt (f. i Schleitz i Meissen 1646, † 1730),
 Murmester. Jvfr. Dr. Meier: Efterr. o. Joh. Wiedewelt (Architektens
 Sønnesøn), hvor hun paa Stmt. angives at være død Maj 1674.

- Nov. 2. Christian Nerger sein Fr. Kh. — Ab. Die kleinsten Gl.¹⁾
 22. Mag. Isernberg. K. G. — A. G.²⁾

1681.

- Feb. 16. Henrich Meincke, Amts Verwalter zu Friederichsburg.³⁾ K., in Lorentz Tuxens Bgr. Ab. — A. G.
 Mart. 22. Poul Döncke.⁴⁾ K. — Ab. — D. g. G.
 April. 22. Oberst Fleischer.⁵⁾ K. G. — D. g. G.
 May 5. Baltzer Arend, Proviant Verwalter. K. — Ab. — D. g. G.
 Aug. 11. Dorothea Brämerin.⁶⁾ K. — A. G.
 Nov. 17. Lorentz Kreyer hat Lambert von Wessendunck in der K. begraben lassen. Ab. — D. g. G.
 27. Margaretha Jost Stapels.⁷⁾ K. — A. G.
 „ Matthias Kalthoff.⁸⁾ Ktg. — A. G.

1682.

- Jan. 3. Johann Bielfeld, des Blinden Dischers Fr.⁹⁾ Kh.
 Feb. 7. Gundel Fosbein sein Fr.¹⁰⁾ K. Ab. — D. g. G.
 Mart. 22. Lorentz Tuxen.¹¹⁾ K. Ab. — D. g. G.

¹⁾ Jvfr. ²⁰/₁₂ 1708.

²⁾ Albert Balthasar Isernberg, Søn af Kjbm. Herman Isernberg og Elisabeth Klingenberg (f. ²⁸/₁₁ 1648 i Kjbh., † ¹¹/₁₁ 80). Prog. funebre. Mag d. ¹⁰/₆ 1675. Bircherods Dagbøger 157.

³⁾ Heinrich Meincke, Amtsforv. o. Frederiksborg og Kronborg Amt, Fiskemester o. Kjbhvns og ovenn. Amter. * Sophia Amalie Tuxen (Dt. af Lorentz T. og Christine Justsen). — Lor. Tuxens Skifte i Geh. Ark.

⁴⁾ Jvfr. ⁹/₇ 1708.

⁵⁾ Philip Fleischer, Oberst og Chef for det Fleischerske Dragonregiment 1676 — 78. (Vaupell: Den dske Hær II, 588).

⁶⁾ Dorothea Moth, Dt. af Mag. Johan M. i Flensborg. * Hofpræst Johannes Bræmer. Jvfr. Stmt. 1671.

⁷⁾ Jvfr. ²⁰/₅ 1723.

⁸⁾ Matthias Kalthoff, fik ⁷/₂ 1656 Bestall. som Bøssemager (Sj. Reg. 23, 745). Ægte de 1659 Anna Kercks (Sj. Reg. 24, 493). Hun bisattes ¹⁸/₉ 1694.

⁹⁾ Johan Bielefeldt, (f. i Oldenburg ²⁷/₁₀ 1635, † ²²/₁₁ 1704), Kunstsnedker. (F. R. Friis i Tidssk. for Kunstindustri 1887, 122).

¹⁰⁾ Gunder Vosbein, Ejer af Anneberggaard, Materialskriver paa Holmeu. Till. til Hjemmevielse m. Sophia Amalie Holst. Sj. Reg. 31, 582, ⁷/₆ 1682. (Lengnick Stmt.)

¹¹⁾ Lorentz Tuxen (f. ³¹/₈ 1618 i Angel, † 1682), Ridefoged paa de kgl. Godser

- Apr. 6. Christoffer Grosz seiner Frauen Mutter.¹⁾ Kh. — A. G.
 25. Catharina Doctor Lindemanns Ihr Tochter Sohn,
 Dirich Meyer. Ktg. — D. m. G.
 July 18. Matthias Freude.²⁾ K. — Ab. — D. g. G.
 Oct. 19. Peter Hauboldt.³⁾ K. G. — A. G.
 Nov. 8. Christoffer Hering.⁴⁾ C. — A. G.
 Dec. 26. Jürgen Biermann. K. — A. G.

1683.

- Jan. 10. Henrich Harder. K. — Ab. — D. g. G.
 18. Herr Geheim Rath Wibe, sein Sehl. Fr.⁵⁾ K. G. — Ab.
 „ Johann Ahlhusen. K. Ab.
 Mart. 17. Herr Hermann Weybergs seine⁶⁾ T. K. G. — A. G.
 Juny 7. Herr. Geheim Rath Wibe sein Kd.⁷⁾ K. G.

i Hirschholm ¹⁴/₉ 1651, død som Hofkammerer og Vicepræs. i Hofretten. Hans første Hustru er omtalt ovenfor. Efter hendes Død indgik han 1680 Ægteskab med Maria Momsen. Jvfr: Giessing Jubellærere II. 327—47. Christensen: Hørsholm 362—69. Nachrichten von L. T. und Christine Justsen (Ledreborgske Saml. 478). Lor. Tuxens Skifteakter i Geh. Ark. Foruden den ovennævnte Datter Sophia Amalie havde han Sønnen Christian Tuxen, f. 1660, levede 1708 som Borgmester i Bergen. (Hist. Tidsskr. III. 3, 671).

¹⁾ Jvfr. ¹¹/₁₀ 1693.

²⁾ Jvfr. ⁷/₂ 1675.

³⁾ Peder Haubolt, Kgl. og Univ. Boghdlr., f. i Rahlitz i Meissen, † ¹⁵/₁₀ 1682, g. m. Margrete Pauls fra Husum i Slesvig. Deres Test. Sj. Reg. 30/ 692. Jvfr. ¹⁰/₉ 1711. Bircherods Dagbøger 219. Stolpe: Dagspressen II. 113—14.

⁴⁾ Till. til Hjemmevielse for Christoffer Hering og Kirstine Andersdatter ¹⁷/₉ 1659. Sj. Reg. 24, 453.

⁵⁾ Margrethe Kathrine Reimer, f. ³⁰/₃ 1643, † ⁹/₁ 1683 (Dt. af Krigskommissær Heinrich R. og Anna Hannemann). * ²¹/₆ 1667 Michael Wibe, Gehejmeraad, Justitiarius (f. 1627, † 1690). Lassenius: Parentation üb. Fr. M. C. Hr. M. Wiebes. Hafn. 1684. Prog. funebre over begge. Geneal. biogr. Arkiv. 73—104.

⁶⁾ Sophia Charlotte Weiberg (Weigber), Dt. af Herman W., Christian V's Overkammertjener († 1685) og Anna Lorents († 1698). Joh. Lassenius: Leichsermon üb. S. C. Weigbers. Hafn. 1685. Lengnicks Stammt. Sj. Reg. 25, 236. ⁸/₁₀ 1661.

⁷⁾ Frederikke Wibe, Dt. af ovennævnte. Om hendes Død se: Breve fra Mich. Wibe til Vilh. Helt (Ny kgl. Saml. Fol. 1323). „Je fis enterrer hier ma fille Friderica qui mourut. Feu sa mere avoit predit quelque jours avant sa mort qu'elle la suivreroit bien tost. (Brev. dat. ⁹/₆ 1683).“

- Juny 20. Johannes Ulrich. K. — Ab. — D. g. G.
 Sept. 4. Michel Mentz. C. — A. G.
 Oct. 8. Doctor Hammerich.¹⁾ K. G. — A. G.
 Dec. 12. Jürgen Stielcke. K. — A. G.
 „ Johann Günther Weygber.²⁾ C. — A. G.
 18. Johann Ising sein Fr.³⁾ K. — A. G.
 28. Jürgen Zirtzau, Becker. Kh.

(Fortsættes.)

Spørgsmål og Svar.

Spørgsmaal.

11.

Kan der paavises nogen Slægtskabsforbindelse mellem den d. 20. Marts 1679 adlede Assessor *Friderich Mechlenborg* og den Capitain *Christian Frederik Mechlenburg*, der døde 10. Oct. 1729 som Capitainvagtimester paa Kronborg? Denne skal ifølge Familieoptegnelser være født 14. Juli 1677 i Byen Elsass i Schlesien.

Schøller,

Jægermester, Margaard pr. Odense.

12.

Der ønskes Oplysning om, hvorvidt Jægermester *Hans Bachmann* (1674—1745), der 1709 blev gift med Overførster paa Drendrupgaard Hans Arnold Jantzens Datter Anna Elisabeth Jantzen (begr. 30. Oct. 1710, 16 Aar gammel) og 1714 indgik andet Ægteskab med Kristine Margrethe Clasen (begr. 20. Dec. 1745, 60½ Aar gammel), er i Slægt med Forvalter *Hans Bachmann* paa Højrupgaard († 19. Dec. 1760), der 14. Oct.

¹⁾ Frederik Hammerich; f. 17/8 1628 i Altenburg, † Oct. 1683, Dr. med. i Leyden 1666. Dsk. Admiralitetsmed. 2/7 1667. (Sj. Tegn. XXXVIII, 117, Prog. funebre. Ingerslev: Danmarks Læger I. 524.

²⁾ Hofbager, Broder til ovennævnte Herman Weiberg (Weigber). Sj. Reg. 24, 252. Specialia. Gehark. V.

³⁾ Jvfr. 9/8 1706.

1740 ægtede Ellen Marie Scheel (jfr. N. R. Søkilde og Jørgensen, Hillerslev og Ø. Hæsing Sogne, S. 77; A. W. Scheel, Stamtavle over en Familie Scheel, S. 12; Personalia betræffende Fr. Bagger, S. 50).

I O. Nielsens „Malt Herred“, S. 12 og 124, omtales det, at Præsten i Føvling Jørgen Fogs Hustru Maren Bachmann er en Datter af ovennævnte Jægermester Bachmann, men dette er urigtigt. Hun er født i Skodborg 12. Aug. 1711 og hendes Fader hed vistnok ogsaa Hans B. Hvad var han og hvorledes var han beslægtet med Jægermesteren? 1647 nævnes „Os elskelige“ *Hans Bachmand* som boende paa en Gaard i Udesundby (Sjæll. Registre XXI, 669), var han deres Stamfader?

Nærmere Oplysning om disse Personer modtages med Tak af

A. Jantzen,
Sognepræst i Gjentofte.

Svar paa Spørgsmaal.

XI.

a.

I Anledning af Spørgsmaalet om Slægten *Liebe* (2. R. I, 237; jvfr. 2. R. II, 154, og III, 75) skal jeg meddele Følgende:

Slægten stammer vel, som Navnet tyder hen paa, fra Tyskland, hvor Navnet allerede forekommer i Middelalderen. I Schlesien hører det oprindeligt hjemme; derfra stammer i ethvert Tilfælde en gammel Adelsæt, som nævnes i det 15. Aarhundrede; denne Slægt har senere udbredt sig til Sachsen, hvor den, saavidt bekjendt, uddøde paa Mandslinien med Christian Friederich von Liebe i den første Halvdel af det 18. Aarhundrede. Af denne Slægt har i det mindste 2 Mænd været i Norden, nemlig i Sverige som Officerer paa 30-Aarskrigens Tid. Der er derfor en Mulighed for, at et Medlem af samme Slægt kunde være kommen til Danmark, ligeledes paa 30-Aarskrigens Tid og være bleven Stamfader til den danske Slægt Liebe. Allerede paa Christian den 5tes Tid har Slægten været bosat i Danmark og synes da at have opholdt sig nogen Tid tilforn i Landet. — I Slutningen af det 17. Aarhundrede forekomme blandt flere af

Navnet 3 Mænd, som synes at være nær beslægtede, maaske Brødre, nemlig efternævnte I, II og III:

I. Johann Melchior Liebe, maa være født omkring Aaret 1650, var Boghandler, har rimeligvis lært Boghandelen hos Peter Hauboldt og fik sammen med dennes Brodersøn Privilegium som Universitetsboghandler 25. Maj 1683. Han døde 1711 og blev begravet paa Petri Kirkegaard 7. Septbr. s. A. Han var gift med Charlotte Amalie Curtz, født c. 1660, † 1723. Johan M. L. havde mindst Børnene a—b.

- a) Peter August L., var 1711 Underofficer ved Oberst Zepelins Regiment, fik $26/8$ 1713 Tilladelse til at lade sig vie til sit Næstsødskendebarn Urbana Magdalena Echorst.
- b) Johann Friederich L., var 1711 Underofficer ved Oberst Zepelins Regiment.¹⁾

II. Jacob Gabriel Liebe, født c. 1656, † 1725, var Bogbinder, kom i Lære hos Oldermændene Joh. Kruse og blev udskreven som Svend 12. Februar 1689, var 1708 Oldemand for Lauget. Han havde mindst Børnene a—b.

- a) Johann Daniel Liebe, maa være født c. 1693, var i Lære hos sin Fader og blev af denne udskreven som Svend 17. Maj 1711.
- b) Georg Christian Liebe, maa være født c. 1697, var i Lære hos Bogbinder Joh. Poppenhausen, blev Svend 1715, fik Borgerskab 1731 og døde 1739. Hans Hustru maa være død inden 26. Octbr. 1741, da der blev holdt Skifte i deres fælles Dødsbo. Børn: 1) Johan Carl L., døbt 21. April 1734; 2) Charlotte Augusta L., døbt 18. Novbr. 1739.
- c) Johan Christian Liebe, født c. 1703, var i Lære hos sin Fader, blev udskreven som Svend 26. Octbr. 1721.

III. Johann Daniel Liebe, maa være født senest imellem Aarene 1670—80. Han angives i Frederiksberg Kirkebog at være Bogbinder, men han findes intet Sted anført i Laugets Pro-

¹⁾ Til denne Gren af Lieber hører sandsynligvis: 1. Engelke Marthe Liebe, født c. 1715, † 1747, gift 4. Januar 1737 med Michael Johan Herbst, f. c. 1699, † 22. Oct. 1762 som Contreadmiral og Holmens Chef. Fra dette Ægtepar nedstammer den danske Adelslægt Herbst. 2. Urbana Margrethe Liebe, gift 27. April 1728 med Peter Klaumann, vistnok en Søn af Nicolaus Klaumann og døbt i Holmens Kirke 12. Febr. 1694.

tocoller, der dog førend Aaret 1725 ere meget mangelfulde eller rettere sagt saa godt som slet ikke findes. Ikke heller har jeg kunnet finde ham i Ligbogen i Petri Kirkearchiv, der dog ogsaa har mange Lacuner. Hvad selve Petri Kirkebøger angaa, saa ere de, saavidt bekjendt, gaaede tilgrunde ved Stadens Brand 1728 og der existerer fra før denne Tid kun et mangelfuldt uautoriseret Uddrag af Kirkebøgerne, saaat Slægten *Liebe* vanskeligt vil kunne føres længere tilbage, da de Kilder, i hvilke man tænkeligt kunde søge Oplysning, ere tilintetgjorte. Johann Daniel Liebe maa være død efter Aaret 1723, men inden 4. Octbr. 1728, da jeg finder hans Kone gift 2den Gang paa dette Tidspunkt. Johann Daniel L. var gift 17. August 1701 med Anna Margrethe Schlichtkrull, døbt 23. Juli 1682. Hun giftede sig 2den Gang med Bogbinder Johann Fried. Plüer eller Plüer, født i Hannover c. 1693, indkommen til Danmark 1725, † 1767, begr. 22. April s. A. Anna Margrethe Plüer, født Schlichtkrull døde 8. Juli 1760.

Johann Daniel L. havde flere Børn, blandt dem kan nævnes:

Georg Julius Liebe, døbt i Frederiksberg Kirke den 18. Søndag efter Trinitatis 1710 „Jürgen Iulius“. Han kom i Lære hos sin Fader, thi hans Stedfader Joh. Fried. Plüer (der vel sagtens har overtaget Joh. D. L.'s Forretning, der vel fulgte med Enken), udskrev ham som Svend. I Laugets Bøger findes følgende: Anno 1728 d. 19. Octbr. habe ich meinen Stiefsohn „Georg Julius Lieben“ vor unsern loblichen Amt ein und aus geschrieben lassen und vor einen erlichen Gesellen fry und loss gesprochen.

„Gott gebe ihm seinen Segen“

Joh. Fried. Plüer.

Anno 1758 4. Octbr. hat mein Vater Joh. Fried. Plüer vor offneter Lade mich lossgegeben und stett vor einen rechtschafftenen Gesell. „Dem Iesus will ich bleiben, ich will zum Unterpfand, die Leib und Seel verschreiben: hier ist meine eigene Hand:

Georg Iulius Liebe“.

Han fik Borgerskab 4. Januar 1734, blev senere kgl. Hofboghbinder og døde 1778. Han var 2 Gange gift: 1) ²⁵/₅ 1754 med Marie Elisabeth de Garnesi, † 1757, begr. ¹⁴/₉, Datter af Balthazar Martini de Garnesi el. Garnitz, Borger og Ebendrejer i Kjbhvn. 2) ¹⁰/₁ 1759 med Helene Pothé, døbt i Petri Kirke under Navn af „Magdalena“ ²⁰/₁₀ 1731, død 1795. [Datter af Abraham Pothé eller Potte, „Obermester ved det kongelige Manufacturhus udi Børnehuset paa Christianshavn“, født c. 1690, † ¹⁵/₉ 1760, og Anna Christine Jacobsdatter, død inden 15. Octbr. 1737, hvilken Dag der blev holdt Skifte efter hende].

Hofboghbinder Georg Jul. L. havde i begge sine Ægteskaber en stor Mængde (23) Børn, hvoraf dog adskillige døde unge; blandt dem der overlevede ham var:

- a) Abraham Liebe, født 8. Maj 1766, hjemmedøbt af Pastor Münter 10. s. M., confirmeret 21. April 1780. Denne er altsaa den omspurgte Abraham L., endskjønt han i Spørgsmaalet angives at være født 15. Maj 1765; men at det ikke kan være andre end denne Abraham L., derfor har jeg forlængst givet Spørgeren fyldestgørende Bevis.

Efterat have fremsat disse Oplysninger, vil jeg fremkomme med følgende Spørgsmaal:

- 1) Kan der paavises Forbindelse med den tyske Slægt Liebe? Kan Tidspunktet, paa hvilken den er indvandret, angives? Kan Nogen paavise mig en Mand af Slægten, der muligvis kunde være Fader til de af mig omtalte paa Christian den 5.'s Tid levende Mænd?
- 2) Hvem er Johann Daniel Liebes Hustru Anna Margrethe Schlichtkrull, døbt 23. Juli 1682, en Datter af? Staar den danske Slægt Schlichtkrull i nogen Forbindelse med den pommerske Ridderslægt af samme Navn? (Lengnick's Stam-tavle S. kjendes).
- 3) Kan der gives nogen Oplysning om Balthazar Martini de Garnitz, hvorfra han stammede, naar født, naar død, hvem var hans Kone? (Hvad der findes om ham i Kjbhvns. Diplomatarium kjendes).
- 4) Hvorfra stammer Abraham Pothé?
- 5) Hvornaar blev Abraham Liebe viet til Sørine Franck?

Enhver Besvarelse af ovennævnte Spørgsmaal modtages med
Taknemlighed af

Cand. phil., Assistent F. C. Sommer,
Smallegade Nr. 22, Frederiksberg.

b.

I Anledning af Herr Højesteretsadvokat Liebes Spørgsmaal i 2. Række 1. Bind S. 237, kan jeg herved meddele et Skifte-uddrag, der stadfæster Arkivfuldmægtig Thomles Formodning i 2. R. 3. B. S. 75. Efter først at have eftersøgt Skiftet efter Georg Julius Liebe fra 1778, der imidlertid ingen Oplysning gav om dennes Børn, eftersom Enken, Helena Pothé, i Henhold til kgl. aabent Brev af 24. April 1778 (Sjæll. aabne Br. 1778 Nr. 266) „siden hun med sine Stedsønner har affundet sig“ fik Bevilling til at sidde i uskiftet Bo og skifte med Samfrænder og paa Grund deraf ikke opgav sine Børns Navne for Skifteretten, har jeg søgt Skiftet efter hendes Død, der indtraf den 31. Jan. 1795 (Petri Kirkebøger i Kbhvn.) og fundet følgende Oplysninger i Hof- og Stadsrettens Forseglingsprotocol, 4. Række Litra C.

Forseglinger efter „Anseelige og Formuende Borgere samt Indvaanere, som Vexelerere, Grosserere, Apoteqvere, Viinhandlere, Fabriqveurer, Sukker-Raffinadeurer, Giestgivere, Bryggere, Bagere, Brændevinsbrændere og deslige med Forraad af adskillige Slags Vahre forsynede Borgere, samt alle bemidlede Folk, der leve af Deres Formue, og ikke ere i Rangen, samt deres Hustruer og Børn:

„Ao 1795 den 31te Jan. indfandt Skifte Commissionen sig ved Fuldmægtig Saxild med Betienten Holm i Huset Nr. 25. i Lille Kongensgade i Anledning [af] nylig indkomne Anmeldelse om, at der i Dag ved Døden er afgaaet Helene Pothé, Enke af forhen afdøde Georg Julius Libe, Bogbindermester, for at tage hendes efterladte Bo under Skifte-Behandling. Herved var tilstede den afdødes Søn Bogbinder Mester Isach Liebe, som tilkiendegav, at den afdøde icke har været i andre Ægteskaber end det med den før afdøde Mand, efter hvem der i sin Tid har været holdet Skifte og at hun af dette Ægteskab har avlet og

efterladt følgende Børn nemlig: 1, en Søn Johan Friderich Libe, Bogbindermester her i Staden, 2, en Dø Georg Julius Libe, som har faret til Søes fra Holland, og fra hvem der icke haves Kundskab i en 11 aars tiid, saa man icke veed, hvad enten han er levende eller død, 3, en Dito Abraham Libe, Glarmester i Christiania i Norge, myndig, 4, Comparenten Isach Libe, myndig og 5, en Datter Anna Kirstine i Ægteskab med Guldsmedmester Jonsen her i Staden, hvilke sagdes at være den afdødes eeneste Arvinger. Foruden ovennævnte Søn var tilstæde Sønneren Johan Friderich og Svigersønnen Guldsmed Jonsen“ o. s. v.

Ved en senere Skiftesamling er Glarmester Abraham Liebe fra Christiania tilstede og underskriver i Protocollen.

Georg Julius Liebe fik ifølge Rentekammerets Bestallingsbog den 30. Aug. 1746 Bestalling som Hofbogbinder, blev (if. Lengnicks Kirkebogsuddrag) d. 25. Mai 1754 gift med Maria Elisabeth de Garnesi, som døde 1757, 36 Aar gammel (samme Kilde) og den 2. Decbr. s. A. fik han Bevilling til at sidde i uskiftet Bo efter hende (Sjæll. aabne Br. 1757 Nr. 513).

I et Mandtal for Aar 1762 i Kongerigets Arkiv findes med hans Haand antegnet som Beboere af Ejendommen Øster Kvarter Nr. 25: „Bogbinder Georg Julius Liebe, min Hustru Helene, f. Pothé, Søn Georg Christian, fød 1749, Søn Johan Friederich, fød 1750 d. 10 Januar, Datter Anna Christine, fød 1761 d. 16 December“ [2 Svende, 1 Amme, 1 Pige, 2 Læredrenge, som ligeledes nævnes] „Huszet beboes af mig. G. I. Liebe“.

G. L. Grove,
Cand. juris, Archivassistent.

XII.

Efter at allerede de foran Side 139 ff. meddelte Oplysninger om Sørenskriver *Laurits Stub* i Nordfjord og hans Familie vare trykte, har jeg gennem Hr. Forstmester Gløersen erholdt nogle gamle Familiepapirer til Laans, af hvilke det fremgaar, at Familien Stub, som af mig i Noter S. 144 formodet, i Virkeligheden ogsaa nedstammer fra den Nils Stub, der først var Raadmand, senere Borgermester og endelig Lagmand i Oslo. Ifølge en — forøvrigt temmelig slet — Copi eller Extract af en Op-

tegnelse, der fandtes blandt Hospitalsforstander Jørgen Halmsteds efterladte Papirer og som sees at skrive sig fra Jacob Stub selv, var nemlig denne en Søn af Christopher Stub, der igjen sammesteds angives at være en Søn af den nævnte Lagmand Nils Stub¹⁾. Christopher Stub var født i Oslo Pintseften 1547 og døde der 9 Sept. 1630. Han blev 1581 gift med Kirsten Nilsdatter „sal. Sombous“, født i Oslo 1551²⁾, † i Eidsvold 10 December 1635. Med hende havde han følgende 11 Børn: 1) Nils, født 21 October 1582. 2) Morten, født 2 Decbr. 1582 (vel 3: 1583). 3) Peder, født 14 Februar 1585. 4) Barbra, født 3 April 1587. 5) Anna, født 22 April 1589. 6) Palle, født 2 Mai 1591. 7) Jørgen, født 19. August 1592. 8) Jacob, født 14 October 1593. 9) Mads, født 20 Marts 1596. 10) Sønnøv, født 26 Marts 1598 og 11) Maren, født 14 Juli 1602. — Sønnen Jacob Stub der, som nævnt, var født i Oslo 14 October 1593, blev af sine Forældre først sat i den latinske og senere i den danske Skole, hvor han blev saalænge, indtil han „noget saa nær“ kunde læse, skrive og regne. 1602 blev han sat i Tjeneste hos Nils Wærn, Fru Dorthé Juels Foged over Saugene i Tistedalen og var hos ham paa 2 Aar. Kom derfra til Alexander Papenheim, Lensherre over Ide og Marker Len, og tjente ham som Dreng paa 5 Aar, da han 1609 atter vendte tilbage til sine Forældre i Oslo. Her opholdt han sig nu til 1611, da Krigen med Sverrige udbrød, og blev da udtagen til Soldat og lagt i Garnison paa Akershus. Om Sommeren 1612 blev han commanderet til Baahus og laa om Vinteren indkvarteret i Marstrand, indtil Freden blev sluttet 1613. Efter at være bleven aftakket reiste han med sin

¹⁾ Maaske har denne igjen været af den Familie Stub, hvortil Borgermesteren i Viborg Peder Stub (cfr. Breve og Aktstykker til Oplysning af Christian den Andens og Fredrik den Førstes Historie, S. 445 Noten) hørte. I alle Fald har Borgermester Nils Stub vistnok været dansk af Fødsel. Derpaa tyder ogsaa hans Forhold til Peder Hanssøn (Litle eller Basse), Hovedsmand paa Akershus. En anden Søn af Lagmand Nils Stub var muligens den Moyses (Moses) Stub, der 1609 var Foged i Hadeland og Land og hvis Søn Nils Stub var død før 1619. Moses Stub laa i 1619 i Proces med Fogden Lars Gram om Gaarden Steig i Froens Præstegjeld.

²⁾ Et andet Sted i Optegnelsen angives hun at være født 15 Novbr. 1533; men dette maa aabenbart være feilagtigt.

Capitaine Christen Horst over Helsingør og Kjøbenhavn til Rosstock, hvor han opholdt sig $\frac{1}{2}$ Aar; reiste saa til Danzig og senere til Gulland, indtil han Høsten 1615 atter vendte tilbage til Oslo, hvor han kom i Tjeneste hos sin Moster Maren Nilsdatter, sl. Christen Voss's Efterleverske. Hos hende var han i 2 Aar, indtil han 1618 tog Tjeneste hos Raadmand Peder Johansens Enke i Oslo, hos hvem han forblev i 3 Aar som Foged over hendes Sage i Hvidebjørnelv. 1622 begyndte han at handle paa egen Regning, holdt sin egen Krambod i en ny Gaard, som han byggede sig. Ved Oslo Brand 1624 mistede han alt hvad han eiede, og flyttede da til Gaarden Bøhn i Eidsvold, hvor han boede et Aar, senere til Vollen, hvor han levede i 7 Aar og endelig til Baadshaug (Bodsaug), hvor han døde. Han var 2 Gange gift: 1) 13 Novbr. 1624 i Oslo med Karen Andersdatter, † paa Baadshaug 16 Juni 1648, og 2) 11 Juli 1652 (trolovet paa Hoel i Næs Præstegjeld paa Hedemarken 22 Februar s. A.) paa Baadshoug med Anne Lauritsdatter. I 1ste Egteskab havde han 6 Børn og med sin 2den Hustru 2 Sønner, nemlig: 1) Laurits, født paa Baadshoug 11 Juni 1653 (døbt i Eidsvolds Kirke 24 Juni s. A.) og 2) Palle, født paa Baadshoug 4 Juli 1656, † der 18 Novbr. 1657. — Sønnen af 2det Egteskab Laurits Stub er den forhen omhandlede Hospitalsforstander i Oslo, Laurits Jacobsen Stub, der døde paa Oslo Hospital 12 April 1724. Hans Hustru Magdalena Axelsdatter And, var født den 27 Novbr. 1671 og døde i Oslo 24 April 1742¹⁾.

E. A. Thomle.

XIII.

Endnu lidt om Familien *Gram i Norge*.

I dette Tidsskrifts 2den Rækkes 2det Bind har jeg Side 64 ff. meddelt en Del Oplysninger om en norsk Slægt Gram, der imidlertid ved senere Undersøgelser har vist sig i et enkelt Punkt at være ikke ganske rigtige. Jeg har derfor troet at burde rette de Misforstaaelser, jeg der har gjort mig skyldig i. Som det vil

¹⁾ Laurits Stub og Hustru angives i Familiepapirerne viede 21 September 1681.

erindres, antoges det paa hint Sted, at den bekjendte Foged Lars Grams Datter Karen, der boede paa Grefsen i Næs Præstegjeld paa Hedemarken endnu 1652, havde været gift med den Christen Gundersen, der i et Mandtal af 1665¹⁾ opføres som Eier og Bruger af Grefsen og som da angives at være 42 A. gl. samt at have sin Hustrues 2de Brødre, Studenterne Laurits Nilsen Gram, 22 A. gl., og Mads Gram, 21 A. gl., i Huset. Jeg antog i denne Forbindelse videre, at det maatte bero paa en Feil i Mandtallet, at Konens Broder der kaldtes Laurits *Nilsson* Gram istedetfor, hvilket jeg mente rigtigere, Laurits *Lauritssøn* Gram. Mandtallet har dog ogsaa heri ved nærmere Undersøgelse vist sig correct og det er saaledes de i Strid med Mandtallet dragne Slutninger og det derpaa byggede Resultat, der er feilagtigt. — Af Bilag No 6 ved Hedemarkens Fogderies Contributionsregnskab for 1696²⁾ fremgaar det nemlig, at Karen Gram paa Grefsen var gift med den Nils Eriksen, der i Aarene 1627 og 1628 forekommer som Foged over Hedemarkens (og Østerdalens?) Fogderi³⁾. I dette Egteskab havde hun 4 Børn, der samtlige optog Moderens Familienavn *Gram*⁴⁾ nemlig: 1) Mads Nilsson „Gram“, der var født paa Grefsen, men som ifølge et ved Christiania Bything i 1669 den 2^{den} Januar optaget Thingsvidne⁵⁾ havde været i hollandsk Tjeneste, hvorfra han da var kommet til Christiania for „at søge Tjeneste under Militien“. Han havde her det Uheld den 20 December 1668 i Peder Nilssøn Gaarmands Værtshus at rage i Klammeri med Generalmajor Georg von Gorgas Skredder ved Navn Maas Feltmann, der var fra Lübeck og med hvem han i Selskab med flere andre Lübeckere havde spilt Kort, under hvilket Klammeri, der synes foranlediget af Maas Feltmann, han rendte en Kaarde tvers gjennem Brystet paa denne med den Følge, at han, da Barberen blev hentet,

¹⁾ Rentekammeret: Præsternes Indberetninger til Titus Bülche: Næs Præstegjeld paa Hedemarken.

²⁾ Hedemarkens Fogderies Contributionsregnskab 1696 i Rigsarchivet.

³⁾ Akershus Lehnregnskaber og Mandtaller 1627—29. (No. 78.)

⁴⁾ Hedemarkens Fogderies Contributionsregnskab 1696 Bilag No. 6.

⁵⁾ Christiania Thingbog for 1669 (Retsprotokol No. 157), fol. 1 ff.

allerede var død. Under Tumulten benyttede Gram Leiligheden til at rømme og da man den næste Morgen kom for at gribe ham, var han intet Steds at finde og havde heller Intet efterladt uden nogle gamle Klæder, eftersom „han var en løs og ledig Person“. Som sedvanligt søgte han over Grændsen til Sverrige, hvor han tog Tjeneste og efterhaanden steg til Capitaine; havde „i sidste Krig“ (Gyldenløvefeiden) tjent mod Norge. I Sverrige blev han gift med Catharina de Jardin, med hvem han havde mange smaa Børn, der efter hans Død med Moderen i 1696 vendte tilbage til Norge, for at kræve Arv efter Fasteren¹⁾. 2) Dorte Nilsdatter „Gram“, der døde 1689 paa Grefsen. Hendes Bo blev af Foged Hammer sekvestreret, men efter Ansøgning af Oberstelieut. i Oplandske nat. Infreg. Ole Bruun, Capellan til Eidsvold. Johan Lobes og Handelsmand paa Bragernæs Erik Bølling, der som beslægtede i 3die og 4de Led med den Afdøde optraadte som hendes Arvinger, blev Sekvestrationen igjen ifølge Statholder Just Høegs Resol. af 18 Juli 1692 relaxeret og Boet mod Caution overdraget Oberstelieut. Bruun, der imidlertid igjen senere ifølge Statholderskabets Resolution maatte levere Boet fra sig til Mads Nilssøns Enke mod Fradrag af Omkostningerne. Enken kom dog ikke i Besiddelse af den hele Arv, da hun maatte affinde sig med Oberstelieut. Bruun ved at skjænke denne Gaarden Vold af Skyld 9 Skind²⁾. Berthe Nilsdatter Gram paa Grefsen kaldes „Sl. Oluf Prydtzes“³⁾ og maa altsaa have været gift med ham, men tidligere vistnok ogsaa med Christen Gundersen, der i 1665 opføres som Eier af Grefsen. Oluf Prydtz maa altsaa have været hendes 2den Mand. 3) „Hederlig og vellærd“ Hr. Erik Nilssøn „Gram“, der døde ugift paa Gaarden Vold i Vangs Præstegjeld, hvor Skifte efter ham holdtes 4 Marts s. A.⁴⁾ og 4) Lars Nilssøn „Gram“, der paa Skiftet efter Broderen kaldes „Hederlig og vellærd theologiæ Studiosus“ ligesom i det tidligere omtalte Mandtal,

¹⁾ Hedemarkens Fogderies Contributionsregnskab 1696. Bilag No. 6.

²⁾ Hedemarkens Fogderies Contributionsregnskab 1696. Bilag No. 6.

³⁾ Personalia: Prydtz i Rigsarchivet.

⁴⁾ Hedemarkens Skifteprotokol 1663—1673 (Retsprotokol No. 631) fol. 137.

men i 1696 benævnes „Sl. Lieutenant Lars Gram“. Han var da død uden at efterlade Børn¹⁾.

E. A. Thomle.

XIV.

I Anledning af Spørgsmaalet om Slægten *Dybvad* (se ovfr. S. 138 f.) har Hr. Forpagter Winkel paa Dybvad pr. Flauenskjold gennem Hr. Procurator N. Winther i Hjørring oplyst, at den næppe stammer fra denne Gaard af Navnet Dybvad, hvilken 1734 ejedes og dreves af Jens Todberg og 1738 af dennes Enke.

Red.

Gaver.

Samfundet har modtaget:

fra Hr. Archivfuldmægtig *E. A. Thomle* hans:

Norske Rigsregistranter, XI, 1. Hefte. Christiania 1888, 8vo;

fra Hr. Sognepræst *V. Bang* hans:

To Bidrag til Tychonius's Karakteristik; Aftryk af „Samlinger til jydsk Historie og Topografi“ 1888, 8vo;

fra Hr. Ingenieurlieutenant *H. Munthe* hans:

Efterretninger om Familien Munthe, 3die (Slutnings-) Hefte. Christiania 1888, 8vo;

fra Hr. Capitain *H. Grandjean* hans:

Stamtavle over Familien Holm. [Kjøbenhavn 1888], 4to.

¹⁾ Hedemarkens Fogderies Contributionsregnskab 1696, Bilag No. 6.

Tillæg og Rettelser.

1ste Række, Bind IV.

Side 139, Linie 21: Halmsbøll, læs: Galmsbøll.

1ste Række, Bind VI.

Side 262 Stamtavlen. Mellem Erik og Axel Ugerup er udfaldet et Led:

Henrik Ugerup til Vognø etc. † 1567. * Karen Iversdatter Jernskjæg, † 1587 (se 1. R. III S. 202, Stamtavlen). — Henrik Friis til Holme havde en Datter Anna Henriksdatter, * Haakon Thorsteinssøn til Egge, hvis Datter var Helga Haakonsdatter. — Engelbrekt Friis's Hustru var af Slægten Krumme (ikke Bolt). — Ulf Germundssøns Søn hed Ulf (ikke Olaf), Datteren Gro var gift m. Nils Pederssøn. — Mogens Nicolai Handlingmand var g. m. Ingeborg Larsdatter Steen. Hans Søster Maria Anna H. var g. m. Lieutn. Peter Christian Voigt. —

2den Række, Bind II.

Side 308, Linie 11: Kontormønter, læs: Contorniatier.

2den Række, Bind III.

Side 37, Linie 1 f. n.: 29 April, læs: 20 April. Samme Rettelse bør foretages paa Stamtavlen.

- 45, — 9: Tuse, læs: Fuse.
- 71, — 17—18: at hans „Svoger“ (o: Svigersøn), læs: at hans „Svoger“.
- 77, — 4 f. n. Den her omtalte Jochum Christian Krüger omtales hos Kjær, Norges Læger, S. 25, som Kammerlakaj hos Christian VII, senere Inspecteur ved alm. Hospital i Kjøbenhavn.
- 139, — 9 f. n.: væsentlig; læs: væsentlig,
- 140, — 16. Efter: mindre end 4 Uger gl. tilføjes: Ved Testamente af 27. Mai 1761, kgl. confirmeret 7. Aug. s. A., indsatte denne hans 2den Hustru hans 7 Børn af 1ste Egteskab til sine Arvinger, mod at de skulde udrede 20 Rdlr. til hendes Moder og Sødskende, fordi 1. hun selv ingen Børn havde, ei heller formodede at faa saadanne, da hun var 55 Aar gl.; 2. Intet havde indbragt i Boet; 3. i sin 4 Aars Sygdom kjærligen var bleven pleiet af sin Mand og hans Børn og 4. fordi hun ikke ønskede at skaffe sine langt fraværende Slægtninge Bryderi og Bekostning.
- 141, — 12: efter Lysning tilføjes: (viet i Oslo Hospital 10 Juni 1706).
- 143, — 16: (o: Lars Jacobssøn), læs: (o: Lars) Jacobssøn.
- 168, Anm. Linie 5. Ordene „eller Udgifterne“ udgaa.

Register.

- Aabel, Aarsille, 60.
 Aagaard, Kirsten Andrea, 264.
 Aalborg, Hans, Boghandl., 182.
 Aas, Alf Alfsen, Corporal, 102, 104.
 — Anna Aslaksd., 102, 104. —
 John, Præst, 270.
 Abel, Alida Elisab., 140. — Hans, 106
 f., — Hans Mathias, Præst, 85,
 140. — Jørg., Provst, 85, 98, 106,
 108. — Kapt., 107. — Maren, 140.
 Abildgaard, Anna Sofie, 201. — Jens,
 Gnrlaudit., 201.
 Abrahams, Marie, 281.
 Adeler, v., Fred. Chr. Gehejmerd., 275*.
 — Joh. Nic., Kaptlieut. 66.
 Aderkas, Rgmtchef., 62.
 Agerholm, Kapt., 247.
 Ahlefeldt, v., Bendix, Oberst, 285. —
 Fred. 272, 285, — Fred. Kantsler,
 290. — Gregers, 287.
 Ahlstein, Joh., 289.
 Ahnmüller, Casper, 290.
 Akeleye, G. S., Kapt., 51.
 Alinge, de, Clotilde Constance, 254*.
 Alsing, Anne Cathr., 207*. — Lorents
 Chr., 207*. — Mathias, 287, 289.
 — Mort., Byfoged, 77. — Paul,
 Handlsmd., 207*.
 Amundsatter, Thale, 143.
 And, Axel Peders., 142, f. — Kathrine,
 143. — Magdalene Axelsd., 142 f.,
 301.
 Andersen(datter), Bjørn, 148. — Hans,
 Student, 73. — Jakob, Mønster-
 skriver, 63. — Karen, 301. —
 Kirsten, 34. — Kirstine, 292. —
 Thøger, Student, 73. — Tørres, 96.
 Andreædatter, Helvig, 73.
 Angel, Thomas, 192.
 Anker, C. J., 32.
 Anrep, (Aurip), v., Kirstine, 112.
 Anton, Sofie Maria, 277.
 Antzeé, Kapt., 66.
 Anzjøn, Anne Severine, 261. — Marthe,
 261. — Peder, Lensmd., 261.
 Arend, Baltzer, Proviantforv., 291.
 Arenfeldt, Balthasar Levin, Major, 241.
 — Chr. Ditlev Ad., Gnrl., 241 f.,
 254*. — Juliane Antoinette Louise,
 241. — Pauline Charl. Marie 254*.
 Arenstorff, v., Albertine Cathrine, 246.
 — Carl, Gnrl., 285. — Fred. Chr.,
 Etatsrd., 246. — Ida Johanne Fred.,
 246, 254*.
 Arentskjold, E. L., Genrlieut., 250. —
 Oberst, 63.
 Arentz, Provst, 204.
 Arentzen, Charlotte Hedv., 250.
 Arktander, Niels Lavrids, Bskp., 184.
 Arnoldt, Anna, 30. — Gnrlieut., 30.
 — Joh., Gnrlmajor, 30, 35. —
 Karen, 30. — Margr., 35.
 Ascanius, Peder, 259.
 Aschenberg, Lauritz, Postmest., 260.
 — Maren Severine, 260.
 Aubert, L. M. B., Prof., 190.

- Bachmann, Hans, Forvalter, 293. — Hans, Jægermest., 293 f. — Maren, 294.
- Backer, Elen Fredriksd., 202. — Karen Brinck, 202. — Nils, Postmest., 202.
- Badskjær, Mgr., 289.
- Bagger, Hans, Bskp., 239. — Johanne Marie, 239. — Lagmd., 193.
- Baggesen, Jens, 247.
- Bahnson, Justitsrd., 246.
- Balle, Bskp., 13. — Chr., 107. — Eskild, Toldskriver, 201.
- Bang, Anna Katrine, 215. — Charlotte, 215. — Peder, 159. — Præst, 12. — Rasmus Peders., Degn, 215. — V., Præst, 304.
- Banner, And. Nielss., 148. — Erik Rigsmarsk, 149, 173. — Karen, g. m. Oluf Lunge, 148.
- Barchenfelt, Elsabe Auguste, 250. — Joachim, 250. — Johanne Sofie, 250 f., 254*.
- Barfo(e)d, Anders, Præst, 214. — Charlotte, 215. — Fred., 216. — Ida Amalie, 213, ff. — Immanuel, Provst, 79 f. — Karen, Kristensd., 214. — Karen Morland, 216. — Karl Fred., Præst, 214 f. — Maren Hegelund, 216. — Vibeke, 215.
- Barner, v., J. H., Stiftsbefalingsmd., 195.
- Baronowsky, 50.
- Baumann, Jørg., 283.
- Bechmann, Karen Morland, 216. — Louise Lucie, 216. — Morten, Præst, 216. — Niels Kirchmoe, Stiftsprovst, 216.
- Beck, Apolone Christensd., 201.
- Becker, Joh. Gotfred, 280. — Tyge Alex., Forfatter, 149, 162.
- Beer, Anne Malene, 265.
- Bentsdatter, Anna, 212.
- Bentzen, Organist, 204.
- Bentzon, Anne Elisbt., 74. — Christof., Klokke, 75.
- Benzon, Albertine Cathrine, 246.
- Berg, David Ands., Brygger, 63. — J. C., 70. — Maria, 63, 249.
- Bering, Vitus, 219.
- Bernhoft, Susanne Meldal, 260.
- Bernhorst, Albert, Kbmd., 288.
- Bernstorff, A. P. Gr., 18, 137. — Joh. H. E., Gehejmrd., 77.
- Beverhout, v., Lucas, 132.
- Beyer, Christoffer, 286.
- Bicher, Cathrine, 272.
- Bidstrup, Julius, Lærer, 79.
- Bie, Lieut., 253.
- Bielefeldt, Joh., 291.
- Biermann (v. Ehrenschild), Conrad, Gehejmrd., 275 f.* — Familie 276*. — Gert, Bager, 275. — Jørg., Kobbensmed, 284, 292.
- Bilde, Eske, 184. — Jens, 177. — Ove Bskp., 173. — Peder, 184.
- Bille, Anders, 111, 127. — Elisab., 127. — Regitse Torbensd., g. m. Ped. Nilss. Gyldenstjerne, 163.
- Bing, Kile, 156.
- Birch, Anders, Korporal, 89. — Margr. Kathrine, 78.
- Bircherod, Jens Bskp., 83, 93.
- Bischoff, Barthold Henrik, Kbmd. 286.
- Bjørn, Anne Cathr., 207*. — Boel Cathr., 207*. — Jørg., Oberstlieut., 71. — Jørg., Schoutbynacht, 69 ff. — Maren Preus, 71. — Mgr., 69 ff.
- Bjørnsen, Henrik, 168.
- Blaa, Barbara Eriksd., g. m. Otte Huitfeldt, 166.
- Blaauw, Jakob Skibsfører, 265. — Jakoba Johanne, 265. — Katharina Vilhelmine, 265.
- Bleyenburgh, v., Charlotte Christiane, 275*.
- Blich, Overcontrolleur, 72, 188.
- Blicher, St. St., 247.
- Blix, Mentz, Præst, 83, 85 ff., 89. — Mogens, Præst, 83. — Student, 83. — Peder Mentzen, 98.
- Bloch, Hans, Præst, 255.
- Blome, Henrik, 168, f.
- Blædel, Præst, 12, 14.
- Bock, 242.
- Boeck, Præst, 19.
- Boefke, Ditmer, 283. — Elisab., 278. — Hans, Etatsrd., 276*. — Kirstine, 273.
- Boën, Hustru . . .*, 94.
- Bohm, Maria, 254*.

- Boisen, Boie, Præst, 19. — Bskp., 3, 13, 17 ff. — Provst, 3.
- Boldewin, Alheid, 273. — Rudolf, 286.
- Bolle, Katharina Vilhelmine, 265.
- Bondin, Abelone, 91. — Jørgen, Væver, 89 ff. — Marie Mgr., 91. — Niels, 93.
- Bonebrake, Emma, 254*.
- Bornefeld, v., Margrete, 275*.
- Bornemann, Joh. Adolf, Mag., 233.
- Borris, Jakob, 271.
- Borse, Bolette Frederikke, 201. — Halvor, 201. — Inger Kirstine, 201.
- Both, Elisab., 186. — Hans, Kbmd., 186. — Rebekka, 186.
- Botsack, Familie, 279*.
- Boye, C. J., 247. — Nikolaj, Overchirurg, 271, 286.
- Boyneburg, Ob., 44.
- Braatten, Chr. Jacobsen, 40.
- Braem, Corfitz, Borgmest., 226, 233. — Gødert, 226. — Joh., Biskop., 226, 233.
- Brahe, Jørgen, 147. — Margr., 122. — Niels, 158. — Otte, 122. — Otte, 147.
- Brandt, Anna Pedersd., 288. — v., Carl, Konferentsrd., 276*. — v., C., Kmrhr., 76. — Enevold, Greve, 134. — Vilhelmine, Frøken, 46, 193.
- Bredahl, Iver Madssøn, 76. — Mads Ivers., 76. — Riborg, 76.
- Bredal, Erik, Gouvern, 132.
- Bretton, Slægt, 129.
- Brinch(ck), Abrah., 96, 101. — Abelone, 105. — Anna Mgr., 100. — Chr., 93. — Chr., Lieut., 93 ff., 106 f. — Conrad, 97. — Joh. Mathias, 93, 106. — Karen Mgr., 106. — Kari, 107. — Mgr., 96. — Mathias, 105, 107.
- Broch, Oluf, 41.
- Brochmand, 26. — Kapt., 60. — Lieut., 104. — Marie Cathr., 105. — Rasm. Envoldsen, 283.
- Brockenhuus, Anne Mgr., 37. — Ejler, 181.
- Broer, Fred. Ludv. Kancellird., 276*.
- Brok, Eske, 184. — Familie, 156.
- Brückener, Christof., 288.
- Brügmann, Chr. Homfred, Notarius publicus, 185. — Henrik, 283.
- Bruun, Andrea Maria, 109. — Erik Anker, Præst, 84 ff., 106 f. — Isabella, 88 ff. — Jens, 91. — Johanne Christiane, 77. — Lauritz, 88. — Lieut., 87 ff. — Mad., 106 f. — Ole, Sergeant, 86 f. — Peiter, Lieut., 88 f. — Sibylla, 89. — Simon Peter Anker, Præst, 86. — Vincents Henr., 89.
- Brunholt, Anna Sofie, 201. — Jens Joh. Henrik, 201.
- Brunsvig, Hertug, af, 183.
- Bruun, Ole, Oberstlieut., 303.
- Brygmann, Ob., 31.
- Brynniche, Andreas, cand. med., 19. — Provst, 19.
- Bryske, Ejler, 163.
- Bræmer, Chr., Præst, 279, 285. — Fred., Kbmd., 279*. — Georg Chr., Prof., 279*. — Johannes, Hofprædikant, 278 f., 291.
- Brøchner, Familie, 288. — Marie Elisab., 243.
- Büchner, Anna Elisab., 41, 61, 254*. — Poul, Oberstlieut., 42.
- Buchwald, v., Kuno Joachim, 275*.
- Buck, Anna Dorothea, 74. — Anna Elisab., 74. — Christiane Marie, 74. — Cordt, Toldbetjt., 74. — Hans Jakob, Præst, 74. — Markus, Rektor, 74. — Peter Chr. Cancellird., 74.
- Budde, Christoph., Oberstlieutn., 65. — Regmtschef., 46.
- Buck, Hieronymus, Præst, 282.
- Bugge, Anna Nilsd., 139. — v., Fred. Chr., Ritmest., 72. — v., Henrik Christof., Oberstlieut., 72. — J. Ø., Skibsreder, 73. — Lærer, 242. — v., Mouritz Chr., Ritmest., 72. — v., Sofie Amalie, 72.
- Bülcke, Ped., Livlæge, 280.
- Bull, Birgitte Cecilie, 254. — Fred. Chr. Krabbe, Proprietær, 254.
- Büllo, v., Magdal., 284. — v., Rosina Elisab., 283.
- Bunzen, Asmus, Præst, 254*. — Charlot., Dorth. Wernerine, 254*.

- Burg, v. der, Johannes, Præst, 278.
 Burggraf, Adelheid, 283.
 Bygbal, Søren, Cancellird., 72.
 Bøcler, 227.
 Bøgvad, Anders Nielsen, Toldskriver, 225 f. — Mgr. Sofie, 233.
 Bølling, Erik, Kbmd., 303.
 Callumore, 243.
 Carl X, Gustav, 31. — XIV, Johan, 269.
 Caroline, Kronprss., 22 f.
 Carlstorff, Kbmd., 2.
 Carstens(en), Ellen, 130. — Henrik, Kbmd., 130. — Jakob Ebbe, Kbmd. 130. — Jakoba, 133. — Joh. Lorentz, 129, 132 ff. — Jørg., 129 — 132. — Jørg., 130. — Lambert, Daniel, Orgelbygger, 194. — Mgr., 131.
 Cassuben, Chr., 284. — Doroth., 272, 290.
 Castenschield, Slægt, 129 ff.
 Cellus, Johannes, Cantor, 279.
 Charisius, Anne Christ., 201. — Anne Kirst., 201. — Anne Sofie, 201. — Anne Sofie, 202. — Apolone, 201. — Cathrine Hedv., 201. — Chr. Organist, 200 ff. — Elis., 202. — Emanuel, Skibsfører, 202. — Emanuel Junge, Kapt., 200 f. — Emanuel Junge, Kapt., 201. — Esperence Tollerence, 201. — Ferd. Aug., Toldinspekt., 201 f. — Ferdinanda Aug., 202. — Georgine Christ., 202. — Hans Henr., Justitsrd., 201. — Henriette Dorth., 202. — Inger Kirst., 201. — Julius, Styrm., 202. — Mette Dorth., 201. — Pet. Georg, Toldbetjt., 201. — Septima, 202.
 Christensen(datter), Dorth., 225 f. — Ellen Kirst., 88. — Lauritz (Wendel), Lagmd., 209 f. — Mathias, Sorenskriver, 88. — Mikkel, Dr. 113. — Ole, Raadm., 88. — Peter, Raadm., 200. — Sofie, 218, 221, 225. — Villads., Degn, 88.
 Christian III., 146 ff, 150 ff, 159 f, 165, 169, 173. — IV., 110, 115, 183 f, 287. — V., 227, 271. 273, 278, 284, 292. — VI., 75. — VII., 75, 137. — VIII., 21 f, 135, 137, 247 f.
 Christiansborg, Slot, 134 f.
 Christophersen(datter), Ane, 83. — Elisab., 76. — Erik, 83, 87. — Ingeborg, 87, 90. — Jakob, 76. — Karen, 83, 86 ff. — Maren, 83. — Martha, 83. — Peder, Præst, 83 f, 87, 90, 94. — Riborg, 76. — Thomas, 83. — Tørres, 83.
 Cicignon, Fr. Christoph., Oberstlieut., 36 f. — Joh. Caspar, Gnrlmj., 31, 34 f, 44. — Ingeb. Sofie, 35. — Karen, 37. — Major, 65.
 Clare, Joh., 271.
 Clasen, Kristine Mgr., 293.
 Clausen(datter), Anna, 30. — Birgitte Cecilie, 253 f*. — Elise Dorth., 254*. — Nikolaj, Factor, 205 f, 212. — Præst, 18, 22. — Stiftsprovst, 23.
 Clauson-Kaas, Staldmester, 247.
 Claussen, Anders, Kbmd., 29. — Karen, 29.
 Colban, Adjunct, 269.
 Cold, Conferentsrd., 4.
 Colditz, v., Frue, 97. — Jomfr., 97 f. — Kapt., 94, 98.
 Colnet, Robert, Oberstlieut., 287.
 Cooper, Elisab., 202.
 Costgen, 285.
 Crone, Mikkel, Gouvern., 132.
 Cuhmann, Magnus, Notarius, 282. — Martin, 272
 Curtz, Charl. Amalie, 295.
 Daa, Klavs, 160.
 Daae, Daaritte, 121.
 Dagebolt, Kapt., 88.
 Dahlerup, Sofie Vilhelm. Marie 254*.
 Dahl, Else Tellefsd., 144. — Hans Kapt., 69 f. — Mgr., 70 f.
 Dalhoff, J. C. Præst, 13.
 Dahll, Agathe, 266. — Elen Fredriksd., 202. — Else Cathrine, 207*, — Johanne Marie, 207*. — Tellef., Kbmd., 207*.
 Dam, v., Claus, 287. — Magdln., 287.
 Danneskjold, Greve, 14.
 Dannevig, Th., Kapt., 76.
 Davidsen, Chr., Borgmest. 221, 225,
 Debes, Birthe Martine Olea, 207*.
 Dedekam, Anders, Consul, 202. —

- Anne Sofie, 202. — Mgr., 202. — Søren, 202.
 Dehn, Heinrich, Gartner, 274.
 Delgobe, Ch., 72 f.
 Dewitz, Kammerjomfru, 284.
 Dickelen, v., Sara, 283.
 Dieck, v., Oberst, 284.
 Dietrich, Krigskom., 66.
 Dinesdatter, Maria, 288.
 Ditmar, Henrik, 274, 286.
 Ditten, v., Oberstlieutn., 52. — Sarah, 51.
 Dorens, Jochim, 281.
 Dosvatten (vand.), Børre, 106 f. — Chr. Jesper, 107. — Sofie Amalie, 106 f.
 Dotting, Gyde Kjeldsd., 157.
 Drejer, Anne, 103. — Lars, 103.
 Dresing, Didrik, 271.
 Dreyer, Lisb., 273.
 Drøge, Joh., Raadmd., 271 f.
 Due, Carsten Schøt, Kbmd., 262. — Familie, 110—218. — Magdalena Eleonora, 262. — Pauline, 262.
 Düring, v., Chr. David, 281.
 Dürkop, Dorth. Magdalene, 279*. — Gotthilf Henr., Kammerrd., 279*,
 Durloo, Slægt, 129.
 Duwenfelt, Christina, 286.
 Dybwad, Erasm., 138 f. — Slægt, 304.
 Dyre, se Lunge.
 Dyre, Frands Ivers., 168 f., 173 f. — Margrete, 33. — Peder Kristens., 176. — Thomas, 33. — Vincents Ivers., 148.
 Døncke, Poul, 291.
 Ebbesdatter, Ingeb., 77.
 Eberhertz, Regimentschef, 62.
 Echorst, Urbana Magdal., 295.
 Eckstedt, v., Marie Dorth. Vitzthum, 251.
 Ecksten, Frue, 35.
 Ehlers, Gidsken Johanne, 185.
 Ehrenschild, s. Biermann.
 Eldridge, Helene Elespa, 254*.
 Elers, Andreas, Borgmester, 219. — Anne Cathr., 229, 234. — Eggert, 229. — Eggert, Borgmest., 218 ff., 236. — Jakob, Handelsmd., 220. — Jørg., 219. — Jørgen, Etatsrd., 218—236. — Sofie, 221. — Sofie, 229.
 Elger, Cathrine, 289. — Otmar, 289.
- Elieson, Sarah Gundersdatter, 48.
 Elisabeth, Prinsesse, 183.
 Ellefsen, Mgr., 202.
 Ellerin, Anna Mgr., 287.
 Eilers, Anne Mgr., 229 ff., 233 ff.
 Elling, Maren, 83.
 Ellinger, Justina, 273. 277.
 Emmiksdatter, Mette, 150.
 Elvius, Sofus, Assistent, 80.
 Eneroth, Peder, 43.
 Engel, Læge, 24.
 Enskirck, Joh., 287.
 Eppingen, Lieut., 253.
 Eriksen (datter), Anna, 207*. — Erik, Birkedom., 41. — Niels, Foged, 302.
 Ermandiger, Henning, 289.
 Ernst, Anna Sofie, 273. — Henrik, Prof., 273. — Joh. Adolf, 285 f. — Joh. Bertram, Politimest., 286. — Joh. Henrik, 286.
 Espenæs, Inger Marie, 258. — Tosten Anders, 258.
 Essen, v., Lisb., 273. — Steffen, Kbmd., 272 f.
 Evje Sogns Kirkebog, 82 ff.
 Faber, Anna, 273.
 Falck, Provst, 255.
 Falckaisen, Anna Sophia, 73. — Hans Jakob, Kapt., 73.
 Falster, Mogens, 165.
 Fangel, Hans Olufsen (Guldberg), Præst, 40.
 Fangøe, Christoph. Fred., 101. — Lieut., 101. — Maren, 101.
 Faret, s. Norman.
 Faye, Cathr. Andreas, 207*.
 Feif, Ingb., 107.
 Felden, v., Anna, 276*, 282. — Ernst, Dr., 282
 Feldtmann, Ulrik, Regimentsskriver, 37.
 Feltmann, Maas, Skrædder, 302.
 Fensteen, Chr. Jensen, Tjener, 49 f.
 Feyga, Peter, Kunstdrejer, 274.
 Fibiger, P., Rector, 16.
 Finckelthausen, Regina, 275*.
 Finckenhoff, Jørg. Jørgens., Mag., 278. — Jürg., 278.
 Fine, de, Anton, Etatsrd., 187. — Beate, 187. — Christiane, 187. — Chri-

- stine Sofie, 186 ff. — Thomas, Etatsrd., 187.
- Finstad, Elisab. Cathr., 259. — Ingebræt, Landhandl., 259.
- Fleischer, Philip, Oberst, 291.
- Flemming, Karen Hermansd., g. m. And. Alb. Skeel, 146.
- Flug, Mette Dorothea, 201.
- Flyg, Fred., Kapt., 99. — Kirsten, 100. — Lieut., 95, 97. — Martha Marie, 100. — Rebekka Dorth., 95. — Søren Jensen, 97.
- Fog, Jørg., Præst, 294.
- Føsheim, Gunder, 291.
- Foss, 5. — Chr., Kannik, 221 f.
- Foster, Paul, 280.
- Franck, Joh., Borgmest., 280. — Mgr., 280. — Sørine, 297.
- Frank, Henriette Dorothea, 202. — Johannes, Stadsmusikus, 202. — Karen Brinck, 202.
- Frederichsen, Jakob, Præst, 260. — Jakobine, 260. — Susanne Meldal, 260.
- Frederik, Arveprins, 135, 137, 246 f. — Carl Chr., Prins, 247. — I., 147 f., 158 f. — II., 153 f., 169, 176 f., 183, 225, 271. — III., Hertug, 31. — IV., 271. — V., 75. — VI., 5, 19, 137, 242 f., 247.
- Freude, Mathias, 283, 292.
- Frich, Jakob, Borgmest., 186. — Jens, Corporal, 97. — Jørg., 97.
- Friedehold, Jochim, 290.
- Friderich, Sofie Amalie, 254*.
- Friedlieb, Madame, 201. — Søren. Stiftsprovst, 85.
- Friis, Berthe, 115, 122. — Ingb., 111. — Jesper, Oberst, 239. — Mette, 112. — Niels, 122.
- Fris, Anne, g. m. Ove Lunge, 148 f. — Ellen, g. m. Mogens Thoms. Kaas, 173. — Henrik, 148. — Jep, 173. — Johan, Kansler, 153, 163, 173. — Niels, Kantor, 170, 173 f.
- Frisach, Hans, Præst, 144.
- Fritcher, Judith, 254*.
- From, Thomas, Sergeant, 104, 106.
- Frondsberg, 72.
- Frost, Chr., Capellan, 85, 93 f. — Fændrik, 252. — Ingb., 93 f. — Jens, 93.
- Froysaas, Tellef, Corporal, 104.
- Frøchen, Beate, 187.
- Funch, Evert, 280.
- Fürsen, Benedicte Dorth. Amalie 254*.
- Engeline Sofie Christ., 254*.
- Førster, Povl, 281.
- Gaarmand, Anna Cathr., 32. — Oberst, 32.
- Graasaas, Gunder, 98. — Hans, 98.
- Gabel, v., Anna Marie, 38. — v., Benedicte Cathr., 38. — Christopher, Stathold., 35, 282. — v., Fred. Vilh., Etatsrd., 32, 38. — Fred., Vicestathold., 37. — Hans Ernst, 38.
- Galschiøt, Lærer, 1.
- Galskjødt, Christoph. Hanssøn, Byfoged, 210.
- Garde, Provst, 7, 9 f. — Hustru . . . , 14.
- Garnesi, de, Balthasar Martini, 297. — Marie Elisab., 297, 299.
- Geelmuyden, Anna, 185. — Anna Beate, 185. — Gerh., Consistorialrd., 185, 189. — Joach. Chr. (Gyldenkrantz), Genrlrigskoms., 185. — Knud, Cancellrd., 185. — Marie Charlot., 185.
- Geisler, Sergeant, 97 f.
- Gerditz, Margrethe, 257.
- Gere, Axel Gødekes., 157. — Gødeke Jons., 157, 162. — Kelov Gødekesd., 157, 163. — Kjeld Gødekes., 157.
- Gerner, Henrik, Provst, 26, 32. — Jens, Kamrd., 26, 32.
- Gersdorff, Baron, 240. — Lieut., 290.
- Geysler, Kathr. Adolfsd., 143.
- Giedde, Ove, Rigsadmiral, 221.
- Gjessing, Aarsille, 60. — Anne Nikoline Thrane, 60. — Chr., cand. jur., 60. — Chr., Dispacheur, 60. — Mats Dahl, Premlieut., 60.
- Glahn, A. V., Præst, 6 ff., 11 f. — cand. theol., 8. — Poul, Præst, 14. — Tømmermester, 8.
- Glesserin, Catharina, 281, 289.
- Glob, Albert, 146. — Melchior, 146.
- Gloger, Gottfried Heinrich, Organist, 194 ff., 200, 202 ff. — Joh. Henrik, Orgelbygger, 194. — Petronelle, 198.
- Glückstad, Adam, 77. — Andreas Melchior, Byfoged, 77. — Anne Marie,

77. — Chr. Fred., Foged, 77. — Ebbe, 77. — Engelke, 77. — Frederikke, 77. — Ingbl., 77. — Jens, 77. — Jens Veybel, 77. — Joh. Pristau, 77. — Maren, 77. — Mathias, 77. — Rudolf Nikolaj, 77. — Sofie Hedvig, 77.
- Glæde, Marcus, 282.
- Gløersen, Forstmest., 299.
- Grapius, Zacharias, Prof., 279*.
- Gram, Familie, 301 ff. — Lars, Foged, 300.
- Grandjean, H., Kapt., 304.
- Griffenfeld, 227, 273.
- Grosz, Christof., 292.
- Grothschilling d. ældre, Bendix, 288.
- Grove, G. L., Archivasst., 299.
- Grubbe, Anna Elisab., 62. — Christiane Charlot., 62, 236, 254*. — Didrik, Præst, 62. — Sigvard, 111.
- Grundseth, Rejer, 256.
- Grundt, Catharina Eleonora, 189.
- Grundtvig, Provst, 12 f. — Hustru, 13.
- Grüner, Catharina, 201. — Chr. Fred., Oberstlieut., 201. — Fred., Gnrl., 201. — Inger Kirstine, 201.
- Grøgaard, Niels, Præst, 85, 103, 106.
- Grøn, 110.
- Grønn, Andreas, Oberst, 252.
- Grønvald, Fr., Assist., 72.
- Grøwer, Christ. Marie, 74. — Niels, Præst, 74.
- Gude, Beate Hedeveg, 217. — Dorth. Mgr., 192. — Gnrlmj., 217, 237. — Joh. M., Raadmd., 192.
- Guldberg, Margr., 40. — Ove Høeg, 237, 242.
- Gundersen, Christ., 302 f. — (Nygaard), Børre, 109.
- Gustav I (Vasa), 149, 173.
- Gustmeyer, Fabian, 289.
- Gyldenkrantz, Slægt, 185—190.
- Gyldenløve, Chr., Greve, 37. — Ulrik Fred., 28, 34, 44, 228.
- Gyldenstjerne, Axel, 176. — Karen, g. m. Holger Rosenkrantz, 168. — — Karen Pedersd., g. m. Ejler Bryske, 163. — Kristine Pedersd., g. m. Ejl. Stygge Rosenkrantz, 163 f. — Knud Peders., 163, 167, 176. — Mogens, 176 f. — Peder Niels., 163. — Vibeke, 123.
- Gyllenborg, Frue, 12.
- Gørga, v., Georg, Gnrlmajor, 302.
- Gøje, Albert, 178. — Mogens, 148 f.
- Haack, Joh. Fred., Kapt., 66 f. — Maria, 66.
- Haaren, v., David Didrik, Fændrik, 287.
- Hachs, v. der, Josina Sibilla, 283.
- Haberkorn, Anna Dorth., 279*. — Peter, Prof., 279*.
- Hadersleben, v., Jens, Oberst, 126.
- Hagen, Gjertrud Andrea, 253. — Helene, 289. — Joh., Kbmd., 289. — Johannes, 253. — Seriane Magdal., 262.
- Hagendorn, v., Ingbl. Sofie, 35.
- Hagerup, Abelone, 93, 101, 105. — Abelone Nielsd., 93. — Ane, 105, 107. — Eiler, Biskop, 84, 256. — Hanna, 96 ff. — Jon Jørg., 93. — Karen, 104, 106. — Louise, 257. — Magdal., 96. — Marthe Cathr., 99. — Reinholt Fred., Sørenskriver, 96, 98 f. — Sørenskriver, 93 f.
- Halmsted, Jørgen, Hospitalsforstander, 142 ff., 300.
- Hals, Bastian, Major, 57. — Chr., Kbmd., 107, 110. — Elisab. Jakobsd., 109. — Elisab. Mgr., 107. — Hanna Christina, 107. — Johanne Christine Aug., 57, 254*. — Lieut., 107 f. — Maren, 57. — Niels Chr., Oberstlieut., 57, 254*.
- Halveg, ^fAlbert, Kobberstikker, 219, 282.
- Hammer, Anne Dorth., 267. — Christof., Justitsrd., 28. — Christof. Poul, Provst, 58. — Foged, 303. — Idde Sofie, 58, 254*. — Olaus Christof., Byfoged 55, 58, 254*. — Riise, 58.
- Hammerich, Fred., Dr. med., 293.
- Hannemann, Anna, 292.
- Hans, Konge, 149.
- Hansen (datter), Birgitte, 63. — Claus, Guvernør, 131. — Julie, 264. — Kirsten Andrea, 264. — Mathias, Byskriver, 130, 158. — Mette, g. m. Hartvig Limbæk, 161 f. — Peter Arnet Gross., 264.
- Hanstein, v., Albert, Friherre, 254*. —

- Korpslæge, 50. — Matilde Augusta, 254*.
- Harboe, Andreas, Gnrlmj., 64. — Chr. Fr., Oberst, 48, 63. — Jakob, 48. — L., Bskp., 215. — Susanne Kirst., 59.
- Harbou (Hardebou), Familie, 39—68, 236—254*. — F. H. W., Kapt., 79.
- Hardenberg, Anna Korfitzdatter, 154. — Ejler Eriks., 150 ff., 173. — Erik Ejlersen, 153 f. — Erik, 151. — Jakob, 152, 160, 173. — Kirstine, 153. — Korfitz, 153. — Mette, 152. — Reventlov, Greve, 3, 5 f., 11. — Stygge, 153.
- Harder, Henrik, 292. — Mette, 287. — Nikolaj, 277. — Præst, 6 ff., 11 f., 14.
- Hartmann, Beathe Christ., 78. — Christof., Etatsrd., 78. — Ellen Kirst., 78. — Hans Georg, 289. — Johanne Mgr., 78. — Moritz, Kommandør, 78. — Morten, Cancellird., 78. — Philip Rudolf, 284.
- Hartvigsdatter, Lisbet, 121.
- Haslund, Maren Severine, 260.
- Hasselbach, Rector, 1.
- Hassius (Lillienpalm), Joh. Sigism, Guvernør, 69 f.
- Hatten, v., Anna Christ., 275*. — Henrik, Kantsler, 275*. — Oberstlieut., 274.
- Hauberg, P. & Co., 79.
- Haubolt, Pet., Boghdlr., 292, 295.
- Hauritz, Martha Dorthea, 87. — Sofia Amalia, 88 f.
- Hausmann, Caspar Herm., General, 27, 32, 34 ff., 44. — Gehejmrd., 31. — Gnrlmj., 30. — Hedevig 30. — Karen, 81. — Karen Toller, 34, 37.
- Hausmann, Hans Georg, Oberst, 72.
- Hayes, Wilhelmina, 254*. — William, Jernbaneembd., 254*.
- Heckel, Anne Kirst., 201. — Georg Fred., Bataillonschirurg, 201.
- Hedevig, Eleonore, Dronning, 31.
- Hegeler, Catharina, 254*.
- Hegelund, Christiane Mgr., 56.
- Hegerfeldt, Peder, Lagmand, 210.
- Heiberg, Anna Maria, 140. — Joh. Wi-
- ding, Præst, 140. — Mette Dorth., 140.
- Heide, Simon Wolff, Skipper, 260.
- Heidtmann, Hans, 281, 290.
- Hein, Albert, Direct., 281, 288. — Albert, Dr. jur., 281.
- Heiss, Chr. Otto, Oberstlieut., 55, 254*. — Fred. Sigismund, Kapt., 55. — Maren Sofie, 55 f., 254*. — Marthe Marie, 55.
- Held, Nicolaus, Admiral, 273.
- Helkand, Henrik, 258.
- Hellerud, Karen Andersd., 141.
- Hellesen, Louise Ulrikke Mariane, 254*.
- Hellevad, Anna Katrine, 215.
- Helmerhass, Jørg., 284.
- Heltzen, Pauline, 262.
- Henius, Possementmager, 16.
- Henriksen (datter), Anders, Korporal, 93. — And., Sergeant, 93. — Andreas, Brygger, 280. — Maren, 258. — Prof., 15. — Ragnhild, 93.
- Hensen, Mathilde, 254*.
- Herbach, Fried., Møntnest., 273, 280.
- Herbst, Engelke Martha, 295. — Michael Joh., Contreadmiral, 295.
- Herfort, Christof., Apotek., 280, 289. — Sofia, 280.
- Hering, Christof., 292.
- Hersleb, Prof., 268.
- Herthel, Hans Krist., Degn, 215.
- Hertzberg, Apotheker, 16. — E. C., Statsrd., 130.
- Herwig, Jørg., 289.
- Hesse, Conrad, Cancellird., 275*. — Henrik, Generalauditør, 281.
- Hesselberg, Beate Hedevig, 217. — Frantz Chr., Major, 217. — Fr., 217. — Gnrl., 217. — Hedevig Beathe, 263. — Karen, 282.
- Hetting, Ferdinanda Augusta, 202. — Gabriel, Søkrigskoms., 202.
- Heuch, Maria Magdalena, 207*.
- Heusner, 201.
- Heyde, v. der, Herm., 289. — Martin, 277.
- Hiort, Etatsrd., 212.
- Hiort-Lorenzen, Redaktør, 80, 129.
- Hjalmarson, Student, 16.
- Hjort, Ane Marie Louise Dagmar, 254*. — Niels, Skolebest., 254*.

- Hodders, Alverich, 283. — Mgr., 283.
 Hoff, Alhed, 209. — John, 209, 211 f.
 — Ursula Marie, 212.
 Hofland, Gunder Olsen, Kapt., 100.
 Holch, Andreas Sevald, Apoteker, 202.
 — Georgine Christiane, 202.
 Holm, Anna, 72. — Hans Hansen, Forpagt., 72. — Maren Jensd., 144.
 — Mgr. Pedersd., 207. — P., Prof., 214.
 Holst, Johanne Christ. Augusta, 54. — Kathr. Mgr., 142. — Sofie Amalie, 291.
 Holstein, v., Fred. Henr., Oberstlieut., 280. — Greve, Holstbg., 4. — Joh. Joachim, Gehejmerd., 275*.
 Holten, Etatsrd., 247. — v., 129. — v., Jakoba, 133. — v., Jochim, Guvernør, 131 ff. — Kammerjunker, 80.
 Holter, Anne, 107.
 Holtzmann, Dorth. Magdalene, 279*. — Fred., 279*. — Fred., Stykkestøber, 279*. — Johan Barthold, 279*.
 Homann, Boel Cathr., 207*. — Caroline Magnine, 207*. — Chr. Horrebou, Distriktslæge, 207*.
 Hornemann, Hospitalsforst., 253.
 Horst, Chr., Kapt., 301.
 Haugen, Kirsten Hansdatter, 83.
 Huitfeldt, Anne Mgr., 55. — Arild, 166.
 — Claus, Etatsrd., 55. — Chr. Charlot Amalia, Fændrik, 35. — Gnrl., 29. — Henrika Mgr., 54, 58, 254*. — Ivar, 55. — Karen, 29. — Kristof., 176 f. — Kristof. Ottes., 166. — Mgr., 33 f. — Mette Ottesd., g. m. Erik Rosenkrantz, 166. — ~~Niels~~, Capellan, 86. — Otte Klavson, 166. — Peder Ottes., 166, 175. — Povl Ottes., 166. — Tønne, Oberst, 33. — V. W. H., Seklieut., 65.
 Hülsthorst, Peter, 277.
 Huss, Niels, 109.
 Huth, General, 137.
 Huus, Provst, 108.
 Huusmand, se Hausmann.
 Hvid, Jakob, Provst, 215. — Stiftamtmd., 31.
 Høckel, Gert, 273, 281. — Henrik, Garver, 273.
 Høg, Chr. Jørgens., Kleinsmed, 206. — Just, Stathold., 36, 173, 303. — Mgr. Bosd., g. m. Erik Rosenkr., 146, 148. — Mette Kirstine, 206.
 Højer, Samuel, 288.
 Hørning, Jørg., 282.
 Isach, Sergeant, 88 f.
 Isachsøn, Abraham. Sorenskriver, 211.
 Isenberg, Albert Balthas., Mag., 291. — Herman, Kbmd., 291.
 Ising, Joh., 293.
 Itzen, Albert, 283, 289.
 Iveland, Tellef, 108.
 Iversen (datter), Mathe Marie, 55. — Peder, Oberstlieut., 36.
 Jacob I. af England, 114.
 Jacobssøn (datter), Anna Christ., 297. — Flores 147. — Lauritz, Raadmd., 210.
 Jacobæus, Jens, Læge, 233.
 Jahn, Hans, Possementmg., 278.
 Jansen, Simon, 276.
 Jantzen, A., Præst, 134, 294. — Anna Elisab., 293. — Hans Arnold, Overfører, 293.
 Jardin, de, Catharina, 303.
 Jersin, Catharina, 70.
 Jessen, Conferentsrd., 5. — Fried., 274. — Thom. Balthas., Oversekretær, 276*.
 Johannesen, Erik, Matros, 207*.
 Johansen, Pet., Raadmd., 301.
 Jonsen (datter), Anna Kirstine, 299. — Anne, 87. — Maren, 207*.
 Jonstrup, Maren, 57.
 Jord, Peter, 285.
 Jordt, Jens, Sølvpop, 273.
 Juel, Christoffer, 112. — Dorthe, 300. — Henrik, 112. — Jens, 229. — Kirsten, 112. — Lene, 112. — Maren, 112. — Thomas, 112.
 Juliane Sofie, Prinsesse, 247.
 Junge, Boye, Brandmajor, 135.
 Junghans, Ursula, 259.
 Justsen, Christine, 288, 291.
 Juul, Jomfru, 37. — Ove, Vicestathold., 37.
 Jænigken, Anna, 283. — Godske, 283.
 Jørgensen (datter), Anne, 83. — N. P., Cand., 16. — Propriet., 19.

- Kaae, Anna, 185. — Gidsken Johanne, 185. — Jochum, Capellan, 185.
- Kaas, Cancellipræsident, 3, 5. — Hartvig, 112. — Kirsten, 112, 122. — Mogens, 112, — Mogens Thommes., 173. — Niels Mogensen, 169, 173.
- Kaasbøll, Officer, 43.
- Kabel, Anne, g. m. Tyge Lunge, 148.
- Kalstad, Maren, 207*. — Søren Olsen, Toldrøjert, 207*.
- Kalthoff, Mathias, 291. — Peter, Tøj-mest., 281.
- Kamerstat, v., Anna Marie, 33.
- Kampen, v., Elisab. Arentsdatter, 76.
- Kamstrup, Præst, 198 f.
- Kellinghusen, Andreas, 285, 287. — Catharine, 289. — Daniel, 289.
- Kercks, Anna, 291.
- Khyner, Anna Doroth., 74.
- Kielmann, Anna, 280. — Joh. Adolf, Friherre, 284.
- Kierulf, And. Mortens., Raadm., 72. — Arnt, Præs. id., 195. — Familie, 192. — Helvig Marie, 72. — Maren Preus, 71.
- Kierrul, Anne Cathr., 93. — Arent, 93.
- Kinling, Lieut., 88.
- Kirchemoe, Louise Lucie, 216.
- Kirchhof, Joh., Apoteker, 287. — Juliane Antoinette Louise, 241.
- Kiøge, Jakob Lauritzs., Præst, 218.
- Kjeldahl, Hans, Præst, 267, 269.
- Kjerbo, Alhed, 207*, 209, 212. — Mgr., 207*, 209, 211. — Niels, Procurator, 207*, 209, 211.
- Klastrup, Inger Pedersd., 207* f. — Laurette, 207* f. — Maren, 209. — Mette Kirst., 205. — Niels Larsen, Kbmd., 191, 207*, 209. — Petronelle, 198.
- Klaumann, Nicolaus, 295. — Peter, 295. — Urbana Mgr., 295.
- Klem, Agathe, 266. — Augusta, 266. — Gustav, Præst, 266. — Richard, Fabrikejær, 261, 266.
- Klementsén, Rasm., 174.
- Kleps, Kari, 107.
- Klinck, Kommandørkapt., 58.
- Klingenberg, Elis., 291. — Magdalene, 281.
- Klipping, 43.
- Kloumand, Vilhelm, 286.
- Knob, Anne, g. m. Palle v. Mehlen, 177. — Folmer, 177. — Johan, 177. — Lavrids, 177. — Maren, g. m. Stygge Rosenkr., 177 ff., 182. — Mette, g. m. Baltzar Lepell, 177.
- Knoff, Anna, 276*. — Christof., Hofpræst, 40. — Daniel, Generaltoldforv., 210, 276*. — Lavrids, Lieut., 40. — Ole, Lieut., 40. — Peder, Kbmd., 207*. — Sofie Christ., 40, 46, 254*.
- Knollien, Elisab. Mathea, 276.
- Knoph, se Knoff.
- Knopper, Albert, Prof., 225. — Johannes, Dr. jur., 221, 225. — Sofie, 221, 225.
- Knudsen (datter), Siri, 83. — Valentin, 134, 137 f.
- Koch, Andreas, Skibsfører, 59, 254*. — Joh. Henrik, Bogbind., 59. — Maren Sofie, 254*. — Præst, 12. — Susanne Kirstine, 59.
- Koeppen, Præst, 207*.
- Kolbye, Mons Klausøn, 256.
- Korn, Provst, 215.
- Krabbe, Chr., Kapt., 133. — Christiane Charlotte, 68. — Elsebet, g. m. Peder Skram, 182. — Gregers, 121, 209. — Hedeveg Brøcher, 264. — Ivar, 170, 172. — Karen, 36. — Ole, Major, 68. — Tage, 42. — Tyge, Rigsmarsk, 148 f., 158, 182.
- Kraft, Anna Sofie, 188. — Jens Christoffers., Præst, 188. — Ovidia Christiane, 188.
- Krag, Christiane Lisbet, 30. — Oberst, 30. — Vicestathold., 211.
- Kragh, 269.
- Krarup, Fr., Registrator, 74.
- Krebs, Oberstlieut., 237.
- Kreyer, Lorents, Justitsrd., 276*, 291. — Magdalene, 276*.
- Kristian I., 171. — II., 148, 150, 157 f., 174, 176.
- Krog, Anna Hegelund, 140. — Anne Dorth., 266. — Ingb. Augustinusd., 267. — Kristen Olsen, Præst, 267. — Præsident, 193.
- Krog, v., Ad., Gotlob, Kammerjunker,

243. — Godske Hans, Kammerjunker, 243.
 Krognos, Oluf Movrids., 154.
 Krogstad, Lene, 86 f. — Martha Maria, 87. — Tore Brat, 86. — Tønne, Sergeant, 86 f.
 Krüger. Anna Mgr., 77. — Gotfred, Møntmest., 288. — Jochum Chr., Kammertjener, 77. — Joh. Hartvig Ernst, Landinspekt., 77 f. — Johanne Christiane, 77.
 Krummedige, Drude, g. m. Otte Krumpen, 157. — Erik Klavssøn, 157 ff. — Klavs, 157.
 Krumpen, Jørg., 178. — Otte, 157 f., 160, 162, 165, 170, 173, 178 ff. — Stygge, Bskp., 167, 170.
 Krøger, Claus, 288.
 Kücker, Anne Marie Elisab., 250. — Jod. Philip, Overauditor, 250.
 Kuhmann, se Cuhmann.
 Kurtz, Jochim, 273, 290.
 Kærup, Jacob, Bskp., 84, 97, 99 f., 194 f.
 Köhler, Henrik, Møntmest., 281.
 Lambrecht, Jørg., 280.
 Lammers, Amund, Bergmester, 262 f. — Ernst Anton Henrik, Gnrlmj., 262. — Marie Pauline, 262. — Seriane Magdal., 262.
 Landsverch, Dorthé Hansdatter, 83.
 Lange, Alb. J., Boghandler, 139. — Anne, 146 f. — Erik (til Bygholm), 183. — Erik Eriksen, 146. — Erik Nielssøn, 146. — Johanne Mgr., 78. — Niels Mogenss., 146. — Thomas Nielssøn, 157. — Vibeke, 121.
 Langhoff, Anna Magdl. Mortensdat., Kammerpige, 50.
 Langrøtger, Cathrine, 280. — Røtger, 280.
 Lansius, Doct., 114.
 Lantz, Adrian Cornelisen, 130 f.
 Larsen (datter), Anna, 207*. — Johannes, 207*. — Karen Olette, 207*. — Lars Engelbreth, 207*. — Maren, 209. — Martha Mgr., 103. — Prof., 21.
 Larsen-Naur, Lars Ant. Nic., Overretssagf., 207*.
 Lassen, Etatsrd., 2, 5.
 Lau, Daniel, 189.
 Lauerentz, Alexand., 279, 281.
 Laugesøn, Hans, Bskp., 163.
 Lauritsdatter, Anne, 301.
 Lauv, Elisab. Andersd., 281.
 Lavridsen, Kristen, Præst, 170.
 Laxmand, Povl, 148.
 Leffelman, Bendix, Kapt., 201.
 Legardt (Legaard), Fred., Gnrlieut., 35. — Margrete, 35.
 Lehe, Heinrich, Metalstøber, 279.
 Lehn, Abrah., 282, 287. — Joh. d. æ., 283, 287. — Joh. d. y., 283. — Sibylla, 287.
 Leirdahl, Anne Sofie Jonasd., 188.
 Lemfort, Zach., Generalanditor, 36.
 Lente, Familie, 275*. — Fried., 274 f.*. — Theodor, Kantsler, 274* f.
 Lepell, Baltzar, 177.
 Lessø, Else Pedersd., 143. — Sofie Pedersd., 139, 141.
 Levenklau, v., Adam Ludv., Oberstlieutn., 34.
 Leijonflycht, And. (Eneroth), Regimentskvartermester, 43, 254*. — Birgitte, 43.
 Liebe, Abraham, Glasmester, 76. — C., Højesteretsadv., 75 f., 213. — Familie, 294—299. — Georg Julius, Hofbogbnd., 75. — Georg Julius, Hospitalsforst., 214. — G. J., Justitsrd., 76. — Jacob Vilh., Underofficer, 75 f. — Jakobine Krist., 216. — Karoline Frederikke, 214.
 Liebeknecht, Andreas, 279*.
 Liebenthal, Jørg., 281.
 Liliendal, Apollonius, Klokke, 46. — Mette Marie, 46.
 Lillevand, Berthe Kiedelsd., 100.
 Lillienpalm, Anna, 70. — Henrik Sigismd., Major, 70. — Johan Sigismd. (Hassius), Stiftamtmd., 70 f. — Mgr., 70.
 Limbæk, Hartvig, 161 f. — Klavs, 161 f.
 Linde, Arved Chr., Etatsrd., 139.
 Lindemann, David, Drabant, 274, 281. — Thomas, Præst, 279*, 285 f., 292. — Ursula Cathrine, 279*, 285.
 Linden, v. der, Anna, 285.
 Lindenov, Anders Hansen, 150, 173. — Hans Hansen, 150 f. — Hans Jo-

- hansen, 150, 182. — Hans Johansen, 151. — Kristoffer Johansen, 150, 173.
- Lindum, And. Haakonsen, 55.
- Linstow, v., Adam Levin, 188. — Bergjunker, Hartv. Chr., Værksbest., 187 f. — Cathr. Eleonora, 187. — Christoph. Hartvig, 187. — Ferdinanda Augusta, 202. — Frederikke, Louise, 186 ff. — Hans Ditlev Franciscus, Slotsintendant, 202. — Ovidia Christ., 188.
- Litle, Peder Hansøn (Basse), 300. — Peder Peders., 147.
- Lobes, Joh., Capellan, 303.
- Lohmann, Cathr. Eleonora, 187. — Fred., Lieut., 188. — Fred., Oberst, 187. — Frederikke Louise, 187.
- Lorentz, Anna, 292. — Anna Cathr., 142.
- Lorentzen, Joh., Guvernør, 130 f.
- Louise Charlotte, Prinss., g- m. Landgr. Wilhelm af Hessen, 247 f.
- Lovisa Augusta, Kronprinss., 137.
- Lowzow, v., Christopher Fred., Major, 185. — Engel Maria, 185. — Marie Charlotte, 185.
- Lüders, Christine, 278. — Henrik, 277.
- Lufft, Corfitz, 272, 290.
- Lühe, v. d., Rgtschef, 45.
- Lund, Chr. Madsen, Etatsrd., 36. — Gertrud, 286, — Helene, 140. — Kirstine, Organistinde, 198. — Oluf, Raadm., 286. — Vibeke, 36.
- Lunding, Læge, 21.
- Lunge, Anna Olufsd., 148. — Anna Vincentsd., 147. — Dorthe, g. m. Klavs Ulfeldt, 147. — Karen, g. m. Ped. P. Litle, 147. — Kirstine, g. m. Vinc. Iv. Dyre, 148. — Maren, 112. — Maren, g. m. Niels Axels. Rosenkr., 149. — Oluf, 148. — Ove Vincents (Dyre), 147 ff. — Tyge, 148. — Vincent, Dr., 148 f. — Vibeke, g. m. Jens Juel, 147.
- Lützow, v., Anne Mgr., 37. — Barthold Heinrich, General, 32, 37. — Ernst, Gnrlmaj., 37. — General, 211. — I. H., 69 ff. — Mgr., 37.
- Lykke, Anna, 253. — Anna, g. m. Otte Krumpen, 178. — Jørgen, 178 ff. — Kristof., 148.
- Lyne, Engel Maria, 185. — Jonas, Conferentsrd., 185.
- Lysholm, Hedevid Brøcker, 264. — Jenny Nikoline, 263. — Jørg. Bernhoft, Stadshauptmd., 264. — Nikolaj, Kbmd., 263.
- Løch, J., 254.
- Løvendal, Benedicte Mgr., 38. — Statthold., 44. — W., Baron, 35, 38.
- Maase, v. der, Familie, 217. — Fred., Oberst, 217. — Henriette, 217. — Marie Elisab., 217. — Sofie Henriette, 217.
- Madsen, Hans, Præst, 159.
- Maes, Andr., Kbmd., 220.
- Magens (Mogens) Didrik, 131 f. — Familie, 129. — Jakob, 131 f. — Mgr., 131.
- Malling, Gehejmerd., 1 f. — Ulrika, 103.
- Mandall, Perer Grüner, Præst, 84.
- Mander, v., Anna Marie, 274. — Carl, d. æ., 271 f., 277, 290. — Carl, d. y., 274, 278. — Cornelia, 277 f. — Cornelius, 277 f. — Joh., 278. — Maria 277, 290.
- Mangelsen, 72.
- Mansa, C., Godsejer, 80.
- Marcussen, Maria, 290.
- Mariager, Dorthe, 83. — Hans, Præst, 82, 91. — Kirsten Hansdatter Hougén, 83, 91.
- Mariane Juliane, Dronning, 207*.
- Markdanner, Kasper, 181.
- Markoe, 129.
- Mars, Hans, 282 f.
- Marschalch, Augusta Maria, 284.
- Martelaw, Anna Pieters, 282.
- Martin, Fred., Missionær, 134.
- Masbøl, Jørg. Lorentzen, 130.
- Matheson, 72.
- Matthesius, Henrik, 273, 278. — Henrik Ernst, Asses., 273.
- Matzen, Peter, 289.
- Maule, Charlotte Hedvig, 250. — Chr., Lieut., 250, 254*. — Henrik Fred., Obsrstlieut., 64, 250. — Joh. Martin, Fyrværker, 64, 250. — Martin, Gnrlmj., 250. — Sofie Elisab. 250, 254*.

- Maull, Ant. Günther, Kapt., 287.
 Mechlenborg, Anne Cathr., 29, 35. —
 Chr. Fred., Kapt., 293. — Christiane Mgr., 36. — Fred., Asses., 293. — Isabella, 37.
 Meding, Præst, 12.
 Mehlen, v., Palle, 177.
 Meicken, Joh. Jochim, Dr., 271.
 Meincke, Heinrich, Amtsforv., 291.
 Melan, Carl Fred., Hofmaler, 197. — Inger Marie, 197.
 Meldahl, F., Etatsrd., 80.
 Mentz, Michel, 293.
 Mentzdatter, Giedske, 83.
 Mercker, Fred., Overkrigscommis., 36.
 Merker, Cort Henrik, Kbmd., 280. — Helene Sofie, 285.
 Meszling, Emanuel, 284.
 Meyer, Annechen Marthea, 207*. — Didrik, 292. — Eleonora Hedv., 279*. — Herman, 279*. — Thea, 207*. — Thorvald, Gross., 207*.
 Michaelsen, Anne Elisab., 66. — Cathrine Charlot., 254*. — Cathr. Elisab., 65 f. — Christ. Charlotte, 66, 68. — Chr. Ditlev, Fændrik, 66, 68. — Fred. Chr., Gnrlmj., 68. — Frue, 42. — Gustav Joachim, Oberst, 65 f., 254*. — Gustav, Kapt., 66, 68. — Joh. Dietricht, Fændrik., 68. — Maria, 66. — Nikolaj Fred., Premlieut., 66, 68. — Vilhelmine Louise, 66.
 Michelet, Chr. Fred., Oberstlieutn., 52, 54. — Idde Sofie, 54, 56, 254*. — Johanne Christ. Augusta, 54. — Jørg., Gnrlmj., 58. — Maria Post, 52, 55, 254*.
 Michelsen, Søren (Schumacher), Præst, 38.
 Moe, Georgine Christiane, 202. — Mogens, 202.
 Mogensen, Jens, Foged, 72.
 Mohr, David, 274.
 Moinichen, E. R., Statsrd., 267—270. — Ped. Bredahl, Inspekt., 267. — Thomas, Sørenskriver, 267.
 Moll, Caroline Amalie, 216.
 Moltke, Ad. G., Gehejmerd., 31. — Gnrlieut., 249. — Henriette, 217. — Karl Fred., Oberst, 217. — Sofie Amalie, 72. — Sofie Henriette, 217.
 Moltken, Jochum, Boghdlr., 290.
 Momsen, Marie, 292.
 Monrad, Bolette Frederikke, 201. — Else, 130.
 Montagnie, Arnold, 99.
 Morgener, Hans, 272, 287.
 Morland, Karen, 214.
 Mormand, Korfits, 121.
 Mortensen, Ellen Christ., 60.
 Moss, Maren, 48. — Niels Pedersen, Kbmd., 48. — Peder (Mossencrone), Bankkasserer, 49. — Sarah, 47, 51, 254*.
 Moth, Dortha, 279*, 291. — Joh., Præst, 279*, 291. — Mathias, Gehejmerd., 278. — Povl, Livlæge, 118, 278. — Slægt, 129. — Sofie Amalie, Grevinde, 278.
 Mouritzen, Lærer, 5. — Peter, Stiftsskriver, 89.
 Mowia, Margr., 284.
 Müller, Jens, 27. — Kapt., 42, 69, 254*. — Major, 64. — Præst, 27.
 Multerpass, d. y., Didrik, 285.
 Mumme, H. P., 36.
 Munch, Fred., Præst, 88 f. — Gertrud Helene, 213. — Ida Amalie, 213 f. — Karoline Frederikke, 214. — Mgr. Kirstine, 88 ff. — Morten, Præst, 213. — Søren, 214. — Søren Mortensen, Præst, 213. — Søren, Officer, 214.
 Munk, Ide, g. m. Oluf Nielss. Rosenkrantz, 181.
 Münster, Bskp, 8, 23. — Præst, 297.
 Munthe, Birgitte, 73. — H., Ingenieurlieut., 304.
 Muus, Chr., Bisk., 36. — Vibeke, 36.
 Mynster, C., Læge, 80.
 Moinichen, à, Henrik, Læge, 233.
 Møller, Abigael Dorth. Simonsd., 100. — Henrik Chr., Justitsrd., 216. — Jakobine Krist., 216. — Maren Hegelund, 216. — Niels, Student, 199. — Tage, Consistorialrd., 23. — U. V., Overlærer, 268.
 Mørch, Ole, Raadmd., 107.
 Nachskov, Jørgen Hanssøn, Sørenskriver, 211.
 Nagel, Elisab., 279.
 Nathanson, Gross., 15.

- Nedenes, Tørres Christens., Kbmd., 73.
 Nерger, Chr., 291.
 Neskiile (Næskiile) Jomfr., 99. — Madm., 96.
 Neve, Dorth. Magdalene, 251, 254*. — Etatsrdinde, 49. — Joh., Major, 49, 51, 253 f. — Magdalene Dorothea, 48, 65. — Mgr. Hedvig, 49. — Niels, Lieut., 49. — Peter, Etatsrd., 48, 65.
 Nielsen (datter), Abelone, 89. — Gertrud, 96. — Jens, Vicar., 170. — Maren, 301. — O., Archivar, 80. — Søren, Sørenskriver, 88 f.
 Niim, Søren, 139.
 Norby, Oluf, 160. — Søren, 158.
 Nord-Dolmø, And. Andersen, Gaardbruger, 258. — Karen Mgr., 258.
 Nordbye, Morten, Cornet, 144.
 Norman, Abelone Marie, 93 f. — Ane Marine, 93 f., 96. — Elisab. Knudt, 102 ff. — Inger Cathr., 96 ff. — Martha Mgr., 100 f., 103 f. — Marte, 104. — Jørg., 90, 93 ff., 98. — Peter, 90.
 Norrie, Gordon, Læge, 254*. — Helga Charl., 254*.
 Norup, Maren 48. — Materialforv., 136.
 Nygaard, Børre, 109.
 Nørager, Caroline Amalie, 216. — Christoffer Julius, 216. — Hans Christof., Toldkass., 73, 216 f. — Konrad Edvard, 216.
 Nørck, Hans Henrik, 289. — Henrik, 288. — Johannes, 289.
 Nørregaard, Anna Sybilla, 217. — Hans, Toldkasserer, 217.
 Ocksen, Thomas, 271, 274.
 Odderbeck, Auditør, 107.
 Oe, se Ø.
 Ohe, v. der, Kobbessmed, 189.
 Olsen (datter), Erik, Præst, 82. — Ingb. Marie, 207*. — Inger, 207*. — Karen, 28 f. — Knud, Styrmand, 207*. — Tobias, Fragtmd., 207*. — Østen, 207*.
 Olufsdatter, Maren, 33 f. 36.
 Orloff, Jonas, Premierlieut., 38. — Maren Rebekka, 38.
 Orning, Anna Sofie, 45. — David Fred., Klokke, 45 f.
 Orry, Prof., 269.
 Osten, v. der, Chr. Günther, Overkammerh., 282.
 Ostenfeld, Chr., Prof., 123.
 Oxe, Peder, 154, 165 f., 178.
 Oxholm, Slægt, 129.
 Pahling, Mathias, 285.
 Paludan, Provst, 105.
 Papenheim, Alexand., 300.
 Patin, 227.
 Paulli, Simon, Livlæge, 290.
 Pauls, Mgr., 292.
 Paulsen (datter), Amalie Petrine, 265. — Bendte, 232 f. — Charlotte Mgr., 265. — Jakob, 277. — Joh. H., Factor, 265.
 Pedersen (Petersen), A., Lærer, 79. — Anna Marie, 87 f., 89, 98, 100. — Berette, 83, 87, 89. — Christof., Præst, 82, 84. — Christof., Præst, 83, 87. — Eline, 19. — Hans, Capellan, 85. — Kaja Petrea, 264. — Kmrld., 19. — Karen Mathea, 265. — Malene, 88. — Mentz, 87 f. — M. S., Præst, 58. — Niels, Provst, 94 f. — Peter Andreas, Kæmner, 265.
 Pegman, Hans, 98.
 Pessel, Staldmest., 290.
 Pestel, Oberst, 233.
 Petrejus, Nicolaus, 155.
 Petri, Helvig, 290.
 Pfeiff, Daniel, Præst, 273, 286.
 Pforten, v. der, Hans Erasmus, Ob., 34.
 Philipsen, Jacob, 90. — Siri, 83. — Thomas, Præst, 83.
 Philips, Henr. Mgr., 98, 101. — Johan, Capellan, 85, 97, 99, 100 f. — Jomfru, 94 ff., 107. — Vilhelmine Sofie, 105.
 Piil, Prof., 270. — Provst, 268, 270.
 Plade, Sara Marie, 59.
 Plat, du, Therese Emilie Christ. Claudine, 254*.
 Plessen, v., Mogens Scheel, 215.
 Plier (Plüer), Anna Mgr., 296. — Joh. Fried., Bogbind., 296.
 Ploug, Agent, 4.
 Plov, Hans, 159 f.
 Plum, Bskp., 3 ff.
 Podehusk, Erik, 175, 178. — Predbjørn, 168.

- Podewells, v., Dionysius, Gehejmerd., 287. — Hedvig, 287.
- Poggenberg, Fred., Tolder, 273, 289. — Mgr., 283.
- Pohlman, Gert, 271.
- Poppenbausen, Joh., Bogbinder, 295.
- Pothé (Potte), Abrah., 297. — Helene, 297 ff.
- Poulsen, se Paulsen,
- Poulson, Jens, Major, 66.
- Preus, Helvig Marie, 72.
- Pristau (Pristaff), Anna Marie, 77. — Mathies, 77. — Sofia, 77.
- Prosch, Casp. Tobias, Præst, 52, 254*. — Sophie Christine, 52, 254*.
- Prydtz, Oluf, 303.
- Prytz, Peter, 11, 14.
- Prætorius, Ane Marie, 243, 254*. — Johannes, Gross., 243. — Marie Elisabeth., 243.
- Purdy, Juliette, 254*.
- Quislin, Sara Christensd., 143. — Sidsel, 143.
- Quistorph, Cathrine, 286, 292. — Dr. jur., 286.
- Quitsov, Didrik Henningsen, 152. — Henning, 173. — Jørgen, Rigs-kansler, 173.
- Qvale, Hans, Præst, 85 f.
- Raade, v., Jørgen, 171.
- Rabenstorff, Peter, 284.
- Rameyer, Anna Marie, 250 — Ezechias Wilh., Lieut., 250.
- Rammel, Beathe Christ., 78. — Kapt., 78.
- Ramus, Elisabeth., 217.
- Rantzau, Benedicte Mgr., 38. — Chr., Greve, 124. — Henrik, 168. — Joh., 158 f., 165 f. — Klavs, 167.
- Ranzau, Ascheberg, Greve, 75. — Greve, 137.
- Rask, Ingb., 90.
- Rasmussen, Prof., 268 f.
- Rathke, Prof., 268 ff.
- Ravert, Jørgen, Kapt., 44.
- Reers, Mette, 219.
- Regelsen, Foged, 90 f.
- Reichwein, Genrlm., 201.
- Reimer, Henrik, Krigskoms., 292. — Mgr. Kathrine, 292.
- Reinholt, Architect, 5. — Murer, 5.
- Reinholtz, Anna, 281.
- Rendtler, Anne Cathr., 207*. — Else Cathr. Heegaard, 207*.
- Rentz, Nikolaj, 286.
- Repholtz, Præst, 3.
- Resen, Peter, 233.
- Reusch, Anna Sofie, 45. — Cecilie Elisabeth., 45. — Chr. Harboe, 45. — Detlev Chr., Postmest., 45. — Detlev Jørg., Kapt., 45. — Detlev, Oberst, 45. — Karen, 45, 254*. — Joh. Ditlev, Oberstlieut., 254*.
- Reventlow, Cai, Stathld. i Lauenbg., 18. — Hustru (f. Bernstorff), 18. — Chr. Dtl., Statsminist., 7, 9 ff., 15, 17 f., 20 ff. — C., Greve, 7, 10, 23, 25. — Conrad, 228. — Ludv., 4 f. — Oberst, 65.
- Rheder, Reimer Peder, Etatsrd., 239. — Vilh. Ludv., Postdireklør, 239.
- Riber, Anne Mgr., 257. — Melchior Andreas, 257.
- Riberg, Anders, 90. — Ane, 89 ff. — Martha, 83. — Mogens, 83.
- Richelieu, Joh. Daniel, Oberstlieut., 275*. — Sibylla Frederikke, 34.
- Richter, J., Præst, 138.
- Riise, Cancellird., 201.
- Ringelmann, Ludv., Læge, 233.
- Ringholm, Byfoged, 198, 200.
- Riverts, Christiane, 253. — Karen, 253. — Joh., 253.
- Roepstorff, Hans, 282. — Hedvig, 285.
- Roland, Anna Maria, 273, 289.
- Roll, Assessor, 270. — Nils, Borgmest., 211.
- Rosen, v., Ulrike Julie Marie, 254*.
- Rosenberg, Lars, 105, 107.
- Rosenkrantz, Familie. 145—184. — Gunde, 121. — Jørg., 111. — Lene, 112. — Niels., 121. — Pernille 121. — Sofie, 127.
- Rosenvinge, E. C., 130.
- Rosenvold, Eleonore, 110. — Kapt., 197. — Mgr., 197.
- Rosette, Claude, 1.
- Rosing, Hans, Bskp., 27. — Maior, 65.
- Ross, Lauritz, Toldinspekt., 268.
- Rosseland, Aasil Knudsd., 102.
- Rostrup, Jakob, 178. — K., Overrets-sagf., 79. — Lavrids, 178.

- Roswyke, Cornelia, 277.
 Rud, Jørgen, 166. — Otte, 172.
 Røg, Ingeborg Augustinud., 267.
 Rømeling, Conrad, Dr., 276.
 Rømer, Abrah. Georg, Kbmd., 207*. —
 Elisab., 274. — Marie Magdal., 207*.
 — Marie Mgr., 207*. — Oberst,
 65. — Ole, 229.
 Rønno, Anna Ejlersd., g. m. Erik Har-
 denberg, 153. — Anna Korfitzd.,
 g. m. Erik Hardenberg, 151. —
 Drude, g. m. Klavs Krummedige,
 157. — Ejler, 153. — Joachim,
 Biskop, 147, 151 ff., 173.
 Røpke, Michael, 281.
 Røthling, Chr. Georg, 284. — Fred.,
 284. — Joh. Melchior, Sekretær,
 284.
 Saint-Germain, 64.
 Samland, David, 277.
 St. Petri Kirke, 271.
 Sasborg, v., Jakobine Charlotte, 275*.
 — Thomas, Borggreve, 275*.
 Sass, Lorentz, 273.
 Sauer, Johannes, Præst, 289.
 Saxild, Fuldmægt., 298.
 Saxkøbing, 2 f.
 Saxtrup, Margrete, 146.
 Seboldt, Hans, 273, 277.
 Seefeld, Agate, g. m. Niels Skram, 184.
 — Jakob, 184.
 Seehuus, Jan, 257. — Margr., 257.
 Segermann, Rebekka, 186.
 Sehested, Christopher, Etatsrd., 227. —
 J. M., Gnrlmj., 47.
 Seidelin, David Hansen, 224.
 Seierstad, Marthe Christ., 207*. — Ole
 Arnes., 207*. — Syrene Sivertsd.,
 207*.
 Seiersted, Gertrud Marie, 141.
 Selchier, Hans Chr. Harbou, Konduktør,
 51. — Hans, Major, 51. — Kapt.,
 253 f*. — Maren, 51. — Sarah, 51.
 Selcke, Marcus, 278. — Marx, 275.
 Selmer, Matthias, Proviantkommissær,
 61.
 Seue, de, 26. — Christine Mgr., 36. —
 Nicolas, Oberst, 36.
 Siassius, Gerlach, Præst, 283.
 Sidelmann, Joh., 235.
 Siedenborg, Borgmest., 50. — Sofie
 Amalie, 50.
 Sidenius, N., Præst, 19.
 Sigbrit, (Moder), 158.
 Sindalin, Gertrud Helene, 213.
 Sivertsdatter, Ragnhild, 93.
 Skade, Cathr., 284. — Joh. Fred., 284.
 — Juditha, 284. — Ove, 284. —
 Sofie Amalie, 284.
 Schaaning, Anna Marine, 98 f. — Mdm.,
 105, 107. — Rasmus, 96, 98, 100.
 Schaarup, Inger Pedersd., 207* ff.
 Schack, Statsminister, 242.
 Scharffenberg, Charlot. Louise, 254*.
 — Chr. Jørg., Rgmteschef, 53. —
 Herm. Nikolaj, Oberst, 240 f., 254*.
 — Mariane Kirstine, 240. — Ulrik
 Ditlev, Sekondmajor, 240.
 Schavland, Ejner, Vagtmest., 260. —
 Inger, 260. — Maren Marie, 260.
 Scheel, Anna Mgr., 284. — Ellen Marie,
 294.
 Scheele, v., Sekondlieut., 251.
 Scheller, Jochim, 277.
 Scheen, Ing., 89.
 Schieldrup, Even Meldal, Præst, 85.
 Schimmelmänn, Greve, 137.
 Schioldborg, 107.
 Schjøtte, Arnold de Fine, 94 f. — Berette,
 90. — Cathr. Osea, 96. — Edele
 Jakobine, 104 f. — Elisab. Mgr.,
 94 f., 101. — Henrika Mgr., 98 ff.
 — Herman Henrik, Stud., 96, 98,
 103 f. — Herman, Provst, 84, 94,
 100 f., 106. — Mdm., 94 f., 105.
 — Maria Cathr., 94, 96, 98, 104 f.
 — Peder, 90. — Raadm., 193.
 — Ædel Jakobine, 99.
 Schjelderup, Anders, Præst, 256. —
 Anton Krenkell, Propriet., 260, —
 Gidsken Kristine, 257. — Karen
 Andersd., 257. — Inger Olavia,
 260. — Kristoffer Schøller, Gaard-
 bruger, 259. — Maren Severine,
 260. — Margrethe, 259. — Peder,
 Hytteskriver, 257. — Richard, Hytte-
 skriver, 259. — Thomas Junghans,
 Kbmd., 260. — Ursula, 259.
 Schjelven, Inger, 260.
 Schlanbusch, v., Johanne Cecilia, 207*
 — T. G., Gehejmerd., 242, 244.

- Schlegel, F., Gehejmekonfrd., 80.
 Schleyer, C. F., Konferentsrrd., 244.
 Schlichtkrul, Anna Mgr., 296 f. — Slægt, 297.
 Schmiden, Marcus, Barber, 281, 289.
 Schmidt, Bskp., 212. — Kapt., 42.
 Schonevig, Anna, 139. — Gertrud, 139 f. — Maren Poulsd., 140. — Poul, Sorenskriver, 139.
 Schogen, Guro Olsd., 101.
 Schou, Borgmest., 193.
 Schouberg, Alhed, 211. — Cathr. Mgr., 211. — Christen, 211. — Chr. Klebo, 211. — Chr., Sorenskriver, 209, 211. — Ingeborg, 211. — Mgr., 211. — Mgr. Alhed, 207*, 209, 211. — Peder Chr., Sorenskriver, 211. — Ulrik Fred., 211. — Ulrik Fred., 211.
 Schousbo, V., Præst, 80.
 Schröder, Ane Margrete, 92. — Berette Kirstine, 90 ff. — Ellen Sofia, 86, 89. — Georg Jørg., 34. — I. C., Oberstlieut., 58. — Johannes. Organist, 287. — Margrete, 86 ff. — Math., Sorenskriver, 86 ff., 91. — Michael, 107. — Michel Hans, 87. — Mette Kathrine, 90, 92.
 Schrøder, Gnrlauditør., 66. — Gerhard, Cancellird., 239.
 Schubarth, v., Elisab., 217. — Herm. Michael Chr., Toldinspekt., 217. — Sibylla, 217.
 Schuldth, Johannes Laurent., 224.
 Schult, Slægt, 255.—267.
 Schumacher, Hans Ludv., Raadmd., 192.
 Schupp, Chr., Raadmd., 289. — Henrik, 271, 288. — Raadmd., 133.
 Schurmann, Kbmd., 207*.
 Schütz(e), Anna, 281. — Josias, 285.
 Schwartz, David, 288.
 Schweigaard, Anton Martin, Prof., 190. — Christine Susanne, 193. — Familie, 207*. — Joh. Ludvig, Organist, 190, 212. — Lavrids, 192. — Laurentse, 208.
 Schweiger, Christina, 192 f. — I. F., Maler, 192. — Joh. Vilh., Bødker, 192. — Jürg. Fried., Skuespiller, 192 f.
 Schwenke, 270.
 Schøller, 30, — Anna, 30. — Frederikke Louise, 276*. — Kaspar Mart., Konferentsrd., 276*. — Jægermest., 293.
 Schønbaach, Johan, Dr. jur., 275*. — Magdalene, 275*, 278.
 Schønfeldt, Peter, 285 f.
 Schønheider, Præst, 19.
 Skougaard, Jakob, 232.
 Skeel, Albrecht, 115 f., 122. — Anders Albrets., 146. — Anne, 115 f., 122. — Berte 121. — Christen, 122.
 Skram, Elsebet, g. m. Eske Bilde, 184. — Hartvig, 164. — Kirsten Nielsd., g. m. Erik Rosenkr., 150. — Niels, 181 ff. — Ove, 178. — Peder, 168 f., 172, 182.
 Smid, Johannes, 144.
 Smidt, Fred. Chr., 90.
 Smith, Antonette, 24. — Antoni Johanne, 207*. — Caspar, 16. — Chr., 16. — C. W., 16. — Conrad, 16. — Daniel Peter, Provst, 1. — Emil, Telegrafbest., 267. — Helene, 12. — Johanne Cecilia, 207*. — Jonas, Kæmner, 267 f. — Ludv. 11, 16. — Peder, Generalauditor, 201. — Peder Høeg, Byfoged, 207*. — Petra Ottilia, 16. — Troels, 16, 24. — Vilhelmine, 24 f.
 Sofie Amalie, Dronning, 280, 283, 288.
 Solberg, Aanon, 86. — Inger, 88. — Tor, 86.
 Soldwedel, Joh. Adolf, 284.
 Sommer, Anna Elisab., 74. — Anna Sofie, 73. — Birgitte, 73. — F. C., Assist., 74, 77 f., 298. — Gotfried, Kapt., 73. — Gust. Casimir, Premierlieut., 73, 144. — Helvig, 73, 144. — Joh. Philip, Voldmester, 74. — Mdm., 253.
 Sporon, Lærer, 242.
 Stang, Cathrine Andrea, 207*. — Mgr. Cathrine, 207*. — Niels Anker, Gross., 207*.
 Stapel, Jost, 291.
 Steen, Anna Elisab., 74. — Christiane, 253.
 Steenbloch, Prof., 268.
 Steenbock, Magnus, Feltmarskal, 41.
 Stensdatter, Inger, 207*.

- Steenstrup, Præst, 12,
 Stein, Anna Mgr., 141. — Anna Kathr.,
 142. — Georg Fred., Stadskapt.,
 142.
 Stenfelt, 33.
 Stensrud, Cath. Mgr., 211. — Jørg.
 Olsen, 211.
 Sterck(e), Gerh., Major, 35.
 Sternhagen, Præst, 279*.
 Stibolt, Ellen Christ., 60. — Hanne
 Christ., 60, 254*. — Hans Chr.,
 Kbmd., 60, 254*. — Ivar, Kbmd., 60.
 Stiefken, Nille, 285.
 Stielcke, Jørg., 293.
 Stjerna, Marie Elisab., 254*.
 Stochman, Kapt., 105 f. — Lieut., 103 f.
 — Marie, 105 ff.
 Stockfleth, Anna, 212. — Catharina
 Mgr., 211. — Chr., Etatsrd., 37.
 Hannibal, Etatsrd., 210 f. — Isa-
 bella, 37. — Jakob, Raadmd., 212.
 Stoltenberg, 33. — Anna Mgr., 58,
 254*. — Anna Nikoline Thrane,
 60. — Henrik, Provst, 58. —
 Henrik, Toldbetjent, 58, 254*. —
 Sara Marie, 59.
 Stolterfoht, Johannes, 277. — Matth.,
 Asses., 277, 285.
 Storch, Cathr., 94 ff. — Edvard, Præst,
 92. — Gedske Kirstine, 90. —
 Nikolaj Chr., Lieut., 90 f. — Sa-
 muel, 92 ff.
 Storck, Anna Beate, 185.
 Storm, Engel Maria, 185. — Hans, 160.
 — Joh., Præst, 143 f. — Oberst, 31.
 Stoud, Amtmd., 201.
 Strangesen, 28.
 Struensee, Fried., 134.
 Strugstad, Tørris Johnssøn, Kapt., 262.
 Strøm, R., Højesteretssgf., 80.
 Stub, And. Samuels., Handelsm., 144.
 — Anne Cathr., 207*. — Familie,
 139—144, 299—301. — Halvor
 Arnesøn, Kbmd., 207*. — Helvig
 Andersd., 144. — Joh. Hveding
 Heiberg, 267, 269. — Niels Kjeld-
 søn, Assistentsrd., 34. — Samuel
 Anders., Præst, 144. — Samuel,
 Skipper, 207*.
 Sture, Sten, 149.
 Stöcken, v., Anna Mgr., 276*. — Fred.
- Gerhard, Amtsforv., 275*. — Hen-
 rik, Overrentemester, 276*, 282.
 Sudestad, Ole Gundersen, 110.
 Suhm, Gouvern., 132 f.
 Sundt, Michael, cand. mag., 79.
 Sunne, Karen Mathea, 265.
 Suntum, Ulrik, 285,
 Svane, Christiane, 187. — Fred., Hof-
 jægerm., 239. — Marie, Grevinde,
 237. — Søster, 239.
 Svave, Jørgen, 111.
 Sveigaard, 103. — Joh. Ludv., Organist,
 91, 198.
 Svendsdatter, Johanne Cathr., 103.
 Sverdrup, Prof., 268.
 Søbøtker, Andreas, 285. — Mgr., 287.
 — Sofie Amalie, 285.
 Søm bou, 300.
 Sørensen(datter), John, Skibsfører, 207*.
 — Mgr., 86 f.
 Tandberg, Torkel, 207.
 Tarnov, Johannes, Kapellan, 285. —
 Ursula Kathrine, 279*.
 Taur, Inger Cath., 99. — Søren Ibsen, 99.
 Tavsén, Hans, Bskp., 159, 163.
 Testmann, Chr. Dittl., 272.
 Thamsen, Gouvern., 132 f.
 Thaysen, Catechet, 26.
 Thermo, Else, 39.
 Thienen, v., Elisab., 215. — Elisab.
 Hedv., 285.
 Thiset, A., Arkivassistent., 80.
 Thomasen, James, 202. — Septima,
 202.
 Thombs, Mgr., 280.
 Thomesen, Birthe Martine Olea, 207*.
 — Claudia, 207*. — Inspekt., 215.
 — Karen Olette, 207*. — Thomas,
 Skibsrheder, 207*.
 Thomle, E. A., Arkivfuldm., 71, 76,
 217, 298, 304.
 Thommesen, Hartvig, 173. — Mogens
 (Kaas), 173.
 Thomsen, Lars, Præst, 82.
 Thorkelin, F., Oberst, 80.
 Thostrup, Stiftsprovst, 3.
 Thott, Else Pedersd., g. m. Klavs
 Krummedige, 157, 162. — Peder
 Nielsen, 157.
 Thrane, David, 270.

- Thrap, D., Præst, 79. — Gedske, 280.
 Thronsdatter, Dorthæa, 28.
 Thrulsen, Doroth., 28. — Oluf, Kbmd., 28.
 Thulstrup, Prof., 269.
 Thune, Anne Mgr., 259. — Hans Knudsen, Lieut., 259.
 Tinhus, Rigborg, g. m. H. Joh. Lindeov, 151.
 Tistorph, Mikkell Henriksen, Mag., 233 f.
 Tiurholm, Anne, 93 f. — Ingb., 94. — Janiche, 94. — Niels, Præst, 83, 92 ff.
 Tobiasen, Ingeb. Marie, 207*. — Ole, Matros, 207*.
 Tobiesen, Anne Malene, 265. — Byfoged, 199. — Emilie Johanne, 265. — Gnrlmj., 241. — Jakob Peder Chr., Læge, 265.
 Todberg, Jens, 304.
 Tofte, Annecken Mathea, 207*.
 Toller (Tolder), Anna Cathr., 30, 33. — Karen, 30, 34 ff. — Kirsten, 30. — Niels, Assistsrd., 30, 33 f., 37.
 Tollien, Chr., Kbmd., 279*.
 Tonsberg, de, Familie, 26—38.
 Topdal, Peder Clausen, 100.
 Tornø, Margr., 187.
 Torp, Kirsten Andersd., 278.
 Toxwerdt, Mimi, 254*. — Nikolaj Pet. Dir., Etatsrd., 254*.
 Tramp, Gnrlmj., 127.
 Trap, Præst, 1.
 Tritzschler, von, Familie, 26—38.
 Tromp, Gjertrud Andrea, 253 f*.
 Turesen, Jon, Kammerh., 155.
 Tuxen, Chr., Borgmest., 292. — Lorents, Ridefgd., 288, 291. — Sofie Amalie, 291 ff.
 Tved, Anna Åslaksd., 102. — Asmund Gunders., 103. — Børre, 95. — Gunder, Sergeant, 104. — Johanne Cathr., 103. — Tallach Omunds., 100.
 Tværaas, Marthe, 261.
 Tyrholm, se Tiurholm.
 Tønsberg, Wilh., Stiftamtmd., 27.
 Tørrisdatter, Berette, 83. — Birgitte, 92.
 Ulfeld, Bjørn, 221. — Eggert Klavson, 174. — Kirsten 112. — Korfitz, 153. — Lavrits, 111.
 Ulfstand, Gregers Holgers., 147. — Sidsel, g. m. Kn. P. Gyldenstjerne, 162 f., 176.
 Ulik, Amalie Petrine, 265.
 Ulrich, Johannes, 293.
 Ulricsdal, Gnrlmj., 201.
 Undal, Andr., Stiftamtmd., 70 f., 193. — Anna, 70 f. — Laurits And., Lagmd., 70. — Mgr., 70.
 Unmach, Christiane Fred. Elisab., 249, 254*. — Vævermest., 249.
 Vahl, J., Prowst, 80.
 Vahr, se Wahr.
 Valentinsen, Overtoldbetjent, 186.
 Valkendorf, Sidsel Henningsd., g. m. Lavrids Knob, 177.
 Vedel, Anders Sørensen, 163.
 Vegusdal, Oslau Olsdatter, 97.
 Vendelboe, Abelone Nielsdatter, 90 f., 93. — Anne Mgr., 92. — Anne Marie, 87 f., 89 f. — Anne Marine, 98.
 Veybel, Ingb., 77. — Jens, Kbmd., 77.
 Vibe, Ped. Nordahl, Præst, 267, 269.
 Viborg, Chr., Byfoged, 284.
 Vibye, Gertrud, 87, 89. — Mgr. Kirstine, 86 ff. — Rasmus, 94.
 Vind, Anna Elisab., 62. — Chr., Oberstlieutn., 39 f. — Mariane Kirst., 240.
 Vingaard, Hans, Bogtrykker, 149.
 Vinstrup, Peder, Bskp., 184.
 Visløf, Frederika Lovise, 100 f.
 Volkers(en), Lucas, 130. — Mgr., 131.
 Voss, Christ., 301.
 Vulf, Maren, 101.
 Væber, Joh., Sergeant, 101 ff.
 Wael, Syrene Sivertsd., 207*.
 Wagner, Daniel, Dr. med., 279*. — Reinhold, Dr. med., 279*.
 Wahr, Andreas, Procurator, 101, 104. — Andreas Nikolaj, 106. — Anne Malene, 107, 110. — Anne Marine, 105. — Hans Jørg., 105. — Joh. Sommer, 104 ff. — Maren Marine, 107, 109. — Martha Mgr., 104 ff. — Søren Nikolaj, 107.
 Walter, Chr. Albr., Cancellird., 239. — Fred. Hans, General, 238 f. — Fri-

- derica, 238, 241, 254*. — Jørg., Oberst, 278.
- Wandal, Anne Mgr., 229. — Hans Hansen, Bskp., 229, 232. — Hans, Prof., 233 f. — Helvig Marie, 230. — Maren, 231.
- Wardenburg, Charlotte Sofie Aug. Bernhardine, 251, 254*. — Christiane Marie Dorth., 251. — Heinr. Nicolai, Major, 251.
- Warthoe, Amtsprovst, 21.
- Wasmer, Margrete, 275*.
- Wedel-Jarlsberg, 26. — Greve, 203. — Gust. Vilh., Gr., 37.
- Wedel, Wedelsb., Greve, 30.
- Weiberg, Herm., 292. — Joh. Günther, 293. — Sofie Charl., 292.
- Weihe, Vald., Kammertjener, 275.
- Weinberg, Joh., 273, 280.
- Wriss, v. der, Anna, 272.
- Weisz, Barthold, 283.
- Wendel, se Christensøn og Schouberg.
- Wendelboe, se Vendelboe.
- Werner, Adam Fred., Hofpoet, 281, 289 f.
- Wessel, Mathias, 287.
- Wessendunck, v., Lambert, 291.
- Westken, Engelbert, 271.
- Wetlesen, Hans Jørgen, Gnrlmj., 263. — Hedevig Beathe, 263. — Karl Ulrik, Skibsrheder, 263. — Thora, 263.
- Weyer, 99.
- Wibe, Anne Christine, 239. — Anne Mgr., 239. — Frederikke, 292. — Michael, Gehrjmerd., 292.
- Wiborg, Anne Kirst., 201. — Apolone Christensd., 201. — Familie, 192. — Hans Knudsen, 233. — Jens Olsen, 201.
- Wiby, se Viby.
- Wiedewelt, Hans, Murmest., 290. — Joh., 290.
- Wiegmann, Henrik, 286, 289.
- Wiel, Claus, 254.
- Wieneken, Johanne Gertrude, 254*.
- Wietz, Lorentz, 282, 284.
- Wilcken, Valentin, Sadelmag., 274.
- Wilde, Claus, 277. — Henrik, 286, 288.
- Wilhelm, Landgreve af Hessen, 248.
- Willemoës, Peter, 248.
- Willumsen, Heinrich, Perlestikker, 277.
- Wilster, Lucie Jacobc, 287.
- Winding, Poul Etatsrd., 233.
- Windt, de, Jan, 132.
- Winge, Catharina, 201. — Riise, 58.
- Winkel Forpagt., 304.
- Winstrup, Anne Cathr., 229. — Peder, Bskp., 229.
- Winterfeld, v., Augusta Maria Elis., 282.
- Winther, N., Procurat, 304.
- Wisløw, Poul, Sorenskriver, 101, 104 ff.
- With, Henrik, Organist, 195 ff. — Inger Marie, 197. — Marie, 197. — Mgr., 197. — N. F. R., Præst. 213. — Pernille, 177. — R. C., Højesteretsasses., 80.
- Witt, Claus, 283.
- Witte, Jürgen, 276.
- Witting, Præst, 11 f.
- Wobitzer. Wobislaus, 168.
- Wolf, Prof., 3.
- Wrangel, Helvig. 112, 122. — Henrik, 112.
- Wroe, Martha Augustinusdat., 70. — Nikolaj, 271.
- Wroblewski, Boghandler, 80.
- Wuchter, Abraham, Maler, 274, 277.
- Wulff, Fred., Asses., 287.
- Wulffgen, v., Balthas., Oberst, 289.
- Wynkoop, Bradley, Advokat, 254*.
- Wærenskjold, Conferentsrd., 29. — Hede v., 29. — Karen, 29. — Lisbeth, 29. — Matthea Cathr., 29.
- Wærn, Nils, Foged, 300.
- Wøldike, V., Prof., 214. — M., Prof., 4. — P. R., Præst, 4.
- Zachæus, Michael, Cantor, 290.
- Zackenholts, Cathrina Henning, 283.
- Zanders, Elisab., 283.
- Zarbell, Christiane Mgr., 56. — Daniel Michael, Major, 56, 254*. — Michael, Skomager, 56. — Sarah Christ., 56, 254*.
- Zepelin, Oberst, 61 f., 295.
- Zernikow, Inger Dorth., 100.
- Ziegler, Melchior, 289.
- Ziegenhorn, Anna Birgitte, 250, 254*. — Anna Elisab., 250. — Joh. Georg., 250, 254*.
- Ziemer, Anna, 284. — Jochim, 284.
- Zinzendorff, Greve, 134.

<p>Zirtzau, Jørg., 285, 290, 293.
 Zumbusch, Hans, Stempelskærer, 274.
 Ørsløv, 101.
 Ørtz, Fred. Ludv.. Greve, 239.
 Ørtzen, v., Elisab., 112.
 Ørum, Anne Cathr., 93. — Chr., 87 f.
 — Chr., 106, 109. — Chr. Jesper,
 89, 95. — Esther, Dorth., 94 f.,
 97, 100 ff. — Gertrud, 87 f., 100 f.
 — Karen Mathiasd., 109. — Lyth</p> | <p>Mathiesen, Sorenskriver, 86 ff., 89 f.,
 104. — Mathias, Sorenskriver, 87,
 89, 93, 96 f., 100 ff. — Rasmus,
 105. — Sidsel Christine, 87. —
 Sofia Amalia Isabella, 102 ff. —
 — Torborg Michelsd., 103 ff.
 Øst, Prof., 4.
 Østensen, Ole, Murmest., 207*.
 Østerhus, Torborg, Michelsd. 103.
 Øvergaard, Styrmand, 138.</p> |
|---|---|
-

Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

(December 1888).

1. Danske Medlemmer.

Hs. Maj. Kongens Haandbibliothek.

Hs. Højhed Prinds Hans af Slesvig-Holsten-Senderborg-Glücksborg.

<p>Aaby, V., Apotheker. Odder.
 Aalborg Cathedralskoles Bibliothek.
 Aalborg Stiftsbibliothek.
 Aarhus Cathedralskoles Bibliothek.
 Adeler, Cort S. Th., Baron. Kbh.
 Adolph, J., Grosserer. Kbh.
 Amtsbibliotheket i Akureyri.
 Andersen, A., Sognepræst. Tømmerup pr. Kalundborg.
 Andersen, Knud, Gaardejer. Søsund.
 Arenstorff, Fr. von, Fideicommissbesidder. Overgaard.
 Arntzen, E. E., Consul, Hofvinhandler. Kbh.
 Athenæum, Læseselskab. Kbh.
 Aumont A., Stud. mag. Kbh.
 Balslev, C. F., Biskop. Ribe.
 Bang, F. S., Etatsraad, Bankkassierer. Kbh.
 Bang, Vilh., Sognepræst. Føvling.
 Barfod, Fr., fhv. Archivfuldmægtig. Kbh.
 Barfod, Imm., Provst. Vaabensted.
 Barfod, H. P., Hospitalsforstander. Aalborg.
 Basse, M. A., Cand. jur. Aarhus.</p> | <p>Bauditz, Capitain, Kammerjunker. Kbh.
 Benzon, A., Frøken. Benzon.
 Benzon, C., Kmhr., Overpræsident. Kbh.
 Berner Schilden, Kmhr. Clausholm.
 Bidstrup, Julius, Lærer. Kbh.
 Bille-Brahe, C., Stiftamtmand, Kammerherre, Baron. Kbh.
 Bille-Brahe, Baronesse. Egeskov.
 Bille-Brahe-Selby, Greve, Kammerherre. Hvedholm.
 Binzer, O., Sognepræst. St. Jørgensgaard.
 Bondesen, B. Skolelærer. Ellested.
 Bondesen, J. M. G., Provst. Roeskilde.
 Bornemann, C., Cand. jur. Kbh.
 Boserup, J. J., Læge. Borup.
 Brasch, Chr. H., Præst. Kbh.
 Breinholt, C., Dampskibsexpediteur. Esbjerg.
 Bricka, C. F., Archivsecretaire. Kbh.
 Brock, P., Dr. phil., Slotsforvalter. Kbh.
 Brockenhuus-Schack, Greve, Kam-</p> |
|--|---|

- merherre, Amtmand. Svendborg.
- Brøndsted**, Ch., Cand. phil. Kbh.
- Burman Becker**, G., Fuldm. i Cultusministeriet. Kbh.
- Bülöw**, fhv. Raadmand. Helleruplund.
- Bähr**, J., Fuldm. ved Vemmetofte Klosters Godscontoir.
- Bøgh**, Nicolai, Cand. phil. Kbh.
- Bøgh**, Justitsraad, Godsforvalter. Tranekjær.
- Carlsen**, Emmy, Stiftsdame. Gl. Kjøgegaard.
- Cederfeld de Simonsen**, Provst. Randers.
- Colding**, T. A., Cand. polyt., Ingenieur. Kbh.
- Collin**, Edgar, Literat. Kbh.
- Cramer**, V. R., Godsinspecteur. Vindkilde.
- Crone**, A., Præst. Herrested.
- Crone**, F., exam. jur. Nyborg.
- Dahlerup**, Præst. Øster Ulslev.
- Danneskjold Samsøe**, H. E. D., Grevinde. Brattingsborg.
- Dorph**, H. P. R., Sognepræst. Øster Egesborg.
- Drechsel**, G. V. L., Etatsraad. Kbh.
- Düring-Rosenkrantz**, Baron, Hoffægernester. Tulstruplund ved Fredensborg.
- Dændler**, Overretssagfører. Odder.
- Elvius**, S., Ass. i Livsforsikringsanstalten af 1871. Kbh.*)
- Engelstoft**, C. T., Dr. theol., Biskop. Odense.
- Erslev**, K., Professor, Dr. phil. Kbh.
- Estrup**, Godsejer. Conseilspræsident, Finantsminister. Kbh.
- Fasting**, Chr. D., Overretssagfører. Nakskov.
- Fridericia**, J. A., Dr. phil. Kbh.
- Friederichsen**, P., Jægernester. Kjærstrup.
- Friis**, C., Cand. phil. Kbh.
- Friis**, L., Landinspecteur. Kalundborg.
- Frijs**, Krag-Juel-Vind-, Greve, Kmhr. Boller.**)
- Fuglede**, Læge. Billinge.
- Fyens Stifts litteraire Selskab**. Odense.
- Fyens Stifts Læseforening**. Odense.
- Gad**, G. E. C., Universitets-Boghdl. Kbh.
- Garnisonsbibliothek**. Kbh.
- Gjellerup**, S. M., Bibliotheksassistent. Kbh.
- Glückstadt**, J., Etatsraad, Bankdirecteur. Kbh.
- Gottschalch**, J., Enkefrue. Kbh.
- Graae**, G., Proprietair. Kbh.
- Gram**, H., Cand. jur. Kbh.
- Grandjean**, H. F., Capitain. Nyborg.
- Gravenhorst**, G. J. A., Jernbaneassistent. Kbh.
- Groth-Petersen**, P., Procurator. Faaborg.
- Grove**, G. L., Cand. jur., Archivasistent. Kbh.
- Grüner**, G., Kammerherre. Raunstrup.
- Grønvald**, Fr., Assistent. Kbh.
- Guldbrandsen**, V. A., Kasserer i Livsforsikringsanstalten af 1871. Kbh.
- Gyth**, Herredsfuldmægtig. Kalundborg.
- Hagemann**, H. A. K., Sognepræst i Vinding.
- Hagen**, S., fhv. Musikhandler. Kbh.
- Hagerup**, E., Boghandler. Kbh.
- Hages Legat**. Nykjøbing p. F.
- Hannover**, J., Underbibliothekar. Kbh.
- Harbou**, F. W. H., Capitain. Kbh.
- Harbou**, J. W. A., Generalmajor. Kbh.
- Harder**, Fr. Carl Chr., Kammerraad. Kbh.
- Hegermann-Lindencrone**, Generalleutnant, Kmhr. Kbh.
- Heimann**, F. Brygger. Svanholm.
- Heltzen**, Stiftamtmand, Kammerherre. Odense.

*) Livsvarigt Medlem uden Contingent efter Bestyrelsens Beslutning af 6. Marts 1880.

**) Har indbetalt 100 Kr. én Gang for Alle.

Herlufsholms Skolebibliothek.**Hiort**, Forvalter. Boderup.**Hiort-Lorenzen**, H. R., Redacteur. Kbh.**Hirschsprung**, Bernhard, Grosserer. Kbh.**Hirschsprung**, Heinrich, Grosserer. Kbh.**Holm**, L., Kapitaen i Flaaden. Kbh.**Holm**, J., Borgmester, By- og Herredsfoged. Middelfart.**Holm**, Chordegn. Nykjøbing p. Falster.**Holmblad**, J. P., Etatsr., Fabrikejer. Kbh.**Horsens lærde Skoles Bibliothek.****Hvass**, A. N., Skolelærer. Hvam.**Hvass**, F., Etatsraad. Randers.**Hæst**, A. F., Justitsraad. Kbh.**Hæst**, Chr., Hof-Boghandler. Kbh.**Hæst**, H. E., Borgmester, Byfoged. Hjørring.**Høyer-Møller**, E., Provst. Kjølstrup.**Ingerslev**, V., Districtslæge. Præstø.**Isberg**, S. W., Grosserer. Kbh.**Jantzen**, A., Sognepræst. Gjentofte.**Jensen**, Typograph. Nykjøbing p. Falster.**Jensen**, S. H., Districtslæge. Grindsted.**Jessen**, L. P., Lieutenant. Aarhus.**Juel**, K. F., Kammerherre. Juelsberg.**Juel-Brookdorff**, T., Baron, Kammerherre. Valdemars Slot.**Jørgensen**, Stud. jur. Kbh.**Jørgensen**, A. D., Geheimearchivar. Kbh.**Jørgensen**, S., Skolelærer. Kistrup.**Kall**, M. D. N., Postmester. Kbh.**Kauffmann**, H., Generallieutenant à la suite, Kmhr. Kbh.**Klein**, C., Fuldmægtig. Kbh.**Klein**, Rudolph, Boghandler. Kbh.**Knudtzon**, N. H., Grosserer. Kbh.**Krabbe**, C., Herredsfoged. Kjellerup.**Krarup**, Fr., Registrator. Kbh.**Krigsministeriets Archiv**. Kbh.**Kringelbach**, G. Contoirchef. Kbh.**Langkilde**, C. V., Proprietair. Tvenstrup.**Leemeyer**, J., Inspecteur. Kbh.**Leschly**, Capitain. Aarhus.**Lesser**, J. A. L., Capitain. Kbh.**Levetzow**, Kmjkr., Herredsfoged. Kjerteminde.**Liebe**, C., Højesteretsadvocat. Kbh.**Lillienskiold**, P. A. M., Højesterets-assessor. Kbh.**Lillienskiold**, H. P. J., Skovtaxator. Kbh.**Lind**, H. D., Præst. Odense.**Lindegaard**, Hofjægmester. Lykesholm.**Linnemann**, S., Conferentsraad, Bank-directeur. Kbh.**Lissau**, F. D., Godsforvalter. Kbh.**Lowzow**, A. v., Jægmester. Slettegaard.**Lund**, Troels, Professor, Dr. phil. Kbh.**Lüttichau**, C., Kammerherre. Tjele.**Lyngø**, H. H., Boghandler. Kbh.**Løvenskiold**, C. L., Over-Hofmarskal. Kmhr. Kbh.**Malling**, Grosserer. Kbh.**Mansa**, C., Godsejer. Kbh.**Matzen**, H., Dr., Prof. jur. Kbh.**Meidell**, Fr., Capitain. Kbh.**Meldahl**, F., Etatsraad. Kbh.**Møllerup**, W., Dr. phil. Kbh.**Moltke**, E., Kammerherre, Greve. Nørager.**Moltke**, F., Overauditeur, Birkedommer. Fredensborg.**Müller**, H. E., Stud. mag. Kbh.**Munthe af Morgenstjerne**, O. von, Capitain, Kmjkr. Kbh.**Mynster**, C., Læge. Kbh.**Møller**, H., Sparekassekasserer. Odense.**Møller**, Olaf, Cand. jur. Aarhus.**Neuhaus**, L. C., Overtoldinspecteur. Kbh.**Nielsen**, A. H., Pastor emer. Aalborg.**Nielsen**, C. F., Sognepræst. Odden.**Nielsen**, O., Dr. phil., Archivar. Kbh.**Nutzhorn**, Cand. theol. Askov.**Nyrop**, C. Professor. Kbh.

- Obel, Th., Kjøbmand. Helsingør.**
Oldenburg, V., Birkedommer. Kbh.
Olrik, P. C. S., Consul. Kbh.
Olufsen, A. F. O. H., Premierlieutenant i Livgarden, Kmjr. Kbh.
Paulsen, Cand. pharm., Bryggeriinspektør. Kbh.
Petersen, A., fhv. Skolelærer. Kjøge.
Petersen, Carl, Boghandlermedhjælper. Slagelse.
Petersen, Henry, Dr. phil. Kbh.
Petersen, H. G., Overpostmester. Kbh.
Petersen, T. G., Præst. Ourø.
Petersen, Thorvald, Cand. theol. Kbh.
Post, Knud Trolle, Godsejer. Viborggaard.
Prip, Præst. Værum.
Quaade, C. F. P. C., Kmjr., Cand. jur. Kbh.
Qvistgaard, Erh., Cand. theol. Kbh.
Randers lærde Skoles Bibliothek.
Rantzau, Greve, Hofjægermester. Rosenvold.
Rasmussen, O. F. C., Etatsraad, Godsforvalter. Jettehøj.
Reedtz-Thott, Kammerherre, Baron. Gaune.
Reitzel, Carl, Boghandler. Kbh.
Reventlow, Grevinde. Christianssæde.
Ribe Cathedralsskole.
Richter, J. C. L., Sognepræst. Ringgive.
Richter, V., Overretssagfører. Kbh.
Rigsdagens Bogsamling. Kbh.
Rist, P. F., Capitain. Kbh.
Rosen, Kammerherre. Henriksholm.
Rosenstand, Fr., Gehejme-Etatsraad, Cabinetssecretair. Kbh.
Rosenørn, E. E., Gehejme-Conferentsraad, Kmhr. Kbh.
Rosenørn, M. H., Gehejme-Conferentsraad, Kmhr. Kbh.
Rosenørn-Lehn, E., Baron, Hofjægerm. Hvidkilde.
Rosenørn-Lehn, Baron, Udenrigsminister, Kmhr. Kbh.
Rützwow, T. A. N., Boghandlermedhjælper. Kbh.
Rørdam, G., Fuldmægtig. Kbh.
Rørdam, H. F., Dr. phil., Sognepræst. Lyngby.
Scavenius, Godsejer, Cand. jur. Voergaard.
Scavenius, J. F., Kmhr., Cultusminister. Gjorslev.
Scheel, F. C. R., Greve. Rygaard.
Schierbech, V., Overretssagfører. Kbh.
Schlegel, F., Gehejmeconferentsraad. Kbh.
Schmidt, L. H., Præst. Kbh.
Schmidt, Vald., Professor. Kbh.
Schou, H. A., Cand. mag., Bestyrer. Hinnerup.
Schulin-Zeuthen, C. J. W., Greve, Hofjægermester. Tølløse.
Schurmann, J. C., Dr. theol., Professor. Skaarup.
Schwenn, Rud., Overretssagfører. Aarhus.
Schytte, A. Th., Kmhr., Hofjægermester. Bygholm.
Schøller, Jægermester. Margaard.
Schenberg, K., Boghandler. Kbh.
Schatz, Brygger. Odense.
Segelcke, Th. R., Professor. Kbh.
Scheded, K., Fuldmægtig i Indenrigsministeriet.
Sjællands Stiftsbibliothek. Roskilde.
Skrike, A., Gehejmelegationsraad. Kbh.
Smith, C. N., Provst. Kbh.
Smith, F., Læge. Kbh.
Sommer, F. C. V., Cand. phil. Kbh.
Sommersted, A. V., Overkrigscommissair. Kbh.
Sorø Academies Bibliothek.
Stampe, H., Kmhr., Baron. Nysø.
Steinmann, General, Kmhr. Tybjerggaard.
Stemann, Hofjægermesterinde. Helsingør.
Steensen-Leth, Hofjægermester. Højris.
Storck, H., Architect, Professor. Kbh.
Strøm, G., Sognepræst. Marslev.
Studenterforeningen. Kbh.

- Suensen**, Hans, Cand. polit. Kbh.
Sørensen, C. Th., Capitain. Kbh.
Sørensen, J., Proprietair. Dalsgaard.
Sørensen, S. A., Capitain. Kbh.
Thiele, Joh., Assistent. Kbh.
Thiset, A., Archivassistent. Kbh.
Tholle, Th. H. J., Sognepræst. Marstal.
Thorkelin, B. F. J., Oberst. Kbh.
Thorson, E. M., fhv. Underbibliothecar. Kbh.
Tilemann, H. Chr. G., Godsinspector. Mosager.
Tillisch, W., Stiftsdame. Kbh.
Topp, A. L., Grosserer. Kbh.
Treschow, F., Frøken, Lyngbæksgaard.
Tvermoes, F. E. T., Overretsproc. Kbh.
Tønder, J. N., Læge. Jerslev.
Udenrigsministeriet.
Ulrich, G., Directeur. Kbh.
Urne, Axel, Fuldmægtig. Kbh.
Ussing, Algreen-, Tage, Cand. juris. Kbh.
Wad, C., Overlærer. Kbh.
Wad, G. L., Cand. polit. Kbh.
Wad, M., Præst. Korsør.
Wadum, E. J., Procurator. Veile.
Vahl, J., Provst. Nørre Alslev.
Vahl, Joh., Underbibliothecar. Kbh.
Walleen, Alphonse, Baron. Bjergbygaard.
Wandall, Bertram, Kjøbmand. Aarhus.
Vedel, S., Fuldmægtig. Kbh.
Wegener, C. F., Gehejmecfrd. Kbh.
Wendt, Henrik. Kbh.
Westergaard, H., Professor v. Univ. Kbh.
Vind, Sophus, Hofjægermester. Sanderumgaard.
Winstrup, L. A., Justitsraad, Bygningsinspector. Kolding.
Winther, Niels, Procurator. Hjørring.
Wittrock, H. G., Stationsforv. Hjørring.
Volquartz, J. C., Cand. phil., Handelscontoirist. Kbh.
Wroblewski, O., Boghandler. Kbh.
Zyphen-Adeler, G. C., Baron. Kbh.
Zyphen-Adeler, Kammerherre, Baron. Dragsholm.

II. Norske Medlemmer.

(April 1888).

- Aall**, Nils, Brugsejer. Ulefos.
Andersen, Sev. Chr., Generalconsul. Christiania.
Andersen, V. C. H., Overlærer. Frederikshald.
Angell, H. B., Sagfører. Bergen.
Angell, Jonas, Districtslæge. Nedre Stjørdal.
Arbo, P. N., Historiemaler. Chr.
Arendals offentlige Skoles Bibliothek.
Arentz, N. P., Overlærer. Trondhjem.
Arnesen, M., Adjunct. Ljon pr. Chr.
Aschehoug, T. H., Professor. Chr.
Athenæum, Chr.
Aubert, Otto, Advocat. Chr.
Augustad, Arnt, Læge. Brandbo.
Bachke, Fritz M., Kjøbmand. Trondhjem.
Beer, Martin, Sørenskriver. Fron.
Bendixen, B. E., Skolebestyrer. Bergen.
Bergens Arbejderforening.
Bergens Museum.
Bergens offentlige Bibliothek.
Birkeland, M., Rigsarchivar. Chr.
Blich, W., Overcontroleur. Bergen.
Boeck, Th., Kgl. Fuldmægtig. Chr.
Brock, A. L., Adjunct. Chr.
Brodtkorb, Enkefrue. Kjørbo.
Brønlund, Dispacheur. Arendal.
Buck, F. B., Kjøbmand. Trondhjem.
Budde, C. P., Livmedicus. Chr.
Bugge, J. Ø., Skibsrheder. Mandal.

- Bugge, K. L.**, Advocat. Chr.
Bull, N. R., Secretair. Chr.
Bull, Chr., Districtslæge. Evje.
Bye, Erik, Underofficier. Trondhjem.
Cammermeyer, Alb., Boghl. Chr.
Campbell, J. H. S. Bergen.
Cappelen, J. H., Contoirchef. Chr.
Christie, E. C. B., Architect. Trondhjem.
Collett, A., Bureauchef. Chr.
Collett, Amtmandinde. Chr.
Collett, Nicoline, Frøken. Chr.
Collin, Jens, Telegraphbestyrer. Hammerfest.
Conradi, A., Frøken. Chr.
Daae, L., Statsraad. Chr.
Daae, L., Professor, Dr. Chr.
Dahl, L., Medicinaldirecteur. Chr.
Dahll, Tellef, Bergmester. Kragersø.
Dahll, L. C., fhv. Statsraad. Chr.
Dannevig, Marinecapitain. Chr.
Delgobe, Chr., Directeur. Chr.
Diesen, G. F., Lieutenant. Heddeland.
Dreyer, O. A., Forstander. Trondhjem.
Eriksen, A. E., Rector. Tromsø.
Fay, P. J. N., Kgl. Fuldmægtig. Chr.
Fleischer, Overtoldbetjent. Christianssand.
Flood, J., Pharmaceut. Chr.
Frederikshalds Stadsbibliothek.
Fridrichsen, J. C., Cand. Trondhjem.
Galtung, J., Læge. Moss.
Giertsen, J. Chr., Kjøbmand. Bergen.
Gram, Antoinette, Fru. Chr.
Gram, H., Sørenskriver. Sarpsborg.
Gregersen, J., Cand. phil. Heggen.
Grüner, H. J. R., Oberstlieutenant. Frederiksstad.
Grüner, J., Lieutenant. Chr.
Hagemann, T., Kgl. Fuldmægtig. Chr.
Hagemann, Forstassistent. Alten.
Hald, J., Overlæge. Chr.
Halvorsen, J. B., Redacteur. Chr.
Hansen, Chr., Skibsfører. Frederikshald.
Hanssen, Johan, Assurance-Directeur. Arendal.
Harboe, E., Overretssagfører. Hamar.
Hartmann, G., Rektor. Skien.
Heiberg, H., Godsejer. Amble.
Hesselberg, F., Cand. Chr.
Holmsen, Bureauchef. Chr.
Holst, Valborg, Frøken. Chr.
Hopstock, J., Havnefoged. Bergen.
Hornemann, R., Justitiarius. Trondhjem.
Huitfeldt, G., Overretssagf. Moss.
Huitfeldt, H., Consul. Trondhjem.
Huitfeldt, I., Consul. Trondhjem.
Huitfeldt-Kaas, H. J., Archivfuldm. Chr.
Høegh, Sofie, Frue. Porsgrund.
Johannessen, Chr. N., Kjøbm. Trondhjem.
Johnson, Gisle. Professor. Chr.
Kallevig, M., Consul. Arendal.
Kervel, D. van, Sognepræst. Ørskog.
Kielland, Axel, Cand. jur. Chr.
Kielland, G. B., Ingenieur. Frederikshald.
Kiær, Fr., Kgl. Fnlmdægtig. Chr.
Klingenberg, R., Marinecapitain. Horten.
Knagenhjelm, Cand. Chr.
Knoff, R., Kjøbmand. Trondhjem.
Knudsen, K. O., Toldbetjent. Laurvig.
Lampe, J. F., Provst. Bamble.
Landgraf, J., Skoleinspecteur. Grimstad.
Lange, A. J., Boghandler. Chr.
Lassen, W., Bureauchef. Chr.
Lippe, v. d., Stadsconducteur. Bergen.
Lorange, A. L., Conservator. Bergen.
Lund, A. D., Forstmester. Halvardmo.
Lund, Jacob, Adjunct. Drammen.
Lundh, Otto Gr., Archivfuldm. Chr.
Lystrup, J., Kjøbmand. Drammen.
Løvrig, Chr., Lensmand. Sveen.
Michelet, Oberstlieutenant. Chr.
Moss, Politimester. Frederikshald.
Munthe, H., Ingenieurlieutenant. Frederiksstad.
Nielsen, Yngv., Dr. phil. Chr.
Nygaard, Fr. Boghandler. Bergen.
Paus, Chr., Kjellestad ved Brevik.
Petersen-Foss, B., Frue. Arendal.
Pihl, O., Directeur. Chr.
Rasch, A. W., Cand. phil. Chr.
Rigsarchivet. Christiania.
Ring, I., Corpslæge. Chr.

Roosen, H. , Postmester. Laurvig.	Stabell, F. W. , Læge. Bergen.
Rosenvinge, A. F. , Telegraphstationsbestyrer. Korsnæs.	Stang, N. A. , Grosserer. Frederikshald.
Rumohr, Claus. Fronningen.	Storm, G. , Professor. Chr.
Rygh, Carl , Adjunct. Trondhjem.	Stub, Kr. , Læge. Kragere,
Rygh, O. , Professor. Chr.	Sundt, M. , Cand. mag. Chr.
Samuelsen, G. , Bankkasserer. Drammen.	Taranger, A. , Archivassistent. Chr.
Schilderup, W. , Student. Bergen.	Thaulow, Dr. Modum.
Schiøtt, H. K. , Adjunct. Chr.	Thomle, A. , Assessor. Chr.
Schrøder O. , Sagfører. Arendal.	Thomle, E. A. , Archivfuldm. Chr.*)
Schweigaard, C. , fhv. Statsminister. Chr.	Thrap, D. , Sognepræst. Chr.
Schweigaard, J. , Læge. Chr.	Thurmann, E. G. , Ingenieur. Drammen.
Schenberg, M. , Professor. Chr.	Tønsberg, C. , Generalconsul. Chr.
Selmer, H. L. , Cand. jur. Chr.	Universitetsbibliotheket. Chr.
Selmer, J. , Byfoged. Hammerfest.	Wessel-Berg, A. Kongsvinger.
Selskab, det norske. Chr.	Videnskabers Selskab, Kgl. norske. Trondhjem.
Selskabet „den gode Hensigt“. Bergen.	Winge, Axel. Consul. Chr.
Sibbern, V. Capitain. Værne Kloster.	Væringssaasen, Helge. Elverum.
Simonsen, P. , Kjøbmand. Chr.	Zahl, J. E. , Handelsbetjent. Chr.
Sommerfeldt, H. , Krigscommissair. Trondhjem.	Zeier, Johan , Sagfører. Hamar.
Sommerschield, J. , Consul. Namsos.	Ziegler, R. , Capitain. Veblungnæs.
Stabell, G. , Cand. phil. Trondhjem.	Østgaard, H. R. , Lensmand. Lom.
	Øverland, O. A. , Archivassistent. Chr.

III. Svenske Medlemmer.

Bibliotheket, d. Kgl. Stockholm.	Quistgaard, A. , Ingenieurlieutenant, Hulvik.
Klingspor, C. A. , Ritmester. Stockholm.	Schlegel, Bernhard. Stockholm.
Ljungmann, Axel Vilh. , Dr. phil. Tjern.	Universitetsbibliotheket i Lund.

IV. Udenlandske Medlemmer.

Kaas, Ivar , Baron, Budapest.	Pontoppidan, H. , Generalconsul. Hamborg.*)

*) Har indbetalt 100 Kr. én Gang for Alle.

Bestyrelsen for „*Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie*“ bestaar for Tiden af (de med Stjerne mærkede udgjøre Skriftudvalgene):

i Norske Afdeling:

Fhv. Adjunct **Arnesen**,
Kgl. Fuldmægtig **Boeck**,
Bureauchef **Collett***, Secretair,
Professor, Dr. **Daae**,
Archivfuldmægtig **Huitfeldt-Kaas***,
Formand,
Provst **Lampe**,
Oberstlieutenant i Generalstaben
Schnitter,
Archivfuldmægtig **Thomle***.

i Danske Afdeling:

Archivsecretair **Bricka***,
Assistent **Elvius**,
Biskop, Dr. **Engelstoft**,
Gehejmeconferentsraad, Overhofmarskal, Kammerherre, Major
Løvenskiold,
Archivar, Dr. **Nielsen***,
Gehejmeconferentsraad, Kammerherre **Rosenørn**, Formand,
Sognepræst, Dr. **Rørדם***,
Gehejmelegationsraad **Skrike**,
Cand. polit. **Wad**, Secretair.

I Samfundets Bestyrelse er ingen Forandring foregaaet i Aaret 1888.

Samfundets Regnskab for 1887 er aflagt af dets Commissionair, Boghandler Rudolph Klein, og derefter revideret af den norske Bestyrelse, der godkjendte det. Hvorledes de enkelte Summer fordele sig paa Indtægt og Udgift, vil sees af følgende Oversigt:

Indtægt:

Restancer fra forrige Aar	360	Kr.	48	Øre
Understøttelse fra Cultusministeriet	300	—	—	—
Indskrivnings- og Medlemsbidrag, ÷ Rabat til				
Forhandlere	2400	—	62	—
Solgt af Tidsskriftet	52	—	31	—
Skylder Boghandler Klein d. 31. Decbr. 1887	439	—	88	—

3553 Kr. 29 Øre

Udgift:

Skylder Boghandler Klein d. 1. Jan. 1887 . . .	679 Kr. 71 Øre
Forfatter- og Redacteurhonorar	914 — 82 —
Trykning, Hefning m. m.	1560 — 97 —
Forskjellige Udgifter	62 — 52 —
Retour, Restancer og Tab, som afskrives . . .	74 — 27 —
Restancer, som overføres til næste Aar	261 — „ —
	<hr/>
	3553 Kr. 29 Øre

Paa Samfundets Sparekassebøger indestaar for Tiden (December 1888) henholdsvis 79 Kr. 49 Øre og 8 Kr. 75 Øre med paaløbne Renter (jvfr. foregaaende Bind S. 334), hvorhos bemærkes, at sidstnævnte Beløb (Rente for Decb. Termin 1888 af Samfundets Indskrivningsbevis) har maattet indsættes paa en ny Sparekassebog, idet Sparekasserenten er bleven nedsat og nye Indskud som Følge deraf ikke modtages paa de ældre Bøger.

Den ovfr. S. 78 omtalte Samfundet skjænkede Gave af 1000 Kr. er indsat til Forrentning i Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn under Mærket „En Unævnts Legat til Samfundet for Dansk-Norsk Genealogi og Personalhistorie“.

Dødsfald i Norge

1887.

Meddelt af Archivfuldmægtig Otto Gr. Lundh.

- Aall**, Benedicta, 77 A., 23. Februar, Porsgrund. (Slægtninge).
- Aamodt**, Niels Olaus, Toldbetjent, 42 A., 8. December, Christiania. (Hustru: Sina A., f. Tønnenen).
- Aamodt**, Valborg, 1 $\frac{3}{4}$ A., 7. Febr., Hemnæs. (Forældre: Otto A., Distriktslæge, og Marie A., f. Nilsen).
- Aas**, Wilhelmine Bergitte, 37 $\frac{2}{3}$ A., 17. August, Singsaas. (Moder: Elisabeth A., f. Skancke).
- Abel**, Anne Marie, f. Lidemark, 76 A., 10. Januar, Fredrikstad. (Børn: P. S. A., Skibsfører, og Fredrikke A.).
- Andersen**, Carl Johan, 30 $\frac{1}{2}$ A., 4. Juli, Tønsberg. (Forældre: C. Aug. A., Politimester, og Emilie A., f. Seielstad).
- Anderssen**, Erik Peter Ragnvald, Premierløjtnant, 26 A., 13 December, Christiania. (Moder: Pauline A., f. —).
- AngeH**, Jona Valborg Throne, 19. Februar, Tolgen Prestegaard. (Moder: Elisabeth A., f. —).
- Anker**, Carl, fhv. Fattigforstander, 58 $\frac{3}{4}$ A., 6. Januar, Christiania. (Hustru: Karen A., f. —).
- Arctander**, Anne Sophie, 51 A., 17. November, Christiania. (Søster: Severine Torgersen, f. A.).
- Arctander**, Lars, Kontroller, 65 A., 30. Juli, Christiania. (Hustru og Søn: Emilie A., f. —, og Leif A.).
- Arentz**, Arne Frithjof, $\frac{3}{4}$ A., 16. Juli, Philadelphia, U. S. A. (Forældre: Hans S. A. og Wilhelma A., f. Walløe).
- Arentz**, Katharina Fredrikke Holberg, $\frac{3}{4}$ A., 17. Februar, Valdres. (Forældre: F. C. H. A. og Emilie A., f. Djørup).
- Arentz**, Peder Schelderup Nissen, Sogneprest til Skogn, 66 A., 2. Oktbr., Skogns Prgd. (Hustru: Thrine A., f. Hansen, og Børn).
- Arff**, Christian Nicolay, 66 A., 23. Marts, Tønsberg. (Hustru: Henriette A., f. Thomsen).
- Arneberg**, Fin, 1 $\frac{1}{2}$ A., 10. Februar, Christiania. (Forældre: Chr. A., Ingeniør, og Elise A. f. Nielsen).
- Arntzen**, Hanna Charlotte Augusta, 74 $\frac{1}{2}$ A., 19. Oktober, Fredrikstad. (Nevø og Niece: C. A., Undertoldbetjent, og Hanne A., f. Tønnenen).
- Arntzen**, Marie, 82 A., 18. Februar, Christiania. (Nevø og Niece: Andreas A. og Elisabeth A., f. Stilling).
- Aubert**, Ludvig Cæsar Martin, Dr..

- fhv. Professor i latinsk Filologi, 80 A., 14 Juni, Christiania. (Hustru: Ida A., f. Maribo).
- Baastad**, Yngvar Friis, 5 U., 4. Juni, Christiania. (Forældre: Vilhelm B. og Hanna B., f. Friis).
- Bache**, Nicoline, f. Devold, 63 A., 21. April, Bergen. (Mand: Johs B., Toldbetjent).
- Bagge**, Anne, 73 A., 23. Juli, Bergen. (Neve: J. Smith).
- Balchen**, Elene Tonette Prom, f. —, (Enke efter Sejlmagermester Ludvig B.), 78½ A., 16. August, Bergen. (Døtre: Antoinette B. og Pauline Luth, f. B.).
- Balchen**, Elisabeth Smith, f. Johnsen, (Enke efter Skibsfører Jens G. B.), 56 A., 15. April, Bergen. (Børn: Daniel S. B., Hans C. B. og Ludvika B.).
- Balchen**, Kaare, 6½ A., 19. Januar, Christiania. (Forældre: Lauritz B. og Pauline B., f. Balchen).
- Balchen**, Peder From, Ingeniør, 51¾ A., 21. April, London. (Moder: Elene T. B., Bergen).
- Balke**, Peder, Landskabsmaler, 82¼ A., 15. Februar, Christiania. (Hustru: Karen B., f. Erichsen).
- Bang**, Gurine, 24½ A., 13. November, Thronhjelm. (Forældre: J. G. B. og Bergithe B., f. —).
- Barfoed**, Friderich Nicolai, 70 A., 28. Februar, Amsterdam. (Børn).
- Basberg**, Anne Petronelle, f. Falch, 56 A., 12. April, Gilhus pr. Drammen. (Døtre: Anna B. og Charlotte B.).
- Basberg**, Petronelle Magdalene, f. Knap, (Enke efter Toldbetjent Frederik B.), 77 A., 26. December, Christiania. (Sønner: Anton B. og Frederik B.).
- Bauck**, Christiane Augusta, f. Hansen, 81 A., 19. Marts, Thronhjelm. (Børn).
- Bech**, Olga, f. Finne, 40 A., 21. Juli, Fredriksstad. (Mand: Axel B., Overretssagfører, og 6 Børn).
- Beichmann**, Nils Mons, 10 A., 8. December, Christiania. (Moder: Mathilde B., f. Døsen),
- Beilegaard**, Magne Andreas, 1½ A., 31. Juli, Kragerø. (Forældre: Jakob B. og Alette B., f. Hopp).
- Bejer**, Adolph Otto, 60 A., 18. November, Christianssund. (Hustru: Mina B., f. Werring).
- Bendixsen**, Josefine, f. Clausen, 62½ A., 18. August, Christiania. (Børn: Einar B., Elisa B. og Sofie Valleur, f. B.).
- Benneche**, Claudine Fredrikke, f. Rasmussen, f. 15. Juli 1856, 19. Maj, Enebak. (Mand: Chr. B., Læge, og Børn).
- Benneche**, Valborg Marie, 6¾ M., 15. Juli, Christianssand. (Forældre: G. A. B., Skibsfører, og Valborg B., f. Boysen).
- Bentzen**, Elisabeth Sophie, 73 A., 11. April, Strandebarm. (Svoger: Casper Kahrs).
- Bentzen**, Johan Fredrik, 73 A., 14. Juni, Christiania. (Broder: H. H. B.).
- Bentzen**, Lars Herman Bernhard, Kaptein ved norske Jægerkorps, 53 A., 24. November, Christiania. (Hustru: Josefine B., f. —).
- Berhom**, Ingeborg Fredrikke, f. Broch, (Enke efter Sørenskriver i Nordre Jarlsberg Jens Mathias B.), 92½ A., 26. Februar. (Børn).
- Berg**, Arnoldus Schytte, Distriktslæge i Strinden, 75¼ A., 11. November, Thronhjelm. (Hustru og Søn: Anne Dorothea B. og Arthur B.).
- Berg**, Carl Henrik, Bogholder i Enkekassen, 66 A., 28. December, Lille Borgen i Vestre Aker. (Hustru: Andrea B., f. Udnæs, og Børn).
- Berg**, Rolf Iversen, Styrmand, 24 A., Januar ved Forlis paa Hebriderne. (Forældre: O. I. B., Telegrafbestyrer, og Fredrikke B., f. Geelmuyden, Lervik pr. Stordøsen).

- Berg**, Wilhelm Oluf, Handelsmand, 28. December, Trondhjem. (Hustru: Magdalene B., f. Neumann).
- Bergh**, Carl Johan Irgens, Læge, 67 A., 23. Juni, Drammen. (Hustru: Julie B., f. Halling).
- Berner**, Jørgine, f. Smith, 79 $\frac{1}{4}$ A., 28. Oktober, Christiania. (Mand: Jørgen H. B.).
- Berner**, Nikolai Castus, fhv. Sogneprest, 75 $\frac{1}{2}$ A., 12. November, Christiania. (Hustru: Hanna B., f. Normann, og Børn).
- Berner**, Peter Nicolay, 6 $\frac{1}{8}$ A., 12. April, Christiania. (Forældre: Hj. B., Bylæge, og Susanne B., f. Petersen).
- Bertol**, Louis, Grubeingeniør, 57 A., 24. November, Solvangen pr. Bækkelaget v. Christiania.
- Bessesen**, Bernt Tobias, fhv. Provst og Sogneprest til Kvinhered, 85 A., 18. Oktbr., Kvinhered. (Børn).
- Biørn**, Niels Andreas, fhv. Sogneprest, f. 25. December 1807, 14. August, Christiania. (Hustru: Amalie B., f. Bekkevold).
- Biørn**, Thorvald Heyerdahl, 31 A., 24. Januar, Christiania. (Fader: C. L. B., Bogbinder).
- Bjerke**, Thore, Fabrikejer, 72 $\frac{1}{2}$ A., 2. September, Sten i Ringsaker. (Børn og Svigerbørn).
- Bjørnstrup**, Johan Peter Maurits, Exam. pharm., 28 Juli, Kragerø. (Broder: A. C. B., Apotheker).
- Bløhr**, Christine, f. Holm, 73 A., 18. Juli, Christiania. (Børn: Thomas B., Sophus B., Michaeline B. og Petra B.).
- Blich**, Juliane Marie, 64 $\frac{1}{2}$ A., 13. Juni, Christiania. (Broder: J. B.).
- Blom**, Christoffer C., 66 A., 29. September, Hamburg. (Hustru og Børn: Fredrikke B., f. Schreiner, Søren M. B. og Johanna B.).
- Blytt**, Ambrosia Mathilde, 41 A., 25. Oktober, Christiania. (Moder, Søkende og Svigerinde: Ambrosia B., f. Henriksen, Axel B., Professor, Vilhelmine B. og Valborg B., f. Wingaard).
- Boeck**, Frantz August, fhv. Kjøbmand, 81 A., 27. November, Christiania. (Slægtninge).
- Boisen**, Meta, f. Grundtvig, 23. August, Grefsen Bad. (Børn: Harald B. og Elisabeth B.).
- Bolstad**, Elisabeth Svanhjelm, f. Kahrs, 68 A., 27. Marts, Bergen. (Søn: Siegfried B.).
- Borch**, Arthur Christian Oscar, 19 A., 4. April, Christiania. (Fader: B. E. B., Kontorchef).
- Borch**, Inga Amalie, f. Frogner, 26 A., 22. Februar, Vestre Bærum. (Mand: Harald B.).
- Borchgrevink**, Nette Johanne Regine, f. Moltzau, 70 A., 30 September, Hervin pr. Ottestad. (Børn og Svigerdatter: Thomas B., Barbara B. og Erikka B., f. Østgaard).
- Borgen**, Anna Amalie, f. —, 32 $\frac{1}{2}$ A., 10. Marts, Saltdalens Prestegaard. (Mand: Zeph. B., Sogneprest, og 2 gjæn. af 5 Børn).
- Borgen**, Magdalena Hartvike, f. Thesen, 52 A., 6. September, Christiania. (Mand: Hans B. og Børn, Sund i Lofoten).
- Borrelly**, Dagny, 18 A., 5. April, Drammen. (Forældre: J. B. og Marie B., f. Ihlen).
- Brandtzæg**, Ida Sophie, f. Bruland, 23 $\frac{1}{2}$ A., 23. April, Appelvær. (Mand: Nils B.).
- Brath**, David, Bankkasserer, 68 A., 8. August, Horten. (Hustru: Jørgine D. B., f. Holst).
- Braun**, Thorleif Schjelderup, Tobaksfabrikant, 62 A., 5. Juni, Charlottenlund v. København. (Hustru: Margrethe B., f. Jørgensen, Børn og Svigerdatter).
- Bredal**, Alette Elisabeth, f. Schwartz, 68 A., 1. April, Fageraas pr. Bergen. (Mand: Hans L. B.).

- Bredal**, Johanne Margrethe, 67 A., 16. Februar, Christiania. (Søstre, Bergen).
- Bredesen**, Ole, Gaardbruger, fhv. Storthingsrepræsentant, 56 A., 14. August, Hankø Bad. (Hustru: Lina B., f. Bredesen, Opset i Grue).
- Brenmehl**, Davidia, f. Dietrichs, 62 A., 3. Maj, Drammen. (Døtre og Svigersøn: Anna B., Davidia B., Hildur Bassøe, f. B., og Kristian Bassøe, Adjunkt).
- Brinchmann**, Anna Jakobine Karoline, f. Hansen, 86 A., 28. Marts, Bergen. (Mand: O. B., Samlagsforstander, og Børn).
- Brodtkorb**, Jens Christian Johannes, fhv. Sogneprest til Hitteren, 88½ A., 28. Oktober, Throndhjem. (Hustru: Oline M. B., f. Parelius).
- Brodtkorb**, Ludvig Andreas Krogh, 2¼ A., 23. Marts, Tønset. (Forældre: J. B., Ingeniør, og Emma B., f. Krogh).
- Bruland**, Oluf, Stud. philos., 18½ A., 22. Juni, Kongsberg. (Herværende Familie).
- Brun**, Christopher, Kjøbmand, 70 A., 16. August, Bergen. (Hustru: Hanna B., f. Heiberg).
- Brun**, Harald Theodor, Fører af Dampskibet „Defrance“, 42 A., 17. Januar, ved Forlis paa Reise fra Liverpool til Blyth. (Hustru: Sine B., f. —).
- Brun**, Herman Andreas, Bager, 54 A., 14. November, Christiania. (Thea B., f. Ulriksen, og Jacob B. B.).
- Brun**, Johanne Marie, f. Widing, 76½ A., 13. December, Christiania. (Mand: Sven B., Sogneprest).
- Brunsgaard**, Emil Nicolay, Grosserer, 47 A., 19. Oktober, Moss. (Børn).
- Bruu**, Berthe Johanne, f. Bomhoff, 87½ A., 27. Marts, Tønsberg. (Søn: Joh. B.).
- Bruun**, Augusta Kristine, f. Conradi, 79 A., 5. Februar, Tønsberg. (Efterladte).
- Bruun**, Inger, f. Grønvold, 5. December, Christiania. (Mand: Lorentz B.).
- Bruun**, Lorentz Angell, 55½ A., 4. Marts, Kragerø. (Hustru: Lina B., f. —).
- Bruun**, Petter Gunerius, Handelsmand, 60 A., 15. September, Throndhjem. (Hustru: Karen B., f. Krogstad).
- Brynildsen**, Karen Sofie, f. Heyerdahl, 87 A., 18. Oktober, Næs i Høland. (Søn: Christian B.).
- Buch**, Anna Magdalene Elisabeth Leontine, f. Mechlenburg (Enke efter Graver A. W. B.), 73 A., 13. Oktober, Christiania. (Datter og Svigersøn: Leontine W. Bugge, f. B., og K. L. Bugge, Advokat).
- Bugge**, Anton, Fuldmægtig, 69 A., 10. April, Christiania. (Principal: N. O. Young, Aas i Høland).
- Bugge**, Fredrikke Sophie, 8 U., 18. Juni, Laurvik. (Forældre: Fritz B., Skibsfører, og Laura B.).
- Bugge**, George Richard, 21 A., 19. Juni, Drøbak. (Moder: Olivia B., f. Bay).
- Bugge**, Ingeborg Kathrine, 92½ A., 19. Februar, Bergen. (Familie).
- Bukier**, Thorvald Michael, 61 A., 1. December, Skullerud. (Søskende og Svigerinde: H. A. B., O. M. B., Anna B. og Hanna B., f. Peersen).
- Bull**, Anders Paludan, 13½ A., 3. November, Christiania. (Forældre: G. B., kst. Byretsassessor, og Cathrine B., f. Paludan).
- Bull**, Sophie Dorothea Henriette, f. Penschau, 18. Januar, Teglhaven pr. Tønsberg. (Mand: Marcus B.).
- Burchardt**, Barbara, f. Ring, 98½ A., 2. Juli, Christiania. (Børn: D. B. B. og D. S. Müller, f. B.).

- Busch**, David Millenthon, Steward, 22 A., 17. Januar, ved Dampskibet „Deffrances“ Forlis paa Reise fra Liverpool til Blyth. (Forældre: Johan B. og Martha B., f. —).
- Bühning**, Marie, f. —, 18. August, Grilstad. (Sønnedatter: Emilie Jenssen, f. B.).
- Bühning**, Ole Herman, 19. December, San Francisco, U. S. A. (Søster: Anna Lie, f. B., Odnæs i Land).
- Bøgh**, Ole, 30⁵/₁₂ A., 14. April, Haipeng. (Forældre: V. B., Stiftsarkivar, og Jensine B., f. Hille, Throndhjem).
- Carlsen**, Carl Marcus Pløen, Agent, 48 A., 20. Marts, Christiania. (Moder: Maren C., f. Pløen).
- Caspersen**, Ludvig Kr. Daa, ²/₃ A., 30. Oktober, Namsos. (Forældre: Ove C., Sygehuslæge, og Louise C., f. Daa).
- Castberg**, Gerhard Geelmuyden, 28. December, Bergen. (Søn: Theodor C.).
- Castberg**, Michael Fleischer, 74 A., 27. August, Bergen. (Hustru: Nicoline C., f. Rohleder).
- Cathala**, Tycho Wilhelm, Bogholder, 43 A., 16. Marts, Christiania. (Moder: Doris C., f. Tofft, Kjøbenhavn).
- Chalmer**, Edith, 12 A., 20. November, Drøbak, og Sidney Herbert, 9³/₄ A., 14. Maj, Christiania. (Moder: Augusta C., f. Ohlsen).
- Chalmer**, Thomas Boteler, Agent, 44 A., 3. Maj, Christiania. (Hustru: Augusta C., f. Ohlsen).
- Christensen**, Christine Antoinette, f. Forseth, 38 A., 5. Juli, Dovre Prestegaard. (Mand: J. Arnt C.).
- Christensen**, Fredrikke Christiane Bernhoft, 20 A., 7. September, Husby i Næsne. (Forældre: Anders C. og Hanna C., f. Coldevin).
- Christian**, Elisabeth Antonie, f. Scheel, 82 A., 21. Maj, Brevik. (Børn).
- Christie**, Hans Adolf, 73 A., 11. Maj, Christianssund. (Hustru: Louise C., f. Storm, og Børn).
- Christie**, Marie Adamine, 25¹/₂ A., 12. Oktober, Christianssund. (Forældre: W. W. C. og Dorothea C., f. Lund).
- Clemetson**, Ulf, 1 A., 23. April, Lersund. (Moder: Maren C., f. Sissener).
- Coch**, Severin Andreas Heyerdahl, ¹/₃ A., 2. August, Brevik. (Forældre: Oluf M. C. og Kitty C., f. Heyerdahl).
- Collin**, Anna Christine, f. Gaarder, 79 A., 11. Juni, Throndhjem. (Børn).
- Conradi**, Per, ⁷/₁₂ A., 10. August, Christiania. (Forældre: Hjalmar C., Ingeniør, og Karen C., f. Vogt).
- Conradi**, Thrine, 43 A., 4. Marts, Birid Prestegaard. (Søster og Svoger: Sofie Petersen, f. C., og Lauritz Petersen, Sogneprest).
- Daae**, Anders, fhv. Inspektør ved Throndhjems Realskole, 72³/₄ A., 20. September, Throndhjem. (Søn: Robert D.).
- Daae**, Anders, Landhandler, 65 A., 23. August, Sveen i Søndfjord. (Søskende, Bergen).
- Daae**, August, 9 A., 13. Juni, Christiania. (Bedsteforældre: L. Segelcke og C. S., f. Bonnevie).
- Daae**, Oluffa, f. Calmeyer, 70 A., 19. Juli, Christiania. (Døtre og Svigersøn: Kristofa D., Drude D., Sara Ohlsen, f. D., og C. Ohlsen, Ingeniør).
- Dahl**, Chr., Mægler, 51 A., 18. Juni, Christiania. (Hustru: Johnette D., f. Gulbrandsen).
- Dahl**, Gustav Adolf, Literat, 83 A., 19. August, England.
- Dahl**, Karen Margrethe, f. Bøckmann, 52 A., 15. Marts, Slotterø Fyrstation. (Mand: H. O. D.).
- Dahl**, Margrethe, 25. Juni, Thrond-

- hjem. (Søstre: Sophie D. og Katharine D.).
- Dahl**, Sanna Albertine, f. Waleur, 64 A., 18. December, Ofstad i Børsen. (Børn).
- Danchertsen**, Beate Olrik, 58 A., 31. Oktober, Christiania. (Søskende: J. C. D., D. M. D. og Catharine Steen, f. D.).
- Danielson**, Kaja Marie Jacobine, f. Lem, gift 1½ A., 9. December, Sogndal i Sogn. (Mand: D. D.).
- Dedekam**, Rikka, f. Holby, 52 A., 14. Maj, Mandal. (Mand: A. D.).
- Dessen**, Jonas Severin, fhv. Oberstløjtnant, 72 A., 19. April, Christiania. (Børn).
- Diesen**, Jonas Edvard, Kommandørkaptein, 73½ A., 7. Oktober, Christiania. (Hustru: Nancy D., f. Heiss).
- Dietrichs**, Ragna, 3. Februar, Antananarivo paa Madagaskar. (Moder: Elise D., f. Heyerdahl, Christiania).
- Dietrichson**, Harald, fhv. Postmester i Skien, 78 A., 14. April, Porsgrund. (Sødskennde, Porsgrund og Christiania).
- Dilling**, Lars, Forfatter, 40 A., 16. December, Berlin.
- Dorff**, Margrethe, f. —, 65 A., 5. December, Christiania. (Datter og Svigerson: Dina Conradi, f. D., og P. A. Conradi, Overretssagfører).
- Dorph**, G. F., Stationsmester, 23. November, Eidsvold. (Hustru og Børn).
- Drejer**, Theodora, f. Collett, (Enke efter Proprietær Carl D. til Glostrup), 24. Marts, Kjøbenhavn. (Børn: Salomon D. og Anna D.).
- Due**, Alethe, f. Sibbern, Overhofmesterinde, (Enke efter Statsminister D.), 75 A., 7. Maj, Christiania. (Børn og Svigerdatter: Wilhelm D., Pauline Peyron, f. D., Katinka Peyron, f. D., og Amelie D., f. Peyron).
- Due**, Marie Kirstine, f. Hall, 78 A., 19. Oktober, Thronhjelm. (Mand: Chr. D., Indrulleringschef, og Børn).
- Dunker**, Edle Jasine Theodore, f. Grundt, (Enke efter Regjeringsadvokat D.), 76 A., 14. December, Christiania. (Børn: Bernhard D., Sophie Stabell, f. D., og Mathilde Schjøtt, f. D.).
- Dybwad**, Frithjof Christian Emil, Agent, 38 A., 9. Maj, Gaustad Sindssygeasyl. (Hustru: Karine D., f. Evensen, Christiania).
- Döderlein**, Eremine Adele, 59 A., 20. August, Christiania. (Søskende).
- Dørpelkus**, Carl Rudolf, Kjøbmand, 51 A., 9. Januar, Christiania. (Kompagnon: Fr. Künneke).
- Döschner**, Herman, Oberstløjtnant, f. 1825, 15. Februar, Bergen. (Datter og Svigersøn: Elise Schjøtt, f. D., og Ingolf Schjøtt).
- Döschner**, Jacob Kræpelin, ½ A., 29. November, Bergen. (Forældre: Knud D., Premierløjtnant, og Minna D., f. Kræpelien).
- Döschner**, Karen Marie, f. Meyer, 31 A., 30. Marts, Christiania. (Mand: A. D., Bureauchef).
- Ebbesen**, Jørgen Tandberg, fhv. Korpslæge og Badelæge, 74 A., 16. Juli, Sandefjord. (Hustru: Henriette E., f. Frisak).
- Eberhardt**, Christopher Nordby, 78 A., 5. December, Fredriksværn. (Børn og Svigersøn: Oluf E., Marie Houen, f. E., og Nils Houen).
- Eckell**, J. A., 26. December, Laurvik. (Hustru: Charlotte E., f. Schouw, og Børn).
- Eckhoff**, Nilsine, f. Omsted, (Enke efter Oberstløjtnant E.), 80 A., 23. December, Christiania. (Børn).
- Eger**, Johannes, Rentenist, 76 A., 4. Maj, Gran, Hadeland. (Hustru: Antonette E., f. Bergh).

- Egidius**, Karen Magdalene, f. Thorne, 84 A., 7. April, Sten, Ringerike. (Børn).
- Eide**, Cecilie Caroline, f. Heuch, 81 A., (gift 7½ A.), 25. Januar, Værdalsøren. (Mand: S. E.).
- Eilertsen**, Niels Røyem, Overretssagfører, 69 A., 25. Marts, Haugesund. (Hustru: Margarethe E., f. Schram, Bergen).
- Ellefsen**, Emilie, 18 A., 11. Juni, Holden Prestegaard. (Forældre: E. E. og Michailowna E., f. Dons).
- Engelschiøn**, Anna Maria Juul, f. Østvold, 44 A., 24 Maj, Tors-
haug i Nordre Aurdal. (Mand: Tv. E.).
- Enger**, Peter Blix Gill, Gaardbruger, 49 A., 24. Januar, Christiania. (Børn).
- Engh**, Ole, 15½ A., 31. Juli, ved Drukning i Ogneelven. (Moder: Johanna E., f. Abel, Stavanger).
- Erbe**, Just Henr., Bogholder, 55 A., 17. Juli, Throndhjem. (Børn).
- Eriksen**, Christiane, f. Manskow, 76 A., 3. Februar, Christiania. (Søstre: Regine Christensen, f. Manskow, Karen Hansen, f. M., og Lena Myhrvold, f. M.).
- Evensen**, Albertine Emilie, f. Killengren, 44 A., 22. August, Throndhjem. (Mand: O. E.).
- Fabritius**, Wilhelm Christian, Bogtrykker, 72 A., 3. November, Borgen i Vestre Aker. (Hustru: Kaja F., f. Aars).
- Falch**, Emilie, f. —, fhv. Matrone ved Gaustad Asyl, 66 A., 21. Marts, Christiania. (Døtre: Martine F. og Magda Gude, f. F.).
- Falch**, Jens, 64 A., 14. September, Bergen. (Hustru: Ingrid F.).
- Falch**, Johannes, Lensmand, 50 A., 3. Maj, Os, Søndre Odalen. (Hustru: Willa F., f. Smith, og Børn).
- Falch**, Thalie, f. Staffeldt, 77 A., 19. Februar, Christiania. (Børn).
- Falck**, Thora, f. Grundt, 28 A., 16. Februar, Vidarshof. (Mand: A. Muus F., Overretssagfører).
- Falkenberg**, Betzy, 46 A., 16. April, Laurvik. (Moder: Johanne F., f. —).
- Falkenberg**, Johan Christian, Løde-
oldemand, 73 A., 5. Juni, Drø-
bak. (Hustru: Marie F., f. Høyer, og Børn).
- Falkenberg**, Marie Elisabeth, f. Høyer, 61 A., 13. Juni, Drøbak. (Børn).
- Falsen**, Jens Kaasbøl, 13. Juni, Christiania. (Moder: Lina F., f. Lyng, Throndhjem).
- Farup**, Emil, 66 A., 8. December, Holmestrand. (Hustru: Laura F., f. Høyer).
- Fasmer**, Jens, fhv. Kirketjener, 85 A., 14. Marts, Bergen. (Søn og Svigerdatter: Just F. og Dina F., f. Hagelsteen).
- Fasting**, Christian Fredrik, fhv. Krigs-
kommissær, tidligere Storthings-
repræsentant for N. Bergenhus
Amt, 87 A., 16. Februar, Vik i
Sogn. (Th. F., Overretssagfører).
- Faye**, Maren Johanne, 25 A., 18. November, Drammen. (Fader: H. W. F.).
- Feilberg**, Elise Fredrikke, 18. Januar, Porsgrund. (Mormoder: Rikka Lund).
- Finckenhagen**, Dortha, f. —, 24 A., 29. April, Christiania. (Mand: Bernt F., Postassistent).
- Finckenhagen**, Elisabeth Petronelle, Bestyrerinde af Dronning Louises Asyl, 67 A., 1. Januar, Christiania. (Søskende).
- Finstad**, Gudrun Elise, 3½ A., 20. Januar, Christiania. (Forældre: C. F., Cand. juris, og Marie F., f. —).
- Fleischer**, Barbra, 9. December, Hønefos. (Niecer: Julie Falsen og Thora Falsen, Christiania).
- Flindt**, Thora, 86 A., 13. Januar, Bergen. (Søster og Svoger:

- Karen Ellerhusen, f. F., og F. H. Ellerhusen).
- Flock**, Gert Ludvig Wilhelm, kgl. Fuldmægtig, 67 A., 8. September, Christiania. (Hustru: Sophie F., f. Ingier, og Børn).
- Flor**, Jens Ludvig Paul, Toldinspektør, tidligere Storthingsrepræsentant for Christianssund, 60 A., 7. April, Thronhjelm. (Hustru: Hanna F., f. Baars).
- Folkman**, Elise Sofie Hedvig, f. Reiersen, 80 A., (gift i 56 A.), 15. Februar, Porsgrund. (Mand: Arnt F.).
- Foltmar**, Wilhelmine Elisabeth, f. Rode, 5. Juni, Langset. (Mand: Ludvig F.).
- Fossum**, Anne Cathrine, f. Hansen, (Enke efter Bureauchef Christian F.), 81½ A., 10. Februar, Christiania. (Børn).
- Fossum**, Sverre, 8½ A., 6. August, Christiania. (Forældre: J. B. F., Kontorist, og Fredrikke F., f. Sommerfeldt).
- Fougner**, Eilert Simon, 83 A., 2. Februar, Drammen. (Børn).
- Frey**, Ingvald, 28. Oktober, Brooklyn, New-York. (Stedmoder og Søster: Laura F. og Caroline Petersen, f. F.).
- Frey**, Michael, 68½ A., 27. Oktober, Christiania. (Hustru: Laura F., f. Hansen).
- Frick**, Hans, fhv. Forvalter, 79 A., 28. Februar, Høienhal pr. Moss. (Hustru: Ursulla F., f. Gude).
- Fries**, Henrik, fhv. Kommandør i Marinen, 81½ A., 21. November, Christiania. (Hustru: Nathalia F., f. Glørfelt).
- Friis**, Johanne Sofie Christine, 62 A., 31 Maj, Østre Toten. (Søster: Mathilde Raabe, f. F.).
- Friis**, Sofie Marie, 85 A., 10. Oktober, Christiania. (Søster: Pouline Rosenvinge, f. F.).
- Fritzner**, Wilhelm Storm, Proprietær, 64 A., 2. Juni, Christiania. (Søster: Hedeveg Dietrichson, f. F.).
- Frost**, Anton, 11½ A., 13. Januar, og Ragnhild Wilhelmine, 6 A., 7. Maj, Askim Station. (Forældre: J. F. Stationsmester, og Pauline F., f. Printz).
- Frøchen**, Oluf, fhv. Skibsfører, 50 A., 11. Januar, Bergen. (Hustru: Abigael F., f. Gjerding).
- Frølich**, Christian Sørensen, Maskinlærling, 16½ A., 23. Marts, ved Hvalfangeren „Vardøhus“ Forlis ved Furubaaerne. (Forældre: Harald F., Ingeniør, og Jonine F., f. Sørensen, Liadalen pr. Christiania).
- Fürst**, Agnete Louise, 67 A., 10. November, Arendal. (Hans Ellefsen Dedekam).
- Gaarder**, Louis, Cand. philol., 46 A., 22. December, Bachmut i Rusland. (Hustru: Mathilde G., f. Boye).
- Gaarder**, Nils, Prokurator, 88 A., 17. Oktober, Bjerke pr. Frogner St. (Efterladte).
- Gallus**, Emilie Marie, f. Jordan, 70 A., 15. Oktober, Christiania. (Mand: M. G., Instrumentmager).
- Galtung**, Erling, 8¾ A., 3. Juli, Thronhjelm. (Forældre: O. U. G., Artillerikaptein, og Henriette G., f. Hartmann).
- Galtung**, H., Lensmand, 63 A., 27. November, Jondal i Hardanger.
- Gedde**, Hansine Theodora Fredrikke Elisabeth, f. Dahl, (Enke efter Sogneperst til Froland Fr. G.), 66 A., 30. Juli, Christiania. (Søskende).
- Geelmuyden**, Jacob von der Lippe, Kjøbmand, 44 A., September, Bergen.
- Gerrard**, Ole, Kjøbmand, 81½ A., 1. September, Christianssand. (Børn og Svigerbørn).
- Gjessing**, Else Karine, f. —, 85 A., 30. Juni, Braur i Ramnæs. (Børn).

- Gleditsch**, Ellen Dorothea, 4. Maj, Volden. (Moder: Johanne G., f. Gran).
- Gløersen**, Nicoline Kirstine, f. Finkenhausen, 54 A., 14. Januar, Christiania. (Mand: Jens G., Ingeniør).
- Godager**, C. E. G., Toldbetjent, 49 A., 27. Juni, Sarpsborg. (Hustru: Thalie G., f. Brest).
- Gotaas**, Charlotte Amalie, 72 A., 17. Januar, Mandal. (Søskende, Christiania).
- Gottwaldt**, Carl Christian Henrik, Kommandørkaptein, 75 A., 20. August, Christiania. (Søster og Svoger: Hanna Nærup, f. G., og H. J. Nærup).
- Graah**, David, Grosserer, 84 A., 4. Februar, Christiania. (Søskende: Knud G. og Betzy Young, f. G.).
- Gran**, Helga Anna Cathinea, f. Bjørnsen, 46 A., 17. November, Christiania. (Mand: Herm. G., kgl. Fuldmægtig, og Børn).
- Gran**, Otto Harald, 6½ A., 13. Januar, Thronhjelm. (Forældre: L. G. og Othilie Marie G., f. —).
- Greve**, Elisabeth Kristine, f. Paasche, 47½ A., 26. Oktober. (Sønner: Johan G. og Mens G.).
- Grieg**, John, Konsul, 68 A., 4. September, Bergen. (Hustru: Camilla G., f. Lous).
- Grove**, Andreas Christian Gotthilf, (født i Kjøbenhavn), 63½ A., 9. Juli, Cardiff. (Hustru: Otelia G., f. —).
- Grundt**, Nina, 1¾ A., 11. Januar, Christiania. (Forældre: Hans G., Cand. juris, og Nina G., f. Frølich).
- Grüner**, Hans Fredrik, Ritmester, 58 A., 11. Januar, Christiania. (Hustru: Charlotte G., f. Iversen).
- Grøndahl**, Niels Christian, Handelsbetjent, 21 A., 9. November, Christiania. (Farmoder: Birgitte G., f. —).
- Grønn**, Elsebeth Cathrine Hellewath, f. —, 77 A., 4. December, Christiania. (H. A. G. og Nicoline G., f. G.).
- Grønn**, Sofie, f. Kruge, 63 A., 14. December, Fredriksværn. (Børn).
- Grønneberg**, Josefine, f. Westergaard, 4. Februar, Horten. (Børn og Svigerbørn: Niels G., Lars G., Marie Henriksen, f. G., Laura G., f. Larsen, og Mina G., f. Larsen).
- Grøntoft**, K. C., Boghandler, 76 A., 25. August, Christianssand. (Hustru: Martha G., f. Wold).
- Gude**, Fredrik Julius Bech, Distriktslæge, 55 A., 8. December, Kongsvinger. (Hustru: C. G., f. Ingstad).
- Gude**, Julius Emil, fhv. Sogneprest til Rødenes, 81½ A., 16. November, Aas. (Datter og Svigersøn: Elise Landmark, f. G., og Theodor Landmark).
- Gulbranson**, Emilie Augusta, 77 A., 6. September, Christiania. (Svoger: J. Meinich).
- Hagelsteen**, Christian, Rentenist, 48 A., 23. August, Bergen. (Hustru: Gina H., f. Hveding).
- Hagemann**, Petter Theodor, Agent, 59 A., 14. December, Christiania. (Hustru: Bernhardine H., f. Fischer).
- Hagen**, Anna, 31½ A., 21. September, Thronhjelm. (Moder: Christiane H., f. Musæus).
- Hall**, Kaja, f. Poppe, 81 A., 9. Maj, —. (Børn).
- Hals**, Johannes Frederik, 24½ A., 24. Maj, Lillehammer. (Forældre: S. H., Overlærer, og Helene H., f. Mathiesen).
- Hals**, Ole Halvor, 13 A., 20. August, Asker. (Forældre: Olaf N. H., Bureauchef, og Emilie H., f. Sandberg).
- Hamborg**, Hans Hendrik, Rentenist, 90 A., 20. Maj, Hamborg-Strøm pr. Drammen. (Emilie Bruun).
- Hamilton**, Theodor Julius, Lodsoldermand, 66 A., 18. Januar, Fredrikskald. (Datter: Elise H.).

Hammer, Christen Segelcke, 48 $\frac{1}{2}$ A., 5. November, Malvig pr. Throndhjem. (Hustru: Sophie H., f. Andersen).

Hanche, Jenny, 9 A., 12. Oktober, Christiania. (Forældre: A. M. H., Sanglærer, og Andrea H., f. —).

Hanche, Martha Konstance, 11 D., 23. Februar, Christiania. (Forældre: Julius H. og Isa H., f. Gunnufsen).

Hansen, Bernt Fredrik, fhv. Provst og Sogneprest, 78 A., 25. Maj, Birid. (Datter: Sofie Strøm, f. H.).

Hansen, Emil Lange, 4 $\frac{1}{2}$ A., 23. Januar, Stavanger. (Forældre: Frederik H. og Christiane H., f. Lange).

Hansen, Frances Ellen, f. Durban, 40 A., 2. December, Christiania. (Mand: H. Peter H., Grosserer, og 9 Børn).

Hansen, Karoline Mathilde, f. Lyng-aas, 80 A., 19. April, Tønsberg. (Børn: Gustav Conrad H., F. J. H. og Cathrine A. Tschudi, f. H.).

Hansen, Kristofer, Cand. philos., 39 A., 30. September, Christiania. (Hustru: Lina H., f. Helland).

Hansen, Olaf, Cand. philos., 39 $\frac{3}{4}$ A., 21. Februar, Christiania. (Moder: Sofie H., f. Sommer).

Hansen, Sofie Beata, f. Sten, 60 A., 20. Maj, Birid. (Datter: Sofie Strøm, f. H.).

Hansteen, Alfred, Cand. juris, 35 A., 22. September, Christiania. (Søskende: Nils H., Adolfine H. og Marie H.).

Hansteen, Augusta Cathrine, 68 A., 27. Februar, Christiania. (Søskende).

Hansteen, Wilhelm, 17 $\frac{1}{2}$ A., 26. Maj, Voss Prestegaard. (Forældre: W. H. og Nora H., f. Conradi).

Harmens, Georg, Kjøbmand, 76 A., 23. Juni, Bergen. (Hustru: Gertrud M. H., f. Krohn, og Børn).

Hartmann, Axel, Handelsfuldmægtig, 33 A., i Januar, Throndhjem. (Søskende).

Hartmann, Ida Anine Hermana, 63 A., 27. Oktober, Christiania. (Søskende: Gustav H., Sogneprest, Marie H., Sina H. og Johanne Müller, f. H.).

Hassing, Beret, f. —, 91 A., December, Throndhjem. (Datter og Svigersøn: Mathilde Kribel, f. H., og P. E. Kribel).

Hauff, N. F., fhv. Forvalter ved Hovedjernbanen i Christiania, 83 A., 3. Maj, Mæla pr. Skien. (Datter og Svigersøn: Susanne Barth, f. H., og Chr. A. Barth, Foged).

Haugaard, Brynjulf, 8 A., 3. Maj, Christiania. (Forældre: J. Fr. H. og Elisa H., f. Lund).

Hauge, Alfred, 18. August, Moss. (Hustru: Hedvig H., f. Carlstrøm, Vang i Rygge).

Heiberg, Einar Knagenhjelm, 3 A., 4. Juni, Bergen. (Forældre: Severin H., Kjøbmand, og Sofie H., f. Knagenhjelm).

Heiberg, Hans Claus Marius, fhv. kgl. Fuldmægtig, 76 A., 28. August, Christiania. (Hustru: Hanna H., f. Heyerdahl).

Heiberg, Ottea Fredrikke, f. Andersen, 84 A., 24. November, Throndhjem. (Søn og Svigerdatter: J. A. H., Læge, og Marie H., f. Lund).

Heide, Petrine Nicoline, 28 $\frac{1}{2}$ A., 28. September, Bergen. (Forældre: Peter H. og Nicoline H., f. —).

Helgesen, Thora, f. Rachlew, (Enke efter Sogneprest H.), 5. Juli, Drammen. (4 Børn samt Svigerforældre: A. H. og Ingeborg H., f. —).

Hellan, Johan Petter Franch, 21 $\frac{2}{3}$ A., 6. Januar, Tromsø. (Forældre: C. M. H. og Berthine H., f. Franch).

Hellesen, Bergitte Agnete, f. Brun,

27. Februar, Villa Heim, Hop pr. Bergen. (Mand: A. H.).
- Hellesen**, Søren Capjon, 20 A., 16. Februar, Christiania. (Moder: Christiane H., f. —).
- Heltberg**, Nils Roth Heyerdahl, 1 A., 15. Februar, Etne Prestegaard. (Forældre: Frithjof H. og Kirsten H., f. Heyerdahl).
- Henriksen**, Jeanette, 31. December, Christianssand. (Fader: F. H. Oberstleitnant).
- Henschien**, Arne, 7 U., 5. December, Ljan v. Christiania. (Forældre: P. L. H. og Karen H., f. Wrensted).
- Henschien**, P. L., Bankier, 35 A., 6. December, Ljan. (Hustru: Karen H., f. Wrensted).
- Hertzberg**, Antonie, $\frac{7}{12}$ A., 12. November, Thronhjøm. (Forældre: Henrik H. og Elise H., f. Wold).
- Hesselberg**, Karen, 8 A., 1. Maj, Laurvik. (Forældre: Nils H. og Kaja H., f. Hartwig).
- Hesselberg**, Maren Petra, f. Rigelsen, 70 A., 27. August, Christiania. (Børn og Svingersøn: Carl O. H., Abrahamine Moe, f. H., Amalie Bjørcke, f. H., og Alf Bjørcke).
- Heyerdahl**, C. N. B., fhv. Postmester, 79 A., 25. Januar, Arendal. (Datter og Pleiedatter: Helga H. og Marie Christiansen).
- Heyerdahl**, Caroline, f. Tukken, 40 A., 2. Juni, Christiania. (Børn og Slægtninge).
- Heyerdahl**, Fredrik Wexels, Foged, 68 A., 25. Marts, Laurvik. (Hustru: Mariane H., f. Nergaard).
- Heyerdahl**, Karen Sophie, f. —, 63 A., 11. November, Christiania. (Børn).
- Heyerdahl**, Wilhelm Ferdinand, kgl. Fuldmægtig, 58 A., 28. Juni, Christiania. (Søstre).
- Hiorth**, Laurits Smith, fhv. Lodsoldermand paa Jæderen, 88 A., 31. Juli, Horten. (Søn og Svingerdatter: K. H. og Julie H., f. Jarmann).
- Hirsch**, Johannes Henrik Aas, $5\frac{1}{2}$ A., 21. November, Stods Prestegaard. (Forældre: L. R. H. og Stine H., f. Aas).
- Hirsch**, Patroclus Jacob Fredrik, fhv. Distriktslæge, $72\frac{1}{2}$ A., 17. August, Lindstad i Stange. (Hustru: Caroline H., f. Brenmehl).
- Hoel**, P. C., Kjøbmand, $60\frac{3}{4}$ A., 7. April, Aalesund. (Børn).
- Hoffmann**, Frederikke Kirstine, f. Wirsching, (Enke efter prakt. Læge i Brevik Thomas H.), 73 A., 31. Marts, Brevik. (Børn).
- Hoffmann**, Fredrik Christian Steenbuch, Bylæge, f. 27. December 1827, 10. Maj, Aalesund. (Hustru: Marie H., f. Bøe).
- Hofgaard**, Marie Christine, 27. Maj, Kjøbenhavn. (Moder og Stedfader: Anna Hofgaard-Pay, f. Ullitz, og G. C. Pay, Bygdø).
- Holbye**, Pauline Elisabet, 84 A., 30. Oktober, Ekersund. (Søster: Dorothea Regine Hetland, f. H.).
- Holck**, Anton Christian, Snedkermester, $60\frac{1}{2}$ A., 11. Januar, Bergen. (Hustru: Maren Marie H., f. Bøe).
- Holdt**, Wilhelm Frimann Koren, $95\frac{1}{4}$ A., 11. September, Stavanger. (Søn og Svingerdatter: H. C. W. H. og Margarethe H., f. —, Bergen).
- Holler**, Kristine, f. Lossius, (Enke efter Distriktslæge H.), 64 A., 20. August, Thronhjøm. (Børn).
- Holm**, Benthe Cathrine, 70 A., 5. April, Bergen. (Broder: Ditmar K. H.).
- Holm**, Hans C., fhv. Skibsfører, 72 A., 22. November, Bergen. (Hustru: Berentine H., f. Dreyer).
- Holm**, Margrethe Marie, f. Kahrs, 94 A., 5. April, Bergen. (Søn: (Ditmar K. H.).
- Holmboe**, Anne Johanne, f. Øwre,

- (Enke efter Sørenskriver Joachim G. H.), 86 A., 5. Maj, Aalesund. (Børn).
- Holmboe**, Leonhard Christian Borchgrevink, fhv. Provst og Sogneprest til Jevnaker, 85 A., 24. September, Christiania. (Børn).
- Holmsen**, Einar, $\frac{1}{4}$ A., 17. Juni, Riser. (Forældre: A. H., Skolebestyrer, og Dagmar H., f. Berger).
- Holmsen**, Fredrikke, 21 A., 12. Maj, Thronhjelm. (Forældre: P. H., Bergmester, og Amunda H., f. Thorne).
- Holmsen**, Kjeld, kgl. Fuldmægtig, 49 A., 19. September, Christiania. (Hustru: Marie H., f. Ramm).
- Holst**, Anna Harriet, 2 A., 30. Januar, Christiania. (Forældre: Adolf H., Handelsfuldmægtig, og Indiane H., f. Jacobsen).
- Holst**, Ole, Telegrafkasserer, 59 A., 30. December, Christiania. (Søskende).
- Holst**, Thalethe Jørgine, f. Sørensen, 48 $\frac{1}{2}$ A., 28. Marts, Holmestrand. (Mand: N. C. H., Brugsejer).
- Holst**, Wilhelm Christian Wessel, Kaptein ved Indhereds Bataljon, fhv. Vejinspektør i Nordre Thronhjems Amt, f. 1816, 23. Januar, Stiklestad i Værdalen. (Hustru og Børn).
- Holter**, Robert Andreas Günther, 44 A., 9. Januar, Drammen. (Moder: Henrietta H.).
- Holterman**, Peter Christian Tyrholm, fhv. Provst og Sogneprest, 85 A., 19. September, Thronhjelm. (Børn).
- Holtermann**, Jacob Sodemann, 68 A., 20. September, Thronhjelm. (Søster: Anna M. Carlsen, f. H.).
- Hoppe**, Carl Didrik, Skisreder, 74 A., 23. Januar, Christiania. (Børn).
- Horn**, Hans, 2 A., 21. Oktober, Horten. (Forældre: W. H. og Aagot H., f. Isaachsen).
- Horn**, Marie Louise, f. Barth, (Enke efter Sørenskriver Adolph Dines H.), 77 A., 3. Marts, Christiania. (Børn: C. W. Ludv. H., Rektor, E. F. B. H., Garnisonsprest, og Adolphine H.).
- Houlder**, Annette Sophie, f. Knudsen, 44 A., 18. Oktober, Porsgrund. (Broder og Svigerfader: Joh. Henr. Knudsen og James H., sen.).
- Houlder**, Rolf Hansen, $\frac{3}{4}$ A., 28. April, Herre pr. Porsgrund. (Forældre: William H. og Anna H., f. Hansen).
- Hovbrønder**, Inga Severine, 29. Marts, Kongsvinger. (Fader: S. C. H.).
- Huitfeldt**, Elise, f. Wold, 65 A., 6. April, Froen. (Børn).
- Hundewadt**, Ludvig, 8. August, Frosten. (Fætter: D. Lysholm, Kommandørkaptein, Christiania).
- Hundt**, Martha Marie, 76 A., 20. Maj, Christiania. (Efterladte).
- Høydahl**, Signe, 14 A., 24. Oktober, Arendal. (Forældre: Waldemar H. og Thea H., f. Lindman).
- Imislund**, Karen, f. Grønvold, 51 A., 18. Februar, Hamar. (Mand: M. H. I.).
- Irgens**, Henning Johannes, Handelsborger, 47 A., 28. November, Christiania. (Leonhard I. og Margrethe I., f. Ellingsen).
- Irgens**, Sophie Dechezaulx, 84 $\frac{1}{4}$ A., 17. Marts, Bergen. (Niece: Sofie Grieg).
- Irgens**, Thora, 21 A., 24. Juni, Bergen. (Forældre: O. I., og Helen I., f. Vedeler).
- Jachle**, Fredrik Ditlef, Mæglerfuldmægtig, 36 A., 1. September, Thronhjelm. (Hustru: Mina J., f. Brun).
- Jachle**, Kathrine, f. Hammer, 75 A., 23. December, Thronhjelm. (Svigerdatter: Mina J., f. Brun).
- Jacobsen**, Andrea Eleonore Christine, f. Hofgaard, (Enke efter

- Skibsfører Jacob J.), 50 A., 11. Januar, Christiania. (Datter, Søster og Svoger: Marie J., Momme Hofgaard og E. M. J., Møbelfabrikant).
- Jacobsen**, Johanne Georgine, f. Jørgensen, (Enke efter Distriktslæge N. L. S. J.), 74 A., 11. Januar, Christiania. (Børn).
- Jacobsen**, Lars, Kjøbmand, 66 $\frac{3}{4}$ A., 10. Januar, Horten. (Hustru: Elen Marie J., f. Semb).
- Jansen**, Karen Boman, f. Grønn, 26. August, Washington, U. S. A. (Nevø: H. A. Grønn, Christiania).
- Janson**, Aagot, 12 $\frac{1}{4}$ A., 3. Januar, Laxevaag. (Forældre: J. N. J. og Martha J., f. Schuman).
- Janssen**, Julie Walhjerta, f. Eckell, 35 A., 17. Juli, Fredrikshald. (Mand: Johan J.).
- Jasper**, Vilhelmine, f. Steinmann, 40 A., 13. December, Kværner Brug. (Mand: Louis J., Støbemester).
- Jensen**, Caroline, f. Coch, 68 $\frac{1}{2}$ A., 13. August, Porsgrund. (Søskende: N. W. C. og Inger L. C., Brevik).
- Jensen**, Gerhard, Handelsreisende, 39 A., 7. Juli, Christiania. (Hustru: Hilda J., f. Gram).
- Jensen**, Olaf Schjeveland, Universitetsstipendiat, 40 A., 14. September, Christiania. (Moder: Johanne J., f. Schjeveland, og Søskende).
- Jervell**, Otto S., Kjøbmand, 17. December, Aalesund. (Hustru: Valentine Marie J., f. Hanssen).
- Jespersen**, Jacob Bull, fhv. Skibsmægler i New-York, 40 A., 15. Maj, New-York. (Hustru: Anna H. J., f. Pay, og Datter).
- Jessen**, Heinrich, fhv. Kjøbm., 72 A., 9. December, Christiania. (Børn).
- Johannesen**, Alida Wilhelmine, f. Blytt, 21 $\frac{3}{4}$ A., 14. August, Bergen. (Mand: S. J.).
- Johnson**, Carl, Agent, 47 A., 1. Januar, Thronhjelm. (Hustru: Regine J., f. Øvre).
- Juell**, Petter Holther, 79 A., 19. Juli, Christiania. (Hustru: Laurentia J., f. Brøcher).
- Jürgens**, Niels Colling, 44 A., 16. Juli, Texas. (Forældre: Christian J., Kontroller, og Marthe J., f. Mærøe, Christiania).
- Jæger**, Robert, Løitnant, f. 1861, 7. August, Bergen. (Farbroder: N. J. J.).
- Jæg**, Anne Kathrine, 63 A., 1. Juni, Christiania. (Svoger: Johs Ensrud).
- Jørgensen**, Simon Wesseltøft, $\frac{2}{3}$ A., 19. Juni, Christiania. (Forældre: Simon J. og Vilhelmine J., f. Behrens).
- Kaas**, Antonette, f. Børressen, (Enke efter Skomagermester J. K.) 59 A., 28. Juni, Christiania. (Børn).
- Kaas**, Michael, 23 A., 13. Juni, (Fødselsdagen), Christiania. (Moder og Brødre: Marie K., f. Antonisen, Carl K., Tandlæge, og Harald K.).
- Kahrs**, Casper, fhv. Landhandler, 82 A., 19. April, Strandebarm. (Børn: D. Bentzen K. med Søskende).
- Kahrs**, Inger Dorothea Hertz, f. Heiberg, 71 A., 27. August, Floen. (Børn).
- Kahrs**, Inger Marie, f. Lundesgaard, 19. Oktober, Gaarden Gihle i Norderhov. (Søn: Elling K.).
- Kahrs**, Jakob Severin, 70 A., 7. Februar, Floen pr. Mønger. (Hustru: Inger Dorothea Hertz K., f. Heiberg).
- Kahrs**, Jens, Politimester, 59 A., 25. Juli, Stavanger. (Hustru og Børn).
- Kallevig**, Isaac, Konsul, 82 A., 8. Juni, Gimle pr. Arendal. (Hustru: Maren Otilie K., f. Fürst).
- Keilhau**, Sofie Magdalena, 87 A., 21. Februar, Birid. (Kusiner: Fredrikke og Marie Wexelsen.)

- Keyser**, Fredrik Wilhelm, fhv. Universitetsbibliothekar, 87 A., 10. November, Christiania. (Slægtninge).
- Kielland**, Inger, f. —, (Enke efter Konsul Jens Zetlitz K.), 72 A., 16. August, Stavanger. (Søn: Jacob K., Sogneprest).
- Kielland**, Jan Theodor, 24 A., 26. Oktober, Rotvold. (Forældre: Jan O. K. og Anna K., f. —).
- Kiær**, Niels, Grosserer, 85 A., 28. Februar, Christiania. (Hustru: Margrethe Cecilie K., f. Holst).
- Klaussen**, Marie, f. Stray, 59½ A., 7. Oktober, Christianssand. (Sønner: Johan K., Læge, og Karsten K.).
- Klem**, Antonette, f. Paulsen, 74¼ A., 16. Maj, Christiania. (Søn og Svigerdatter: R. K., Læge, og Johanne K., f. Wilse).
- Klem**, Pauline, f. Fries, 83 A., 17. Oktober, Christiania. (Børn).
- Klem**, Wilhelm, 8½ A., 1. November, Christiania. (Forældre: Gottfr. K., Bureauchef, og Elisabeth K., f. Smith).
- Klevenberg**, Ole Johannesen, Overretssagfører, f. 1811, 19. December, Grimstad. (Hustru: Barbra K., f. —).
- Klingenberg**, Halfdan Fredrik, Konsul, 72 A., 31. Maj, Thronhjelm. (Hustru: Martha K., f. Lys-holm).
- Klæboe**, Maritha Kathrine, f. Bang, 87 A., 18. Januar, —. (Børn og Børnebørn, Sørvik og Glein).
- Knudsen**, Chr. T., Agent, 27 A., 22. Juni, Christiania. (Forældre: T. K. og Agnethe K., f. Hei-berg, Brumundalen).
- Knudsen**, M., f. Hald, 84 A., 8. April, Porsgrund. (Plejedatter: Malla Møller, f. Hald).
- Knudsen**, Petter Nicolai, 16¾ A., 18. Juli, Lindset i Hof pr. Holmestrand. (Forældre: H. K., Handelsreisende, og Oline K., f. Stampe, Christiania).
- Knutzen**, Johanne Fredrikke, 98 A., 27. December, Mandal. (G. Hübert, Kaptein).
- Koch**, Johanna Brønlund, f. Sverdrup, 82½ A., 14. Oktober, Bodø. (Børn og Svigerdatter: J. C. K., Dina K. og Caroline K., f. Lorentzen).
- Koch**, Marie Kathrine, f. Mergenthal, 18. December, Bækkelaget pr. Christiania. (Mand: H. K.).
- Kock**, Cornelius, Skomagermester, 70 A., 17. Februar, Thronhjelm. (Svigerinde: Caroline K., f. Lie).
- Koefoed**, Marie Sophie, f. Børs, 4. September, Kjøbenhavn. (Datter og Svigersøn: Thora Olsen, f. K., og Herm. Olsen, Bergen).
- Konopka**, Alexander Müllertz, 1½, 12 A., 25. Marts, Christiania. (Forældre: C. K., Arkitekt, og Laura K., f. Haagensen).
- Konow**, Frederik Ludvig, Overretssagfører, 44 A., 14. December, Bergen. (Hustru: Ingeborg v. d. Lippe K., f. —).
- Kooter**, Jacob Blaauw, Bankbogholder, 69¼ A., 19. Maj, Bergen. (Børn).
- Koren**, Audun, Stud. med., 20 A., 12. Oktober, Christiania. (Forældre: Ulrik K., Sogneprest, og Berta Elise K., f. Gerckens).
- Koren**, Edvardine Magdalene Margrete, 77 A., 20. Januar, Bergen. (Nevø: E. S. Lund, Christiania).
- Koren**, Rebekka Dorothea, f. —, (Enke efter Dr., Konservator J. K.), 76 A., 25. December, Christiania. (Børn og Svigersøn: Johannes Brun, Skuespiller, Alville Lorange, f. K., og H. Lorange, Major).
- Korneliussen**, Ragnar, 2½ A., 1. Maj, Christiania. (Forældre: C. K., Lærer, og Kitty K., f. Platou).
- Krabbe**, Wilhelmine, 84 A., 10. Oktober, Løiten, Hedemarken.
- Krag**, Johan Christopher, Kopist og

- Sproglærer, 70 $\frac{3}{4}$ A., 10. Januar, Christiania. (Hustru: Karoline K., f. Ottersen).
- Krag**, Thomas Peter, Cand. theol., Sproglærer, 66 A., 24. Juni, Christiania. (Datter og Svigersøn: Hermane Schøning, f. K., og K. Schøning, Missions-skolens Forstander).
- Krefting**, Hanna Randine, f. Sørensen, 38 A., 10. Maj, Christiania. (Mand: L. H. K.).
- Krefting**, Herman, 26. Juni, Laurvik. (Søster: Bolette Linaas, f. K.).
- Krefting**, Oluf, 44 A., 16. Februar, Laurvik. (Broder: H. K.).
- Krogh**, Hans Georg, 73 $\frac{1}{4}$ A., 13. Februar, Molde. (Broder: G. S. K.).
- von Krogh**, Dorothea, f. Bing, 82 A., 24. Marts, Flekkefjord. (Børn og Svigerbørn).
- von Krogh**, J. J. T. Albrecht, pens. Borgermester i Aabenraa, 66 A., 5. April. (Broder og Svigerinde: Ad. v. K. og Hanna v. K., f. Mejer).
- Krogness**, Ole Andreas Tangen, res. Kapellan til Frue Kirke, 54 A., 8. Marts, Throndhjem. (Hustru: Augusta K., f. Lindeman).
- Kræpelien**, Henriette, f. Schwarting, 53 A., 5. Juni, Bergen. (Mand: Jacob K.).
- Kræpelien**, Severine, f. Friele, 90 $\frac{1}{8}$ A., 15. Januar, Bergen. (Børn: Joh. K., Kommandørkaptein, og Søstre).
- Kurtze**, Mette Johanne, f. le Glad, 82 A., 11. April, Arendal. (Børn).
- Kühle**, Edvardine Margrethe, f. Hagerup, 77 A., 17. August, Laurvik. (Datter: Caroline K.).
- Kühle**, Ferdinand, 58 A., 31. Januar, New-York. (Moder: Edvardine K., f. Hagerup, Laurvik).
- Kyhn**, Thorvald Andreas, Provst og Sogneprest til Hadsel, 43 A., 23. Januar, Hadsel Prestegaard. (Hustru: Alvilde K., f. Levy, og 7 Børn).
- L'Abée**, Henriette, f. Sverdrup, (Enke efter Distriktslæge Jean L'A.), 67 A., 17. Marts, Christiania. (Søster: Hanna Berg, f. Sverdrup).
- Lamm**, Fredrik, Direktør, 59 A., 6. August, Engene pr. Drøbak. (Hustru: Anna L., f. Parr).
- Lampe**, Iver M. D., fhv. Sogneprest, 45 $\frac{1}{2}$ A., 20. December, Strandebarm. (Hustru: Emilie L., f. —).
- Landmark**, Andreas, fhv. Lensmand i Romsdal, 79 A., 14. Juni, Elverum. (Datter: Andrea L.).
- Landmark**, Elna, 10 A., 1. December, Christiania. (Moder: Marie L., f. Horn).
- Landmark**, Gerhard Henrik Schram, 1 $\frac{1}{2}$ A., 28. November, Langesund. (Forældre: N. L., Undertoldbetjent, og Elise L., f. Schram).
- Landstad**, Wilhelmine Margrethe Marie, 20 A., 15. Marts, Haus Prestegaard. (Forældre: W. L. og Henrikke L., f. Arnesen).
- Langberg**, Kristine, 8. September, Stavanger. (Forældre: H. L., Kaptein, og Amalie L., f. Hjorthøy).
- Lange**, Christian, Proprietær, 7. Februar, Sørebovaag, Søndfjord. (Hustru: Bergithe L., f. Burgraff).
- Lange**, Johan Henrik, Kjøbmand paa Fredrikshald, 3. September, Gaustad Sindssygeasyl. (Fader: C. W. L.).
- de Lange**, Conradus, Skomagermester, 79 A., 27. Januar, Bergen. (Hustru: Gurine C. de L., f. Gabrielsen).
- de Lange**, Gurine, f. Gabrielsen, 69 $\frac{1}{8}$ A., 20. August, Bergen. (Børn).
- de Lange**, Michael Lausen, Skomagermester, 74 A., 8. August, Bergen. (Søn: Th. V. de L.).

- Langmack**, Anna Cathrine, f. Peick, 70 A., 20. Oktober, Christiania. (Mand: Carsten L.).
- Langmack**, Carsten Jakob, Handelsborger, 76 A., 8. November, Christiania. (Børn og Svigerbørn).
- Larsen**, Halfdan Camillo Holst, 17 A., 9. Juni, Laake i Nannestad. (Forældre: L. A. L., Bureauchef, og Marie L., f. Laache, Christiania).
- Larsen**, L., Konsul, 76 A., 27. Januar, Kragerø. (Børn).
- Larsen**, Laura Louise, 2 $\frac{1}{4}$ A., 7. August, Kristianssund. (Forældre: L. L., Adjunkt, og Louise L., f. Heyerdahl).
- Lasson**, Caroline, 93 A., 9. Marts, Christiania. (Nevøer: Chr. L., Regeringsadvokat, B. L., kgl. Fuldmægtig, og Th. Kjerulf, Professor).
- Lea**, Elisabeth, f. Aarstad, 6. November, Christianssand. (Mand: Karl L., Cand. theol.).
- Leganger**, Nicolai Christian, fhv. Postfører, 70 A., 16. Oktober, Christiania. (Hustru: Jacobine L., f. Brandt).
- Lehmann**, Victor, $\frac{3}{12}$ A., 21. Juli, Christiania. (Forældre: Franz L. og Gustava L., f. Jacobsen).
- Lenschow**, August Ferdinand, Kaptein, 48 $\frac{1}{2}$ A., 20. September, Christiania. (Hustru: Augusta L., f. Andersen).
- Lied**, Kristian Holm, fhv. Lensmand i Surendal, 75 A., 13. April, Surendalsøren. (Hustru: Karoline L., f. Width).
- Lind**, Anne Sophie, f. Dreyer, 79 A., 11. Maj, Tysfjorden. (Børn: Jakob L. og Søstre).
- Lindahl**, Albert Fredrik, Snedkermester, 72 A., 14. August, Bergen. (Hustru: Margrethe L., f. Mosling).
- Lindeman**, Ludvig Mathias, Organist ved Vor Frelzers Kirke, 74 $\frac{1}{2}$ A., 23. Maj, Christiania. (Hustru: Aminda Magnhilde L., f. Brynie).
- Lindemann**, Sigurd, 4 A., 11. Marts, Christiania. (Forældre: O. P. L., Bager, og Mathea L., f. Johansen).
- Lindgaard**, Jacob, Lensmand i Stadsbygden og Rissen, 61 $\frac{1}{2}$ A., 16. Maj, Bustad. (Hustru: Bereth Maria L., f. —).
- Lindhé**, Oscar Jacob Kielland, f. 4. December 1886, 27. April, Gøteborg. (Forældre: August L. og Gabrielle L., f. Kielland).
- Lochmann**, Charlotte Marie Eleonore, f. Johnsen, 56 A., 26. Februar, Christiania. (Mand: E. F. L., Professor).
- Lorange**, Hans, 24 A., 18. Juli, som Følge af et Ulykkestilfælde, Bilbao. (Fader: Georg L., Mørviken i Berg).
- Lorentzen**, Anna Marie, f. Disch, 59 $\frac{1}{2}$ A., 30. August, Tønsberg. (Mand: C. L. L.).
- Loss**, Alf, 10 A., 1. Juni, Christiania. (Fader: Peter L., Cand. philos.).
- Lossius**, Hans Idar, 25 A., 9. November, ved Ulykkestilfælde, Alliance, Ohio, U. S. A. (Moder: Aase L., f. Sørensen, Säfvenäs, Gøteborg).
- Lossius**, Marcus Hegge, Kæmner, 70 A., 30. November, Christianssund. (Hustru: Mathilde Nicoline L., f. Sand).
- Lossius**, Niels Rosing, Vicekonsul, 64 A., 24. Januar, Christianssund. (Hustru: Aase L., f. Sørensen, og Børn).
- Lowzow**, Amanda Marie, f. Svendsen, 22. Marts, Stavanger. (Mand: Otto L. og Børn).
- Ludvigsen**, Lilla Sofie Augusta, 8 A., 5. Juni, Skien. (Fader: Axel L., Adjunkt).
- Lund**, Adolph, 5. A., 22. Oktober, Harriet, 8 $\frac{3}{4}$ A., 17. September, John, 7 A., 26. Oktober, og Marie, 3 A., 28. Oktober, Chri-

- stiania. (Forældre: Eilert C. L. og Mary L., f. Falch).
- Lund, Einar**, Cand. juris, 5. Juli, Mæla pr. Skien. (Forældre: A. D. L. og Hanna L.).
- Lund, Johan Mathias Brinck**, Kjøbmand, 70 A., 28. December, Mandal. (Søster: Cecilie L.).
- Lund, Unni Charlotte**, f. Bull, 75 A., 6. April, Christiania. (Børn, Christiania og Bergen).
- Lundh, Eivind Fougner**, 17 A., 3. August, Christiania. (Fader: Thorvald L., Maler).
- Lyche, Harald**, Stadshauptmand, Boghandler, 60 A., 1. September, Drammen. (Børn).
- Lühr, Wilhelmine Fredrikke**, f. Halvorsen, 73½ A., 21. Maj, Christiania. (Børn og Svigerbørn).
- Lütke, Anne Margrete**, f. Carlsen, 33 A., 1. November, Berg i Senjen. (Mand: Fr. L., Sogneprest).
- Lütken, Frithjof**, Lensmand, 41 A., 14. Oktober, Bryhnsveen i Øjer. (Hustru: Anna L., f. Kaltenborn).
- Lechsteer, Aslaug**, 1½ A., 11. Maj, Christiania. (Forældre: J. L., Cand. juris, og Gustava L., f. Sæther).
- Løvestad, Anne Karoline**, f. Wennevold, 57½ A., 21. Marts, Christiania. (Søn: O. L., Cand. juris).
- Mack, Gerda**, ¼ A., 1. Juni, Christiania. (Forældre: F. M., Kaptein, og Laura M.).
- Mamen, Dagny Bertha Gunhilda**, 18½ A., 14. Maj, Moss. (Farmoder og Søstre: Thine M., f. Gilhuus, Jenny M. og Borghild M.).
- Manthey, Rolf**, 22. August, Rouen. (Fader: A. M.).
- Manthey, Sara**, f. Rhodin, 5. August, Rouen. (Mand: A. M.).
- Maurer, Johan Fredrik**, Tømmermester, 70 A., 30. April, Christiania. (Hustru og Børn).
- Meidell, Anna**, f. Tønnesen, 26½ A., 3. April, Bergen. (Mand: H. M., Handelsreisende).
- Meidell, Gustav Waldemar**, 24 A., 24. August, Herøen i Kvinnerød. (Fader: Knud W. M.).
- Meinich, Wilhelmine**, f. Magelssen, (Enke efter Foged M.), 88 A., 15. Marts, Gaarden Kronborg i Land. (Efterladte).
- Mejdell, Dorthea Louise**, 3 A., 1. Maj, Christiania. (Forældre: Gløer Th. M., Agent, og Helene M., f. Selmer).
- Melbye, Tobine**, f. Tjersland, 39 A., 22. Oktober, Christiania. (Mand: C. T. M., Ingeniør).
- Meyer, Gidsken Buschmann**, f. Christensen, 80 A., 28. Oktober, Stennæsset i Helgeland. (Børn).
- Meyer, Lydia B.**, 67 A., 12. Januar, Bergen. (Brødre: Gerdt M. og Gustav M.).
- Meyer, Sigrid**, 3¾ A., 22. April, Christiania. (Forældre: M. E. M. og Anna M., f. Hansen).
- Michelet, Johanne**, f. Bruun, 6. Oktober, Christiania. (Mand: Carl M., Amtmand).
- Moe, Birgitta**, f. Sørensen, 72 A., 1. April, Christiania. (Døtre og Svigerbørn: Marie Skanke, f. M., Helga M., Carl Skanke og Abrahamine M., f. Hesselberg).
- Moe, Marit**, f. Frank, 67 A., 5. Februar, Stenkjær. (Børn og Svigerbørn).
- Moe, T. E.**, Vagtmester, 70 A., 11. November, Holmestrand. (Søn: Osc. M., Sogneprest, Christiania).
- Moestue, Edvard Nicolai**, Kaptein, 63 A., 9. Januar, Christiania. (Hustru: Annette M., f. Finne).
- Mohn, Dagny**, ¼ A., 8. Januar, Christiania. (Forældre: W. M., Kompagnichirurg, og Katharina M., f. —).
- Mohr, August Christian**, 71 A., 24. Maj, Bergen. (Børn).
- Moroh, Sara Christine Munk**, f. Holst, 75 A., 2. August, Throndhjem. (Datter og Svigersøn: Noline Størmer, f. M., og August Størmer, Styrmand).
- Morgenstjerne, Lina**, f. Kugler, 38

- A., 3. September, Brooklyn, U. S. A. (Mand: S. M.).
- Mosling**, Karl Barthold Andreas, Kontroller, f. 7. December 1809, 12. April, Rolighed pr. Levanger. (Hustru: Ida M., f. Motzfeldt).
- Mowinkel**, Gerhard von der Lippe, Grosserer, 64 A., 9. Maj, Christiania. (Hustru: Christine M., f. Beer).
- Munthe**, Christine Margrete Pavels, f. Aabel, 60 A., 19. August, under et Sommerophold paa Hvaløerne. (Børn, Christiania).
- Mustad**, Halfdan, Proprietær, 49 A., 26. September, Viken i Vardal. (Hustru: Johanne M.).
- Musæus**, Hanna Abramine Bosen, 78 A., 30. Oktober, Throndhjem. (Søster: Christiane Sigfrida Hagen, f. M.).
- Muus**, Lorents D., Landhandler, 77 $\frac{1}{8}$ A., 18. Januar, Stenkjær. (Hustru: Lovise, f. Bjerkan, og Børn).
- Myhre**, Ditlev, Adjunkt, 71 A., 4. Februar, Bergen. (Søstre: Cathrine Bugge, f. M., og Julie Kreutz, f. M.).
- Myhre**, Ingeborg Petronelle, 28 $\frac{1}{12}$ A., 19. Juli, Christiania. (Forældre: Joh. H. M. og Valborg M., f. Jaenky).
- Myhrvold**, Ebbe Carsten, Malermester, 59 A., 7. Juni, Christiania. (Hustru: Christiane Caroline M., f. Jensen).
- Müller**, Frantz Johannes Cathrinus, Fyrvogter, 58 A., 26. Oktober, Fladholmens Fyrstation pr. Tananger. (Hustru: Mina M., f. Sandberg, og Børn).
- Müller**, Hansine Laura Sophie, 37 $\frac{1}{2}$ A., 14. Juli, Christiania. (Moder: Semira M., f. Glogau).
- Müller**, Harald, Agent, 43 A., 26. Juni, Christiania. (Hustru: Hertha M., f. Thomsen).
- Müller**, Petter Stalin, fhv. Kaptein, 72 $\frac{3}{4}$ A., 24. Oktober, Christiania. (Hustru: Semira M., f. Glogau).
- Müller**, Wilhelm, 1 $\frac{3}{4}$ A., 5. Juli, Christiania. (Forældre: Louis M. og Wilhelmine M.).
- Müller**, Wilhelm Magnus, Kontorfuldmægtig, 72 A., 5. Januar, Bergen. (Svoger: Christian E. Busch).
- Münster**, Johan Martin, Verksmester, f. i Norge 17. Juli 1837, 4. April, Sunds Bruk, Sverige. (Hustru: Marie M., f. Christien-sén, og 2 Døtre).
- Møller**, C. H. Aug., 76 A., 22. November, Hamburg. (Datter og Svigersøn: Jeannette Wiencke, f. M., og Anton Wiencke, Christiania).
- Møller**, Carl Julius, Cand. med., Kommunelæge, f. 1856, 17. Maj, Rakkestad. (Hustru: Aagot M., f. Norbom).
- Møller**, Fredrik Ferdinand, 4. Marts, Nyland, Rakkestad. (Forældre: J. M., Læge, og Aagot M., f. Norbom).
- Møller**, Hilmar Krohg, Byfoged, 57 $\frac{1}{2}$ A., 2. Februar, Molde. (Hustru: Kirsten M., f. Bredstrand).
- Møller**, Martha Bing, 79 $\frac{3}{4}$ A., 5. December, Throndhjem. (Brodredatter: Anna Sophie M.).
- Møller**, N. B., Landskabsmaler, 60 A., 5. December, Düsseldorf.
- Merch**, Christian Fredrik, fhv. konst. Bureauchef, 63 A., 23. Maj, Christiania. (Søskendebørn).
- Merk**, Per, Cand. pharm., 29 A., 14. Januar, Tvedestrand. (Forældre: C. J. M., fhv. Grosserer og Trælastexportør, og Caroline M., f. Kjelstad, Christiania).
- Nerdrum**, Johan Peter, 73 A., 27. Oktober, Sannesund pr. Sarpsborg. (Børn).
- Nergaard**, Anne Elise, f. Frimann, (Enke efter Handelsmand i Namdalen N.), 87 $\frac{1}{2}$ A., 12. September, Christiania. (Børn).
- Neuberth**, Axel, 20 $\frac{1}{4}$ A., 17. Novem-

- ber, Bårums Verk. (Forældre: O. C. N. og Sophie N.).
- Neumann**, Richard Stephen, 3 A., 10. Februar, Christiania. (Forældre: Axel F. N. og Stephanie N., f. Knag).
- Nicolaysen**, Lorentz, Mægler, 75 A., 27. August, Bergen. (Hustru: Sophie N., f. Aars).
- Nielsen**, Ole, 2 $\frac{1}{4}$ A., 19. November, Vigsnaes. (Forældre: J. Fr. N., Verkslæge, og Kitty N., f. Lange).
- Nielsen**, Sophie Amalie, f. Gylche, 72 A., 14. Januar, Christiania. (Mand: Peter N., Skuespiller).
- Nielsen**, Wilhelmine, f. Bredal, 65 A., 10. August, Moss. (Mand: N. A. N., Kontroller).
- Nilsen**, Oscar, Handelsreisende, 36 A., 22. Marts, Drammen. (Hustru: Anna N., f. Pauss, Christiania).
- Nilsen**, Peter Emanuel, Lensmand i Elverum, 56 A., 16. April, Christiania. (Hustru: Caroline N., f. Kyhring, og Børn).
- Norby**, Aasta, $\frac{5}{12}$ A., 20. Juli, Fredrikshald, og Martha, 4 A., 28. December, Christiania. (Forældre: Jakob N., Cand. mag., og Olga N., f. Berg).
- Nordahl**, Johan, fhv. Skibsfører, 76 A., 23. Januar, Laxevaag pr. Bergen. (Børn).
- Norløff**, Signe, 14. Juni, Fredrikshald. (Forældre: Oscar N. og Augusta N., f. Mamen).
- Norman**, Maren Marie, f. Musæus, (Enke efter Skattefoged i Throndhjem John N.), 73 A., 13. Juli, Lian pr. Christiania. (Børn).
- Normann**, Wilhelmine, f. Musæus, 8. Juni, Aadalen. (Børn).
- Nyegaard**, Jørgen, Læge, 74 A., 18. Februar, Moss. (Efterladte).
- Nygaard**, Harald, 13 $\frac{1}{2}$ A., 28. Juli, Grans Prestegaard. (Forældre: Chr. N. og Vilhelmine N., f. Behrens, Vestre Akers Prestegaard).
- Nærup**, Mathias, fhv. Bankdirektør, 75 A., 15. Juni, Drammen. (Børn).
- Næsheim**, Thorstein Pedersen, Distriktslæge, 76 A., 5. August, Ullestad pr. Voss. (Hustru: J. N.).
- Næss**, Ludolf Johan Eide, Grosserer, 47 A., 8. November, paa Reise, i Antwerpen. (Hustru: Aminda N., Bergen).
- Ohlsen**, Johan, Toldbetjent, 82 A., 30. Juni, Fredriksværn. (Hustru: Betta O., f. Paus).
- Olberg**, Christian Peter Boeck, 16. September, Chicago, U.S.A. (Søstre: Christiane Jensen, f. O., og Ragna Sæther, f. O., Christiania).
- Olsen**, Alf, 32 A., 6. Januar, Christianssand. (Forældre: Halfdan O., Kaptein, og Laura O., f. Bonsach).
- Olsen**, Anette Emilie, f. Devold, 42 A., 25. September, Vaagsæter, Væ pr. Molde. (Mand: John O. O. og 5 Børn).
- Olsen**, Anne Christine, f. Ebbell, 19. November, Arendal. (Datter: Hanne O.).
- Olsen**, Elise Kathinka, 8 $\frac{1}{2}$ A., 4. Febr., Florø Prestegaard. (Forældre: Gunnar O., Sogneprest, og Agnes O., f. Munthe-Kaas).
- Olsen**, Emilie Sophie, 18 A., 28. Maj, Christiania. (Moder: Julie O., f. Bachke).
- Omsted**, Barbra, f. Andersen, 90 A., 19. Januar, Christiania. (Søster: Margarethe Fasting Andersen).
- Onsager**, Elisabeth, f. —, 60 A., 1. April, Drammen. (Børn og Svingerbørn: M. O., Caroline Brecke, f. O., Dorothea O., f. Christensen, og And. Brecke).
- Otterstad**, Anders, 78 $\frac{1}{2}$ A., 29. August, Sorgenfri, Fredrikstads. (Søn og Svigerdatter: N. O. og Amanda O., f. Nagel).
- Owren**, Sanna Marie, 65 A., 29. September, Molde. (Broder: T. A. O., Overlærer).
- Parelius**, Martha Margrethe, f. Lund, 83 A., 13. Juli, Hopsøen, Hitte- ren. (Søn: Hans P.).
- Paulsen**, Ingrid, 4 $\frac{3}{4}$ A., 27. Februar,

- Saudland i Thelemarken. (Forældre: L. P., Distriktslæge, og Valborg P., f. Brantzæg).
- Paus**, Caroline Louise, f. Salvesen, 75 A., 15. Juni, Drammen. (Børn og Svigerbørn: I. M. P., Mariane P., f. Høeg, B. P., Henriette P., f. Wegner, Andrea P. og Peter Høeg).
- Petersen**, Andreas Lauritz, Sogneprest, 59 A., 26. November, Birid Prestegaard. (Hustru: Sofie P., f. Conradi).
- Petersen**, Carl, Boghandler, 57 A., 19. Marts, Christiania. (Søstre: Mariane P. og Hulda Jarmann, f. P.).
- Petersen**, Jakob, Skibsfører, 52 A., 12. Februar, Christiania. (Hustru: Henriette P., f. Finckenhagen).
- Petersen**, Joseph Frantz Oscar Nicolai Wittgenstein, kgl. Fuldmægtig, 59 A., 23. November, Christiania. (Hustru og Søn: Marie P., f. Ring, og Hjalmar P., Cand. pharm.).
- Petersen**, Anne Marie, f. —, 75 A., 30. Oktober, Christiania. (Søn: Eilif P., Genremaler).
- Pihl**, Lars, 22 $\frac{3}{4}$ A., 18. April, Vonheim Højskole i Gausdal. (Forældre: Henrik M. P. og Hermine E. P., f. Friele, Bergen).
- Piro**, Octava Amalie, f. Heltberg, 46 A., 16. Januar, Sørenskrivergaarden Lundene i Nordre Aurdal. (Mand: Andr. P.).
- Pisani**, Magdalene Marie, 57 A., 11. Juni, Christiania. (Datter: Nina Kahrs).
- Plahte**, Christopher, fhv. Justitssekretær ved Christianssands Stiftsloverret, 84 A., 29. August, Christianssand. (Hustru: Claudine P., f. Marstrand).
- Plahte**, Erika Constance, $\frac{3}{4}$ A., 12. Februar, Høvik. (Forældre: Frithjof P. og Marie P., f. Birch).
- von der Planitz**, Hans Norman, 2 $\frac{1}{2}$ A., 17. Juli, Christiania. (Forældre: Hans v. d. P. og Marie v. d. P., f. Gmeiner).
- Plesner**, Elise, 9. Oktober, Kragerø. (Søskende og Svoger: Johan P., Teleph P., Juliane Johnsen, f. P., og Thorvald Johnsen).
- Pleym**, Arthur Emil Pers, 10 A., 13. Februar, og Edgar Pers, 4 A., 26. Marts, Christiania. (Forældre: Gottfr. P. og Alvilda P., f. Pers).
- Polaczek**, Antonie (Tony), f. Nowotny, 37 A., 13. April, Christiania. (Mand: Carl P., Professor, Lærer ved Christiania Handelsgymnasium, og 2 Børn).
- Poulsen**, Idar Hundt, 8 $\frac{1}{2}$ M., 16. Maj, Thronhjelm. (Forældre: Poul H. P. og Carstine P., f. Fahlstrøm).
- Poulsen**, Karen Ivara, f. Nørregaard, 27. December, Granbakken pr. Lysaker. (Mand: Halvor P.).
- Preus**, Adolf og Bjarne, Oktober, Almagrera pr. Vera, Spanien. (Forældre: Nordahl P. og Gina P., f. Dietrichson).
- Printz**, Axeline Bergitte Theodosie, f. Kaas, 61 A. (gift i 36 A.), 11. Marts, Aarnæs. (Mand: J. H. P., Stationsmester).
- Printz**, J. H., Stationsmester, 60 A., 8. August, Aarnæs. (Børn).
- Printz**, Wilhelmine, f. Smith, (Eake efter Lensmand P.), 69 A., 1. Februar, Sarpsborg. (Børn).
- Prydz**, Carl Johan, 2 A., 18. Juli, Gatu, Rygge. (Forældre: Peter P. og Sofie P., f. Johannesen).
- Prydz**, Jakob, 21 A., Melbourne. (Fader: L. P., Breidablik i Stange).
- Prydz**, Wilhelmine, 80 $\frac{1}{2}$ A., 28. December, Moss. (Nevøer: W. P., C. P. og F. P.).
- Prytz**, Milda Dorothea, $\frac{5}{12}$ A., 27. November, Leith. (Forældre: A. F. W. J. P. og Milda P., f. —).
- Puntervold**, Anna Sundt Beckman, 4 $\frac{1}{2}$ A., 22. Juli, Ekersund.

- (Forældre: Ole P. og Laura P., f. Meier).
- Puntervold**, Michael, Cand. pharm., 27½ A., 15. September, Eker-sund. (Fader: T. H. P.).
- Qvale**, Andreas, Sogneprest, 75 A., 24. April, Nordre Land.
- Qvist**, Catharine, 86 A., 4. September, Christiania. (Søster: Andromeda Q.).
- Radich**, Laura Backer, f. Thrane, 76 A., 14. November, Christiania. (Efterladte).
- Raffenberg**, Christine, f. Gulowsen, 80 A., 19. December, Christiania. (Børn).
- Ramm**, Mathea Charlotte, 88½ A., 1. Januar, Christiania. (Slægtninge).
- Rasch**, Jonas Christian, kgl. Fuldmægtig, 53 A., 4. September, Christiania. (Hustru: Thea R., f. —).
- Reimann**, Helene Christine, 45 A., 10. Oktober, Christiania. (Broder og Svigerinde: J. F. R. og Bolette R., f. Tellefsen).
- Reimers**, Marianne, f. Mushard, 87½ A., 30. Maj, Bergen. (E. O. Corneliussen).
- Rein**, Elisa Bouté, Datter af Oberst R.) 74 A., 8. November, Bergen. (Søster: Margrethe R.).
- Rein**, Ole Johan Finckenhagen, 21 A., 16. Juni, paa Rejse fra Rouen til Quebec. (Moder: Otilia R., f. Finckenhagen, p. t. Fredrikstad).
- Reissiger**, Bertha, f. Löwe, 15. September, Fredrikshald. (Børn og Svigersønner: Hjalmar R., Hildur Richter, f. R., og J. Richter, Throndhjem, samt Bertha Wurschmidt, f. R., og C. J. Wurschmidt, Fredrikshald).
- Reymert**, Fredrikke Christine, f. Ekholm, 16. Oktober, Mandal. (Børn: Fredrik R., Jacobine R. og Trine R.).
- Riddervold**, Anne B., 88 A., 16. December, Holmestrand. (Søster: Christiane Bache, f. R.).
- Riddervold**, Bredine, 84½ A., 14. Oktober, Drammen. (Søster: Adolphine Backer, f. R.).
- Riis**, Bianca, f. Omdal, 27 A., 27. December, Lervik, Stordøen. (Mand: J. R., Overretssagfører).
- Riis**, David Christian, Postexpediter og Toldbetjent, 80 A., 16. Juni, Røraas. (Hustru: Laura R., f. Holfeldt).
- Riis**, Fredrikke Lovise, f. Irgens, 48 A., 21. Juni, Christianssand. (Mand: E. H. R.).
- Riis**, Johan Pavels, Styrmænd, 23 A., 24. Februar, Christiania. (Søstre: Anna R. og Helga R.).
- Ring**, Fritz, 10¾ A., 26. Januar, Christiania. (Moder: Marie R., f. Hoch).
- Ring**, Ove Wilhelm, Brigadeintendant, 65 A., 30. Oktober, Fredrikstad. (Hustru: Janna R., f. Schou).
- Rogge**, Paul Henrik, 16½ A., 27. Januar, Bergen. (Forældre: C. R., Skattefoged, og Edvardine R., f. Drejer).
- Rohde**, Gustav Ferdinand, 21 A., 20. Juni, New-York, U. S. A. (Forældre: E. R. og Bertha R., f. Wörth, Bergen).
- Roll**, Karl Jakob, res. Kapellan til Trefoldigheds Kirke, f. 1829, 27. Oktober, Christiania. (Hustru: Anna R., f. Parelus).
- Rosenkilde**, Fredrikka Claudine, 49½ A., 20. April, Grimstad. (Broder og Svigerinde: C. W. K. R., Bogtrykker, og Lucie R., f. Seehusen).
- Rosenkilde**, Johanne Margrethe Smith, f. Kamstrup, (Enke efter Foged R.), 88½ A., 5. April, Grimstad, (Søn og Svigerdatter: C. W. K. R., Bogtrykker, og Lucie R., f. Seehusen).
- Rosing**, Essy Kristine Wilhelmine, Akvarelmalerinde, 50 A., 5. September, Christiania. (Sø-

- skende og Svigerinde: Ulrik R., Marie R. og Hedeveg R., f. Rosing).
- Ross**, Hans Christian, 18 $\frac{1}{2}$ A., 8. Marts, Bergen. (Forældre: Immanuel R. og Amunda R., f. Nordrum).
- Ross**, Karsten Klingenberg, fhv. Overlærer, 81 A., 14. Maj, Mandal. (Familie).
- Rude**, Hans Peter, Foged i Mandals Fogderi, f. 1833, 29. Marts, Mandal. (Hustru: Laura R., f. Garben, og 4 Børn).
- Rustad**, Einar Thorbjørn, Kontorist, 27 A., 24. Februar, Christiania. (Moder og Søkende: Marthine R., Eivind R., Olaf R. og Ragna Dehli, f. R.).
- Ryen**, Marie Frimann, f. Galtung, (Enke efter Underfoged R.), 61 A., 20. Oktober, Christiania. (Børn).
- Ryen**, Petronelle Marie, 63 A., 25. December, Christiania. (Søster: Anna Barfoed).
- Rynning**, Anne Margrethe, f. Holtermann, 56 A., 10. Februar, Christiania. (Mand: P. E. R.).
- Rynning**, Carl August, Student, 71 A., 2. Februar, Snaasen. (Svoger: L. P. Elster, Surendalen).
- Rser**, Signe, 11 $\frac{1}{2}$ A., 11. Juni, Næsdøden. (Forældre: Mathias R., ORSagfører, og Hilda R., f. Holt).
- Renneberg**, Hanna Nicoline, f. Ramm, 20. September, Aalesund. (Mand: H. E. R.).
- Sahl**, Jens, Kjøbmand i Aalesund, 73 A., 18. August, Ørskog. (Slægtninge, Aalesund).
- Salvesen**, Anna, f. Beckmann, 75 A., 18. April, Arendal. (Børn).
- Samuelsen**, Hans Arveschou, Boghandler, 66 A., 22. Oktober, Hamar. (Hustru: Barbra S., f. Borchgrevink).
- Samuelson**, Henry Parr, Grosserer, 87 $\frac{1}{2}$ A., 18. Februar, Drøbak. (Hustru: Elise S., f. —).
- Sandberg**, Karenus Fredrik, 5 $\frac{1}{6}$ A., 6. Oktober, Christiania. (Forældre: Fredr. S. og Louise S., f. Bruu).
- Saxlund**, Ulf Eivind, 11 $\frac{1}{2}$ A., 3. November, Laurvik. (Forældre: C. M. S., Premierløjtnant og Eskilda S., f. Bruun).
- Scavenius**, Borghild, 5 $\frac{1}{2}$ A., 8. Februar, og Hans Thilligner, 1 $\frac{1}{3}$ A., 29. Januar, Christiania. (Forældre: M. R. S. og Ragna S.).
- Schaanning**, Hans, Kjøbmand, 80 A., 28. September, Kragerø. (Søkende: F. S., Johan S. og Anna S., Thronhjøm og Porsgrund).
- Schanche**, Carl Frimann, Byfoged, 74 A., 6. September, Sandefjord. (Hustru: Kaja S., f. Schydtz).
- Schandorff**, Anne Sophie Dorph, f. Bjelke, 65 A., 23. Januar, Hadeland. (Datter: Olava S.).
- Schanke**, Johannes, Grosserer, 57 A., 28. Juni, Christiania.
- Scharffenberg**, Betzy Caroline Otilie, f. Dietrichson, 55 A., 20. Maj, Molde. (Mand: H. C. S., Krigskommissær).
- Scharffenberg**, Kristian Peter Kreutz, Toldbetjent, 54 $\frac{1}{2}$ A., 10. Juli, Thronhjøm. (Hustru: Cathrine S., f. Blaauw).
- Scheen**, Maren Kirstine, f. Kaas, 63 A., 28. September, Christiania. (Døtre og Søster: Thoma Petersen, Benny S. og Karoline Isaachsen, f. Kaas).
- Scheen**, Michalia Dorthea, f. Thiis, (Enke efter Distriktslæge C. H. S.), 71 A., 21. Marts, Risør. (Børn: Abr. B. S., Bylæge, og Hanna Hoyer, f. S.).
- Scheie**, Tarjer, f. —, 80 $\frac{1}{2}$ A., 13. August, Christianssand. (Søn: Thorvald S., Prest).
- Scheitlie**, Mathea, f. Hals, 84 A., 3. Maj, Horten. (Børn, Christiania og Horten).
- Schetelig**, Bertram Fredrik, Skipsreder, 71 $\frac{1}{2}$ A., 17. Marts, Chri-

- stiania. (Hustru: Constance S., f. Molwig).
- Schibbye**, Julius, 74 A., 20. November, Kjøbenhavn. (Broder: L. B. S., Ensje pr. Christiania).
- Schielderup**, Petra Regina, 25. Maj, ved Opéra comique's Brand, Paris. (Fastere og Plejebroder: Kristine S., Katrine S. og Jan Greve, Bergen).
- Schiertz**, Franz Wilhelm, Arkitekt og Landskabsmaler, 74 A., 6. Oktober, Balestrand. (Hustru: Sophie S., f. Køren).
- Schilling**, Signe Petronelle, 2 $\frac{1}{8}$ A., 26. Januar, Christiania. (Forældre: F. C. S. og Nora S., f. Hilsen).
- Schirmer**, Heinrich Ernst, Arkitekt, 73 A., 6. December, Giessen i Hessen. (Hustru: Louise S.).
- Schive**, Christian Herman, $\frac{1}{2}$ A., 3. Marts, Christiania. (Forældre: H. S., Forvalter, og Dina S., f. Magnus).
- Schive**, Christiane, f. Wille (Enke efter Foged over Stjer- og Værdal Jacob S.), 82 A., 22. Juli, Tikjøb pr. Fredensborg. (Søn og Svigerdatter: Jakob Schiwe, Landskabsmaler, og Clara Schiwe, f. Lambrecht).
- Schjander**, Sara, f. Fritzner, 27 A., 28. Decbr., Christiania. (Mand: Niels S., Cand. real.).
- Schjelderup**, Betzy Susanna, f. Sivertsen, 40 A., 3. December, Bergen. (Mand: Lauritz S., Kjøbmand).
- Schjelderup**, Christoffer Andreas, Distriktslæge, 71 $\frac{1}{2}$ A., 10. Februar, Thronenæs. (Sønner: Halfdan S. og Gunnar S.).
- Schjelderup**, Thora Pauline, f. Johnsen, 14. Maj, Harstad i Thronenæs. (Mand: Hjalmar S.).
- Schjerden**, Gudbrand, Fejerinspektør, 80 $\frac{1}{2}$ A., 22. Juli, Christiania. (Børn).
- Schjelberg**, Johanna Christine, f. Schmidt, 92 A., 25. November, Thronhjøm. (Mand: N. H. S.).
- Schjønneberg**, Asta Leonore, 19 A., 15. Marts, Christiania. (Moder: Antonette S., f. Olsen).
- Schjøth**, Julie, 24 A., 22. Oktober, Christiania. (Moder: Alvilde S., f. Schreiner).
- Schlytter**, Hanna, 72 A., 18. Juni, Drammen. (Søskende).
- Schlæsser-Møller**, Christian Fredrik Johannes Engelbreth, 1 $\frac{5}{8}$ A., 9. Juni, Thronhjøm. (Fader: K. N. S.-M.).
- Schmelck**, Else Kathrine (Thrine), f. Jensen, 70 A., 22. Februar, Christiania. (Mand: Theodor S., og Børn).
- Schmidt**, Anne Serine, f. Brammer, 83 A., 2. Juni, Snarøen. (Søn: P. S.).
- Schmidt**, Gustav Adolf, 17 $\frac{1}{2}$ A., 20. Januar, Bygdø pr. Christiania. (Forældre: Adolf S., Konditor, og Anna Elisabeth, f. Fallmann).
- Schmidt**, Theodor, Kjøbmand, 41 $\frac{1}{2}$ A., 7. Marts, Bergen. (L. Robsahm).
- Schnell**, Herman Frederich, 72 A., 29. November, Bergen. (Datter og Svigersøn: Marie Feser, f. S., og Daniel Feser).
- Schou**, Cecilie, 3 A., 19. Juli, og Johan Hagelsten, $\frac{2}{3}$ A., 14. August, Christiania. (Forældre: Eugen S. og Laura S., f. Jensen).
- Schou**, John Crowe, Fabrikejer, 29 A., 18. Februar, Christiania. (Hustru: Thina S., f. Heuch).
- Schoug**, Elise Petrine, f. Angel, 88 A., 9. Juni, Moss. (Moder og Svigermoder: Emilie Angel og Kristine S.).
- Schram**, Albertine Lucie, 20 A., 5. April, Bergen. (Moder: Margarethe E. S., f. Warneke).
- Schram**, Ingeborg, 8 A., 3. December, Christiania. (Forældre: Thomas S. og Mathilde S., f. Just).
- Schreuder**, Anne Margarethe, f. Hei-

- berg, 96 A., 19. Juni, Bergen. (Efterladte).
- Schreuder**, Elisabeth Fredrikke Cathrine, f. Schreuder, 30. November, Entumeni, Zulu. (Broder og Svigerinde: P. S. og Henriette S., f. Lund).
- Schroeter**, Fredrikke Sophie, f. Hagemann, 84 $\frac{1}{2}$ A., 27. Oktober, Drammen. (Børnebørn).
- Schrøder**, Christopher Paul Hammer, fhv. Oberstløjtnant, Ridder, 89 A., 18. April, Christiania. (Hustru: Hanna S., f. Gether).
- Schubarth**, H. F., Bagermester, 38 A., 30. Marts, ved Ulykkestilfælde, Kongshavn ved Christiania. (Hustru: Othilie S., f. Schøyen).
- Schult**, Emmy Augusta, $\frac{2}{3}$ A., 12. Juni, Kraakstad. (Forældre: P. S., Sogneprest, og Emmy S., f. —).
- Schultz**, Elen Kristine, 85 A., 29. Marts, Eidsberg. (K. T. Klinenberg, Distriktslæge).
- Schulz**, Karl, 18 A., 26. Juni, Gihle i Stokke. (Forældre: Carl S., Kaptejn, p. t. Kommandant, og Emilie S., f. Andersen, Vardø).
- Schwabe**, Marthe Dorothea, f. Sommerschild, 91 $\frac{1}{2}$ A., 18. August, Gjøvik. (Børn).
- Schwartz**, Jens Arbo, 17 A., 6. November, Drammen. (Forældre: J. Arbo S., Advokat, og Anna S., f. Allum).
- Schweigaard**, Jørgen Fredrik, 18 D., 29. Juli, Christiania. (Forældre: J. S. og Margrethe S., f. Stang).
- Schübeler**, Maren Elisabeth, 34 A., 10. Maj, Fredrikstad. (Moder: Elen Marie S.).
- Schönheyder**, Otto, Civilingeniør, 51 A., 7. Juni, Christiania. (Hustru: Thea S., f. Blehr).
- Schøning**, Christian Monrad, Skibsskriver, 71 A., 31. Januar, Solum. (Sønner og Svigerdøtre: Karl S., Mathias S., Hermana S., f. Krag, og Gustava S., f. Winsnes, Porsgrund).
- Schøning**, Ole Meldahl, Kjøbmand, 80 A., 16. Maj, Tromsø. (Søn: Gerhard S.).
- Seeberg**, Sigrid, 8 A., 8. Juli, Christiania. (Forældre: F. G. S., Premierløjtnant, og Valborg S., f. Sissener).
- Seippel**, Ferdinand, Konsul, 5. Juni, Heggelund i Birid. (Børn).
- Selsbak**, Elisabeth Christine, f. Lorentsen, 52 A., 29. Juni, Throndhjem. (Mand og Børn).
- Sem**, Anne Kathrine, f. Kreutz, 9. Januar, Hamar. (Døtre: Ida S. og Elisabeth Platou, f. S.).
- Sigholt**, Caroline, f. —, 67 A., 23. December, Havre. (Datter og Svigersøn: Hilma Anderssen, f. S., og Hans C. Anderssen, Skibsfører).
- Sinding**, Harald, 8 A., 25. Juni, Christiania. (Forældre: E. A. H. S. og Alfild S., f. Bassøe).
- Sinding**, Ulrik Christian, fhv. Skibsfører, 48 A., 11. Juni, Christiania. (Søskende).
- Sinding-Larsen**, Elisabeth, f. Lange, 45 A., 14. December, Christiania. (Mand: Alfr. S.-L.).
- Sivertsen**, Maren Katrine, f. Lerche, 92 A., 5. Marts, Tønsberg. (Kusine og Plejedatter: Stine Lindeman).
- Sivertsen**, Ole Severin, Kjøbmand, 77 $\frac{1}{2}$ A., 20. November, Riser. (Hustru: Emilie S., f. Thiis).
- Skanoke**, Frd. Edv., Agent, 36 A., 5. Januar, Drøbak. (Forældre: T. S. og G. Katharina S., f. Ditlefsen).
- Skanoke**, G. Katharina, f. Ditlefsen, 80 $\frac{1}{4}$ A., 2. September, Drøbak. (Mand: T. S.).
- Skari**, Hans Eriksen, 80 A., 28. August, Christiania. (Hustru: Bergitte S., f. Fridtz).
- Skøyen**, Kristian, Tandlæge, 38 A., 1. December, Christiania. (Sø-

- skende: O. S., Tandlæge, Dina Bøhn, f. S., og Mina S.).
- Smith**, Alfred Dietrichs, 3 A., 26. Juli, Ørlandet. (Forældre: H. R. S., Distriktslæge, og Anna S., f. —).
- Smith**, Didrik Cappelen, Kjøbmand, f. 25. Juli 1845, 3. Marts, Østersund. (Hustru: Wendela S., f. Isaksson, og 5 Børn).
- Smith**, N., fhv. Fyrforvalter, 86 A., 13. Januar, Ekersund. (Hustru: Hanna S., f. Smith, og Børn).
- Smith-Petersen**, Morten, Sagfører, 34 A., 1. December, Grimstad. (Hustru: Kaia S.-P., f. Ursin).
- Sohl**, Peter Edvard, Kjøbmand, 66 A., 21. Marts, Christiania. (Hustru og Børn).
- Solberg**, Knud Johan Waldemar, Overretssagfører, 39 A., 10. December, Bergen. (Svigermoder: G. Stub, f. —).
- Solberg**, Martha Margaretha, f. Stub, 35 A., 11. August, Bergen. (Mand: W. S., Overretssagfører).
- Sommerfelt**, Anna Cathrine, 30. Juni, Finstad i Løiten. (Forældre: I. F. S. og Laura S., f. Steen).
- Sommerfelt**, Ida Jørgine, 1 $\frac{1}{4}$ A., 14. April, Christiania. (Forældre: Kristian S., Kaldskapellan, og Marie S., f. Hiorth).
- Sorknes**, Johannes, fhv. Justitsvagtmester, 71 A., 1. November, Christiania. (Hustru: Betzy B. S., f. Lagerkrantz).
- Sparre**, Einar, 12 A., 4. Juni, Christiania. (Fader: O. S.).
- Sparre**, Hans Jacob, fhv. Krigskommissær, f. 24. Oktober 1794, 29. Juni, Christiania. (Børn).
- Stabell**, Bertram Johan, 47 $\frac{3}{4}$ A., 6. Februar, Throndhjem. (Moder: Anna P. S., f. Berg).
- Stabell**, Ingeborg, 18 $\frac{1}{2}$ A., 3. Marts, Coronel. (Forældre: P. E. S. og Caroline S., f. Abrahamsen).
- Stabell**, Margrethe Elisabeth, 76 A., 1. Februar, Bergen. (Søster: Abigael Schanche, f. S.).
- Steen**, A. R., Kjøbmand, 65 $\frac{1}{2}$ A., 24. Oktober, Fredrikstad. (Hustru: Thora S., f. Schrøder, og Børn).
- Steen**, Johanne Jakobine, 35 A., 24. April, Bergen. (Forældre: Lorentz S., Dampskibsfører, og Ingeborg S., f. —).
- Steen**, Karoline Dorteia, f. Weckhorst (Enke efter Prokurator S.), 69 A., 22. Maj, Christiania. (Døtre).
- Steimler**, Fredrik Hesselman, 73 A., 10. Marts, Bergen. (Hustru: Anne S., f. —).
- Stenersen**, Cathrine Elisabeth, f. Borchsenius, (Enke efter Sogneprest Andreas N. H. S.), 75 A., 29. Januar, Christiania. (Sønner: Jonas H. S. og L. B. S.).
- Stibolt**, Christine, f. Schavland, 92 A., 19. Juli, Throndhjem. (Datter: Inger Christiansen, f. S.).
- Stokke**, Hans Hansen, Toldbetjent, 66 A., 13. Marts, Drammen. (Børn).
- Stolt**, Johan Lauritz, Mægler, 60 $\frac{1}{2}$ A., 4. Juli, Christiania. (Hustru: Albertha S., f. Stolt).
- Storjohann**, Ferdinand, Kjøbmand, 89 $\frac{1}{2}$ A., 14. Februar, Bergen. (Børn).
- Strøm**, Fredrik Sahlgaard, $\frac{1}{8}$ A., 15. Februar, Christiania. (Forældre: Oluf S. og Marie S., f. Sahlgaard).
- Strøm**, Johan Ludvig Klüver, Postexpediter, 32 $\frac{1}{2}$ A., 26. Marts, Throndhjem. (Moder: Johanna S., f. Walsøe, og 2 Børn).
- Strøm**, Rebekka Dorteia, f. Heyerdahl, 84 A., 28. Juni, Christiania. (Efterladte).
- Støren**, Adolf Kristoffer Wessel, Ingeniør, 42 A., 29. Oktober, Christiania. (Moder: Laura S., f. Krefting).
- Støren**, Dina, f. Steenstrup, 34 A.,

1. August, Thronhjøm. (Mand: Reinh. S., Distriktsingeniør).
- Svanøe**, Chr. O., Gaardbruger, fhv. Storthingsrepræsentant, 77½ A., 26. August, Solberg pr. Svanø. (Børn).
- Svenningsen**, Svenning, Kjøbmand, 64½ A., 13. Februar, Christiania. (Hustru: Laura S., f. Kokkinn).
- Sverdrup**, Peter Jakob, Student, 21¾ A., 5. Juni, ved Ulykkestilfælde paa en Fjeldtur. (Fader og Stedmoder: Hartvig S. og Sophie S., f. Stephansen, Vaagan i Lekø).
- Swane**, Johan Sigvart, 24 A., 28. November, Sandviken v. Christiania. (Severine S., f. Dahl, Gottlieb S. og Dorteia S.).
- Sylow**, Magdalene Cecilie Cathrine, f. Mejdell, 81 A., 16. August, Christiania. (Børn).
- Szacinski de Rawicz**, Kasimir, 85 A., 2. Februar, Frankrige. (Broder og Svigerinde: L. S. og Hulda S., f. Hansen, Christiania).
- Serlye**, Carl, 18¾ A., 5. Februar, Molde. (Forældre: J. M. S., Kaptein, og Lydia S., f. Middelthø).
- Taarvig**, Marie, f. Helmer, 75 A., 17. December, Grimstad. (Sønner: Aug. T. og Chr. T.).
- Tandberg**, Edvard Nathanael, 4½ M., 26. April, Christiania. (Forældre: Edv. T. og Doris T., f. Hafslund).
- Tandberg**, Hans Andreas, 71 A., 6. December, Næs, Hallingdal. (Hustru: Olava T., f. Skaugstad).
- von Tangen**, Karen, 59 A., 10. Oktober, Kjøbenhavn. (Moder: Christine v. T., f. Hammer).
- Teilman**, Borghild, ½ A., 16. Juli, og Kristiane Mathilde, 2 A., 14. September, Christiania. (Forældre: Andreas T. og Sofie T., f. Bull).
- Teisner**, Marie Elisabeth, f. Schou, (Enke efter Provst T.), 83½ A., 18. Juli, Christiania. (Niece: Charlotte T.).
- Tengwall**, Olaf Jørgen, 63 A., 2. Juli, Thronhjøm. (Hustru: J. T., f. Hauff).
- Thams**, Birgitte Kristine, f. Thams, (Enke efter Stabskaptein i Artilleriet Lars T.), 89 A., 5. April, Christiania. (Sønnesøn: B. T., Premierløjtnant, og Søster: Elisabeth Dunker, f. Thams).
- Thams**, Johan Ludvig, Assuranceinspektør, 63 A., 17. August, Christiania. (Hustru: Fredrikke T., f. Taraldsen).
- Thams**, Mathilde Dorteia Eugenie, f. Sissener, (Enke efter Kanal-direktør T.), 67½ A., 28. December, Christiania. (Søn: B. T., Premierløjtnant).
- Thaulow**, Jacob Martinus, 18 A., 17. Januar, ved Dampskibet „De-france“s Forlis. (Moder: Sølga T., f. Lexow, Stavanger).
- Thesen**, Arild Leonhard, Byfoged, 48 A., 21. Juli, Aalesund. (Søskende).
- Thiis**, Jens, sen., Konsul, 6. November, Risør. (Søn og Svigersøn: Abr. B. T. og And. Jørgensen, Postexpediter).
- Thome**, Agnes, 6½ A., 22. April, Thronhjøm. (Forældre: L. T., Artillerikaptein, og Elise T., f. Thome).
- Thomessen**, Thomas, Konsul, Skibsreder, tidligere Storthingsrepræsentant for Kragere, 71 A., 4. Februar, Christiania. (Børn).
- Thomle**, Magdalene Marie, 85 A., 10. Januar, Christiania. (Forældre: I. S. T. og Juliane T.).
- Thommessen**, Kaja, f. Roverud, 77 A., 6. September, Christiania. (Børn: M. T., Kaptein i Artilleriet, og Marie Pay, f. T.).
- Thomsen**, Jess, Konsul, 54 A., 20. Februar, Christiania. (Hustru: Elise T., f. Døderlein).
- Thorne**, Alice, 8½ M., 15. Juli,

- Arendal. (Forældre: H. P. T. og Henriette T., f. Smith).
- Thorp**, A. C., Postexpediter, 58 A., 6. Oktober, Drøbak. (Hustru: Marie T., f. Østby).
- Thue**, Louise Emilie Hoffelt, $\frac{5}{8}$ A., 20. Juli, Christiania. (Forældre: H. J. T., Læge, og Johanne T., f. Rytterager).
- Thurmann**, Fanny, 16 A., 9. Juni, Christiania. (Forældre: P. T. og Anna T., f. Enzinger).
- Tidemand**, Claudine Marie Bergitte, f. Jæger, (Enke efter Maler Adolph T.), f. 8. August 1817, 6. Januar, Christiania. (Søster: Nikoline T., f. Jæger).
- Timme**, Augusta Fredrikke, 8. Juni, Throndhjem. (Søskende).
- Timme**, Einar, Cand. juris, 28 A., 13. April, Vækkerø. (Forældre: H. T. og Gustava T., f. Clausen).
- Tischendorff**, Gottlieb Joachim Linstow, Cand. theol., 76 A., 29. Maj, Christiania. (Svigerinde: Tina T., f. Thue, Christiania, og Brodersønner, Bergen).
- Tornøe**, Johan Henrik, 41 A., 18. Februar, Bergen. (Moder: Magdalene Christine T., f. Wiese).
- Tronslien**, Marit, f. Skancke, 58 A., 28. August, Lilleelvedalen. (Børn).
- Tronslien**, Peder, $58\frac{2}{3}$ A., 18. Juli, Lilleelvedalen. (Hustru: Marit T., f. Skancke).
- Trønnes**, Anne Sirene, f. Messelt, 56 A., 1. Januar, Stai i Stor-elvedalen. (Mand: Per T., Sagfører).
- Trønnes**, Helga, $1\frac{3}{4}$ A., 20 Januar, Christiania. (Forældre: Jacob T. og Hanna T.).
- Tybring**, Hans Henrik Emil, fhv. Sogneprest til Vaaler, 82 A., 30. Maj, Christiania. (Hustru: Egedia T., f. Blom).
- Tønderød**, Juliane Sofie, f. Zwiłgmeyer, (Enke efter Gaardbruger Jens Svendsen T.), 84 A., 6. Juli, Christiania. (Søskende).
- Tøstie**, Signe Marie, 9 M. 27. D., 12. August, Christiania. (Forældre: Hjalmar T. og Laura T., f. Ellingsen).
- Ulsteen**, Elen Marie, f. Nerdrum, 20. Maj, Minneapolis, U. S. A. (Søn: Carl U., Minneapolis, og Børn, Norge).
- Unger**, Albert Julius, Murmester, 68 A., 10. Januar, Christiania. (Nevø og Niece: Carl U., Høiesterechtsadvokat, og Clara U., f. Hildebrandt).
- Unger**, Anna, f. Hansen, $62\frac{1}{2}$ A., 24. Maj, Bergen. (Mand: Carl U., Lods).
- Unger**, Olaf, 8 A., 1. December, Solberg i Bærum. (Moder: Karen U., f. Lund).
- Utne**, B., Lensmand, $78\frac{2}{3}$ A., 7. Juli, Tysnes. (Børn og Svigerbørn).
- Waaler**, Helga Louise, f. Muus, $40\frac{1}{2}$ A., 27. December, Christiania. (Mand: C. W., Skibsfører).
- Valeur**, Gjertrud Helene, f. Schuman, 75 A., 21. Maj, Christiania. (Mand: P. V., fhv. Sogneprest).
- Wang**, Ella, $\frac{2}{3}$ A., 20. Juli, Christiania. (Forældre: Jens W. og Hanna W.).
- Wattne**, Einar, Styrmænd, 18. November, Mandal. (Fader: L. W.).
- Vauvert**, Thora Nicoline, 51 A., 5. Februar, Porsgrund. (Søskende: Mathias V. og Louise V.).
- Weckhorst**, Johanne Anthonette, 74 A., 16. Oktober, Laurvik. (Søster: Julie Arbo).
- Wedel-Jarlsberg**, Thea, $3\frac{1}{3}$ A., 4. Marts, Nizza. (Forældre: Herman W.-J., Premierløjtnant, og Mathilde W.-J., f. Meyer).
- Vedeler**, Anna Sophie, f. Wiese, 75 A., 2. August, Bergen. (Sønner: Dr. med. B. V. og Theodor V., Kjøbmand, Christiania og Bergen).
- Vedeler**, Lilly, 2 A., 19. Juli, Bergen. (Forældre: Krohn V., Bylæge, og Ottelia V., f. Smith).

- Vedse**, Johanne Marie, f. —, (Enke efter Overtoldbetjent V.), 91 A., 30. Maj, Christiania. (Børn).
- Weidemann**, Hannibal August, 74 A., 23. April, Stenberg, Thoten. (Søstre).
- Weinholdt**, Christian Carl, Violinist, 73 A., 30. November, Christiania. (Børn).
- Wejdemann**, Inger Marie, f. —, Kammerherreinde, (Enke efter Kabinetskammerherre W.), 88 A., 3. Maj, Christiania. (Søn: F. W., Læge).
- Werenskiold**, Erik, 1 A., 1. Februar, Sandviken v. Christiania. (Forældre: Erik W., Genremaler, og Sofie W., f. Thomesen).
- Werenskiold**, Fredrik Daniel, fhv. Kaptein, 87 $\frac{1}{4}$ A., 9. Maj, Christiania. (Hustru: Jensine W., f. Ebeltoft).
- Werenskiold**, Peter, 5 $\frac{1}{12}$ A., 25. November, Kongsberg. (Forældre: F. W. og Martha W., f. Paaske).
- Werring**, Ferdinand, Bundtmager, 66 A., 26. Marts, Christiania. (Hustru: Ingeborg W., f. —, og Søn).
- Wesenberg**, Lorentz, Kjøbmand, 81 $\frac{1}{2}$ A., 16. September, Bergen. (Sønner og Svigerdatter: Jacob W. L. S., Fred. W. L. S. og Gottliebe W., f. Mohn).
- Westrem**, Inger, 1 A., 29. Oktober, Vestre Aker. (Forældre: Erik W. og Marie W.).
- Wettergreen**, Magdalene Susanne Gram, 1 $\frac{1}{4}$ A., 22. Juli, Hvitesjø. (Forældre: L. Th. W. Overretssagfører, og Martha W., f. Lange).
- Wettergreen**, Peter Boyesen, fhv. Provst og Sogneprest til Risør, 84 $\frac{1}{2}$ A., 13. Februar, Christiania. (Søn: J. W., Kontorchef).
- Wiese**, Ludvig, 62 A., 22. Marts, Oakover, Sydenham Hill, London. (Hustru: Johanna W., f. Witt, og Børn).
- Wiig**, Olai P., Gaardbruger og Fabrikejer, fhv. Storthingsmand, 85 A., 29. September, Stiklen i Trækstad. (Sønner og Svigerdatter: H. Bache-Wiig, C. Bache-Wiig og Amalie Bache-Wiig, f. Holth).
- Wille**, Frederikke Nicoline, f. Blich, 35 A., 1. November, Christiania. (Mand: A. W., Læge).
- Wille**, Hans Georg, 1 $\frac{1}{8}$ A., 24 April, Melhus. (Forældre: W. W., Læge, og Hanna W., f. Parelus).
- Winsnes**, Aagot, 14 $\frac{2}{3}$ A., 20. December, Bergen. (Forældre: C. G. W., Stiftsprovst, og Laura W., f. Fog).
- Winsnes**, Christian Sinding, $\frac{1}{2}$ A., 11. Maj, Skien. (Forældre: Fr. W. og Mathilde W., f. Sinding).
- Winsnes**, Martha-Vilhelmine, f. Wilumsen, (Enke efter Sogneprest G. H. W.), 72 $\frac{1}{2}$ A., 7. Juni, Husaker, Vestre Slidre. (Børn).
- Voigt**, Carl August, 71 $\frac{1}{2}$ A., 10. Juli, Thronhjelm. (Neve og Niece: Johann V. og Hanna V.).
- Voigt**, Einar, 23 A., 5. December, Ringsaker. (Moder og Søster: Oline V., f. —, Ek i Raade, Gunhild Wexelsen, f. V., Christiania, samt 11 Søkende).
- Wold**, Carl Joakim, Bogbinder, 36 A., 6. Juni, Christiania. (Hustru: Charlotte Amalie W., f. Cocceius, og 6 Børn).
- Wolff**, Karen Sophie, f. Martens, 64 $\frac{3}{4}$ A., 9. November, Bergen. (Børn).
- Woll**, Mathilde Helene, f. Krum, 23. Oktober, Houston, Minn., U. S. A. (Søn og Svigerdatter: Hans W., Skolebestyrer, og Caroline W., f. Gulbrandsen, Hønefos).
- Voss**, Wilhelm Frimann, 32 A., paa Reise fra Australien til St. Francisco. (Fader: Joach. V., entl. Sogneprest, Sandviken pr. Bergen).
- Woxen**, Hans Johan, Student, Gaardbruger, 63 A., 28. Juni, Voxen

- i Aker. (Hustru: Elise W., f. Kyhn).
- Wrangell**, Emil, Styrmænd, 21 A., Marts, paa Reise fra Cette til Haugesund. (Moder: Emilie W., f. —, Christiania).
- Wright**, Konrad Worm, 5½ A., 20. Februar, Porsgrund. (Forældre: P. K. W. og Laura W., f. Rafn).
- Wulfsberg**, Anna Jacobine, .81 A., 17. Juni, Drammen. (Søskende: C. W. og Kathinka W.).
- Wulfsberg**, Carl Oscar, Politiaassistent, 49 A., 20. Marts, Drammen. (Hustru: Elise W., f. Schwartz, og 2 Børn).
- Wulfsberg**, Lagertha Christovna, 21½ A., 7. Juli, ved Ulykkestilfælde, Hankø Bad. (Fader: Jac. Edv. W., Eker).
- Wolner**, Maren Helene, f. Paulsen, 77 A., 15. Februar, Holmgaard i Faaberg. (Datter: Catharina W.).
- Zettlitz**, Bolette Helene, f. Jæger, 18. Marts, Stavanger. (Mand: H. O. Z.).
- Zimmermann**, Petronelle Marie, 2. Juli, Hedrum. (Broderdatter: Josephine Z.).
- Zogbaum**, Dolly, 5 A., 21. November, Christiania. (Forældre: E. Z., Agent, og Agnes Z., f. Wolff).
- Zwilmeyer**, Caroline Henriette, 82 A., 6. Februar, Christiania. (Søskende).
- Zwilmeyer**, Margrethe Gjørwell, f. Daae, 61 A., 21. August, Christiania. (Børn).
- Zwilmeyer**, Petter Gustav, fhv. Byfoged i Østerriser og Storthingsrepræsentant, 74 A., 14. Juni, Christiania. (Hustru: Margrethe Z., f. Daae).
- Ørum**, Samuel Andreas Lind, fhv. Kasserer i Norges Bank, 79½ A., 18. Maj, Christiania. (Datter: Cathrine Larpent, f. Ø.).
- Øvergaard**, Carl Otto, Kaptein i den svenske Armé, f. i Norge 2. Febr. 1832, 19. November, Sköfde. (Hustru: Beda Ø., f. von Holten).
- Øverland**, Caroline Marie, f. Lindrup, Lærerinde, 60 A., 16. Februar, Thronhjelm. (Børn).

Tillæg

til „Dødsfald i Norge 1886“.

- Aall**, Gustav Sofus Edvard, 19²/₈ A., 5. December, Bahia. (Moder: Sofie A., f. Grube, Thronhjelm).
- Bauer**, Marie Lundine, f. Clausen, 86½ A., 31. December, Rønbæk i Bolsø. (Døtre og Svingersønner: Fredrikke Moses, f. B., Marie Heyerdahl, f. B., Ida C. Parelius, f. B., Fredrik Heyerdahl og Johan Parelius, Christiania og Christianssund).
- Bugge**, Bartholomæus Mikael Berg, Styrmænd paa Redningsdampskibet „Hunter“, 26 A., 27. December, ved Ulykkestilfælde, North Cowe paa Amerikas Vestkyst. (Forældre: O. C. D. B. og Catharina B., f. Engh, Bodø).
- Devold**, Ole Edvard, 61½ A., 30. December, Aalesund. (Hustru: Joachime D., f. Holmboe).
- Gellein**, Ingeborg Emilie, 23 A., 18. December, New-York, U. S. A. (Moder: Odine G., f. Strøm).
- Hille**, Hans Andreas, 74¼ A., December, Bolstad Jbst. (Søn og Svingerdatter: Hans A. H. jun. og Rebekka C. H., f. Jensen).
- Krohn-Hansen**, Lovise Fredrikke, f. Hoffmann, 24½ A., 28. December, Frøiens Prestegaard. (Mand: Wollert K.-H., Sogneprest).
- Møller**, Frantz Oscar, Sømand, 27. November, Foochow i Kina. (Fader: H. M. M., Christiania).

Dødsfald i Danmark

1887.

Meddelt af cand. phil. O. A. Schleisner.

Aagaard, Charlotte, f. Bartholin, Enke efter Procurator J. G. V. A., † i Kbhvn. 21. Mai, f. 10. Decbr. 1814.

Abrahamsen, Mads, Lærer i Kildebrønde, Dbmd., † i Kbhvn. 11. Oktbr., f. i Greve 9. Septbr. 1837. (Hustru: Thecla A., f. Fich).

Agerholm, Edvard Valdemar, afsk. Capitain af Infanteriet, † i Kbhvn. 13. Jan., f. 1824. (Hustru: Vilhelmine A., f. Popp; Sønner).

Ahlmann, Heinrich August Michael, afsk. Oberst af Fodfolket, R. af D., † i Kbhvn. 28. Febr., f. 13. Marts 1825. (Efterladte).

Alstrup, Estre Amalie Wilhelmine, f. Jensen, Skibsconstructeur F. A.'s Hustru, † i Kbhvn. 25. Marts.

Andersen, Carl Frederik Christian, Sagfører i Helsingør, † smstds. i Mai, 86 Aar gl. (Forældre; Søster).

Andersen, Henriette Lovise Frederikke, f. Gedde, Enke efter resid. Capellan i Kolding N. A., † i Kolding 17. Marts, 68 Aar gl. (Efterladte).

Andersen, Johannes Christian, fhv. Bogbindermester, Medstifter af Selskabet „Holbergs Minde“, † paa Frederiksberg 18. Mai, f. i Kbhvn. 1799. (Børn og Sviger-

søn: Vilhelmine Lynge, f. A., Fritz A., I. V. A., Boghandler H. H. J. Lynge).

Andersen, Marie, f. Christiansen, Enke efter Toldforvalter J. A., † 9. Mai. (Sødskende: Wiggo Christiansen, Augusta Christiansen).

Andersen, Peter, Jernstøber, † paa Frederiksberg 18. Septbr. (Børn: Carl A., Vilhelmine A.).

Andréa, Casper August, Consul i Port Louis, † smstds. 10. Febr., 31 Aar gl. (Fader og Stifmoder: Aug. Fr. A., Camilla A., f. Lange).

Andrup, Ansine Marie, f. Stougaard, Enke efter Kammerraad, Postmester A., † i Lemvig 4. Marts, 78 Aar gl. (Børnebørn).

Arenfeldt, Marie Elisabeth, Frøken, Conventualinde i Vemmetofte Kloster, † i Kbhvn. 30. Aug., f. 29. Marts 1798.

von **Arenstorff**, Frederikke, Frøken, † i Randers 16. Novbr., f. 24. Mai 1806. (Søster: Kammerherreinde Andrea de Lichtenberg).

Arnholdt, Carl Elias Viggo, afsk. Oberst af Ingenieurcorpsset, Comm. af D. 1°, Dbmd. p. p., † i Kbhvn. 22. Decbr., f. 12. Aug. 1815. (Børn).

d'Auchamp, Marie Sophie Frederikke, f. Stützer, Enke efter Oberst-

- lieutenant H. d'A., † i Kbhvn. 6. Sept., 80 Aar gl. (Søn: By- og Herredsfoged H. d'A.; Datterdatter: Louise Schmidt).
- Baggesen**, Anina Gustavine Engelline Vildenradine, f. Køye, Enke efter Major B., † i Kbhvn. 29 Mai. (Efterladte).
- Baggesen**, Thomine Johanne Riise, f. Stenfeldt, Enke efter Sognepræst til Oure og Veistrup R. J. B., † paa Kringelhovgaard 6. Marts, 87 Aar gl. (Datter og Svigersøn: Thomine Schmidt, H. Schmidt).
- Bang**, Jacob Hansen, Landinspecteur, † paa Frederiksberg 5. Marts. (Efterladte).
- Barfoed**, Christiane Elisabeth, f. Priergaard, Enke efter Provst, Sognepræst til Faxe H. P. B., † 11. Marts, 87 Aargl. (Præst i Tommerup T. E. T. B., Sofie B., Nielsine B., Pauline Lønborg).
- Barner**, Leopold Theodor, Hofjægermester, Eier af Eskildstrup, † smstds. 22. Novbr., f. 19. Juni 1809. (Børn og Svigerbørn).
- Baudissin**, Wolf Friedrich Ottomar, Greve, fhv. Auditeur i Hæren, † i Dresden i Januar, f. i Tharand 22. Jan. 1812.
- Bay**, Hans Nielsen, Agent, Grosserer i Kiøbenhavn, fhv. svensk-norsk Consul i Randers, R. af D., † i Kbhvn. 24. Mai; f. i Randers 30. Septbr. 1814. (Hustru: Mathilde B., f. Lindeborg; Børn).
- Bech**, Peter Henrik, Sognepræst til Tranebjerg paa Samsø, Dbmd., † i Tranebjerg Præstegaard 19. Juni, 66 Aar gl. (Hustru: Marie B., f. Fischer).
- Beck**, Rosalie Elisabeth, f. Borello, Enke efter Kammerjunker B., † i Ordrup 18. Novbr. (Søster: Fru A. Donau).
- Becker**, Anne Cathrine, f. Damm, Enke efter Sognepræst til Gjern og Skanderup A. B., † i Aarhus 19. Nov., 85 Aar gl. (Børn og Børnebørn).
- Becker**, Erik Sophus, Etatsraad, fhv. Byfoged i Nyborg, R. af D., † i Kbhvn. 29. April, f. smstds. 12. Octbr. 1815. (Hustru: Louise B. f. Schythe).
- Behmann**, Augusta Margrethe, f. Wedelfeldt, Enke efter Major G. W. B., † i Kbhvn. 6. Febr. (Broder: Oberst H. F. W.; Svigerinde: Euph. Wedelfeldt, f. Hoffmann).
- Bencke**, Jørgen Hendrik, Kammerassessor, Opsynsmand paa Sprogø, Dbmd., † paa Sprogø 22. Mai, 72 Aar gl. (Søn: P. B.; Svigerdatter: Cathrine B. f. Grønvald).
- Bendix**, Mariane, Frøken, † i Kbhvn. 11. Aug. (Sødeskende).
- Bendix**, Peter Vincent, Provst for Vindinge og Gudme Herreder, Sognepræst til Vindinge, R. af D., † i Vindinge Præstegaard 15. Marts, 79 Aar gl. (Hustru: Julie Sophie B., f. Meyer).
- Berg**, Jensine Mathilde, f. Grøn, Enke efter Sognepræst til Næsborg, Salling og Outrup J. C. R. B., † i Kbhvn. 9. April, 73 Aar gl. (Børn).
- Bergmann**, Ernst Frederik, Cand. med., † i Kbhvn. 8. Mai, 25 Aar gl. (Moder Jenny B., f. Bøggild).
- Berner**, Gustav Georg Alexander, † i Kbhvn. 14. Marts, f. 27. Aug. 1850. (Hustru: Caroline B., f. Lange).
- Berner**, Mary, f. Christmas, Enke efter Hofjægermester William B., † paa Frederiksberg 15. Marts, f. 29. April 1829. (Børn: John B., Sophie Ræder, f. B.). Se ndfr.
- Berner**, William, Hofjægermester, † paa Frederiksberg 2. Marts, f. 6. Febr. 1825. (Hustru: Mary B., f. Christmas; Børn). Se ovfr.
- Beyer**, Wilhelm, Stud. theol., † i Lyngby 24. Octbr., f. i Veile 28. Januar 1869. (Fader: W. B.).
- Bierfreund**, Einar, Stud. med., † i

- Odense 8. Jan., 23 Aar gl. (Forældre: Lor. B. og Hustru).
- Bille**, Caroline Christiane Sophie Frederikke, f. Bülow, Enke efter Viceadmiral, Kammerherre St. A. B., † i Kbhvn. 15. Jan., f. 25. Sept. 1808. (Børn og Svigerbørn).
- Biørn**, Kathrine Antoinette, f. Guldager, Enke efter Capitain P. B., † paa Frederiksberg 20. Septbr. (Datter og Svigersøn: Eulalia Simonsen, f. B., kgl. Kammer-sanger Niels Juel Simonsen).
- Bjerring**, Victor Julius, Sproglærer, Oversætter, † paa Frederiksberg 12. Mai; f. i Kbhvn. 6. Mai 1835. (Moder: Professorinde Louise B., f. Esskildsen).
- Bloch**, Bernhard, Overretsprocurator i Kiøbenhavn, † smstds. 16. April, f. smstds. 30. Juli 1831. Hustru: Mariane B., f. Frensdorff; Børn).
- Bloch**, Peter Vilhelm, Districtslæge i Varde Lægedistrict, R. af D., † i Varde 20. Sept., f. i Kvong 7. Mai 1812. (Hustru: Emilie B., f. Matthiesen; Børn og Svi-gerbørn).
- Blødel**, August Ehlers, Sognepræst til Assens og Klakring, † i Assens Præstegaard 8. Novbr., 70 Aar gl. (Hustru: Augusta B., f. Prahl; Børn).
- Boisen**, Meta Cathrine Marie Bang, f. Grundtvig, Enke efter Capel-lan til Vartov P. O. B., Datter af N. F. S. Grundtvig, † paa Grefsen Badeanstalt ved Chri-stiania 23. August, f. 27. Mai 1827. (Børn: Elisabeth B., Told-assistent Fr. B., Præst Ha-rald B.).
- Bokkenhouser**, Christian Peter, afsk. Oberst af Infanteriet, † i Kbhvn. 27. Jan., f. smstds. 2. Octbr. 1808. (Børn).
- Borthig**, Christiane Louise Frede-rikke, f. Gerlach, Enke efter Major B., † i Kbhvn. 27. Mai (Paarørende).
- Both**, Frederik Ludvig, Premier-lieutenant, topografisk Forfatter, † i Kbhvn. 2. Jan., 64 Aar gl. (Helga Hornbeck, f. B.; Mu-siker Louis Hornbeck).
- Branth**, Sofie Fanny Conradine, f. Dumreicher, Sognepræst til Ousted og Taaning F. I. Deich-mann Branth's Hustru, † i Snep-trup Præstegaard 13. Decbr., 49 Aar gl.
- Brasen**, Ole Frederik Christian, Kam-merraad, fhv. Contoirchef under Kjøbenhavns Magistrat, † i Kbhvn. 18. April. (Sødskende: Caroline B., Overintendant C. E. B., Ritmester O. E. V. B.).
- Brechwaldt**, Adolphine, f. Lindholm, Enke efter Major, fhv. Post-mester i Aarhus J. J. B., † i Kbhvn. 12. Juli, f. 15. Juli 1800. (Broder: Kammerherre V. Lind-holm).
- Broek**, Gustav, Vaabenmaler under det kgl. Ordenscapitul, 38 Aar gl., og Hustru: Minna **Broek**, f. Zwinge, † ved Helsingborg 23. August, ved Ulykkestilfælde (Svampeforgiftning). (Efter-ladte).
- Bruun**, August Emil, Capitain, fhv. Hofbager, † paa Frederiksberg 5. Decbr., f. i Kbhvn. 4. Juni 1812. (Hustru: Ida B., f. Brøn-dum).
- Bruun**, Frederik Christian, Legations-raad, fhv. Fuldmægtig i Uden-rigsministeriet, R. af D., Dbmd. p. p., † i Kbhvn. 26. Jan., f. smstds. 11. Mai 1827. (Hustru: W. B.; Datter).
- Buchwald**, Carl Valdemar, Hofjæger-mester, Eier af Øbjerggaard, R. af D., † paa Øbjerggaard 24. August, f. 23. Marts 1817. (Hus-tru: Christine B., f. Aarestrup; Børn).
- Budtz**, Ephra Christine Vilhelmine, f. Mertins, Enke efter Sogne-præst til Finderup P. I. B., †

- i Kbhvn. 16. Jan., 76 Aar gl. (Børn).
- Bull**, Jørgine Aletta Nielsine, f. Benzon. Kammerjunker G. Bulls Hustru, † i Wiesbaden 25. Decbr., f. 9. Marts 1854.
- Bunkeflod**, Tyge Josias, afsk. Capitain af Infanteriets Krigsreserve, R. af D., † i Kbhvn. 8. Nov.; f. 1820. (Sødskende).
- Busch**, Johan Henrik, Toldassistent i Viborg, † smstds. 22. Octbr., f. 21. Jan. 1818.
- Busch**, Marie Christiane, Frøken, † i Kbhvn. 14. April. (Broder: Overretssagfører Ludvig B.).
- Busck**, Catharine, f. Rohmann, Jægermester C. Buscks Hustru, † paa Frederiksberg 9. Marts.
- Bülow**, Frederik Oscar Nicolai, Cand. phil., Lærer, † i Kbhvn. 21. Febr.; f. 10. April 1848. (Hustru: Christiane B., f. Johansen; Børn).
- Bülow**, Herman Frederik Rudolf, Eier af Anderupgaard, † smstds. 10. Marts, 83 Aar gl.
- Bülöw**, Wilhelmine Dorothea, Frøken, † paa Frederiksberg 17. Decbr. (Niece: Enkefru Betzy Paulsen, f. Comtesse Schaffalitzky de Muckadell).
- Bøggild**, David Hornsyld, Rector ved Aalborg Cathedralskole, † i Aalborg 22. Mai; f. 28. Febr. 1829. (Hustru: Marie B., f. Kruse).
- Bøgh**, Ane Christiane, f. Hørschend, Enke efter Provst, Sognepræst til Kirke-Helsing P. H. B., † i Kbhvn. 19. Octbr. (Søster: Mathilde Baagøe, f. Herschend).
- Bensee**, Augusta, f. Møller, Enke efter Skibscapitain F. C. B., † i Kbhvn. 8. Jan. (Børn: M. Rudelbach, E. Rønne, P. Rønne).
- Beying**, Frantz Johan Gerhard, Etatsraad, fhv. Hovedbogholder i Nationalbanken, R. af D., † i Kbhvn. 27. Octbr. (Hustru: Nicoline B., f. Knudsen).
- Carlsen**, Edvard Joachim, Procurator i Kjøbenhavn, † smstds. 11. Mai. (Hustru: Mine C., f. Andersen; Døtre).
- Carlsen**, Hans Rasmussen, Kammerherre, Hofjægermester, Besidder af Stamhuset Gammel Kjøgegaard, Medlem af Landstinget, fhv. Indenrigsminister, fhv. Medlem af Rigsraadet, † paa Gammel Kjøgegaard 2. Juli, f. smstds. 28. Octbr. 1810. (Datter: Emmy C.).
- Carlsen**, Vilhelm Edvard, fhv. kgl. Capelmusicus, R. af D., † i Kbhvn. 14. April, f. smstds. 4. Sept. 1810. (Efterladte).
- Carstens**, Johan Bernhard, Justitsraad, fhv. Actuar i Bordesholm, † i Altona 5. Januar, 80 Aar gl.
- Caspersohn**, Carl Frederik, Kammerraad, fhv. Toldassistent i Kjøbenhavn, Dbmd., † paa Frederiksberg 20. Oct., f. 21. Decbr. 1812. (Børn og Svigerbørn: Frederik C., Marie C., f. Mathe, Olaf C., Hansine C., f. Madsen, Anna C.).
- Castenschiold**, Vilhelmine Charlotte Elisabeth, f. Olsen, fhv. Districtslæge L. V. Castenschiolds Hustru, † i Kbhvn. 29. Juni, f. smstds. 6. Febr. 1809.
- Castenskiold**, Petrea Dorothea, f. Møller, Enke efter Geheimeetatsraad, fhv. Overpostmester P. C. C., † paa Frederiksberg 8 Sept., f. 15. Nov. 1809. (Datter: Anna Krag, f. C.).
- Christensen**, Carl Adolf Ferdinand, Sadelmagermester, fhv. Medlem af Folkethinget, † i Kbhvn. 25. Marts, f. smstds. 26. Juni 1811.
- Christensen**, Casper, fhv. Sognepræst til Svallerup i Sjællands Stift, † paa Frederiksberg 17. Aug., 85 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Christensen**, Louise, f. Stephansen, fhv. Postmester, Capitain Christensens Hustru, † paa Frederiksberg i Juni.
- Christophersen**, Michael, Cand. theol., † i Sjolte pr. Præste 14. Novbr.

- (Forældre: C. W. C., Petrea C., f. Hartmann).
- Claudi**, Louise Frederikke, f. Holst, Enke efter Justitsraad C. B. C., † i Kbhvn. 19. Febr. (Efterladte).
- Clausen**, Erik, Premierlieutenant, Toldassistent i Nyborg, † smstds. 25. Jan., f. 22. Marts 1820.
- Clausen**, Frederik, Gaardeier, Amsraadsmedlem, † paa Bellinge Møllegaard 21. Decbr., 39 Aar gl.
- Colbjørnsen**, Annette Marie Christine, f. Østergaard, Enke efter Cand. juris C. C., † i Kbhvn. 30. Juli. (Børn).
- de Coninck**, Jean Henry, fhv. nederlandsk Consul i Kjøbenhavn, † paa St. Hans Hospital 22. Octbr. (Sødskende).
- Cortsen**, Søren Johan, Sagfører i Hjørring, † smstds. i Novbr., 37 Aar gl.
- Cramer**, Frits Adolph Niels, Brand-directeur i Svendborg, † smstds. 18. Aug., 53 Aar gl.
- Croné**, Vilhelm Christopher, Etatsraad, fhv. Politidirecteur i Kjøbenhavn, Stk. af D., Dbmd. p. p., † i Hornbæk 18. Octbr., f. i Nyborg 10 Nov. 1813. (Hustru: Erika C.; Børn).
- Damborg**, Elna Marie, f. Brix, Sognepræst til Dalum A. D.'s Hustru, † i Dalum Præstegaard 29. Juni, 48 Aar gl.
- Daugaard**, Hans Jørgen Emil, Capitain i Ingenieurcorpset, † i Kbhvn. 30. Juli, f. 4. Sept. 1847. (Hustru: Elisabet D., f. Hoffmeyer).
- Didrichsen**, Didrich Ferdinand, fhv. Professor ved Universitetet, fhv. Directeur for botanisk Have, R. af D., † paa Frederiksberg 20. Marts, f. i Kbhvn. 3. Juni 1814. (Børn og Svigersønner: Aletha Beldring, f. D., H. Beldring, Louise D., Jørgen Jensen).
- Drackenborg**, Severine Caroline, f. Rasmussen, Se-Tøjhuslieutenant Fr. D.'s Hustru, † i Kbhvn. 14. Septbr. (Ægtefælle, Børn: Alma D., Kristian D., Harald D., Prem.-Lieut. Vilhelm D., Svigerdatter: Johanne D., f. Ørnstrup).
- Drechsel**, Emil, Cand. phil., † paa Hjemrejse fra Amerika. (Forældre: Procurator i Slagelse Viggo D., Gabriele D., f. Johansen).
- Dreyer**, Carl Albert Dines, Contoirchef ved de danske Statsbaner, Secondlieut., Dbmd., R. af D., † i Kbhvn. 28. Aug., 60 Aar gl. (Hustru: Doris D., f. Schmiegelow, Datter: Margarethe Jørgensen, f. D., Svigersøn: Peter Jørgensen).
- Dumreicher**, Carl Conrad Jacob Boethe, Overretssagfører i Helsingør, † smstds. 4. Novbr., f. paa Bregentved 14. Sept. 1844. (Hustru: Maria D., f. Mørch).
- Ebbesen**, Sophie Hedevig Angeline, f. Briem, Enke efter Sognepræst til Slangstrup H. C. W. E., † paa Frederiksberg 29. Mai, 59 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Egeriis**, Andreas Folmer Emil, Cand. juris, † i Nykjøbing i Sjælland 25. Decbr., f. i Kjøge 12. Mai 1829. (Søster: Elise Berg, f. E.; Svoger: Districtslæge A. Berg).
- von Eggers**, Frederik Balthasar Nicolaus Andreas, Baron, Dyrslæge, † paa Falster 10. Marts, f. i Itzehoe 5. Sept. 1848. (Hustru: Ingeborg v. E.; f. Nyholm; Børn).
- von Eggers**, Ingeborg Christiane, Baronesse, f. Nyholm, Fornævntes Enke, † i Kbhvn. 10. Novbr. (Børn).
- von Essen**, Philip Abraham, Commerceraad, kgl. Hofexpediteur i Hamburg og Altona, R. af D., † paa Frederiksberg 3. Februar, f. 28. Juni 1804. (Søstre).
- Faartoft**, Frederikke Emilie Sophie, f. Krog, Districtslæge A. C. Faartofts Hustru, † i Nykjøbing p. M. 19. Mai; f. i Lejre Præstegaard paa Suderø 22. Juli 1851.
- Faber**, Johannes Christian, Sogne-

- præst til Følleslev og Sørslev i Sjællands Stift, † i Næstved 5. Juni, 65 Aar gl. (Børn).
- Fabritius-Tengnagel**, Anna Sophie Augusta, f. Feddersen, Fideicommissbesidder S. F.-T.'s Hustru, † i Lyngby 8. Sept., f. 19. Octbr. 1814.
- Fabritius-Tengnagel**, Hans, Eier af Rugballegaard, Fideicommissbesidder, † paa Rugballegaard 4. Juni, f. 5. Jan. 1813. (Hustru: Anina Conradine F.-T., f. Fabritius-Tengnagel).
- Fangel**, Holger, fhv. Provst for Als Nørreherred, fhv. Sognepræst til Hagenbjerg, † i Pøhl paa Als 28. Febr., 84 Aar gl. (Søn: Praktis. Læge i Kbhvn. S. B. F.).
- Farrer**, Johan Christian, Stud. juris, † paa Rudersdal 18. August, 23 Aar gl. (Fader: Grosserer J. C. F.).
- Feilberg**, Bolette Christine, f. Rørdam, fhv. Sognepræst til Kirke-Helsing N. S. F.'s Hustru, † i Kbhvn. 18. Novbr., 73 Aar gl.
- Feilberg**, Karen Johanne, f. Schouboe, Enke efter Sognepræst til Kværndrup L. F., † i Kbhvn. 26. Mai, 84 Aar gl. (Børn).
- Fiedler**, Harald Valdemar, Birke-dommer i Holsteinborg Birk, Indenrigsministeriets Consulent i Fiskerisager, R. af D. p. p., † i Sterrede pr. Skjelskør 29. Mai, f. paa Frederiksberg 13. Juni 1808. (Efterladte).
- Fife**, James Eduard, afsk. Premierlieutenant af Kjøbenhavns Brandcorps, fhv. Vognfabrikant, R. af D., † i Kbhvn. 27. Juli, 62 Aar gl. (Søster og Svoger: Dorothea Primon, f. F., Emil Primon).
- Flinch**, Marie Sophie, f. Kaufmann, Enke efter Xylograph A. C. F. Flinch, † i Kbhvn. 25. Debr. f. smstds. 15. Febr. 1811. (Helga F., Frederikke F., f. Boje).
- Fonnesboch**, Anders, Manufacturhandler, † i Kbhvn. 12. Febr., 67 Aar gl. (Hustru og Børn).
- Foss**, Holger Troels, Grosserer i Kjøbenhavn, fhv. græsk Generalconsul, † i Kbhvn. 25. Marts, f. i Nakskov 1818. (Hustru og Børn: Vilhelmine F., f. Hornung, Emma Langgaard, f. F., Skuespiller Aage F., Premierlieutenant i Flaaden Helge F.).
- Frandsen**, Ludvig, afsk. Premierlieutenant af Rytteriet, R. af D., † i Kbhvn. 14. Octbr., f. i Holbæk 20. Febr. 1815. (Sødskende).
- Fritz**, Johan Christian Valeur, Fuldmægtig i Finantsministeriet, † i Lyngby 7. Aug., f. i Bedsted ved Vestervig 19. Novbr. 1834. (Sødskende og Sødskendebørn).
- Frost**, Caroline Sophie, f. Bentzen, Enke efter Districtslæge i Præstø C. F. F., † i Kbhv. 18. Mai, f. smstds. 3. Febr. 1812. (Svigersøn: Contoirchef A. Tuxværd; Neveu: Contoirchef F. V. L. Bentzen).
- Fønss**, Henrik Johan Leth, Kammerherre, fhv. Toldkasserer i Nyborg, R. af D., † paa Frederiksberg 23. Juni, f. 7. Febr. 1796. (Hustru: Louise F., f. Rigsgrevinde Schmettau; Søner: Toldassistent Christian F., Secretair Louis F.; Svigerdøtre: Nonni F., f. Rigsgrevinde Schmettau; Lydia F., f. Theill).
- Gandil**, Louise, Frøken, † i Kbhvn. 1. Febr., 89 Aar gl. (Efterladte).
- Garde**, Luise Marie, f. Westergaard, prakt. Læge I. G.'s Hustru, (1° gift med Grosserer i Kbhvn. E. C. Kornerup), † paa Frederiksberg 6. Juli, f. 12. Jan. 1836.
- Gedde**, Ove, Postexpedient i Kjøbenhavn, † smstds. 1 Juli. (Moder: Oberstinde Emmy G.; Søster).
- Gerner**, Sophie Elisabeth Antoinette, f. Langreuter, Enke efter Overlæge A. Gerner, † paa Frederiksberg 5. Juni.

Gersdorff, Nicolai, Baron, russisk Oberst, Fideicommissbesidder, † i Arcachon 23. April, f. 13. Decbr. 1818. (Børn: Lieut. Baron N. G., Kammerjunker, Prem. Lieut. Baron S. G., Olga d'Amslør).

Gianelli, Gaudenz, Conditor i Kjøbenhavn, fhv. Capitain i Borgervæbningen, † i Graubünden 27. Septbr., f. i Cassaccia i Schweiz 20. Oct. 1823. (Broder: R. G.).

Gjelbye, Francisca Maria, f. Baadsgaard, Enke efter Sognepræst til Aarslev og Hørrning N. B. G., † i Randers i Octbr., 70 Aar gl.

Gleerup, Abraham, fhv. Grosserer i Kjøbenhavn, † i Aarup 22. Octbr., f. i Hygum 27. Marts 1812. (Hustru: Bothilde G., f. Bramsløw).

Goldschmidt, Meyer Aaron, Professor, Forfatter, R. af D., † paa Frederiksberg 15. Aug., f. i Vordingborg 26. Octbr. 1819. (Søn: Dr. med. A. G.; Søster: Ragnhild G.).

Good, Frederik de Coninek, adj. Consul i Hull, † smstds. 24. Jan. (Fader: Generalconsul Clemens G.).

Gottlieb, Johanne Nicoline, f. Eegholm, Enke efter Grosserer G., † i Kbhvn. 10. April, 79½ Aar gl. (Børn og Svigerbørn).

Gradmann, Carl Johan Gottlob, spansk og portugisisk Viceconsul i Helsingør, † smstds. 27. Jan., 65 Aar gl. (Hustru: Constance G., f. Datow).

Groth, Johan Emil, Bogholder ved Fredens Møles Fabriker, † i Kbhvn. 13. Febr. (Hustru: Franziska G., f. Wilhjelm; Fader: fhv. Tobaksfabrikant Carl G.).

Guldborg, Christian Andreas, praktis. Læge i Aarhus, † 20. Aug., f. i Nykjøbing p. F. 27. Novbr. 1855. (Fader: Ch. G.).

Guldencrone, Marie Sophie Frederikke, Baronesse, f. Bardenfleth, Enke efter Kammerherre, Amts-

forvalter, Baron C. F. G., † i Valby 4. Octbr., f. 17. Marts 1810. (Søn: Christian Baron G., Oberstlieut., Adjutant hos Hs. Maj. Kongen).

Gyldencrone, Emma Ottilie, Baronesse, † i Kbhvn. 16. Febr., f. 28. Octbr. 1831. (Pleiedatter: Henny Holm).

af Gyldenfeldt, Hans Sehested, † i Kbhvn. 4. Juli, f. 4. Nov. 1852. (Broder: Cand. juris C. V. af G.).

Gyldenstjerne-Sehestedt, Ove Alexander, Kammerjunker, † i Kbhvn. 23. Decbr., f. 13. Marts 1814. (Niecer: Jægermesterinde E. Bruns, f. G.-S.; Ritmesterinde H. Gotschalk, f. G.-S.).

Gyntelberg, Jacob, fhv. praktis. Læge i Varde, † smstds. 6. Novbr., f. i Horsens 29. Febr. 1796. (Børn: Ottilie G., A. G., Johanne Brendstrup, f. G.; Svigersøn: L. Brendstrup).

Getzsche, Philip Christian, fhv. Sognepræst til Munkebjergby og Bromme i Sjællands Stift, † i Kbhvn. 5. Septbr., 72 Aar gl. (Børn: Vilhelm G., Marie G.).

Haacke, Marie Johanne, f. v. Osten, Oberst W. H.'s Hustru, † paa Frederiksberg 23. Octbr.

von Haffner, Christian Vilhelm Dieudonné, Hofjunker, afsk. Capitain af Infanteriet, † i Kbhvn. 12. Novbr., f. smstds. 29. Sept. 1819. (Hustru: Fanny H., f. Forbech).

von Haffner, Wolfgang, General à la suite, Kammerherre, Besidder af Stamhuset Egholm, Medlem af Landstinget, fhv. Indenrigsminister, fhv. Krigsminister, fhv. Marineminister, Stk. af D., Dbmd., p. p., † i Kbhvn. 28. April, f. ved Kjøbenhavn 10. Septbr. 1810; (Hustru: Mine v. H., f. Krieger; Børn og Svigersønner).

Hald, Christian Holger, fhv. Provst for Lunde, Skam og Skovby Herreder, fhv. Sognepræst til

- Lumby, R. af D., Dbmd., † i Odense 20. Decbr., 83 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Hald**, Lauritz Mathias Emil, fhv. Sognepræst til Snodstrup i Sjøellands Stift, † paa Frederiksberg 25. Mai, 81 Aar gl. (Hustru: Maria H., f. Drebbolt).
- Hallas**, August Vilhelm Carl, afsk. Capitain af Infanteriet, R. af D., † i Kbhvn. 11. Juli, 71 Aar gl. (Hustru: Marie H., f. Frahm; Børn).
- Hallas**, Carl Vilhelm August, practis. Læge i Lunderød pr. Tølløse, † 5. Febr., f. i Kbhvn. 7. Aug. 1855. (Hustru: Marie H., f. Sønderup).
- Hansen**, Cai, Secondlieutenant, Plantageforvalter, † paa St. Croix 11. Aug. (Fader: Ritmester C. A. H.).
- Hansen**, Edla Alvilde, Frøken, † paa Frederiksberg 30. Aug. (For-nævntes Søster).
- Hansen**, Hans Christian Olaf, Told-assistent i Aalborg, † i Thisted 27. Juli, f. 21. Marts 1843.
- Hansen**, Jacob, 1ste res. Capellan ved St. Mortenskirke i Randers, † i Randers 11. Sept., 68 Aar gl. (Hustru og Børn).
- Hansen**, Jørgen, Forpagter af Nedergaard paa Langeland. R. af D., † paa Nedergaard 8. Febr. (Hustru: Caroline H.).
- Hansen**, Ludvig, fhv. Vexellerer i København, † smstds. 2. Mai. (Søskende: Marie Helms, Anna Fønss, Emil H.).
- Hansen**, Mouritz, Procurator, † i Svendborg 31. Aug., 88 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Hansen**, Peter Carl Frederik, practis. Læge i Saxkjøbing, † smstds. 17. Octbr., f. smstds. 4. Mai 1821. (Hustru: Johanne H., f. Helms).
- Hansen**, Tønnes, Forvalter ved „det forenede Dampskibsselskab“, † i Kbhvn. 1. Jan. (Hustru: Marie H., f. Svendsen).
- von Harten**, Fanny Elisabeth, f. Groth, Corpslæge, Dr. med. H. v. Hartens Hustru, † i Kbhvn. 6 Decbr., f. smstds. 29. Decbr. 1858.
- Hassel**, Johan Fridolin, Capitain, Mechanicus, † i Kbhvn. 30. Jan. (Hustru: Doris H., f. Eickhoff).
- Haxthausen**, Christiane, f. Lillien-skiold, Kjøbmand Holger H.'s Hustru, † i Willmar, Minnesota 2. Sept., f. 1. Juni 1861.
- Hedemann**, Caroline Josephine, Frøken, † paa Nedergaard 31. Jan., 78 Aar gl. (C. Hastrup, f. Hedemann; Kammerherre G.V. Kaas).
- Heerfordt**, Anna Margrethe, f. Asp, Enke efter Sognepræst til Selde og Aasted C. F. H., † i Kbhvn. 20. Decbr., 79 Aar gl. (Børn: Antonie H., I. H. H., N. C. H.).
- Hegel**, Frederik Vilhelm, Etatsraad, Universitetsboghandler, R. af D., p. p., † i Kbhvn. 27. Decbr., f. i Fredensborg 11. Mai 1817. (Søn og Svigerdatter: Boghandler Jacob H., Julie H., f. Bagge).
- Heide**, Charlotte Amalie Elisabeth, f. Bloch, Enke efter Geheimelegationsraad I. B. H., † i Hobro 20. Marts, f. i Odense 15. Aug. 1799. (Børn og Svigersøn: Antonie H., Maria H., Thora Simesen, f. H., Landinspecteur Georg Simesen).
- Heilmann**, Petrea Caroline Arendtine, f. Utke, Enke efter Sognepræst til Bjerreby I. E. H., † i Svendborg 23. Febr., 77 Aar gl. (Børn).
- Hein**, Julius Theodor, afsk. Oberst af Infanteriet, R. af D., Dbmd., † i Ødsted Præstegaard 21. August, f. 24. Decbr. 1817. (Efter-ladte).
- Heltzen**, Augusta Elisabeth, Frøken, Datter af Kammerherre, Stiftamtmand E. S. E. H., † i Odense 2. Octbr.
- Henrichsen**, Ane Frederikke, f. Jacobsen, Enke efter Sognepræst til Balling og Volling A. V. H.,

- † paa Tolstrupminde 27. Novbr., 81 Aar gl. (Søn og Svigersøn).
- Henrichsen**, Marie Charlotte, f. Lund, Enke efter Høiesteretsadvocat C. S. H., † i Kbhvn. 9. Febr. (Datter: Ida Kragh).
- Heramb**, Sara Mariane Ernestine, f. v. Ditten, Enke efter Sognepræst til Errindlev og Olstrup Th. Heramb, † paa Skovbøllegaard ved Nakskov 28. Septbr., 70 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Hersom**, Engelbreth, Cand. polyt., Ingenieur, Vand- og Brand-inspecteur i Frederiksberg Commune, † paa Frederiksberg 21. Octbr., 49 Aar gl. (Hustru: Dagmar H., f. Hammerum).
- Hertig**, Henrik Christian, Uhrmager, † i Kbhvn. i Juni, 72 Aar gl. (Broder: F. C. H.).
- Minrichsen**, Hans Otto, Contoirchef i Finantsministeriet, † i Kbhvn. 29. Decbr., f. i Ærøeskjølbing 29. Jan. 1839. (Hustru: Rosalie H., f. Lund, 1° gift Dencker).
- Hjorth**, Jens Carl Frederik Adolph, fhv. Sognepræst til Roslev og Rybjerg i Viborg Stift, † i Kbhvn. 8. Novbr., 73 Aar gl. (Hustru: Jacobe H., f. Münter; Børn).
- Hoff**, Richard Theodor, Overlærer ved Realskolen i Rønne, † i Rønne 13. Febr.; f. i Veile 7. Febr. 1824. (Hustru, Børn og Svigerbørn: Martine H., f. Theilmann; Marie Schou, f. H., Skomager H. C. Schou, Johanne Petersen, f. H., Commissionair J. Petersen, Assistent Adolph H., Theodora H., Martha H., Emma H., Enkefru Frederikke H., f. Nielsen).
- Holm**, Amalie Marie, f. Friis. Enke efter Sognepræst til Aggersborg A. H., † i Kbhvn. 9. Mai, 78 Aar gl. (Søn: Overretssagfører Jacob H.).
- Holm**, Andreas Hermansen, Commerceraad, Grosserer, † i Kbhvn. 5. Marts, f. smstds. 6. Octbr. 1809. (Hustru: Elisabeth H., f. Lier; Børn og Svigerbørn).
- Holm**, Augusta Frederikke Elisabeth, f. Liebman, Enke efter Justitsraad, Toldkasserer C. F. H., † i Helsingør 2. Juli. (Børn).
- Holm**, Christiane Frederikke Georgine, f. Mørch, Enke efter Justitsraad H., † i Kbhvn. 13. Jan., 79 Aar gl. (Børn).
- Holm**, Maria Fritze Julie, f. Bierfreund, Godseier E. H.'s Hustru, † i Kbhvn. 3. Marts.
- Holst**, Sophie Christine, f. Binas, Sognepræst til Førslev H. P. H.'s Hustru, † i Førslev Præstegaard 13. Marts, 38 Aar gl.
- von Holstein**, Adolph Christoph Friedrich Huno, Kammerjunker, decor. m. fl. udenlandske Ordener, † i Borreby ved Eckernförde 30. Marts, f. 20. April 1809.
- Hoppensach**, Johan Henrik, Friseur ved det kgl. Theater, 77 Aar gl., og **Hustru**, Christine, f. Thulin, † i Kbhvn. 26. Febr. (Børn).
- Huus**, Axel Nicolai Johannes, Sognepræst til Veerst og Bække i Ribe Stift, † i Veerst Præstegaard 13. Jan., 39 Aar gl. (Hustru: Olivia H., f. Christensen).
- Hvalsøe**, Hans Jacob, Grosserer, R. af D. p. p., † i Kbhvn. 5. Novbr., 82 Aar gl. (Børn).
- Hvidberg**, Jens Peter, Bogtrykker, † i Kbhvn. 11. April. (Hustru: Anna H.).
- Hædt**, Marie, f. Hansen, Enkefrue, † i Kbhvn. 5. Juni, 92 Aar gl. (Efterladte).
- Høst**, Helga Alvilda, f. Thornam, Capitain F. H.'s Hustru, † i Kbhvn. 12. Decbr.
- Ingerslev**, Julius Vitus, Sagfører i Nørre-Sundby, † smstds. 5. Octbr. (Børn: Marie I., Vitus I.; Moder: Caroline M. I.).
- Jacobsen**, Christian Julius Simon Jacobi, fhv. Sognepræst til Skjødstrup og Elsted i Aarhus Stift,

- † i Hessel ved Gjedsted 28. Aug., 72 Aar gl.
- Jacobsen**, Jacob Christian, Dr. phil. (h. c.), Stifter og Eier af Bryggeriet Gamle Carlsberg, afsk. Capitain af Kjøbenhavns Borgervæbning, fhv. Medlem af Folkethinget, Landstinget og af Rigsrådet, Comm. af D. 1°, Dbmd., p. p., Stifter af Dotationer til Fremme af Videnskab og Kunst, † i Rom 30. April, f. i Kbhvn. 2. Septbr. 1811. (Hustru: Laura J.; Søn: Brygger Carl J.).
- Jensen**, Berthel Thorvald Charles, Apotheker i Høver, † 14. Jan., f. i Kbhvn. 1838. (Sødskende).
- Jensen**, Christian, Sagfører i Hjørring, † smstds. 21. Juli.
- Jensen**, Dorothea, Frøken, Viceinspectrice ved Farimagsgades Skole, † i Decbr. (Søster: L. Arentzen, f. J.; Svoger: fhv. Adjunct Kr. Arentzen).
- Jensen**, Elisabeth Cathrine, f. Mehl, fhv. Sognepræst til Kyndby og Krogstrup Steen Jensens Hustru, † paa Frederiksberg 16. Decbr., 75 Aar gl.
- Jensen**, Niels Lauritz Christian, Etatsraad, fhv. Amtsforvalter for Kjøbenhavns Amtstuedistrict, R. af D., † i Kbhvn. 20. Jan. (Hustru: Agnes J., f. Petersen; Børn).
- Jermin**, Anne Dorothea, f. Jermin, Enke efter Sognepræst til Tjustrup og Haldagerlille H. C. J., † paa Als 7. Aug., 75 Aar gl. (Børn og Svigersøn: Marie Pedersen, f. J., Ingeborg J., Immanuel J., Kjøbmand P. C. Pedersen).
- Jermin**, Henrich, Cand. theol., † i Haslevgaards Mølle pr. Hadsund 20 April, f. i Østerbrønderslev 11. Octbr. 1810. (Sødskende).
- Jessen**, Adolph Mandrup Julius, Vexelmægler, † i Kbhvn. 5. April, 49 Aar gl. (Sødskende: Nancy Hartmann, Julie J., Johan Edv. J., Thorvald J., Gregersine Wilhelm).
- Johansen**, William Paulus Jensenius, Oberst af Fodfolkets Forstærkning, R. af D., † i Rønne 13 Febr., f. 10. Juli 1824. (Hustru: Camilla J.; Børn).
- Johnsen**, Johan Vilhelm, fhv. Provst for Malt, Anst og Slaugs Herreder, fhv. Sognepræst til Vamdrup, † i Kbhvn. 5. Decbr., 51 Aar gl. (Hustru: Ida J., f. Jessen).
- Johnsen**, Vilhelm Magnus, Sætihuuslieutenant, Overgymnastiklærer i Marinen, Dbmd., † i Kbhvn. 10. Decbr., 67 Aar gl. (Børn).
- Jürgensen**, Jacob Buntzen, fhv. Sognepræst til Engom i Aarhus Stift, † i Veile 11. Januar, 74 Aar gl. (Søster: Anna J.).
- Jürgensen**, Lauritz, fhv. Provst for Horns, Ølstykke og Lyng-Frederiksborg Herreder, fhv. Sognepræst til Ude- og Oppe-Sundby, R. af D., † paa Frederiksberg, d. 27. Octbr., 75 Aar gl. (Hustru og Datter: Mathea J., f. Sonne; Francisca J.).
- Jæhnigen**, Carl Frederik, Cantor ved Holmens Kirke, † i Kbhvn. 24. Juli, f. smstds. 7. Febr. 1813. (Børn og Svigerbørn).
- Jørgensen**, Caroline Margrethe, f. Johansen, Oberstltn., Mægler N. Jørgensens Enke, † paa Frederiksberg 6. Novbr., 85½ Aar gl. (Datter: Frederikke J.).
- Jørgensen**, Ole Thorsen, Grosserer, † i Gjentofte 2. Decbr., 38 Aar gl. (Hustru: Bolette J.).
- Jørgensen**, Theodor Peter Valdemar, kgl. Translateur, Assistent hos Notarius publicus, † i Kbhvn. 15. Novbr. (Hustru).
- Kaaber**, Simon Frederik, Sagfører i Kolding, † smstds. 16. Juni, 48 Aar gl.
- Kall**, Ellen Barbara Abigael, f. Monrad, Enke efter Byfoged, Dr. juris J. C. K., † i Kbhvn. 7.

- Marts, f. smstds. 19. Aug. 1802.
(Børn og Børnebørn).
- Kann**, Niels Jørgen, Forstraad, Skovrider ved Saltø og Harrested Godser, † 6. Jan., 87 Aar gl. (Børn).
- Kastrup**, Gustav Ove Christian, prakt. Læge, † i Ordrup 1. Septbr., f. i Kbhvn. 10. Sept. 1851. (Søstre: Ellen Hauberg, f. K., Alvilda Hauberg, f. K.).
- Kesler**, Johan Frederik, afsk. Oberst af Kjøbenhavns Borgervæbning, R. af D., † paa Nybrogaard ved Lyngby 3. Septbr., 74 Aar gl. (Børn).
- Kiellerup**, Estrid, Frøken, † i Sorø 28. April, 18 Aar gl. (Forældre: Overlærer C. E. K., Anna K., f. Salicath).
- Kierumgaard**, Carl, fhv. Sognepræst til Skive og Resen, R. af D., † i Kbhvn. 17. Febr., 79 Aar gl. (Broder: Havneoppebørselscontrollør N. V. K.).
- Kierumgaard**, Nicolai Vilhelm, Havneoppebørselscontrollør i Kjøbenhavn, Fornævntes Broder, † i Kbhvn. 8. Marts, f. 7. Juli 1812. (Hustru: Nicoline K., f. Patermann; Børn).
- Kiær**, Christian Emil, praktis. Læge i Kjøbenhavn, † smstds. 20. Jan., f. smstds. 18. Decbr. 1836. (Hustru: Anna K., f. Brandt. Børn: Aage K., Gudrun K.).
- Kiær**, Hektor Frederik Janson, Etatsraad, fhv. Stiftsphysicus i Ribe Stiftsphysicat, R. af D., Dbmd., † i Ribe 12. Juli, f. i Aarhus 14. Sept. 1801. (Børn).
- Kjellerup**, Almira, f. Lindo, Enke efter Conferentsraad A. A. Kjellerup, † i Kbhvn. 28. Febr. (Børn og Svigerbørn).
- Kjær**, Christian Jessen, Lærer ved de offentlige Skoler i Kbhvn., † i Kbhvn. 28. Sept., 43 Aar gl. (Hustru: Augusta K., f. Guldberg).
- Kjær**, Hedevig Christina, f. Dahlfors, Skolebestyrer P. V. Kjærs Hustru, † i Kbhvn. 5. Juni.
- de Klauman**, Marie Cathrine, f. Tvermoes, Enke efter Justitsraad, fhv. Amtsforvalter i Assens S. de K., † i Taarnby paa Amager 31. Decbr., 91 Aar gl.
- Klein**, August Leonhardt, afsk. Generalmajor af Artilleret, Comm. af D. 1°, Dbmd., † i Kbhvn. 15. Januar, f. 24. Novbr. 1820. (Hustru: Mathilde K., f. Kruuse).
- Klein**, Augusta Julie Vilhelmine, f. Erichsen, Høiesteretsassessor C. S. K.'s Hustru, † i Kbhvn. 11. April.
- Klingeey**, Peter Eduard, afsk. Oberst af Infanteriet, R. af D., Dbmd., † i Kbhvn. 6. Juni, f. 20. Januar 1817. (Hustru: Clara K., f. Hennings).
- Knuth**, Margrethe Christine Lucie, f. Baronesse Rosenørn-Lehn, Lehnsgreve A. V. Knuth til Knuthenborgs Hustru, † paa Knuthenborg 30. Decbr., f. 14. April 1859.
- Koch**, Elly, f. Wardenburg, Capitain af Fodfolket H. Kochs Hustru, † i Aarhus 17. Novbr., f. 26. Febr. 1852.
- Koch**, Hans Peter Christian, fhv. Provst for Meerløse og Tudse Herreder, fhv. Sognepræst til Damsholte paa Møen, † i Kbhvn. 24. August, 85 Aar gl. (Søn og Svigerdatter: Dr. med. P. D. K., Marie K., f. Kornerup).
- Koefoed**, Christence Henriette, Frøken, † 2. Mai, 84 Aar gl.
- Koefoed**, Louise Augusta, f. Lillien-skiold, Enke efter Justitsraad, Herredsfoged C. K., † i Kbhvn. 14. Jan. (Søster og Svigerinde: Elisabeth v. Bretton, f. L.; Christence Koefoed).
- Kok**, Johannes Georg Elias, Professor, const. Præst i Citadellet Frederikshavn, R. af D., † i Kbhvn. 20. Jan., f. paa Ledreborg 24. Febr. 1821. (Hustru og

- Sønner: Siegfride K., f. Tofft; Papirhandler Karl K., Cand. polit. Martin K.).
- Kolvig**, Carl Vilhelm, Postexpediteur i Nordby paa Fane, Dbmd., † i Nordby 17. Mai, 78 Aar gl.
- Korfitzen**, Cathrine, Frøken, † i Kbhvn. i April, 85 Aar gl. (Niece: Jutta K.).
- Krag**, Charlotte Margrethe, f. Larsen, Enke efter Kammerherre W. H. K., † i Kbhvn. 26. Marts. (Børn).
- Krarup**, Frederikke, f. Krarup, Enke efter Sognepræst til Lønborg og Egved F. F. S. K., † i Lønborg i Juli, 74 Aar gl.
- Krarup**, Niels Bygum, Procurator, Landvæsenscommissair, fhv. Postmester i Ringkjøbing, R. af D., † i Ringkjøbing 16. Marts, 84 Aar gl. (Børn).
- Kretz**, Johanne, f. Schou, Enke efter Kammerraad, Palaisforvalter P. J. K., † i Kbhvn. 31. Jan.. (Børn og Svigerbørn).
- Krogh**, Martha Christine, f. Freckland, Enke efter Kammerjunker, Ritmester G. F. K., † i Hørsholm 26. Jan., 91 Aar gl. (Redacteur Th. B. Andersen og Hustru Alma A., f. Ruff).
- Krum**, Daniel Jacob, kgl. Solodandser, † i Gjentofte Sogn 22. Marts, f. 2. Januar 1850. (Hustru: Skuespillerinde Johanne K., f. Schmidt; Børn).
- Kühl**, Harald Frederik Joachim, Grosierer, † i Kbhvn. 12. Juni, 69 Aar gl. (Hustru: Laura K., f. Aagaard; Søster: Asta K.).
- Langberg**, Carl Vilhelm, fhv. Overlærer ved Nyborg Realskole, † i Kbhvn. 15. Juni, f. smstds. 11. Febr. 1801. (Børn: W. L., M. Jacobsen, f. L.).
- Lange**, Caroline, f. Greibe, fhv. Postmester C. L. Langes Hustru, † i Korsør 28. Novbr.
- Lange**, Thomas, Professor, Forfatter, † i Lyngby 25. Aug.; f. i Kbhvn. 30. Novbr. 1829. (Hustru: Fanny L., f. Gjellerup; Børn).
- von Langenbeck**, Bernhard Conrad Rudolph, Dr. med. & chir., Etatsraad, fhv. Professor ved Kiels Universitet, fhv. Professor i Chirurgi i Berlin, R. af D. p. p., † i Wiesbaden 30. Septbr., f. i Hannover 9. Novbr. 1810.
- Lassen**, Lars Christian, Overauditeur, fhv. Inspecteur ved Fødsels- og Pleiestiftelsen, † i Kbhvn. 14. Januar, f. i Odense 28. Aug. 1808. (Efterladte).
- Launy**, Adolph Johan George, Prem.-Lieut. i den vestindiske Hærsstyrke, † i Hamborg 15. Juni, f. 22. Mai 1850. (Hustru: Anna f. Baronesse Rosenkrantz; Søn).
- Lautrup**, Laura, f. Schiøtt, Enke efter Justitsraad C. L., † i Kbhvn. 11. Nov., 81 Aar gl. (Børn).
- Leerbeck**, Christian Marcus Peter, fhv. Inspecteur ved det kgl. Frederiks Hospital, † paa Frederiksberg 20. Juni. (Hustru: Vilhelmine L., f. Sørensen; Børn).
- Lehmann**, Edvard Adolph Emilus, Conferentsraad, fhv. Amtsforvalter for Aarhus District, R. af D., † i Aarhus 23. Juni, f. i Kbhvn. 6. Nov. 1821. (Hustru: Kristine L., f. Simesen; Børn).
- Lepper**, Carl Theodor Hartvig, Kammerraad, Postmester i Middelfart, † smstds. 23. Mai, 59 Aar gl.
- Le Sage de Fontenay**, Juliane, f. Rotwitt, Etatsraad, Departementschef J. P. Le S. de F.'s Hustru, † i Kbhvn. 11. Octbr., f. 22. Aug. 1815.
- Lillienskiold**, Emilie Augusta, Frøken, † i Kbhvn. 9. Sept., f. 17. Decbr. 1868. (Søster og Svoger: Johanne Laub, f. L., Overlæge H. Laub).
- Lillienskiold**, Hans Christopher, Kon-torist, † i Kbhvn. 19. Septbr., f. 4. Juni 1858.
- Lillienskiold**, Hans Gustav, Læge og Apoteker i New York, † smstds.

17. Decbr., f. paa Sophienberg i Nordsjælland 13. Mai 1829. (Hustru og Søn).
- Lind**, Ellef, afsk. Oberst af Infanteriet, R. af D. p. p., † i Kbhvn. 22. Marts, f. smstds. 12. April 1809. (Hustru og Søn: Martine L., f. Thostrup; kgl. Fuldmægtig G. L.).
- Linderstrøm**, Caroline Amalie, Frøken, † i Kbhvn. 23. Marts. (Søstre: Johanne Lang, f. L., Vilhelmine L.).
- von Linstow**, August Vilhelm Franz, afsk. Premierlieutenant af Cavalleriet, fhv. preussisk Major, † i Bückeburg 13. Juni, f. 21. Novbr. 1814.
- Lohse**, Georg Edvard Gustav, Grosserer, Consul, † i Skotterup i Juli. (Hustru: Catherine L., f. Edwards; Børn og Svigerbørn).
- Lorentzen**, Maria Antoinette, f. Beck, fhv. Toldcontrolleur I. Lorentzens Hustru, † i Aarhus 7. Febr.
- Lorentzen**, Thomas Jacob, fhv. Toldcontrolleur i Aarhus, † smstds. 18. Novbr., f. 26. Juni 1813. (Børn).
- Lorenzen**, Christian Claus, Sognepræst til Vor Frue Kirke i Aalborg og ad int. til Nørre-Tranders, fhv. Adjunct ved Slesvig Domscole, † i Aalborg 18. Aug., 59 Aar gl.
- Lund**, Augusta Charlotte Petrine, f. Heilmann, Enke efter Geheimeconferentsraad, Livlæge, Dr. med. J. J. G. L., † i Kbhvn. 30. Mai, f. smstds. 8. Mai 1810. (Neveu: Sognepræst i Kbhvn. G. Schepelehn).
- Lund**, Johan Christian, fhv. Toldcontrolleur i Kjøbenhavn, R. af D., † i Kbhvn. 24. Aug., f. 8. Januar 1812. (Hustru og Børn: Maria L., f. Henriksen, Tecla L., Maximilian L.).
- Løssøe**, Niels Frederik, Stud. med. & chir., † i Kbhvn. 25. Juni.
- Maag**, Julius, Overretsprocurator i Kjøbenhavn, † i Lyngby 1. Juli, f. i Kbhvn. 10. Juli 1811. (Hustru: Sophie M., f. Lütken; Børn).
- Mackeprang**, Marie, f. Jensen, Sognepræst til Fodby H. M.'s Hustru, † i Fodby Præstegaard 29. April, 71 Aar gl.
- Madsen**, Hans, Kammerraad. fhv. Toldassistent i Kjøbenhavn, † paa Frederiksberg 5 Juli, 78 Aar gl.
- Magens**, Any Margrethe, Frøken, † i Kbhvn. 1. Marts. (Niece: Marie M.).
- le Maire**, Louise, f. Müller, Enkefrue, † i Kbhvn. 23. Mai. (Børn: Frédéric le M., Louis le M., Thora le M., f. Wittusen).
- Mathiesen**, Christian Conrad, fhv. Premierlieutenant af Infanteriet, † i Kbhvn. 24. Novbr., 83 Aar gl. (Børn).
- Mathiesen**, Frederik Julius, const. Lærer ved polytechnisk Lærestanstalt, † i Kbhvn. 8. Decbr., 39 Aar gl. (Hustru: Nanna M., f. Svendsen).
- Matthæi**, Carl Henrik Vilhelm, Uhrmager i Kjøbenhavn, fhv. Capitain i Kongens Livjægercorps, † i Kbhvn. 14. Septbr. (Hustru: Hermantine M., f. Reetz).
- Meinert**, Ida Mathilde Nicoline, Frøken, Forstanderinde for Dronning Caroline Amalies qvindelige Pleieforening, † i Kbhvn. 26. Februar, f. 15. Mai 1827. (Moder: M. C. M., f. Tang: Sødskende). (See ndfr.).
- Meinert**, Mette Christine, f. Tang, Enke efter Grosserer, Raadmand N. I. M., † i Kbhvn. 6. Decbr. f. paa Nørre Vosborg 4. Mai 1799. (Børn). (See ovfr.).
- Meyer**, Christian Vilhelm, afsk. Oberst af Ingenieurcorpsen, Comm. af D. 1°, Dbmd., † i Kbhvn. 24. Januar, 79 Aar gl. (Hustru: D. M., f. Ølgaard; Børn).
- Meyer**, Hartvig Wulff, fhv. Kjøbmand i Kolding, † i Kbhvn. 13. Octbr., 76 Aar gl. (Efterladte).

- Meyer, Johan Philip Ferdinand**, Grosserer i Kjøbenhavn, † smstds. 28. Aug., f. i Nakskov 23. Januar 1829. (Børn og Svigersøn: Alma von Holck, Premierlieutenant Carl von Holck, Handelsfuldmægtig Axel M., Skuespillerinde Olga M., Stud. med. Aage M., Harriet M., Thyra M.).
- Meyer, Louise Emilie**, f. Gliese, Enke efter praktis. Læge M., † i Kbhvn. 25. Febr. (Efterladte).
- Middelboe, Christian**, Justitsraad, † i Kbhvn. 27. Mai, 81 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Mirkin, Moses**, Kantor ved den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn, † i Kbhvn. 14. Febr., 76 Aar gl. (Hustru: Hanne M., f. Meyer).
- Monrad, Ditlev Gothard**, Dr. theol. & phil., Biskop over Lolland-Falsters Stift, Medlem af Kunstakademiet, Stk. af Dbg. og Dbmd. p. p., fhv. Conseilspræsident, fhv. Finantsminister, fhv. Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet, fhv. Indenrigsminister *ad int.*, fhv. Minister *ad int.* for Hertugdømmerne Holsten og Lauenborg, fhv. Medlem af Folkethinget og af Rigsaadet, † i Nykjøbing paa Falster 28. Marts, f. i Kbhvn. 24. Novbr. 1811. (Hustru: Emmy M., f. Tutein; Børn).
- Muhle, Christian August Dalgas**, Herredsskriver i Nørvang-Tørrild Herreder, † i Veile 7. Mai, f. i Grumstrup 3. Juli 1821. (Hustru: Elisabeth M., f. Selmer).
- Müller, Frederikke**, f. Berg, Enke efter Fabrikentreprenør A. W. M., fhv. Skuespillerinde ved det kgl. Theater, † paa Raavad 31. Juli. (Børn).
- Müller, Johannes**, Cand. phil., † i Chicago 17. Juli. (Forældre: Overlærer ved Horsens Latinske H. M., M. M., f. Ingerslev).
- Mehl, Elise Vilhelmine Julie**, f. Nagel, Etatsraad C. Møhls Hustru, † i Frederiksborg Nyhuse 4. April.
- Meinichen, Jacob**, Guldmedemester, † i Kbhvn. 9. Febr. (Sødskende: I. S. M., C. A. M., Petrine Christensen, f. M.).
- Møller, Elise Henriette**, f. Jensen, Postexpedient C. F. M.'s Hustru, † i Kbhvn. 13. Sept. (Ægtefælle og Børn).
- Møller, Iver Henrik Valdemar**, Justitsraad, fhv. Districtslæge i Hørsholms Lægedistrict, R. af D., † paa Frederiksberg 27. Marts, f. i Stege 7. Marts 1810. (Hustru: Frederikke M., f. Lindegaard).
- Møller, Nielsine Vestine**, f. Buch, Toldcontroller Møllers Hustru, † i Kbhvn. i Decbr.
- Mønster, Carl Christian**, fhv. Adjunct ved Slagelse Latinske skole, † paa Frederiksberg 17. Febr., f. i Ødum 8. Apr. 1812. (Søn: Carl M.; Døtre).
- Mørck, Poul Christian**, Cand. theol., † i Aarhus 30. Octbr., f. i Slangerup 13. Novbr. 1846. (Forældre: Kjøbmand Johannes M., Frederikke M., f. Brøns).
- Neergaard, Johan Andreas**, fhv. Proprietair, † paa Jomfrubakken pr. Mariager 6. Marts, f. 5. Jan. 1809. (Efterladte).
- Neergaard, Peter Johansen**, Jægermester, R. af D., † paa Frederiksberg 4. Febr., 72 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Nellemann, Caroline**, Enke efter Apotheker i Randers P. S. N., † i Kbhvn. 30. Jan. (Neveu: Høiesteretsadvocat S. Nellemann).
- Nellemann, Laurits**, Justitsraad, fhv. Proprietair, † paa Allingskovgaard 14. Octbr., 84 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Nielsen, Elise Dorothea**, f. Gede, Enke efter Professor, Skolebestyrer M. N., † i Kbhvn. 6. Juli, f. smstds. 9. Juni 1801. (Døtre: Julie Gede, Kristiane N.).
- Nielsen, Frederik Theodor**, fhv. Over-

- lærer ved Cathedralsskolen i Nykjøbing paa Falster, † i Nykjøbing p. F. 8. Jan., f. i Nyraad 22. Octbr. 1820 (Børn).
- Nielsen**, Hermann, Grosserer i New-castle, † smstds. 26. Octbr., 45 Aar gl. (Fødested: Thisted). (Hustru: Margrethe N., f. Møller; Børn).
- Nielsen**, Laurette Severine, f. Wessenberg, Enke efter Sognepræst til Ramløse og Annise T. N. N., † i Roholte Præstegaard 8. Nov., 80 Aar gl. (Søn: Sognepræst til Roholte I. C. W. N.).
- Nordentoft**, Johan Christian, Capitain af Artilleriet, † i München 27. Juni, f. 21. Febr. 1856.
- Nors**, Marie Frandsine, f. Møller, Enke efter Cancelliraad, Procurator O. H. N., † i Aarhus 25. April, 60 Aar gl. (Sødeskende).
- Nyholm**, Carl Henrik, Grosserer i Kjøbenhavn, † smstds. 9. Decbr., 78 Aar gl. (Sødeskende).
- Nørgaard**, Jens Peter, Grosserer, † i Kbhvn. 17. Januar. (Hustru: Sophie N., f. Bierring).
- Nørchau**, Poulaine Christine, Frøken, † i Kbhvn. 3. Jan. (Søster: Anna Marie Brix, f. N.; Svoger: Etatsraad I. A. Hasselberg).
- Oehlenschläger**, Gustav Adolph, Sagerfører i Kjøbenhavn, † smstds. 22. Octbr., 65 Aar gl. (Hustru, Børn og Svigerbørn).
- Olesen**, Hans, fhv. Medlem af Folketinget, † paa Frederiksberg 5. Aug., f. i Sædinge ved Rødby 1. Febr. 1815.
- Olsen**, Christian, Stud. med., † i Kbhvn. 12. Octbr. (Fader: fhv. Gaardmand i Tjæreby Niels O.; Sødeskende).
- Olsen**, Johannes Peter, Krigsraad, fhv. Sætøihuuslieutenant, Dbmd., R. af D., † i Kbhvn. 13. Febr., 77 Aar gl. (Hustru: Hanne O., f. Holm; Børn).
- Olsen**, Ole Ferdinand, Justitsraad, Eier af Kjongs Fabrik, R. af D., † i Kbhvn. 16. Jan., f. smstds. 12. Mai 1805. (Børn).
- Ove**, Johanne Henrikke, f. Aarslev, Enke efter Sognepræst til Vadum N. A. O., † i Scholmshuse i Marts, 77 Aar gl.
- Pasbjerg**, Laurits Gregorius, Sognepræst til Torkildstrup og Lille Brænde paa Falster, † i Torkildstrup Præstegaard 15. Nov., 66 Aar gl. (Hustru: Caroline P., f. Rasmussen; Børn).
- Paulsen**, Julius Sophus, Premierlieutenant, Overtelegraphist i Odense, † smstds. 10. Mai, 57 Aar gl. (Hustru: Marie P., f. Hornemann; Børn).
- Petersen**, Anna Susanne Kathrine, f. Fog, Sognepræst til Aagerup O. N. P.'s Hustru, † i Aagerup Præstegaard 21. Octbr., 29 Aar gl. (Ægtefælle og Børn).
- Petersen**, Christian Frederik, Premierlieutenant, Civilingeniør, R. af D., † i Kbhvn. 7. Jan., 67 Aar gl. (Hustru: Jacobine P., f. Jacobsen; Børn).
- Petersen**, Conradine, Justitsraad, Overretsprokurator T. N. Petersens Enke, † i Kbhvn. 4. Juni. (Søn og Svigerdatter: Sophus P., Henriette P.).
- Petersen**, Frederik Christian Vilhelm, Cand. theol., † paa Frederiksberg 15. Marts, f. paa Brahesborg, 19. Marts 1831. (Hustru: Cecilia P., f. Getsche).
- Petersen**, Henrik Christian, Stud. med., † i Kbhvn. 23. Mai, 24 Aar gl. (Forældre: Sognepræst til Gudbjerg Harald P., Frederikke P., f. Schepelehn).
- Petersen**, Johannes Albert, Piano-fortefabrikant, † i Kbhvn. 28. April, 35 Aar gl. (Hustru: Augusta P., f. Dons).
- Petersen**, Louise, f. Toxværd, Enke efter islandsk Kjøbmand P., † i Kbhvn. 10. Mai, 90 Aar gl. (Datter: Enkefru Emilie Ørnstrup; Børnebørn).

- Poulsen**, Frederik Christian, Procurator i Holstebro, † smstds. 27. Aug., f. 2. Octbr. 1832. (Hustru: Thora P., f. Repsdorph).
- Poulsen**, Vilhelm Burchard. fhv. Provst for Ramsø-Thune Herreder, fhv. Sognepræst til Eiby og Nørre-Dalby, R. af D., † i Roeskilde 19. Maj, 77 Aar gl. (Hustru: Nathalie P., f. Paulli).
- Prahl**, Carl Rudolph, Cand. polit., fhv. Medlem af „Dagbladets“ Redaktion, Ridder af Æreslegionen, † i Kbhvn. 18. Juli, f. smstds. 28. April 1826. (Søn: Cand. philos. S. P.).
- Prangen**, Sophie Caroline, f. Schwarz. fhv. Sognepræst til Nørbæk F. C. C. P.'s Hustru, † i Kbhvn. 10 Febr., 71 Aar gl.
- Rasmussen**, Ane Elisabeth, f. Dyhrberg, Enke efter Sognepræst til Haasum og Ramsing R. R., † i Hem i Febr.
- Reeberg**, Peter Nicolai, Cand. phil., Gaardejer, † paa Frederiksberg i Juli. (Børn).
- Reedtz**, Otto Arenfeldt, Kammerherre, Fideicommissbesidder, Eier af Tamdrup Bisgaard, † smstds. 29. Novbr., f. 8. Novbr. 1802. (Efterladte).
- Repholtz**, Matthias Edvard, Justitsraad, Godsforvalter ved Baroniet Stampenborg, † paa Nyse 17. Novbr. (Hustru: Johanne R.; Børn).
- Richardt**, Carl Johan, Portraitmaler, † i Kbhvn. 31. Octbr., f. paa Brede 16. Novbr. 1816. (Efterladte).
- Riegels**, Christine Frederikke, f. v. Heinen, Enke efter Kammerherre, Oberst H. C. R., † i Kbhvn. 28. Novbr., f. i Odense 1803. (Efterladte).
- Rievers**, Christiane, f. Ingerslev, Conventualinde i Slagelse Kloster, † smstds. 20. Febr., 90 Aar gl. (Børn og Børnebørn).
- Riis**, Wille Jessen, Toldassistent i Skjelskør, Dbmd., † i Skjelskør 4. Februar, f. 22. Octbr. 1810. (Hustru: Jeannette R., f. Jacobsen).
- Rosenkrantz**, Ivar Christian, Baron, Kammerherre, Hofjægmester, R. af D., fhv. Medlem af Landstinget, † i Skanderborg 22. Juni, f. 13. Sept. 1808. (Hustru: H. Rosenkrantz, f. de Lichtenberg).
- Rosenstand**, Johan Frederik, Xylograph, † i Kbhvn. 6. Maj, f. smstds. 29. Decbr. 1820. (Hustru: Elvine R., f. Rosenstand; Datter: Ellen R.).
- Ross**, Elisabeth Cathrine, Conventualinde i Vemmetofte Kloster, † i Kbhvn. 19. Maj, f. 9. Juli 1806. (Broder: Oberst Fr. R.).
- Rostrup**, Anna Cathrine Christine, f. Lund, Enke efter fhv. Sognepræst til Mosbjerg og Hørnsted J. H. R., † i Vridsløselille 24. Decbr., 79 Aar gl. (Børn: Hedevig R., Dines R.). (See ndfr.).
- Rostrup**, Jens Hjersing, fhv. Sognepræst til Mosbjerg og Hørnsted, † i Aalborg 4. Marts, 76 Aar gl. (Hustru: A. C. C. R., f. Lund; Børn: Hedevig R., Dines R.). (See ovfr.).
- Rothe**, Tyge, Slotsgartner ved Rosenborg, Borgerrepræsentant, R. af D., † i Kbhvn. 19. Octbr., f. 13. Sept. 1836. (Hustru: Thalia R., f. Rothe; Børn).
- Roulund**, Louise, f. Schiødte, Jægmester C. E. R.'s Enke, † paa Aagaard i Novbr.
- Ruben**, Hanne, f. Eichel, Enke efter Hofmanufakturhandler M. M. R., † i Kbhvn. 19. Novbr., 81 Aar gl. (Søn: portugisisk Generalkonsul Gottfried M. R.).
- Rybsahm**, Jacques George Andreas, fhv. Distriktslæge i Ebeltoft Lægedistrikt, R. af D., † i Ebeltoft 26. Juli, f. i Aalborg 5. Oct. 1820. (Hustru: Caroline R., f. Sørensen; Børn).
- Ræder**, Carl Gustav Valdemar, Ejer

- af Dyrehavegaard ved Kolding, † smstds. 21. Decbr., 52 Aar gl. (Hustru: Othilie R., f. Aarestrup).
- Remer**, Frederique Raupach, Enke efter Kammerjunker R., † i Kbhvn. 27. Januar. (Børn).
- Renne**, Peter Falck, Sognepræst til Vejrum i Ribe Stift, † i Vejrum Præstegaard 7. Oct., 62 Aar gl. (Hustru: Signe R., f. Stephensen).
- Rese**, Hakon, Stud. med., † i Kbhvn. 31. Juli, 20 Aar gl. (Forældre: Distriktslæge i Rudkjøbing C. F. R.; Charlotte R., f. Blegvad).
- Sadolin**, Helga Winifred, Frøken, † 15. April i Rerslev Præstegaard, 19 Aar gl. (Forældre: Sognepræst O. I. S., Louise S.).
- Salmonsens**, Carl Heymann, Cand. polit., Sekretair under Grosserer-Societetets Komité, † i Kbhvn. 18. Sept., ved Ulykkestilfælde (Overkjørsel af Dampsporvognen), f. smstds. 29. Jan. 1839. (Moder: Dina S. f. Jacobsen).
- Salmonsens**, Lea, f. Jonas, Enke efter Grosserer og Fabrikant L. S., † i Kbhvn. 18. April, 73 Aar gl. (Børn og Svigersøn: Arnold S., Augusta Nathansen, f. S., Redaktionssekretair M. Nathansen; Isabella S.).
- Salomon**, Caroline Amalie, f. Fischer-Benzons, Enke efter Sognepræst til Herslev og Gjevninge V. S., † i Kbhvn. 4. Juni, 75 Aar gl. (Børn: Henriette Kuhr, Therese S., Emilie Ewald).
- Saxtorph**, Petrine Jensine, f. Altwelt, Enke efter Sognepræst til Græsted og Maarum S. V. S., † i Kbhvn. 10. Octbr., 90 Aar gl. (Søn: Valdemar S.; Datter: Mathilde Wolff, f. S.; Svigersøn: C. S. Wolff).
- Schibbye**, Adolph, Apotheker, † paa Frederiksberg i Juni, f. paa Øland 1853. (Moder: M. N. S.).
- Schiellerup**, Hans Carl Frederik Christian, Dr. phil. (Jena), Professor, astronomisk Observator, Lærer ved Søofficersskolen, Medlem af Videnskabernes Selskab, R. af D., † i Kbhvn. 13. Nov., f. i Odense 8. Febr. 1827. (Hustru: Thora S., f. Hassel. Børn).
- Schieltved**, Oluf Bernt, Krigsassessor, Forgylder, Dbmd., † i Kbhvn. 12. Januar. (Efterladte).
- Schiern**, Ulrikke Amalie Frederikke, f. Komtesse Knuth, Enke efter Artillerikapitajn E. Schiern, † i Kbhvn. 20. Jan., f. 8. Marts 1828. (Sødeskende: Postmester i Sorø Greve A. K., Stiftsdame i Vallø Komtesse Juliane K.).
- Schiøtte**, Ludvig Thorvald Theodor, Apotheker i Kjøbenhavn, † smstds. 14. Octbr., f. paa Frederiksberg 1834. (Moder: Nicoline S., f. Hvalsøe).
- Schjødte**, Andreas Ferdinand, fhv. res. Kapellan ved Aarhus Domkirke, † i Kbhvn. 16. Febr., 71 Aar gl. (Neveu: N. Schiødte).
- Schlegel**, Ellen Kathrine, f. Becher, Enke efter Etatsraad C. F. A. S., † i Odense 20. Juni. (Børn).
- Schlegel**, Henrik August Vilhelm, Kapitajn, fhv. Postmester i Rudkjøbing, † i Kbhvn. 13. Decbr., 78 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- von Schleppegrell**, Vilhelm August, Overførster ved Vallø Stift, † paa Hegnetslund 11. Maj, f. 2. Juli 1841. (Hustru: Augusta v. S., f. Kragh; Børn).
- Schmidt**, Andreas Carl, Grosserer i Kjøbenhavn, fhv. nederlandsk Konsul i Kiel, R. af D. p. p., † i Kbhvn. 15. Febr. (Efterladte).
- Schnabel**, Anna Maria, Frøken, † i Kbhvn. 21. April. (Søstre).
- Schneider**, Josephine, Frøken, Forstanderinde for Børnehjemmet paa Wodrofsvej, † paa Frederiksberg 25. Juni.
- Schneller**, Johan Lorentz, afsk. Kapitajn af Infanteriet, † i Kbhvn. 27. April, 73 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- Schnepel**, Johan Carl Ludvig, Justits-

- raad, fhv. Landskriver i Sønder-Ditmarsken, R. af D., Dbmd., † i Wandsbeck i Juni, 87 Aar gl.
- Schou**, Carl Theodor Emil, praktis. Læge i Hobro, † 16. Juli, f. i Kbhvn. 29. Octbr. 1857. (Sødskende).
- Schou**, Emilie Kristine, f. Jacobsen, Enke efter Etatsraad, Hofmedikus C. T. E. Schou, † i Kbhvn. 9. Jan., f. i Hellebæk 20. Maj 1817. (Børn).
- Schousboe**, Peter Selling, Dr. phil., fhv. Sognepræst til Landet paa Taasinge, † paa Frederiksberg 12. Novbr., 81 Aar gl. (Hustru: Cecilie S., f. Ring; Børn og Svigerbørn).
- Schram**, Johannes Frederik Bernhard, fhv. kgl. Kapelmusikus, † i Ribe 27. Marts, f. i Kbhvn. 28. Maj 1818. (Søn: Toldfuldmægtig Victor S.).
- Schroll**, Thorvald, Birkedommer og Skriver i Wedellsborg Birk, † i Kjerlingberg pr. Aarup 26. Aug., f. i Højrup 19. Nov. 1839. (Hustru: K. S., f. Havemann).
- Schrøder**, Carl Valdemar, Kontorchef i Østifternes Kredittorening, † i Kbhvn. 18. Juli. (Hustru: Charlotte S., f. v. Schoultz, Døtre og Svigersøn).
- Schultz**, Johan Philip, afsk. Kontreadmiral, Stk. af D., Dbmd. p. p., † 4. Octbr., f. 16. Novbr. 1820. (Efterladte).
- Sehestedt-Juul**, Clara Adolphine Adelheid, f. Komtesse Platen zu Haltermund, Enke efter Kammerherre C. S. J., † paa Hellerup 28. Decbr., f. 24. Novbr. 1821. (Døtre: Fru Agnes Mourier, f. S. J., Stiftsdame i Vallø Sophie S. J.).
- Selmer**, Fritz, Sognepræst til Aversø og Thestrup i Sjællands Stift, † i Aversø Præstegaard 15. August, 62 Aar gl. (Hustru: Hulda S., f. Muhle). (See ndfr.).
- Selmer**, Mogens Christian, Premier-
- lieutenant af Fodfolket, † i Kbhvn. 29. Juni, f. 15. Sept. 1864. (Forældre: Fr. S., Hulda S., f. Muhle). (See ovfr.).
- Sick**, Conradine Franziska, f. Marcher, Enke efter Kammerjunker S., † i Kbhvn. 25. Febr. (Døtre: Franziska S., Ingeborg Maria S.).
- Sigurdsson**, Jon Sigurdur Karl Kristjan Johnsen, Læge i 12te Lægedistrikt paa Island, † paa Island 18. Januar, 34 Aar gl.
- Sivertsen**, Sigurd Brynjulfsson, fhv. Sognepræst til Utskalar, Hvalsnæs og Kirkjuvogur, R. af D., † paa Island 24. Maj, f. paa Sel ved Reykjavik 2. Novbr. 1808.
- Skak**, Hans Andersen, Strandkontroller i Klitmøller, Dbmd., † i Kbhvn. 8. Octbr., f. 2. Decbr. 1825.
- Skeel**, Vilhelm Samuel, Kammerherre, extraordinair Assessor i Højesteret, Komm. af D. 2°, Dbmd., † i Kbhvn. 24. Novbr., f. 6. Aug. 1810. (Søstre: Professorinde M. Wessel-Brown, Kammerjunkerinde C. Hauch).
- Skibsted**, Marie Elisabeth, f. Larsen, Enke efter Konsul S., † i Kbhvn. 31. Jan. (Døtre: Anna S., Marie S.).
- Smidth**, Noline, Enke efter Kammerherre, Orlogskapitajn P. H. C. Smidth, † i Kbhvn. 18. Febr., (Børn og Svigerbørn).
- Sommerfeldt**, Theodor Frederik, Sognepræst til Tersløse og Skjellebjerg i Sjællands Stift, † i Tersløse Præstegaard 15. Decbr., 64 Aar gl. (Børn og Svigerbørn).
- von Sperling**, Ulrich Vilhelm Michael Adolph, Fideicommissbesidder, † paa Frederiksberg 5. Sept., f. 11. Novbr. 1862. (Moder: Vilhelmine von S., f. Castberg).
- Stahl**, Hermann Timcke, Tøjfabrikant i Kbhvn., † smstds. 30. Septbr., f. 1806. (Datter og

- Svigerson: Thora Most, f. S., Peter Most).
- Stemann**, Augusta Henriette Frederikke Dorothea, f. Tillisch, Enke efter Kammerherre, fhv. Stiftamtmand C. L. S., † i Roeskilde 25. Octbr., f. 20. Juni 1795. (Stedsøn: Kammerjunker J. A. Stemann til Store Røstrup; Sted-døtre).
- Stemann**, Carl Ludvig Friedrich August, Advocat og Notarius publicus i Husum, † smstds. 29. Januar, f. i Toftlund 19. Sept. 1838. (Moder: Gehejmerrådinde Friederikke S., f. Wardenburg).
- Stephensen**, Oline Henriette, f. Friis, Enke efter Overauditeur, By- og Herredsfoged O. Stephensen, † 27. Jan., 72 Aar gl. (Efterladte).
- Stilling**, Fanny, f. Andersen, Etatsraad, fhv. Stadsbygmester H. C. S.'s Hustru, † paa Frederiksberg 27. Octbr.
- Stockfleth**, Thora Mathilde, f. Glahn, Enke efter Amtmand, Kammerherre W. S., † i Kbhvn. 23. Decbr. (Børn: Witha S., Mathilde Stibolt, f. S., Svigersøn: Læge Ernst Stibolt).
- Storm**, Bernhardine Magdalene, f. Middelboe, Enke efter Sognepræst til Vettterslev og Hømb P. M. M. S., † 20. Decbr., 75 Aar gl. (Børn: Ove S., Magdalene Olsen, f. S., Gine Hansen, f. S., Frederikke S.; Svigerbørn: Ovidia S., f. Møller, Morton Olsen).
- Strøyberg**, Laura Andrea, f. Smith, Frue, † i Kbhvn. 7. Juni. (Ægtefælle: Cand. pharm. Christoffer S.; Fader: Overlærer Henr. Smith).
- Stybe**, Christian Valdemar, Badelæge paa Klampenborg, † i Kbhvn. 13. Juli, f. i Kirke-Helsing 20. Mai 1831.
- Stylsvig**, Søren Bruun, Toldassistent i Fredericia, † smstds. 14. Decbr., ved Ulykkestilfælde (Drukning), f. 11. Mai 1827.
- Suenson**, Eduard, afsk. Viceadmiral, Stk. af D., Dbmd. p. p., † i Kbhvn. 16. Mai, f. smstds. 13. April 1805. (Børn).
- Suenson**, Henriette, f. Lund, Enke efter Etatsraad J. N. S. (see ndfr.), † i Kbhvn. 15. Sept. (Børn og Svigerbørn).
- Suenson**, Jean Nicolas, Etatsraad, fhv. Overauditeur i Sæetaten, Comm. af D. 2°, Dbmd., decoreret med Medaillen for Druknedes Redning, † i Kbhvn. 13. Jan., f. smstds. 1799. (Hustru: Henriette S., f. Lund). (See ovfr.).
- Svane**, Eduard Valdemar, Premierlieutenant, Cand. phil., † i Kbhvn. 15. Octbr., f. 4. Juli 1851. (Forældre: Krigsassessor I. E. S., Sophie S., f. Flindt).
- Swane**, Julie Anette, f. Clausen, Enke efter Mægler L. S., † paa Frederiksberg 5. Decbr., 92 Aar gl. (Sønner).
- Sveistrup**, Svend Trøst, Landinspæcteur, † i Veien Præstegaard 30. Aug., 27 Aar gl.
- Sørensen**, Ferdinand Christian, kgl. Translateur, † i Kbhvn. 23. Novbr., f. i Roeskilde 18. Juni 1824. (Broder: Havnefoged F. S.).
- Teisen**, Constance Victoria, Frøken, Datter af afd. Sognepræst til Fanefjord M. P. T., † i Kbhvn. 13. Novbr. (Moder og Sødskende).
- Thaarup**, Magdalena Petrea, Frøken, † i Jægersborg 9. Mai, f. 1807. (Broder: Boghdlr. E. L. Thaarup).
- Thalbitzer**, Heinrich Ludvig Rothe, Capitain i Flaaden, R. af D. p. p., † i Kbhvn. 4. April, f. 27. Juli 1837. (Hustru: Ida T.; Datter).
- Thaning**, Marthine, f. Ingwersen, Enke efter Toldcontrolleur H. H. T., † 27. Jan. (Børn: Herman T., Jacob T., Johannes T., Mariane T.).
- Thayssen**, Peter Frederik, fhv. Sogne-

- præst til Baarse og Beldringe i Sjællands Stift, † i Sorø 25. Juli, 85 Aar gl. (Hustru: Laura T., f. Barfoed; Børn: Anna T., Erik T.; Svigerdatter: Frederikke T., f. Gregersen).
- Theilade**, Fanny Harriet, f. Petersen, Sognepræst til Sal H. S. T.'s Hustru, † i Sal Præstegaard 22. Decbr., 32 Aar gl.
- Thielemann**, Carl Johan, Overtelgraphist, † i Kbhvn. 18. April, 54 Aar gl.
- Thisted**, Valdemar Adolf, fhv. Sognepræst til Tømmerup i Sjællands Stift, Forfatter, † paa Frederiksberg 14. Octbr., f. i Aarhus 28. Febr. 1815. (Hustru: Elise T., f. Rasmussen).
- Thomsen**, Alfred Christian, Toldassistent i Kjøbenhavn, † smstds. 30. Juli, f. 18. Sept. 1852. (Moder: Else T.; Broder: Toldassistent Oluf T.).
- Thomsen**, Anna Vilhelmine, f. Krause, Contoirchef i Finantsministeriet H. H. Thomsens Hustru, † i Kbhvn. i Septbr.
- Thorsen**, Thor Niels Brock, Politinspecteur i Kjøbenhavn, † smstds. 18. Febr., 56 Aar gl. (Hustru: Elise T., f. Grimm; Børn).
- Thrane**, Anton Jørgen, Redactionssecretair ved „Politiken“, † i Kbhvn. 6. Octbr., 45 Aar gl. (Hustru: Edvardine T., f. Faxø).
- de Thurah**, Ane Cathrine, f. Madsen, Enke efter Cand. theol., Capitain L. de T., † i Kbhvn. 26. April, f. 24. Octbr. 1817.
- Tillisch**, Henriette Vilhelmine, f. Comtesse Lerche, Enke efter Kammerherre, Cabinetssecretair C. T., † i Kbhvn. 19. Decbr., f. 17. Juni 1801. (Børn).
- Tillisch**, Johan Sigismund Møsting, afsk. General af Artilleriet, C. af D. 1°, Dbmd. p. p., † paa Frederiksberg 25. Octbr., f. i Munke-Bjergby 9. August 1810. (Hustru: Cathrine T., f. Lund).
- Topp**, Fritz, Theatermaler, † i Berlin 18. Septbr. (Hustru: Laura T., f. Korell).
- Torp**, Catharine Marie, f. Vølchers, Generalkrigscommissair F. L. T.'s Hustru, † paa Frederiksberg i Septbr.; f. i Danskhave Sogn i Slesvig 81. Aug. 1831.
- Torp**, Harald, afsk. Ritmester, R. af D., † i Aarhus 20. Novbr., f. 29. Septbr. 1839. (Sødskende).
- Torp**, Johanne Amalia Dorothea, f. Dehde, Eeke efter Oberst N. T., † i Eimsbüttel 8. Marts, 85 Aar gl. (Efterladte).
- Tortzen**, Christian Gerhardt, Redacteur af „Kallundborg Avis“, † i Kallundborg 8. Octbr., f. 30. Marts 1830. (Hustru: Dorothea Marie T.).
- Trampe**, Christiane Adolphine, Grevinde, f. Siersted, Enke efter Kammerherre, Stiftamtmand I. D. T., † i Kbhvn. 9. Jan., f. 18. April 1818. (Børn og Svigerbørn).
- Tregder**, Paul Hagerup, Dr. phil., Professor, fhv. Rector ved Sorø Akademis Skole, R. af D., Dbmd., † paa Frederiksberg 21. Mai, f. i Kbhvn. 21. Juli 1815. (Hustru: Charlotte T., f. v. d. Recke; Børn og Svigerbørn).
- Trier**, Adolph, Dr. med. (Jena), † i Kbhvn. 25. Novbr., f. smstds. 23. Marts 1809. (Hustru: Henriette T., f. Trier).
- Trier**, Johannes Meyer, practis. Læge i Kbhvn., † smstds. 2. Septbr., f. smstds. 2. Novbr. 1849. (Hustru: Ingeborg T., f. Hyllested).
- Trier**, Sally Levin, practis. Læge i Kjøbenhavn, R. af D., † i Kbhvn. 23. Octbr., f. paa Frederiksberg 16. Juni 1816. (Hustru: Frederikke T., f. Heilbuth).
- Trydemand**, Hans Jørgen, Gaardeier, fhv. Medlem af Folkethinget, †

- i Fjelsted ved Middelfart 25. Febr., f. smstds. 27. April 1801.
- Tutein**, Anna, f. Eckard, Enke efter Hofjægermester P. A. T., † paa Marienborg 31. Marts, f. 24. Mai 1809. (Børn).
- Tuxen**, Ludvig Christian. Departementsdirecteur i Marineministeriet, Comm. af D. 2°, Dbmd. p. p., † i Kbhvn. 21. Juni, f. smstds. 1822. (Hustru: Laura T., f. Krieger; Børn).
- Tønder**, Charlotte Ingeborg Magdalene, f. Adler, Enke efter Etatsraad A. N. C. T., † 2. Marts. (Børn og Svigerbørn).
- Ussing**, Christian Petersen, fhv. Sognepræst til Gjern og Skanderup i Aarhus Stift, † i Randers i Mai, 74 Aar gl.
- Ussing**, Werner Jasper Andreas, Dr. juris, Directeur i Nationalbanken, extraord. Assessor i Høiesteret, kongevalgt Medlem af Landstinget, fhv. Medlem af Folkethinget, Comm. af D. 1°, Dbmd., † i Kbhvn. 2. Decbr., f. smstds. 4. Marts 1818. (Børn).
- Wad**, Daniel, fhv. Ejer af Kragelund, † i Randers 9. Marts, f. paa Ullerupgaard 13. Juli 1834. (Hustru: Amalie W., f. Kjeldsen).
- Vahl**, Martin, Cand. med. & chir., Forstander for Kong Frederik den 7des Stiftelse paa Jægerspriis, † paa Jægerspriis 27. Marts, f. i Aalborg 19. Febr. 1827. (Hustru: Vilhelmine V., f. Clausen).
- Wandler**, Carl Theodor, Kammerraad, Inspecteur og Secretair ved Statsinventariecommissionen, R. af D., † i Kbhvn. 16. Novbr. (Hustru og Børn).
- Weber**, Ernst Hartvig, Muurmester i Kjøbenhavn, R. af D., † i Kbhvn. 6. Decbr. (Hustru: Johanne Antonette W., f. Berg).
- Wedege**, Margrethe Cathrine Amalie, Frøken, † i Kbhvn. i Octbr. (Søstre: Oberstinde Cetti, f. W., U. W.).
- Wedel**, Johan Frederik, fhv. Sognepræst til Bringstrup og Siggested i Sjællands Stift, † i Roeskilde 25. Decbr., 75 Aar gl. (Hustru: Anna W., f. Staffeldt).
- Wedel**, Nissenius Claus, fhv. Sognepræst til Himmelev og Roeskilde adelige Jomfrukloster, † i Roeskilde 3. Mai, 79 Aar gl. (Hustru: Doris W., f. Jensen; Børn og Svigerbørn).
- Wedel**, William James, Justitsraad, fhv. Districtslæge i Herning Lægedistrict, † i Herning 18. Marts, f. i London 6. Octbr. 1810. (Hustru: Svendtine W., f. Gad).
- Wedel-Heinen**, Julius Christian Frederik, Geheimeconferentsraad, Kammerherre, Eier af Elvedgaard, fhv. Hofchef hos Enkedronning Caroline Amalie, Stk. af D., Dbmd. p. p., † paa Elvedgaard 7. Marts, f. paa Kjærsgaard ved Odense 22. Juni 1814. (Hustru: Bertha W.-H., f. Comtesse Petersdorff; Børn).
- Wegener**, Marie Sophie Frederikke, f. Brock, Enke efter Kammerherre, Amtmand J. H. W., † paa Frederiksberg 31. Mai, 71 Aar gl. (A. Wegener; C. L. F. Wenener; J. Jacobs).
- Weihe**, Carl Albert, practis. Læge i Sønder Bjert ved Kolding, † smstds. 31. Decbr., f. i Kallundborg, 19. Nov. 1853.
- Wellejus**, Jens Mogens Julius, fhv. Sognepræst til Vorgod og Nørrevium i Ribe Stift, † i Kbhvn. 31. Juli, 76 Aar gl. (Efterladte).
- Velschou**, Marie, f. Hagerup, Cand. juris J. Velschous Hustru, † paa Arresødal 20. Novbr.
- Velschou**, Palmine Anna Jacobine, f. Hastrup, Enke efter Justitsraad, Kasserer C. B. V., † i Kbhvn. 20. Jan., 84 Aar gl. (Efterladte).
- Wesenberg**, Birgitte, f. Giødwad, Enke

